THESAURUS
SACRORUM RITUUM

AUCTORE REV. PATRE

D. BARTHOLOMÆO GAVANTO

CONGR. CLER. REG. S. PAULI, S. R. CONGR. CONSULTORE &c.

CUM NOVIS OBSERVATIONIBUS, ET ADDITIONIBUS

R.P.D. CAJETANI-MARIÆ MERATI

Clerici Regularis, ejuſdem Sacræ Rituum Congregationis Conſultoris.

EDITIO NOVISSIMA,

CETERIS OMNIBUS CORRECTIOR, ET LOCUPLETIOR,

Cui, præter quadringenta circiter alia Decreta, quæ ſive ante, ſive poſt editam a MERATO ſeriem uſque in præſens ab eadem Sac. Rit. Congregatione emanarunt, addita ſunt ex ipſomet GAVANTO.

PRAXIS DIOECESANÆ SYNODI, ET VISITATIONIS EPISCOPALIS, ET MANUALE EPISCOPORUM, brevibus notis illuſtrata,

TOMUS TERTIUS

Complectens PRAXIM DIŒCESANÆ SYNODI, ET VISITATIONIS, ET MANUALE EPISCOPORUM.

VENETIIS, MDCCLXIX.

EX TYPOGRAPHIA ZERLETTIANA.

Superioribus Annuentibus.

PRAXIS EXACTISSIMA

DIOECESANÆ SYNODI

Cum Theoria Celebrandæ,

IN QUATUOR DISTRIBUTA PARTES:

In quibus, quid ante Synodum, in Synodo, poſt Synodum propriis cum formulis, & Doctorum Annotationibus, agendum, explicatur.

A U C T O R E

D. BARTHOLOMÆO GAVANTO

Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli & Sac. Rit. Congreg. Conſult.

A D L E C T O R E M.

NObiliorem, utiliorem, jucundiorem haud ſcio, an habeat Epiſcopus actionem, ſi ea rite fit; quam Diœceſanam Synodalem, nobilior enim ea eſt, in qua Hierarchia tota, una ſimul, effulget Eccleſiaſtica. Utilior eſt, tum Decretorum Sanctione; tum ſcrutinio Synodali. Jucundior item ob varios ritus Apparatuum, Sacrificiorum, Proceſſionum, Precum, Concionum, Profeſſionis fidei, electionis Officialium Cleri, ſuffragiorum pro Defunctis, Acclamationum, & ejuſmodi, quæ omnia quaſi ſigillo claudit oſculum pacis ſuaviſſimum. Ea igitur Actio negligenda non eſt, immo exactiſſime peragenda; De qua ſcripſere pauci, & ii vel indicarunt potius quam pertractarunt, minus practice, non ſine præjudicio ſacrorum Rituum. Multa ſunt ſane quæ nos didicimus experientia comite, in Synodis Spoletana Card. Vicecomitis, in Peruſiana Comitoli, Dertbonenſi Doſſena, Novarienſi Biſcapetrii, Laudenſi Segbitii, Imolenſi Millini, Interam. Geræ, altera Spolet. Caſtrucii, altera Peruſ., altera Comitoli; Neapoli. Cardin. Boncompagni, Peruſiana tertia Card. de Torres, & Eugubina Card. Carpinei, præclariſs. Antiſtitum, quibus adfuimus adminiſtri minimi, ut diſceremus: unde collegimus hanc Praxim brevem, nobis ipſi uſui futuram; ut ſerviamus aliquando aliis Epiſc., ſed efflagitantibus amicis ad communem utilitatem non potuimus non eam dare publico prælo. Æquo tu animo, benigne Lector, accipe, & vale.

DE

DE NOMINE, ORIGINE,

ET DEFINITIONE SYNODI DIOECESANÆ,

PARS PRIMA.

CAPUT PRIMUM.

1. CUM partes noſtræ eæ ſint præcipuæ, ut Praxim Diœceſanæ Synodi celebrandæ deſcribamus, in iis, quæ ad Theoriam potius attinent, non immoramur.

2. Eſt enim Synodus, Græce, Concilium latine, ſeu, cœtus, vel Congregatio, cap. 1. §. Synodus 15. diſt.

3. Et licet originem habere videatur ab Apoſtolis Act. 15. quia tamen ibi convenerunt Apoſtoli, qui erant Epiſcopi, & ſeniores, deducimus originem Diœceſanæ Synodi libentius ab Act. 21. ver. 18. Anni Domini 58. ubi ſub Jacob. Epiſcopo Hieroſolymitano omnes ſeniores, Græce presbyteri, fuere collecti in cauſa S. Pauli, & Nota, quod de primo Apoſtolorum Concilio loquuti ſunt hoc modo, Viſum eſt Spiritui Sancto, & nobis, qui ritus adhuc perſeverat apud nos, ut Concilia Provincialia, & Generalia dicantur congregata in Spiritu Sancto, quod prohibetur dici de Synodo Diœceſana; (1) qua de re monitus fuit quidam Epiſcopus a S. R. E. Card. qui ante Decreta Synodalia eo modo loquendi fuerat uſus, & prælo cum iiſdem verbis dedit.

4. Diœceſana vero Synodus eſt Congregatio legitima, quam facit Epiſcopus cum Clericis ſibi ſubditis in ſua Diœceſi, de iiſque in ea tractat, quæ curæ ſuæ paſtorali incumbunt, quæ definitio ſatis aperte patet.

CAPUT II.

De Indictione Synodi Diœceſanæ.

1. SOlet Indici tribus modis, primo ſolemniter in die Epiphaniæ, ex Cærem. Epiſcop. l. 1. c. 31. nimirum intra Miſſarum ſolemnia dum feſtivitates anni ſolemniores denunciantur populo, poſt Evangelium ab Archidiacono, ſeu Canonico, vel beneficiato, aut alio juxta conſuetudinem loci, pluviali induto in pulpito, vel ubi ſolet cantari Evangelium, juxta formulam, & cantum; quæ habentur in Pontificali p. 3. tit. De publicatione Feſtorum mobilium: quidam Epiſcopi pleniorem formulam dederunt cantandam; ſed a Pontificali nullo modo eſt recedendum.

2. Deinde in Kalendario non pauci edici jubent diem ipſam Diœceſanæ Synodi, ea die quæ occurrit in Kalendario, his & ſimilibus verbis Fer. *ii.* Dom. iii. poſt Paſchal Officium fit &c. Hac die conveniant omnes de Clero ad Synodum &c.

3. Per Edictum, duos ante menſes, vel unum ſaltem, ex Cærem. Epiſ. loc. cit. propoſita ſchedula, manu Notarii, ſeu Cancellarii ſubſcripta, Eccleſiæ Cathedralis affixa valvis ad præſcriptam formam in dicto Cæremoniali, quam dabimus infra una cum aliis Synodalibus formulis in 4. par. cap. 2. p. 3.

4. Pleniori forma utuntur omnes, quam vide infra, ex Actis præſertim Eccleſiæ Mediolanenſis, & Novarienſis par. 4. cap. 1. n. 4.

5. Addunt aliis in calce Edicti Præmonitiones aliquas, ut Clerus accedat inſtructior ad actiones Synodales; quod arbitrio Epiſcoporum relinquitur. Dabimus infra exemplum e Peruſina Synodo deſumptum, part. 4. cap. 2.

6. Quod ſi ob aliquod impedimentum ſit proroganda Synodus, opportuno tempore id fiat, ut moneatur Clerus ad formulam infra præſcribendam p. 4. c. 1. n. 5.

ANNOTATIONES. §. 1.

1. *IN Edicto quatuor contineri ſolent; Epiſcopus indicens; Clerus, cui indicitur, tempus, & locus Actionis Synod.*

2. *Epiſcopum, intellige conſecratum, quod omnes fatentur item electum, & confirmatum, ex Enrico Botteo de Synodo part. 1. q. 6. verſ. ſecundo acceſſorie qui ſequitur Innoc. in c. tranſmiſſum, de elect. quia invocatio Synodi eſt meri imperii: (2) item proviſum a Papa, nondum conſecratum, dummodo ſuas bullas expediverit: ut probat Jo. Ant. Maſſob. tract. de Synodo Diœceſ. cap. 2. dub. 1. num. 9. (3) item, qui liberam ſit adeptus poſſeſſionem Epiſcopatus: ex eodem Maſſobrio ibidem dub. 3.*

3. *An vero Capitulum, ſede vacante, poſſit convocare Synodum concedit, idem Mab. dub. 4. hoc eſt per Vicarium Capitularem, ex Declar. Congregationis citata ibid. & a Garzia de benef. p. 9. c. 2. n. 8. (4) Vicarius autem Epiſcopi non poteſt citra ſpeciale mandatum, ibid. cum Azor. inſtit. mor. p. 2. lib. 3. c. 34. q. 4. (5)*

4. *Nomine Cleri, qui tenetur ad Synodum venire, intellige ſubditos Epiſcopi, de quibus fuſe Maſſob. cap. 3. dub. 2. breviter dico: tenentur accedere primo Abbates habentes Capellas, vel populum ſubjectum Epiſcopo ſive ſint exempti, ſive non citra privilegium ſpeciale. 2. Regulares aſſumpti ad Eccleſias Parochiales. 3. Prælati ſæculares, quia appellatione presbyterorum comprehenduntur. 4. Parochi & alii Sacerdotes exercentes animarum curam, etiamſi ſint præſentati per exemptos. 5. Qui obtinent beneficia Simplicia. 6. Qui de conſuetudine per decennium introducta, accedere ſolent. 7. Vel per ſe, vel per procuratores. Hæc ex Maſſob. dub. 6. ubi ille fuſius.*

5. *Dubitant DD. extra jus conſuetudinis de Canonicis Eccleſ. Cathedr. & inferioris Collegiatæ, tum de aliis Sacerdotibus non beneficiatis, conveniunt autem, hoſce omnes teneri, ſi de reformatione morum agatur, aut de publicandis Decretis proximi Concilii Provincialis, vel de re concernente univerſum Clerum, ſeu Canonicos: multo ergo minus Diaconi, & inferiores Clerici tenentur aſcendere, niſi de conſuetudine, ſi adſit, vel de ſpeciali jure. Nam Mediolani tenentur omnes Sacris ordinibus initiati adeſſe Synodo.*

6. *Quod attinet ad tempus ſingulis annis admonet Concil. Trid. ſeſſ. 24. cap. de reform. celebrandum eſſe Synodum quod (heu) negligitur a multis, & tamen omittens celebrare Synodum venit ſuſpendendus ab executione Officii c. ſicut in fin. de acc. & ex Decl. Sac. Congr. 7. Martii 1590. nimirum per Archiepiſcopum cui ſubeſt, ex Maſſob. cap. 2. dub. 3. n. 3. & Illuſtriſſimi patres Concil. Trid. Congregationis ajunt, eſſe de præcepto, ut quotannis ſint, niſi cauſa excuſet, quæ ſolet & debet afferri, in viſitatione liminum Apoſtolicorum. (6)*

7. *Porro tempus magis congruum videtur eſſe Paſchale tempus, quod probat Bott. p. 1. q. 8. cujus etiam rationes valide mihi placent, ea excepta, qua ille voluit extra tempora jejunio deſtinata celebrari Synodum, ne fiat cum jejunio: at in Synodo Mediol. 6. habetur hoc Decretum: videlicet jejunium, quod in Eccleſiaſticis his actionibus (loquitur autem de Synodalibus) olim inſtitutum fuit, ut ſervetis, hoc valde hortamur in Domino. Addo ego, quod primum Synodus loc. cit. Act. 21. celebrata fuit tempore Paſchali prope Pentecoſten, ut ex Apo-*

lico

(1) Immo ne *Sancta* quidem nomine honeſtanda eſt Synodus Diœceſana. Vide Benedictum XIV. de *Synodo Diœceſana* (quod opus ſemper intelliges, ubi Benedictum XIV. in notis noſtris ad hanc *Praxim* citari contigerit) *Lib.* 1. *cap.* 3.
(2) Confer Bened. XIV. *Lib.* 2. *c.* 5. §. 5.
(3) Vide eumdem *ibid.* §. 6.

(4) Ad eumdem Lib. 2. cap. 11. qui *Gavanti* aliorumque ſententiam ita limitat §. 6. ut nimirum liceat Vicario Capitulari ſine ſpeciali mandato Synodum convocare, dummodo effluxerit annus a die ultimæ Synodi ab Epiſcopo habitæ.
(5) Confer eumdem *Lib.* 2. *cap.* 8.
(6) Vide eumdem *Lib.* 1. *cap.* 6.

lico textu probatur aperte: & præterea Romæ celebratur Domin. ii. poſt Paſcha, in qua ideo legitur Evangelium de Paſtore bono, ex Ruper. lib. 9. cap. 1. Durando lib. 6. cap. 98.

8. Locus denique, quicumque ille ſit in Diœceſi eſt aptus, aptiſſimus autem eſt Eccleſia Cathedralis. (1)

CAPUT III.

De Epiſtolis Epiſcopi pro Synodo.

1. IN Actis Eccleſiæ Mediol. habentur exempla literarum Epiſcopalium ad Vicarios foraneos, Teſtes Synodales, & ad Parochos: quas dabimus infra p. 4. c. 3.

2. Sed earum loco videntur ſufficere Præmonitiones eæ, quas ſupra ſignificavimus, capite præced. n. 5.

3. Scribebat S. Carolus etiam ad Regulares ut actionem Synodalem piis precibus adjuvarent: quod monitione breviori in ſcriptis ad unumquodque monaſterium tam virorum, quam feminarum tranſmiſſa, ſuppleri poteſt. Vide infra p. 4. c. 3. n. 3. & 4.

CAPUT IV.

De Congregationibus ante Synodum.

1. DIverſis diebus, & ob diverſas cauſas habendæ ſunt variæ Congregationes coram Epiſcop. qui in iis cum Rochetto & Mozetta in ſuis ædibus conſultores excipiet, omnes autem ſtatuta hora vocati conveniunt.

2. Epiſcopus ergo deputabit idoneum virum, qui referat in librum ea omnia, quæ in hiſce conventibus pertractantur: eum ego vellem qui futurus erit Secretarius Synodi.

3. Eliget ſex, vel octo partim Theologos, partim Canoniſtas, ſæculares, & regulares, quorum conſilio utatur in negotiis Synodalibus.

4. Me commodiori convocet omnes Curatos Civitatis, a quibus coram ſe, & prædictis conſultoribus exquirat ſtatum totius civitatis: at, quæ decernenda proponuntur in Synodo, ſcripto conſignentur a proponentibus.

5. Alia die accerſantur a Diœceſi Vicarii foranei, ſeu Archipresbyteri, ſeu primores Parochi, & eadem exquirat Epiſcopus, & eodem modo, ut ſupra, de ſtatu Diœceſis, poſt habitos in Diœceſi ſimiles conventus.

6. Laudabilis eſſet, ſi convocarentur alia die una ſimul omnes Regularium ſuperiores coram Epiſcopo, ut ii ſuppeditarent in genere peccata populorum, & opportuna remedia, quod prodeſſet quam maxime pro reſervatione caſuum utiliore.

7. Ex his, & ex Viſitatione proxima Civitatis, & Diœceſis, opera prædictorum conſultorum, haurienda eſt materia Decretorum Synodi, quæ debet eſſe de iis, in quibus ut plurimum peccatur: ſed de his paulo poſt agemus.

CAPUT V.

De Ordine habendi prædictas Congregationes.

1. STatuta hora, & per nuncios, ſeu ſchedulas vocatis vocandis in aula, ſeu cubiculo capaci Palatii Epiſcopalis, ante omnia Epiſcopus ſtans, aliis quoque ſtantibus, recitabit de libro Pontificali, ſeu de Tabella parata Orationem, Adſumus, &c. ſeu preces initio Congregationis, &c.

2. Sedentibus omnibus, legitur a Secretario Epiſcopi Catalogus eorum, qui debent intereſſe: ut notentur in libro hoc modo: Die.... menſe.... coram Reverendiſſimo D. N. Epiſcopo, & M. R. R. N. N. N. N.

3. Sedebunt autem ordine congruo, judicio Epiſcopi, pro jure dignitatum, titulorum, & cæteris paribus, jure promotionis antiquioris. Regulares poſt presbyteros ſæculares, inter ſæculares autem e prædictis conſultoribus primus locus Vicario Generali dandus erit, ſecundus illis, qui in cathedrali dignitatem habent, tertius Præpoſito Collegiatæ inſignis, qui præcedere debet Canonicum Cathedralis Eccleſiæ extra collegium ſuum procedentem, quod bene probat Caſſaneus in Catal. glor. mundi 4. p. conſid. 38. niſi aliud obſtet: quartus locus Canonico Collegiatæ inſignis, quintus Paroch. ſextus aliis, niſi forte quis ſit protonotarius, ſeu Doctor, cui in hujuſmodi conventibus cedunt aliqui ex prædictis, qua in re valet maxime conſuetudo locorum, ait Caſſaneus in 4. parte citata.

4. Expoſita cauſa convocationis ab Epiſcopo, interrogantur ſinguli uere propoſita ordine majoritatis, incipiendo a majoribus, qui facta debita Epiſcopo reverentia, reſpondent breviter, & prout res poſtulat, ad interrogata, ne tempus conteratur.

5. Notabit Secretarius, quæ notatu ſunt digna, Epiſcopi arbitrio.

6. Sed in Congregationibus Parochorum, Vicariorum Foraneorum, & Regularium conſultores prædicti Synodales ſedebunt hinc inde a latere Epiſcopi. Alii vero interrogati ſurgunt, & facta reverentia Epiſcopo debita, & conſueta (cum genuflexione, exceptis Canonicis) ſtantes dicant ſententiam ſuam: quos tamen fere ſtatim jubebit Epiſcopus ſedere, & caput tegere.

7. Actis de more gratiis ab Epiſcopo per conſuetas preces in fine congregationis dici ſolitas, dimittitur congregatio.

CAPUT VI.

De conficiendis Decretis.

1. DIſtribui poſſunt diverſi tituli materiarum Synodalium prædictos inter conſultores, ut quiſque ſuggerat, quod in Domino expedire judicaverit.

2. Caveatur a multitudine Decretorum.

3. Ea fiant de rebus, quæ ad plures attinent, non ad unum, aut alterum tantum.

4. Aliquando ſufficit ea in memoriam Cleri revocare, quæ in Conc. Trid. aut Provinciali, cui ſubeſt Clerus, aut alias a prædeceſſore Diœceſano ſancita ſunt: ſi hæc Decreta non ſufficiunt, fiat tandem Decretum novum. Plena ſunt Decretis optimis in quacumque re acta Mediol. Eccleſiæ, e quibus, & aliis Manuale Epiſcoporum per Aphoriſmos diſtributum dabimus in lucem, volumine brevi.

5. Si abrogandum eſt aliquod Decretum prædeceſſorum Epiſcoporum, fiat cum expreſſione cauſæ, ob eorum reverentiam.

ANNOTATIONES. §. 2.

1. *NUmquam decernatur contra jus Pontificium, neque Provincialis Concilii Decreta.*

2. *De quibus autem poſſit Epiſcopus ſtatuere, & qua ratione, non eſt hujus loci diſputare, fuſe Maſſob. de Synodo cap. 4. a dub. 41. uſque ad 98. Breviter dico: ſit lex honeſta, juſta, poſſibilis ſecundum naturam, & conſuetudines patriæ, loco, & tempori conveniens, neceſſaria, & utilis ex Maſſob. dub. 52. ubi fuſius ille.*

6. Peritiori denique in hoc genere cura demandetur, ut Decreta ordine congruo, & Eccleſiaſtico ſtylo latino deſcribantur, in Synodo legenda.

7. Non enim placet ea deſcribi materno ſermone, in gratiam (ajunt) ſo an i Cleri; illud enim incommodum vitari poterit quod in Clero timetur ignorantiæ, ſi ad ſingula Decreta, vel certe ad potiora ſubſiſtat Lector, & Epiſcopus addat verba in commendationem Decret. quod præſtare ſolitus fuit Neapoli Comitolus Peruliæ Epiſcopus; quem ſequutus eſt Illuſtriſs. D. meus Card. Boncompagnus in prima Synodo Neapolitana, paterne, & materne loquens cum ſuo Clero non ſine multo fructu.

8. Convocandum tandem erit coram Epiſcopo Capitulum Cathedralis Eccleſiæ, ut de Canonicorum conſilio ſtabiliantur, non autem de conſenſu:

ANNOTATIONES. §. 3.

1. *COnſilium Canonicorum eſt requirendum, alioquin Decreta non valerent, arg. c. quanto de dic, quæ fit a præl. niſi forte Epiſcopus præſcripſiſſet, hujuſmodi Conſilium non quærere ex Anchar. in repet. cap. 1. de conſtit. contra Hoſtien. de his, quæ a Prælato, qui putat contrariam conſuetudinem irrationabilem.*

2. *Pialecius in praxi Epiſcop. p. 2. c. 2. n. 9. recenſet caſus ſex in jure expreſſos, in quibus requiritur conſenſus Capituli, & Primo quando vertitur intereſſe ipſius Capituli, Secundo, quando diminueretur auctoritas Eccleſiæ, Tertio, quando agatur de alienatione rerum Eccleſiæ, Quarto, quando de obligatione Eccleſiæ, Quinto, quando de præjudicio quoad ſubjectionem, vel limitationem conſenſus Capituli, Sexto, quando de ventilatione caſuum criminalium; ibi citantur textus.*

3. *Pro caſuum reſervatione in Synodo facienda, (quod valet, ut non expirent per mortem Epiſcopi) Sac. Congreg. Card. ſupra negotia Epiſcoporum admonuit Epiſcopos 26. Nov. 1602. ut atrociorum tantum, & graviorum criminum abſolutionem ſibi reſervent: neque ſuperflue illos caſus, qui Sedi Apoſtol. ſunt reſervati. Pauciſſimos item reſervent, eadem Congregatio apud Quarantam, Verbo Caſus reſervati. Vide eumdem ibi, ubi explicat optime, quando expirent.*

CAPUT VII.

De præparandis pro actione Synodali.

1. AGendum eſt deinde cum prædictis Conſultoribus, vocatis etiam Magiſtris Cæremoniarum, & Sacriſta Cathedralis Eccleſiæ, de neceſſariis ad Actionem Synodalem. Hæc autem ſunt Hoſpitia pro Clero cum electione Præfecti, & coadjutoriorum.

Apparatus Eccleſiæ, & loci ſeſſionalis.
Diſtributio ſeſſionum.
Numerus Tabellarum.
Catal. Clerici vocandi rite ordinatus.
Habitus Cleri qualis, & ordo ſedendi.

Horæ

(1) Agit de loco ſuſe Benedictus XIV. *Lib. 4. cap. 5.* quem adi.

Proceſſiones, prima, & ultima.
Horæ Canonicæ, & Miſſæ Synodales,
Muſicus cantus.

Quæ paulo ante diem Synodi ad excitandos populos agenda ſunt.

Officiales Synodi, hoc aſt, Actionis ipſius Synodalis.

Delectus Examinatorum, Judicum, Teſtium, Punctatorum, & Officialium Cleri, in Synodo approbandorum.

De ſingulis dicamus breviter, ut quiſque ſciat officium ſuum, & ſciat Epiſcopus aptiores deligere.

CAPUT VIII,

De Hoſpitiis, & eorum Præfectis.

1. HOſpitia deligenda ſunt in civitate, & caupones ii feligendi ſunt qui pietate aliis præſtant; quibus injungendum erit, ut prophanas imagines tollant de cubiculis, frugalem menſam ſuppeditent iis, qui ad alios non divertunt cives.

2. Præfectus autem deputandus erit cum aliquibus comminiris, ut in ea re invigilent, ædes inviſant; & ad quos recurrere queant ii, qui de Clero eorum opera egent ad hoſpitium ſibi parandum.

3. Laudandus eſt Neapolio Comitulus Epiſcopus Perruſiæ, qui menſam communem in ſuo Palatio, durante Synodo pauperibus de Clero ſuppeditabat, & aliquos item lectos parari curabat pro iiſdem; tum Ferdinandus Milinus Imolæ Epiſcopus, qui ad menſam ſuam vocabat per triduum mane Vicarios foraneos; & in aula Majori alias menſas ſterni jubebat Clericis egentioribus.

CAPUT IX.

De Apparatu Cathedralis Eccleſiæ.

1. ORnabitur Eccleſia feſtivo, & ſolemni ritu, ut in capitulo de ornatu Eccleſiæ plene dictum eſt, ait Cær. Epiſc. l. 1. c. 31. uſque ad valvas incluſive.

2. Sedilia in ea diſponentur, inquit idem Cær. ut dignitates, & Canonici Eccleſiæ Cathedralis hinc inde a lateribus Epiſc. vel ante Epiſcop. ſemicirculum faciant, illud tamen prius placet magis, & eſt commodius ad functiones Synodales.

3. In media itaque navi Eccleſiæ paretur locus ſeſſionalis hoc modo, hinc inde affigantur auleis ſchedulæ patentes cum litteris grandioribus, continentes nomina locorum Diœceſis juxta ſcamna, pro Diœceſano Clero præparata, ordine ſervato ſecundum gradus locorum, ut quiſque ſciat, ubi ſedere ſuo loco debeat.

4. Circummuniatur ſeſſionalis locus, ita ut laici illuc intrare nullo modo poſſint.

5. Sedes Epiſcopi ſit alta tribus gradibus tapete contectis, & hinc inde ſedilia collocentur pro Diaconis aſſiſtentibus: paretur etiam menſa parva cum ſuo panno violaceo collocanda, facile ante Epiſcopum ſedentem pro Reliquiis, & ſcrutinio, de quibus infra.

6. Hinc inde in quadrum ſedilia longa pro Canonicis præparentur, veſtita panno viridi, alta unico gradu a pavimento, quod ſi adfuturi ſint alii majores Canonicis, veſtiri poterit prima pars ſcamni, quod a dextris Epiſcopi, & eidem vicinius eſt panno nobiliori, puta violaceo, aut alio ad differentiam in eodem ſcamno a Canonicis faciendam Abbates, Commendatarii, Protonotharii Apoſtolici, ſi utantur rochetto, & mantelletto ſedebunt poſt Canonicos in eodem ſcamno, a ſiniſtris Epiſcopi ſedentis, quod obſervatur Mediolani.

7. In fine ſedilium Canonicorum, facie verſa ad Epiſc. ſedebit juxta dexteram Epiſcopi Vicarius Generalis in ſede corriacea domeſtica cum parva menſa ſtrata panno, ut præſto ſit accedenti ad eum Clero pro variis cauſis; in eadem linea ſedebunt juxta ſiniſtram Epiſcopi ſcamno nudo ad menſam aliam ſimiliter veſtitam Promotor, & Secretarius Synodi cum Notario Epiſcopali, menſæ tegantur convenienti panno ad minus viridi.

8. Si Archiepiſcopus præeſt Synodo, collocetur in medio centro arcæ, quæ eſt inter Canonicorum ſedilia; ante ſedem Epiſcopalem ſeſſionalem, ſcabellum commune pro eo, qui geſtare debet Crucem Archiepiſcopalem in Synodo, cujus imago Crucifixi reſpiciet ſemper Archiepiſcopum.

9. Pulpitum amovibile pro lectione Decretorum collocari poterit prope menſam ad quam ſedet Secretarius Synodi, ut inde ſuppeditentur eidem, quæ ſunt legenda.

10. Hinc inde a tergo Canonicorum ſedilia erunt pro Clero Urbano: alia pro Foraneo occupabunt navim mediam, ita tamen, ut in medio juxta Epiſcopum ſit tranſitus omnino liber, & amplior ad eundum redeundumve, prout eſt opus. Nobilior Foraneus Clerus ſedebit in anterioribus ſcamnis, reliquus in poſterioribus.

11. Apparatum ſpectat ornatus Altaris majoris; colore quidem rubeo veſtietur, niſi aliud requirat ſolemnis Miſſa, ſide qua infra.

12. Excepta Miſſa, ut dictum eſt, paramenta omnia in actione Synodali coloris erunt rubri.

CAPUT X.

De Diſtributione ſeſſionum.

1. NUmerus ſeſſionum ex Pontificali ſolet eſſe trium: ad arbitrium Epiſcopi poteſt eſſe pauciorum ex eodem Pontificali; pendet autem hic numerus a rebus agendis in Synodo ipſa: ex Eccl. Actis Mediol. poteſt eſſe plurimum, quam trium.

2. Prima Synodus ab Epiſcopo celebranda eſſet ſumma cum majeſtate, & utilitate Cleri, & populi, ut effulgeat Eccleſiaſtica Hierarchia, & ideo nihil eſſet omittendum, quod ad perfectiſſimam Synodum, quam hic deſcribimus, attinere poſſit.

3. Ii etiam, qui non niſi tertio quoque anno Synodum convocant, eadem obſervare deberent.

4 Qui vero quotannis celebrant, una ſeſſione poſſunt abſolvere, quæ ſunt neceſſaria; omiſſis iis quæ ſunt ad ſplendorem cum utilitate tamen conjunctum.

5. Porro neceſſaria ſunt ea, quæ ad electionem ſpectant Examinatorum, Judicumque, & ad profeſſionem fidei ab omnibus Beneficiatis emittendam.

6. Non tamen placere poteſt ea Synodus, quæ per duas horas mane celebratur, ubi multus eſt Clerus, ſaltem per totum diem detineatur ille cum majori fructu.

7. Card. Palæotus in Archiepiſcopatu ſuo Bononienſi diſtribuit actiones Synodales pro una ſeſſione, pro duabus, pro tribus, cujus diſtributionis formulam dabimus infra in 2. parte.

CAPUT XI.

De Tabellis Synodalibus.

1. DEſcribenda eſt primo diſciplina Cleri in Synodo, & proceſſione ſervanda juxta formulas infra tradendas; & hæ Tabellæ ſolent imprimi, pluribuſque in locis Eccleſiæ Cathedralis, & Palatii Epiſcopalis pridie Synodi affigi. Vide in 4. p. c. 4. n. 1. 2. & 4.

2. Alia Tabella precum typis item editur diſtribuenda toti Clero, ad uſum primæ Proceſſionis ante Synodalem ſeſſionem, continet autem Hymnos, & Pſalmos; exemplum illius dabimus infra 4. p. c. 4. n. 3.

3. Tabella item exponitur impreſſa, quæ continet capita orationis, loco cit. n. 5.

4. Scrutinii alia poſt Præfectos eiſdem, ut infra, loc. cit. n. 6.

5. Acclamationum, ſi faciendæ ſint, multa exempla debent edi pro majori, vel minori numero Cleri, ut in 4. p. c. 11. n. 1. & 2. & hæ quinque Tabellæ prælo dari ſolent.

6. Aliæ parantur manu ſcriptæ: ejuſmodi ſunt; Formula profeſſionis Fidei brevior Juramentorum formulæ pro Examinatoribus, Teſtibus ſynodalibus, & Punctatoribus & hæ majuſculis exarantur characteribus, ut duo, vel tres ſimul eas legere queant ante Epiſcopum genuflexi. De quibus in quarta p. c. 5. toto.

7. Denique ſcribuntur in folio capita quædam orationis mentalis a Deputando cantanda, in fine cujuſque ſeſſionis, ad formam ut infra, deſcribendam, in quarta parte c. 50. toto, & hæ Tabellæ ſufficiunt.

CAPUT XII.

De Catalogo Cleri vocandi.

1. NEceſſarius eſt Catalogus eorum, qui ad Synodum Diœceſanam tenentur accedere, pro quo integre conficiendo monendi ſunt opportuno tempore Parochi, ut tam in Urbe, quam in Diœceſi quiſque tranſmittat ad Epiſcopum nomina eorum de Clero, qui in ſua Parochia degunt, neque ſolum nomina, ſed etiam cognomina, beneficiorum titulos, quos habent, & ordines ſacros, imo etiam Doctoratus, inſigniaque, & qualia habent.

2. Hiſce datis relationibus, deputari debent duo, vel tres, qui in ordinem redigant totius Cleri nomina, ut congruo quiſque loco vocetur.

3. Ordo is erit, ut primo nominetur Clerus Civitatis, tum Diœceſis. In Civitate Cleri ordo erit; ut primo Dignitates, & Canonici Eccleſiæ Cath. cum beneficiatis, & Capellanis, qui eidem actu inſerviunt, vel beneficii titulos ibidem habent: tum Clerici ſeminarii, & alii, qui Sacriſtiæ miniſtrant. Tum vocentur Canonici, & Clerus ſingularium Collegiatarum, ordine ſervato dignorum, Eccleſiarum Rectores, Parochi, hoc eſt, Præpoſiti, Archipr. (niſi hi præcedant illos) Rectores, Vicarii perpetui, Vicerectores amovibiles; Beneficiati ſimplices, Presbyteri, Diaconi, & Subdiaconi, ubi eſt conſuetudo, quod vocentur.

4. In Diœceſi hic erit ordo. Abbates, & Commendatarii primo, deinde Vicarii foranei, juxta dignitatis ordinem, ſeu promotionis antiquioris, & ſub quolibet Vicario vocetur totus ejuſdem Clerus, ordine prædicto, hoc modo, Vicarius loci N.

5. Si Collegiatæ adſint in Diœceſi, vocentur ante Vicarios foraneos, ordine dignitatis Collegiatarum, & cum Canonicis vo-

cetur totus Clerus affectus Collegiatæ ſive ratione beneficii ſive ſervitii.

6. Titulus cuique nominando permittatur, & poſt cognomen addatur (ſi ille eſt) Doctor in Sacra Theologia vel I V. titulus, & deinde beneficii.

7. Titulus Abbatum eſt: Perilluſtris, & multum Rever. Dignitatum, & Canonicorum Cathedralis Eccleſiæ apud nonnullos eſt idem in Provincia Mediolanenſi Dignitatum eſt, multum R. D. Canonicorum vero, R. D. in Collegiatis Præpoſitus gaudet titulo R. D. & Canonici R. N. quæ diſtinctio rationi eſt conſona.

8. Rectores animarum prænominantur omnes vocabulo, Venerabilis presbyter N. Vicerectores amovibiles (ſi Regulares ſunt, Frater, vel Don. N. vocatur, ut Sacerdotes, alii, Presbyter N. Diaconi, & Subdiaconi hoc modo. N. N. Diaconus, vel Subdiaconus. Clerici Beneficiati, N. Clericus beneficiatus S. N. Clerici Seminarii N. N. nomine, & cognomine tantum. Hæc ex Actis Eccl. Mediolan.

9. Protonotarii Apoſtolici, ſi qui adſunt, titulo M. R. D. digni ſunt: & additur in fine, J. U. D. & Protonot. Apoſtolicus.

10. Si quid erroris accidat in hac nominatione Cleri nemini fit injuria ex vi Decreti, de quo infra, initio Synodi evulgandi.

11. Cæteris paribus inter æquales attenditur promotio ad Canonicatum, Rectoriam, Beneficium, Ordinem Sacrum.

12. Accidere poteſt, ut idem vocetur ſæpius ratione beneficiorum, quæ habet in pluribus locis, ſed hoc nihil refert; immo decet hoc modo eum nominari, ne beneficia Eccleſiarum confundantur, quæ certum locum habere debent. (1)

CAPUT XIII.

De habitu Cleri.

1. HAbitus Epiſcopi in Miſſa Synodali erit Pontificalis, & coloris rubei: ſi celebrat ſolemniter, aſſumit omnia paramenta Pontificalia, uſque ad pallium, excluſive: ſi eſt Archiepiſcopus, ex Cærem. Epiſc. lib. 1. c. 16. ſi aſſiſtit, convenit, ut amictu, alba, cingulo, ſtola, pluviali, & mitra pretioſa indutus aſſiſtat Miſſæ, cum ſolitis Cæremoniis; eodem habitu ſemper aderit in ſeſſionibus Synodalibus. Baculum vero paſtoralem vel geſtet, vel geſtare faciat.

2. Dignitates, & Canonici parari adſint, ex Cærem. Epiſc. lib. 1. cap. 21. hoc eſt, pluvialibus Dignitates, Planetis, & Dalmaticis, Canonici, Presbyteri, & Diaconi, & ſi non ſunt diſtinctæ præbendæ; fiat tamen diſtinctio per paramenta. Congreg. Rit. 15. Martii 1608.

3. Coadjutores Canonicorum (quoniam, & ipſi una cum Coadjutis intereſſe debent) aderunt cum habitu Canonicali ordinario, non parati; ad diſtinctionem.

4. Collegiatæ non mutant habitum in Choro conſuetum. Præfecti Collegiatarum in Provinc. Med. ex Conc. Prov. V. una cum Canonicis Cathedralis pluvialia induunt, in Proceſſione prima, & ultima ex auctoritate. Conc. Prov. Epiſcop. Laudenſi conceſſit pluvialis uſum Præpoſitis non Collegiatarum, & Vicariis foraneis, ut eſſet inter Clerum, & Clerum aliqua diſtinctio inter eumdem; finita vero Proceſſione exuunt pluvialia.

5. Rectores Parochialium caputium geſtant ſupra cottam multis in locis; Neapoli ſtolam, ut dignoſcantur ab aliis, ſervanda eſt locorum conſuetudo.

6. Statuant Epiſcopi, quod expedire judicaverint ad Actionis Synodalis ſplendorem, & majeſtatem Eccleſiaſticæ Hierarchiæ repræſentandam. (2)

7. Ordo vero ſedendi in Synodo eſt ille, quem ſupra ſignificavimus, tum c. 9. de apparatu n. 5. 6. 7. 10. tum c. 12. de catalogo Cleri. Urbanus enim Clerus hinc inde e tergo Canonicorum Cathedralis ſedere debet. Beneficiati, ſeu manſionarii, & Choro Cathedralis addicti, immediate in ſcamnis poſt Canonicos ejuſdem; non quia digniores ſint Canonicis Collegiatarum, ſed quia in ſervitio conjunctiores ſuis Canonicis eſſe debent. (3)

8. Collegiatarum vero Canonici ſedebunt hinc inde; totum Collegium primum a dextris Epiſcopi, ſecundum a ſiniſtris Epiſcopi, & ſic deinceps, & Prior Collegii ſedeat in ſcamno oblongo primus, propius Epiſcopo.

9. Parochi a tergo Collegiatarum, & alii de Civitate poſt Parochum.

10. Diœceſanus autem Clerus ſedebit in media navi ante faciem Epiſcopi, hinc inde, ita, ut in ſcamnis anterioribus, & juxta dexteram Epiſcopi, digniores Collegiatæ ſedeant: Parochi a tergo Collegiatarum, & alii a tergo Parochorum, ut ſupra diximus.

11. Viſitarius Epiſcopi, ſi eſt Protonotarius induat rochettum, & mantelletum: ſi non eſt, induat habitum, quem per Urbem defert, non pluviale.

12. Si Vicarius eſt Canonicus, ad Miſſam, & proceſſionem, induitur, ut Canonicus. Ad ſeſſionem Synodalem, uti Vicarius.

CAPUT XIV.

De Proceſſionibus Synodalibus.

1. DUplex Proceſſio fieri ſolet, altera pro initio Synodi, quam ſignificat Cæremon. Epiſc. loco citato, altera pro fine ejuſdem, prout in Actis Eccl. Mediol.

2. Pro prima varius eſt ordo, nam aliqui ante Miſſam, alii poſt Miſſam. Conc. Prov. Mediol. 2. eam præmittit Miſſæ: ſtatuat Epiſcopus quidquid voluerit.

3. Solet a Vicario Generali fieri edictum de hac prima proceſſione, cujus exemplum dabitur in 4. p. c. 6.

4. Decernenda eſt Eccleſia, ad quam eundum ſit, & via, per quam eundum.

5. Item, qui Hymni, & Pſalmi, dum itur ſint cantandi, quorum Tabella editur, ut diximus ſupra c. 11. n. 2.

6. Præfertur una tantum Crux Cathedralis Eccleſiæ quam ſequitur totus Clerus, ordine retrogrado, quo in Synodo ſedent.

7. Dum itur, quiſque Clerus partialis cantare decet Hymnos, & Pſalmos; priore de illo Clero primum inchoante Hymnum.

8. Hora eſt præſcribenda Proceſſioni primæ, & evulganda valvis Eccleſiæ.

9. Clerici deputandi ſunt pro ordinanda Proceſſione, quotquot erunt neceſſarii.

10. Ultima vero proceſſio fit intra ambitum Eccleſiæ, vel paulo extra ſi multus eſt Clerus; & fit eodem modo, quo prima; ſed cantatur Hymnus, Te Deum.

11. Si ad Primam Proceſſionem Regulares, & Confratres convenire ſolent, id fiat.

CAPUT XV.

De Horis Canonicis, & Miſſa Synodalibus.

1. HOræ Canonicæ in Cathedrali dicuntur celerius: & fere ſine cantu, ne impediatur actio Synodalis.

2. Veſperæ cantantur alicubi a toto Clero in cantu Gregoriano, alternatim, ab Urbano ex una parte, a foraneo Clero ex altera, cui convenit, ut aſſignentur duo manſionarii de choro, qui firmiorem habent vocem, qua moderari queant foraneorum voces ſæpius diſcordes, qui ritus fervorem in Clero excitat, & populum ædificat; interea quoque congregatur totus Clerus pro actione Synodali immediate poſt Completorium continuanda. Completorium autem debet dici a ſolis officialibus chori demiſſa voce: & interim poterit Epiſcopus pro ſeſſione parari.

3. Miſſa de die omitti poteſt licite, & pro ea cantari Miſſa Synodalis de Spiritu ſancto, quam præſcribit Cæremoniale; vel alia Miſſa, ut mox dicemus.

4. Si triplex ſit ſeſſio, prima die cantabitur Miſſa ab Epiſcopo, vel eo impedito, a prima Dignitate de Spiritu ſancto, ſecunda die a Canonico ritu pro Defunctis pro commem. Epiſcoporum, & Sacerdotum Defunctorum generali, tertia die ab alio Canonico pro gratiarum actione Miſſa de Sanctiſſ. Trinitate. Acta Eccl. Mediol. ut nimirum Clerus Urbanus, & multo magis foraneus videat aliquando, & diſcat varios ritus, & cæremonias, Pontificales, Canonicales, & feſtivas, & pro Defunctis.

5. Pro Miſſa Pontificali poterit etiam Epiſcopus Miſſam planam facere, cum uſu tamen mitræ, dum a ſede accedit ad Altare, dum manus lavat, item eidem deſervient duo Canonici cum Dalmaticis, & Presbyter Aſſiſtens cum Pluviali, ii ſcilicet, qui Miſſæ ſolemni deſervire ſolent,

6. Miſſæ pro Defunctis aſſiſtat Epiſcopus in cappa: Miſſæ vero de Sanctiſſima Trinitate cum pluviali, & mitra: Abſolutionem autem Defunctorum faciet Epiſcopus in ſua ſede cum pluviali, & mitra ſimplici; ut vario ritu hæc fiant.

7. Communio Cleri facienda eſt in prima Miſſa, & intra eamdem ex pia multorum Epiſcoporum conſuetudine, qua de re in Præmonitionibus ſupra memorati moneris debet Clerus, quam etiam communionem Pontificale præſcribit.

8. Quæ attinent ad incenſationem Cleri, & pacem dandam eidem, dicemus in loco proprio, & cum de Magiſtris cæremoniarum, cap. 28.

9 Miſſa unicam Orationem habebit, cum Gloria, Credo, & Præfatione in cantu ſolemni; ſi Miſſa plana eſt, adhuc ea dici poſſunt, quia ſolemnis eſt aliquo modo, & pro re gravi; Poſt Nonam prædictæ Miſſæ dicuntur, quia ſunt Votivæ.

CAPUT XVI.

De iis, quæ cantanda ſunt a Muſicis.

1. IN Miſſa Pontificali ſolemni muſicus cantus cum organo adhibendus de more, ſed, abſque mora.

2. In Miſſa plana Epiſcopi, dum ſecretas recitat preces, cantari poterunt ſacra cantica cum organo, & vocibus.

3. In Miſſa pro Defunctis, ſequentia, dies iræ, tantum ad arbitrium, & ſine organo.

4. In Miſſa de Sanctiſſima Trinitate, Gloria, Credo, Sanctus, & Agnus Dei, cætera in cantu Gregoriano, Organum pulſatur de more.

5. In ingreſſu Epiſcopi in Eccleſiam organum pulſatur, mane tantum.

6. In

(1) Quæ hoc capite ſummatim traduntur, fuſe tractata habes a Benedicto XIV. *lib.* 3. *c.* 1. *ad* 9.
(2) Vide Benedictum XIV. *lib.* 2. *cap.* 21. (3) Confer *ibid. cap.* 10.

6. In Proceſſione poterunt cantari a Muſicis Hymni, Pſalmi, ut in Tabella propria, & in ultima Hymnus: Te Deum.
7. In actione Synodali, quotidie Hymnum Veni creator, cantabunt Muſici.
8. Iidem reſpondebunt Benediceoti ſolemniter Epiſcopo in fine totius Synodi; nihil præterea. Litanias prima die alicubi cantant Muſici.

CAPUT XVII.

De pergendis paulo ante diem Synodi,

1. EX Cærem. Epiſcop. loc. cit. tribus proximis diebus Dominicis ante diem Synodi conveniens erit, ut tam in Eccleſia Cathedrali, quam in ſingulis Parochialibus per Concionatores, & Parochos denuncietur Synodus, populique ad devotionem, orationes, jejunia, ſacramentum pœnitentiæ, ſanctiſſimæ Euchariſtiæ ſumptionem, aliaque pia opera excitentur: ut actio Synodalis, Deo opitulante, dignum ſortiatur exordium, felicemque, & fructuoſum progreſſum, & finem, Hæc ibi. Oratio, ſeu Miſſa de Spiritu Sancto a Clero in Feriis quintis dicenda erit.
2. Pridie diei conſtitutæ pro Synodo, ex eodem cæremoniali ibidem, pulſari debent campanæ tum Cathedralis, tum aliarum Eccleſiarum ſolemni ritu, & præſertim ſub noctem præcedentem, qua de re opportune monendi erunt Eccleſiarum Præfecti.
3. Eodem die affigetur ſchedula variis locis indicendæ Horæ pro Synodo, cujus formulam habes infra 4. p. c. 1. n. 6.

CAPUT XVIII.

De Officialibus Synodi,

1. POſt conſultationem de prædictis in Congregatione Conſultorum facienda eſt electio Officialium Synodalium.
2. Sunt autem hi. Præfectus Hoſpitorum cum ſociis, de quibus actum eſt ſupra cap. 8.
Promotor unus, ſeu plures, Urbanus, & Foraneus.
Secretarius. Notarius, Coadjutor, ſive lector Decretorum, & Catalogi Cleri.
Præfecti diſciplinæ Clericalis, Synodalis, & Scrutinii.
Judices querelarum, & excuſationum.
Procurator Cleri, qui agat cum Epiſcopo nomine communi, ſi opus eſt.
Oeconomus pro cathedratico recipiendo,
Confeſſarii Cleri,
Magiſtri cæremoniarum cum adjutoribus Clericis.
Oſtiarii Synodi. Ut autem eligantur aptiores, eorum munera breviter hoc loco indicabimus, de quibus nondum locuti ſumus.

CAPUT XIX.

De Promotore,

1. SIve unus ſit, ſive duo, ad libitum Epiſcopi, hi parandi erunt, ſaltem pluvialibus, niſi alter eorum ſit Canonicus Cathedralis Eccleſiæ, qui Canonicali utetur habitu ſecundum præbendam, & ordinem ſuum; & ſedebunt ad menſam, de qua diximus ſupra cap. 9. n. 7. erunt autem J. U. D.
2. Urgebunt actionem Synodalem, pro emittenda profeſſione fidei; pro Clero vocando, & Scrutinio ejuſdem pro electione Examinatorum, & Judicum; pro evulgatione Decretorum pro pœnis contra abſentes, & pro rogitu Notarii.
3. Verba propria, ſeu formulas dabimus infra in 4. p. c. 7. & cum loquuntur cum Reverendiſſimo Epiſcopo, cum appellare debent titulo tantum Reverendiſſimi: quia actio eſt Eccleſiaſtica, ſi Archiepiſcopus, vel Cardinalis eſt, appellent etiam titulo Illuſtriſſimi. Abſit autem a Synodo curialis adulatio.
4. Major de duobus amborum nomine loquatur, ſtans a dextris alterius Promotoris.
5. Antequam loquantur, & poſtquam dixerint, profundam capitis inclinationem Epiſcopo faciant, neque diſcedant ad locum ſuum, donec Epiſcopus decretum fecerit verbo.
6. Recitent de folio, clauſo in libello aliquo decenti, & ornato: quem ipſemet, qui legit, teneat, & alta voce, ut alii ſaltem viciniores, & plene audire poſſint.

CAPUT XX.

De Secretario Synodi.

1. COnvenit, ut Secretarius eligatur e Canonicis Diaconis, ſi Ordo habetur diſtinctus; & paratus Canonicalibus indumentis agat cum Epiſcopo.
2. Ad eumdem ſpectat ordinare lectionem Decretorum juxta ea, quæ in Conſultorum congregatione præſcripta fuerunt, & item quid prius, quidve poſtea ſit agendum.
3. Socium ſibi eligat, qui ſibi miniſtret de menſa ad vicinum pulpitum, ſi quid occurrat legendum, & ejuſmodi: & ut, eo recedente, ſcripta, & calamos cuſtodiat in menſa.

4. Prævideat, quæ legere debet, ne erret, cunctetur, & legat alta voce, ut ſatis audiatur ab omnibus diſtincte, ut intelligatur. Vide formulas ejuſdem p. 4. c. 19. toto.
5. In vocatione Cleri vocabit ipſe nominatim Clerum Eccleſiæ Cathedralis; Collegiatarum autem inſigniorum reliquos vocabit ejus coadjutor, qui etiam leget reliqua Decreta, quando ſunt ita multa, ut levari merito ille debeat labore nimio legendi.
6. Secreto tenent nomina Officialium Cleri donec evulgentur: ne inde oriantur æmulationes, & incommoda: præſertim ubi plures ambiunt in Clero munia.
7. Curet affigi valvis Eccleſiæ ſchedulas pro initio Synodi pridie primæ diei; tum in Eccleſia, & in palatio Epiſcopali Tabellas de diſciplina Cleri, Diſtributionem ejuſdem pro ſcrutinio faciendo, de qua paulo infra; Catalogum Confeſſariorum Cleri tunc diſtribui: Tabellas alias opportuno tempore pro proceſſione, Scrutinio, Acclamationibus, & ejuſmodi per idoneos miniſtros.
8. Quæ lecturus erit, ea prius accipiat cum debitis reverentiis, ante, & poſt, ab Epiſcopo, cui eadem offert, & ab eo ſtatim recipiet poſt inſtantiam Promotorum; quibus inſtantibus, ipſe ſemper aderit.
9. Idem ſuggeret Epiſcopo, quæcumque agenda erunt; quo cum eodem communicabit in cubiculo, antequam deſcendat in Eccleſiam.
10. Præſcribet cantoribus muſicis, juxta ea, quæ ſupra docuimus c. 16.
11. Idem ipſe, ſi non alius Canonicus aptior, cantabit ſtans prope ſedem Epiſcopi capita Orationis mentalis in fine Seſſionum.
12. Denique ejuſdem partes erunt, ut tota actio Synodalis exactiſſime cum Magiſtris Cæremoniarum peragatur, breviſſimo ſibi facto Indice totius actionis ab initio uſque ad finem, memoriæ cauſa, & promptioris executionis; cujus indicis formula dabitur infra p. 4. c. 12. ne quicquam in hoc genere deſideretur a nobis.

CAPUT XXI.

De Notario Synodi.

1. CAncellarius Epiſcopalis ſolet eſſe Notarius actionis Synodalis, qui idcirco ſemper aderit prope menſam Secretarii, & in fine cujuſcumque Seſſionis rogatus a Promotore, ut conficiat inſtrumentum, &c. reſpondebit, ſe facturum, aſſumendo teſtes aliquos certos de Clero quorum nomina ſcribat in Actis.
2. Idem ſolet alicubi vocare Clerum ab eo loco, ubi deſinit Secretarius, & abſentes notare debet, ut puniantur, niſi excuſentur deinde a judicibus.
3. Ad eumdem attinet ſcribere in libro nomina eorum, qui fidei profeſſionem in Synodo emittunt, vel ſi multus foret numerus profeſſurorum, per ſchedulam affixam curet, ut moneantur profeſſuri fidem, quod ferant ſecum ſchedulam cum nomine, cognomine, beneficii titulo proprio, & ſtatim ac eam emiſſerint, conſignet quiſque ſuam Cancellario, qui acu, & filo adhibito ſchedulas omnes colliget, conſervabit, & in librum referet, ut ſine tumultu ea profeſſio adnotetur. Formulam hujus rei habebis infra 4. p. cap. 5. n. 6.

CAPUT XXII.

De Lectore Decretorum.

1. SEcretario datur adjutor ad ea multa munera, quæ ſunt ejus propria, & præſertim ad legendum ſi minus ille multa legere queat.
2. Dum legit Decreta, Epiſcopi præſertim, ad ſingula pauſam faciat, converſus ad Epiſcopum, qui forte circa illud, quod proxime lectum fuerit, ſenſum ſuum communi ſermone aperiet Clero: alioquin proſequatur.
3. Convenit, ut de gremio Cathedralis Eccleſiæ hic eligatur & firmiorem habeat vocem.

CAPUT XXIII.

De Præfectis Diſciplinæ Synodalis, & Scrutinii.

1. ELigendi ſunt e Clero, tum Urbano, tum Diœceſano, ſi opus eſt, aliquot Sacerdotes ætate, prudentia, zelo, & diſciplina Clericali conſpicui, quorum opera tum Clerus univerſus contineatur in officio, tum promoveatur ad meliora.
2. Numerus is erit, qui ſufficiens eſſe poterit ad Scrutinium univerſi Cleri finiendum intra tempus Seſſionum Synodalium ea proportione, ut unicuique ſcrutandorum numerus aſſignetur, non ultra ſexaginta.
3. Ut autem una lingua loquantur omnes in judicio ferendo de veſtibus, barba, colore caligarum, & ejuſmodi, conveniant hi ſemel ante Synodum coram Epiſcopo, & juxta Tabellam Scrutinii conferant inter ſe quid communiter ſit cenſendum, ne contraria videantur ſentire, aut laxius alii aliis.

4. In

4. In hoc conventu dabitur cuique Præfecto Tabella Scrutinii ſancita, ut ſupra, c. 11. danda infra in 4. p. c. 4. n. 6. & præterea in Schedula aſſignabitur unicuique tum Cleri pars examinanda, tum locus, id eſt, Capella Eccleſiæ Cathedralis pro Scrutinio, quæ diſtributio Cleri, & Capellarum ſub tali, vel tali Præfecto, ut Clero pateat, in folio, ſeu foliis affixis in Eccleſia; etiam ipſi curent Præfecti ad formam deſcribendam in 3. p. c. 9. n. 11. præter Secretarium. Habeant etiam Catalogum eorum quos quiſque ſcrutari debet.

5. Quiſque item Præfectus eligere poteſt ſcribam, ut notet reſponſiones ſubjectorum Scrutinio, ſed ipſemet ſcribat ea, quæ ſecreto communicantur, tamquam graviora.

6. Ut autem delatores aliorum ſecreto habeantur, & tamen ſi opus eſt, idem repeti poſſit circa ea, quæ depoſuerint contra alios, Præfectus adhibeat notas aliquas, quas ſolus ipſe noſcat, & delata nemini communicet, niſi Epiſcopo.

7. Scrutinium ſumet exordium a publicatione Decreti de ſcrutinio, & exerceri poterit etiam domi, extra ſeſſionem Synodalem.

8. Scribant de ordine, quo per catalogum quemque vocant; qui ſi habuerit omnia requiſita juxta Tabellam ſcrutinii, ſatis erit ſcribere; Habet omnia &c. ſin minus notentur ea tantum, in quibus quiſque defecerit.

9. Omnino notent qui ad ſcrutinium non accedunt, ut dent condignas pœnas.

10. In deſcribendo ſcrutinio ſi eadem forma cartæ utantur omnes, poterit in fine confici liber ſcrutinii, aſſervandus inter Acta congruentius.

11. Antequam dimittatur Synodus, valde utile erit, ut hi præfecti conveniant coram Epiſcopo, & ſummarie referant communiorem ſtatum totius Cleri, quod ſi quid in commune monendum erit, Decreto opportuno imminenti malo provideatur, antequam diſcedat Clerus.

12. Qui ex his Præfectis non habent in Synodo locum, aut ſedem propriam, puta, quia neque Canonici, neque Parochi ſint, ſedere poſſunt a tergo Vic. Gen. ut præſto quoque ſint cum eo ad procurandam diſciplinam Synodalem in Clero, juxta Tabellam ra de re redendam, ut ſupra; cujus præcipua cura Præfectis incumbit.

13. Peracta Synodo dabunt Epiſ. Acta in ſcrutinio diſtincte ſcripta cum catalogo eorum, qui tenebantur accedere, & eorum qui non acceſſerunt: & in fine totius ſcripturæ ſubſcribant propria nomina, cognomina, & titulum Præfecti Scrutinii.

CAPUT XXIV.

De Judicibus querelarum, & excuſationum.

1. DUo, vel tres una cum Vicario generali deputari ſolent ad audiendas controverſias, ſeu querelas, qui prout de jure, brevi tamen forma judicii adhibita, illas dirimant, & has adjudicent.

2. Iidem excipiant libellos ſupplices datos pro excuſatione abſentium examinandos deinde peracta Synodo.

3. Si quæ naſcuntur controverſiæ de ordine ſedendi, ſeu procedendi, iidem brevi manu componant, circa præjudicium ambarum partium. (1)

CAPUT XXV.

De Procuratore Cleri.

1. UT quiete, ſine tumultu, agantur omnia, ſolet alicubi deputari ab Epiſcopo Procurator Cleri, ad quem adeat Clerus, ut ejus nomine cum Epiſcopo communi nomine agat in Synodo, ſi quæ forte decernantur difficiliora, quod ſi Clerus eum elegerit ad alia negotia Cleri, ille ipſe poterit etiam ab Epiſcopo nominari; agat autem petita in Synodo venia ab Epiſcopo & cum debita modeſtia, & reverentia.

2. Quæcumque petierit nomine Cleri, petat in ſcriptis Secr. datis. Vid. in 4. par. c. 7.

CAPUT XXVI.

De Oeconomo, & Cathedratico.

1. QUicquid ſolvatur pro Cathedratico, quod varium eſt in variis locis, pro exigendo conſtituatur Oeconomus, & is eſſe ſolet Magiſter domus Epiſcopi.

2. Solent Epiſcopi quandoque condonare Cathedraticum, quod in Decreto erit exprimendum, ne fiat in præjudicium Epiſcopalis Cathedræ.

3. Eſt introductum in honorem Cathedræ Pontificalis quod alii vocant Synodaticum, quia ſolvitur in Synodo.

4. Regulariter duo ſolidi ſolvuntur in pecunia uſuali, ut patet ex conſuetudine communiori, & ex actis Eccleſiæ Mediolanenſis Neapoli ex antiqua conſuetudine Caroleni 5.

5. In Provincia Mediol. ex actis ejuſdem Eccleſiæ, ſolvitur tantum a Parochis, alibi ab aliis quoque beneficiatis, attendenda erit locorum conſuetudo.

6. Non placet illa exigendi quotannis Synodaticum (niſi aliud conſuetudo poſtulet) omiſſa quotannis Diœceſ. Synodo.

ANNOTATIO §. 4.

1. NOn poteſt Epiſcopus augere Cathedraticum. ex Decr. Cong. Card. ſuper negotiis Epiſc. in una Iſernien. 15. Jun. 1619.

CAPUT XXVII.

De Confeſſariis Cleri.

1. EXpedit, & præſertim in prima Synodo, quod Epiſcopus remittat Clerum ſuum a Synodo bene purgatum a peccatis, illuminatum Decretis, & unitum ſibi & Deo; idcirco deputare poterit ſex, vel octo Confeſſarios ſæculares, & regulares cum omnimoda Epiſcopi facultate ad audiendas Cleri Diœceſani Confeſſiones.

2. Imo eiſdem communicare poterit facultatem quam habet in c. liceat. Conc. Trid. ſeſſ. 24. c. 6. ut tollantur, ſi quæ ſint, ſecretæ irregularitates a Clero. (2)

3. Terminus autem prædictarum facultatum ſatis erit, a diebus ſex, vel octo ante Synodum, ad totidem dies poſt Synodum & pro Clero tantum.

4. Hi vero tempore Synodi conveniant in Eccleſia Cath. ante ſeſſiones, & poſt eas ut quocumque de Clero accedente audire poſſint, domi quoque eos audire poterunt, ſi ii velint: non autem tempore actionis Synodalis, omnino vero adſunt omnes pro Communione Cleri.

CAPUT XXVIII.

De Magiſtris Cæremoniarum.

1. DUo ſaltem Magiſtri Cæremoniarum eligi debent; quorum alter Epiſcopo tantum inſerviat, alter Promotoribus, & Secretario: uterque toti actioni Synodali.

2. Habeant igitur Indicem quiſque ſuum, & omnino concordem cum Indice Secretarii, de quo ſupra c. 10. n. 12. in quo tota ſeries, & ordo breviter indicetur, qualem infra ſuo loco dabimus in 4. part. cap. 12.

3. Publicari, & indici Synodum procurent in Feſto Epiphaniæ ad præſcriptum Pontificalis Romani, & ut ſupra c. 2. n. 1.

4. Tum adſint Congregationi conſultorum, de qua c. 7. & ſtantes, cooperto tamen capite, audiant, ut exequantur mandata; reverenter etiam ſuggerant, ſi quid occurrit prænotandum pro Synodali actione.

5. In primis autem eorum curæ ſit apparatus Cathedralis Eccleſiæ, de quo ſupra c. una cum Sacriſt.

6. Præterea, quæ ad habitum Cleri ſpectant, de quo c. 13. ad proceſſiones c. 14. ad Horas Canonicas, & Miſſas Synodales c. 15. ad muſicos concentus cap. 16. ad Campanarum pulſationem c. 17. n. 2. ipſi procurent.

7. Ad ea item, quæ infra præſcribuntur in actione Synodali diligenter attendant.

8. Cum Sacriſta agant pro præparandis iis, quæ neceſſaria ſunt ad Miſſas Synodales, & præter conſueta, parentur tria thuribula pro incenſando Clero.

9. Nam Diacono incenſante Clerum Cathedralis Eccleſiæ, fere ſtatim (incenſatis primo Canonicis) duo Thuriferarii incenſabunt Clerum, primo Urbanum, deinde Foraneum, hinc inde ambo ſimul, ſaltem unico ductu cuicumque ſedilium ordini, & eodem modo iiſdem dabunt pacem primo cujuſque ordinis ſedilium, & primus aliis de more.

10. Pro communione Cleri parari curent ſtolas pro Sacerdotibus rubei coloris, & vinum ſufficiens pro purificatione.

11. Cætera, quæ ad Miſſas ſpectant, fiunt de more: niſi quod in fine Miſſæ Epiſcopus dabit benedictionem, quam dabit in fine ſeſſionis, ex Cærem. Epiſc. lib. 1. c. 31.

12. Pro abſolutione Defunctorum extenderetur pannus ante ſedem Epiſcopi, & accedente Subdiacono Miſſæ, cum Cruce, & Acolythis cum candelabris, fiet abſolutio de more, Oratio erit pro Sacerdotibus, & Epiſcopis, ut in Miſſa, vel alia communi.

13. In actione Synodali curent a Beneficiatis, ſeu aliis Cantoribus cantari Antiphonam, a Clero Pſalmum alternatim, partim ab Urbano, partim a Foraneo, ſedentibus; a duobus Cantoribus litanias, vel a Canonico parato, & Subdiacono Canonico Evangelium; a muſicis Hymnum, Veni creator, poſt inceptum ab Epiſcopo primum verſum.

14. Standum erit a Clero, quando ſtat Epiſcopus, ut in Pontificali, & præterea ad Acclamationes.

15. Genuflectendum erit ad primam Antiphonam ante Pſalmum, ad Litanias, ad primos verſus Hymni: Veni creator, ad benedictionem Epiſcopalem, & ad orationem mentalem.

16. Sedendum erit ad Pſalmum, ſermonem, & ad Lectionem Decretorum.

17. Ut autem omnes eodem tempore idem præſtent, eligantur ſex, octo, aut plures Clerici e grandioribus, vel e Seminario, vel e Clero, qui diſtributi per varia loca intra Clerum, moneant

(1) Vide Bened. XIV. *lib. 4. cap. 5.*

(2) Caveat tamen Epiſcopus, ne prælatis Confeſſariis poteſtatem faciat abſolvendi ab hæreſi externa, quamvis occulta. V. Bened. XIV. *l. 4. c. 1. §. 3.*

nent quando ſtandum, quando genufleſtendum, quando ſedendum ad nutum Magiſtrorum Cæremoniarum, qui manu elevata, depreſſa, & magis depreſſa, ſine clamore, tres illos ſitus ſignificabunt Clericis prædictis, & hi Clero voce ſubmiſſa.

18. Opportune præmoneant Clerum, de Pſ. qui cantandus erit prima, & tertia die, Salvum me fac Deus, de Feria v. initio: ſecunda die, Deus venerunt gentes, de eadem Feria penultimo loco Nocturni.

19. Si afferantur Reliquiæ SS. pro juramento Examinatorum, quod Mediolani fit; eas procurent deferri a prima Dignitate, ſtola adhibita ſub pluviali, ſine velo longo, cum 4. intorticiis de Sacriſtia, ad Epiſcopum, qui cum Clero ſurgit: deinde cum mitra ſedens, & in gremio ambabus manibus, vel ſupra menſam eas tenens excipit juramenta; ſtabit Clerus ob reverentiam Reliquiarum, quæ eodem modo reportantur. Videant autem, ne Clerus expectet diutius, & quam par ſit, Sacras Reliquias.

20. Ordinandæ proceſſioni præerunt iidem Clerici, qui ſupra, ſeu alii, quibus viam præſcribent cæremoniarum Magiſtri, & terminum ejuſdem.

21. Curent etiam, ut in Altari majori ardeant ſex candelæ, durante ſeſſione Synod.

22. Hac præcipua ſit attigiſſe ſatis Magiſtri nomen excitat ad omnia bene gerenda, & exactiſſime.

CAPUT XXIX.

De Oſtiariis Synodi.

1. NOn ſolum ad portas Eccleſiæ claudendas tempore ſeſſionis Synodalis neceſſarii ſunt Oſtiarii, verum etiam ad excludendos laicos, ut par eſt ſine tumultu. Debent ergo eſſe viri graves, diſcreti, qui etiam poſſint admonere eos de clero, qui ſuis locis non ſedent, ſed per Eccleſiam forte vagantur, & fabulis inutilibus vacant.

2. Excludant autem laicos paulo ante quam inchoetur ſeſſio, & omnino nullum ibi permittant ſine conſenſu Epiſcopi.

3. Claudantur portæ cum clavibus, una excepta laterali, per quam ii, qui de clero ſunt, eant, & redeant pro neceſſitate corporali.

4. Ante ultimam proceſſionem aperiantur omnes portæ, ut populus introire queat ad laudes divinas pro gratiarum actione.

5. Si quem repererint contumacem laicum, eum deferant ad Epiſcopum, cujus mandatum exequantur promptiſſime, etiam ſi ſit pœnale.

6. De Clericis, qui ſibi non obediunt, agant cum Præfectis diſciplinæ Synodalis.

7. Numerus eorum erit ad arbitrium Epiſcopi, habita ratione portarum Cleri, & laicorum, qui convenire ſolent.

CAPUT XXX.

De Concionatoribus Synodi.

1. PRo ſermone ad clerum datur materia in Pontificali, nimirum, de diſciplina Eccleſiaſtica, de divinis myſteriis, & de correctione morum in clero ſecundum ea quæ Epiſcopo videbuntur utiliora.

2. Et ibidem dicitur, quod fiat per virum doctum, idoneum, ſed hoc intellige, quando Epiſcopus ſermocinari noluit, quod cuperem maxime, ſi poſſit, certe commodius nunquam poteſt moneri, & moveri totus Clerus, quam in Synodo Diœceſana, excluſis laicis.

3. Alii recitari jubent Orationem latinam, quam non improbo; ſed convenit illa magis concilio Provinciali, quam Diœceſanæ ſynodo, ut autem omnes intelligant, & amplectantur ea, quæ ad Cleri mores attinent, hodie latine dicta minus efficiunt.

4. Prima, & ſecunda die præſcribitur ſermo in Pontificali, & poſt Venerabiles quod magis placet, quam poſt Evangelium, niſi forte Concionator de Evangelio ſynodali Thema ſumeret ad dicendum.

5. Non ultra dimidiam horam ſit ſermo ne impediatur actio reliqua Synodalis.

6. Datur concionatori benedictio ab Epiſcopo de more, ſed abſque indulgentiis, quæ non conceduntur, niſi in fine totius ſynodi.

7. Omnino vero Epiſcopus, antequam dimittat ſynodum, verba faciat ad Clerum eo meliori modo, quo ſcit, & valet, paterne adhortans eum ad executionem Decretorum, locus autem opportunus erit, antequam aperiantur Eccleſiæ portæ pro ultima proceſſione, ex Conc. Provinc. 5. Mediol. & hæc de Officialibus ſynodi: tranſeamus ad Officiales Cleri.

CAPUT XXXI.

De Examinatoribus.

1. DE Conſilio prædictorum conſultor. debet Epiſcopus ante Synodum deligere examinatores Cleri, Judices cauſarum, teſtes Synodales, & Punctatores Collegiatarum, & Cleri, tum alios Officiales ejuſdem Cleri, ſecundum variam locorum conſuetudinem ut ſuo tempore, & loco proponantur ſynodo.

2. Et primo examinatores ſunt in duplici differentia: nam ii, qui examinare debent promovendos ad beneficia curata, ſunt neceſſario approbandi in ſynodo, at alios ad examen ordinandorum, ſeu approbandorum ad audiendas Confeſſiones poteſt Epiſcopus eligere etiam extra ſynodum, & arbitratu ſuo.

3. Primi Ordinis ergo approbandi in ſynodo, plures proponi debent, ut ex iis ſaltem ſex a Clero approbentur, Conc. Trid. regula, ſeſſ. 24. c. 18. plures tamen ad honorem aliquorum approbari ſolent, & debent.

4. Qui aſſumuntur a regularibus proponatur Clero de nomine, & cognomine noti nedum Officii, quod habent, titulo ad pleniorem validitatem examinis in concurſu Parochialium, & ne contingat ambiguitas, an valeat concurſus.

ANNOTATIO. §. 5.

NOminatio examinatoris ex titulo Officii, quod Regulares habent, v. g. Prior S. Dominici, Guardianus vel lector S. Franciſci efficit, quod approbatio facta a Clero non cadat, niſi ſuper eum, qui tempore Synodi erat Prior, ſeu Guardianus, ſeu Lector; non autem in ſucceſſores eorum iiſdem gradibus, quos ignorat Clerus, & Rota ſæpius declaravit, fuiſſe nullum illud examen in concurſu Parochiarum, in quo aſſuit ſucceſſor Examinatoris approbati tantum ex titulo, non de nomine, & cognomine, ut docet Garzia de beneſ. tom. 2. par. 9. cap. 2. dub. 22. fortaſſe valeret eo caſu, quo proponitur Prior S. Dominici, qui pro tempore fuerit, hoc enim modo approbatur ſucceſſor a Clero, quicumque ille fuerit. (1).

5. Certe ii eſſe debent omnino, aut Magiſtri in Theologia, aut Doctores, vel ſaltem licentiati in jure Canonico; & ex ordine Mendicantium aſſumi poſſunt, ex prædicto Concilio, aut non Mendicantium Regularium, quod ſi deſint ejuſmodi, eligi poſſunt alii Clerici magis idonei, ex declar. Conc. Trid. quam recitat Maſſobr. in Praxi de concurſu, Requiſ. 11. dub. 2. in fine.

6. Pro quorum examinatorum approbatione duplex eſt modus; vel imprimendo eorum nomina in ſchedulis conjiciendis in urnam, cum notis A. R. nimirum Approbationis, & Reprobationis, electiſque compromiſſariis quod in Synodo fit Mediolanenſis, vel brevibus interrogando Clerum voce alta per Secretarium. Placent ne vobis? & hic modus hodie magis eſt communis inſignioribus civitatibus.

ANNOTATIO. §. 6.

STephanus Quaranta V. Synodus Trid. recitat litteras Sacræ Cong. Concil. Trid. datas die 11. Julii 1592. ad Patriarcham Venetiarum in quibus approbatur uterque modus, per vota ſecreta, ſeu aperta, eligendi examinatores in Synodo, ſemper tamen approbandi erunt cum majori parte ſuffragiorum vel cum dimidia, ut dicitur in Synodo 6. Diœceſ. Mediol. eorum, qui ſunt præſentes in Synodo legitime congregata. Lege Maſſob. in Praxi de concurſu, Requiſ. 11. dub. 7. & 8.

7. Jurare debent Examinatores approbati, ex Conc. Trid. ad S. Dei Evangelia.

ANNOTATIO. §. 7.

NIhil refert, an ii jurent ſuper Evangelia, vel ſacras Reliquias Sanctorum puto S. Carolum introduxiſſe SS. Reliquias pro juramento, tum ut in Synodo appareat veneratio Sanctorum (continet etiam Synodus omnium fere Catholicorum dogmatum doctrinam, & praxim) tum vero etiam, ut novitate ritus examinatores excitentur magis ad obſervandum id quod ipſi jurant, relinquitur ergo arbitrio Epiſcopi, penes quem tamen Sancti Caroli auctoritas eſſe debet in hoc genere ſumma. (2)

8. Abſentes jurabunt in manibus Epiſcopi, ſeu Vicarii Generalis extra Synodum: quod idem præſtabunt ii, qui pro tempore ſuccedent jam approbatis a Clero, ut dictum eſt in annotat. §. 5. antequam accedant ad examen, in concurſu parochialium Eccleſiarum.

ANNOTATIO. §. 8.

QUia dubitant Doctores, an ſingulis annis eligendi ſint, & approbandi examinatores, addunt plerique hodie in fine Decreti, De Examinatoribus, hanc clauſulam. Quorum Officia durante, donec altera Synodus habetur, & valet Decretum; quid vero agendum ſit de mortuis omnibus Examinatoribus, ut alii ſubrogentur extra Synodum, ad nos non attinet, quia caſus extra Synodum eſt. Vide Maſſobr. l. cit. Requiſ. 12. dub. 2. & 3. ſeu Garziam de beneſ. p. 9. cap. 2. num. 8. & 73. ubi ex Clem. VIII. decreto docent, eos eligi poſſe cum conſenſu Capituli uſque ad tempus futuræ Synodi.

CA-

(1) At hæc opinio, cui ſolum dubitanter Gavantus adhæret, ſ[illegible] non arridet, inquit Bened. XIV. *l.* 4. c. 7. §. 4. ad munus quippe, ad quod eligitur induſtria perſonæ, non poteſt deſignari perſona incerta, cujus doctrina, prudentia, & probitas ignorantur.

(2) Et vere a morem jurandi ad Sanctorum Lipſana antiquum eſſe multis confirmat exemplis Bened. XIV. *l. c.* §. 6.

CAPUT XXXII.

De Judicibus Synodalibus.

1. JUdices, quibus delegandæ erunt cauſæ a S. Sede Apoſtolica, vel ejuſdem legatis, debent eſſe omnino in Eccleſiaſtica dignitate conſtituti, aut Perſonatum obtinentes, ſeu Eccleſiarum Cathedralium Canonici. Conc. Trid. ſeſſ. 25. cap. 10.

2. Nec refert quod ii forte non ſint Doctores: quia poteſt deinde dari Aſſeſſor.

3. Quatuor ſaltem ex Conc. Trid. nominandi erunt, aut etiam plures, & hodie præſertim quam plures eligendi erunt ob conſtitutionem Gregor. XV. de Conſervatoribus editam anno 1621. ut Regulares e numero Judicum Synodalium eligere ſibi poſſint latiori facultate Conſervatores ſuos, ait Papa.

4. Horum approbatio fit eodem modo, quo Examinatorum, de quibus ſupra: neque tamen jurare tenentur, quemadmodum Examinatores; & ducant eodem modo.

ANNOTATIONES. §. 9.

1. *CAnonici Regulares, aut Monachi, etiam ſi ſint in Cathedrali Eccleſ. non ſunt capaces delegationum Apoſtolicarum ex Archid. Geminian. & Butr. in cap. ſtatum 11. de reſcript. in 6.*

2. *Canonici Collegiatarum, etiam inſignium, alioqui Doctores non poſsunt eſse Judices Synodales, etiamſi nullus Doctor reperiatur, nec eis aptior in Capit. Cathedralis & inter obtinentes dignitates ex declar. Sacræ Congr. Conc. Trident. quam recitat Maſsobr. de Synodo cap. 4. dub. 10. in fine.*

3. *Neque item Canonicus in Cathedrali diſpenſatus ſuper minori ætate, ut fuſe probat Maſsobr. loc. citat. dub. 11.*

4. *Poteſt eligi Judex Synodalis, Protonotarius Apoſtolicus, ex eodem Maſsobr. dub. 12. tum Vicarius Epiſcopi, dub. 13. hoc eſt, Generalis, non Foraneus.*

5. *An in Provincia Mediolanenſi debent nominari omnes Canon. Cathedral. Eccleſiarum Judices Synodales in gratiam Regularium illius Provinciæ, ex Decreto quod ego legi authentico apud Epiſ. Laudenſ. a Sacr. Congregat. Conc. Trident. edito die 27. Sept. 1614. & habetur infra p. 4. circa finem.* (1)

CAPUT XXXIII.

De Teſtibus Synodalibus.

1. TEſtes Synodales dicuntur, quia in Synodo deliguntur alias electi extra Synodum, dicerentur tantum Teſtes publici: ii vero debent eſſe viri graves, zelo diſciplinæ clericalis illuſtres, forma facti Cleri, verbo & exemplo potentes.

2. Septem conſtituuntur, in Actis Eccleſ. Mediol. Conc. Provinc. ſed & plures arbitrio Epiſcopi pro amplitudine Diœceſis, aſſumi poſſunt

3. Si palam nominantur, & adſint in Synodo, jurent ibidem, alias extra Synodum, ſi abſint; vel ſi ſchedulæ ſecreto habeantur,

ANNOTATIO. §. 10.

PLures Epiſcopi hodie non evulgant nomina Teſtium, ut liberius poſſint exercere munus ſuum, minori cum odio Clericorum quos deferre debent ad Prælatum, jurabunt ergo hi ſecreto in manibus Epiſcopi. (2)

CAPUT XXXIV.

De Punctatoribus.

1. IN Collegiatis Punctatorum munus eſt notare abſentes ab Horis Canonicis, aut Miſſis, & ſolent eſſe duo; tum ut alter eorum ſaltem interſit; tum ut ambobus concordantibus, abſit ſuſpicio infidelitatis in notando.

2. Epiſcopus in Provincia Mediolanen. ex actis ejuſdem, in Prov. Concil. 1. debet alterum eligere, alterum Canonici. Uterque jurat, ex Concil. Mediol. Prov. 4. hic jurat in Capitulo, ille in Synodo, ex Concil. Mediol. Prov. 5. (3)

CAPUT XXXV.

De juramento Examinatorum Teſtium, & Punctatorum.

1. JUramentum erit præſtandum mane, ex Conc. Provinc. Med. 4. & hoc. 4. ideo dicitur, ut ejus ratio habeatur in diſtributione partium totius actionis Synodalis.

2. Et eo modo, quo ſupra diximus de Examinatoribus, poterunt jurare Teſtes publice nominati, & Punctatores ab Epiſcopo delecti. (4)

CAPUT XXXVI.

De Officialibus Cleri.

1. AD aliquorum præ aliis judicandam materiam, & pleniorem in Clero rerum notitiam, conſuevere Epiſcopi prudentiores diſtribuere officia Clericalia in Synodo pro conſuetudine locorum & varia neceſſitate rerum.

2. Declarantur itaque primo loco conſultores S. Officii, ſi penes Epiſcopum ſit tribunal, ut Neapoli.

3. Recognitores librorum imprimendorum.

4. Reviſores Indulgentiarum quæ a S. Sede Apoſtolica obtinentur.

5. Præfecti Muſicæ, ne in Eccleſiis prophana cantentur, aut indecora.

6. Syndici, ſeu Procuratores Cleri pro immunitate, & aliis.

7. Præfecti, & adminiſtratores Seminarii tum ſpiritualium, tum temporalium rerum.

8. Præfecti diſciplinæ clericalis in civitate, diſtributis claſſibus Clericorum.

9. Vicarii Foranei, & Priores Confraternitatum Parochorum.

10. Viſitatores generales.

11. Prior Doctrinæ Chriſtianæ.

12. Confeſſarii ſpeciales Clericorum minorum.

13. Præfecti Fabricæ Eccleſiaſticæ.

14. Advocati, & Procuratores pauperum.

15. Oeconomi beneficiorum vacantium.

16. Vicarius Monialium.

17. Præfecti funeralium.

18. Præfectus ſpiritualis carceratorum.

19. Præfecti Proceſſionum.

Pœnitentiarii minores Cathedralis.

Præfecti Chori.

Recognitores onerum Miſſarum.

Præfecti communium Cleri.

Diſpenſatores eleemoſynarum ex concionibus collectarum.

Recognitores kalendarii.

Reviſores adminiſtrationis locorum piorum.

Præfecti Confratriarum.

CAPUT XXXVII.

De Reductione Miſſarum.

1. IN eadem Congregatione conſultorum præfatorum erit agendum ſi opus eſt de forma reducendi Miſſas, ſeu Anniverſaria, quæ ſcilicet ante Concilium Tridentinum impoſita fuerunt, irrationabilia tunc temporis effecta.

2. Nam de Miſſis poſt concilium relictis, facultas reducendi, commutandi & eas moderandi reſervata eſt hodie Summo Pontifici, vel Sacræ Congregationi Conc. Trid. ut initio Decreti dicitur, de celebratione Miſſarum, ſub Sanctiſſimo D. N. Urbano Papa VIII. die 21. Junii 1625.

CAPUT XXXVIII.

De Præſide abſente Epiſcopo.

1. SI caſus accidat, quod Epiſcopus infirmetur, aut alio vocetur, neque velit prorogare Synodum in aliud tempus, videndum erit de Præſide ejuſdem Synodi: qua in re adnotata plura non aſpernenda.

2. Et quidem, ſi proroganda ſit in aliud tempus, erit hoc ſignificandum univerſo Clero formula propria, de qua infra in 4. p. cap. 1. n. 5.

3. Si nolit eam prorogare, Vicarius Generalis eam convocare poterit, de ſpeciali mandato Epiſcopi.

4. Verum, quid, ſi Vicarius non ſit Protonotarius Apoſtolicus, ſed vel Canonicus vel Præpoſitus Collegiatæ inferioris? qui caſus contigit Novariæ ſub Carolo Epiſcopo noſtri Ordinis a Baſilica Petri. Difficultas erat propter habitum in Synodo, quem decebat eſſe, vel parem, aut ſuperiorem habitu Canonicorum, non enim uti poterat ille Rochetto, & mantelletto; neque volebant eum Canonici Cathedralis Eccleſiæ ſedere ſupra ipſos cum pluviali, quæ erat veſtis propria præpoſi-

(1) Plura de his habes apud Benedictum XIV. *lib. 4. cap. 5.*
(2) Agit de Teſtibus Synodalibus, Benedictus XIV. *lib. 4. cap. 3.*
(3) Confer Benedict. XIV. *lib. 4. cap. 4.*
(4) Adi eumdem *ibid. cap. 7.*

, ſiti Collegiatæ S. Gaudentii, tunc Vicarii : ut ſe o maocedo communi longe minus eum decebat in Synodo.

5. Vocavit igitur Epiſcopus ægrotus Hieronymum Septalem Protonotarium Apoſtolicum quem cum litteris patentibus Præſidem Synodalem declaravit, & Congregationibus Synodalibus, de quibus hactenus, tum Synodali tractationi merito præfecit.

C A P U T XXXIX.

De Cæremoniis Synodalibus abſente Epiſcopo.

1. ACtum igitur eſt de cæremoniis adhibendis, præſente prædicto Præſide, abſeote Epiſcopo, & auctore hujus operis actionem Synodalem dirigente.

2. Et quidem ſolemnibus Miſſis ille interfuit in Choro ſupra Canonicos; Præpoſito primam Miſſam cantante, & Canonicis reliquas duas; juxta Decreta Sacræ Rituum Congregat. relata a Genuen. in praxi Neap. c. 2. circa finem, & aliis.

3. Sedentibus deinde omnibus in loco ſeſſionali; ſedit ille tamquam Præſes, in medio Cleri in ſede coriacea ſupra unicum gradum, tapete ſubſtrato elevata, rochetto, & mantelletto indutus, cæteris Canonicis pluvialia, Planetas, & dalmaticas indutis : de quo tamen habitu dubitari poſſet, an parandi ſint, abſente Epiſcopo : & ego negarem; tum quia Epiſcopus abeſt, tum quia Præſidis prædictus habitus eſt inferior habitu Canonicorum ſolemni; debet autem præcedere tum loco, tum habitu. Certe ad Miſſam primam cappas geſtarunt Canonici ſupra rochettum, de more.

4. Lectæ fuerunt a Secretario Synodi patentes litteræ de conſtituto Præſide.

5. Qui ſtatim inchoavit Antiphonam, & reliqua addidit, ut in Pontificali.

6. Ad Evangelium benedixit incenſum de more, & Diaconum, cujus librum oſculatus eſt in fine, non tameo fuit incenſatus, quia non erat paratus pluviali,

7. Recitavit Orationes, & Hymnum inchoavit, Veni Creator.

8. Sermonem habuit ad Clerum de ſuggeſtu tertia die, & præclare.

9. Totam actionem Synodalem proſecutus eſt quam Epiſcopus præſtitiſſet, excepta benedictione in fine ſeſſioonm, a qua abſtinuit.

10. Ad oſculum pacis recepit Clerum, ut ſolebat Epiſcopus.

11. In fine Proceſſionis ante Synodum Canonicus Hebdomadarius in cornu Epiſtolæ dixit Orationes preſcriptas in fine Hymoorum, & Pſalmorum.

12. Vicarius autem Generalis, in proceſſione quidem ibat cum ſuis Canonicis, uti Præpoſitus cum pluviali : at cum eodem pluviali in actione Synodali ſedebat in ſede alia parata pro Vicario Generali, de qua ſupra cap. 9. oum. 7. quæ omnia obſervari poſſunt, quando, abſente Epiſcopo, Vicarius Generalis, & ſimul Protonotarius Apoſtolicus, præficitur Synodo cum mandato ſpeciali.

C A P U T XL.

De ultimo agendis pridie Synodalis actionis.

1. HIs ita rite conſtitutis, pridie diei indictæ pro inchoanda Synodo, affigi debent ſchedulæ de hoc initio, pluribus in locis, ad formam infra præſcribendam, par. 4. cap. 1. num. 6.

2. Pulſandæ ſunt campanæ feſtivo ſonitu a primis Veſperis, ex cæremon. loco cit.

3. Habenda eſt coram Epiſcopo Præfectorum Scrutinii Congregatio, de qua ſupra cap. 23. num. 3.

4. Officiales quique ſe comparent ad propria munera diligenter præſtanda; quos ideo moneri curet Epiſcopus tum per Tabellam in loco publico affixam, tum ſingillatim per idoneos viros, tanto ante, ut per octo ſaltem dies id certo ſciant, & prout ſupra iiſdem præſcriptum eſt agant diligentius.

5. Affigantur Tabellæ Diſciplinæ Synodalis, & Capitum orationis publicæ pro quibus ſcilicet orandum eſt a Clero tum in Palatio Epiſcopi, tum ad valvas Eccleſiæ Cathedralis, & iuxta eadem.

6. Dum Clerus ſingillatim ad civitatem venit, & Epiſcopum adit, ille benigne omnes excipiat; & ſi quid ſingillatim velint ſuggerere, libenter audiat.

7. Idem Epiſcopus cum Magiſtris Cæremoniarum eligat ſibi miniſtros de more pro Miſſa Pontificali, & aſſiſtentes Diaconos pro ſeſſione Synodi, ſi forte ii occupati ſint aliis muneribus ad Synodum ſpectantibus, qui alioqui deberent aſſiſtere.

8. Præſcribat horam conveniendi ad Synodum, tam mane, quam a prandio, & item terminandi ſeſſiones.

9. Proponatur edictum de proceſſione habenda per Vicarium Generalem, ut in 4. par. cap. 6.

10. Secretarius denique recognoſcat omnia, quæ imprimi, deſcribive curavit, juxta ea, quæ in Congregationibus Synodalibus fuerunt præordinata; & præſertim Tabellas omnes, ut ſupra, requiſitas, cum notula Officialium, catalogo Cleri, & Decretis in Synodo legendis.

DE

DE ORDINE SYNODI DIOECESANÆ.

PARS SECUNDA.

QUoniam in Pontificali deſcribuntur Ritus, & Cærem. Synodi tribus diebus, hoc eſt, tribus ſeſſ., celebrandæ; nec prohibetur tamen minori dierum numero Diœceſanam Synodum celebrari; ideo deſcripturi nos hoc loco totius Synodi ordinem, triplicem eumdem ipſum dabimus, pro trina, pro duplici, & pro unica ſeſſione.

Ordo Synodi Diœceſanæ pro trina ſeſſione.

PRIMA SESSIO.

1. HOra indicta, Capitulo Eccl. Cathedralis cum Seminario, & univerſo Clero in aula Epiſc. congregato, deſcendit Epiſcopus ad Cathedralem Eccleſiam cappa indutus, ipſo Clero præcedente, Canonicis autem Epiſcopum ſequentibus.

2. Si eſt Archiepiſcopus deferri facit ante ſe Crucem, imaginem Crucifixi ipſum reſpiciente.

3. In porta Eccleſiæ aquam benedictam de more ſumit, & aſpergit ſe, & alios.

4. Organa pulſantur, & campanæ, interea orat ante Altare Sanctiſſimi Sacramenti (quod non erit in Altari majori durante Synodo, ſi alias ibi aſſervatur) & ante Altare majus.

5. Cantatur Nona (ut alias Tertia in Feſtis) & induitur paramentis Pontificalibus.

6. Miſſa celebratur de Spirito Sancto, abſque ulla commemoratione, etiam Duplicis Feſti, ſeu Dominicæ, & ſine Evangelio in fine ex Cærem. Epiſc. lib. 1. c. 31. incenſatur in ea totus Clerus.

7. Fit communio ejuſdem Cleri, ex Pontific. ſtolis rubeis aſſumptis a Sacerdotibus, qui forte non celebrarunt.

8. Non datur benedictio in fine Miſſæ, ex Cærem. loc. cit. ſed in fine ſeſſionis: finita Miſſa exuit Epiſcopus paramenta Miſſalia uſque ad Tunicellam incluſive, & accipit pluviale, ibid. Canonici retinent paramenta ut in Miſſa.

9. Peracta communione inchoatur Proceſſio, pro qua diſtribuuntur Tabellæ precum paulo ante Communionem Clerus autem ſub una tantum Cruce procedit.

ANNOTATIO. §. 1.

ALicubi fit proceſſio ante Miſſam, ex Conc. Prov. 2. Mediol. imo pridie ut Neapoli cum reliquiis S. Januarii, & Peruſiæ aliquando pro translatione Reliquiarum S. Herculani, & S. Caroli. Communior uſus eſt, ut fiat poſt Miſſam, ut dum cantatur Miſſa conveniat Clerus totus opportune ad pleniorem Proceſſionem. (5)

10. Si adeſt conſuetudo, quod conveniant etiam Regulares, & Confratres (quod fit, ubi Clerus non eſt multus) procedant ſub eorum Crucibus, & Vexillis.

11. Cum Cruce Cleri adſint candelabra cum candelis accenſis niſi adſit Crux Archiepiſcopalis, cui tantum candelabra, & defertur ante Canonicos tantum.

12. Quilibet primatum gerens in unaquaque Cleri parte, ſive Urbani, ſive Foranei, & quocumque nomine vocetur in medio Eccleſiæ ante Altare inchoet genuflexus cum ſuo Clero Hymnum; Veni Creator, idem faciat Epiſcopus.

13. Si proceditur ad aliquam Eccleſiam, puta Patroni loci, ibi cantatur Antiph. cum Verſu, & Oratione de eo ab Epiſcopo, alioquin recta reditur ad Cathedralem.

14. Poſt reditum ad Eccleſiam majorem Clerus ſua quiſque loca petit, & Epiſcopus remanet in loco Synodali apud ſedem ſibi paratam, ſeu faldiſturium, ſi eſt Archiepiſcopus, qui Crucem ejus defert, remanet in medio, in loco ut ſupra parato.

15. Cum aliquantulum ſederint omnes, Diaconus, qui eſt a dextris Epiſcopi, ſtans, cantat verſus Clerum: Orate: iiſdem notis, quibus alias cantatur: Levate ex Actis Nov.

16. Genuflectunt omnes verſus altare, & orant mente modico ſpatio. Tum adhuc genuflexus Epiſcopus, ſine mitra, inchoat antiphonam Exaudi Domine: præintonante eo ad quem de more ſpectat: & dicitur tota genibus flexis.

17. Pſalmo inchoato: Salvum me fac Deus: ſedet Epiſcopus, accepta mitra; ſedet etiam Clerus, & alternatim ab Urbano & Foraneo cantatur Pſalmus. At Clerici deputati moneant Clerum, quando genuflectendum. ſtandum, & ſedendum.

18. Antiphona ripetita, ſurgunt omnes; & Epiſcopus, depoſita mitra, & converſus ad Altare, dicit: Adſumus, ut in Pontificali.

19. Addit aliam Orationem, ut ibid. qua finita, accepta mitra procumbit ibid. ſupra faldiſtorium, aliis omnibus genuflectentibus, & cantores duo in medio Cleri poſt Epiſcopum dicunt Litanias, niſi eas cantent Muſici, ut ſup.

20. Dicto: Ut omnibus fidelibus, &c. Epiſcopus ſolus cum miniſtris ſurgit, & baculum ſiniſtra tenens, ſtans verſus Synodum dicit: Ut hanc, &c. ut in Pontificali, producitque ſignum crucis ſuper omnes; & iterum procumbit uſque ad finem Litaniarum.

21. Quibus dictis, ſurgunt omnes; & Epiſcopus depoſita mitra, dicit ſtans ut ſupra: Oremus: Et miniſtri: Flectamus genua: Levate (niſi ſit tempus Paſchale ſeu Dominica, argum. a ſimili in Benedictione candelarum in Miſſali) tum Orationem: Da quæſumus, &c.

22. Deinde ſedens cum mitra facie verſa ad Synodum, imponit incenſum in thurlbulum & benedicit, more ſolito miniſtrante presbytero aſſiſtente naviculam, ut alias.

23. Duo Canonici Diaconali, & Subdiaconali veſtibus induti, ut in Miſſa, coloris rubei, benedictione de more accepta, una cum Acolythis candelabra deferentibus accedunt ad partem dexteram Epiſcopi, & juxta eam in plano Diaconus cantat Evangelium: Convocatis JESU &c. ſtantibus omnibus, & Epiſcopo baculum, ut alias, tenente inter manus.

24. Oſculatur librum Epiſcopus, & incenſatur, a Presbytero Aſſiſtente, de more.

25. Et ſtatim ſine mitra genuflexus verſus altare toto Clero genuflexo, incipit Hymnum: Veni creator: proſequente Clero, ſeu Muſicis cantoribus.

26. Finito primo verſu, qui conſtat ex quatuor verſiculis, ſurgunt omnes, & ſine mitra Epiſcopus ſtat verſus Altare uſque ad finem.

27. Oſtiarii, dum cantatur Hymnus, vel prius excludant laicos, & portas Eccleſiæ claudant.

28. Sedent omnes cum ſilentio, & Epiſcopus, accepta mitra, ſedens alloquitur Clerum alta voce: Venerabiles conſacerdotes, &c.

29. Poſt allocutionem vel prius (ait Pontificale) prout magis placuerit, hoc eſt poſt Evangelium, ſi de eo ſermo ſit habendus, accedit Concionator comitatus ab altero ex Cæremoniariis: & genuflexus ante Epiſcopum petit ab eo, ut alias, benedictionem ſine Indulgentiis.

30. Concionator non ultra mediam horam ſermonem habeat ad Clerum, & eo finito diſcedit.

31. Audiuntur querelæ, ex Pontificali, ſed uſus obtinuit quod deferantur ad Judices deputatos.

32. Secretarius igitur decreta ſecum ferens, comitatus a Cæremoniario accedit ad Epiſcopum, cui facta debita reverentia, offert Decreta, & quærit ab eo an ea nunc velit legi, quo annuente, & reddente folia Decretorum, facta rurſus reverentia Epiſcopo, tum Canonicis, aſcendit pulpitum & alta voce legit hæc verba, ſtans aperto capite.

DECRETUM

De Synodo incœpta.

IN Nomine Sanctiſſimæ, ac individuæ Trinitatis, Patris & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

NOs N.N. Dei, & Apoſtolicæ Sedis gratia Epiſc. Sanctæ Eccleſiæ N. (addat alios titulos, Comitis, ſeu Principis, ſi quos habet). Ad Dei omnipotentis, ac Beatiſſimæ Virginis Dei matris, & Sanctorum Patronorum N.N. & N. laudem, noſtram Diœceſanam Synodum incipimus, faxit idem omnipotens Deus pro ſua miſericordia, precibuſque Virginis Beatiſſimæ, ac eorumdem Sanctorum, aliorumque, ut quemadmodum ſperamus, ex hoc ſacro cœtu lumen, & Spiritus omnes reportemus ad officia noſtra ſecundum voluntatem Dei peragenda.

33. Sed, & capite tecto legit alia Decreta pro initio Synodi, quæ hic ſignificabimus deſcribenda fuſius in 4. part. hujus voluminis. cap. 9. num. 2.

DECRETUM

De modo vivendi Synodi tempore.

Q*Uoniam nihil fere, &c. pag. 24.*

(5) Vide Bened. XIV. lib. 5. c. 1. §. 2.

DE-

D E C R E T U M

De Miniſtris Synodalibus,

CONſtituimus in hac noſtra Synodo, Promotorem M. R. N. N, Promotores Urbanum N. Foraneum N. cum titulis, ut de vocatione Cleri in Prima part. cap. 12. num, 6, præſcriptum eſt, Secretarium N, N.

Judices querelarum, & excuſationum, N. N. & N.N.

Præfectos diſciplinæ Synodalis, & Scrutinii N. N. N.

Præfectum Hoſpitiorum N. N, Coadjutores N. N. N.

Confeſſarios Cleri N. N. N. cum facultate noſtra abſolvendi a caſibus etiam Nobis reſervatis, durante hac Synodo uſque ad .... menſis hujus, & pro Clero in Confeſſione audiendo tantum, ut quiſque redeat ad propria bene purgatus, & Deo magis conjunctus, ad utilitatem quoque populorum noſtræ Diœceſis.

Procuratorem Cleri N. N. qui ad Nos deferet quæcunque Clerus exoptat,

Oeconomum pro exigendo Cathedratico N. N.

Magiſtros Cæremoniarum, quibus omnes obedient N. N, & N. N.

Oſtiarios Synodi N. N. N. N. quibus item pareant omnes in eorum officio, Notarium N, N,

D E C R E T U M

De Præjudicio non afferendo,

DEcernimus, &c. ut loco citato num. 4.

D E C R E T U M,

De non diſcedendo.

VObis præterea omnibus, &c. ut loco citato num. 5.

D E C R E T U M.

De Oratione publica,

QUoniam veteris eſt inſtituti, &c. ut infra loco citato, num. 6,

34. Deſcendit de ſuggeſtu, & una cum Promotore, ſeu Promotoribus accedit ad Epiſcopum.

35. Promotor inſtat pro fidei profeſſione, ſi duo ſunt, loquatur primus de ſcripto, ſed in numero plurali, ut in 4. parte cap. 7. n. 1. & cum titulo convenienti.

Cavit Sacroſanctum Concilium, ut omne, &c. loco nunc citato.

36, Epiſcopus reſpondet: Decernimus, mandamus ita fieri.

37. Diſcedunt illi, & Secretarius de ſuggeſtu legit ſedens in hæc verba.

D E C R E T U M.

De Profeſſione Fidei emittenda.

SAcroſancta Tridentina Synodus illud &c. ut infra 4. par, c. 9. n. 7. & addit Decretum hac de re Conc. Trid, ut ib, Cogit temporum, &c,

A N N O T A T I O. §. 2,

IN Provincia Mediolan. legitur etiam Decretum Concil. Prov. primi: Verba ſunt: Sacri igitur Concilii Tridentini auctoritate &c, quæ item dabimus infra in fine 4. partis.

38. Lectis Decretis addit idem Secretarius. Accedant igitur, &c. ut loco cit, n. 7.

39. Qui ergo ſunt profeſſuri fidem tunc accedant ad Epiſcopum, coram quo genuflexi permaneant, donec eorum nomine formula profeſſionis fidei de ſuggeſtu a Secretario ſtante, & aperto capite, legatur uſque ad ea verba excluſive: Sic me Deus adjuvet; Habetur infra in 4. parte loco citato num, 7.

ANNOTATIONES. §. 3.

1, *NOtandum eſt non teneri Epiſcopum emittere profeſſionem fidei in prima Synodo Diœceſana, quia non habet ibi majorem, ſed in prima Synodo Provinciali; quia tamen Provincialis Synodus fere nunquam hodie celebratur, audiendi ſunt ii Epiſcopi, qui in prima ſua Synodo coram Deo genuflexi ante Altare, fidei profeſſionem emittunt, eſt enim actus ſummæ religionis, quo caſu ſtabit totus Clerus ob reverentiam genuflexi Epiſcopi, qui breviori formula, de qua infra, eam emittet, ut alii, tum ſedebit accepta mitra, ut alios profitentes excipiat, & Clerus ſedebit, exceptis profeſſuris. Pro juramento Epiſcopi teneant Diaconi Aſſiſtentes Miſſalem librum ante eum.*

2. *In Provincia Mediol. ex Concil. Prov. 1. tenentur profeſſionem fidei emittere in Synodo etiam ii, qui Synodum Diœceſanam convenire debent, & quia in ea Provincia, etiam ſacris ordinibus initiati tenentur convenire, ut in edictis Mediol. & Novarien. patet, ideo iidem erunt invitandi a Secretario in præfato Decreto, extra eam Provinciam non tenentur niſi ii, quos nominat Conc. Trid. ſeſſ. 24. cap. 2. (qui nimirum beneficia Parochialia, & alia beneficia Eccleſiaſtica habent, & qui in Synodo convenire debent) in prima Synodo emittere profeſſionem fidei, niſi provincialibus Decretis item alii teneantur.*

3. *Neque tamen omittentes id facere, incurrunt privationem fructuum beneficiorum, ſed alias pœnas, ut probat Maſſobr. de Synodo cap. 4. dub. 39. num. 25.*

4. *Quod ſi adeſſe Synodo non poſſint, id præſtent per Procuratorem, & valet, ut pluribus idem Maſſobr. probat cum Barboſa dub. 49. modo fiat cum ſpeciali mandato ib. num. 43. ſed excuſari poteſt, qui excuſatur a Synodo.*

40. Tum bini, ſeu terni, aut quaterni ad Epiſcopum propius accedant, tenentem librum Evangeliorum, & legentes profiteantur formula breviori.

Ego N. recipio, promitto, &c. ut infra 4. p. c. 5. n. 1.

41. Singuli redeuntes Cancellario, ſeu Notario dent nomina, & cognomina cum titulis beneficiorum, in ſchedula, de qua ſupra par, 1, cap. 21. num. 3. pag. 27, ſi non habeant ſchedulam, curent ſua nomina ſcribi ab eodem Notario in libro ad id parato.

42. Solet eſſe hora tarda, & ideo de ſuggeſtu a Secretario indicitur continuatio Seſſionis his verbis, facto prius verbo cum Epiſcopo.

Decernimus, & indicimus continuationem hujus Seſſionis fore hodie hora..... in qua vocabuntur omnes, & Scrutinium Cleri fiet a Præfectis.

43. Poſtea Promotor inſtat, accerſito Notario contra contumaciam abſentium, his verbis.

Reverendiſſime Domine, Cum jam dies &c. ut infra 4. par. cap. 7. num. 2,

44. reſpondet Epiſc, Ita decernimus, ac jubemus.

45. Tum ad Notarium converſus Promotor pro rogitu actorum in hac ſeſſione hæc verba profert; ſi duo ſint, in num. plurali dicantur.

Ego N. N. hujus Synodi Promotor rogante N.N. Notarium Epiſcopalem ut de omnibus, & ſingulis in hac ſeſſione peractis unum, plurave conficiat inſtrumenta.

46. Reſpondet Notarius: Conficiam: præſentibus N. N. &c. addit in ſcriptis: hæc omnia fuerunt acta in publica Seſſione, ubi ſupra, adhibitis etiam teſtibus N.N. & N.N.

47. Contra contumaces abſentes per Edictum ad valvas agitur.

48. Sed pro diſceſſu legitur etiam hoc Decr. de ſuggeſtu a Sec, Ne quiſquam a loco, &c. ut in 4. p. c. 9, n. 9.

49. Exuit Epiſcopus Pontificalia, cappam induit, & data manu tantum benedictione Clero, poſt Orationem brevem in faldiſtorio recedit, quem Clerus Cathedralis Eccleſiæ tantum comitatur de more, & omnes diſcedunt.

50. Statim affiguntur Tabellæ diſtributionis Cleri, & Capellarum pro Scrutinio.

Continuatio primæ ſeſſionis.

51. APrandio ſtatuta hora ſignificata per campanæ ſonum conveniunt omnes in Eccleſiam Cathedralem, cantantur Veſperæ cum Completorio a Clero Cathedralis, niſi ab utroque Clero cantandæ ſint, ut ſupra 1. par. cap. 25. numer. 2. Epiſcopo etiam præſente in cappa.

52. Deducatur Epiſcopus cum cappa a ſuo Capitulo in Cathedralem Eccleſiam, ubi de more orat ante Sanctiſſimum Sacramentum, & ante Altare majus, apud ſedem ſuam accipit Amictum, Stolam, Pluviale, Mitram, & Baculum: deſcendit ad ſedem Synodalem; Canonici item, alii parantur, ut mane.

53. Diaconus aſſiſtens a dextris cantat. Orate, & omnes genuflectunt: poſt modicum ſpatium ſurgit Epiſcopus, & dicit Orationem: Adſumus, ut in Pontificali, converſus ad Altare; ſi tempus eſt Paſchale ſtant & alii de Clero.

54. Sedent omnes cum ſilentio, & Promotor inſtat pro vocando Clero, pro Cathedratico ſolvendo, & Scrutinio peragendo his verbis:

Reverendiſſime Pater, & Domine. Sancitum eſt &c. in 4. par. c. 7. n. 4.

55. Secretarius de ſuggeſtu legit.

D E C R E T U M,

De Clero vocando, & Cathedratico ſolvendo,

VOcabuntur omnes & ſinguli &c, ut in 4. p. c. 9, n. 10. & addit.

DECRETUM

De Scrutinio.

SCrutinium Synodale &c. ut ibid. n. 11. & addit.

Præfecti Scrutinii ita diſtribuantur per Capellas hujus Eccleſiæ cum Clero.

R. D. N. ad Capellam S. N. vel Clerus N. conveniat ad Capellam S. N. ſub Præfecto N.
R.D.N. ad Capellam S. N. &c.
Qui pro ſua quiſque timorata &c. ut in 4.p.loc.cit.n.11.
Qui ad eos non acceſſerint, &c. ut ibid.

56. Dum vocatur Clerus Præfecti Scrutinii, ii maxime, qui ſunt ſcrutaturi partem Cleri poſtremam, ultimo vocandam, incipiant ſcrutinium, de quo 1. p. c. 23.

57. Clerus autem vocatur, ordine ſervato, de quo infra in 4. p. cap. 9. n. 12. cum debitis titulis, & honoribus: primo Clerus Civitatis, tum Diœceſis.

58. Secretarius vocabit, ut dictum eſt loc. cit. non ultra Clerum Civitatis, qui vocat, notet abſentes, linea ducta in calamo, etiamſi aliqui eos tunc ſtatim excuſent, quod deinde dijudicabitur. Vocati dicant altius: Adſum.

59. Oeconomus ad menſam aliquam in loco remotiori ab Ep., recipiat Cathedraticum, & notet ſolventes in libro.

60. Circa finem Seſſionis, hoc eſt, poſtquam vocati fuerint omnes, & ante Epiſcopum cum genuflexione tranſierint (niſi ſit ita multus Clerus, ut in craſtinum reliqua vocatio ſit differenda) datur ſignum cum campanula ſacriſtiæ, ut omnes ſcrutinio relicto redeant ad loca propria Seſſionis Synodalis.

61. Secretarius de ſuggeſtu indicit pro ſequenti die Offic. mortuorum his verbis: Edicimus præterea &c. ut in 4. part. cap. 9. num. 13.

62. Deinde indicit Seſſionem ſecundam his verbis.
Decernimus, &c. ut in 4. p. c. 9. num. 14.

63. Promotor iterum inſtat contra contumaces abſentes, & pro rogitu, ut mane, paulo ſupra a n.43. uſque ad 47.

64. Diaconus aſſiſtens, ſeu Secretarius ad dexteram Epiſcopi cantat: Orate, genuflectunt omnes, etiam Epiſcopus cum Mitra, ut orent mente.

65. Idem Diaconus proponit capita Orationis mentalis cum deflexione vocis in ultima ſyllaba, a nota ſa ad notam re.
Fratres chariſſimi, toto &c. ut in 4. p. c. 10. n. 1.
Et inter ſingula capita interponit moram genuflexus, & Ipſe, recitando ſecrete Pſalm. Miſerere, poſt ſingula capita, cantat autem converſus ad Synodum.
Numerus capitum prædeterminetur ab Ep., ad tria ſaltem.

66. In fine orationis, manente Clero genibus flexis, Epiſcopus ſurgit, & de more benedicit ſolemniter Clerum ſine Indulgentiis.

67. Diſcedit cum Cappa, & Clero poſt eum.

Finis Seſſionis Primæ.

SESSIO SECUNDA.

1. HOra indicta, & dato ſigno cum campana convenit Clerus in Eccleſiam majorem, ubi expectat Epiſcopum, qui Cappam indutus, comite Capitulo ejus, deſcendit in eamdem cum ſolitis aſperſione, & precibus ante SS. Sacramentum, & Altare majus.

2. Cantatur Miſſa a Canonico pro Defunctis, cum unica Oratione, Deus qui inter Apoſtolicos, Epiſtola, & Evangelium, ut in Miſſali in prima Miſſa, Sequentia alternatim dicitur a toto Clero, vel a Muſicis.

3. In fine Miſſæ extenditur pannus niger ante ſedem Epiſcopi, induitur Epiſc. Amictu, Stola, Pluviali nigro, & Mitra ſimplici, Subdiaconus cum Cruce, & Acolythis cum candelabris ſiſtunt ſe ad caput panni contra Epiſcop., alii duo Acolythi deferunt vas aquæ benedictæ cum aſperſorio & thuribulum cum navicula: Capellanus Miſſalem librum in quo continetur oratio ſcripta, ut infra.

4. In Choro cantatur reſponſorium longum Libera me &c. & reliqua fiunt de more: Oratio Miſſæ, vel Abſolute, ſed in numero plurali, mentione facta Epiſcoporum, & Sacerdotum tantum. Cantores duo dicunt; Requieſcant in pace; & amovetur pannus.

5. Mutat Epiſcopus veſtes nigras in rubeas, aſſumpto bacolo deſcendit ad ſedem Synodalem, cum Canonicis indutis, ut heri.

6. Poſtquam ſederit aliquantulum, invitante Diacono aſſiſtente Clerum iis verbis: Orate; genuflectunt omnes, & Epiſcopus ſine Mitra inchoat ut heri, præintonante ſibi alio Antiphonam, Propitius eſto; qua finita, ſurgunt, & ſedent omnes tecto capite, dum cantat Pſalmum, Deus venerunt gentes, alternatim.

7. Repetita Antiphona, Epiſcopus depoſita Mitra ſurgit & ſtans verſus Altare dicit: Oremus Noſtrum &c. Mentibus noſtris &c. Deus qui nos &c.

8. Dicitur: Flectamus genua, vel omittitur, ut heri dictum eſt num. 21.

9. Cantatur Evangelium, ut heri, cum oſculo, & incenſatione Epiſcopi in fine.

10. Dicitur Hymnus: Veni Creator, ut heri, cum allocutione ad Clerum: Venerabiles,

11. Fit ſermo, ut heri.

12. Promotor inſtat pro electione Jud. & Examinatorum.
Reverendiſſime, & Conc. Trid. &c. ut in 4. p.c.7. n.5.

13. Secretarius poſt Decretum Epiſcopi oretenus factum, ut ſupra, aſcendit ſuggeſtum, & ſedens legit Decretum Concilii Trid. ſeſſ. 25. c. 10.
Quoniam ob malitioſam &c. tum Conſtit. Bonifacii VIII. Statutum, ut in 4. p. c. 9. n. 15. & addit ſtatim,
Sacra Trid. Syn. &c. ut ibid. cum Conſt. Greg. XV. ibid. & ſtatim nominat judices cum ſuis titulis, & ibid.

14. Subdit: ex Decreto Conc. Trid. ſeſſ. 24. c. 18.
Examinatores autem &c. uſque ad illa excluſive, peracto &c. ut in 4. p. c. 9. n. 16.
Et addit Trid. ergo Decretum &c. ut ibidem.
Nominatque Examinatores electos cum ſuis titulis.

15. Approbantur a Clero altero ex duobus modis, ut in 1. p. dictum eſt c. 31. n. 5. Brevius fit interrogando Placetne vobis? reſpondet Clerus, quicquid libuerit.

16. Addit Secretarius Decretum de Teſtibus Synodalibus, Vetus eſt conſuetudo, &c. ut in 4. p. cap. 9. num. 17.
Nominat Teſtes, vel elevat ſchedulam ſignatam; in quam ſecreto habentur; & ait: Dignis de cauſis eos ſecreto haberi volumus.

17. Addit item: Decretum de Punctatoribus. Et quia ad Eccleſiaſticum &c. ut in 4. p. c. 9. n. 18.
Nominat Punctatores, ordine ſervato Collegiatarum.

18. Interim prima Dignitas portat de Sacriſtia ſacras reliquias velo rectas, cum 4. intorticiis ad Epiſcopum, qui una cum toto Clero Mitra retenta, congruam honoris ſignificationem adhibet, deinde ſedens eas recipit, vel in manibus, vel ſuper menſam parvam paratam, de qua in 1. p. cap.9. n.5.

19. Secretarius legit Decretum de jurejurando.

20. Examinatores, Teſtes &c. ut in 4. p. c.9. n.19. 20.
Accedunt autem Examinatores, Teſtes, ſi publicati ſint, & Punctatores ad Epiſcopum, & genuflexi, bini jurant juxta formulam; quam Magiſter Cæremoniarum illis offert legendam alta voce, ut à vicinis audiantur.

21. Tanguntur ab iis ſacræ Reliquiæ in fine, & hæ demum aſportantur eo modo, quo fuerunt allatæ.

22. Habes has formulas tres in 4. p. c. 5.

23. Addit Secr. Decr. de præſtando jurejurando ab abſent.
Qui examinatores &c. ut in 4. par. c. 9. num. 2. & deſcendit Secretarius.

24. Promotor inſtat pro Decretis legendis in Synodo; Rev. &c. quo diligenter, &c. ut in 3. par. c. 7. n. 6.

25. Secretarius poſt Decretum Epiſcopi de more factum oretenus, aſcendit ſuggeſtum, & ſedens legit primo Decreta Conc. Tridentini de reſidentia: Eadem Sacroſancta, & infra: Omnes Patriarchalibus &c. ut in 4. par.c.6.n.22. cum præcepto divino, & infra. Ne vero ea, &c. ut ib.

26. Si quæ alia legenda ſunt ex eodem Conc. Trid. legatur hoc loco.

27. Tum legantur Decreta Conc. Provincialis ultimo celebrati, ut publicetur Clero.

ANNOTATIO. §. 4.

NAm DD. volunt, ideo teneri Epiſcopum poſt ſex menſes a Conc. Provinc. ad convocandam Synodum Diœceſanam, lege Maſſobr. cap. 2. dub. 5. & 6.

28. De aliis Decretis Papalibus jubeat Ep. hoc deinde loco legi, cujuſmodi ſunt Bulla Pii II. de Clericis male promotis, & Pii V. de confidentiis beneficialibus, quæ in Prov. Med. omnino legi debent ex Decr. Conc. Prov. 3. & 5. habentur infra in 4. par. in calce, ſicut etiam legi debent ibid. ex Conc.1. & 4. de vit. & hon. Cl. ex Conc.1. de divinis Off. ex Conc.5. de Cleri diſcipl. Item Monitiones ex Conc.4.

29. Alia leguntur arbitrio Epiſcopi, ordine ſervato dignitatis Auctorum, ut poſt Bullas Pontificias legantur Decreta Sacr. Congr. Card. deinde Epiſc. Prov. ſeu Prædeceſſ. ultimo, quæ ſunt propria Epiſcopi celebrantis Synodum, ſive nova, ſive alias ſancita, prout voluerit.

30. Ne ommittatur publicatio compendioſa Bullæ Cœnæ Domini, cum caſibus Epiſcopo reſervatis, & cum prohibitione facta Confeſſariis, ne abſolvant.

31. Si ediderit Romæ decreta nova ad Clerum univerſum ſpectantia, ea curet evulgari Epiſcopus, ut Clerus non ignoret, & maxime foraneus.

32. Inter legendum explicet identidem Epiſcopus cauſam Decreti, quod legitur, & communi ſermone loquatur, ut omnes intelligant, quod ipſe decrevit.

33. Quare, & qui legit, pauſa facta, obſervet, an Epiſcopus velit loqui de eo: alioquin proſequatur lectionem.

34. Si multa legenda ſunt (ſed compilari multa a perito poſſent) Secretarius lectoris opera utatur, & partem legendorum in Seſſionem tertiam differre poterit, neque tamen in hoc

dica-

dicatur Clero: Placet ne vobis? ex Declar. Congr. Concil. ſub d. 27. Aprilis 1662.

35. Hora competenti inducitur continuatio ſeſſionis, & cætera fiunt, ut heri in ſeſſ. 1. a n. 42. uſque ad 47. incluſive.

36. Reaſſumpta cappa diſcedit Epiſcopus, & poſt eum Clerus.

Continuatio Seſſionis ſecundæ.

37. Omnia fiunt, ut heri a n. 51. uſque ad 54. excluſive,

38. Vel vocationi reliqui cleri vacandum erit, Scrutinioque ejusdem, quando multus eſt Clerus.

39. Vel lectioni Decretorum incumbendum erit, hæc enim in cauſa ſunt, ut tres fiant Seſſiones.

40. Atque in his eadem ſerventur, quæ pridie n. 58. & 59. abſque nova præfatione, ſeu Decreto, aut inſtantia Promotoris.

41. Circa finem Seſſionis, dato ſigno cum Campanula, ut heri, redeunt omnes ad ſua loca, ſi ad ſcrutinium acceſſerint: & indicitur Tertia Seſſio, ut heri n. 62.

42. Promotor inſtat denuo contra abſentes & pro rogitu, & reliqua fiunt, ut heri a n. 64. uſque ad finem Seſſionis primæ; excepto quod mutantur capita Orationis mentalis, ut in 4. p. c. 10. n. 2.

Finis Seſſionis ſecundæ.

43. Poſt Seſſionem ſecundam conveniant Præfecti Scrutinii coram Epiſc. moniti a Secretario, ut ſummatim, & breviter inter ſe conferant, quibus in rebus communius peccatur contra Clericalem diſciplinam ex viſis, & auditis in Scrutinio, ut Epiſcopus, vel Decreto, vel exhortatione oretenus facta moneat Clerum, antequam dimittatur Synodus, cui collationi aderit etiam Secretarius.

SESSIO TERTIA.

1. HOra indicta, & dato ſigno cum Campana conveniunt omnes, ut heri dictum eſt, & omnia fiunt, ut a n. 1. ad 12. dicitur: excepto, quod Miſſa cantabitur a Canonico de SS. Trinitate cum Oratione addita pro gratiarum actione ſub duplici concluſione.

2. Epiſcopus aſſiſtit indutus amictu, alba, cingulo, Cruce pectorali, ſtola, & pluviali albi coloris, mitra, & baculo, unde & incenſabitur initio Miſſæ, poſt Evangelium, nedum cum aliis poſt Offertorium.

3. Totus Clerus incenſabitur, ut in prima Miſſa dictum eſt.

4. Muſici cantabunt Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, & Agnus Dei, reliqua in cantu Gregoriano, Organum pulſabitur.

5. In fine Miſſæ non datur benedictio, ſed paratis Canonicis, & aſſumptis ab Epiſcopo paramentis rubeis, itur ad locum Synodalem.

6. Inchoatur Seſſio, ut prima die a n. 15. uſque ad 18. ſed mutantur orationes, ut in Pontificali.

7. Cantatur Evangelium proprium cum ſolitis cæremoniis, & poſt illud Hymnus: Veni Creator, ut dictum eſt in prima die a n. 22. uſque ad 27.

8. Dicitur venerabiles, & fit ſermo, ut ibid. 28. 29. 30.

9. Promotor inſtat, ut legantur, ſi quæ ſuperſunt legenda.

Reverendiſs. Pater, & Domine.

Cum ea, quæ, &c. ut in 4. p. c. 7. n. 7.

10. Legit ergo Secretarius, quæ reſtant legenda. In Provincia Mediol. monitiones legi debent ex Conc. Prov. 4.

11. Promotor inſtat pro publicatione Officialium Cleri.

Rever. Pater, & Domine: Ut facilius, &c. in 4. p. c. 7. n. 8. & publicantur.

12. Procurator Cleri petit reductionem Teſtatoribus, ſeu Anniverſariorum. Rever. Pater, & Domine, datur facultas &c. in 4. p. c. 8. n. 1.

13. Tum alia, ſi quæ velit Clerus, dato ſuplici libello in ſcriptis, cui Epiſcopus reſpondet, prout in Domino judicaverit.

14. Si nihil aliud agendum ſit, poteſt concludi ſeſſio tertia mane; alioquin indicitur continuatio ſeſſionis, ut prima die a n. 42. uſque ad 49. excepto 4.

15. Et a prandio fiunt eadem, quæ heri a n. 36. & ſeqq.

16. Finita vocatione, ſcrutinio, Decretorum lectione, & Officialium Cleri publicatione, Promotor inſtat pro concluſione Synodi ut in Prov. Mediol. pro inductione Synodi.

Rever. Pater, & Domine.

Cum omnia, &c. ut in 4. p. c. 7. n. 9.

Et antiquo Canone, & Decreto Provinciali, &c. ut in 4. p. pro Mediol. Prov. ibid. n. 10.

17. Secretarius legit Decretum de concluſione Synodi.

Synodi noſtræ, &c. ut in 4. p. c. 9. n. 24.

Addit in Prov. Mediol. aliam præterea futuram, &c. ut ibid. num. 25.

18. Promotor inſtat contra abſentes contumaces, & pro rogitu, ut prima die a n. 4. & 47.

19. Fit paſtoralis ſermo ab Epiſcopo ad Clerum circa Decretorum obſervantiam ex Provinc. Mediol. 5.

20. Deinde ab Oſtiariis aperiuntur portæ, & fit Proceſſio paulo extra Eccleſiam ſi opus eſt, ob numerum Cleri.

21. Cantatur Te Deum, inchoante primo qui in unaquaque parte Cleri primatum habere videtur.

22. Muſici cantores cantare poterunt intra Clerum Cathedralis hunc eumdem Hymnum, & pulſantur campanæ.

23. Poſt reditum in Eccleſiam petunt omnes loca ſua, ut prius.

24. Epiſcopus ſtans verſus Altare, ſtantibus & aliis, dicit, ut in Pontificali.

Oremus nulla eſt &c. & diſtribuuntur acclamationes, ſi faciendæ ſint.

25. Diaconus aſſiſtens cantat, ut alias: Orate; & genuflectunt omnes.

26. Proponuntur nova capita orationis mentalis, ut in 4. p. c. 10. n. 3.

27. Acclamationes fiunt, ſaltem in prima Synodo, ut aliquando fiant, & Cæremonialis non eas prohibet, ſed parcius adhiberi cenſet in Diœceſanis Synodis, (1) & licet Bononiæ fiant genibus flexis; Mediolani tamen, & alibi a Clero ſtante.

28. Diaconus ergo aſſiſtentium primus, aut alius aptior Canonicus, ad dexteram Epiſcopi ſtans, ſtantibus omnibus, & Epiſcopo cum mitra verſus Synodum cantat: Deo Patri, &c. ut in 4. part. cap. 11. n. 1. deſinens in ultima Syllaba per notas fa, re; niſi placeant aliæ ibid. n. 2.

29. Cui reſpondet Clerus, & deſinit iisdem notis.

30. Finitis acclamationibus, ſedet Epiſcopus, & excipit Vicarium, Canonicos, & primores Cleri tam Urbani, quam Foranei ad oſculum pacis de more, & cum verbis: ℣. Pax tecum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

31. Qui deinde dabunt pacem per oſculum Clericis ſuis de more, ut in Miſſa.

32. Secretarius aſcendit ſuggeſtum, & legit Decretum de demiſſione Synodi. Ad laudem Dei Omnipotentis, &c. ut in 4. p. cap. 9. num. 26.

33. Epiſcopus benedicit Clero, & populo ſolemniter, reſpondentibus Muſicis cantoribus, genuflexoque Clero uſque ad finem.

34. Publicantur Indulgentiæ per eum, cujus intereſt in Miſſa.

35. Diaconus aſſiſtens cantat, ut in Pontificali: Recedamus in pace. ℟. Clerus: In nomine Chriſti.

36. Deponuntur paramenta, & Epiſcopus, facta oratione ante Altare majus, cum cappa reducitur a toto Clero ad Palatium.

Finis totius Synodi Diœceſanæ.

Ordo Synodi Diœceſanæ per duos dies diſtributæ.

SESSIO PRIMA.

1. DEſcribimus eumdem ordinem, quem præſcripſit Gabriel Palæottus Cardinalis Archiepiſcopus Bononienſis in ſuo Archiepiſcop. par. 4.

2. Summo enim mane cum cappa indutus Epiſcopus, deducitur ab univerſo Clero in Eccleſiam; ac facta ibi brevi oratione cantat Miſſam Pontificalem: ad cujus Offertorium ſolvitur Cathedraticum; Miſſa eſt de Spiritu Sancto.

3. Poſt Evangelium concio brevis habetur, communio Cleri fit ab Epiſcopo.

4. Finita Miſſa, pluviale induit, incipit Antiphonam, Exaudi, & facit, ut in Pontificali uſque ad Hymnum: Veni creator Spiritus, extra Eccleſiam.

5. In redditu ſedent omnes, & Epiſcopus ſermonem habet.

6. Tum leguntur Decreta de non offerendo præjudicio. De querelis, & excuſationibus conſtituendo Judices, & ut præſentes ſua nomina infra biduum deſcribi curent, & item de emittenda fidei profeſſione ſine inſtantia Promotoris.

7. Profeſſionem fidei emittunt ſinguli, qui debent; ii ſcilicet, qui beneficia obtinuerunt poſt præcedentem Synodum.

8. Deinde legitur de reſidentia utrumque Decretum Conc Trid. ut ſup.

9. Ad inſtantiam Promotoris finitur prima ſeſſio; & Epiſcopus benedicit ſolemniter, intimata ſecunda ſeſſione.

A Prandio.

Fit Scrutinium Synodale in Eccleſia abſente Epiſcopo.

SESSIO SECUNDA.

1. COmitatus a toto Clero venit Epiſcopus cum cappa ad Eccleſiam: audit ſacrum celebratum a Canonico, neque fit proceſſio.

2. Poſt Evangelium Miſſæ habetur concio.

3. Finita Miſſa induit Epiſcopus Pluviale, & Mitram, & incipit Hymnum: Veni Creator, & poſtea ſermonem habet, vel ipſe, vel per alium.

4. Leguntur deinde Decreta de eligendis Examinatoribus, qui nominantur, & approbantur, jurant ſtatim ad Sancta Dei Evangelia. Approbatio fit per verba: Placentne vobis?

5. Item

(1) Et re ipſa acclamationes factas, inquit Benedictus XIV. *Lib. V. c. 1. §. 11.*, comperimus in Synodo Diœceſana Sutrina an. 1671. in Diœceſana Ferentin. an. 1685., in Synodo Diœceſana Montis Faliſci habita ab Epiſcopo Bonaventura, aliiſque non paucis.

5. Item Decretum de eligendis Judicibus Synodalibus, & publicantur.

6. Item de Teſtibus Synodalibus: ſed non evulgantur eorum nomina.

7. Item Decreta condita ab Epiſcopo de novo.

8. Tum nominantur ſinguli, qui debent intereſſe Synodo, & reſpondent: Adſum.

9. Promotor accuſat contumaciam abſentium, & inſtat pro fine Synodi.

10. Rogat item Notarium pro Actorum rogitu.

11. Fiunt Acclamationes.

12. Deinde cantatur Te Deum.

13. Benedicit Epiſcopus ſolemniter, cum Indulgentiis.

14. Cantatur Recedamus in pace, &c.

15. Redit ad Palatium Epiſcopus cum Capitulo, & Clero Cathedralis Eccleſiæ tantum.

A Prandio.

Finitur Scrutinium Synodale, & audiuntur Foranei ab Epiſcopo in Palatio.

Ordo Synodi Diœceſanæ per diem unum ex eodem Archiepiſcopali.

UNICA SESSIO.

1. Fiunt ea, quæ in prædicta Seſſione prima, a n. 1. uſque ad 5. excepto, quod Miſſam planam celebrat Epiſcopus, neque ſolvitur Cathedraticum in Miſſa.

2. Legitur Decretum, de non afferendo præjuditio, cum aliis, ut ſupra num. 6.

3. Emittitur profeſſio fidei, ut ſupra num. 7.

4. Leguntur Decreta Concilii Tridentini de reſidentia, ut ſupra num. 8. & alia Decreta Epiſcopi.

5. Item Decreta de Examinatoribus, Judicibus, Teſtibus, & eadem fiunt, quæ præcedenti ordine Bonon. ſeſſ. 1. n. 4. 5. & 6.

6. Poſtea ſolvitur Cathedraticum, monente Notario, a Parochis.

7. Tum vocantur omnes, qui intereſſe debent.

8. Promotor accuſat contumaciam abſentium, & inſtat pro fine Synodi.

9. Idem Promotor rogat Notarium pro Actorum fide.

10. Fiunt Acclamationes.

11. Cantatur Te Deum.

12. Benedictio ſolemnis datur cum Indulgentiis.

13. Dicitur Recedamus in pace.

14. Et redit Epiſcopus cum Capitulo, & Clero Cathedralis in Palatium cum cappa.

15. A prandio fit Scrutinium in Eccleſia, & audiuntur in Palatio Foranei.

16. Fiunt etiam Congregationes pro arbitrio Epiſcopi, de caſibus conſcientiæ, & de Cæremoniis. Hæc habentur in Archiepiſcopali Bononiæ, ubi quotannis hoc ordine cum unica Seſſione celebratur Synodus a Clero Bononienſi.

Pro Scrutinio Præfecti deputati ſtatim a prandio adſunt in Eccleſia majori quiſque in Capella aſſignata ſibi, ſupra quam affigitur ſchedula in hæc verba.

R. N. D. Præfectus Scrutinii pro Plebano S. N. & Parochis SS. N. N. N. &c. ſed pro quarterio Portæ N. &c. Parochis SS. N. N. N. &c.

Ad eam confluunt ii, qui debent, & interrogantur juxta Tabellam.

DE IIS, QUÆ SYNODUM SEQUUNTUR.

PARS TERTIA.

1. Peracta Synodo Diœceſana adhuc aliqua peragenda ſunt, ne fere inutilis tanta reddatur Actio; & duo præſertim, quæ ſuperſunt, hic examinanda; alterum eſt circa abſentes, nulla allata legitima excuſatione; alterum circa Decreta prælo danda, & executioni mandanda.

CAPUT PRIMUM.

De Pœna Abſentium.

1. Tam ex vocatione Cleri, quam ex Scrutinio colligendi ſunt ii, qui a Synodo abfuerunt, vel a Scrutinio, vel ab utroque.

2. Poſſunt eſſe multæ cauſæ excuſantes; quas refert Botteus de Synodo part. 2. num. 56. eas dijudicent Deputati Judices de conſenſu Epiſcopi.

3. Pœna excommunicationis affici poſſunt culpabiles in hoc genere, ex eodem Bott. loco citato num. 50.

4. Et ampliat hanc pœnam etiam ad illos, qui veniunt, ſed non in termino competenti, quod intellige, quando veniunt, Synodo jam abſoluta.

5. Eadem pœna irrogari poſſunt ii, qui ad ſcrutinium non accedunt, ob Decretum in hoc genere promulgatum in Synodo ſupra in 2. p. ſeſſ. 1. num. 55. qui ad eos, &c.

6. Si quis per Procuratorem intervenit, non incurrit pœnam. Maſſobr. de Synodo cap. 3. dub. 6.

7. Nulla poteſt eſſe præſcriptio, quo minus venire teneantur, qui alioquin venire tenentur, ex eodem Maſſobrio loco cit. dub. 5.

8. Aliqui Epiſcopi vice cenſuræ irrogant pœnam quatuor aureorum locis piis applicandorum, quæ pœna eſt tolerabilior, & utilior (1).

CAPUT II.

De Validitate Decretorum.

1. Valere Decreta Synodalia nemini dubium eſt. Non enim pendent a conſenſu Cleri, ſed a conſilio ad ſummum Capituli, quod Epiſcopus non tenetur ſequi, ita reſpondet Sac. Concil. Trid. Patriarchæ Veneto die 27. Aprilis 1529. ubi explicat Pontificale (quod videtur velle conſenſum Cleri per verbum: Placet) non obligare Epiſcopum, ut conſenſum requirat Cleri.

2. Ligant autem, & Clerici, & Laici exiſtentes infra limites ſuæ Diœceſis, quod probat Maſſobr. de Synodo c. 4. dub. 77. 78. Plura idem ibidem.

CAPUT III.

De Editione Decretorum.

1. Prælo dari Decreta Synodi, ut omnibus pateant, laudabile puto, & maxime utile, at non pauca deſiderari in ejuſmodi Editione.

2. Non enim placeat facere de Synodis Synodum (ut ajebat Carolus a Baſilica Petri Epiſcopi Novariæ) & cum delectu rerum ordo quoque Decreto eſt attendendus.

3. Et quidem omnia Decreta conveniunt cuique loco, plura in amplioribus Diœceſibus, pauciora in anguſtioribus, in quibus ſatis eſt ea decernere, quæ ut plurimum ibi poſſunt accidere.

4. Ordo Decretorum eſt duplex; alter eſt, qui pro dignitate materiæ: ſicuti altera eſt altera nobilior, ita nobiliori danda erit prima ſedes; alter eſt ex parte conditionis legum: nam Concilia Provincialia ſubſunt Generalibus, & Diœceſanæ Synodi Provincialibus.

5. Ordo igitur materiarum hic eſſe poſſet: ut primo de rebus, deinde de perſonis agatur. Rerum autem hic Ordo.

PARS PRIMA.

De Fide, & ejuſdem profeſſione.
De Hæreticis.
De Doctrina Chriſtiana.
De Sacra Scriptura, & ejus abuſu.
De Librorum impreſſione, venditione, & prohibitione.
De Prædicatione Verbi Dei.
De Præbenda Theologali.
De Blaſphemia, & ſocietate nominis Jeſu.
De Sacris Reliquiis, & imaginibus.
De Repræſentationibus ſacris.
De Miraculis novis.
De Veneficis, & magicis artibus.
De Feſtis diebus, & Vigiliis, & earum obſervatione.

PARS SECUNDA.

De Sacramentis in genere.
De Baptiſmo, vaſis, &c.
De Confirmatione.
De Euchariſtia, ejuſque cuſtodia, & adminiſtratione.
De Celebratione Miſſarum.
De Pœnitentiæ Sacramento.
De Caſibus reſervatis.

(1) Confer de his omnibus Benedictum XIV. *lib. 3. cap. 12.*

De Ordine Clericorum.
De Extrema Unctione.
De Matrimonio.
De Exorciſmis.
De Oratione 40. Horarum.
De Indulgentiis.
De Horis Canonicis, & Miſſa ſolemni.
De Chori diſciplina.
De Officialibus Chori.
De Muſico cantu.
De Reverentia Eccleſiis debita.
De Oratoriis.
De Proceſſionibus variis.
De Funeribus, & Exequiis.
De Sepulturis.

PARS TERTIA.

DE Fabricis Eccleſiaſticis, Eccleſiarum, & Altarium &c.
De Archivio Cleri.
De Bonis Eccleſiaſticis, & Juribus.
De Legatis piis.
De Inventariis bonorum,
De Locationibus.
De Oblationibus.
De Decimis, & Primitiis,
De Immunitate Eccleſiarum.
De Beneficiis, & eorum collatione, permutatione, unione, pluralitate.
De Penſionibus.

PARS QUARTA

DE Vicariis Foraneis.
De conventibus Cleri.
De Parochis, & eorum Juribus.
De eorum Reſidentia, & aliorum.
De Canonicis, & Diſtributionibus.
De Vita, & honeſtate Clericorum.
De Seminario Cleri.
De Clericalibus ædibus.
De Armis, ludis, ſpectaculis, & negotiis ſæcularibus fugiendis.
De Regularibus, & Exemptis.
De Monialibus, & earum Miniſtris.
De Monialibus, quæ dicuntur Pœnitentes.
De Confratriis laicorum.
De Societatibus mulierum,
De Locis piis.
De Monte Pietatis.
De Medicis.
De Ludimagiſtris.
De Peregrinis, & peregrinationibus.
De Quæſtuariis.
De Hiſtrionibus, & Cingaris.
De Judæis.
De Concubinariis, adulteris, &c.
De Meretricibus, & lenonibus.
De Uſurariis.
De Cauponis, Aleatoribus, &c.
De Taxa fori judicialis.
De Feriis.
De Officialibus fori Epiſcopalis.

De iis quæ generatim ſpectant ad obſervantiam Decretorum, pœnis, interpretatione, &c. ſi quæ hic deſiderantur, revocari poſſunt ad unum ex prædictis titulis.

6. Alter item Ordo eſt adhibendus in Decretis de eadem materia, ut Decretis detur primus locus, quæ ſunt mere Concil. Trident. facta de eo mentione: ſecundus locus Decretis Provincialibus, ſi quæ ſunt: tertius Decretis Diœceſanis Prædeceſſoris: poſtremus propriis Epiſc. Decretis.

7. Præter citationem Auctorum, a quibus Decreta ſunt hauſta, ut dictum eſt, abſtinerem a citatione Doctorum, etiam in margine; legislator enim non tenetur cauſam dare, niſi in graviſſimis, & valde novis.

Onerant etiam aliqui Epiſcopi Clerum ſuum ad emendum librum Synodalem, in quo ſunt Edicta omnia Epiſcopalia, & Formulæ variæ, quæ non attinet ad omnem Clerum, quare cum diſtinctione eſſet agendum, ut Parochi tenerentur ad emptionem totius voluminis; alii ad eam partem, quæ communia Decreta Synodi complectitur, ſalvo meliori judicio.

9. Quod ſi in Edictis ſervaretur ille ordo, juxta quem debet per annum ea pubblicari intra Miſſarum ſolemnia, appoſito die, quo ea publicari debent, duplex inde oriretur commodum; ut ſcilicet non ita facile obliviſcerentur Parochi evulgationis; tota Civitas cum Diœceſi eadem die audirent eadem contenta in Edictis. Diſtributio vero Edictorum fieri debet juxta qualitatem materiæ accommodatam tempori, ut de Matrimonio in Feſtis Natalitiis, de Quadrageſima paulo ante initium ejuſdem, & ejuſmodi ratione in aliis temporibus ſervata.

10. Placeret una cum Decretis Synodalibus edi Catal. SS. loci, & Epiſcop. cum breviſſima narratione rerum ab iis ſancte geſtarum.

CAPUT IV.

De Approbatione Decretorum Synodalium.

NOn tenetur Epiſcopus, antequam præludentur, ea exhibere Civitati, ſeu Magiſtratibus ejuſdem: qui ſi deinde velint reclamare, id faciant poſtea cum Superioribus Epiſcoporum, ita Sac. Congr. Card. ſuper negotia Epiſcoporum in una Tifernat. 14. Aprilis 1615.

2. Neque tenetur ea Romam mittere ad ſacram Concilii Tridentini Congr., ad quam mitti debent Decreta Concilii Provincialis, ut Epiſcopo Oſtienſi reſpondit Cardin. Caraffa nomine prædictæ Congr. prid. Cal. Decembris 1586. Viſe Piaſecium in Praxi Epiſc. p. 2. c. 2. v. expeditis n. 12.

CAPUT V.

De Statu Eccleſiæ deſcribendo.

1. EX viſitatione primum: tum ex Synodo, & Synodali Scrutinio hauritur integre totius Eccleſiæ ſtatus ab Epiſcopo, qui deſcribendus eſt, ut, cum ad limina Apoſtolorum Romam acceſſerit, ſeu Procuratorem miſerit, ſtatum Eccleſiæ ſuæ referre queat ad Sacram Conc. Trid. Congr.

2. Hærent autem multi hac re, & dum legerem Romæ varias hujuſmodi relationes, placuere mihi nonnullæ ſupra alias, quarum ſeriem dabo libenter de hoc loco, additis quibuſdam opportunis monitionibus.

3. Breviſſimo proœmio utendum eſt, tacitis iis, quæ in laudem ſunt Epiſcopi circa diligentem, & laborioſam Viſitationem, & Synodum.

4. Quæ lævia ſunt, & nimis minuta, reticenda, & quæ etiam ſæpius decantata in aliis Relationibus. Prima tamen deſcriptio debet eſſe accuratior.

5. Scribendum quidem in prima perſona V.G. Viſitaturi Sacra limina Apoſtolorum hæc attulimus, ex quibus intelligi poteſt Eccleſiæ N. ſtatus, ſed in reliquo textum narrandum eſt, ac ſi de tertia perſona ſit ſermo. V. G. Habet igitur Eccl. N. varios fines, & limites Diœceſis, &c.

6. Et Ordo rerum narrandarum hic eſſe poteſt, primo de Civitate agatur, deinde Diœceſi, in Civitate prius de Eccleſiaſticis, quam de laicis, inter Eccleſiaſticos prius de Clero ſæculari, quam de Regulari, in Clero ſæculari prius de Cathedrali, quam de Collegiatis, & de his, quam de Parochiis, & de his ante alias Eccleſias.

7. Fines, & limites Diœceſis varii cum vicinis Diœceſibus ſunt deſcribendi, deinde Eccl. Cathed. quoad materiam tum quoad perſonas, dignitates nimirum, & Canonicos, tum beneficia, Altaria dotata, ſacra ſupellex, SS. corpora, & reliquiæ inſigniores: Chori diſciplina, Feſta propria loci cum Officio Divino; redditus, onera, & ſimilia. Palatium, ædes Epiſcopi, & Canonicorum. Habitus eorumdem in Choro.

8. Collegiatæ quot, Canonicorum numerus, divina Officia, Onera, Habitus.

9. Parochiæ quot, ſæculares, & regulares, Redditus. Habitus.

10. Clericorum ſeminarium, unum vel plura. Conventus Cleri, ſi quis eſt.

11. Aliorum Sacerdotum numerus, & Clericorum Communia, ſeu Commutantia, quæ habetur alicubi.

12. Regularium virorum Monaſteria, Monialium item ſub Ordinario, vel Regularibus.

13. Confratriæ laicorum, loca pia Montes Pietatis, Hoſpitalia.

14. Oratoria, & ſcholæ Doctrinæ Chriſtianæ.

15. Functiones nobiliores per annum, ut conferentiæ caſuum conſcientiæ, & conciones, præter Quadrageſimales, & ejuſmodi.

16. In Diœceſi quot Collegiatæ quot Parochiæ, loca Regularium Confraternitates laicorum, &c. ordine, quo ſupra.

17. De qualitatibus populi in genere.

18. De Collegiis Doctorum, & De Academiis litterarum ſi quæ habentur.

19. De Foro, & Tribunali Epiſcopali.

FORMULA SUMMARII

Prædicti ſtatus Eccleſiæ.

CAPUT VI.

DEſcribam, quem alias confeci, Laudenſis Eccleſiæ ſtatum, & Eccleſiæ Peruſinæ, ſub Epiſcopis Seghitio, & Comitulo, eorumdem juſſu.

Laudenſis Status hic erat Anno 1619.

Præpoſituræ) ſine cura animarum 2.
cum cura animarum 8.
Collegiatarum 2.
Archidiaconatus 1.
Cantoria 1.
Archipresbyt. cum animarum cura 11.
Canonicatus) cum reſidentia 23.
ſine reſidentia 27.
Abbatiæ ſæcul. 3.
Prioratus 3. Præceptoria 1.
Commend. 1.
Rectoria) cum animarum cura 85.
ſine cura 11.
Parochiæ omnes 104.
Capellaniæ Tit. 104.
Clericatus Tit. 29.
Communantia Benefic. 5.
Beneficia omnia 213.
Manſionariæ 13.
Vicariatus Foranei 10.
Eccleſiæ omnes 160. hoc eſt
Collegiatæ, Parochiales ſimul 3.
Parochiales) ſæculares 94.
regulares 7.
Aliæ ſæculares 17.
Regulares 28.
Monial. 11.
Oratoria Confratrum 140.
Loci ſacri omnes. 130.
Conſortium Cleri 1.
Sodalitas quædam Cleri 1.
Scholæ variæ laicorum 205.
Scholæ Doctrinæ Chriſtianæ 127.
Loca pia 19.
Communantiæ 8.
Miſſæ quotidianæ annuæ ex obligatione 180.
Aliæ per annum ex obligatione 24927.
Totus Clerus cum Monialibus 1257.
Animæ communionis 57131.
Aliæ 34263.

Peruſianæ Status hic erat Anno 1622.

Collegiata 1.
Cum Archipresbytero, Archidiacono, & Canonicis 15.
Beneficiatis 15.
Clericis perpetuis 6.
Capellanis amovibilibus 8.
Et aliis juxta legata quædam, Pœnitentiaria cum duobus perpetuis coadjutoribus.
Clericis Regularibus S. Pauli.
Parochiæ in Civitate 36.
In ſuburbiis 9.
Sæculares 33.
Reliquæ Regulares, in Diœceſi 195.
Fontes baptiſmales in Civitate 4.
In Diœceſi 63.
Abbatiæ 17.
Sæculares 11.
Regulares 6.
Commendæ Militares 9.
Collegia Clericorum 4.
Beneficia ſine cura) cum reſidentia in Civitate 27.
ſine reſidentia 15.
ſine reſidentia in Diœceſi 91.
Monaſteria virorum in Civitate 22.
In Diœceſi 26.
Monialium Monaſteria in Civitate 20.
Oratoria) in quibus celebratur in civitate 25.
in Diœceſi 41.
ubi non celebratur, in civitate 3.
in Diœceſi 12.
Societas laicorum cum ſacco in civitate 36.
in Diœceſi 168. ſine ſacco in civitate 24.
in Diœceſi 102.
Montes pii 2.
Domus piæ 4.
Hoſpitalia 2. ægrotorum.
Hoſpitalia peregrinorum, in civitate 14.
in Diœceſi 41.
Collegium Scholaſticorum ſub Ordinario 5.
Totus Clerus 1255.
Sæcularium 405.
Regularium 850.
Monialium 1150.
Animæ laicorum commun. in civitate 12152. in Diœceſi 28949.
Omnes in civitate 19472. in Diœceſi 43322.
Omnes igitur 62804.

PARS QUARTA,
IN QUA TRADUNTUR VARIÆ FORMULÆ SYNODALES,
Quæ ſignificata fuerunt in Præcedentibus.

CAPUT PRIMUM.

1. Pro indictione Synodi.

Formula publicandi Synodi in Feſto Epiphaniæ cum Feſtis mobilibus habetur in cantu proprio in Pontificali partis tertiæ: initio.

2. Alia Formula pro eodem die habetur in Actis Eccleſ. Mediol, nimirum.

Hoc anno dilectiſſimi, ad Dei omnipotentis, Beatæque Mariæ ſemper Virginis, ac SS. NN. Patronorum noſtrorum laudem Synodus Diœceſana die.... niſi aliud Epiſcopali auctoritate Decretum fuerit adjutrice divina gratia, celebrabitur. Piis igitur veſtris precibus inſtate, ut Civitas & Diœceſis noſtra ſalutaribus vitæ Chriſtianæ inſtitutis augeatur, & ſuffragantibus eorumdem Sanctorum meritis, ex iis uberiores fructus in dies ferat in Domino. Amen.

3. Formula Edicti pro indicenda Synodo, ex Cerem. Epiſcopor. lib. 1. cap. 31.

Synodus Diœceſana N. per Rever. D. N. indicta hoc anno.... menſe.... die.... Deo adjuvante in Cathedrali Eccleſia inchoabitur,

4. Alia Formula Edicti ex Actis Eccleſ. Mediol. & Novarienſ.

N. Dei, & Apoſtolicæ Sedis gratia Epiſcopus N.
Synodum Diœceſanam hoc anno, Deo juvante habituri, ut SS. Patrum inſtituta, præceptaque ſequamur, neque pereat fructus ille, quem ex ea capere omnes poſſumus, Monemus in Domino, ac pœnis Sacrorum Canonum, ſeu aliis ad arbitrium noſtrum propoſitis, jubemus in virtute Sanctæ Obedientiæ omnes etiam Regulares, qui in Diœceſi noſtra Beneficia, etiam ſimplicia, ac cujuſvis generis vel titulo obtinent, vel alias inſerviunt, *a* eos item, qui ſacris ordinibus initiati ſunt; omnes etiam, qui *b* in minoribus ſunt conſtituti, qui in habitu, & tonſura incedentes alicujus Eccleſiæ ſervitio adſcripti ſunt & quoſcumque, quid de jure, vel conſuetudine Synodo hujus Diœceſis intereſſe debent, die.... menſis.... proximi in noſtram Cathed. Eccleſ. N. convenire, neque vero pro ſe alios mittere, niſi qui legitima cauſa ſint impediti, quam nobis probaverint. Volumus autem, ut hæc Synodi indictio affixa valvis Cathedralis Eccl., perinde omnes, & ſingulos intereſſe debentes afficiat, ac ſi fuiſſet ſingulis ſingillatim intimata. Dat. &c.

ANNOTATIO. §. 1.

a *In Provincia Mediolanenſi tenentur accedere Subdiaconi, & Diaconi quoque.*

b *In Diœceſi Peruſina, & aliis, vocantur etiam Clerici; ſtandum erit locorum conſuetudini.*

5. Formulæ prorogandi Synodum.

Synodum Diœceſanam, quæ juſſu noſtro indicta erat die.... menſe.... prorogamus dignis de cauſis, ac differimus ad diem.... menſis.... proxime futuram, vel in diem arbitratu noſtro ſtatuendam, & aliis litteris edicendam. Datum &c.

6. Formulæ indicendæ Synodi pridie Seſſionis primæ.

Craſtina die, quæ erit.... menſis.... anni.... Hora.
Omnes, qui Synodo intereſſe debent, adſint ſuperpelliceis induti in Palatio Epiſcopali ad deducendum Reverendiſſimum in Eccleſiam Cathedralem.
Qui, Beneficio obtento, nondum in Synodo profeſſionem Fidei emiſit, ferat ſecum ſchedulam, in qua ſcriptum ſit nomen, cognomen profeſſuri cum titulo Beneficii, quam, emiſſa profeſſione, tradet Magiſtro Actorum Epiſcopalium, ſeu Notario Synodali.

CAPUT II.

Formula Præmonitionum Cleri.

1. Ut inſtructior accedat Clerus ad Synodum, præmoneri debent de ſequentibus arbitrio Epiſcopi.
2. Accedant cum veſtibus talaribus, & birretis, & ſuperpelliceis mundis, Canonici, & Parochi cum Eccleſiaſticis eorum inſignibus, omnes cum decenti tonſura.
3. Afferant literas, ſeu Bullas Beneficiorum ſuorum ii, qui adhuc in Viſitatione non exhibuerunt, ſub pœna aureorum...., pii loci applicandorum.
4. Qui ſine titulo Eccleſiis inſerviunt, ſive Curati, ſive Capellani nomine, & ii præſertim, qui Confeſſiones audiunt; litteras afferant facultatis, ſeu deputationis ſuæ.
5. Parochi deferant eorum nomina, qui peccata ſua non ſunt confeſſi, & in Paſchate ſacram Communionem non ſumpſerunt, excommunicatorum item, blaſphemorum publicorum, concubinariorum, conjugum diviſorum, & ſimilium perſonarum, quæ aliis ſcandalo ſunt, necnon abuſus tollendos, recenſeant quoque numerum animarum, quas habent in Parochia, quot defuncti ſunt ab ultima Synodo quot baptizati, quot matrimonio juncti.
6. Beneficiati, & Curati afferant Inventaria bonorum ſtabilium, & mobilium Eccleſiæ ſuæ, ſacræque ſupellectilis, qui nondum detulerunt, aut ſi habent, quæ addant, renovent, aut ſuppleant, & ut in librum referri queant, ea ſcribi curent in folio, charactere apto, & in charta uniformi, quam vocant, &c.
7. Afferat unuſquiſque Breviarium, & Kalendarium hujus anni cum nomine ſuo ſcripto in prima pagina.
8. Qui legitime impediti non venerint, tranſmittant tamen ad nos prædicta.
9. Die Dominica, quæ proxime Synodum præcedit, Parochi, qui præſertim Capellanos non habent, inquirant publice in Eccleſia, ſi qui ſint ægroti in Parochia, ut illos viſitent etiam non requiſiti; & eos commendent vicinis Sacerdotibus ſeu Regularibus, ne durante Synodo fiat eorum mora periculi occaſio, ubi vero non ſunt Sacerdotes, Nos quam primum conſulant, ut provideamus.
10. Ad Tabernas, ſeu cauponas in civitate ne divertant, Nobis inconſultis, aut Hoſpitiorum Præfecto; neque ad laicorum ædes, niſi propinquorum, & in Hoſpitiis a Nobis deputatis cibum ſument, & pernoctabunt.
11. Parochi interim ſæpius moneant populos ſuos ut uberem fructum a Deo piis precibus poſtulent, & ut die Dominico Synodum proxime antecedenti ad eumdem effectum rite confeſſi communicent; idemque multo magis præſtent Clerici, qui ad Synodum venerint, in prima Miſſa Synodali.
12. In feriis quintis ante Synodum a die.... Miſſæ de Spiritu Sancto fiant, vel Collecta dicatur, & in Feſtis diebus Parochi Litanias Sanctorum ante Miſſam cum populo recitent,
13. Vicarii Foranei, ſeu eorum Vicesgerentes adſint coram Nobis die.... cum notulis eorum, qui in ipſo Vicariatu intereſſe Synodo debent, quod idem faciant Parochi de civitate, notato cujuſque nomine, cognomine, ordine ſacro, titulo dignitatis, & beneficii.

CAPUT III.

Formulæ Epiſtolarum Synodalium.

1. Formula litterarum ad Vicarios Foraneos.

Molto *Reverendo* Vicario. Deſideriamo da voi conforme all'uffizio voſtro quelli ajuti maggiori, che potete portare alla ſanta azione Sinodale, e però, ſe a queſt' ora non avete finito di viſitare, e riconoſcere le Chieſe a voi raccomandate, conforme agl'ordini, e per poterci dare compita informazione di quanto biſognerà, non mancherete di compirlo con ogni diligenza.
Rivederete di nuovo gl'ordini, che in diverſi tempi abbiamo mandati, e ne procurarete in tanto l'eſecuzione, che potrete; acciocchè ce ne potiate dare compita informazione.
Intenderete i biſogni di tutte le Parochie, che ſono ſotto il voſtro governo per ricevere di qua le opportune provviſioni.
Portateci nota del voſtro Clero, e di quei che non riſiedono, e che non ſervono alle Chieſe, alle quali ſono aſcritti.
Avvertirete, s'alcuna coſa v'occorrerà da dirci circa i Regolari.
Ci darete in ſcritto gl'abuſi, e mancamenti comuni del Clero, e popoli.
Provederete, che nel voſtro Vicariato reſtino perſone idonee a miniſtrar i Sacramenti per tutte le Parochie, ed avviſateci, ſe biſogna, prima di diſporre de' ſoggetti.
Avviſerete i Curati, che vengano iſtrutti per darci conto delle eſecuzioni ordinate nella ſua Cura, overo degl'impedimenti.
Avvertite, s'alcun Eccleſiaſtico tiene donna in caſa ſenza noſtra licenza, e rivedete tutte le licenze di queſto.

Darete ordine a tutti gl' Eccleſiaſtici, che portino al Sinodo le fedi de' loro Confeſſori di quanto ſpeſſo ſi confeſſano, e che ſi eſeguiſcano le noſtre promozioni già divulgate con l' Editto.

Non mancheremo poi di ritrovarvi da noi almeno il giorno già ordinato; con che vi vi benediciamo. D. N.

2. Formulæ litterarum ad unumquemque Teſtem Synodalem.

Reverend. nobis admodum dilecte. Jam dies Synodo conſtitutus adventat, & quæ tunc per Nos decernenda eruot, prius accurate ſunt conſideranda.

Vix putamus te eorum oblitum, quæ in ſuperiori Synodo, ut Teſtis Synodalis ſolemni juramento ſpopondiſti; monemus igitur, ut lectis his noſtris, ſtatim, quæ ad officii tui partes ſpectant, aggrediaris, & omni diligentia, & celeritate expleas; & quæ referenda habueris, litteris conſignata ad nos mittas, ut mature poſſimus de his deliberare, ſi quid autem, coram, tibi erit agendum, Nos adeas ante diem Synodo conſtitutam. Datum, &c.

3. Formulæ Epiſtolarum ad Regulares.

REverendi Padri: Pax Chriſti. Siamo per celebrare il Sinodo del Clero di queſta Dioceſe con l' ajuto di Dio all ..... del preſente, nel quale è gran biſogno d'implorare la Divina Clemenza, che dia lume, e ſpirito a noi, ed a tutti i Miniſtri di queſta ſacra vigna .... per conoſcere gl' obblighi noſtri, ed adempirli, e che eſaudiſca l' orazioni, che unitamente li faranno. Ed ancora che confidiamo, che le RR. voſtre, come deputate da Dio ad ajutare queſto ſacro miniſterio a ſervigio di Dio, e benefizio dell' anime, e perciò ſoſtentati da' beni di queſto paeſe, non mancheranno di concorrere col ſuo ajuto a queſt'azione Sinodale, tanto principale fra tutte l' azioni Eccleſiaſt. ed importanti alla pubblica utilità di tutti i Fedeli, abbiamo tuttavia voluto dar alle RR. voſtre queſt'avviſo, acciocchè con l' orazioni, e ſacrifizj ſiano vogliano accompagnarla; pregando Dio, che ſi degni eſſere in mezzo di tanti ſuoi miniſtri con darci lume di conoſcere bene gl' obblighi noſtri, e ſpirito d'adempirli, e riſguardare con la ſua infinita miſericordia l' orazioni che ſi faranno, ed i ſagrificj, che ſi offeriranno ad onore di S. D. M. e benefizio della Dioceſe tutta, ed anche de la Chieſa Cattolica. Saranno dunque contente le RR. voſtre d' applicare a queſto fine i Sacrifiz. loro, e dire la Colletta dello Spirito Santo, ed inſtituire orazione comune d' ogni giorno nel loro Convento, e ciò dalla ricevuta di queſta fino che ſia licenziato il Sinodo. Ricordiamo ancora, ſe pure è biſogno, alle RR. voſtre l' edificazione da darſi da' Religioſi a tutti queſti Sacerdoti, e Chierici di fuori in quello che loro occorrerà di trattare ſeco: piacerà al Padre Superiore la ſera innanzi il Synodo, quando ſi ſuonerà al Duomo, far ſeguitare con le ſua campana, e dare un ſegno ſolenne, e lungo, e gl'invitiamo tutti ad accompagnare la Proceſſione che ſi farà la mattina del detto giorno ..... per principio del Sinodo all'ora .... La pace del Signore ſia ſempre con le RR. voſtre, alle quali c'offeriamo di buon cuore. Dal Palazzo Epiſcopale a' dì .....

Formula Epiſtolarum ad Moniales.

REverende Madri: Pax Chriſti. Il Sinodo, che ſiamo per celebrare alli .... del preſente di queſta noſtra Dioceſe, azione molto importante a pubblico benefizio degl' Eccl., e laici: poiche ſi congregano in eſſa tutti i Sacerdoti, e Paſtori dell' anime per riconoſcere gl' obblighi e carichi ſuoi, a dimandar lume, e ſpirito da Dio per adempirli: e pregare unitamente S.D.M. per ſe ſteſſi, e per tutti i Fedeli della medeſima Dioceſe, anzi per tutta la Chieſa Cattolica, onde potete conoſcere figliuole, e ſorelle, che ancora a voi tocca la voſtra parte del Sinodo, come quelle che ſarete partecipi non ſolo di quelle comuni orazioni, ma di particolari ancora, e per queſto, e più per eſſere voi ritirate fuori del ſecolo, e dedicate propriamente al ſervigio di Dio, aſpettiamo da voi in queſta occaſione calde, e continue orazioni, acciocchè ſi riportino in queſto Sinodo le grazie, che ſi deſiderano dal Signore a gloria ſua, per il che reciterete ogni giorno unitamente, cominciando ora, le Litanie, con aggiungerci i Santi che hanno i Corpi in queſta noſtra Dioceſe, e di più i tre giorni del Sinodo compartiate l' ore tra voi in modo, che dalla mattina alla ſera ſempre una di voi ſia nella Chieſa ad orare, procurando di farlo in tal modo, e con ſpirito tale, che ne rieſca ſpiritual giovamento al pubblico, ed a voi ſteſſe ancora: Col qual fine non vi benediciamo. Dal Palazzo Epiſcopale a' dì . . . .

C A P U T IV.

Formulæ Tabellarum imprimendarum.

1. Formula Tabellæ de Synodali Diſciplina.

SAcerdotalis perſonæ officia Clerus ſecum cogitans, tum actionem quoque Synodalem, cui Spiritum Sanctum adeſſe confidimus, animo eſſe ſtudeat ſemper religioſis cognitionibus inſtructo, ad ea officia attento, qua ſacrum virum denique miniſtrum præſtare decet.

In cognitione earum rerum fixi Sacerdotes & Clerici, quarum cauſa huc venerunt, ne aliis negotiis implicentur.

Non ſolum a malo, ſed ab omni ſuſpicione, & ſpecie mali abſtineant.

In hoſpitio modeſtiam loquendo, edendo, atque adeo ſemper ſervent diligenter, præſertim ubi laici adſint.

Per plateas non vagentur, neque curioſe diſcurrant.

Orationi ſeſe deditos præſtent, ut ſibi, populiſque in actione Synodali auxilia ſalutaria a Deo impetrent.

Sacerdotes Miſſæ ſacrificium quotidie celebrent, non in Eccleſiis Monialium ſine noſtra facultate, ſeu Vicarii Generalis.

Ad Synodalem Seſſionem ſtatuta hora indicta ſollicite conveniant, non raptim, ſed graviter.

Bini quoad fieri poteſt conveniant, audito campanæ ſono.

Capitula, & Clerici Eccleſiarum Collegiatarum conveniant collegiatim, Cruce prælata.

Mane priuſquam conveniant, cibum ne capiant, ſed adſint jejuni.

Ubi convenerint Clerici Diœceſani, loco constituto in Capellis SS. N.N. ſuperpelliceo mundo, aut alias veſtes pro benefici ratione induant.

Decenter induti ad proprium Synodalem locum quiete veniant.

Ordine conſideant ad Præfectorum præſcriptum, ſeu Magiſtrorum Cæremoniarum.

Nec voce obſtrepant, neve collocutionibus mutuis operam dent.

Ne alia ratione rem Synodalem perturbent.

Silentio utantur, tum maxime, cum de ſuggeſtu aliquid edicitur, pronunciatur aut legitur, quod quidem attentiſſime audiant.

Omnes attenti ſint, & Clericis deputatis pareant, ut, cum ſtandum eſt, ſtent; cum genua flectenda ſunt, flectant, cum ſedendum, ſedeant.

Ne quis a ſuo loco diſcedat niſi abſoluta Seſſione, aut neceſſaria de cauſa, cum autem diſcedere neceſſe eſt, facultatem a Vicario Generali petat, reverſus ad eum veniat, antequam ſuo loco conſideat.

a. Seſſione abſoluta, omnes ſilentio utantur, nec quiſquam e loco ante diſcedat, quam Reverendiſs. Epiſcopus e Synodo abierit.

Nec vero raptim, turbulenterve, ſed graviter, decoroque inceſſu.

Caveant denique omnes quæcumque, & Eccleſiaſticæ diſciplinæ, & Synodalis actionis dignitati, & loci venerationi minime conveniunt.

Præfecti Synod. diſciplinæ Tabellam hanc accuratiſſime ipſi exequantur, idemque a reliquis fieri omni diligentia curent.

Si quos, contra quam præſcriptum eſt, agere animadverterint, primum eos moneant, & corripiant: deinde, ſi non abſtinent, ad Vicarium Generalem deferant, ut Canonicæ ſubjaceant diſciplinæ.

3. Formula Tabellæ precum in proceſſione prima.

H Y M N U S.

VEni Creator Spiritus.
Ave Maria Stella.

Et alii de tempore Paſchali, ſi eo tempore celebratur Synodus.

Ad cœnam Agni providi, &c.
Claro Paſchali gaudio.
Triſtes erant Apoſtoli.
Et de Sancto Patrono.

P S A L M I.

EXultate juſti in Domino, Pſalm. 32. in Fer. 2.
Deus miſereatur noſtri, Pſalm. 65. in Laud. Dom.
Exurgat Deus, Pſalm. 67. in Fer. 4.
Quam dilecta tabernacula. Pſalm. 83. in Fer. 6.
Fundamenta ejus. Pſalm. 86. ibid.
Ecce quam bonum. Pſalm. 132. in Veſper. Fer. 5.

Orationes in Eccleſia, ad quam itur.

DE Spiritu Sancto. De Beata Virgine. De Sancto Titulari illius Eccleſiæ. Pro Eccleſia. Pro peccatis, & ejuſmodi.

4. Formula Tabellæ diſciplinæ Proceſſionalis.

QUi Crucem in Proceſſione fert, Clericus ſaltem ſit ſuperpelliceo indutus, ſervet in omnibus decorem tanti Vexilli, quod præfert; apte, decore, & recte ferat, graviter, & religioſe incedat.

Acolythi hinc inde, cum candelabris accenſis, & in anguſtiori loco præeant, Crucifer ſequatur.

Clerus ordine ſequatur cum reverentia, & religioſa devotione, ut exemplo ſuo excitetur populus ad orationem.

Sa-

Digitized by Google

Salutationibus non vacent, colloquiis inter ſe abſtineant, oculorum vagationem vitent.

Bini æque procedant, & ne minimum quidem ab ordine diſcedant.

Certum ſpatium ſemper ſervent inter ſe circiter decem pedum

In via nunquam ſubſiſtant, niſi juſſi a Præfectis.

Ne interrumpatur proceſſio, neque laici inteponatur, cureut.

Chirothecas ne habeant; Pileum ne geſtent, neque flores in manu.

Hymnos, & Pſalmos canant ad præſcriptum, & de libro, ne errent.

Capite aperto ſint intra Eccleſiam. Ad altaria, quæ ſunt in via, & cum ſacræ imagines occurrunt, caput aperiant.

Omnia præterea in orando, procedendo, conſiſtendo, aut aliquid in proceſſione de more agendo, rite, & decore faciant, ad præſcriptum Præfectorum, quorum eſt omni diligentia cavere, ne quid errati committatur.

5. Formulæ Tabellæ Capitum orationis publicæ in Synodo.

ORent omnes pro Sanctiſs. D.N. Papa N. & pro Eccleſiæ Catholicæ Romanæ tranquilitate.

Pro N. Provincia, & ejus Prælatis, ſi Epiſcopus eſt ſub Provinciali.

Pro Sereniſſ. N. Rege, vel Duce.

Pro Chriſtianæ diſciplinæ augmento in hac civitate, & Diœceſi, & ubique locorum.

Pro ſalutari hujus Synodi ſucceſſu.

Pro conſtanti, perpetuaque cleri, populique, in bene, pieque agendo, perſeverantia.

Pro Miniſtris etiam, qui ad hujus Eccl. cultum adhibentur.

Pro perfecta omnium Decretorum executione.

Poſſunt etiam hæc capita vulgari lingua imprimi ad laicorum inſtructionem, ut, & ipſi orent pro iiſdem.

6. Formula Tabellæ Scrutinii.

A Præfectis Capitulorum.

An Miſſæ Conventuales, & Horæ Canonicæ celebrentur ad præſcriptum.

An Punctatores officium ſuum præſtent.

A Parochis.

An Orationes pro Synodo procuraverint, an Miſſa de Spiritu Sancto ſit celebrata?

An habeant ſermonem ad populum diebus Feſtis.

Quæ nundinæ diebus Feſtis habentur in propria Parochia?

An attulerint notulam eorum, qui non ſunt confeſſi, vel non communicati in Paſchate?

An ſtatum animarum renovarint.

An Doctrinæ Chriſtianæ docendæ dent operam?

An dederint notitiam blaſphemorum, concubinariorum, conjugum diviſorum, &c. & numeri animarum, defunctorum, baptizatorum, matrimoniorum, excommunicatorum?

An confecerint Cathalogum cleri in ſua Parochia juxta præmonitiones editas?

An onera Miſſarum habeant, & quæ?

An ſæpius confiteantur, & attulerint ea in teſtimonium?

An reſideant, ubi habitent?

An Rituali Romano utantur?

An evulgent jejunia, & Feſta?

An libros habeant Parochiales ad præſcriptum dicti Ritualis.

A Beneficiatis.

An attulerint litteras collationis, ſed hæ videantur extra ſynodalem ſeſſionem.

Quænam ſit eorum obligatio?

An inventaria confecerint bonorum?

An Decreta Viſitationis impleverint?

A Singulis.

An Breviarium cum Calendario habeant? ;

An confiteantur?

An ſuperpelliceum mundum?

An tonſuram?

An veſtem talarem.

An caligas, & collaria ad formam?

An calceos, birretum, annulos, capillos, barbam, quæ Clericum decent?

An noverint cantum Gregorianum?

An aliquod occurrat in Clero, vel populo corrigendum.

C A P U T V.

Formulæ aliæ exarandæ majori charactere.

1. Formula Brevis Profeſſionis Fidei.

EGo NN. recipio, promitto, ſpondeo, profiteor, deteſtor, anathematizo, voveo, & juro, ut in Decretis, & Formula profeſſionis Fidei ex Bulla modo lectis, ſingula ſingulis referendo: ſic me Deus adjuvet, & hæc ſancta Dei Evangelia.

2. Formula jurisjurandi ab Examinatoribus præſtandi.

EGo N.N. Examinatoris officium, quod ſuſcepi, promitto, ſpondeo, ac juro, me fideliter, & ſincere, quantum in me eſt, executurum; ſic me Deus adjuvet, & hæ Sanctorum Reliquiæ, ſi hæ adhibeantur.

3. Formula juramenti a Teſtibus Synodalibus præſtandi.

EGo N.N. Teſtis Synodalis a Reverendiſſimo Epiſcopo nominatus, promitto, ſpondeo, & juro, quod e modo in antea quicquid novi, aut audivi, aut poſtmodum inquiſitus ſum, quod contra voluntatem Dei, aut rectam Chriſtianitatem in regione mihi commiſſa factum ſit, vel futurum erit, ſi in diebus meis evenerit tantum, ut meam cognitionem quocumque modo, ſi ſcivero, aut judicatum fuerit mihi ſynodalem cauſam eſſe, & ad miniſterium Reverendiſſimi Epiſcopi pertinere, quod ego nec propter timorem, nec propter præmium, nec propter parentelam ullatenus celabo Reverendiſſimo D. Epiſcopo, aut ejus miſſo, qui hoc me interrogaverit; ſic me Deus adjuvet, & hæ Sanctorum Reliquiæ.

4. Formula juramenti Punctatorum.

EGo N.N. & promitto, & juro, me in Officio meo Punctatoris obeundo fidem, ac diligentiam præſtiturum ad præſcriptum Decretorum, & Tabellæ mihi a Reverendiſſimo Epiſcopo tradendæ, ſeu traditæ, ſic me Deus adjuvet, & hæ Sanctorum Reliquiæ.

C A P U T VI.

Formula Edicti de Proceſſione.

N. N. dell'una, e l'altra legge Dottore, Protonotario Apoſtolico, Vicario Generale della Corte Epiſcopale di N. Dovendoſi nel giorno..... di queſto meſe cominciare il Synodo Diœceſano alle ore ... con queſto Editto, il quale affiſſo alla porta della Chieſa Cattedrale vogliamo, che così aſtringa ciaſcuno a chi ſpetta, come ſe gli foſſe perſonalmente intimato; avvertiamo tutte le Confrarrie di queſta Città e Borghi; tutti li Conventi di qualſivoglia Religione dentro, e fuori di eſſa Città (ſi ea eſt conſuetudo) e tutte le perſone Eccleſiaſtiche beneficiate, e non beneficiate di qualſivoglia ordine, ancora di prima tonſura, che abiti in queſta Città e Borghi obbligate di ragione, o conſuetudine ad intervenire al Sinodo Diœceſano, che in detto giorno all'ore dette inſieme con il Clero Diœceſano a ciò dimandato, ſi trovino nella Chieſa Cattedrale le Confratrie con i ſuoi abiti, e Croci, i Regolari ſotto le ſue Croci, ſeguendo però tutti la Croce della Cattedrale, ed ognuno abbia l'abito ſuo convenienſe, e le coſte monde per accompagnare la proceſſione generale, che ſi farà per principio del Sinodo, dal quale ne ſperiamo bene univerſale a tutte l'anime di queſta Città, e Dioceſe. Avvertendo, che contra i contumaci ſi procedera con pene pecuniarie, e dell'interdetto, ſecondo le qualità loro. Dato nel Veſcovato, ec.

C A P U T VII.

Formulæ pro Promotore.

1. Inſtantia Promotoris pro Fidei profeſſione.

REverendiſſime Pater, & Domine. Cavit ſacroſanctum Concilium Tridentinum, ut omnes, qui beneficia Eccleſiaſtica conſecuti ſunt, & qui Synodo Diœceſanæ intereſſe debent, in ea Synodo, quæ primo quoque tempore celebrabitur, fidei profeſſionem faciant, ac præſtent, prout illa Tridentini ſanctione expreſſum eſt.

Ideo ego N.N. hujus Synodi Promotor humiliter peto, requiro, ſanctionem illam legi, & ad præſcriptum ab iis, qui tenentur, omnia, & ſingula præſtari.

Si fuerint duo Promotores, in prædicta formula, & ſequentibus dicatur.

Nos N.N. & N.N. hujus Synodi Promotores humiliter petimus &c.

2. Inſtantia contra abſentes, quam repetit Promotor bis in die, ut ſupra.

REverendiſſime Domine. Cum jam dies..., menſis..., venit, qua omnes, & ſinguli Eccleſiaſtici Ordinis homines hujus urbis, & Diœceſis ad præſcriptum legitime moniti Synodo huic jam præſentes adeſſe debent: cumque multi non paruerint, ſed uſque adeo vel negligentes, vel contumaces fuerint, ut neque præſentes adſint, neque vero juſti impedimenti excuſationem, cauſamve, aut nuncium miſerint: Ideo pro mei muneris officio N.N. hujus Synodi Promotor eorum contumaciam accuſo, hocque inſto apud Reverendiſſimam Ampli-

torianem tuam, ut citationem valvis hujus Eccleſiæ Cathedralis affigi, & cum iiſdem tamquam cum inobedientibus agi jubeat, prout juris eſt, & Sacr. Canonum ratio poſtulat.
Reſpondet Epiſcopus: Ita decernimus, ac jubemus.

3. *Inſtantia Promotoris pro rogitu Notarii, quæ bis in die facienda eſt.*

EGo N.N. hujus Synodi Promotor rogo te N.N. Notarium, & Cancell. Epiſc., ut de omnibus, & ſingulis in hac Seſſione peractis unum, plurave conficias inſtrumenta.
Reſpondet: Conficiam, præſentibus. N. N. &c.

4. *Inſtantia pro vocatione Cleri, Cathedratico, & Scrutinio.*

REverendiſſime Pater, & Domine. Sancitum eſt Conciliis Generalibus, & præcipue Concilio Tridentino quod omnes Eccleſiaſtici viri, qui jure, vel conſuetudine Synodo Diœceſanæ, quæ quotannis celebrabitur, etiam exempti, intereſſe debent, ſi negligentes fuerint, pœnas a ſacris Can. ſancitas incurrant. Quamobrem eos omnes ex ſuggeſtu publice vocari, & ſucceſſive Cathedraticum jure Diœceſano debitum a Parochis (& aliis de conſuetudine) perſolvi; tum ſcrutinium a Patribus ſapienter inſtitutum haberi humiliter peto, Eccleſiaſticoſque viros ſanctæ diſciplinæ eruditos aſſignari, qui Scrutiniodiligenter incumbant.

5. *Inſtantia pro electione Judicum, & Examinatorum.*

REverendiſſime Pater, & Domine, Conc. Trid. Boniſacii VII. Conſtitutioni inhærens decrevi, ut in Conc. Diœceſanis aliquot perſonæ, dignitates, aut perſonatus habentes, ſeu Eccleſiarum Cathedralium Canonici deſignentur eligenturve, quibus præter locorum Ordinarios cauſæ Eccl. ac ſpirituales, & ad forum Eccl. pertinentes auctoritate litterarum Sedis Apoſtolicæ vel Legatorum ejuſdem committantur. Decrevit inſuper alia Conſtitutione, Examinatores ſingulis annis Diœceſana Synodo ab Epiſcopo, vel ejus Vic. ad minus ſex proponi debere, ut in Parochialium Eccl. vacatione tres ex illis ab Epiſcopo deligendi cum eo examen perficiant. Quamobrem ego N.N. hujus Synodi Promotor humiliter peto, & inſto, tot perſonas, quot, & quales Conſtitutiones prædictæ poſtulant, & alioquin ad id aptas a Reverendiſſima Amplitudine tua deſignari, itaut in hac Synodo pro hujus Diœceſis amplitudine Examinatores & Jud. deligantur, qui hujuſmodi munus examinandi, judicandive, ex præſcripto Decretorum Concilii Tridentini præſtent omnino,

6. *Inſtantia pro Decretorum lectione.*

REverendiſſime Pater, & Domine. Quo diligentior, & cumulatior executio ſit tam Generalium, quam Provincialium (ſi ſub Provincia eſt Ep.) & Diœceſanorum omnium Decr, & Edict. adhuc edictorum ad hujus Eccleſiæ rationem bene gerendam, Ego N.N. hujus Synodi Promotor a Reverendiſſima Amplitudine tua peto, atque inſto, ſive turſus promulgari, ſive monita eorum executionis de ſuggeſtu, ut moris eſt, & alia omnia edici, & enunciari, quæcumque in hac Synodo Diœceſana pro prudentia, & charitate ſua Clero huic Diœc. edici, & promulgari conſtituit, quo idem Cl. inſtructior in dies fiat, & ſollicitudinis ſtudio inflammatior ſit ad omnem Eccl. diſciplinæ rectam, cumulatamque executionem, perpetuamque obſervantiam.

7. *Inſtantia pro continuanda lectione Decretorum.*

REverendiſſime Pater, & Domine. Cum ea, quæ cæpta ſunt legi, Clero ſint valde utilia, neque potuerint anguſtia temporis abſolvi, ego N. N. hujus Synodi Promotor, peto, & inſto, ea legi, quæ deſiderantur, antequam dimittatur Synodus.

8. *Inſtantia pro nominationem Officialium Cleri.*

REverendiſſime Pater, & Domine. Ad faciliorem hujus Eccleſiæ N. adminiſtrationem ſolent aſſumi in partem ſollicitudinis paſtoralis aliquot viri prudentes, & graves qui variis muneribus addicti Reverendiſſimam Amplitudinem tuam in animarum, & aliorum rerum cura non mediocriter juvent. Ideo Ego N. N. hujus Synodi Promotor peto, & inſto, eos de ſuggeſtu nominari, ut a Clero tum eorum merita, tum munia cognoſcantur.

9. *Inſtantia pro Concluſione Synodi.*

REverendiſſime Pater, & Domine. Cum omnia, quæ in hac Diœceſana Synodo agenda, & tractanda erant, divina auxiliante gratia, ad optatum finem perducta ſint, illud a Reverendiſſima Amplitudine tua peto, Ego N. N. hujus Synodi Promotor, ut ipſam Synodum concludere, & cum benedictione dimittere dignetur.

10. *Inſtantia pro indictione futuræ Synodi, quæ fit in Provincia Mediolanenſi.*

ANtiquo item Canone cautum eſt, ut proximam Synodum Diœceſanam in Seſſione Epiſcopus indicat: Ideo ego N. N. hujus Synodi Promotor humiliter inſto, Synodum Diœceſanam proxime futuram in hoc Synodali Conventu, omnibus, qui intereſſe debent, pronunciari, & indici.

CAPUT VIII.

Formulæ pro Procuratore Cleri

1. *Formula pro Reductione Miſſarum ante Concilium Tridentinum, & Anniverſariorum,*

REverendiſſime Pater in Chriſto, & Domine. Datur facultas Reverendiſſimæ Amplitudini tuæ a Sacroſancto Concilio Tridentino, ut in Synodo Diœceſana, rebus diligenter perſpectis, poſſit pro ſua conſcientia in Eccleſiis ſuæ Diœceſis ſibi ſubjectis ſtatuere circa numerum Miſſarum, vel ob tenuem eleemoſynam, vel ob magnum Miſſarum numerum, ante Conc. Tridentinum a teſtatoribus relictarum; & item a Sacra Congr. Concilii ejuſdem Trident., circa Anniverſaria, & Officia Defunctorum, quicquid magis ad Dei honorem, & cultum, atque Eccleſiarum utilitatem expedire videatur; cum autem in Synodo non poſſint omnia examinari profundius; Ego N.N. hujus Cleri Procurator humiliter peto, & inſto apud Reverendiſſimam Amplitudinem tuam, ut eligantur idonei viri, qui prout erit opus una cum Amplitudine tua numerum prædictorum reducant.

2. Pro aliis rebus formet Procurator libellos ſupplices & legat eodem modo quo ſupra,

CAPUT IX.

Formula pro Secretario Synodi.

1. *Formula Decretorum, quæ ſignificata ſunt ſecunda parte.*

Et poſt Decretum de initio Synodi, quod ibidem habetur, legitur hoc modo.

2. *Decretum de modo vivendi tempore Synodi.*

Quoniam nihil fere ſæpius, & divinis litteris, & Eccl. monumentis commendatum eſt, quam Clericalis ordinis hominum vitæ integritas, innocentia, fides, religio, pietas, virtutumque omnia ornamenta, quibus domus Dei potiſſimum excollitur; ideo Clerum noſtrum hic præſentem monemus, & per viſcera miſericordiæ Dei noſtri teſtamur, ut cum ſemper, tum maxime hoc tempore in verbo, in converſatione, in charitate laicis hominibus præluceat omni virtutum ſplendore, Tabellam igitur diſciplinæ Synodalis a nobis propoſitam diligenter obſervent: quæ eſt hujuſmodi.
Sacerdotalis perſonæ officia; &c. Habetur ſupra pag. 27. & 28. legatur uſque n. 2.

3. *Decretum de Officialibus Synodi habetur ſupra pag. 27.*

4. *Decretum de præjudicio non afferendo.*

Decernimus, ſi cui contigerit ſuo loco non ſedere, aut incedere, aut vocari, aut aliud quidpiam agere, propterea nemini novum jus acquiri, nec quicquam de cujuſque jure poſſeſſioneve detrahi; ſed in eo ipſo ſtatu permanere, in quo ante hanc Synodum eſſe reperiebatur.

5. *Decretum de non diſcedendo.*

Vobis præterea omnibus, & ſingulis, qui huic Synodo jure intereſſe debetis, pœna excommunicationis propoſita vetamus ut ne veſtrum quiſquam a Civitate N. diſcedat, antequam hæc noſtra Diœceſana Synodus de more abſoluta, ac dimiſſa ſit, niſi facultas a Vicario Generali ſibi ſit conceſſa; ſed huic Synodo, Synodalibuſque actionibus, ſeſſionibus, ac conventibus quibuſcumque, qui indicentur, omnes, & ſingulos vos intereſſe jubemus, eadem excommunicationis pœna propoſita.

6. *Decretum de oratione publica.*

Quoniam veteris eſt inſtituti, ſolemniſque ritus in Synodali conventu pro publicis rebus orationem fieri, quod his maxime temporibus faciendum eſt; ideo in omni prece, & a Sacerdotibus præſertim in Miſſæ ſacrificio his diebus Synodalibus ad Deum orationem adhiberi edicimus: nimirum
Pro S. D. N. &c. lege ut ſupra cap. 4. n. 5.

7. *Decretum de Profeſſione Fidei facienda.*

Sacroſancta Tridentina Synodo illud graviſſime ſancitum eſt, ut quicumque Eccleſiaſtica beneficia, obtinebunt, qui item ad Diœceſanam Synodum convenire debent, omnes in ea

ipſa

Digitized by Google

ipſa Synodo, ad quam primo convenient, profeſſionem fidei faciant. Verba Tridentini Concilii hæc ſunt, ſeſſ. 25. c. 2.

Cogit, *& infra*, præcipit igitur S. Synodus, Patriarchis, Primatibus, Archiep., & omnibus aliis, qui de jure, vel conſuetudine in Conc. Provinciali intereſſe debent, ut ipſa prima Synodo Prov., poſt finem præſentis Conc. habenda, ea omnia, & ſingula, quæ ab hac Sancta Syn. definita, & ſtatuta ſunt palam recipiant: nec non veram obedientiam Summo Romano Pontifici ſpondeant, & profiteantur: ſimulque hæreſes omnes a Sacr. Can.ˡ, & Gen. Conc., præſertimque ab hac eadem Syn. damnatas, publice deteſtentur, & anathematizent.

Idem impoſterum quicumque in Patriarchas, & Primates, Archiepiſcopos, & Epiſcopos ſunt promovendi in prima Synodo Provinciali, in qua ipſi interfuerint, omnino obſervent.

Quod ſi quis ex ſupradictis omnibus, quod abſit, renuerit, Epiſcopi Comprovinciales ſtatim Summum Pontificem admonere, ſub pœna divinæ indignationis teneantur, interimque ab ejuſdem communione abſtineant.

Cæteri vero omnes, ſive in præſenti, ſive in futurum, beneficia Eccleſiaſtica habituri, & qui in Synodo Diœceſana convenire debent, idem ut ſupra in ea Synodo, quæ primo quoque tempore celebrabitur, faciant, & obſervent, alias ſecundum formam Sacrorum Canonum puniantur.

In Prov. Mediol. additur Decretum Conc. Prov. 1. Sacri igitur, &c. quod habetur infra in calce.

Accedant igitur omnes, & ſinguli Eccleſiaſtica beneficia obtinentes, vel ſacris ordinibus initiati (ſi in edicto vocantur) qui alias in Synodo non præſtiterunt, & fidei profeſſionem ex formula præſcripta a Pio IV. emittant, genuflexi in medio Clero ante Reverendiſſimum Epiſcopum.

Idem Secretarius ſtans legit ex Bulla Pii IV.

EGo N. firma fide credo, & profiteor omnia, & ſingula quæ continentur in Symbolo Fidei, quo S.R.E. utitur, videlicet Credo in unum Deum Patrem omnipotentem, factorem Cœli, & Terræ, viſibilium omnium, & inviſibilium. Et in unum Dominum Jeſum Chriſtum Filium Dei unigenitum, Et ex Patre natum ante omnia ſæcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, Genitum non factum, conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt. Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de Cœlis. Et incarnatus eſt de Spiritu Sancto, ex MARIA Virg. & homo factus eſt. Crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato, paſſus & ſepultus eſt. Et reſurrexit tertia die ſecundum Scripturas. Et aſcendit in Cœlum, ſedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus eſt cum gloria judicare vivos, & mortuos, cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre, Filioque procedit; qui cum Patre, & Filio ſimul adoratur, & conglorificatur, qui locutus eſt per Prophetas. Et unam Sanctam Catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam. Confiteor unum Baptiſma in remiſſione peccatorum. Et expecto reſurrectionem mortuorum. Et vitam venturi ſæculi. Amen. Apoſtolicas, & Eccleſiaſticas traditiones, reliquaſque ejuſdem Eccleſiæ obſervationes, & conſtitutiones firmiſſime admitto, & amplector: Item ſacram ſcripturam juxta eum ſenſum, quem tenuit, & tenet Sancta Mater Eccleſia, cujus eſt judicare de vero ſenſu, & interpretatione ſacrarum ſcripturarum, admitto, nec eam unquam, niſi juxta unanimem conſenſum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque ſeptem eſſe vere, & proprie Sacramenta novæ legis, a JESU CHRISTO Domino noſtro inſtituta, atque ad ſalutem humani generis licet non omnia ſingulis neceſſaria, ſcilicet Baptiſmum, Confirmationem, Euchariſtiam, Pœnitentiam, Extremam Unctionem, Ordinem, & Matrimonium, illa gratiam conferre: & ex his Baptiſmum, Confirmationem, & Ordinem ſine ſacrilegio reiterari non poſſe. Receptos quoque, & approbatos Eccl. Catholicæ ritus, in ſupradictorum omnium Sacramentorum ſolemni adminiſtratione, recipio, & admitto omnia & ſingula, & quæ de peccato originali, & de Juſtificatione in Sacroſancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter, in Miſſa offerri Deo vero proprium & propitiatorium Sacrificium pro vivis, & defunctis, atque in Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento eſſe vere, realiter, & ſubſtantialiter Corpus, & Sanguinem, una cum Anima, & Divinitate Domini noſtri Jeſu Chriſti, & fierique converſionem totius ſubſtantiæ panis in Corpus, & totius ſubſtantiæ vini in Sanguinem, quam converſionem Catholica Eccleſia Tranſubſtantiationem appellat. Fateor etiam, ſub altera tantum ſpecie, totum, atque integrum Chriſtum, verumque Sacramentum ſumi. Conſtanter teneo Purgatorium eſſe, Animaſque ibi detentas fidelium ſuffragiis juvari ſimiliter, & Sanctos una cum Chriſto regnantes, venerandos atque invocandos eſſe; eoſque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias eſſe venerandas. Firmiſſime aſſero Imagines Chriſti, ac Deiparæ ſemper Virginis, nec non aliorum Sanctorum habendas, & retinendas eſſe, atque eis debitum honorem, ac venerationem impertiendam. Indulgentiarum etiam poteſtatem a Chriſto in Eccleſia relictam fuiſſe, illarumque uſum Chriſtiano populo maxime ſalutarem eſſe affirmo. Sanctam Catholicam Apoſtolicam Romanam Eccleſiam omnium Eccl. Matrem, & Magiſtram agnoſco; Romanoque Pontifici Beati Petri Apoſt. Principis ſucceſſori, ac Jeſu Chriſti Vicario veram obedientiam ſpondeo, ac juro. Cætera item omnia a ſacris Can., & Oecumenicis Conc. ac præcipue a ſacroſanta Trid. Synodo tradita, definita, & declarata indubitanter recipio, atque profiteor, ſimulque contraria omnia, atque hæreſes quaſcumque ab Eccl. damnatas, rejectas, & anathematizatas, ego pariter damno, rejicio, & anathematizo. Hanc veram Cathol. fidem, extra quam nemo ſalvus eſſe poteſt, quam in præſenti ſponte profiteor, & veraciter teneo, eamdem integram, & inviolatam uſque ad extremum vitæ ſpiritum, conſtantiſſime (Deo adjuvante) retinere, & confiteri, atque a meis ſubditis, vel illis, quorum cura ad me, in munere meo ſpectabitˡ, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit curaturum.

8. *Decretum de continuatione Seſſionis primæ.*

Decernimus, & indicimus continuationem hujus ſeſſionis fore hodie, hora .... in qua vocabuntur omnes, & ſcrutinium fiat a Præfectis.

9. *Decretum de Diſceſſu.*

Ne quiſquam a loco ante diſcedat, quam Reverendiſſimus Epiſcopus e Synodo abierit; nec vero raptim, turbulenterve: ſed graviter, & decoro inceſſu.

Capitula, & Clerici Eccleſiarum Collegiatarum, ut collegiatim venerunt, ita recedant, prælata Cruce.

10. *Decretum de Cleri vocando, & Cathedratico ſolvendo.*

Vocabuntur omnes, & ſinguli, quicumque ſint, qui huic Synodo Diœceſanæ præſentes adeſſe debent, (qui certo Eccl. nomine univerſæ vocati ordine bini, & collegiatim ad Reverendiſſimum Epiſcopum recte accedant, qui reverentiam exhibeant, & quia ſinguli nominatim vocabuntur capite aperto, & ſtantes modeſta, altaque voce reſpondeant: Adſum.

Parochi redeuntes (& alii, qui ſolent) ad Oeconomum deputatum accedant, ſingulique Cathedraticum ſolvant..

11. *Decretum de Scrutinio Synodali.*

Scrutinium Syn. a Patribus inſtitutum poſt Cleri vocationem a Præfectis agi decernimus, hoc eſt, dum alii vocantur, vocatorum fiat ſcrutinium: quod in Capellis hujus Eccl. ſic diſtributum fuit. Clerus Civitatis N. conveniat ad Capellam S.N. ſub Præfecto M.R.D.N.N. Archidiacono.

Clerus ejuſdem Civitatis N. conveniat ad Capellam S.N. ſub Præfecto R. D. N. Canonico.

Clericus Vicariatus N. conveniat ad Capellam S.N. ſub Præfecto, &c. & ſic deinceps juxta diſtributionem cujuſque tum Civitatis, tum Diœceſis, ut in 1. part. dictum eſt, cap. 23. n. 4.

Præfecti Scrutinii Synodalis pro ſua quiſque timorata, religioſaque conſcientia in veritate, ſinceritate, & juſtitia Scrutinium agant præſcriptum Tabellæ editæ, curentque apte & diſtincte notare, quæ repererint, & rebus a ſe notatis unuſquiſque ſubſcribat.

Si tempus deſit, peragant ſcrutinium extra Synodalem ſeſſionem.

Qui ad eos non acceſſerunt pro Scrutinio perinde puniantur ac ii, qui ad hanc Synodum nulla juſta de cauſa impediti non venerint.

Interrogati vero ſi quid indecore vel reſponderint, vel egerint a Præfectis ipſis notentur, ut canonicæ ſubjaceantur diſciplinæ.

12. *Formulæ Cathalogi Cleri pro eo vocando. Dicat Secretarius titulum.*

Tit. Clerus Civitatis ſi Abbates vocandi ſunt, hoc loco vocentur.

Tit. Clerus Eccleſiæ Cathedralis.

M. R. D. N. N. J. U. D. Prothonotarius Apoſtolicus Archipresbyter Eccleſiæ Cathedralis R. D. N. N. Canonicus ejuſdem.

S. T. Doctor, & Pœnitentiarus D. N. N, Manſionarius ſeu Beneficiatus ejuſdem.

Venerabilis Presbyter N. N. Curatus ejuſdem.

Presbyter N.N. Beneficiatus ejuſdem.

Presbyter N.N. Capellanus amovibilis ejuſdem.

N. N. Diaconus, ſeu Subdiaconus.

Tit. Cleri Seminarii.

N. N.

N. N.

Tit. Clerici Sacriſtiæ Cathedralis.

N. N.

Tit. Collegiatæ Civitatis.

Tit. Collegiatæ S. N.

R. D.

Digitized by Google

R, D, N, N. Canonicus,
Tit, Parochi Civitatis,
Venerabilis Presbyter N. N. Curatus.
S,N.I.V.D. vel Theologus, ſi Regularis eſt F. N, vel Don. N. pro Curato S. N,
Tit, Presbyteri Civitatis.
Presb, N, N, Beneficiarus S. N. Presb, N. N,
Tit. Diaconi, Subdiaconi; & Clerici Civitatis,
N. N. Diaconus,
N, N, Subdiaconus,
N, N, Clericus.
Tit. Clerus Diœceſis,
Tit, Collegiatæ S, N, loei N.
R, D, N. N. Præpoſitus, & Curatus,
R, N. N. Canonicus,
Venerabilis Presbyter N. N. Curatus, ejuſmodi loci,
Tit, Vel Vicarius loci N.
R, N, N, Vicarius Foraneus,
Venerabilis Presbyter N. N. Curatus loci N,
Peesbyter N, N. Beneficiatus S, N,
Presbyter N, N,
N, N, Diaconus, ſeu Subdiaconus,
N. N. Clericus,
Abſentes notentur linea ducta hoc modo,

13. *Decretum de Officio mortuorum*,

Edicimus præterea cras pro Sacerdotibus & Clericis, qui poſt ultimam Synodum obierant, ſollemnem commemorationem fieri (ſi eſt in Provincia Mediolanenſi addat) ex Decreto Concilii Prov. quinti,

14. *Decretum de Seſſione ſecunda*.

Decernimus, & indicimus Seſſionem ſequentem fore craſtina die mane, quæ erit hujus menſis ...., hora ....

15. *Decretum de Judicibus Synodalibus*,

Ex Concilio Trid, ſeſſ. 25. cap. 10.
Quoniam ob malitioſam petentium ſuggeſtionem, & quandoque, ob locorum longinquitatem, perſonarum notitia quibus cauſæ mandantur, uſque adeo haberi non poteſt: hincque interdum Judicibus, non undequaque idoneis, cauſæ in partibus delegantur; ſtatuit S. Synodus in ſingulis Conciliis Provincialibus, aut Diœceſanis, aliquot perſonas, quæ qualitates habeant juxta Conſtitutionem Bonifacii VIII. quæ incipit: *Statutum*, & alioquin ad id aptas deſignari, ut præter Ordinarios locorum, iis etiam poſt hac cauſæ Eccl., ac ſpirituales, & ad forum Eccl. pertinentes, in partibus delegandæ committantur: & ſi aliquem interim ex deſignatis mori contigerit, ſubſtituat Ordinarius loci, cum conſilio Capituli alium in ejus locum uſque ad futuram Provincialem, aut Diœc. Syn., itaut habeat unaquæque Diœc. quatuor ſaltem aut etiam plures probatas perſonas, ac ut ſupra qualificatas, quibus hujuſmodi cauſæ a quolibet Legato vel Nuncio, atque etiam a Sede Ap. committantur. Alioquin poſt deſignationem factam, quam ſtatim Ep. ad Summum Romanum Pontificem tranſmittant, Delegationes quæcumque aliorum Jud, aliis quamvis factæ, ſubreptitiæ cenſeantur. Admonet de hinc ſancta Syn. tam ordinarios, quam alios quoſcumque Judices, ut terminandis cauſis quanta fieri poterit brevitate ſtudeant: ac litigatorum artibus, ſeu in litis conteſtatione, ſeu alia parte judicii differenda, modis omnibus, aut termini præfixione, aut competenti alia ratione occurrant,

Tum additur Conſtitutio Bonifacii VIII.

STatutum, & infra. Sancimus igitur, ut nullis, niſi Dignitates præditis, aut perſonatus obtinentibus, ſeu Eccleſiarum Cathedralium Canonicis, cauſæ auctoritatis litterarum Sedis Apoſtolicæ, aut Legatorum ejuſdem de cætero non committantur, nec audiantur alibi, quam in Civitatibus, vel Locis inſignibus, ubi poſſit commode copia peritorum haberi, *&c reliqua*.

Sacra Tridentina Synodus jubet aliquos viros deligi, quales Summus Pontifex Bonifacius VIII. ſua conſtitutione præſcripſit aptos, atque idoneos, quibus cauſæ ad forum Eccleſiaſticum pertinentes in partibus committi poſſint, ſed & Gregorius XV. præcipit in gratiam Regularium, qui ſibi Conſervatores ex Judicibus Synodalibus eligere debent, cujus Conſtitutionis verba hæc ſunt.

In futurum Sanctitas ſua hac generali, & perpetuo valitura Conſtitutione ſtatuit, & decrevit, ut judices Conſervatores hujuſmodi, ſive principales, ſive ſubrogati, eligi, nominati, aut deputari non poſſint, niſi, non ſolum habeant qualitates requiſitas, & deſcriptas in Conſtitutione ſimili rec. Bonifacii Papæ VIII. etiam prædeceſſoris ſui, quæ incipit: *Statuti*, itaut vel dignitate Eccleſiaſtica præditi, vel perſonatum obtinentes, vel Eccleſiarum Cathedralium Canonici exiſtant, ſed etiam in Conciliis Provincialibus, aut Diœceſanis juxta decretum Concilii prædicti Judices electi, ſeu deſignati ſint.

Quodque deinceps litteræ conſervatoriæ per Sedem Apoſt. concedendæ ſupraſcriptis tantum dirigantur, & quæ litteræ aliter expedientur, illæ, ac deputationes hujuſmodi; omniaque exinde ſequenda nullius ſint roboris, vel momenti, & nihilominus, qui ſecus, quam juxta formam ſuperius præſcriptam conſervatores hujuſmodi cum effectu eligere, nominare, ſed deputatis uti auſi fuerint, Regulares qui de voce activa, & paſſiva ſint ipſo jure privati, adeout habilitationem a nemine præterquam a Romano Pontifice conſequi valeant, reliqui vero aliis pœnis arbitrio Sanctitatis Suæ puniantur & prædictorum omnium Conventus, & Monaſteria, ac loca hujuſmodi eorumque perſonæ ac bona careant Conſervatore ad annum, itaut illorum cauſæ interea coram locorum Ordinariis dumtaxat cognoſci, ac definiri debeant, cæterum ut latius pateat conſervatorum hujuſmodi deligendorum facoltas, Sanctitas ſua admonitos voluit omnes locorum Ordinarios; ut in Synodis Provincialibus, aut Diœceſanis quamplures perſonas ex habentibus qualitates in prædicta Conſtiturione ejuſdem Bonifacii prædeceſſoris contentas, & alioquin ad id aptas, deſignari procurent, & ſi aliquem interim ex deſignatis mori contigeeit, ſubſtituat Ordinarius loci cum conſilio Capituli alium in ejus locum uſque ad futuram Provincialem, aut Diœceſanam Synodum.

Ut igitur ejuſmodi decreta exequamur, vobis proponimus hos (Juriſconſultos,) quibus cauſæ delegentur judicandæ, donec altera Synodus habeatur.

Si Canonici non ſunt J, U, D. tace Juriſconſultos.
M, R. D N. N. Archidiaconum Eccleſiæ Cathedralis.
R. D. N. Canonicum.
R. D N. Protonotarium Apoſtolicum. In Provincia Mediolanenſi debet legi Decretum quoque Sacræ Congr. Concilii Tridentini 27. Septembris 1614. quæ decernit exemptionem omnium Canonicorum Cathedralis Eccleſiæ. Habes infra in calce hujus 4. partis,

16. *Decretum de Examinatoribus*.

Ex Conc. Trident. ſeſſ. 24. cap. 18. Examinatores autem ſingulis annis in diœceſana Synodo ab Epiſcopo vel ejus Vicario, ad minus ſex proponantur, qui Syn. ſatisfaciant, & ab ea probentur, Advenienteque vacatione cujuslibet Eccleſiæ, tres ex illis eligat Epiſcopus, qui cum eo examen perficiant, indeque ſuccedente alia vacatione aut eoſdem, aut alios tres, quos maluerit ex prædictis illis ſex eligat. Sint vero hi Examinatores Magiſtri, ſeu Doctores, aut Licentiati in Theologia aut jure Canonico, vel alii Clerici, ſeu Regulares, etiam ex ordine mendicantium, aut etiam ſæculares, qui ad id videbuntur magis idonei, jurentque omnes ad Sancta Dei Evangelia, ſe quacumque humana affectione poſtpoſita, fideliter munus executuros, caveantque ne quidquam prorſus occaſione hujus examinis, nec ante nec poſt accipiant, alioqui ſimoniæ vitium, tam ipſi, quam alii dantes, incurrant, a qua abſolvi nequeant; niſi dimiſſis Beneficiis, quæ quomodocumque etiam antea obtinebant & ad alia in poſterum inhabiles reddantur. Et de his omnibus non ſolum coram Deo, ſed etiam in Synodo Provinciali, ſi opus erit, rationem reddere teneantur, a qua, ſi qui contra officium eos feciſſe compertum fuerit, graviter ejus arbitrio puniri poſſint.

Tridentinum ergo decretum Nos volentes exequi pro Diœc. noſtræ amplitudine proponimus vobis hos RR. viros, qui munus hoc gerant quoad altera Synodus habebitur.

N. R. D. N. N. J. U. D. Protonotarium Apoſtolicum, Decanum Cathedralis.
R. D. N. N. Canonicum & Theologum Cathedralis.
R. P. F. Jo. N. Priorem S. Dominici, vel
R. P. Priorem pro tempore Sancti Dominici, Placent Vobis,

17. *Decretum de Teſtibus Synodalibus*,

Vetus eſt conſuetudo Sacroſanctis Canonum Decr. introducta, ut Syn. ſingulis Diœc. viri aliquot vita, & moribus graves, ac probati deligantur, qui animadvertant diligenter an aliquid in urbe, & Diœc. ſit quod corrigi, emendarive debeat; ac ſi quid tale cognoverint, id Nobis, vel Vicario noſtro Generali, aut Viſitatoribus noſtris ſignificent; interrogatique de aliqua re, quæ emendationem requirat, ſumma integritate referant. Nos igitur vetus illud probatiſſimum inſtitutum ſecuti, huic muneri proponimus, ac nominatus in Civitate, & Diœc. hos viros, quorum nomina ſequuntur.

In Civitate R. D. N. N. R. D. N. N.
In Diœceſi Venerabilem Presbyterum N. N, curatum, &c.
Vel quorum nomina dignis de cauſis ſecreto haberi volumus in hac ſchedula, erit autem obſignata ſigillo Epiſcopi & elevabitur; ut videatur.

18. *Decretum de Punctatoribus*.

Et quia ad Eccleſiaſticam diſciplinam conſervandam ſummopere Punctatoribus eſt opus, & de ea de re ſancita ſunt plura Decreta, hoc Punctatores delegimus,

R. D.

Digitized by Google

R. D. N. N. Canonicum in Cathedrali,
R. N. Canonicum in Collegiata S. N.

19. Decretum de jurejurando,

Examinatores, (Teſtes Synodales) ac Punctatores promulgati accedant ad Reverendiſſimum Epiſcopum, coram quo ex præſcripta formula jusjurandum præſtent, Nota, ſi Teſtes habentur ſecrete, in prædicto Decreto tacentur, & additur,

20. Teſtes autem jurabunt ſecreto in manibus ejuſdem Reverendiſſimi,

21. Decretum de præſtando juramento abſentibus,

Qui Examinatores (Teſtes Synodales) & Punctatores per Nos nominati, & deputati ſunt, ſi qui in Synodo ex præſcripto jusjurandum non præſtiterint, illud præſtent prout D. Vicarius Generalis mandaverit.

22. Decreta de Reſidentia ſemper legenda, ex Concilio Tridentino,

Ex Concil. Trident. ſeſſ. 6. cap. 2. de Reformatione.

Eadem Sacroſancta & infra, Omnes Patriarchalibus, Primitialibus, Metropolitanis, & Cathedralibus Eccleſiis quibuſcumque, quovis nomine ac titulo præfectos monet; & monitos eſſe vult ut attendentes ſibi, & univerſo gregi, in quo Spiritus Sanctus poſuit eos regere Eccleſiam Dei, quam acquiſivit Sanguine ſuo, vigilent, ſicut Apoſtolus præcipit, in omnibus laborent, & miniſterium ſuum impleant; implere autem illud ſe nequaquam poſſe ſciant, ſi greges ſibi commiſſos mercenariorum more deſerant, atque ovium ſuarum, quarum ſanguis de eorum eſt manibus a ſupremo Judice requirendus, cuſtodiæ minime incumbant: Cum certiſſimum ſit, non admitti Paſtoris excuſationem, ſi lupus oves comedit, & Paſtor neſcit. Ac nihilominus, quia nonnulli, quod vehementer dolendum eſt, hoc tempore reperiuntur, qui propriæ etiam ſalutis immemores, terrenaque cæleſtibus, ac divinis humana præferentes, in diverſis Curiis vagantur, aut in negotiorum temporalium ſollicitudine, ovili derelicto atque ovium ſibi commiſſarum cura neglecta, ſe detinent occupatos.

Placuit Sacroſanctæ Synodo antiquos Canones, qui temporum, atque hominum injuria pene in deſuetudinem abierunt, adverſus non reſidentes promulgatos innovare, quemadmodum virtute præſentis Decreti innovat, ac ulterius, pro firmiori eorumdem reſidentia, & reformandis in Eccleſia moribus, in hunc, qui ſequitur modum, ſtatuere, atque ſancire.

Si quis a Patriarchali, Primatiali Metropolitana ſeu Cathedrali Eccleſia ſibi quocumque titulo, cauſa, nomine, ſeu jure commiſſa, quacumque ille dignitate, gradu, & præeminentia præfulgeat, legitimo impedimento, ſeu juſtis, & rationalibus cauſis ceſſantibus, ſex menſibus continuis, extra ſuam Diœceſim morando, abfuerit, quartæ partis fructuum unius anni fabricæ Eccleſiæ, pauperibus loci per Superiorem Eccleſiaſticum applicandorum pœnam ipſo jure incurrat. Quod ſi per alios ſex menſes in hujuſmodi abſentia perſeveraverit, aliam quartam partem fructuum ſimiliter applicandam eo ipſo amittat. Creſcente vero contumacia, ut ſeveriori Sacr. Can. cenſuræ ſubjiciantur, Metropolitanus ſuffraganeos Epiſc. abſentes, Metropolitanum vero abſentem Suffraganeus Epiſcopus antiquior reſidens, pœna interdicti ingreſſus Eccleſiæ eo ipſo incurrenda, infra tres menſes per litteras, ſeu Nuntium Romano Pontifici denuntiare teneatur, qui in ipſos abſentes prout cujuſque major, aut minor contumacia exegerit, ſupremæ Sedis auctoritate animadvertere, & Eccleſiis piis de Paſtoribus utilioribus providere poterit, ſicut in domino noverit ſalubriter expedire.

Ex eadem Concil. ſeſſ. 23. cap. 1. de Reform.

Cum præcepto Divino, & infra. Ne vero ea, quæ de reſidentia ſancte, & utiliter jam antea ſub fel. rec. Paulo III. ſancita fuerunt, in ſenſus a Sacroſanctæ Synodi mente alienos trahantur, ac ſi vigore illius Decreti 5. menſibus continuis abeſſe liceat illis; inhærendo, declarat Sacroſancta Synodus, omnes Patriarchalibus, Primitialibus, Metropolitanis, ac Cathedralibus Eccleſiis quibuſcumque, quocumque nomine, & titulo præfectos, etiamſi Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales ſint, obligari ad perſonalem in ſua Eccleſia, vel Diœceſi reſidentia, ubi injuncto ſibi officio defungi teneantur; neque abeſſe poſſe, niſi ex cauſis, & modis infraſcriptis.

Nam cum Chriſtiana charitas, urgens neceſſitas, debita obedientia, ac evidens Eccleſiæ, & Republicæ utilitas aliquos nonnumquam abeſſe poſtulent, & exigant; Decernit eadem Sacroſancta Synodus has legitimæ abſentiæ cauſas a B. Rom. Pont. aut a Metropolitano, vel, eo abſente, ſuffraganeo Epiſcopo, antiquiori reſidenti, qui idem Metropolitani abſentiam probare debebit, in ſcriptis eſſe approbandas, niſi cum abſentia inciderit propter aliquod munus, & Reipub. officium Epiſcopatibus adjunctum: cujus quoniam cauſæ ſunt notoriæ, & interdum repentinæ, nec eas quidem ſignificari Metropolitano neceſſe erit; ad eumdem tamen cum Conc. Prov. ſpectabit judicare de licentiis a ſe, vel a ſuffraganeo datis, & videre ne quis eo jure abutatur, ut pœnis Canonicis errantes puniantur.

Interea meminerint diſceſſuri, ita ovibus ſuis providendum, ut quantum fieri poterit, ex ipſorum abſentia, nullum damnum accipiant: Quoniam autem qui aliquantiſper tantum abſunt, ex veterum Canonum ſententia, non videntur abeſſe, quia ſtatim reverſuri ſunt, ſacroſ. Synod. vult illud abſentiæ ſpatium ſingulis annis, ſive continuum, ſive interruptum extra prædictas cauſas, nullo pacto debere duos, aut ad ſummum, tres menſes excedere, & haberi rationem, ut id æqua ex cauſa fiat, & abſque ullo gregis detrimento, quod an ita ſit, abſcedentium conſcientiæ relinquit, quam ſperat religioſam, & timoratam fore, cum Deo corda pateant, cujus opus non fraudulenter agere ſuo periculo tenentur: eoſdem interim admonet, & in Domino hortatur, ne per illius temporis ſpatium, Domin. Adv. Quadrag. Nativ. Reſur. Dom. Pent. item, & Corp. Chriſti diebus, quibus refici maxime, & in Domino gaudere Paſtoris præſentia oves debeant: ipſi ab Eccleſia ſua Cathedrali ullo pacto abſint, niſi Epiſcopalia munia in ſua Diœceſi eos alio vocent.

Si quis autem, quod utinam numquam eveniat, contra hujus Decreti diſpoſitionem abfuerit; ſtatuit ſacroſancta Synodus præter alias pœnas adverſus non reſidentes ſub Paulo Tertio impoſitas, & innovatas, ac mortalis peccati reatum, quem incurrit, eum pro rata temporis abſentiæ fructus ſuos non facere, nec tuta conſcientia, alia etiam declaratione non ſecuta, illos ſibi detinere poſſe, ſed teneri, aut ipſo ceſſante per ſuperiorem Eccleſiaſticum illos fabricæ Eccleſiarum, aut pauperibus loci erogare: prohibita quacumque conventione, vel compoſitione, quæ pro fructibus male perceptis appellatur, ex qua etiam prædicti fructus in totum, aut pro parte ei remitterentur: non obſtantibus quibuſcumque privilegiis cuicumque Collegio, aut Fabricæ conceſſis. Idem omnino, etiam quoad culpam, amiſſionem fructuum, & pœnas de Curatis, inferioribus, & aliis quibuſcumque, qui Beneficium aliquod Eccleſiaſticum curam animarum habens, obtinet, ſacroſancta Synodus declarat, & decernit, ita tamen, ut quandocumque eos, cauſa prius per Epiſcopum approbata, & cognita, abeſſe contigerit; Vicarium idoneum, ab ipſo Ordinario approbandum, cum debita mercedis aſſignatione relinquant.

Diſcedendi autem licentiam in ſcriptis gratiſque concedendam, ultra bimeſtre tempus, niſi ex gravi cauſa non obtineant. Quod ſi per Edictum citati etiam non perſonaliter, contumaces fuerint, liberum eſſe vult Ordinariis per cenſuras Eccleſiaſticas, & ſequeſtrationem, & ſubtractionem fructuum, aliaque juris remedia, etiam uſque ad privationem, compellere, nec executionem hanc, quolibet Privilegio, licentia, familiaritate, exemptione, etiam ratione cujuſcumque beneficii, pactione, ſtatuto, etiam juramento, quacumque auctoritate confirmato, vel conſuetudine etiam immemorabili, quæ potius corruptela cenſenda eſt, ſive appellatione, aut inhibitione, etiam in Romana Curia, vel vigore Eugenianæ conſtitutionis ſuſpendi poſſe.

Poſtremo, tam Decretum illud Pauli III. quam hoc ipſum, in Conciliis Provincialibus, & Epiſcopalibus publicari Sancta Synodus præcipit, cupit enim, quæ a Deo ex Paſtorum munere, animarumque ſalute ſunt, frequenter omnium auribus mentibuſque infigi, ut impoſterum Deo juvante, nulla temporum injuria, aut hominum oblivione, aut deſuetudine aboleantur.

23. In Provincia Mediolanenſi debent etiam legi, ex Decreto Conc. Prov. 3. Bullæ Pii II. de Clericis male promotis, Pii V. de confidentiis beneficialibus: quarum tenores imprimendi erunt in calce hujus 4. partis; ubi etiam de vita, & honeſtate Clericorum ex Conc. Provinc. 1. & 4. de div. Officiis, & Chori diſciplina ex Conc. 1. & 5.

In eadem Prov. Mediol. legi debent Monitiones ad Clerum, ex Decreto Concil. 4. Provincialis, quæ magis Epiſcopo placuerint, non omnes, videlicet.

Primo fratres, &c. quas dabimus in calce item hujus quartæ partis.

24. Decretum de concluſione Synodi.

Synodi noſtræ diœceſanæ N. Deo adjutore optatum finem videmus; quapropter eam cum gratiarum Deo actione concludendam eſſe decernimus, & concluſam enunciamus.

25. Decretum futuræ Synodi, quod fit in Provincia Mediolanenſi.

Aliam præterea futuram Synodum indicimus juxta Tridentinam ſanctionem habendam anno ſequenti ... die ... menſe ... niſi aliqua ex cauſa illam prorogari ad vos datis litteris, alias per Edictum publicum intellexeritis.

26. Decretum de dimiſſione Synodi.

Ad laudem Dei Omnipotentis, & B. V. Mariæ, ac S. N. Patroni noſtri, & aliorum noſtrorum Protectorum decernimus

Digitized by Google

mus Synodum dimiſſam: ac propterea cuique eandum eſſe ad proprias Eccleſias. Hortamur autem omnes vos, Fratres chariſſimi, ut tales vos præbeatis in miniſterio veſtro, quales maxime decet Sacerdotes ab omni mundanorum cura ſegregato: illudque maxime, cum redieritis, præſtandum erit, ut populus omnis vos ab hac Synodo non mediocrem fructum reportaſſe intelligat, id ſiet ſi novo Spiritus Sancti lumine illuſtrati, quæ magna Synodorum eſt vis, ac virtus, cæteris in omni opere veſtro impoſterum prælucere ſtudueritis, & in omni parte Officii veſtri omnem diligentiam adhibueritis.
Hactenus Formulæ, & Decreta pro Secretario Synodi.

C A P U T X.

Capita Orationis mentalis in fine Seſſionum.

1. In fine primæ Seſſionis: **Orate,**

Per notas fa, re.

Fratres chariſſimi *per notas, fa, mi, re, fa, fa*
Sequentia cantantur tantum.

TOto corde converſi ad Dominum mentes ad Cœlum erigamus, & corporibus proſtrati hæc devote precemur, invocatis SS. Patronis, & Protectoribus hujus Diœceſis N. N. item SS. Martyribus N. N. cum cæteris Beatis, quorum corpora quieſcunt in hac Diœceſi, *terminatio fit per fa, re.*
Orate intimo corde, ut Dominus Peccatorum veſtrorum veniam vobis concedat, negligentiis indulgeat, ignorantiæ parcat, errata omnia condonet, quæ in Clericali diſciplina, in officiis Sacerdotalibus, multiplici errore commiſiſtis. Intimo charitatis affectu ſinguli pro Reverendiſſimo Epiſcopo, & omnibus, qui in hoc Clero continentur idem orate, orate invicem, ut ſalvemini, *terminatio fit ſemper, ut ſupra, & fit pauſa per unum Miſerere.*
Fratres chariſſimi, unanimes perſeverate in oratione, & petite a Patre miſericordiarum, & Deo totius conſolationis, quem credimus eſſe in medio hujus Sacri cœtus, petite Spiritus Sancti dona, ut poſthac digne omnes ambulent vocatione, qua vocati ſunt, ut Sacramenta digne miniſtrent, verbum Dei cum fructu prædicent, animas ſollicite curent; religioſe vivant, in patientia poſſideant animas ſuas.
Fratres chariſſimi, unanimes orate pro SS. D. N. Papa... Chriſti Vicario, ut Sanctam Eccleſiam ſancte gubernet cum Sacro Card. Collegio: Orate pro S. Catholica, & Apoſtolica Eccl. Rom. toto orbe terrarum diffuſa, ut eam Deus conſervet, defendat, augeat, exaltet ad honorem, & gloriam ſuam.

2. In fine ſecundæ Seſſionis.

Fratres chariſſimi, unanimes orate, ut bonum, quod in nobis a Rever. Antiſtite noſtro, tam intenſu charitatis ſtudio, & officio requiritur, omnino exequamur, atque prompta cum eo ſollicitudine gradientes, digne ambulemus vocatione, qua vocati ſumus, omnique in opere bono creſcentes, obediamus ſtudiis Deo placitarum orationum.
Fratres chariſſimi, orate pro Rev. Epiſcopo Noſtro N. ut Divino Spiritu illuſtratus, & roboratus, una cum ſuis adjutoribus, & cum grege ſuo conſequatur vitam æternam.
Fratres chariſſimi, orate unanimes Spiritum Dominum Meſſis hujus, ut operarios mittat in meſſem ſuam, detque omnibus hujus vineæ N. operariis Spiritus Sancti ignem, ac lumen, demumque æternam mercedem.

Ubi adeſt Provincia loco primi capitis Orationis in 2. Seſſione dicatur.

Fratres chariſſimi, unanimes orate pro Provincia N. pro Illuſtr. Metropolitano, & pro omnibus Provinciæ Epiſcopis, ut ſancte regant Eccleſiam Dei, ut flagella, perturbationes, contentiones omnes, & omnes adverſitates dignetur avertere, detque illis in tranquillitate, paceque Sancta Eccleſias ſuas gubernare.

3. In fine tertiæ Seſſionis.

Fratres chariſſimi, orate toto cordis affectu pro Imperatore, Rege Noſtro, Principibus, & Rectoribus temporalibus hujus noſtræ Diœceſis, ut cum pace, & ſalute communi munus ſuum exequantur, recta ſemper ſentiant, & operentur: Eccleſiæ defenſores ſe præſtent, & vitam ſempiternam mereantur.
Fratres chariſſimi, orate unanimes, ut Deus ſpiritum religioſæ obſervantiæ det omnibus viris regularibus hujus Diœceſis ad ſuam ſalutem, & ædificationem populorum: omnibus item Monialibus ad ſalutem ſuam, & aliorum.
Fratres chariſſimi, unanimes orate pro cunctis populis hujus Diœceſis, ut Deus conſervet Sanctam Fidem Catholicam, peccata eliminet, augeat devotionem, concedat abundantiam fructuum terræ ad eorum felicitatem.

Si quid occurrat tempore Synodi, pro quo ſpecialiter ſit orandum, addatur capitibus prædictis, quæ licet, in tres dies ſint diſtributa, poſſunt tamen unoquoque die ſimul cantari, ut oretur eo triduo pro prædictis omnibus.

C A P U T XI.

Formulæ Acclamationum.

DEO Patri miſericordiarum, & Deo totius conſolationis & gratiæ, omnis laus, honor, & gloria in ſæcula ſæculorum.
Terminatio fit per fa, re.
℟. Amen. Amen. Amen.
Eodem modo fit terminatio, quo ſupra.
Beatiſſimo D. Noſtro N. Papa N. Sanctæ, & univerſalis Eccleſiæ Pontifici, Chriſtiani nominis in omnes terrarum partes propagatio, cunctarum gentium obedientia, pax vera, diuturna proſperitas.
℟. Domine Deus SS. Patrem noſtrum Eccleſiæ tuæ conſerva, mitte illi auxilium de ſancto, ut eo gubernante, gentes omnes illuminentur, & quæ diſperſæ ſunt in unum Eccleſiæ tuæ ovile colligantur.
Reverendiſs. D. Epiſcopo noſtro, hujus Synodi Præſuli, ejuſque miniſtris ſalutaris vigilantia, in laboribus conſtantia, & felix exitus.
℟. Omnipotens Deus ſuper Antiſtitem noſtrum benedictionum tuarum dona perpetua multiplica.
N. Regi, & omnibus Principibus Chriſtianis Catholicæ religionis zelus, juſtitiæ, & pacis fœcunditas, & contra Chriſtianæ fidei hoſtes victoria.
℟. Princeps cæleſtis, terrenos Principes Catholicæ fidei, æquitatis, & concordiæ conſervatores, atque noſtrum hoſtium exterminatores cuſtodi.
Civitati, & Diœceſi N. Tranquillitas, ſalus, & divinarum Gratiarum abundantia.
℟. Benedic Domine filios tuos, & eſto in circuitu populi tui ex hoc nunc, & uſque in ſæculum.
Decretorum hujus Diœceſis obſervantiam ſalutarem, omnes, qui hic adſumus, unanimi voto a Deo bonorum omnium largitore humiliter imploremus, intercedente Deipara V. M. Domina noſtra, cum Beatis Apoſtolis Petro, & Paulo, & B. Patronis noſtris N. N. & omnibus Sanctis.
℟. Fiat, Fiat. Amen. Amen.

2. Alia Formula Salernitana precationum, & acclamationum ſimul.

Sacerdos.

Oremus pro Beatiſſimo Papa Noſtro N.

Chorus reſpondet.

Dominus conſervet eum, & vivificet eum, & beatum faciat eum in terra, & non tradat eum in manibus inimicorum ejus.

Sacerdos.

Oremus. Deus omnium fidelium Paſtor, &c. Amen.

Sacerdos.

Oremus pro Rever. N. hujus Eccleſiæ Epiſcopo vigilantiſſimo.

Chorus.

Salvum fac ſervum tuum, Deus meus, ſperantem in te, mitte ei auxilium de ſancto, & de Sion tuere eum.

Sacerdos.

Oremus. Deus, qui licet ſis magnus in magnis, mirabilia tamen glorioſus operaris in minimis, concede N. famulo tuo Antiſtiti noſtro, ſacris convenienter ſervire myſteriis, atque in omnibus tua miſericordia protegat, quem Paſtoralis cura pertæret. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Sacerdos.

Oremus pro omnibus Presbyteris, Diaconis, Subdiaconis, Acolythis, Exorciſtis, Lectoribus, Oſtiariis, & Clericis, atque pro omnibus, qui in hac Synodo convenerunt.

Chorus.

Memento Congregationis tuæ Domine quam poſſediſti ab initio.

Sacerdos.

Oremus. Omnipotens ſempiterne Deus cujus Spiritu totum corpus Eccleſiæ ſanctificatur & regitur, exaudi nos pro univerſis

verſis ordinibus ſupplicantes, ut gratiæ tuæ munere in omnibus tibi gratibus fideliter ſerviatur. Per Chriſtum.

Sacerdos.

Oremus pro Sereniſſimo N. Rege noſtro Catholico.

Chorus.

Domine ſalvum fac Regem, & exaudi nos in die, qua invocaverimus te.

Sacerdos.

Oremus. Quæſumus omnipotens Deus ut famulus tuus Rex noſter, qui tua miſeratione ſuſcepit Regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa quibus, decenter ornatus, & vitiorum monſtra devitare, & ad te, quia via, veritas, & vita es, gratioſus valeat pervenire. Per Chriſtum &c. ℟. Amen.

Sacerdos.

℣. Oremus etiam pro univerſis hujus Civitatis Chriſti fidelibus, & omnibus plebibus nobis commiſſis.

Chorus.

Salvum fac populum tuum Domine, & benedic hæreditati tuæ, & rege eos, & extolle illos in æternum.

Sacerdos.

Oremus. Pretende Domine fidelibus tuis dexteram cæleſtis auxilii, ut toto corde perquirant, & quæ digne poſtulant conſequi mereantur. Per Chriſtum. ℟. Amen.

Sacerdos.

Dominus vobiſcum.
℟. *Chorus*. Et cum ſpiritu tuo.

Duo Hebdomadarii.

Benedicamus Domino.

Chorus.

Deo gratias. Deo gratias. Semper dicamus, Deo gratias.
Canonicus Synodi addit.
N. Epiſcopo ampliſſimo, Paſtori vigilantiſſimo, Diſciplinæ Eccleſiaſticæ aſſertori perennes gratias.

Chorus.

Perennes gratias, incolumem, ſalvumque illum nobis Dominus diutiſſime cuſtodiat, atque conſervet.

Idem Canonicus.

Totius Synodi Clero, atque conventui pacem, concordiam, & gratiam a Domino.

Chorus.

Pacem, concordiam, & gratiam ſemper nobis Dominus concedat. Amen. Amen.

CAPUT XII.

Formula Indicis totius Actionis Synodalis pro Secretario, Promotore, & Magiſtris Cæremoniarum.

PRIMA SESSIO.

Clerus totus in Palatio.
Epiſcopus cum cappa deſcendit.
Paratur cum Canonicis.
Miſſa de Spiritu Sancto. Incenſatur Clerus.
Communio Cleri.
Non detur benedictio.
Proceſſio. Orate.
Antiph. Exaudi, genibus flexis.
Pſal. Salvum me fac, ſedent.
Orationes: Adſumus, &c.
Flect. genua Temp. Paſch. omittitur.
Oratio. Evangelium cum oſculo, & thure.
Veni creator.
Venerab. Sermo.
Decreta de initio Synodi, modo vivendi.
Miniſtris præ judicio de non diſcedendo
Oratione publica.
Promotor pro fidei profeſſione.
Secret. Decretum de eadem.

Formulæ Profeſſionis Pii V.

Genuflectunt profeſſuri. Brevis profeſſio ſuper Libro Evangeliorum.
Secret. pro continuatione ſeſſionis.
Promotor contra abſentes, & pro rogitu.
Secret. Decretum de diſceſſu, recedit Epiſcopus.

A Prandio.

Signum Campanarum. Veſperæ. Completorium. Epiſcopus in cappa. Paratur in fine amictu, Stola, Pluviali: Parantur Canonici.
Promotor pro vocatione Cleri, &c.
Secret. Decretum de eadem, &c.
Fit vocatio, & Scrutinium. Campanula pro fine.
Indictio Officii mortuorum, & Seſſionis, & Promotor contra abſentes, & pro rogitu.
Oratio mentalis. Orate, &c.
Epiſcopus benedicit ſolemniter, & diſcedit.

SECUNDA SESSIO,

Clerus in Eccleſia, Canonici in Palatio, Epiſcopus in cappa uſque ad finem Miſſæ Defunctorum.
Abſolutio ſolemnis ad ſedem, cum panno, Cruce, &c. Oratio. Abſolve.
Paratur pro Synodo cum Canonicis.
Antiphona, propitius, genibus flexis.
Pſal. Deus venerunt, ſedent.
Orationes. Evangelium. Veni creator.
Venerab. Sermo.
Promotor pro Judic. & Examinator.
Secret. Decret. de iiſdem.

Proponuntur, & approbantur.

Decretum de Teſtib. & Punctat. ib.
Sacræ Reliquiæ pro juramento.
Decretum de juramento, jurant Examinatores, Teſtes (ſi publici) & Punctat.
Decretum, ut abſentes jurent.
Promot. pro legendis Decretis de moribus.
Secret. Decreta Trid. de Reſidentia.
Concilii Prov. ultimi.
Et aliam.
Indictio continuand. Seſſ. recedunt.

A prandio.

Ut heri vocatur reliquus Clerus, vel legitur.
Promotor contra abſentes, & pro rogitu.
Oratio mentalis.
Benedictio ſolemnis.

TERTIA SESSIO

Clerus in Eccleſia, Canonici in Palatio,
Epiſcopus in cappa paratur cum Mitra ad Miſſam.
Miſſa de Trinitate. Incenſatur Clerus totus.
Sine benedictione in fine Miſſæ, mutat colorem paramentorum, parantur Canonici, Ant. Exaudi, & Pſ. ut in prima die
Orationes. Evangel. Veni Creator.
Venerab. Sermo.
Promotor pro reliqua lectione Decretorum.
Secret. legit Decreta.
Promotor pro publicatione Officialium Cleri.
Secret. publicat.
Procurator Cleri petit, &c.
Promotor pro concluſ. Synodi.
Secret. Decret. de eadem.
Promotor contra abſentes, & pro rogitu.
Sermo Epiſcopi.
Portæ aperiuntur.
Proceſſio cum Te Deum.
In reditu oratio nulla eſt: diſtribuuntur Acclamationes.
Oratio mentalis.
Acclamationes. Oſculum pacis.
Secret. legit Decretum de dimiſſione Synodi.
Benedictio Epiſcopi cum Indulgentiis.
Recedamus in pace.

Bulla, & Decreta varia legenda in Synodis Diœceſanis Provinciæ Mediolanenſis ex Decretis Provincialibus: quæ poſſunt utiliter legi, & in quacumque Synodo Diœceſana alterius Provinciæ.

Decretum Concil. Provincial. 1. de profeſſione Fidei.

Sacri igitur Concil. Trid. auctoritate innixi mandamus, ut omnes ii, qui beneficia Eccleſiaſtica obtinent, vel impoſterum obtinebunt, & qui in Synodum Diœceſanam convenire

nare debent, in ea Synodo, quæ primo quoque tempore celebrabitur, omnia, & ſingula a Sacro Concilio Tridentino definita, & ſtatuta ſunt, palam recipiant, veram obedientiam Summo Romano Pontifici ſpondeant: ſimulque hæreſes omnes publice deteſtentur, & anathematizent fidem profitentes juxta formulam in Conſtit. a S. D. N. Pio IV. Pont. Max. præſcriptam, etiam ſi antea in Diœceſana Synodo in Officium, ad exequendum juſſa Trid. Conc. alia quacumque ratione, & modo obierint.

Decretum Congreg. Card. Concil. Trident. de electione Judicum Synodalium.

Die XXVII. Septembris Anni M. DC. XIV.

SAcra Congregatio Card. Conc. Interpretum, cui id munus a Sanctiſs. D. N. injunctum eſt, auditis Illuſtr. Archiepiſcopis Med. ac Regularium Procuratoribus cenſuit Illuſt. Archiepiſc. Mediolan. ejuſque Comprovinciales Epiſcopos oportere ſingulis annis in Diœceſana Synodo Canonicos omnes tuæ cujuſque Cathedralis proponere, qui in Judices Synodales deputentur ad hoc, ut ex eis Regulares Provinciæ Mediol. poſſint, quos ſibi maluerint, in Judices Conſervatores eligere, ipſis vero Regularibus licere Conſervatores ſibi conſtituere tam ex prædictis Judicibus, quam ex aliis, quos Illuſtriſs. Archiepiſc. atque illius Suffraganei quotannis in Judices Synodales de ſuo cujuſque Clero deputaverint. Ac præterea Epiſcopu, atque illis Superiores, eorumque Generales Vicarios, prædictuſque omnes intra unam tantum, vel duas Dietas, prout illorum Privilegiis cautum reperitur. Rurſus Conſervatores, qui in præſentia Judices Synodales non ſunt, immutari debere, atque alios eligi juxta formam ſuperius præſcriptam, horum tamen Acta omnia ab ipſis hucuſque geſta, ſi modo ex hoc capite viribus careant, Sac. Congr. ad Cautelam confirmavit, juſſitque perinde valere, ac ſi a Conſervatoribus legitime deputatis proceſſiſſent. Cæterum quoad alia capita cenſuit ſeptimam Synodum Provincialem Mediolan. fore per omnia exequendam juxta litteras in forma Brevis Sanctiſs. D. N. D. ſignatas.

Horatius Cardinalis Lancellotus.

Loco ✠ Sigilli.

Pii II. Bulla de Clericis male promotis.

CUm ex ſacrorum ordinum collatione, & infra. Cum itaque ſicut fide dignorum relatione non niſi moleſte accepimus, quod nonnulli Clerici extra tempora e jure ſtatuta, quidam ante ætatem legitimam, aliqui vero ſine dimiſſoriis litteris contra ſanctiones Canonicas ſe faciant ad ſacros ordines promoveri: Nos eorumdem temeritatem tali caſtigatione reprimentes, ut talis impoſterum committendi ſimilia aditus præcludatur, auctoritate Apoſtolica, præſenti conſtitutione perpetuo valitura, ſtatuimus & ordinamus, ut omnes & ſinguli, qui abſque diſpenſatione Canonica, aut legitima licentia, ſive extra tempora a jure ſtatuta, ſive ante legitimam ætatem; vel abſque litteris dimiſſoriis etiam citramontani a citramontanis: præterquam ſi in hoc ultimo caſu per Cameram Apoſtolicam juxta ipſius ſtylum ordinati fuerint, ad aliquem ex ſacris ordinibus ſe fecerint promoveri, a ſuorum executione ordinum ipſo jure ſint ſuſpenſi; Et ſi hujuſmodi ſuſpenſione durante in eiſdem Ordinibus miniſtrare præſumpſerint, eo ipſo irregularitatem incurrant, propter quam, ultra alias pœnas in tales generaliter a jure inflictas, beneficiis Eccleſiaſticis, quæ obtinent, poſſint jure privari.

Pii V. Bulla de confidentiis Beneficialibus.

INtollerabilis multorum perverſitas, & infra Quare nos volentes periculoſam talium audaciam novi juris ſubſidio cohibere, præſentium auctoritate ſtatuimus, ut ſi quis quacumque auctoritate Eccleſiam, vel Monaſterium, aut aliud beneficium Eccleſiaſticum qualecumque ex reſignatione, vel ceſſione cujuſcumque perſonæ, ſimpliciter, aut cum circuitu retroceſſionis cum egreſſu, vel acceſſu, etiam ſola dimittentis intentione receperit, ut illa vel illud, etiam in eventum regreſſus, vel acceſſus, eidem dimittendi, vel alteri poſtea conferantur, aut illius fructus, vel eorum pars alii, vel aliis concedantur, vel penſiones ſolvantur ex eiſdem, hæc confidentia cenſeatur.

Itidem Ordinarius, vel alius Collator contulerit ante hac, aut conferat in futurum beneficium Eccleſiaſticum quovis modo vacans, ea conditione tacita, vel expreſſa, ut poſtea in alterum pro arbitrio Collatoris, ſeu alterius cujuſcumque contra juris communis ordinationem diſponatur, ſive ut de eo proveniens, fructus illius, vel partem, ad utilitatem, vel ſimilium conferentis vel cedentis aut alterius relinquat, & remittat, ſeu penſionem illi, vel illis, quem, vel quos idem Collator, vel cedens, vel alius per ſe, vel per alios ſcripto, aut verbo dixerit ſeu ſignificaverit, perſolvat; & pariter ſi a patrono etiam Laico, vel alteri perſcrutatori ſeu electori contigerit, aut contingit id fieri.

Ad hæc ſi Clericus prædictæ Cameræ, aut Cardinalis, aut alias a ſolutione jurium ipſius Cameræ vel etiam Cancellariæ Apoſtolicæ exemptus poſt reſignationem, vel ceſſionem alicujus extranei de Eccleſia, Monaſterio vel aliu beneficio Eccleſiaſtico in ſe Apoſtolica, vel alia auctoritare factam, & admiſſam, illam, vel illud etiam confectis literis Apoſt. & poſſeſſione apprehenſa in eumdem reſignantem, vel cedentem, modico ſpatio interjecto, valuti duorum, aut trium menſium, retroceſſerit, aut retrocedat in futurum, & ex illa retroceſſione fructus Eccleſiæ, ſeu Monaſterii, aut Beneficii, vel eorum pars, ſeu penſio, ſeu quid aliud ſuper illis reſervatum, aut regreſſus, ſeu acceſſus, & ingreſſus ad illam, vel illud ipſi Clerico, vel Cardinali, aut alii exempto ſit, fueritve conceſſus.

Poſtremo ſi quis crimine aliquo abſolutus, aut eum quo ſuper irregularitate diſpenſatum eſt, denuo receperit quacumque auctoritate, Eccleſiam, Monaſterium, vel aliud beneficium Eccleſiaſticum, quod ante, vel poſt commiſſum delictum, aut contractam irregularitatem dimiſerit, in quovis horum caſuum confidentiæ pravitas ſit contracta, caſuſque hujuſmodi litteris prædictis comprehendantur, ac ſi illi ſpeciatim expreſſi fuiſſent, licet ipſum confidentiæ crimen alterius partis conſcientia ſit admiſſum.

Ad probandum vero plene confidentiarum abuſum, inter alias, etiam hæ præſumptiones, & conjecturæ habeantur legitimæ, videlicet.

Si quis poſt ceſſam a ſe Eccleſiam, vel Monaſterium, aut Beneficium, & publicatam reſignationem, ſeu ceſſionem, captamque a ſucceſſore poſſeſſionem, ſeſe in illa, vel illo, ſeu rebus, per ſe, vel alium, ſeu alios, de facto ingeſſerit, aut fructus perceperit, aut quicumque ſucceſſor illi, vel ejus propinquis ipſos, aut partem aliquam remiſerit eorumdem.

Si recipiens beneficium conſtituerit dimittentem, vel ejus parentes, aut propinquos Procuratores ad percipiendum, vel locandum fructus beneficii dimiſſi, & illi, vel illis de fructibus perceptis, aut percipiendis donationem fecerit.

Si, vel ſola Procuratoris depoſitione, vel libris rationalibus menſariorum ex parte dimittendis expeditio, quæ perſonam recipientis concernit, proſequuta ſit, ſimulque expenſæ pro ea neceſſariæ ab illo factæ fuerint.

Denique ſi quis pro conceſſione alicui facta quacumque auctoritate, de beneficio Eccleſiaſtico, per ſe, vel alium, ſeu alios interceſſerit, vel alias in negotio conceſſionis ſeſe immiſcuerit quoquo modo, deinde aliquid de fructibus talis beneficii, de facto, etiam per manus poſſeſſoris, ac etiam ſimplicis donationis titulo perceperit, ſeu de illo poſtmodum ad voluntatem interceſſoris fuerit diſpoſitum quandocumque.

Teſtes autem &c. Decernit ut duo teſtes valeant ſingulas præſumptiones, & conjecturas probare, & quod plures hujuſmodi præſumptiones, & conjecturæ faciant in prædictis plenam probationem.

Admittuntur criminoſi, & cæteri omnes, qui in caſibus ſimoniæ recipi poſſunt ad perhibendum teſtimonium.

Sed ne quis &c. Decernit tamdem hujuſmodi beneficia confidentiam conſecuta, reſervata exiſtere diſpoſitioni Apoſtolicæ, confidentiarios autem obtentis beneficiis, penſionibus, adminiſtrationibus, officiis, & dignitatibus privatos eſſe, ac inabiles ad quaſcumque in futurum reddi, prout privat, ac inhabiles ad futura decernit, ac in juris ſubſidium excommunicationis ſententia innodat, a qua nullus, niſi in mortis articulo conſtitutus, ab alio, quam a Romano Pontifice abſolutionis beneficium valeat obtinere.

Pii V. Bulla de Horis Canonicis.

EX proximo Lateranenſe Concilio pia, & ſalubris ſanctio emanavit, ut quicumque habens beneficium Eccleſiaſticum cum cura, & ſine cura, ſi poſt ſex menſes, quam illud obtinuerit, Divinum Officium, legitimo ceſſante impedimento, non dixerit, beneficiorum ſuorum fructus pro rata omiſſionis officii, & temporis, ſuos non faciat, ſed eos, tamquam injuſte perceptos, in fabbricas ipſorum beneficiorum, vel pauperum eleemoſynas erogare teneatur. Veruntamen multorum animi ſuſpenſione tenentur, cujuſmodi ratio prædictæ ratio ſit habenda. Nos huic rei evidentius, atque expreſſius provideri volentes, ſtatuimus, ut qui Horas omnes Canonicas uno, vel pluribus diebus intermiſerit, omnes beneficii, ſeu beneficiorum ſuorum fructus amittat qui illi, vel illis diebus reſponderent, ſi quotidie dividerentur: qui vero matutinum tantum, dimidiam: qui cæteras omnes Horas, aliam dimidiam: qui harum ſingulas, ſextam partem fructuum ejuſdem diei amittat; tametſi aliquis Choro adictus, non recitans, omnibus Horis Canonicis cum aliis præſens adſit, fructuſque, & diſtributiones forte aliter aſſignatas, ſola præſentia juxta ſtatuta, conſuetudinem, fundationem vel alias ſibi lucrifeciſſe prætendat. Is etiam præter fructuum, & diſtributionum amiſſionem item ille, qui primis ſex menſibus officium non dixerit, niſi legitimam impedimentum ipſum excuſaverit, grave peccatum intelligat commiſiſſe. Declarantes præſtimonia, præſtimoniales portiones, & qualiacumque alia beneficia, etiam nullum omnino ſervitium habentia obtinentes, cum prædictis pariter contineri. Aut quicumque penſionem, fructus, aut alias res Eccleſiaſticas ut Clericus, perci-

Pii,

pit, eo modo prædicto ad dicendum officium parvum B. M. Virg. decernimus obligatum, & penſionum, fructuum, rerumque ipſarum amiſſioni obnoxium. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum Statuti, Declarationis, & Decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnip. Dei, ac Beati Petri, & Pauli Apoſtoli ejus ſe noverit incurſurum. Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnat. Dom. 1571. 13. Kal. Octobr. Pontificatus Noſtri Anno vi.

Caeſ. Glorierus.

Decretum de vit. & honeſt. Cler. Collectum ex Concil. Prov. 1. & 4. hoc tit. & de div. Offic. ac ext. 5. de Chori diſciplina.

QUales eos eſſe oporteat, qui divino cultui ſacriſque Myſteriis conſecrati ſunt, cæleſtis Magiſter Chriſt. Dom. docuit illis verbis: vos eſtis ſal Terræ, & lux Mundi; itaque nihil illos agere, nihil gerere, nihilque præ ſe ferre oportet, quod non ſimplex, caſtum, integrumque ſit, ut modeſtiæ, morum ſanctitatis, ac virtutum denique omnium cæteris exemplum quaſi lumen ipſi præbeant: Quare Clericorum animis nil frequentius infigi oportet, quam Canones, Decreta, Conſtitutiones, vitæ honeſtas, ſanctitas.

Et quoniam in Conc. Prov. 1. §. pie & 4. tit. de vit. & honeſt. & 5. de Chori diſciplina multa hoc de genere præſcripta ſunt: Ideo enixe in Domino hortamur, obſecramus omnes vos, ut aſſidue ipſum Concilium præ manibus habeatis, & quæ ibi præſcripta ſunt diligenter exequamini, præcipue vero illud Curatis cordi ſit, ut tres in hebdomada, aut eo etiam ſæpius, quo, vel loci conſuetudo, vel neceſſitas crebriorem divini ſacrificii uſum poſtulabit; Miſſæ Sacrum faciant, cæteri Clerici ſingulis menſibus: Diaconi vero, & Subdiaconi, bis ſaltem Sacram Euchariſtiam ſumant in menſe; Parochi autem, quos in hoc negligentes viderint, ad Epiſcopum deferant.

Divinum Officium, qui beneficiati ſunt, vel ſacris initiati, ſine juſti impedimenti cauſa ne intermittant, memores, quod ultra mortalis peccati commiſſionem, beneficiorum ſuorum fructus etiam ſuos non faciunt, ſed tamquam iniuſte perceptos in ejus Eccleſiæ fabricam, vel pauperum Eleemoſynas erogare debent: & quod ſi XV. dierum ſpatio bis illud omiſerint, jure beneficio privari poſſunt: ac proinde Nos monemus tenore præſentis Decreti omnes Beneficiatos, ut ad præſcriptum dicti Conc. Officium recitent, & nulla ratione prætermittant: Sacris vero initiati in hoc delinquentes nos ſeveros ultores experientur.

Clerici Catechiſmum Romanum, Sac. Conc. Trid. Provinciales, necnon Diœceſanas conſtitutiones omnino habeant. Kalendarium item pro regulando divino Officio juſſu noſtro editum ſibi comparent; ad ejuſque præſcriptum Officium divinum recitent.

Parochi nonniſi librum Ritualem juſſu fel. rec. Pauli V. Editum in Sacramentis miniſtrandis adhibeant; ſummas caſuum conſcientiæ, & Sermonum libros pervolvant.

Omnes deferant Tonſuram; in habitu autem non ſit, nec exquiſitæ elegantiæ cultus, nec nimis abjecta negligentia, & affectatæ ſordes appareant: ſit procul habitus, & ornamenti novitas, ſerici veſtimenti ubique uſus abſcedat, & reliqua, quæ de Clericorum veſtitu eodem in Concilio præſcripta ſunt accurate exequantur.

Monitiones, ex Conc. 4.

1. PRimo, fratres, & filii in Chriſto chariſſimi, memores perpetuo eſtote vocationis, qua vos dignatus eſt Dominus noſter.

Qua aſſidue recordatione, memoriaque excitati eam vos virtutem induite, ut videant alii quaſi lumen aliquod veſtram ſanctitatem elucere. Quæ ſi magna in aliis vitæ Chriſtianæ inſtitutis, requiritur ut certe in vobis, qui myſteriorum Dei miniſtri, divinæque gratiæ diſpenſatores eſtis, major ineſſe debet.

Et ſicut ſacro Ordine a reliquis hominibus ſejuncti eſtis, ita, a communi fidelium vitæ uſu ſejuncti, præcipuum quoddam, atque hoc præſtantius vivendi genus ſequimini, quo ordine dignitate præcellitis.

Cœleſtem in terris vitam, tamquam Angeli Dei, moribus veſtris exprimere uſque adeo ſtudete, ut a vobis divinarum virtutum exempla ad cæteros emanent.

Una animi confeſſione, unoque ſpiritu in iis elaborate, ut divino cultui, & cœleſtium rerum meditationibus, & orationi, & ſacrarum, Eccleſiaſticarumque litterarum ſtudiis vacetis, tum depoſitis ſecularibus, vaniſque ſollicitudinibus ab omni vitio alieni, in via Domini recte ambuletis.

Charitatem in primis, quæ Seminarium eſt omnium virtutum, omni ſtudio amplectimini.

Humilitatem, Manſuetudinem, Patientiam, Juſtitiam, Temperantiam, officiaque Chriſtianæ pietatis reliqua colite. Quæcumque denique ſunt vera, quæcumque pudica, quæcumque ſancta, ac religioſa, ea cogitate, eaque agite.

Virtutes Sanctorum Patrum, quas præcipuas, & quaſi hæreditaria nobis admiratione reliquerunt, non adumbrare ſolum, ſed omnino exprimere certatim contendite.

Utque illi, ſic vos abſtinentiæ, & jejuniis dediti, clericalis diſciplinæ, ac vitæ caſtiſſimæ ſtudioſi, tum patriæ cœleſtis ſitientes, Deo ſervite aſſiduis divinarum laudum officiis, & in Eccleſia, quaſi in perpetua veſtra Sacerdotali, Clericalique ſtatione continenter verſamini.

Quæcumque demum de muneris veſtri partibus, de vitæ modo, vel Pontificum ſanctionibus, vel Oecumenicis Conciliis, vel Provincialibus, Diœceſaniſque Synodis, vel alia ratione præſcripta ſunt, ea vos ſervate, ac præſtate diligenter.

Omnes qui Canonicarum Horarum Officiis devincti eſtis, ſtatutas eas preces horarias recitate ad præſcriptam Kalendarii anniverſarii rationem ac ritum.

Nec vero negligenter, ſed attente, pie, decore, ſupplicique mente illas dicite.

Studioſe præterea legite quæ præſertim a B. Antonino Archiepiſc. conſcripta ſunt de negligentia in perſolvendis Horis Can. ut quæ eo nomine errata ſunt, omnino caveatis.

Expletis Canonicarum Horarum officiis, ſi quid in illis aut negligentia, aut alia culpa commiſeritis, paululum colligentes vos veniam a Deo petite.

2. Qui Sacerdotes eſtis, Miſſæ ſacrificium ſæpius facite ac religioſe. Ad illud faciendum parate vos omni pietate in tam alti myſterii meditatione toto animo defixi, & quo prius id faciatis, propriam conſcientiam diligenti, accurato, frequentique examine diſcurrite; tum ſingulis ſaltem hebdomadis, atque adeo ſæpius & omnino ſemper cum peccati mortalis conſcii eſtis, uni e confeſſariis Sacerdotibus, ad Cleri confeſſiones audiendas conſtitutis, confiteamini.

In ea Sanctiſſimi Sacrificii actione ab erroribus, vel leviſſimis omnino cavete.

Quæ illo pie, recteque celebrando præſcripta ſunt, ea vos ſtudioſe, diligenterque ſervate.

3. Diaconi, Subdiaconi, Clerici inferiorum Ordinum quicumque eſtis, quæ de confitendis ſæpe peccatis, de Communione frequenter ſumenda vobis juſſa ſunt, integre, & ſancte omnia, ut debetis, præſtate.

Confeſſarios Sacerdotes, per nos vobis conſtitutos, quos etiam tamquam vitæ veſtræ Duces, ac Magiſtros elegimus, adite.

Eccleſiaſticæ militiæ omnes vos adſcripti eſtis, ad pietatis, religioniſque exercitationes vos vocatos eſſe cognoſcite.

In omni in primis ſancta Oratione vos aſſidue exercete, tum in meditationis, tacitæque piæ orationis ſtudio ſingulis diebus certo temporis ſpatio, toto caſtiſſimi animi ſenſu incumbite.

Hæc ſanctis precibus cætera, ſupplices præſertim afflictis rei Chriſtianæ temporibus, orate Patrem miſericordiarum, & Deum totius conſolationis, ut miſereatur populi ſui.

Ut fidelium animos, ad vitia fugienda, ad virtuteſque amplectendas S. S. ſui ardore inflammet.

Ut e Principum, Regumque animis evellantur, ſi quæ ſunt diſcordiæ ſemina.

Ut una animi confeſſione Chriſti Regnum propagare ſtudeant, unamque Dei gloriam, atque Eccleſiæ Matris defenſionem propoſitam habeant.

Quicquid vero temporis a Divinis Officiis, ab Orationis, contemplationiſque exercitatione, ab Eccleſiaſticis functionibus, & ab aliis neceſſariis actionibus vacuum habetis, non in otio, neque in deſideria; nec vero in rerum novarum curioſitatibus illud conterite; ſed cum in ſortem Domini vocati ſitis, in ejus lege die, ac nocte meditemini.

Sacrarum igitur litterarum ſtudia diligentius colite, quæ uſque adeo complecti debetis, ut qui aſpernetur, contra eum dicat Dominus.

Quia tuam ſcientiam repuliſti, & ego repellam te, ne ſacerdotio fungaris mihi.

Frequentes ad ſtatutas lectiones, & ad litterarum tractationes vobis præſcriptas convenite.

Attento animo in iis adeſte, atque in dies ad uberiorem ſacrorum ſtudiorum fructum progreſſionem aliquam habete, ut ad Epiſcopatum aliquando vocati, & diligentiæ, & doctrinæ teſtimonium detis.

Si qui eſtis, qui vel tarditate ingenii, vel ingraveſcente ætate magnum in litteris progreſſum habere non poteſtis, ne deſiſtite tamen primum oratione frequenti intelligentiam vobis neceſſariam a Deo petere; tum ea diligentius, ad pietatis, modeſtiæque ſtudium, ac Sanctorum morum diſciplinam incumbite, tum ſæpius Sacerdotes peritiores conſulite & Clericales, Sacerdotaleſque exercitationes convenite, & libentius, & frequentius.

Concionibus etiam, atque lectionibus ſacris, quæ in Eccleſia conſtitutis diebus habentur, cum omnes quicumque eſtis, tum maxime quibus potiſſimum conciliaribus decretis juſſum eſt, quo decet habitu, frequentiſſime adeſte.

Lectione librorum ſpiritualium, & clericalium, qui probati ſint, animos menteſque veſtras paſcite.

Quatuor præſertim locos, ex catechiſmi Romani doctrina, de duodecim fidei Articulis, de ſeptem Sacramentis, de decem Præceptis, de oratione Dominica, in promptu, atque explicate habere omni ſtudio contendite.

Cum iis, & præceptorum Eccleſiæ cognitionem, & precum horarias recitandi peritiam, & Eccleſiaſticorum rituum, cæremoniarumque notitiam conjungite.

Pauculos libros quorum neceſſarius delectus vobis Decretis vel Provincialibus, vel Diœceſanis præſcriptus eſt habere, ne omittite, aut negligite.

Qui pro facultatibus, proque ſtudiorum ratione plures habere poſſunt, eorum optamus, & laudamus in iis comparandis diligentiam.

At libros de rebus jocoſis, ridiculis, obſcœnis, inanibus ad poeſiſque profanæ ſtudium pertinentibus, vulgati, aut latino ſermone conſcriptos, procul abjicite.

Ne vero muſicas cantiones ridicule, voluptuoſe, parumque pudice exaratas adhibete.

Quotidie aliquid ex ſacris Bibliis legite; ac ſi per Eccleſiaſticas occupationes licet, qui apti eſtis, aliquid item ex Sanctorum Patrum opuſculis, Gregorii Magni Pontificis, Cypriani, Ambroſii, Auguſtini, Chryſoſtomi, Bernardi, & aliorum, qui ſanctitatis, & doctrinæ laude in Eccleſia celebrantur.

In iis ad legendum, ſanctiſſ. patrem Ambroſium Epiſcop. vobis potiſſimum proponite.

Illius præcipue librum de Sacerdotali dignitate legite, quo libro Eccleſiaſticos homines commonuit de perfectæ vitæ inſtitutione.

Libros item officiorum, quos ubi primum Epiſcopus is factus eſt, Cleri Mediolanenſis potiſſimum cauſa edidit, in manibus aſſiduis habete.

Hos, atque alios prætera libros de Sacerdotalis, Clericaliſque vitæ rationibus, & officiis, de animarum cura, de Chriſtianæ pietatis ſtudiis, & exercitationibus, deque aliis ejuſdem generis pie confectos, ita legite, ut quæcumque ad vitæ ſanctæ normam accommodata ex illis animadvertiſtis, ac didiciſtis, moribus exprimatis.

Conciliorum item Provincialium, & Diœceſanorum, Conſtitutiones, & Decreta non percurrite ſolum, ſed uſque adeo ſtudioſe legite, ut, quæ legeritis poſt etiam taciti vobiſcum aliquando mente reputetis, ac videatis ſimul non ſolum ſi quicquam eſt, quod contra illorum præſcriptum egeritis, verum ſi quid etiam aliud eſt quod ex eiſdem exequi præſtarive omiſeritis, aut neglexeritis. Quod ut præſtetis, curate omnino, atque efficite.

Eſtis, divina miſericordia, in Eccleſiaſtico ordine conſtituti, ad Gloriam Dei conſervandam propagandamque, ideo tum ordinis veſtri miniſterium, quod explere debetis, videte, tum illius dignitatem, ac decorum ſervate.

In inceſſu, ſtatu, geſtu ita vos præbete, ut ab ordine, quem ſuſcepiſtis, nomine, & ratione nullo ſane modo diſcrepetis, propoſito vobis B. Patris Ambroſii judicio, qui Clero adſcribi hominem recuſavit, propterea quod ejus geſtus, & inceſſus dedeceret

Habitu non exquiſito, non delicato nimis, non ſerico, ne ornamento quidem: rurſus non ſordido, non neglecto, ſed gravi, & talari, atque ejuſmodi tum domi, tum foris pro uniuscujuſque veſtrum ordinis, graduſque ratione utimini, ut a Decretis eo de genere editis, nulla in re, vel minima, diſcedatis.

Coronam, quod inſigne eſt ordinis clericalis, pro ratione ordinis, quo vos ſinguli initiati eſtis, latam, & conſpicuam deferte.

Parca, & frugali menſa contenti ſitis, & ſupellectili etiam modeſta, ac tenui potius.

Ab omni ſplendido apparatu, pompaque ſæculari abſtinete.

Quæcumque acu picta, varie intexta, aulæa item, periſtromata rejicite.

Imagines domi non profanas, ſed eas habete, quæ pietatis, ac religionis argumentum, & adjumentum præbeant.

In omni vita a faſtu, luxu, ambitu, ambitioneve, & a vanitate longe refugite. Nec verbis quidem præſcriptum vitæ modum pervertite.

Nihil ſcurriliter, nihil jocoſe, nihil indecore, nihil turpiter loquamini.

Abſint a vobis maledicta, obtrectationes, curioſitas, levitas, aſſentationes, ac nugæ, Temperantiæ clericalis diſciplinam vobis præſcriptam in reliquis etiam omnino tenete.

Commeſſationes, compotationes, convivia publica, laicaliave tum maxime, in quibus mulieres interſunt, evitate.

Hoſpites excipite, at illis excipiendis intra parſimoniæ fines vos continete, itaut clericalis frugalitatis non ſumptuoſi convivii teſtes illos habeatis.

A ludis, ſpectaculis, circulatorumque, atque id genus vilium hominum præſtigiis procul eſtote.

Arma abjicite.

Sic denique cor veſtrum corroborate, ut inania ſpectacula non appetat, a mundi ludis, atque ineptiis abhorreat.

Senſus autem veſtros ita dirigite, cum a Deo utiliter dati ſint tanquam rationis miniſtri, ne eos perperam adhibeatis, ſicut ſatellites cupiditatum.

Sit igitur veſter oculorum aſpectus ſimplex, & pudicus.

Aurium ſenſus caſtus, & prudens, caſta mens, caſti omnes ſenſus.

Vitæ, & morum conſuetudo caſta, & ſpiritualis.

Ad eorum Sacerdotum, qui in ejuſmodi vitæ ſtudiis, ac diſciplina exercitati ſunt, familiaritatem vos adjungite, ex qua vobis veſtræ ad ſanctæ agendum progreſſiones conſtent.

Ad caſtitatem autem conſervandam munite omnem viam.

Legite propterea ſæpe illum beati Cypriani Martyris de ſingularitate Clericorum librum, qui vos in hac, ut in aliis inſtruet virtutibus.

Suſpectarum autem mulierum conſortium omnino vitate.

Cum aliis vero quibuſvis mulieribus, quamvis vel arctiſſimo conſanguinitatis, vel affinitatis vinculo vobis illæ conjunctæ ſint, ne in eiſdem domiciliis ædibuſve ſimul habitare, niſi cum ex cauſa alicui veſtrum aliquando Epiſcopalibus litteris permiſſum ſit.

In famulatu laicorum ne ſitis, multo minus fœminarum, quamvis nobilium.

Ne vero illas Muſicam, litteraſve docete, niſi ſcripta nominatim facultate ab Epiſcopo permiſſum cuiquam ſit.

Ædes Eccleſiaſticas ne laicis locate, niſi conceſſu Epiſcopali.

Ac ne ipſas quidem patrimoniales locationi iis date, quorum vita, moreſve ſuſpecti ſint; Sæcularibus vero negotiis, ut eſt Sancti Pauli Apoſtoli documentum, ne vos implicate.

A cujuſvis generis mercatura quæſtuoſa, omni negotiatione prædiorum, conductione, tum aliis, ut provinciali Decreto vobis interdictum eſt, prorſus cavete.

Ne pecuniæ, lucrive avidi ſitis; nemo poteſt ſervire Deo, & mammonæ: aut enim unum odio habebit, & alterum diliget: aut unum ſuſtinebit, & alterum contemnet, inquit Chriſtus Dominus.

Si qui pauperes eſtis, ne cupiatis divites fieri, ut ne incidatis in tentationes multas, & in laqueum diaboli.

Paupertatem veſtram, ne moleſte ferte, paupertatem dilexit, & docuit cœleſtis magiſter Chriſtus, qui naſcens in præſepio ponitur, & nudus in cruce moritur.

Scitote paupertati ſocias adjungi ſobrietatem, abſtinentiam, & reliquas virtutes, quibus prælucere oportet Miniſtros Dei.

Præponite vobis Sanctorum veterum patrum vitam, qui lucrum non ſpectabant, temporalia non quærebant; & nihil tamen iis deerat: imo in paupertate illis aliquando aliquid abundabat, quod aliis erogarent.

Ne igitur quia tenuem redditum habetis, lucrum quærite, nec quæſtum, vos appetendo injuriam veſtro ordini facitis, avaritiæ ſordibus volutati.

Non ſæculi vos mercatores, non mammonæ miniſtri eſtis, ſed Chriſti mercatores, nolite theſaurizare vobis theſauros in terra, ſed bonorum operum abundantia cum charitate juncta facite theſauros in cœlis.

Studete vos lucrari animas Deo, & cœleſte horreum augere.

Exemplo Sanctorum, vos paupertate, ſobrietate, ac parſimonia ita agite, ut non modo a ſupervacanearum rerum uſibus abſtinentes, ſed veſtro etiam defraudantes victu, Eccleſias veſtras, & Altaria exornetis, ſarta tecta habeatis, ſacra ſupellectili inſtruatis. Alienis item neceſſitatibus ſubveniatis, & pauperibus opitulemini.

4. Qui uberiores Eccleſiaſticos redditus habetis, Eccleſias e quarum prædiis fructus percipitis, eo magnificentius, & auguſtius, quo amplioribus donis, boniſve, auguſtiorique liberalitate illæ dotatæ ſunt, illuſtri ſtructura, præclaro opere reficite, egregiis muneribus exornate, tum omni Eccleſiaſticæ ſupellectilis apparatu inſtruite.

Chriſti viſceribus ſubſtantiam Eccleſiaſticam erogate, pauperibus ſcilicet, peregrinis, viduis, pupillis, ægrotis, in vincula conjectis, captivis: quibus egentibus, & eſurientibus cum ſubvenire poſſitis, ſi alimenta neceſſaria denegatis, violatæ charitatis rei eſtis in conſpectu Domini.

Memores eſtote ejus, quod a Sanctiſſimo Patre Ambroſio ſcriptum eſt, quod fideles eo animo obtulerint Eccleſiæ miniſtris, ut per eorum manus, quorum fidei, atque integritati ſumma omnia tribuebant, ad pauperes pervenirent.

Vos item alii, quicumque eſtis, quorum fidei Chriſti patrimonium proprie ad divini cultus, pauperumque uſum commiſſum eſt, cavete, ne ambitione, aut cupiditate prolapſi, in alium quam cui addictum eſt, convertatis: idque propterea ſacrilegii rei, damnationem æternam ſubeatis.

5. Univerſi autem vos, & ſinguli Eccleſiaſtici ordinis homines, ut ſummatim complectamur, quæ muneris veſtri ſunt, vobiſcum frequenter recolite, miniſterium veſtrum explere ſtudete, ſanctiſſima ſtudia religionis, & officii veſtri rebus aliis potiora ducite. In rerum divinarum, ſacrarumque cognitione omni cura incumbite; quæ divina, quæ ſempiterna ſunt, divitiarum, & honorum, & terrenarum rerum cogitationibus abjectis, amplectamini: reſtincto cupiditatum ardore, integros, caſtoſque vos ſervate: mundi voluptates, quæ a divinis præceptis detorquent, declinate: prædiorum Eccleſiaſticorum, quæ non avaritiæ præda, ſed inſtrumenta charitati relicta ſunt, redditu, & fructibus non abutamini; humilitati ſtudete, charitatis opera

ra præſtate, induimini Dominum Jeſum Chriſtum: Sanctorumque ejus facta imitamini, & horum imitatione, & illius in primis divinis præceptis, inſtitutiſque conformati, in vocatione, qua vocati eſtis, digne Deo ambuletis, tum vitæ veſtræ ſplendore laicis hominibus lumen præferatis ad vitam ſancte inſtituendam, tum vos repoſitam vobis juſtitiæ coronam demum percipiatis.

Omnes præterea, & ſinguli qui hujus Eccleſiæ miniſterio adſcripti aliquo modo eſtis, & Diœceſim, & Eccleſias, quas in ea obtinetis, quibuſque adſcripti eſtis, ſtationes veſtras, in quibus manendum vobis ſit, parate.

In illis ipſis reſidete.

Eccleſiaſticas ipſas ædes habitate; ibique domicilium veſtrum vere conſtituite, & habete.

Debitis muneribus, atque oneribus ſatisfacite.

Alia item agite, ac præſtate ex præſcripta Conciliaribus Decretis fructuoſæ, ſalutariſque reſidentiæ ratione.

6. Quicumque item Clerici minorum ordinum eſtis in Eccleſiis, quibus adſcripti eſtis, ſinguli ordinis, quo initiati eſtis, functiones tali pietate obite: ut digni habeamini, qui deinceps altiorem gradum aſſecuti, Sanctæ Dei Eccleſiæ inſerviatis.

Nemo autem veſtrum, quicumque eſtis, ſi alicui functioni eſtis deputati, ab Eccleſiaſtica ſtatione, perſonaliſque reſidentiæ munere diſcedat, niſi cauſis per Epiſcopum probatis, & etiam diſceſſu litteris expreſſo.

Hæc quæ communiter, atque univerſe vos moniti eſtis, ſinguli ſervate, ſtudioſe, ac diligenter.

7. At præterea ſigillatim, nominatimque vos, qui in Cathedrali Eccleſia dignitates obtinetis, Canonici item tum ejuſdem Eccleſiæ, tum reliquarum quarumvis Eccleſiarum Collegiatarum, vel urbanarum, vel Diœceſanarum, quicumque ſitis in omni Canonicalis diſciplinæ officio ita agite, ut Canonice, nempe Canonum legibus ad vitæ veſtræ inſtitutum pertinentibus, & Conſtitutionum Provincialium, Diœceſanarumque rationi congruenter vivatis. Ideoque primo maxime ſtudete, ut in conſpectu Dei Omnipotentis puro corde, & caſto corpore miniſtretis.

Tum ſinguli vos ordinis, dignitatis, aut Canonicatui annexi functiones explete: Canonicaliſque muneris partes præſtate omnes in Choro, ſtatis horis aſſiſtite, & ad Deum pro fidelibus, pias, religioſaſque fundite precationes.

Dum eo loco eſtis, memores eſtote adeſſe C. J. D. cui ſervite cum timore, & tremore.

Non pigri, non ſomnolenti, non oſcitanter adeſtote, non mente vaga, non vagis oculis, non indecenti corporis ſtatu.

Attente, ſtudioſe, rite, pie, religioſe, divinas laudes concelebrate: & pſallite Deo in conſpectu Angelorum, cantantes in cordibus veſtris Domino.

In Choro nemo privatim, nemo tacite officium recitet; ſed omnes pariter; quicumque adeſtis, ſenes cum junioribus, laudate nomen Domini in pſalmis, hymnis, & canticis.

A quibuſcumque colloquiis, & a litterarum, librorum lectionibus, atque omni vagatione abſtinete.

Pro temporis autem, & officii ratione ſedete, ſtate, genua flectite, caput operite, & inclinate.

Accurate demum omnia obſervate, quæ eo de genere vobis præſcripta ſunt, itaut veſtro exemplo aliis Sacerdotibus, Clericiſque, & recte, riteque pſallendi, & ſancte orandi, & pie agendi animum addatis.

In pſalmorum autem, canticorum, & hymnorum intelligentiam ſtudioſe incumbite: ut, dum pſallitis, pro ſenſuum ſanctiſſimorum, quos mente concepiſtis, ratione, vos ad omnem pietatis, devotioniſque affectum excitetis.

Non ordinariæ diſtributionis lucro adducti, ſed Dei Charitate, religioniſque cultu commoti, divinis officiis adeſte, ut vere, ex animoque pſalmi verba illa concinatis: Voluntarie ſacrificabo tibi, & confitebor nomini tuo Domine quoniam bonum eſt.

Divinis officiis abſolutis, paululum omnes in Choro pie orate, inde abeundi ſigno per Præfectum dato, conſurgentes, quo ordine ad Chorum acceſſiſtis, eodem in Sacriſtiam redite, ubi cappas, qui illas induti eſtis, & ſuperpellicea ſine ſtrepitu ullo, aut ſuſurratione deponite.

Canonicales veſtros conventus ſtatutis hebdomadæ diebus capitulariter habete.

Omnes qui debetis, ad illos convenite.

Inde ne diſcedite niſi miſſione a capituli Præfecto impetrata.

Singuli ordine, & loco ſedete.

Sententiam modeſte dicite, & ſuo quiſque loco, non præpoſtere.

A verbis ſcurrilibus abſtinete.

In rebus conſultandis rixas, jurgia, & contumelias cavete.

In initio, & fine uniuſcujuſque Capituli ſtantes orationes dicite.

Priori loco tractanda proponite, quæ ad divinum cultum, ad ſpiritualis vitæ progreſſionem, ad Eccleſiaſticam diſciplinam tuendam, tum quæ ad rerum temporalium gubernationem pertinent, ne negligite.

Cætera hoc de genere toto ſervate, quæ Provincialibus conſtitutionibus vobis præſcripta ſunt.

Omnia in primis agite pace mutua, concordi voluntate, & charitate fraterna vos invicem diligite; Canonici enim eſtis, qui ſicut pro Collegii ratione ex antiquo inſtituto una in Collegiata Eccleſia, unoque item in Canonicali domicilio collocati fuiſtis, ita uno pacis, & charitatis fœdere, unaque animarum conſenſione conjunctiſſimi ſicut naſcentis Eccleſiæ miniſtri, quorum erat cor unum, & anima una, experiundo videte, ſicut in Pſalmo ſcriptum eſt, quam bonum, & quam jucundum ſit, habitare fratres in unum.

8. Quicumque vero eſtis, qui inter Canonicos, Præpoſiti, aut Archipresbyteri, aut alterius dignitatis nomen, gradumve obtinetis, ſicut honore, & dignitate præſtatis, ita virtutum exemplis, vigilantique in muneris, curæve partibus obeundis ſollicitudine prælucete.

Parochi præterea, cæteri quicumque eſtis, etiam Præpoſiti Archipresbyteri, aliive, qui animarum curam geritis, præter ea, quæ vos cum reliquo Clero communia univerſo monuimus, illa etiam, quæ præcipue de vobis decreta ſunt, præſtate omni ſollicitudine.

In primis oves, vobis concreditæ, cognoſcendæ ſunt, & appellandæ nominatim, paſcendæ, & cuſtodiendæ item.

Animarum igitur numerum in Catalogum redigite ad præſcriptam normam.

Eorum, qui baptizantur, qui item confirmantur, & compatrum etiam, qui adhibentur; nomina deſcribite.

Matrimonia in Codicem referte.

Parochiæ veſtræ incolarum vitam, & mores inveſtigate.

Indagate omni ſtudio, ſi qui hæreſi contaminati ſint, aut ſuſpecti: aut ſi qui ſint, qui hæreticorum libros habeant, vendant, emant, importent, vel legant, eoſque ſtatim denunciate.

Monete etiam populum, ut idipſum etiam præſtet, ad noſtri edicti præſcriptum, quod ſtatutis temporibus de more promulgate.

Perquirite de dictis, & factis eorum, qui ex hæreticorum finibus veniunt.

Diſpicite, ſi qui e Parochiæ veſtræ finibus ad loca proficiſcantur, ubi impune prædicatur, quod a Catholica fide alienum eſt, tum etiam an ii profectionis facultate impetrata agant ad præſcriptum Decreti in Concilio Provinciali tertio promulgati.

Inveſtigate præterea de iis, qui in veſtra Parochia docent, eorumdemque mores, vitam, & fidem obſervate, ac reliqua de iis ipſis præſtate, quæ Conciliis Provincialibus præſcripta, juſſave ſunt.

Videte, & cavete, ne ſuperſtitiones, magicæ cantiones, & hujuſmodi diabolicæ ſuperſtitiones in populo veſtro ſint.

Cognoſcite publicos peccatores, corruptores aliorum, concubinarios, adulteros, uſurarios, blaſphemos; & denunciate.

Cognoſcite etiam alios populorum corruptores, qui feſtis diebus non Deo, ſed aleis, ludis, choreis, diabolo ſerviunt, quique feſtorum dierum cultum quovis modo violant, quales ſunt, neque obſervant Pontificias, neque Provinciales de diebus feſtis colendis Conſtitutiones, aut Edicta Epiſcopalia.

Iſtos ab ea male agendi corruptela revocare, ac deterrere, omni pietatis officio ſtudete, tum Epiſcopo etiam, ſicut opus erit, ſignificate, ut præ curæ Epiſcopalis officio ſalutare remedium afferatur.

Rurſus agnoſcite etiam pauperes, viduas, pupillos, cæteroſque aliena ope egentes, quibus, & ſalutari conſilio, & conſolatione, & re ſubvenite, aut ſi minus re poteſtis, cohortatione alios accendite ad eos ſublevandos.

Sique illorum gravior inopia depoſcit, feſtis etiam diebus a fidelium liberalitate aliquid in Eccleſia colligendum curate, ut ab Epiſcopo præſcribatur, quod ipſis in eleemoſynam conferatur.

Seorſum etiam locupletes Parochiæ incolas convenite; quibus pauperum egeſtates proponite, & oſtendite eis divitias a Deo propterea etiam eſſe tributas, ut inopibus ſuccurrant.

Si qui autem potentiorum opibus in cauſa aliqua oppreſſi ſunt, illos unice, atque intime eorum patrocinio commendate, qui vel ex ſuſcepto officio id præſtare debent; vel quibus Epiſcopus hanc curam dederit.

Paſcite in primis populum vobis commiſſum prædicatione verbi Dei, ſalutaribus monitis, adminiſtratione item Sacramentorum, exemplo, & oratione.

In verbo Dei exponendo plane obſervate, quæ Conſtitutione Provinciali, & aliis Concionatoribus, & vobis præſcripta ſunt.

Pueros feſtis, Dominiciſque diebus, in Doctrinæ Chriſtianæ rudimentis inſtruite.

Provectioris ætatis homines ad eadem intelligenda invitate.

Patres, matreſque familias monete, ut filios, filias, cæteroſque quos in familia habent, ad ſtatutas Doctrinæ Chriſtianæ ſcholas ipſi conducant.

Confratrum, qui iis ſcholis adſcripti ſunt, operam ad hoc inſtitutum adhibete, curateque, ut mutua inter eos charitas, morumque diſciplina obſervetur.

Alios etiam ad tam pium opus amplectendum alacriores reddite, atque excitate, tum aſſiduis veſtris cohortationibus, tum promulgatione theſauri ſpiritualis indulgentiarum, iis conceſſi, qui iis ſcholis adſcribuntur, in illiſque operam navant.

Ne omittite diebus Feſtis inter Miſſarum ſolemnia aliquid ex iis, quæ in Miſſa leguntur, fidelibus exponere, & Sanctiſſimi illius Sacrificii myſterium aliquid explanare, & aliquando ſanctiores illius ſacrarum Cæremoniarum, rituumque rationes, & ſignificationes explicare, quo diligentius inſtructi in dies Sacroſancto illi Sacrificio religioſius interſint.

Docete item, quomodo fideles ſigno Miſſæ celebrandæ dato ſe corde contrito ad eam ſancte audiendam parent.

Curate, atque efficite perpetuis veſtris monitionum officiis, ut in illa viri aperto capite, mulieres velato, & in omni ejus parte, utroque genu flexo præterquam in Evangelio adſint.

Inſtruite etiam eos, quam religioſe non ſolum in Miſſæ ſacro, verum etiam in divinis aliis Officiis verſandum.

Quando ſtandum, quando genua flectenda, quando aſſurgendum.

Quam valde, dum illa fiunt, celebranturve, fugendæ confabulationes, colloquia, deambulationes, ſtrepitus, clamores, immo vero inanes cogitationes, quibus a pia meditatione, & myſteriorum, quæ aguntur, contemplatione, religioſaque oratione animus diſtrahitur; quam denique ſtudioſe vitanda reliqua omnia ab eorum Officiorum ſanctitate, & cultu aliena.

Rurſus quam ſancte item, quam religioſe, & quam demiſſo, humilique habitu in ſupplicationibus, litaniis, & ſtationibus verſandum ſit.

Qua reverentia, quove pietatis ſtudio in Eccleſiis, lociſve ſacris manendum ſit, quæve ab illis procul abeſſe debeant, idque ex Sanctionibus Pontificiis, Conſtitutionibus conciliaribus, Epiſcopalibus præterea Edictis.

Qua etiam non ſolum intima religioſi animi præparatione, ſed externa etiam cultus pietate, modeſtia, humili genuflexione, & armis depoſitis, ad Sanctiſſimam Communionem, tum etiam ad cætera Sacramenta accedendum ſit.

Tum docete, ac monete, quomodo dies Feſti colendi, & ſanctificandi ſint.

Oſtendite indigniſſimum eſſe ſacris illis diebus non modo a nefariis operibus, illicitiſque negotiis non abſtinere; verum etiam religionis, ac pietatis opera non præſtare omni diligentia.

Ac præterea nefas eſſe ſacros dies ad maxima Dei beneficia colenda, ſummaſque ei laudes perſolvendas, ac debitum Sancti honorem tribuendum inſtitutos, ad illas traduci, quæ ab eo cultu abhorrent: qualia ſunt tripudia, ludi, choreæ, ſpectacula, quibus, ad turpes illecebras incitantibus, ſalutis humanæ hoſtis diabolus oblectatur:

Denunciate item ſtatuta Sacrorum Temporum jejunia, docete quomodo jejunandum, quæ peccati gravitas violandis ſacris jejuniis.

Quæ præterea Chriſtianæ pietatis officia in Sanctorum vigiliis.

Quam ſancte obſervandum quadrageſimale jejunium: ſtatutis autem ſolemnibus, vel Adventus, vel Septuageſimæ, vel aliorum temporum celebritatibus præmonete fideles, atque diligenter ex paſtoralium etiam litterarum præſcripta recitatione, ac ratione inſtruite ad ſacra illorum temporum myſteria, ſanctis pietatis officiis religioſe colenda.

Ut iis omnibus pro temporum, ſolemnitatumque ratione illi inſtrui poſſint, ſæpe monete, ut Dominicis, aliiſque Feſtis diebus, quemadmodum ſacra Tridentina Synodus optat, ad Parochialem Eccleſiam conveniant.

Qua in re ſæpius monitionem paſtoralem eo de genere frequenti populo legite.

Sæpe autem, ac diligenter eoſdem docete, quam aſſidue orandum ſit.

Quomodo, & tacita ſupplicis mentis meditatione, & piis ſtatis orationibus precandum.

Quam ſtudioſe, ac religioſe ſuſcipiendum veſpertinæ communis orationis inſtitutum, quam diligenter illud ſemel ſuſceptum pie retinendum.

Ideoque cum alias ſæpe in anno eam orandi rationem, cum indulgentiis conceſſis per ſumma capita explicate: tum præcipue diebus Concilii Provinciali Tertio conſtitutis in maxima populi frequentia de ſcripto pronunciate, atque evulgate.

Dominicis diebus inſtruite populum, & monete, pro quibus oret, ut eſt in eodem Provinciali Concilio decretum.

Tum præterea, quas ſingulis hebdomadæ feriis, præcipuas precationes, Chriſtianaſque meditationes, atque in orando exercitationes ſibi propoſitas in promptu habere poſſit.

Quam ſæpiſſime vero ſermonibus veſtris populo proponite locos perpetuæ Chriſtianæ meditationis de Morte, de Judicio, de Inferno, de Gloria, & de præmio Paradiſi.

Monete præterea ſedulo, ac frequentiſſime patres, matreſque familias, ut liberos, familiamque ſuam ad pietatis, Chriſtianarumque virtutum diſciplinam religioſe inſtituant.

Ad hoc propterea patres familias inducite, ut de vitæ ſpiritualis ratione, & piis exercitationibus libros probatos domi ſuæ habeant; in quorum lectione verſentur, ſeſeque ac familiam inſtruant ad ſancte agendum.

De patrumfamilias officio, familiæque inſtitutione, editam in Concilio Tertio Provinciali Conſtitutionem in Parochiali conventu legite, ſingulaſque ejus partes explicate.

Tum alia præterea docete, quæ opportuna exiſtimaveritis, quibus illi ſe, ſuamque familiam in Chriſtianæ vitæ inſtitutis, atque exercitationibus conforment.

In officinis etiam, & tabernis diſciplinæ, vitæque Chriſtianæ rationes obſervate; ſi quid autem, vel ab artificibus, vel ab inſtitutoribus operari, ſive committi, animadverteritis, quod diſſolutæ diſciplinæ ſit, id officinarum, tabernarumve dominos graviter monete, oſtenditeque ea in re officii ſui partes.

Eſtis participes, & ſocii laborum, curæque Epiſcopalis, & in meſſe Epiſcopo commiſſa, operarii eſtis, elaborate una cum eo, & contendite, ut populus, cujus cura geritur, tanquam purum triticum, auxiliante divina miſericordia, congregetur in horrea cæleſtia.

Depoſitum cuſtodi, inquit Apoſtolus Paulus: id vobis ſingulis dictum eſſe putate, ut in grege, tanquam depoſito fidei, curæque veſtræ commiſſo diligenter cuſtodiendo, ab omnique peccati labe conſervando, cogitationem, ſollicitudinem, curam, ſtudiumque omne collocetis.

Parochiæ igitur unicuique veſtrum concreditæ viciniam, cum a cæteris vitiis omnibus vos ſinguli ſollicite cuſtodite, tum curate etiam, ne odia, ſimulationes, inimicitiæ, factiones, temere jurandi, maledicendi, imprecandi, pravæ conſuetudines, ac ne detrectationes quidem in ea ſint.

At vitia in primis, & peccata, ad quæ populum proclíviorem eſſe animadverteritis, reprehendite, atque exagitate.

Nec vero diſſimulate peccata: ſed annunciate populo ſcelera ejus: publice peccantes coram omnibus arguite, ut & alii timorem habeant.

Idque agite ſpiritu fortitudinis Domini, ut ſtrenui ejus milites, bonam militiam militate, nihil plane trepidantes.

Si ab increpatione, vos monet Sanctus Gregorius, reticueritis, quia contra vos odia inſurgere reformidatis, non jam Dei lucra, ſed veſtra quæritis.

Non maledictis, non vexationibus, non calumniis, non alicujus generis contumeliis illud vel increpandi, vel palam arguendi officium deſerite, modo Chriſti, & animarum ſaluti ſerviatis.

Rurſus non aucupandæ hominum gratiæ ſtudio id agere deſiſtitis: ſervus Dei non eſſem, ſi hominibus placerem, inquit Apoſtolus.

Væ vobis tacentibus, aut diſſimulantibus, ſi grex curæ veſtræ commiſſus perierit, ſanguinem ejus de manibus veſtris requiret juſtus, & omnipotens Deus.

Si igitur peccatur, ne in increpationibus verba veſtra blandientia ſint, ſed, ut a Spiritu Sancto ſcriptum eſt, ſtimuli ſint, & quaſi clavi in altum defixi.

Inſtate opportune, importune, privatis etiam admonitionibus, conſiliis, correptionibus, objurgationibus, ut peccantes, adjutrice divina gratia, in viam ſalutis revocetis.

In uſum etiam ſancte ita revocate fraternam correctionem, ut non modo mutua Chriſtiana charitate vos ipſos corripiatis; ſed reliquos item præſertim Parochiæ incolas in charitatis, & correctionis officium recte doceatis.

Ad ſermonum vero, admonitionum, correctionum partes explendas, locos vobis comparare, præcipue ex doctrina Catechiſmi Romani, in quo magna cum populorum veſtrorum ſalutari utilitate verſari diligenter poteſtis.

Neque ad hoc multiplicis veſtræ Eccleſiaſticæ tractationis genus negligite adjumenta, quæ aliunde utiliter capere poteſtis.

Cætera autem officia, quæ in Sacramentorum adminiſtratione, in aſſidua ad frequentem eorum uſum cohortatione, in ægrotum cura, in aliis Parochialis muneris functionibus, vobis Provincialibus, Diœceſaniſque Conciliis præſcripta ſunt, præſtate, atque exequimini accurate, ad earumque Conciliarium Conſtitutionum, Decretorumve normam omni obſervantiæ, atque obedientiæ ſtudio vos plane conformate.

Quæ vero Decretorum Provincialium, vel Diœceſanorum partes ad laicos, eorumque Chriſtianam diſciplinam attinent, quo ſæpius evulgatæ, atque inculcatæ, ſerventur diligentius; illas ſummatim vulgari ſermone expreſſas, crebro, prout uſu venerit, populis veſtris proponite, denunciate, explicate, atque in conſuetudinem inducite.

Quæcumque denique vel ad vos, vel ad laicos curæ veſtræ commiſſos pertinent ea Decreta quo maximo poteſtis ſtudio, in omnem executionem, diſciplinæque uſum introducite. Videteque in primis, ac perpendite, quæ ſint, & quam religioſæ muneris veſtri partes: caveteque ut in officiis, & curæ veſtræ functionibus non modo quicquam vos non committatis, ſed ne omittatis quidem; cum in Sacerdotali vita, pro muneris, quod ſuſtinetis, ratione, tum graviores, tum longe plures, quam in cæteris hominibus eſſe poſſint, omiſſionis culpæ.

10. Vos præterea reliqui Sacerdotes, quicumque eſtis, quibus animarum cura non incumbit, cum alia omnia, quæ Eccleſiaſtici ordinis hominibus de divinorum officiorum cultu, de vitæ honeſtate, de ſtudiis, & vitæ ſpiritualis exercitationibus, præſcripta, aut monita generatim ſunt, tum, quæ nominatim, ſigillatimque ad præcipuam veſtram executionem attinent, præſtate omnino.

11. Vos

11. Vos item reliqui Clerici inferiorum Ordinum, quæcumque ad vos, vel nominatim, vel generatim ſpectant, agite omnia, ſicut Clericalis vitæ ratio, Canonum, & Conciliorum Decreta præſcripta poſtulant.

Chriſti eſtis, nempe de ſorte Domini, & ipſe Dominus ſors, pars ſcilicet veſtra; tales præbete vos, ut & ipſi poſſideatis Dominum, & poſſideamini a Domino, vereque dicatis, Dominus pars hæreditatis meæ.

Filii mei nolite negligere, vos elegit Dominus, ut ſtetis coram eo, & miniſtretis illi.

Videte igitur, quam valde intentos vos eſſe oporteat miniſteriis veſtris, & quam magna vitæ, morumque caſtitate.

Proborum hominum tantum, præcipue Sacerdotum, vitæ ſpiritualis laude præſtantium, familiaritate utamini; ex quorum conſuetudine, tum fructus vos capiatis, tum Epiſcopus meliorem in die de vobis opinionem concipiat.

Majores veremini, & obſervate, eiſdemque recte monentibus obtemperate.

Præter latinæ linguæ, & litterarum ſtudia, Eccleſiaſticæ in primis diſciplinæ inſtitutionibus diligenter incumbite.

Sic demum vos moribus, & vitæ modeſtia probate, ut & a Parochis, & a Præceptoribus veſtris, tum etiam a populo bonum teſtimonium Epiſcopus habeat, voſque dignos judicet, quos majoribus Ordinibus adſcribat.

12. Vos vero qui vel Viſitationis munus geritis, vel Clericalis diſciplinæ curæ quovis nomine præfecti eſtis, vel in Diœceſi, Vicarii foranei conſtituti, in explendis muneris, atque officii vobis commiſſi partibus ſedulo invigilate, atque elaborate.

Onus, quod ſuſtinetis, quam grave ſit, quam plenus curis perpendite, tum quam in eo vobis committendo ſpem, fiduciamque Epiſcopus habuit, videte: tum efficite ut ejus expectationi reſpondeatis, vigiliarum veſtrarum, ſtudiis, aſſiduaque ſollicitudine.

Eccleſias, quæ in uniuſcujuſque veſtrum ratione ſunt, ſedulo viſitate, earumque partes ſingulas inſpicite.

Perveſtigate in uniuſcujuſque Parochiæ finibus, an aliqua publicorum peccatorum labes, an flagitia, quibus Epiſcopali cura Epiſcopus medeatur, neceſſe ſit.

Univerſo Clero, pro rogatione commiſſa, invigilate diligenter: illudque in primis videte; ut in diſciplinæ Eccleſiaſticæ moribus, atque officiis ſe contineat, Clericaliſque moderationis legibus congruenter vivat.

Indecentem ejus habitum omnino rejicite: morum ſanctæ vitæ, ſacrarumque litterarum, & inſtitutionis Eccleſiaſticæ ſtudia, ſi quæ in eo langueſcunt, excitate.

Clerici autem minorum Ordinum, in hoc maxime vobis commendati ſint, ut illorum omnes, tum in vitæ moribus, tum in litterarum, Eccleſiaſticæque doctrinæ ſtudiis progreſſiones, accurate exploretis, atque ut maxime præſtetis, paternis cohortationibus, atque objurgationibus, iiſque aſſiduis adjuvatis.

Eccleſiarum item cultum, ornatum, cæteraque ejus generis omnia curate veſtra diligentia, quæ totis in Chriſti viſceribus ab unoquoque veſtrum expetitur.

Quæcumque vero, vel Provincialium, Diœceſanarumque Synodorum Decretis, vel præcipuis inſtructionibus, vel Viſitationum juſſis præſcripta ſunt, ea omnia, ut reipſa præſtetur, ſtudioſe perpetuo agite.

Hæc omnia, & ſingula his monitionibus nominatim, ſingillatimque expreſſa, cuncta item reliqua, vel Conciliis Provincialibus, Diœceſaniſque ſancita, vel alio modo vobis præſcripta: vos omnes, ac ſinguli, quorum intereſt, quanto poteſtis amore, & pietate non amplectimini ſolum, & legite, ſed mente, animoque comprehendite, ſervate, omnique ſollicita executione præſtate; totoſque vos ad cohortationum, admonitionum, Decretorum, Conſtitutionum rationem accommodate. Quod omnes, ut faciatis, ſicut nos pro Epiſcopalis noſtri officii munere, vos in hoc Diœceſano conventu ex Concilii Provincialis præſcripto communiter fecimus, ita etiam unumquemque veſtrum, per Unigeniti Filii Dei adventum, per ejus Crucem, perque animarum ſalutem obſecramus, obteſtamur, divinaque conſtitutione monemus.

Rurſuſque vobis ipſis univerſis, & ſingulis edicimus, ſi quis veſtrum Conſtitutionibus, Decretiſque, vel Provincialibus, vel Diœceſanis, veſtra cauſa, non paruerit, contra eum nos actores eſſe Eccleſiaſticis, Canoniciſque Sanctionibus.

Cavete igitur ne quem vobiſcum paterne modo agentem, ſolliciteque monentem, & in conſpectu Dei vos hoc ſacro deprecantem, auditis, eumdem rurſus in hac vita non ſolum culpas veſtras animadvertentem, ſed in divino præterea judicio eaſdem accuſantem audiatis.

At ipſe Deus, & Pater noſter, & Dominus Jeſus Chriſtus dirigat vias veſtras in omni ſancta obedientia; recreet corda veſtra, & confirmet in omni opere, & ſermone bono: ita ut digne ambuletis vocatione, qua vocati eſtis, per omnia ei placentes: ſicque ſanctis veſtrarum virtutum progreſſionibus probati, appareatis ante Deum, & Patrem noſtrum, in adventu Domini noſtri Jeſu Chriſti cum omnibus Sanctis ejus. Amen.

DISTRIBUTIO, ET INDEX HUJUS PRAXIS.

PARS PRIMA.

De iis, quæ ante Synodum agenda ſunt,

Cap. 1. DE nomine, origine, & definitione Synodi Diœceſanæ. pag. 5
Cap. 2. De Indictione Synodi Diœceſaoæ. ibid.
Aunotationes. ibid.
Cap. 3. De Epiſtolis Epiſcopi pro Synodo, 6
Cap. 4. De Congregarinnibus ante Synodum, ibid.
Cap. 5. De ordine habendi prædictas Congregationes. ibid.
Cap. 6. De conficiendis Decretis. ibid.
Aonotationes. ibid.
Cap. 7. De præparandis pro actione Synodali, 7
Cap. 8. De Hoſpitiis, & eorum Præfectis. ibid.
Cap. 9. De Apparatu Cathedralis Eccleſiæ. ibid.
Cap. 10. De diſtributione Seſſionum. ibid.
Cap. 11. De Tabellis Synodalibus. ibid.
Cap. 12. De Catalogo Cleri vocandi. ibid.
Cap. 13. De Habitu Cleri, ibid.
Cap. 14. De Proceſſionibus Synodalibus. ibid.
Cap. 15. De Horis Canonicis, & Miſſis Synodalibus. ibid.
Cap. 16. De iis, quæ caatanda ſunt a Muſicis. ibid.
Cap. 17. De Peragendis paulo ante diem Synodi. 9
Cap. 18. De Officialibus Synodi. ibid.
Cap. 19. De Promotore. ibid.
Cap. 20. De Secretario Synodi. ibid.
Cap. 21. De Notario Synodi. ibid.
Cap. 22. De Lectore Decretorum. ibid.
Cap. 23. De Præfectis Diſciplinæ Synodalis, & Scrutinii. ibid.
Cap. 24. De Judicibus querelarum, & executionum. 10
Cap. 25. De Procuratore Cleri. ibid.
Cap. 26. De Oeconomo, & Cathedratico. ibid.
Annotatio. ibid.
Cap. 27. De Confeſſariis Cleri Synodalibus. ibid.
Cap. 28. De Magiſtris Cæremoniarum. ibid.
Cap. 29. De Oſtiariis Synodi, 11
Cap. 30. De Conciooatoribus Synodi. ibid.
Cap. 31. De Examinatoribus. ibid.
Annotationes. ibid.
Cap. 32. De Judicibus Synodalibus, 12
Annotationes. ibid.
Cap. 33. De Teſtibus Synodalibus. ibid.
Annotatio, ibid.
Cap. 34. De Punctatoribus. ibid.
Cap. 35. De Juramento Examinatorum, Teſtium, & Punctatorum. ibid.
Cap. 36. De Officialibus Cleri. ibid.
Cap. 37. De Reductione Miſſarum. ibid.
Cap. 38. De Præſide Synodi, abſente Epiſcopo. ibid.
Cap. 39. De Cæremoniis Synodalibus, abſente Epiſcopo. 13
Cap. 40. De ultimo agendis pridie Synodalis actionis. ibid.

PARS SECUNDA.

De ordine Synodi Diœceſanæ.

Ordo Synodi Diœceſanæ pro trina Seſſione.
Prima Seſſio. 10
Anootatio, ibid.
Annotationes. 15
Continuatio primæ Seſſionis, ibid.
Seſſio ſecunda. 16
Annotatio. ibid.
Continuatio Seſſionis ſecuodæ, 17
Seſſio Tertia. ibid.
Ordo Synodi Diœceſanæ per duos dies.
Seſſio Prima. ibid.
Seſſio Secunda. ibid.
Ordo Synodi Diœceſanæ per unum diem.
Unica Seſſio. 18

PARS TERTIA.

De iis, quæ Synodum ſequuntur.

Cap. 1. De Pœna abſentium. ibid.
Cap. 2. De Validitate Decretorum. ibid.
Cap. 3. De Editinoe Decretorum, ibid.
Cap. 4. De Approbatione Decretorum Synodalium. 19
Cap. 5. De Statu Eccleſiæ deſcribendo. ibid.
Cap. 6. Formulæ Summarii prædicti ſtatus Eccleſiæ. 20

PARS QUARTA.

De Formulis variis ad prædicta.

Cap. 1. Pro Indictione Synodi. 21
Annotationes, ibid.
Cap. 2. Formula Præmonitionum Cleri. ibid.
Cap. 3. Formulæ Epiſtolarum Synodalium. ibid.
Cap. 4. Formulæ Tabellarum imprimendarum. 22
Cap. 5. Formulæ aliæ exarandæ majori charactere. 23
Cap. 6. Formulæ Edicti de Proceſſione. ibid.
Cap. 7. Formulæ pro Promotore. ibid.
Cap. 8. Formulæ pro Procuratore Cleri. 24
Cap. 9. Formulæ pro Secretario Synodi. ibid.
Cap. 10. Capita Orationis mentalis. 28
Cap. 11. Formulæ Acclamationum. ibid.
Cap. 12. Formulæ indicis totius actionis Synodalis pro Miniſtris. 29
Bullæ, & Decreta varia legenda in Synodis Diœceſanis Provinciæ Mediolanenſis. ibid.
Decretum Congregationis Concilii Tridentini de electione Judicum Synodalium. 30
Bulla Pii II. De Clericis male promotis. ibid.
Bulla Pii V. De confidentiis Beneficialibus. ibid.
Bulla ejuſdem: De Horis Canonicis. ibid.
De vita, & honeſtate Clericorum, ex Conc. Prov. 1. & 4. 31.
Monitiones Cleri, ex Concil. Prov. IV, ibid.

FINIS.

PRAXIS COMPENDIARIA

VISITATIONIS EPISCOPALIS.

AUCTORE

D. BARTHOLOMÆO GAVANTO

Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli, & Sac. Rit. Congreg. Conſult.

AD LECTOREM.

THEORIAM alii, alii Praxim, utramque non pauci; fuſe illi, confuſe hi; omnes autem (eorum pace dixerim) ultra metas puræ Viſitationis, de Viſitatione ſcripſerunt; nam definiendo res ipſas Viſitandas, diſputando, Doctorum axiomata referendo, Canones multos congerendo, ſuperflue interrogando, multa tamen omittendo utiliora, & quicquid fere ad Epiſcopi poteſtatem attinet, ad unum Viſitationis titulum revocando, implevere libros; puram ergo Praxim, & quæ præ manibus haberi poſſit in ipſamet Viſitatione; necnon eam tantum Theoriam, quæ ſatis eſſe poteſt ad communiores caſus, deſiderantibus plurimis, & a me utramque depoſcentibus, eam attigiſſe mihi videor, experientia teſte, in Imolenſi, & Peruſina Viſitatione, ſub Ferdinando Millino, & Neapolione Comitulo, quos honoris cauſa nomino, & hoc opuſculo brevi comprehendiſſe: in quo per Indices Praxim, per Annotationes Theoriam, ſufficientem utramque ad juvandam peritorum Epiſcoporum memoriam velut indice digito judicamus: ſi quid noviſti rectius iſtis, Caudidus imperti; ſi non, utere mecum, & Vale.

PRA-

PRAXIS COMPENDIARIA
VISITANDÆ CIVITATIS, ET DIOECESIS AB EPISCOPO.

§. I.

De Viſitatione in genere.

TOTA ratio Viſitationis Epiſcopalis reduci poteſt ad ea capita, de quibus communis eſt Verſus: Quis, Quid, Ubi, Quibus auxiliis, Cur, Quomodo, Quando,

1. Et quæſito: Quis? Reſpondeo: Epiſcopus ipſe, vel per idoneos miniſtros, ſi legitime impeditus fuerit, ex Concil. Trident. ſeſſ. 24. cap. 3. hoc eſt, per ſuum Generalem Vicarium, aut Viſitatorem, ut ibidem dicitur.

2. Quæſito: Quid? Reſpondeo: loca, & perſonas juriſdictionis Epiſcopalis, de quibus infra in proprio Indice.

3. Quæſito Ubi? Reſpondeo: in propriis locis facienda eſt viſitatio locorum, & perſonarum, niſi hæ commodius alibi haberi poſſint, ex Concil. Tolet. 4. cap. 35.

4. Quæſito: Quibus auxiliis? Reſpondeo, tria mirifice juvare viſitationem Epiſcopalem: primum eſt, oratio viſitatoris, & viſitandorum ad Deum; alterum eſt Viſitatoris exemplum ad Clerum, & populum; Tertium eſt notitia neceſſaria Sacrorum Canonum, & præſertim in hoc genere Sacri Concil. Trid. quam in hac Praxi ſupponimus, dum Epiſcopo viſitandi rationem tantummodo indicamus.

5. Quæſito: Cur? Reſpondeo, finem Viſitationis eum eſſe, qui a Trident. Concil. præſcribitur, ſeſſ. cit. nempe ſanam, orthodoxamque doctrinam, expulſis hæreſibus, inducere, bonos mores tueri, pravos corrigere, populum cohortationibus, & admonitionibus ad religionem, pacem, innocentiamque accendere, & cætera ex viſitantium prudentia ad fidelium fructum conſtituere. Hæc ibi.

6. Quæſito: Quomodo? Reſpondeo: totius in tota hac Praxi.

7. Quæſito: Quando? Reſpondeo; ex Conc. Trid. loc. cit. ſingulis annis; vel ſaltem ut tota Viſitatio biennio compleatur, & ibidem infra, quam celerrime: quod S. Congr. Conc. Trid. reliquit arbitrio Epiſcopi, quem admonet debere tempus hoc eſſe moderatum, & diſcretum, ne graventur Viſitandi. Prima tamen vice diligentius erit agendum, in reliquis non erit diutius immorandum. His ergo poſitis Indices propono varios, ut brevius agam.

§. II.

Index eorum, quæ ſpectant ad Epiſcopum Viſitantem.

1. NON modo debet viſitare loca, & perſonas, ſed etiam præſtare, quæ ſequuntur.

2. Abſolvere animas fidelium Defunctorum, ut in Pontificali.

3. Benedicere ſolemniter populo Viſitando, ut in eodem Pontificali, & cum Indulgentiis.

4. Sermonem habere ad eumdem populum de Viſitationis cauſa, fine, effectibus.

5. Miſſam celebrare, & diſtribuere Sacram Synaxim.

6. Miniſtrare Sacramentum Confirmationis.

7. Conſecrare Eccleſias, Altaria, Calices, benedicere paramenta, & alia Pontificalia facere, prout eſt opus.

8. Invitare quoſcumque ad ſuggerendum opportuna cum charitate, & veritate.

9. Non autem ſub pœna excommunicationis ad revelanda, quæ noverint; quod vetuit Sacra Congreg. Concil. ult. Martii 1588.

10. Ad extraneos actus non divertere, ut monet eadem Sacra Congreg.

11. Menſa frugali uti, adhibita lectione: illud ex Concil. Trid. loc. cit. Hoc ex decentia.

12. Cum pauciſſimis circumiſſe, quorum opera celerius compleri poſſit Viſitatio.

13. Itinerarium recitare genibus flexis initio itineris a loco ad locum.

14. Orare Veſperi publice in Eccleſia ante refectionem.

15. Viſitare infirmos, & in pauperes erogare pecuniam ad ædificationem.

16. A muneribus quibuſcumque abſtinere.

17. Notario ſuo, aut Secretario uti ad libitum, ex declar. Congreg. Conc.

18. Procurationem debitam accipere, hoc eſt, victum illius diei, quo viſitat, ex Conc. loc. cit.

ANNOTATIONES.

Circa decimum. Extraneos actus a Viſitatione intellige, qui neque attinent ad locorum, ſeu perſonarum Viſitationem Eccleſiaſticam, neque ad functiones ſupradictas Pontificales.

Circa 11. Fugiat Epiſc. hoſpitia laicorum, & eorum convivia, ex Prov. 4. Mediol.

Circa 12. expedit, ut Epiſcopus aſſumat miniſtros, quos etiam mittere queat ad viſitanda minora loca, ſeu ad ſupputandas rationes dati, & accepti, ubi opus eſt; quare inter eos eſſe poterit Oeconomus domus Epiſcopalis, Theologus Epiſcopi, & Magiſter Cæremoniarum, cum famulo a cubiculo, præter Archidiaconum, ſeu Canonicum J. U. D.

Si plures aſſumat, quam ſolita procuratio iis ſufficere poſſit, expendat Epiſcopus de ſuo, quod ſule docet ex Pavor. Felic. in man. Viſitator lib. 1. tit. 15. Decem perſonæ computato Epiſcopo, & ſeptem jumenta conceduntur in Conc. Prov. 4. Mediol. inferioribus autem Viſitatoribus non ultra octo perſonas, & ſex jumenta, ſed his inferioribus longe minor ſufficere poteſt numerus.

Circa 16. Vilagut part. 1. in fine n. 21. citat Doctores, qui concedunt Viſitatoribus ea munera, quæ comedenda, ac conſumenda ſunt ibidem, nec alio aſportanda; ut jugum Domini ſit ſuave.

Circa 17. Idem Vilagut concedit a Notariis moderatum aliquid recipi poſſe pro eorum labore in ſcribendo, ſi non recipiant ſalarium de publico pro tali labore; & citat ibi S. Antoninum, & illud infert argum. a ſimili, quod a Conc. Trid. conceditur Notariis decima pars aurei pro dimiſſoriis litteris, &c. Verum non valet argumentum ab una caſu ad alium, in quo expreſſe Concilium prohibet, ne ipſi Viſitatores, aut quiſquam ſuorum quicquam procurationis cauſa pro Viſitatione, aut alio quovis nomine nec pecuniam, nec munus quodcumque ſit, etiam ſi qualitercumque offeratur, accipiant, non obſtante quacumque conſuetudine etiam immemorabili, quid apertius? Zerola part. 1. V. Viſitatio idem docet.

Circa 18. Vide varios modos procurationis exigendæ, & pœnas dupli, & alias inflictas iis, qui amplius acceperint, in Conc. Trid. ſeſſ. &c. tit. & Navar. in Conſ. 2. in ip. iterum pœna ſtatuta in c. exigit de cenſibus in 6. ſex notabilia affert. item Zerola part. 1. V. Viſitatio, §. 6. ubi excludit medicinas, ſumptus equorum, plures procurationes, ſi una die duæ viſitentur Eccleſiæ, & loca pauperum, ſeu Eccleſiæ pauper, quæ gratis ſunt viſitanda.

Præſtari tamen debent vecturæ quoque equorum a Viſitatis, nedum eorum pabula, quæ ſemper dari ſolent; quando vero Epiſcopus eget, & alioquin impeditur Viſitatio, ex Theſ. Fori Eccl. p. 2. c. 16. n. 43. per text. ibi cit. immo etiam divite Epiſcopo præſtanda erant, ſi adeſt conſuetudo. Ibid. n. 44. & 55.

Quod attinet ad reſtitutionem, duplici in cap. exigit, renovatam in Conc. Trid. cit. ea erit intra menſem facienda, ſub pœna interdicti ab ingreſſu Eccleſiæ, ab Epiſcopo, ſuſpenſionis ab officio, & beneficio ab inferioribus: a laicis autem, ſuſpenſionis ab ingreſſu Eccleſiæ, & a communione Euchariſtiæ per extravag. Bened. XII. tit. de conſ. donec duplum Eccleſiæ gravatæ reſtituerint, ubi etiam habetur, quod Epiſcopus tenetur de facto famulorum ſuorum: ſi ſciat, aut ratum habeat: neque valeat in his caſibus remiſſio donantium ulla.

* *Excuſat materia levis, ex gloſs. in eod. cap. exigit. verb. munera, & exemplificat in exportatione caponorum, caſeorum, & flaſcorum vini, & ſimilium, quæ neque movent aliquem, neque faciunt (ait) donantem pauperiorem; totius tamen victualia tantum in proprio loco conſumendi recipiuntur.*

§. III.

Index librorum, quorum lectione juvari poteſt Epiſcopus in Viſitatione.

1. POntificale Romanum, tit. Ordo ad viſitandas Parochias, part. 3.
2. Conc. Trid. ſeſſ. 6. cap. 3. & 4.
Seſſ. 7. cap. 7. & 8.
Seſſ. 13. cap. 1.
Seſſ. 14. cap. 4.
Seſſ. 21. cap. 8.
Seſſ. 22. cap. 8. & 9.
Seſſ. 24. cap. 3. 9. & 10.
Seſſ. 25. cap. 6.
3. Acta Mediolanenſis Eccleſiæ, par. 4.
4. Concilium Tridentinum, & Praxis hæc Compendiaria.
5. Mariani Socini, & Franc. Pavini Tractatus de Viſitatione.
6. Pauli Fuſci Epiſcopi Sarnenſis libri duo de Viſitatione.
7. P. Filician Comenſis Epiſcopi Manuale Viſitatorum.
8. Annibalis Rochi Tractat. de Viſitatione.
9. Alphonſi Vilagut Caſſinenſis Speculum Viſitatorum.
10. Zerola part. prima, Verbo Viſitatio, in praxi Epiſcoporum.
11. Azor. Inſtitut. Moral. par. 2. l. 3. c. 40.
12. Lucæ Ant. Reſtæ Directorium Viſitatorum.
13. Michaelis Timothei Inſtructio Compendioſa Viſitandi Eccleſias.
14. Dominici Zucchineti Conſtitut. & Decreta Concil. ſex Prov. Mediol.
15. Pauli Salodii Praxis de Viſitatione.

Prædicti namque auctores tradunt varias doctrinas, & inſtructiones pro formandis rite opportunis Decretis de unaquaque re Eccleſiaſtica; quarum epilogum, & compendioſam Methodum, a nemine adhuc tentatam, propediem Deo dante, dabimus in lucem.

§. IV.

Index præparandorum a Viſitatore pro Viſitatione.

1. EDictum generale proponitur pro generali Viſitatione cum electione, & publicatione Coadjutorum.
2. Præmonitiones fiunt per litteras ad Parochos, ut in Indice ſequenti.
3. Ferat ſecum Decreta poſtremæ Viſitationis, ut ſemper quærat, An exequutioni mandata.
4. Concilium Tridentinum, & Praxim hanc Compendiariam.
5. Pontificale Romanum cum Paramentis Pontificalibus, albi, & nigri coloris.
6. Decreta Provinciæ ſuæ, & Synodi Diœceſanæ, cum Edictis generalibus, &c.
7. Inſtructiones Fabricæ Eccleſiaſticæ, ſi adſint.
8. Indicem librorum prohibitorum.
9. Caſus reſervati ſummo Pontifici, & Epiſcopo.
10. Indices locorum, & perſonarum, quæ Viſitationi ſubjacent, ut infra §. 6. & 7.
11. Libellos diſtribuendos de Doctrina Chriſtiana, & alios ſpirituales.
12. Numiſmata ſacra a Summo Pontifice benedicta, cereos, Agnus Dei, ſacras Imagines, & ejuſmodi ad pietatem excitandam.
13. Præmittat Epiſcopus, ſi opus eſt, Concionatores, & Confeſſarios, & Cæremoniarum Magiſtros.
14. Fariat ſibi indicem præcipuarum quarumdam rerum, de quibus interroget, ex Indice 9. 11.

§. V.

Index præparandorum a Viſitandis.

1. ORatio publica, &, ſi fieri poteſt, quadraginta horarum, indicatur a Parochis, ſaltem in locis inſignioribus.
2. Monitio populo fiat de proxima Viſitatione, cauſis, effectibus, & ritu, intra Miſſas lectis Paſtoralibus Litteris, ſi datæ ſunt, & moneatur populus ad revelandum ea, quæ correctione egent.
3. Invitetur populus ad Pœnitentiæ Sacramentum, ut de manu Epiſcopi ſumat Euchariſtiam.
4. Præparentur ii, qui confirmandi ſunt, paratis opportunis ſchedulis, in quibus ſcripta ſint nomina, cognomina Confirmandorum, Compatrum, & Parochiæ.
5. Frequenti campanarum ſono excitetur populus, maxime vero pridie Viſitationis.
6. Ex vicinioribus locis conveniant Confeſſarii approbati ad Confeſſiones audiendas.
7. Præparentur Hoſtiæ, & particulæ, vinum, mappæ, vaſa ad ſacræ Communionis uſum.
8. Ornetur Eccleſia, & paretur locus pro miniſtrando Sacramento Confirmationis.
9. Si quæ ſunt benedicenda, vel conſecranda, opportune parentur.
10. Pro cæremoniis Epiſcopalibus.

Umbella, ſeu Baldachinum in porta oppidorum inſigniorum, a nobilioribus loci geſtandum.
Crux ſine haſta ab Epiſcopo deoſculanda.
Tapes cum pulvino.
Thuribulum cum navicula.
Vas aquæ benedictæ cum aſperſorio.
Pluviale & ſtola coloris albi pro Rectore Eccleſiæ.
Scabellum genuale cum tapete, & pulvinaribus ante Altare majus.
Sedes prælta ſupra tres gradus, & ſub umbella, ſi fieri poteſt, a latere Evangelii, cum tapete ſupra gradus.
Goſſipium pro abſtergendo Chriſmate Sacro poſt Confirmationis Sacramentum, Panniculi duo, & vas aquæ ad hunc uſum ad lavandum, & tergendum frontem Confirmatorum.
Vas aliud pro colligendo goſſipio jam adhibito.
Occurſus Cleri totius, Confraternitatum Doctrinæ Chriſtianæ, & populi, intrante Epiſcopo, Litanias cantantium, aut Hymnos, & præſertim Canticum Benedictus.
Sex candelabra in Altari majori cum candelis circiter ſex unciarum.
Duo intortitia ad varios uſus.

11. In Sacriſtia exponatur ordine ſacra ſupellex, ut brevi cerni poſſit.
12. Ibidem libri ad uſum Eccleſiæ deſtinati, Miſſalia, Breviaria, Antiphonaria, Ritualia.
13. Index ſacrarum Reliquiarum cum ſuis teſtificationibus
14. Indulgentiarum, Altariſve privilegiati documenta.
15. Inventarium jurium, privilegiorum, & onerum Eccleſiæ, tum finium Parochiæ deſcriptio.
16. Statuta, ſi quæ ſunt, Eccleſiæ propria, & mores in Divinis Officiis, ſi differant ab aliis.
17. Inventarium ſacræ ſupellectilis.
18. Inventarium bonorum ſtabilium, & reddituum Eccleſiæ, Decimarum, & Oblationum.
19. Index Beneficiorum, quæ ſunt infra fines Parochiæ.
20. Index Eccleſiarum, Oratoriorum, Capellarum cum oneribus intra eoſdem fines.
21. Item Sodalitatum, Confratrium, Locorumque.
22. Item Monaſteriorum tam virorum, quam mulierum cum titulis propriis, & numero perſonarum.
23. Item Sacerdotum, Diaconorum, Subdiaconorum, Clericorum ſæcularium ejuſdem Parochiæ.
24. Item eorum, qui diſciplinam Eccleſiaſticam, ut Clerici fiant, ingrediuntur.
25. Item eorum laicorum, qui Eccleſiæ deſerviunt, in divinis Officiis, funeribus, &c.
26. Index bonorum fortaſſe uſurpatorum a laicis.
27. Index Miſſarum receptarum, & celebrandarum, & quibus factum ſit ſatis.
28. Index legatorum ſolutorum, & ſolvendorum ad pias cauſas relictorum.
29. Prompti habeantur codices Parochiales Baptizatorum, Confirmatorum, Matrimonio conjunctorum, ſtatus animarum & Defunctorum.
30. Decreta Synodalia, Edicta, Bulla in Cœna Domini, & caſus reſervati.
31. Index eorum, qui in Parochia ſua, de hæreſi ſuſpecti ſunt, blaſphemi, malefici, ſimoniaci, uſurarii, concubinarii, adulteri, notorie criminoſi, & qui non communicantur in Paſchate. Item conjugum diviſorum, excommunicatorum, interdictorum, feſta violantium, aleatorum, & prohibitos libros habentium.
32. Index Medicorum, Ludimagiſtrorum, Obſtetricum, Pictorum, & Sculptorum, Bibliopolarum, Notariorum, Cauponum, & ſimilium perſonarum, de quibus noſſe debet Epiſcopus.
33. Et hæc omnia paranda erunt reſpective ab omnibus Viſitandis.
34. Alia ſunt paranda a quolibet de Clero, ut Ordinum inſtrumenta, Beneficiorum item; tum facultates datæ pro audiendis Confeſſionibus, Concionibus habendis, Miſſa certo loco celebranda, habitandi cum laicis, ancillave, ſeu extra ædes Eccleſiaſticas, locandi aliis eaſdem, exponendi capſulam pro eleemoſynis.
35. Tum libri perſonales, qui ſolent præſcribi Eccleſiaſticis, Miſſale, Breviarium, Kalendarium, Volumen Bibliorum, Homiliarum, Catechiſmus Romanus, & ejuſmodi.

§. VI.

Digitized by Google

§. VI.

Index locorum ab Epiſcopo Viſitandorum.

1. COnfici curet Epiſcopus a Cancellario Epiſcopali locorum indicem Viſitandorum, quem in Viſitatione perficiet, de quo ſupra §. præc. n. 19. & 20.

2. Hæc autem ſunt de ejuſdem immediata juriſdictione: primo Eccleſia Cathedralis.

3. Eccleſiæ Collegiatæ cum ædibus Canonicorum.

4. Parochiales cum ædibus Parochorum.

5. Beneficiatæ.

6. Quæcumque aliæ; etiam Sacella, Oratoria, ubi celebratur Miſſa, & Confratriæ. Teid. ſeſſ. 22. cap. 8.

7. Item ea Oratoria, quæ ſunt in viis, & ubi non celebratur Miſſa.

8. Hoſpitalia, & loca pia. ſeſſ. 22. cap. 8, & Collegia quæcumque ibid.

9. Monaſteria Monialium ſub Ordinario.

10. Alia ſunt loca cum limitatione viſitanda, nimirum.

11. Monachorum, & Regularium Eccleſiæ, ubi eſt animarum cura. Teid. ſeſſ. 7. cap. 7.

12. Monialium Monaſteria ſub Regularibus, quæ clauſuram habent. Teid. ſeſſ. 15. cap. 5.

13. Eccleſiæ, quæ ſunt nullius Diœceſis, a viciniori Epiſc. viſitantur, ſeſſ. 24. cap. 9.

14. Monaſteria virorum, ubi non viget regularis obſervantia, ſeſſ. 21. cap. 8.

15. Beneficia quæcumque, & qualitercumque commendata, ſeſſ. eadem.

ANNOTATIONES.

CIrca primum. Nota ordinem Indicis locorum fieri juxta diviſionem civitatis per Quarteria, ſeu Portas, ſeu Regiones, Diœceſis vero per Vicariatus, ſeu Plebanias.

Circa 8. non ſunt viſitanda Hoſpitalia & pia loca, quæ ſunt immediate ſub protectione Regum, ex Trident. ſeſſ. 22. cap. 8. neque ea, in quibus aliter eſt cautum in fundatione, & expreſſe contra Epiſcopum. Collegia vero inſtituta pro ſuſtentatione ſtudentium pauperum ſunt loca pia. Vide Garz. de Benef. par. 5. cap. 1. n. 612. ſi aliquod oriatur dubium, viſitet Epiſcopus tamquam Sedis Apoſtol. Delegatus, ex eodem ibidem.

Circa 11. viſitari debent etiam Eccleſiæ curatæ Equitum Hieroſolymitanorum, ex Decl. Sacr. Cong. 77. apud Vilagut. loc. cit. num. 6. non autem ubi habitat Generalis Ordinis, ex Trid. ſeſſ. 25. cap. 11. de regul.

Circa 13. Si dubitatur, quis Epiſcopus vicinior, in Concil. Provinciali debet fieri electio a Prælato illius loci de aliqua perſona idonea, a qua ipſæ Eccleſiæ nullius diœceſis viſitentur, ut docet Fuſcus lib. .. cap. 8. num. 2. & electione facta, non poteſt mutari a ſucceſſoribus ex Declar. Congreg. 7. apud Vilagut. loc. citat. num. 8. ex Trident. ſeſſ. 24. cap. 9. intelligo de Eccleſiis ſæcularibus. Diſtantia vero eſt menſuranda ab ipſa Cathedrali Eccleſia, ex Declarat. Congregat. ibidem.

Circa 14. Viſitari non debent Prioratus militum Hieroſolymitanorum, ex ſeſſ. 7. cap. 8. §. ubi Equites: quod ſi non vigeat obſervantia regularis, paterne monere debet Epiſcopus eorum Regularium ſuperiores, ut corrigant ea, quæ neceſſaria ſunt, & ſi intra ſex menſes ea non correxerint, tunc iidem Epiſcopi poſſunt viſitare, & corrigere, ex Trident. ſeſſ. 21. cap. 8. Nunc temporis viſitare poſſunt eas domos Regulares, in quibus duodecim non degunt, erectas, poſt Decretum Sac. Congreg. de Celebrat. Miſſarum 21. Junii 1625.

Circa 15. Comprehenduntur in Decreto Trident. etiam illa Monaſteria commendata, quæ ſunt perpetuo unita aliis Eccleſiis, vel piis locis, etiam ſi loca ipſa eſſent ſub regulari protectione, ex Sacra Congreg. ſeſſ. 21. cap. 8.

§. VII.

Index Perſonarum Viſitandarum.

1. HAbeat Epiſcopus Indicem totius Cleri ſui cum nominibus, & cognominibus, juxta locorum diſtinctionem, quem complere poterit indice prænotato ſupra. §. 5. num. 23.

2. Sunt autem viſitandi Abbates.
3. Canonici.
4. Plebani.
5. Parochi.
6. Beneficiati.
7. Sacerdotes.
8. Initiati ſacris.
9. Clerici.
10. Moniales ſub Ordinario.
11. Adminiſtratores locorum piorum.
12. Confratres.
13. Quæſtores eleemoſynarum.
14. Officiales curiæ Epiſcopalis.

ANNOTATIONES.

CIrca 2. intellige de Abbatibus ſæcularibus exemptis.

Circa 3. Non viſitantur Canonici exempti a S. Sede Apoſtol. quod ſi procedat Epiſc. extra actum Viſitationis generalis, eligi debent duo de capitulo, de quorum conſenſu procedatur, ex Trident. ſeſſ. 25. cap. 6. ſi nimirum Canonici ſint exempti; alios non exemptos viſitat Epiſcopus prout voluerit: ſed tamen in loco capitulari, ſeu alio commodiore, ut Sacra Congregat. reſpondit Epiſcopo Abulen. ad Octavum.

Circa 6. Fuſcus notat lib. 2. c. 7. quod nomine beneficii intelligitur Canonicatus, Præbenda, Dignitas, Perſonatus, Vicaria, Præſtimonium, Penſio ad vitam aſſignata pro titulo: immo, & beneficium de menſa, & Terra beneficialis ſeu ruralis, cujuſmodi Neapoli habeatur quia ſcilicet orare oportet pro anima relinquentis, & capellania.

In Declarationibus S. Cong. Conc. Trident. excipiuntur a Viſitatione ſubcollectores Cameræ Apoſtolicæ, licet beneficiati in reſponſ. ad Epiſc. Segobien.

Circa 11. Pia Univerſitatum loca non ſunt obnoxia redditioni rationum Ordinario ex Decl. Sac. Congreg. neque Adminiſtratores Regulares tenentur reddere rationem Monaſteriorum, licet pia loca dicantur.

Ratio quoque ſumptuum Fabricæ Eccleſiaſticæ, ſi aliter in inſtitutione ſtatutum ſit, non eſt reddenda Epiſcopo. Cæterum, etſi alii adminiſtratores reddere debeant, non tamen excluditur Epiſcopus, qui cum iis unicum habet votum in eorum abſolutione: aliat non valet. Hæc Sacra Congregatio, in Declarat. ſeſſ. 22. c. 9. Vide, quæ diximus §. 6. circa octavum.

Circa 12. & 13. Favet Trid. expreſſe in d. cap. 9. ſeſſ. 22. Adde; poſſe Epiſcopum viſitare, & corrigere regularem extra Monaſterium degentem, etiam ſui Ordinis privilegii prætextu munitum ex Trident. ſeſſion. 6. cap. 3. ſi tamen degerit ſine licentia ſuperioris, ut ibidem Sacra Congregatio, ex eodem Concil. ſeſſion. 25. cap. 14. de regul.

Item poſſe punire eum regularem tamquam deſertorem ſui inſtituti, qui ſine mandato Superioris in ſcriptis obtento repertus fuerit extra Conventus ſuos, etiam prætextu abeundi ad ſuperiores ex Trident. ſeſſ. 25. cap. 4. niſi conſtet de notorio gravamine ait F. Eman. tom. 2. qu. 30. art. 3. qui præced. qu. art. 1. affert Decretum Sacræ Congregat. mitiorem in partem emanatum.

Cæterum in Viſitatione perſonarum ſatius erit, ſi Epiſcopus ſolus cum Notario quemque examinet, vel etiam in aliquibus ſine Notario, ut majori cum fiducia de abſentibus loquantur emendandis.

§. VIII.

Index, & Ordo agendorum in Viſitatione.

1. NUnc deveniendum eſt ad ipſam Viſitationem, cujus ordo ex Pontificali Romano eſt.

2. Recipiatur Epiſcopus in locis inſignioribus ſaltem, proceſſionaliter, ut in Pontificali; non extra portam, ex Cærem. Epiſcopor. lib. 1. cap. 2.

3. In minoribus locis cum rochetto, & mozetta, oſculo Crucis in porta Eccleſiæ, incenſatione a digniore ex Clero viſitando, induto pluviali albo.

4. Epiſcopus autem genuflexus quidem oſculatur Crucem, ſed ſtans cooperto capite incenſatur.

5. Orat ante Altare; & apud Altare, quod oſculatur, benedicit populo ſolemniter.

6. Si hora eſt, celebrat Miſſam, vel audit, excipit Clerum ad obedientiam cum oſculo manus, in Miſſa ſermonem habet, & communicat.

7. Sex facit in ſermone, quæ habentur in Pontificali ſed arbitrio ſuo.

8. Fit confeſſio, & abſolutio generalis cum Indulgentia poſt ſermonem quam publicabit Canonicus, ſeu Parochus Eccleſiæ.

9. Induitur Epiſcopus amictu ſupra Rochettum, Stola, Pluviali coloris nigri, & Mitra ſimplici, facit abſolutionem Defunctorum Epiſcoporum, & aliorum, ut in Pontificali, ſive per Eccleſiam, ſive per Cœmeterium procedendo, cum Candelabris, Aqua benedicta, & incenſo; Clero cantante Pſalmos, & Reſponſoria.

10. Aſſumpta Stola, & Pluviali albo, accenſiſque intorticiis, viſitat Sacroſanctam Euchariſtiam, quam prius, & poſtea incenſat.

11. Depoſitis paramentis, viſitabit Baptiſterium, Olea Sacra, Sedes Confeſſionales, Reliquias Sacras, tum Altaria, Capellas, Sacras Imagines, Sacriſtiam, Cœmeterium, Baptiſterium autem, & Sacras Reliquias cum luminibus accenſis; & hæ incenſantur.

12. Poſtea ædes Eccleſiaſticas, Hoſpitalia, Confraternitates, & loca pia.

13. Pro Confirmatione miniſtranda paratur Pluviale, & ſtola albi coloris: ſicut etiam pro conſecratione, ſeu benedictionibus Pontificalibus rerum ſacrarum.

14. Audit confeſſiones, & querelas inquirit, ut onus eſt de converſatione Cleri, & populi; de rebus ſpiritualibus & temporalibus, de libris, & ornamentis.

Hæc

Hæc omnia ex Pontificali Romano, hoc eodem ordine; & paucis additis.

ANNOTATIONES.

1. *V*Iſitare deberet prius familiam ſuam Epiſcopus, deinde alios orine, quem diximus, Catædralem, Collegiatas, Parochiales, &c.*

2. *Prædictus tamen ordo eſt arbitrarius Epiſcopo præſertim ſi Veſperi venias ad locum viſitandum, quo caſu fieri poterunt ea tantum, quæ uſque ad num. 6. ſunt prænotata; reliqua mane ſequenti.*

3. *Poteris etiam ad viciniora minimo loca mittere coadiutores ſuos & convocare ad inſigniorem locum vicinos populos pro Confirmatione.*

4. *In Viſitatione Monialium audies eas ad cratem, non intra ſepta Monaſterii.*

§. IX.

Index obſervandorum in Viſitatione locorum.

1. DUÆ ſunt partes Viſitationis locorum; Deſcriptio eorumdem, prout ſunt, & præſertim cum defectibus; Ordinatio pro tollendis defectibus.

2. In ipſo actu Viſitationis ſola ſufficit Deſcriptio. Circa finem Viſitationis uniuſcujuſque Eccleſiæ maturæ fiant Ordinationes, & Decreta, ex deſcriptione hauſta, niſi accidat in aliquibus executio ipſa, ut dicemus in proprio Indice §. 10.

Deſcriptio conſiſtit in duobus; An ſit, & Quale ſit, juxta Indices, qui ſequuntur.

5. *De Sanctiſſima Eucharistia.*

Obſervet Epiſcopus, & Notarius, deſcribit, an ſint, qualia ſint, quæ ſequuntur.

Tabernaculum ligneum.
Conopæum, & an plura.
Velum interiorem.
Corporale ſtratum.
Pixidem.
Auro litamintus.
Velum.
Particulas.
Fragmenta.
Renovationem.
Clavem auratam.
Baſim tabernaculi vacuam.
Lampadem ardentem.
Tabernaculum geſtatoriunm pro Proceſſione.
Pyxidem pro infirmis.
Burſam cum chordulis albam pro rurali communione, ut a collo pendeat Pixis.
Umbellam.
Laternam.
Intortitia.
Velum pro humeris longum.

5. *De Baptiſterio.*

Qualis Fons.
Copnopæum.
Umbella.
Cancelli.
Imago Sancti Joannis Baptiſtæ Chriſtum baptizantis.
Aqua.
Sacrarium vicinum.
Cochlear pro infundenda acqua.
Vas Oleorum Sacrorum.
Sal.
Lintei ad tergenda capita.

6. *De Oleis Sacris.*

Armarium in Eccleſia
A latere Evangelii
Cum inſcriptione majuſculis litteris.
Ornatus exterior, & interior.
Vas ſtanneum intra capſulam excorio ambuſto, vel ligneam.
Bombacium madidum oleo; & ſiccum ſuperius.
Burſa violacea.
Ampullæ pro deferendis a Cathedr. Oleis.
Arcula, & clavis, ſi mittatur qui ea deferat.
Renovatio.
Combuſtio veterum.

7. *De Sedibus Confeſſionalibus.*

Sedes in publico.
Lamina forata.
Velum ſpiſſum.
Imago pia.
Bulla Cœnæ.
Caſus Epiſcopo reſervati ibidem affixi.
An claudi queat ipſa ſedes, ne laici ſedeant.

8. *De Sacris Reliquiis.*

Armarium.
Veſtis interior.
Thecæ propriæ.
Nomina Reliquiarum.
Approbatio.
Expoſitio.
Claves.
Officia divina.
Feſta.

9. *De Altaribus.*

Altare majus.
Gradus ad illud.
Gradus in eo.
Ara lapidea.
Conſecratio totius.
Tela cerata, immobilis.
Feneſtellæ nullæ.
Mappæ tres, vel una duplicata.
Earum Benedictio.
Crux.
Candelabra.
Icon.
Statuæ.
Tabella ſecretarum.
Tela ſtragula.
Mutatio mapparum.
Palliaria.
Umbella.
Suppedaneum.
Feneſtra urceorum.
Cancelli.
Cereoſtata.
Campanula.
Clavus pro bireto Sacerdotis.
Pulvinaria.
Tabella ultimi Evangelii.

10.

Dos Altaris.
Patronus.
Onera Miſſarum.
Titulus beneficii.
Feſtum.
An Officium.
Privilegium Defunctorum.

11. *De Eccleſia ipſa.*

Chorus.
Crux magna in medio, alto loco, cum Salvatore.
Sedes Epiſcopalis cum gradibus, & Umbella.
Naves Eccleſiæ.
Parietes.
Imagines Sanctorum.
Pulpitum.
Feneſtræ.
Sepulchra.
Sedes mulierum, & populi.
Diviſio ſexus.
Tectum.
Pavimentum.
Armaria.
Arculæ eleemoſynarum.
Vaſa Aquæ benedictæ.
Porta.
Super eam imago.
Crux in culmine.
Cæmeterium.
Clauſura.
Crux lignea.
Arbores nullæ.
Campanile.
Campanæ.
Earum benedictio.
Funes, ſcalæ.
Tectum.
Culmen.
Crux.
Pavimentum.
Oſtium.
Clavis.
Uſus earum.
An ad laicorum negotia.
Confeſſio ſub Altare majori.
Patronus.
An profana ſerventur ibi.
Epitaphia indecora.
Sepultura pro Clero.
Pro pueris.
Eccleſiæ titulus.
Dedicatio.
Feſtum utriuſque.
Officium quo ritu.
Alia Feſta propria.
Indulgentiæ.
Stationes.
Oratio Quadraginta Horarum.

13.

De Choro,

Sedes.
Legilia.
Antiphonaria.
Breviaria.

Martyrologium.
Calendarium,
Pontificale.
Cæremoniale.

Directiorum Chori,
Libri Proceſſionum.

14.

De Sacriſtia.

Armaria.
Arcæ.
Labrum ad lavandas manus,
Manutergia.
Oratorium.
Tabellæ precum ante, & poſt Miſſam,
Preces ad paramenta.
Miſſalia,
Calices.
Patenæ.
Purificatoria.
Corporalia & pallæ,
Vela,
Burſæ.
Cotyla Hoſtiarum,
Amictus.
Albæ,
Cingula.
Stolæ, Manipuli, & Caſulæ quinque colorum.
Feſtivæ.
Feriales,
Dalmaticæ,

Plovialia.
Pallia.
Mappæ variæ.
Mappulæ ad manus tergendas,
Aliæ ad Communionis uſum,
Superpellicea.
Integumenta Miſſalium.
Signacula.
Pulvinaria pro Miſſali.
Alia pro genibus.
Imagines devotæ.
Tabellæ onerum, Feſtorum,
Vigiliarum.
Urceoli,
Pelviculæ.
Campanulæ.
Vaſa pro laicorum purificatione,
Supellex argentea.
Thuribulum cum navicula.
Crux Proceſſionalis.
Vexilla.
Vas pro aqua cum aſpergillo.
Tabella Pacis.

Inſtrumentum conficiendarum Hoſtiarum, & Particularum.
Cribrum pro particulis.
Vaſa florum fictorum.
Vaſa ad lavanda corporalia.
Piſcina ſacra.
Candelabrum Cerei Paſchalis,
Feretrum.
Panus mortuorum.
Legilia.
Libri.
Rituale novum.
Miſſæ rejectæ, non approbatæ,
Calendarium.
Portæ.
Claves.
Pavimentum,
Feneſtræ tutæ,
Parietes,
Tectum.
Inventarium prædictorum.
Subterraneus locus pro vino Miſſæ,

15.

De Ædibus Eccleſiaſticis,

Incolæ,
Cohabitatin ancillarum,

Facinoroſum latibulum.
Reparatio.

Diſtantia ab Eccleſia,

16.

De Oratoriis.

Ut ſupra de Eccleſia.
Adde,
Vexilla.
Crucem Proceſſionalem,
Cappas.

Baculos Priorum.
Libros precum.
Arculas eleemoſynarum.
Vabellam Indulgentiarum,
Aggregationis diploma.

Inventaria bonorum.
Orationes 40. horarum.
An Miſſæ ſolemnes.
Officium Divinum majus.

17.

De Hoſpitalibus, & Locis Piis,

Porta.
Inſcriptio.
Cellæ.
Diſtinctio ſexus,
Tabellæ onerum.

Supellex.
Inventarium,
Statuta,
Fundatio.
Privilegia,

Indulgentiæ,
Oratio 40. horarum,
Lecti.
Genus infirmorum.
Miniſterium.

18.

De Oratoriis Viarum, ſeu Capellulis.

Altaria nulla,
Imagines.

Clauſura beſtiis.

Reparatio,

19.

De Monaſteriis Monialium,

Clauſura.
Portæ.
Parietes,
Rotæ,

Feneſtellæ Communionis, & Confeſſionis.
Crates ferreæ duplices.

Collocutoria.
Feneſtræ.
De Eccleſia, ut ſupra.

ANNOTATIONES.

1 AN poſſint oſtia frangi ab Epiſcopo Viſitante recuſantes Viſitari quo ad clauſuram. Vide Fuſcum de Viſitat. lib. 2. cap. 19. ubi ex profeſſo tractat, cum diſtinctionibus, & tandem concedit.

2. Impedientes quo minus Epiſcopus ſua utatur juriſdictione excommunicantur in Bulla Cœnæ Domini num. 15.

3. Invocari poteſt brachium ſæculare, quod ſi neget, excommunicari poteſt, cap. 2. de maledicis, & c. 1. de Offic Ordin.

§. X.

Index decernendorum in Viſitatione locali, & materiali,

PEritus Sacrorum Canonum Epiſcopus, Decretorum Synodalium, & communioris uſus Eccleſiæ Catholicæ, quædam ſtatim decernet, & in ipſo Viſitationis actu exequetur, quædam maturius, circa finem Viſitationis locorum & perſonaru.

1. Nam decernet ſtatim, & ſingillatim ea quæ ſequuntur.
2. Altarium demolitionem, ubi facienda eſt.
3. Ararum confractionem Veteris Chriſmatis & Oleorum ambuſtionem.
4. Sepulcrorum amotionem, ſeu obſtructionem, ſi loco tiveto.
5. Amotionem bradellarum, ſedilium, & aliorum impedimentorum.
6. Item profanarum imaginum, aut rerum.
7. Lacerationem corporalium, purificatoriorum, & rerum indecentium ſine remedio.
8. Profanationem calicum, & patenarum; item Eccleſiarum, quæ fit, ut infra.
9. Clauſionem portarum lateralium.
10. Lacerationem Miſſalium, Breviariorum nimis indecentium.
11. Amotionem arborum a Cæmeterio, & locis Sacris.
12. Ramorum inciſionem, qui nocent parietibus Eccl.

Ea vero, quæ maturius, & data opportunitate temporis, ſunt executione mandanda.

1. Altarium reconcinnatio, & bardellarum,
2. Umbellæ conſtructio ſuper Altare.
3. Telaria Altarium lignea.
4. Septa Altarium.
5. Feneſtella pro urceolis.
6. Crux, Candelabra, & alia hujuſmodi, aſſignato congruo ſpatio temporis judicio Epiſcopi, & pœna pecuniaria, aut alia ad arbitrium, non autem cenſuris, vel certe, non latæ ſententiæ niſi ex maxima cauſa.

Alia denique ſunt, quæ reſervari debent, examinanda melius adhibitis etiam in conſulationem doctiſſimis viris, peracta

acta tota Viſitatione, ne diutius immorans Viſitator loca plus juſto geavet.

ANNOTATIONES.

1. *Ex prædictis aliqua fieri debent ſumptibus Rectoris Eccleſiæ, aliqua populi ære, vel utriuſque.*

2. *Regula eſt in Actis Eccleſiæ Med. ut cum Eccleſiæ redditus ſuppetunt commode ad omnes expenſas, non compellatur populus, niſi ad cæmeterii impenſam: præterquam ubi eſt conſuetudo populi etiam alia præſtandi, quæ retineatur.*

3. *Si vero non ſuppetunt fructus Eccleſiæ præter victum Sacerdotis, totum, quod deeſt Parochiali Eccleſiæ, ac ædibus Parochialibus in fabrica, ſupellectili ſacra, vel Cleri ſubſtentatione, curandum eſt impenſa Populi.*

4. *Altarium minorum inſtauratio, ex Decreto S. Caroli in Synodo Diœceſana IV. præſtanda eſt per eos, quibus ex fundatione, aliove jure, onus ejuſmodi impoſitum eſt, ſi nulli ii ſint, fiat eorumdem altarium cenſu, legatove pro Miſſa facienda relicto, ſi minus ſatis eſt, moneantur ii, qui ibidem habere jus ſibi perſuadent, ſi neque hi ſint, detur iis, qui ſponte velint, vel ii præſtent, quibus incumbit onus reliquæ Eccleſiæ, datoque certo termino amoveantur, & a altare majus, ſeu aliud transferantur. Hæc ibi.*

5. *Si partiendum eſt onus, aſſignentur Rectori potius, quæ pertinent ad paramenta, mappas, & reparationem Altaris majoris; populo, quæ ad ſabricam.*

6. *Quæ attinent ad Sacram Euchariſtiam, dentur ſcholæ Corporis Chriſti cum ſacultate, ut quæſtues ad hunc effectum.*

7. *In taxandis Capellani fructibus pro reparatione, & ornatu, habeatur ratio ne gravetur ultra id quod aſſignaretur mercenario implenti onera Capellæ.*

8. *Ultimum remedium eſt ſuperſedere a toto ſervitio, vel ejus parte per aliquod tempus, quod impenderetur, ſi a mercenario præſtandum eſſet, aſſignetur pro impenſa, data facultate Titulari, ſi inops eſſet, ſuſcipiendi oneris in alio altari, vel Eccleſia cum ſua eleemoſyna.*

9. *In iis, quæ minutiora ſunt, ut claves, corporalia, &c. non excuſetur Rector ullo quovis inopiæ prætextu, quo minus etiam negligente populo ab ipſo præſtetur.*

10. *De Eccleſiis profanandis, & diruendis. Vide Concil. Trid. ſeſſ. 21. cap. 7.*

11. *Quæ Rector non potuit exequi morte præventus, ſuppleat hæres.*

§. XI.
Index obſervandorum in Viſitatione Perſonarum.

1. *In Viſitatione Canonicorum.*

Quæ ad Collegium communiter ſpectant.	Officiales Capituli.	Manſionarii, ſeu Capellani.
Origo.	Conventus Capitulares.	Habitus.
Numerus Canonicorum.	Sigillum.	Merces.
Dignitates quot, & quæ.	Acta.	Servitium.
Habitus choralis.	Onera.	Conſuetudines Eccleſiæ,
Statuta.	Miſſæ ſolemnes.	Proceſſiones.
Diſtinctio Præbendarum.	Horæ Canonicæ.	Ritus.
Redditus.	Chori diſciplina.	Magiſter cæremoniarum,
Diſtributiones.	Conciones.	Sacriſtia
Servitium.	Anniverſaria.	Clerici.
Cantus.	Miſſarum numerus.	Muſici.
Punctatores.	Officia propria.	Organiſta.
Theologalis.	Feſta.	Alii.
Pœnitentiaria.	Archivium.	Ratio redditum reddenda
Doctoralis.	Inventaria bonorum mobilium, immobilium.	

2. A ſingulis exquirenda, ut infra de aliis Beneficiatis, & præterea, an minor ſit, 22. annis, vocalis ante Subdiaconatum an acceperit aliquid pro admiſſione novi Canonici.

In Viſitatione Parochorum.

3.		
Ut de Beneficiatis infra.	Proceſſionibus.	In Triduo majoris hebdomadæ quid.
Et præterea de indice, de quibus ſupra §. 5. num. a 18. uſque ad 34.	Feſtis propriis.	Hoſtia reſervata in Calice tecto.
Item interrogentur de reſidentia,	Conſuetudinibus.	Fontis benedictio, & Cerei Paſchalis.
Miſſa, frequenti Concione,	Conventibus menſtruis pro caſibus conſcientiæ.	Litaniæ majores, & minores.
Feſtorum, Vigiliarum, Edictorum publicatione.	Quot Parochias unuſquiſque habet.	Qua ratione.
Doctrina Chriſtiana.	Miniſtros ſufficientes.	Ritus in celebranda Miſſa ſolemni, & privata.
Veſperis.	An benedicat cineres, candelas, palmas.	Benedictio domorum.
		Repræſentationes piæ.
5.		
De Sacramentorum adminiſtratione.	Obſtetrices peritas.	An ultra tres dies differatur Baptiſmus,
Circa compatres in Baptiſmo.	Cautionem in lecto pro infantibus.	An domi fiat.
6.		
De Pœnitentiæ Sacramento.	An alienos.	Cum ſtola,
Ante diem, vel noctu, an mulieres.		
7.		
De Communione.	Apparatus.	Frequentia.
Puerorum inſtructione.	Concurſus pro communione ægrotorum.	
8.		
De Extrema unctione.	Manus Sacerdotum qualiter requiratur.	Commendatio animæ,
An renes mulierum ungantur.	Viſitatio infirmorum.	
9.		
In matrimonio.	Cohabitatio ſponſorum ante matrimonium.	Abuſus.
Sponſalibus.		Ritualis uſus,
An conſenſus ſeparatim exquiratur.		
10.		
In aliis functionibus.	Victu, ædibus Concionatoris.	Mercede,
Concione Quadrageſimali.		
11.		
De funeribus.	Abuſus.	An Viduæ Miſſas audiant,
Qui mos.	An altarium pallia adhibeantur,	
12.		
Examen fieri poteſt de Theoria Sacramentorum, judicio Epiſcopi,	Qui libri pro Doctrina.	A laicis de Parochi moribus,

13. *In Viſitatione Beneficiatorum,*

Nomen.	Pluralitas beneficiorum.	Profeſſio fidei,
Cognomen.	Penſiones activæ,	Redditus.
Patria.	Paſſivæ.	Onera.
Ætas.	A quo collatio.	Satisfactio.
Beneficii titulus.	Quando.	Officium divinu m

Præ-

Prædia.
Fines deſcripti.
Arbores cæſæ.
Alienatio.
Locatio.
Ao conſanguineis.
Inventarium.
Bullæ oſtendantur.
Pacta ſimoniaca.
Facultas celebrandi.
Miniſtrandi Sacramenta.
Renunciatio beneficii.
Publicatio.
Permutatio.
Unio.

14. *In Viſitatione cujuſcumque de Clero.*

Nomen.
Cognomen.
Patria.
Ætas.
Patrimonium.
Servitium Eccleſiæ.
Ordo.
Habitus.
Tonſura.
Barba.
Annulus.
Capilli.
Caligæ.
Collaria.
Negociatio.
Venatio.
Arma.
Spectacula.
Larvæ.
Docere puellas.
Servitium laicorum.
Si exterus, Dimiſſoriæ litteræ.
Confeſſio frequens.
Miſſa, ſeu communio.
Cantus Gregorianus.
Muſicus.
Studia litterarum.
Habitatio.
Officium divinum, ſive parvum B. Virg.

15. *In Seminario.*

Statuta.
Mores.
Magiſtri.
Rectores.
Adminiſtratores.
Redditus.
Numerus.

16. *In Viſitatione Monialium.*

Statuta.
Obedientia.
Paupertas.
Caſtitas.
Clauſura.
Circuitus virorum intra ſepta.
Sacramentorum frequentia.
Chori diſciplina.
Silentium in Choro,
Dormitorio, & Refectorio.
Oratio mentalis.
Jejunia.
Flagella.
Officia, & labores communes.
Lectio Ad menſam.
Comites in loquutorio.
Laici ſine licentia.
Crates apertæ in Quadrageſima, & Adventu.
Electio Officialium.
Largitio munerum.
Victus communis.
Epiſtolæ.
Redditus.
Onera.
Satisfactio.
Capitulum culparum.
Negotiorum.
Rationes dati, & accepti.
Hæc in communi.

17.
Examinatur unaquæque de nomine.
Cognomine,
Patria,
Profeſſione,
Ætate in Monaſterio.
Dote allata,
Renunciatione.
Choralis, an converſa ſit.
Officium divinum, vel quod ejus loco.
Munus, & Officium.
Cella ſeparata.
Exercitia monaſterii communia.
Annuli,
Comæ.
Chirotecæ.
Canes.
Aves.
Speculum.
Inſtrumenta muſica.
Crepidæ Sæculares.

18.
De Prælata.
Officium moribus.
Magiſtra Novitiarum.
Vicaria.
A ſecretis.
Sacriſtiæ Præfecta.
Janitrice.
Oeconoma.
Adiutricibus.
Rotariis.
Officialibus minoribus.
Et præſertim ſupra prædictis num. 16.
Item de Confeſſario Ordinario, & Extraordinariis.

19. *In Viſitatione Adminiſtratorum piorum locorum, & Confratriarum.*

Inſpiciantur libri rationum.
Expenſarum.
Locationum.
Contractuum.
An commeſſationes fiant.
Ao Officiales ſint debitores.
Qui alii debeant.
Legata nondum ſoluta.
Superflui ſumptus.
Juramentum Officialium.
Salaria miniſtrorum.
Quæſtores.
An cum campanula, ſeu tabella.
An artificio precum indecoro.
Conventio cum quæſtuariis.

20.
Eadem obſervantur in Montibus pietatis, præſertim ut uſuræ ſuſpicio arceatur.

21. *In Viſitatione Officialium Cleri.*

Taxæ.
Scripturæ.
Pœnæ.
Depoſitarii fides, & cautela.
Munera judicum.
Nimia mora cauſarum.
Viſitatio carcerum.
Victus.
Expenſæ.
Cuſtodia.
Notariorum fides.
Vicarii profeſſio fidei.
Acceptio perſonarum.

22. *In Viſitatione aliorum Laicorum.*

Ludimagiſtrorum mores.
Fidei profeſſio.
Medicorum acceſſus ultra tres dies ad inconfeſſos.
Bibliopolarum, indices librorum.
Examen aliorum fit juxta Indicem §. 5. num. 31. 32. arbitrio Epiſcopi.
Tripudii diebus feſtis.
Nundinæ.
Comœdiæ turpes.
Legata non ſoluta.
Quæſtuariorum abuſus.
Vagorum, & peregrinorum mores.
Notariorum fori laicalis imperitia.
Meretricum nimia licentia.
Cauponum publica vitia.
Viduarum, & pauperum neceſſitates.

23. *In Gymnaſiis publicis.*

Statuta.
Mores.
Profeſſio fidei a Doctoribus, quæ curanda eſt ab Epiſcopis ex Sacra Congregat. Conc. ſeſſ. 25. cap. 2.
Item in docentibus Grammaticam, Arithmeticam, ex eadem ibidem.
Philoſophia falſa impugnanda, ex Concil. Lateranenſe.
Lectio Sacræ Scripturæ, ex Conc. Trident. ſeſſ. 5. cap. 1.

24. *In Viſitatione piarum Fœminarum.*

Fundatio.
Leges.
Habitus.
Convictus.
Sacramenta.
Pia exercitia.
Redditus.
Clauſura.
Numerus.
Regimen.

De

25. *De Regularibus*.

In domibus etiam Regularium, Renunciatio bonorum, reclamatio de nullitate Profeſſionis, delicta extra clauſtra, Prædicatio Verbi Dei, publicatio cenſurarum, præcedentiæ lites, lectio Sacræ Scripturæ, ad Epiſcopum ſpectant, ſeſſion. 25. capit. 16. cap. 4. 14. 19. capit. 12. 13. ſeſſ. 5. cap. 1. & ultim.

§. XII.

Index Decernendorum in Viſitatione perſonali.

1. DEſcriptione perſonarum facta cum defectuum cujuſque mentione, ad Decreta venitur.

2. Quædam fiunt verbo, vel ſecreto, vel publice, ut cæteri timorem habeant, judicio Epiſcopi; cavendum tamen eſt, ne diminuatur auctoritas Parochi, vel Prælatæ Monialium, niſi gravius delictum aliter ſuadeat, in dubio ii defendantur ab Epiſcopo.

3. Quædam, quæ ſunt communia pluribus, ſi graviora ſint, ſcripto decernantur, cum oblatione, ut legantur ſæpius, audientibus iis, de quibus agitur.

4. Quædam graviſſima, quæ probatione egent, accuſatore non probante, ne publicentur: teſtibus autem nolentibus deponere in ſcriptis, ſecreto fiat correctio.

5. Quædam rite probata puniantur, prout juris eſt præſertim contra non Reſidentes.

6. Nam initio ſeveritatem, in progreſſu diligentiam, in fine juſtitiam adhibere debet Viſitator. Parcius tamen Decretis agat, ne nimis multa vileſcant.

7. In titulis Beneficiorum illegitimis, ſi quos repererit, utatur dilatione ad breve tempus, ut Eccleſiæ quam primum conſulatur, nedum Beneficiato fortaſſe excuſando.

§. XIII.

Index, & Ordo deſcribendæ totius Viſitationis a Notario.

1. IN actu Viſitationis ſcribat celeriter in foliis eo diſtinctiori modo, quo poteſt, & nihil omittat, præſertim Decretorum, quæ curſim quandoque fiunt a Viſitatore.

2. Relaturus deinde in librum, eum dividat in duas partes, cum his titulis: Viſitatio Civitatis, & Diœceſis.

3. Subdividat quamlibet partem in quinque partes. In Prima deſcribatur Viſitatio localis. In ſecunda Viſitatio Perſonalis. In tertia Decreta omnia. In quarta Rationes dati, & accepti, cum redditibus locorum piorum, & Confratriarum. In ultima Acta judicaria ſcribantur contra delinquentes, ſeu debitores locorum piorum, & ejusdem.

4. In Viſitatione locali ſcribatur acceſſus Viſitatoris, quo die, menſe, & anno, quibus comitibus, quo modo receptus, quæ ſingillatim egerit uſque ad Viſitationem ipſam locorum: quæ deſcribentur ordine, quo facta eſt, juxta Indicem §. 8.

5. Si quæ decreverit, & exequutus fuerit Viſitator, ſtatim ex iis, quæ in Indice §. 10. ſtatim ibid. notet, ſi non executioni mandatum fuerit, referatur in 3. partem.

6. Viſitatio perſonalis eodem ordine, quo Indice §. 11. deſcribatur.

7. In tertia parte ſcribantur Decreta localia, & perſonalia ordine locorum ſervato in Viſitatione locali, addito ſpatio temporis, & pœna.

8. In quarta parte reſervetur omnis ratio reddita adminiſtrationum locorum piorum, ordine, quo ſupra.

9. Ultima pars continebit Acta judicialia, citationes, monitoria, ſequeſtra, examinationes teſtium, & actus judiciales, ſive civiles, ſive criminales Viſitationis.

10. Exemplum Decretorum cuique loco Viſitato relicto mandabitur Rectori, ut præterea eadem Decreta ſcribat in libro ad hoc deputato, ne folia pereant, quod accidere facile poteſt.

11. Deberent etiam in libello ſeparato, ſeu in fine cujuſque loci Viſitationis localis, Procurationes notari, ad poſterorum informationem.

12. Demum ea etiam notari, quæ ad Sacramentum Confirmationis, benedictiones, & rerum conſecrationes ſpectant, eo loci, quo peracta ſunt in eadem Viſitatione locali.

13. Notarius diligentior in fine Viſitationis civitatis, ſeu Diœceſis repræſentabit ſtatum Civitatis, ſeu Diœceſis diſtincte ad eam formam, quam nos præſcripſimus in Praxi celebrandæ Synodi part. 3. c. ult.

14. Fidelem, & ſinceram totius Viſitationis ſeriem, & acta, ne patiatur Notarius deſiderari: libris etiam Viſitationum plena fides præſtatur, ut probat Vilagut poco ſup. cit. num. 34.

§. XIV.

Index eorum, quæ adduntur & omittuntur Viſitatore inferiore viſitante.

1. DAntur litteræ patente ab Epiſcopo cum ea facultate, quæ eidem videbitur opportuna: exemplum dabitur infra.

2. Leguntur hæ patentes litteræ in unoquoque loco ante actum Viſitationis.

3. Omittuntur ea, quæ ad Pontificalem ſpectant dignitatem.

4. Stola ſupra cottam indutus facit abſolutionem defunctorum, viſitat Sanctiſſimam Euchariſtiam, Olea Sacra, Reliquias, & Baptiſterium.

5. Cætera ut ſupra.

6. Viſitationi finem imponet, ut infra.

§. XV.

Index agendorum pro fine Viſitationis.

1. DAntur Rectoribus locorum ſingulorum propria Decreta a Notario ſubſcripta: publicanda ab iiſdem Rectoribus, etiam aliis, ad quos pertinent.

2. Approbantur rationes adminiſtrationum redditæ, ſi bene fuerint redditæ, cum ſubſcriptione Viſitatoris, vel Deputatorum ab eo, vel Notarii; fiunt præcepta ut ſolvant ii, qui debent, intra certum terminum, ſub pœnis dupli, & aliis.

3. Cauſæ criminales ſi longiores ſunt, reſerventur foro Vicarii Generalis.

4. Eodem modo civiles, ſi finiri non queant intra dies Viſitationis.

5. Vicariis Foraneis mandari poteſt, ut ſibi deſcribant in libello proprio Decreta omnia, quæ ſingillatim Clero ſui Vicariatus relicta ſunt, ut procurent executionem.

6. Diſtribuantur pia munera, libri ſpirituales, de quibus in Indice §. 4. num. 11. & 12.

7. Et recognoſcatur ratio ſumptuum pro victu factorum in Viſitatione loci.

8. In Eccleſia ſtans Epiſcopus ante Altare in cornu Epiſtolæ dicit Pſalm. De profundis, Preces, & Orationem pro Defunctis, ut in Pontificali, in fine Viſitationis, & vadit.

ANNOTATIONES.

1. *QUid erit agendum, ſi fiat appellatio a Decretis Viſitationis? aut ſi allegetur ſuſpectus Epiſcopus?*

2. *Reſpondeo primo: non poſſe uti ſuſpectum recuſari, nec ulla allegatione ſuſpicionis impediri, quominus pœna extraordinaria, quæ morum correctionem, & emendationem reſpiciat, Viſitatos afficere poſſit, ſunt eadem verba S. Congreg. Concil. Trident. ſeſſ. 7. c. 8.*

3. *Neque per appellationem impediri, vel ſuſpendi, eadem Sacra Congregat. ſeſſ. 24. cap. 10.*

4. *Reſpondeo ſecundo: ſi compilato proceſſu, formato judicio, ſervatis ſervandis, prout juris eſt, procedat Epiſcopus Viſitans, admittitur appellatio poſt diffinitivam, ita tamen, ut non ſuſpendat executionem, eodem c. 10. S. Congreg.*

5. *Et licet agat tamquam Sedis Apoſtolicæ delegatus, declinare tamen non poteſt juriſdictionem Metropolitani in caſibus illis, in quibus ante Concilium, hic tamquam Ordinarius poterat uti eodem jure, eademque poteſtatem, eadem ibid.*

6. *Danda ergo erit copia actorum juxta Trid. ſeſſ. 13. c. 3. & ſeſſ. 24. c. 20.*

FORMULA EDICTI

Pro Viſitatione generali ex Actis Eccleſiæ Novarienſis ſub Carolo a Baſilica Petri Epiſcopo, & Ordinis noſtri aliat Præpoſito Generali.

SIamo per viſitare piacendo a Dio le Chieſe, e Terre di coteſte parti con gli Oratorii, luoghi pii, Confraternita ed ogni altra coſa, che a noi tocchi, a fine di provedere tutto ciò, che biſogna intorno al culto di Dio, alla cura delle anime, alla vita de' Chierici, ed al buono ſtato delle coſe.

Eſortiamo adunque con ogni affetto tutte le perſone a fare orazione calda al Signore, che ſi degni darci ogni ajuto opportuno, perche queſta noſtra azione rieſca conforme al maggior ſervigio di S. D. M. la quale azione ſi contenteranno accompagnare ſino al fine con la detta orazione; e con la preſenza loro ancora, quanto ſi poſſa.

A tale effetto ordiniamo, che ſi faccia orazione pubblica avanti il Santiſſimo Sacramento, e qualche proceſſione prima del noſtro arrivo.

Ed acciocchè la viſita ſia più giovevole a tutti, gl'invitiamo a confeſſarſi, e comunicarſi allora, il che facendo, e pregando non ſolo per il bene di queſta viſita, ma anche per tutta la Chieſa di.... e univerſale, conſeguiranno l' INDULGENZA EPISCOPALE; ed a tal fine mandaremo Confeſſori innanzi con autorità di tutti i caſi a noi riſervati. Invitiamo tutti quelli, che non hanno ricevuto il Santo Sacramento della Confermazione a prepararſi per eſſo, conforme a gli avvertimenti, che perciò ſono ſtati ordinati.

Coman-

Digitized by Google

Comandiamo a tutti gli Eccleſiaſtici, beneficiati, e non beneficiati, che ſi trovino pronti alle loro Chieſe con le carte degli loro Ordini, e beneficii, ed altri inſtromenti ad eſſi appartenenti; con le fondazioni de' titoli; e nota degl'obblighi di qualunque; inventarii de' beni, e ſuppellettile Eccleſiaſtica, e delle ſacre Reliquie; Indice de' libri, che tengono tanto per uſo proprio, quanto della Chieſa; Nota delle Indulgenze delle Chieſe; Facoltà di celebrare; Fedi della Confeſſione, e Comunione a' tempi debiti; del ſervizio fatto alla Chieſa aſſegnata, e dell' abito decente uſato per l' addietro.

Comandiamo alli Rettori delle Chieſe che ci apparecchino nota da preſentarci ſubito, di tutte le Chieſe, ed Oratorii, ancora de' Secolari, ed ancora campeſtri delle ſue Parrocchie, e così di tutti i Chierici, de' luoghi pii, e confraternità; delle feſte, ſolennità, proceſſioni, e riti pubblici, e particolari; nota delle ſuperſtizioni, e d'ogni abuſo, e corrottela pubblica; de' peccatori pubblici, come uſurarii, concubinarii, beſtemmiatori, malefici, e di quelli che non ſi ſono confeſſati alla Paſqua proſſima, e ci avviſino, ſe ci foſſe alcuno interdetto o ſcomunicato, o ſe alcun marito ſteſſe ſeparato dalla moglie, o la moglie, all' incontro: e ſe nelle Parrocchie ſue è alcun Romito.

Che ciaſcuno aviſi in tempo, ed apparecchi, ſe ci ſono Calici, corporali, campane, tabernacoli, vaſi, immagini, veſtimenti, ed altri paramenti Eccleſiaſtici da conſacrare, e benedire, ancorchè già foſſero uſati.

Ed agl' Officiali, e Capellani de' luoghi pii, fabbriche, e confraternità, che ſiano pronti con le loro fondazioni, inſtituzioni, aggregazioni, regole, licenze, Indulgenze, Reliquie, obblighi di Meſſe, officii divini, anniverſarii, oſpitalità, limoſine, o altre opere pie, e con li conti dell' entrate, limoſine, e maneggio loro.

A tutti univerſalmente comandiamo ſotto pene ad arbitrio noſtro, che ſapendo in detta Parrocchia, che alcuno ſia per ſue parole, o fatti ſoſpetto di ereſia, o di eſſere fautore di eretici, o che abbia libri, o ſcritti proibiti; non manchi di venirlo a denonciare a Noi, ovvero a noſtri Viſitatori.

Comandiamo ancora a tutti, Eccleſiaſtici, e laici, che ſapendo peccatori, abuſi, e corruttele pubbliche come di ſopra, vengano a notificarlo a Noi, o noſtri Viſitatori.

E ſpecialmente a chi ſapeſſe alcuna perſona eſercitare maleficii, fattucchierie, o incanteſimi.

Ed ancora a chi ſapeſſe, alcuni obblighi di Meſſe, Officii divini, limoſine, ed altre opere pie tenerſi occulti, o non eſſere eſeguiti da chi ſi voglia, o ſiano tali obblighi fondati in ultima volontà, ovvero in iſtituzione de' beneficj, ovvero in antica conſuetudine, o pure in altro modo.

Tutti poi eſortiamo, e preghiamo quanto caldamente poſſiamo nel Signore, che ſapendo la rovina, ovvero il pericolo di qualche anima, o altri mali in diſſervigio di Dio, ancora ſecreti, alli quali non poſſiamo provedere, vogliano per officio di carità facerlo ſapere. Dat.

LITTERÆ PASTORALES

Pro Viſitatione.

CHi annuncia la viſita, dilettiſſimi in Criſto figliuoli, arreca nuova di coſa amorevole, di coſa di giovamento, e di ſalute; il che come ſi conoſca in tutte l'altre viſite, ch'anno luogo fra gl'uomini; in quelle, che fanno i Veſcovi molto più chiaramente ſi comprende. Si viſitano i congiunti di ſangue, e gl'amici fra loro, per apportarſi conſolazione, e giovamento, l'uno all' altro: viſitano i Signori mondani le loro Città, e Fortezze, per provedere alla ſicurezza del paeſe, ed alla quiete de' ſuoi vaſſali: viſitano i Medici gl' infermi, per arrecare loro la ſanità: gl' agricoltori le ſue vigne, ed i ſuoi campi, perchè levate le ſpine, e le male erbe con la buona coltura poſſano produrre frutti abbondanti; quelli finalmente, che tengono in varie parte i ſuoi greggi, vanno a vederli ſe ſono ben curati, e governati, perchè ſi conſervino, e rendano buon frutto. La viſita Epiſcopale poſſiamo dire, che comprenda in ſe tutti queſti officii di viſita: percioche va il Veſcovo a viſitare le ſue Chieſe, e Parrocchie, e le anime alla ſua cura commeſſe, per conſolare i ſuoi figliuoli, come Padre, ed apportar loro ogni giovamento, che poſſa: per apportar la ſanità dell' anima a quelli, che giacciono infermi per vizij, peccati, diſcordie, ed altre gravezze di coſcienza: va a vedere come le fortezze ſpirituali di Dio, che ſono le Chieſe, i ſacri Miniſtri, ed i Popoli fedeli, ſono ben munite contro gl' inſidiatori, e nemici del vivere criſtiano, e della ſanta Fede Cattolica: va a vedere come ſia ben coltivata la terra dell' anime da' Sacerdoti, ſe ſi laſciano venire le ſpine de' mal viventi, e ſcandaloſi: ſe con buoni eſempj di vita, con ſante monizioni, ed officii paterni, con ſeminare la parola di Dio, con aſſidua cura, e fatiche ſe ne procura, e ſi rende il frutto conveniente: va come paſtore, che propriamente è detto dallo Spirito Santo, procurando il bene, e la ſalute de' ſuoi greggi, vedendo, ſe ſono paſciuti del cibo Sacratiſſimo del Corpo del Signore, e del cibo della parola di Dio a tempi debiti; porta ſeco molti ajuti per cavarli da' legami de' peccati, e metterli nella via della ſalute. Li paſce egli ſteſſo di quei ſantiſſimi, e divini cibi, li conſola, e conferma con li doni dello Spirito Santo: va per mettere le proprie mani, faticare in tutto quello, che ſia di biſogno, per bene delle ſue anime. Ma che vi portiamo noi eſempj delle viſite umane? Le grazie, i favori, i governi, gl'ajuti, e riforme ſalutari, che Iddio ſuol fare al genere umano in varii tempi, ſono chiamate viſite dello Spirito Santo. La ſteſſa feliciſſima, e ſantiſſima venuta del Figliuolo di Dio al Mondo per liberarlo dal Demonio, e dal peccato, ſi chiama viſita, *Viſitavit nos Oriens ex alto*. Egli è vero, dilettiſſime anime mie, che, ſe la viſita dee eſſere a tutti giovevole, biſogna, che ad alcuni, i quali non vanno per buona via, tal volta paja un poco più grave, o dura; mentre che perſeguitando i vizii, correggendo i peccati, ſpingendo i negligenti, raffrenando i ſenſuali, anche alle volte con un poco di forza, pare, che levi altrui i ſuoi comodi, ed i ſuoi diletti, tutto però viene dalla medeſima carità. Così è Padre il Padre, quando caſtiga per ſuo bene il figliuolo, come quando gli fa carezze. I caſtighi, ed i flagelli di Dio, il quale però è ſempre fonte di miſericordia, ſi chiamano dalla Scrittura in molti luoghi per nome di viſite, *Viſitabo in virga iniquitates eorum & in verberibus peccata eorum*, ed aggiunge: *Miſericordiam autem meam non diſpergam ab eo*: Così conviene ancora a' Paſtori dell' anime di viſitare alcuno con la verga, che perciò Iddio l' ha data loro a portare, ed è tuttavia effetto d' amore, e di carità. Che maggior carità, ch' adoperar la verga con quel concubinario, che per mala, ed invecchiata conſuetudine ſe ne ſta nelle mani del Demonio? così contro il beſtemmiatore; contro gl' uſurpatori delle coſe ſacre, contro i violatori delle feſte, e de' luoghi ſacri; ed altri peccatori, i quali non s' inducono a laſciare i peccati con le monizioni ſole, per l' abito lungo, ch' anno fatto in eſſi, e ſe non ſi moleſtaſſero in varii modi, ſe bene anche molte volte con ſuo ſdegno, ed ira, ſe ne porterebbono fino alla morte, anzi all' Inferno, il ſuo peccato; guai a quelli, che peccando non ſono in queſto modo viſitati; perciò dice Iddio minacciando per un Profeta, e moſtrando l'ira ſua graviſſima contro un popolo, *Non viſitabo ſuper filias veſtras cum fuerint fornicatæ, & ſuper uxores veſtras cum fuerint adulteratæ*.

Noi adunque per divina volontà chiamati alla cura di queſti razionali, e Criſtiani greggi, mentre vi annunziamo la viſita noſtra Paſtorale, altra nuova non vi portiamo che d'amore, e di carità, di giovamento, e di ſalute. Veniamo noi deſideroſi, e ſitibondi del voſtro bene: veniamo diſpoſti ad ogni fatica per voſtra ſalute: portiamo con noi tutte le benedizioni, che poſſiamo, perchè le godiate: benedizione all'anime: benedizione a' corpi: benedizione alle campagne, ed a tutte le coſe voſtre. V' invitiamo da lungi, e da preſſo a laſciare i peccati, a prendere, e godere la grazia de' Santi Sacramenti: a fare opere meritorie nel culto di Dio: a valervi della noſtra autorità, per liberare, e ſollevare l' anime voſtre da' legami, da' peſi, che ſoſtengono, e per conſolarvi in Criſto: meniamo idonei Sacerdoti con noi: vi apportiamo Indulgenze: veniamo ad offerire il Santiſſimo Sacrificio per voi, a procurare la liberazione dell' anime de' voſtri defonti, che ſono in Purgatorio: veniamo come miniſtri di Dio a diſpenſare in voi i miſterii, la grazia dello ſpirito Santo, ed i ſuoi Santiſſimi Doni. A voi conviene ſapervi prevalere dell' occaſione, e conoſcere il tempo della voſtra viſita, perchè non vi dica il Salvatore, come una volta diſſe minacciando a Gieruſalemme, che non aveva conoſciuto il tempo della ſua viſita, *Eo quod non cognoveris tempus viſitationis tuæ*. Non penſate, anime care, che queſta ſia voce, nè invito mio: ma penſate, che ſia del Salvatore ſteſſo per mezzo di me ſuo indegno ſervo: non penſate che venga il Veſcovo a voi, ma il Salvatore ſteſſo, il quale ha detto, che chi riceve i ſuoi ſervi, riceve Lui ſteſſo, e chi dà loro orecchia, la dà a lui ſteſſo, ed ha diſpoſto, che i Veſcovi in particolare ſiano a' popoli fedeli in luogo di eſſo Dio.

Perciò figliuoli dilettiſſimi, ſe alcuno di voi per l'addietro è ſtato in peccato di carne, in adulterio, in concubinato, in fornicazione, ora faccia ogni coſa per levarſene; ſe ha commeſſo uſura, e fatto contratti illeciti, emendi il tutto, e reſtituiſca: ſe han ricevuto quello, ch' è del proſſimo, ovvero della Chieſa, lo renda, e facciale anco per queſto, che non gli conſumi il reſtante del ſuo avere: ſe ha laſciato d'eſeguire i legati pii, obblighi di Meſſe, Officii, limoſine laſciate da' ſuoi maggiori, non ſopporti più oltre nell' anima ſua carico tale: ſottraggiaſi a tanto pericolo: e ſe ha vero biſogno di termine ricorra da noi, ricordandoſi delle pene; e cenſure poſte contro i traſgreſſori: ſe ha tenuto nell' animo odii, e rancori,

il

li deponga, e ſi reconcilj col ſuo proſſimo. Se alcuno s'è privato da sè ſteſſo al tempo debito del cibo Santiſſimo del Corpo del Signore, ora almeno con la dovuta penitenza ſi diſponga a riceverlo. Siccome noi, figliuoli dilettiſſimi, con tutto l'affetto vi apportiamo tutte le benedizioni, che poſſiamo: così diſponete voi gl'animi voſtri a ricevevle con tutto l'animo, ed effetto filiale: ricorrete a' Santi Sacramenti, ricorrete a' Confeſſori, ricorrete all'autorità Epiſcopale, chi n'ha biſogno, per liberare, per acquetare, e per conſolare l'anime voſtre. Venga ciaſcuno a ricevere da noi la Santiſſima Eucariſtia, cibo dell'anima, anzi l'anima dell'anima noſtra, e fonte di grazia, e vera conſolazione ſpirituale. Venga a ricevere l'amorevoliſſima grazia dell' Indulgenza: riceva i paterni ricordi, che gli porgiamo, del ſanto Evangelio, e della Dottrina di Criſto: riceva con vera diſpoſiziona il Sacramento della Confermazione chi non l'ha ricevuto, per confermare, ed ingagliardire l' anima ſua contro le coſe contrarie alla ſua ſalute. Vagliaſi ciaſcuno del tempo della ſua viſita, acciocchè tutti ne riportino conforto ſpirituale, e ſalute, e noi quella conſolazione in Gesù Criſto, la quale ci renderà facili, e guſtoſi tutti que' pochi incomodi, che portiamo per viſitare le voſtre anime: e la quale ſopra ogni noſtro comodo, e guſto deſideriamo in queſta vita. E per fine di tutto cuore vi benediciamo.

Formula litterarum patentium Epiſcopi pro Viſitatore inferiore.

Dilecto nobis in Chriſto N. ſalutem in Domino. Ut executioni earum rerum, quæ a Conciliis hujus Provinciæ, ac Diœceſis, & a nobis decreta ſunt, conſulamus: Te Viſitatorem in tota Diœceſi conſtituimus, cum facultate mandandi, quod opus fuerit pro ejuſmodi executione; etiam pœnis & cenſuris adhibitis, informationes aſſumendi de negligentiis, & delictis, quæ compereris: ac inobedientes puniendi pœnitentiis, mulctis pecuniariis, adhibitis ad uſum pium, arbitrio noſtro applicandis: ita tamen ut ſi quæ graviora inciderint, Nobis, aut Vicario noſtro Generali reſerves, omnia autem in acta redigas, prout opus fuerit, & ad nos quam primum referas. Concedimus quoque, ut ad Sanctiſs. Sacramenta admittere poſſis, qui pro Paſchate non fuerint admiſſi, ſi juſta cauſa admittendi viſa tibi fuerit, & a Nobis, aut Vicario noſtro contra mandatum non fuerit; Facultatem item abſolvendi ab omnibus caſibus reſervatis, & delegandi aliis ſingillatim tamen: qua in re conſidera quemadmodum te geres: præſertim in caſibus gravioribus, & ſcandaloſis, & ubi reſtitutio requiratur: quam auctoritatem etiam in Vicarios foraneos exercere poſſis: Mandantes omnibus Vicariis, Parochis, aliiſque, ad quos pertinet, ut te tamquam Viſitatorem noſtrum recipiant, & procurationes, ſumptuſque debitos præbeant, prout opus fuerit. Hæ vero valeant ad Dat.

ANTIPHONÆ, ET PRECES IN VISITATIONE

Recitandæ ex Pontificali Romano

Ad recipiendum Epiſcopum ſolemniter a Clero in Viſitatione.

Oſculata Cruce ab Epiſcopo genuflexo ſuper tapete, & pulvino, & quam ei offeret Rector Eccleſiæ indutus pluviali albo ſupra ſuperpelliceum, cantatur Antiphona.

Sacerdos, & Pontifex, & virtutum opifex, paſtor bone in populo, ſic placuiſti Domino.

Si Via longior eſt, adduntur cantica, & Hymni, ex Pontificali: nimirum, Benedictus Dominus Deus Iſrael, &c. Te Deum. Veni Creator. Ave Maris ſtella. *Hymn. de Patrono loci.*

Tum offertur Epiſcopo ab eodem Rectore aſperſorium aquæ benedictæ, qua primo ſeipſum, deinde alios aſpergit.

Reddito aſperſorio, offertur eidem navicula, de qua imponit incenſum in thuribulum cum benedictione, miniſtrante naviculam eodem Rectore: a quo & incenſatur, triplici ductu.

Accedit Epiſcopus ad Altare majus, ubi orat, & Rector Eccleſiæ ſtans in cornu Epiſtolæ Altaris verſus Epiſcopum dicit.

℣. Protector noſter aſpice Deus.
℟. Reſpice in faciem Chriſti tui.
℣. Salvum fac ſervum tuum.
℟. Deus meus ſperantem in te.
℣. Mitte ei Domine auxilium de Sancto.
℟. Et de Sion tuere eum.
℣. Nihil proficiat inimicus in eo.
℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
℣. Domine exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Deus humilium viſitator, qui eos paterna dilectione conſolaris, prætende ſocietati noſtræ gratiam tuam: ut per eos, in quibus habitas, tuum in nobis ſentiamus adventum. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Aſcendit Epiſcopus ad Altare, quo oſculato in medio ſolemniter populum benedicit. Preces pro Abſolutione Defunctorum facienda in Viſitatione Epiſcopi.

Viſitator incipit Antiphonam: Si iniquitates.

Deinde cum Clero dicit Pſalmum. De profundis in *fine:* Requiem æternam.

Tum dicit totam Antiphonam: Si iniquitates obſervaveris Domine, Domine quis ſuſtinebit.
Kyrie eleiſon, Chriſte eleiſon.
Kyrie eleiſon.
Pater noſter, *quod ſecreto completur.*

Interim aſpergit ter ante ſe aqua benedicta, & impoſito incenſo in Thuribulum cum benedictione ter incenſat eodem modo.

Quo facto, dicit. Et ne nos inducas in tentationem.
℟. Sed libera nos a malo.
℣. In memoria æterna erunt juſti.
℟. Ab auditione mala non timebunt.
℣. A porta inferi.
℟. Erue Domine animas eorum.
℣. Requieſcant in pace. ℟. Amen.
℣. Domine exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui inter Apoſtolicos Sacerdotes famulos tuos Pontificali feciſti dignitate vigere: præſta quæſumus, ut eorum quoque perpetuo aggregentur conſortio. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Prædicta dicuntur tantum, Viſitante Epiſcopo: quæ ſequuntur, communia ſunt Epiſcopo, & Viſitatoribus inferioribus.

Cantatur Reſponſorium: Qui Lazarum reſuſcitaſti a monumento fœtidum: * Tu eis Domine dona requiem, & locum indulgentiæ. ℣. Qui venturus es judicare vivos, & mortuos, & ſæculum per ignem. Tu eis, &c.

Et præcedente Cruce cum Acolythis, & candelabris accenſis, aqua benedicta, & incenſo proceditur ad cæmeterium, ſeu circa ſepulcra Eccleſiæ dicendo Antiphonam, & Pſalmum, ut ſupra: & in medio cæmeterii, ſeu Eccleſiæ cantatur Reſponſorium.

Libera me Domine de morte æterna in die illa tremenda. * Quando Cœli movendi ſunt, & terra. * Dum veneris judicare ſæculum per ignem. ℣. Tremens factus ſum ego, & timeo, dum diſcuſſio venerit, atque ventura ira. * Quando. ℣. Dies illa, dies iræ, calamitatis, & miſeriæ, dies magna, & amara valde. * Dum veneris. ℣. Requiem æternam dona eis Domine: & lux perpetua luceat eis. Libera me Domine de morte æterna, in die illa tremenda. Kyrie eleiſon. Chriſte eleiſon. Kyrie eleiſon.

Interim imponitur incenſum in Thuribulum.

Pater noſter: *aſpergit, & incenſat Viſitatorem de more, & poſtea dicit:* Et ne nos inducas in tentationem.
℟. Sed libera nos a malo.
℣. In memoria æterna erit juſtus.
℟. Ab auditione mala non timebit.
℣. A porta inferi.
℟. Erue Domine animas eorum.
℣. Requieſcant in pace.
℟. Amen.
℣. Domine exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Ore-

Digitized by Google

Oremus.

DEus, qui inter Apoſtolicos Sacerdotes famulos tuos Pontificali, ſeu Sacerdotali feciſti dignitate vigere: præſta quæſumus; ut eorum quoque perpetuo aggregentur conſortio.

DEus veniæ largitor, & humanæ ſalutis amator, quæſumus clementiam tuam, ut noſtræ Congregationis fratres, propinquos, & benefactores, qui ex hoc ſæculo tranſierunt, Beata Maria ſemper Virgine intercedente cum omnibus ſanctis tuis, ad perpetuæ beatitudinis conſortium pervenire concedas.

DEus cujus miſeratione animæ fidelium requieſcunt, famulis, & famulabus tuis, & omnibus hic, & ubique in Chriſto quieſcentibus da propitius veniam peccatorum, ut a cunctis reatibus abſoluti tecum ſine fine lætentur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

℣. Requiem æternam dona eis Domine.

℟. Et lux perpetua luceat eis.

Duo Cantores dicunt:

℣. Requieſcant in pace. ℟. Amen.

Et producto ſigno Crucis ab omni parte ſuper cæmeterium, redditur ad Eccleſiam, dicente Clero ſine nota totum Pſalm. Miſerere, *cum* Requiem æternam *in fine.*

Ante Altare majus dicit Viſitator in medio ſtans: Kyrie eleiſon. Chriſte eleiſon. Kyrie eleiſon. Pater noſter.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. A porta inferi.

℟. Erue Domine animas eorum.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

ABſolve, quæſumus, Domine, animas famulorum, famularumque tuarum ab omni vinculo delictorum, ut inter Sanctos, & electos tuos reſuſcitati reſpirent.

Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Et proſequitur Viſitationem Sanctiſſimi Sacramenti, &c.

Forma Decretorum in fine Viſitationis locorum.

NOs N. N. Eccleſia S. M. Viſitantes mandamus, ut infra.

Quod Tabernaculum Sanctiſſimæ Euchariſtiæ veſtiatur intus ſerico panno: Quod, &c.

Supradicta fiant intra ſpatium menſium duorum, vel ſex, &c. ſub pœna, &c.

Ita pronunciamus, & declaramus Nos N. N. Dat. die &c. Gratis etiam quoad ſcripturam N. Notarius.

Formula Decretorum in fine Viſitationis Perſonarum.

NOS N. N. viſitato Clero loci N. decrevimus ut infra. Quod N. N. ob ejus notabilem ignorantiam abſtineat ab Altaris ſacrificio, donec inſtruatur.

Quod N. N. qui duo habet beneficia ſub eodem tecto in Eccleſia S. N. infra duos menſes peremptorie a die publicationis hujus Decreti debeat obtinuiſſe diſpenſationem a Sancta Sede Apoſtolica, & præſentaſſe in Curia Epiſcopali, alias, elapſo dicto termino, poſſint dicta beneficia aliis conferri: & ſic de aliis: ſubſcribat Viſitator, & Notarius, qui adhibitis duobus teſtibus unicuique prædictorum ad ſe vocato evulget, vel, ſi ſit abſens, ad valvas Eccleſiæ Decretum affigat.

Idem fiat cum Debitoribus locorum piorum, & Adminiſtratoribus non abſolutis.

Preces in fine Viſitationis pro Defunctis, ut in Pontificali Romano.

In fine Viſitationis ſtans ante Altare in cornu Epiſtolæ verſus ad illud, Viſitator dicit Pſalmum: De profundis.

Pater noſter. ℣. Et ne nos.

℟. Sed libera. ℣. A porta inferi.

℟. Erue Domine animas eorum.

℣. Requieſcant in pace. ℟. Amen.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor &c.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, cujus miſeratione animæ fidelium requieſcunt, famulis, & famulabus tuis omnibus, hic, & ubique in Chriſto quieſcentibus da propitius veniam peccatorum, ut a cunctis reatibus abſoluti tecum ſine fine lætentur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Formula profanandi Altaria, & Eccleſiam ex Actis Eccleſ. Mediol. Concilii IV. Prov.

PRimo, ſi quæ Sacræ Reliquiæ ibi ſunt diligenter reconditæ transferantur quo voluerit Epiſcopus, vocato Clero vicino, & populo, ſi corpora ſunt, aut inſignes Reliquiæ;

Sacræ item imagines eo transferantur.

Tum aliquantiſper genibus flexis ante Altare profanandum, tacite orans Viſitator, ſeu Rector Eccleſiæ Orationem de Sancto dicit alta voce, cujus nomine Altare dicatum eſt; tum ab omni parte illud detegat, lapidem conſecratum evellat ſine fractione, tum manibus ſuis lavet, atque abſtergat, aqua in ſacrarium fuſa: demum ab operariis reliqua pars Altaris amovetur.

Si plura Altaria ſint profananda, idem fiat ad ſingula.

Altaribus amotis, fidelium oſſa exhumentur, unoque loco collecta reponantur, præſente Rectore, qui tacite orans ante Altare majus, deinde cum Clero, & populo vicinæ procedente, jubet ea ad locum efferri deſtinatum, cum Pſalmis, & precibus pro Defunctis: ubi, ſi licet, celebretur Miſſa pro iiſdem.

Denique diruatur ab operariis, & Crucis inſigne ibi figatur, ex Trid. ſeſſ. 21. cap. 7.

Idem fiat in cæmeteriis profanandis.

Formulæ nonnullæ criminales, quæ in Viſitatione frequentius accidunt.

Contra non reſidentem, aut non deferentem habitum Clericalem,

Mandato multum R. R. D. N. N. Viſitatoris, &c. citetur ad valvas Eccleſiæ N. per quemlibet nuntium N. N. Filius N. ejuſdem Eccleſiæ curatus, ab ea abſens ultra annum, &c. vel in habitu non incedens Clericali, quatenus die.... compareat coram Reverend. D. Vicario Generali loco ſolitæ audientiæ ad videndum ſe privatum declarari beneficio, & fructibus, &c. & circa hæc opportuna fieri, &c. aliter &c. Datum N. die &c.

N. Viſitator.

Die &c. Detulit mihi Notario Viſitationis N. Nuncius publicus medio ejus juramento præſentaliter, &c. ſe affixiſſe, & affixam reliquiſſe citationem ſupraſcriptam in valvis, &c.

N. Not. Viſitat.

Contra concubinarios, ſeu inconfeſſos, &c.

Devenit ad notitiam R. D. Viſitatoris, qualiter N. N. ab anno citra (ultra) ſtet, & ſtat de præſenti in concubinatu publico cum N. &c. in ſcandalum, &c. propterea, &c. ordine præfati D. Viſitatoris, vocati prædicti, & ſummarie examinati, dixerunt, &c.

Vel citantur omnes infraſcripti coram R. D. Viſitatore in ædibus Parochialibus &c. ubi elegit, &c. pro die craſtina, hora .... ad docendum ſe confeſſos eſſe peccata ſua, & in Paſchate proxime præterito ſumpſiſſe, &c. alioquin citantur coram Vicario Generali pro die .... juridica, &c. ad videndum ſe interdicti, &c. & alia fieri, &c. Dat. .... die &c.

Citandorum nomina ſunt hæc N. N.

Si fateantur coram Viſitatore, prohibeat concubinarios ſub pœna centum aureorum, & excommunicationis in ſubſidium, &c.

Si acceptent mandatum, jubeat præſtare fidejuſſionem, &c.

Contra Abſentes fiat ut ſupra, aſſignatis terminis tribus, &c. & affixo mandato ad valvas Eccleſiæ.

Contra eos, qui negligunt executiones ordinationum.

Mandato R. D. Viſitatoris moneatur Vene. Presby. N. Rector N. quatenus termino trium dierum, quorum primus pro prima monitione &c. poſt harum præſentationem pœna ſuſpenſionis ipſo jure incurrenda, ſolviſſe debeat in manibus N. ſcuta ..... pro executione ordinationum in Viſitatione dictæ Eccleſiæ factarum, quas adimplere neglexit. Datum, &c.

Contra debitores Locorum Piorum,

Mandante, &c. ut ſupra mutatis mutandis forma ſequeſtri pro executione ordinationum.

Mandato, &c. præcipitur infraſcriptis debitoribus, &c, bonorum ſpectantium ad Eccleſ. & quatenus penes ſe in ſequeſtrum teneant, &c. omne, & totum id quod &c. neque partem aliquam eorum alicui relaxent abſque expreſſa licentia R. D. V. & hæc pro executione ordinationum factarum, faciendarumque, & omnia hæc ſub pœna iterum de proprio ſolvendi & ſcutorum 50, Locis piis, &c, & excomm. in ſubſidium &c. Dat. &c,

Forma relaxationis ſequeſtri,

Mandato, &c, præcipitur infraſcriptis nominatis colonis &c. R. N. debitoribus penes quos omnes, ſinguli fructus, ficta, & pecunia ſpectantia ad D.R.N. ratione beneficii, &c, ſequeſtrata fuerunt de mandato ejuſdem R. D. V, die .... menſe .... anno .... quatenus ſtatum habito præſenti præcepto, & ſine aliqua exceptione relaxent omnia penes eos ſequeſtrata &c. attenta cautione, & promiſſione per D. R. N. præſtita de ſtando jure, &c, & de exequendis ordin. &c, & hæc ſub pœna cuilibet contrafacienti ſcutorum 100, Locis piis, &c. nec non excommunic. in ſubſidium. Dat, &c. quorum præcipiendorum nomina ſunt hæc N, N,

ENCHIRIDION

SEU

MANUALE EPISCOPORUM,

Pro Decretis in Viſitatione, & Synodo de quacumque re condendis:

In quo Decreta Concilii Tridentini, Bullarii Pontificii, Sacrarum Cong. Roman. Conciliorum ſeptem Provincialium Mediolanen. tum ea univerſa, quæ de officio, & poteſtate Epiſcopi a quibuſcumque probatis Auctoribus tradita fuerunt, per quaſi Aphoriſmos, exquiſita methodo, copioſa, & brevi continentur.

AUCTORE

D. BARTHOLOMÆO GAVANTO

Congr. Cler. Regul. S. Pauli, & Sac. Rit. Cong. Conſult.

Opuſculum quibuſcumque Eccleſiaſticis perutile, & prope neceſſarium; in quo Additiones, quæ anteá ſeparate impreſſæ fuerunt, ſuis locis diligenter ſunt inſertæ.

Digitized by Google

A N T O N I O
C A R D. B A R B E R I N O;
U R B A N I VIII.
PONTIFICIS OPTIMI MAXIMI
EX FRATRE NEPOTI,
Pro Italiæ pace ad omnes Principes,
Pro aucta ad Metaurum ditione,
URBINI LEGATO;

IN URBE,

Quæ templum eſt Aſtreæ,
clariſſimis maximarum virtutum inſignibus
Præfecturam Signaturæ Juſtitiæ
Decoranti,
Pro paribus ponderum lancibus
geminæ ſervantur Juſtitiæ partes;
Nihil cuiquam aufertur, ſuum cuique redditur;
Honorem inter, ac Amorem Orbis
Sedenti;
Animi celſitudine, liberalitate, beneficentia,
Pietate, regio virtutum agmine,
Coronato;
Purpuratorum lumini,
Paſtorum Principis imitatori ſedulo,
EPISCOPORUM MANUALE,
Infinitæ pignus obſervantiæ, quam beneficentiſſimo Principi
Cler. Regul. S. Pauli obſequentiſſima Congregatio
profitetur,
BARTHOLOMÆUS GAVANTUS
ejuſdem Congreg. humillime conſecrat,
Hoc edito elogio.

PRÆFATIO AD LECTOREM.

EDITA utraque Praxi, tum compendiaria Viſitationis Epiſcopalis, tum exactiſſima Diœceſana Synodi, illud unum reliquum erat, & perneceſſarium, ut quam breviſſima quoque methodo materiam univerſam Decretorum, & Viſitationi, & Synodo ſuppeditarem. Hanc ego puto præſenti volumine traditam, ſcilicet, copioſam, perbrevem, ordinatam. Copioſam; quia non ea tantum, quæ hodierno uſui deſerviunt, ſed multo plura quæ Epiſcopum ſcire decet reſpectu Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiſcoporum, Abbatum, & aliorum minime ſibi ſubjectorum, ut ſuum cuique tribuat Epiſcopus ſine propria poteſtatis præjudicio. Perbrevem: quia veluti per Aphoriſmos, ſeu axiomata, pauciſſimis verbis contentus, omiſſa Doctorum multiplici citatione, res ipſas commonſtro, uno vel altero Doctore citato, & libentius recentiore, qui ob aliis, & qui fuſius eaſdem explicat, vel ex profeſſo probat. Ordinatam denique: quia Summiſtarum more, ordine Alphabetico, titulos invenies ſupra ducentos: & in unoquoque titulo, vel doctrina, vel actionum ordinem obſervare poteris.

Porro ipſimet Aphoriſmi in triplici ſunt differentia: alii definitivam (ut ita loquar) habent ſententiam: cujuſmodi ſunt ii qui auctores habent Patris Concilii Tridentini, Interpretes ejuſdem Concilii Eminentiſſimos, Judices controverſiarum inter Epiſcopos, & Regulares, Libros prohibitorum, & Sanctiſſima Inquiſitionis, Sacrorum Rituum, & quos magis veneramur, Summos Pontifices a quibus ne latum quidem anguem declinare debemus. Alii partim definitivam, partim conſultivam, reſpectu diverſorum: & ii ſunt, qui ex Conciliis ſeptem Provincialibus Eccleſiæ Mediolanenſis hauſti ſunt, recognitis, & approbatis a Sede Apoſtolica, quos Epiſcopi illius Provinciæ tenentur ſequi, ſi vero ſequantur, & alii extra Provinciam, ſine dubio non modicam merebuntur laudem. Reliqui, quos placita Doctorum diverſim (dum eorum nonnulli negent, affirmant alii) conſultivam tantum habere videntur ſententiam: tu benigne Lector, a quo volueris poteris ſtare. Brevioribus ad brevitatem opuſculi utor Notis in citandis auctoribus, quas tamen explicabis facile, his adnotatis.

(Conc. Trid.) hoc eſt Concil. Trident.

(Pius V. Anno 1569. & ſimil.) hoc eſt in Bullario Pontificio, Conſtitutione illius anni de materia, de qua Aphoriſmus; vel Decretum editum, & impreſſum eo anno Romæ.

(Deciſum refert) ideſt, a S. Congregatione Interpretum Concil. Trid.

(Cong. S. Rit.) ideſt. Congr. S. Rituum.

(Cong. Ep.) ſcilicet. Congr. Card. ſuper negotia Epiſc. & Regul.

Prædicta vero Decreta indicaſſe ſit ſatis ut originalia, ſi opus ſit, curare facilius poſſit.

Aſteriſco notata ſunt ea, quæ Romano prælo data, juſſu majorum fuerunt pro tempore promulgata.

(Cong. Ind. librorum, & S. Inquiſit.) non niſi impreſſa, & vulgata commemoravit Decreta.

(Prov. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.) hoc eſt, Concilia Provincialia Mediolanenſia jam edita, & prælo data.

Reliqui auctores patent, & præ manibus habentur omnium: unde, uti recepto uſu communi eos citavi idcirco libentiſſime. Si quid in his laude dignum eſt, Deo, & auctoribus, unde ſumpſi: ſi quid erravi, mihi ignoſce, benigne Lector, & Vale.

IN-

INDEX TITULORUM
ENCHIRIDII EPISCOPORUM

A

ABBAS. pag. 55
Abbatiſſa. 56
Abortus. ibid.
Abſolutio. ibid.
Agnei Cerei. 57
Alienatio rerum Eccleſiaſticarum. ibid.
Altare. ibid.
Alternativa beneficialis. 58
Aoulus. ibid.
Appellatio. ibid.
Aqua benedicta. ibid.
Aechidiaconus. ibid.
Archiepiſcopus. 59
Archivium. ibid.
Aſtrologia. 00
Auditores Rotæ Romanæ. ibid.

B

BAldachinum. ibid.
Baptiſmus. ibid.
Beatorum', & Patronorum cultus. 61
Benedictio. ibid.
Beneficiorum collatio. 62
Beneficiorum poſſeſſio. ibid.
Beneficiorum Parochialium proviſio. ibid.
Beneficiorum reſervatio. 63
Beneficiorum pluralitas. 64
Beneficiorum reſigoatio. ibid.
Beneficiorum permutatio. 65
Beneficiorum privatio. ibid.
Beneficiorum vacatio. ibid.
Beneficiorum unio. ibid.
Beneficiorum mutatio. 66
Bibliotheca Canonicorum. ibid.
Blaſphemia. ibid.
Bona Eccleſiaſtica. ibid.

C

CÆmeteria. 67
Calix. ibid.
Campanæ. ibid.
Canonicatuum collatio. ibid.
Canonicatuum poſſeſſio. ibid.
Canonicatuum optio. 68
Canonicorum reſidentia. ibid.
Canonicorum diſtributiones. 69
Canonicorum munera io Choro. 70
Canonicorum munera erga Epiſcopum. 71
Canonicorum Ædes. 72
Caoooici Regulares. ibid.
Capellanus. ibid.
Capitulum. ibid.
Capitulum ſede vacante. 74. & ſeq.
Cardinalis. 75
Caſus reſervati. ibid.
Cathedraticum. ibid.
Cenſuræ. ibid.
Cenſus. 76
Ceſſatio a Divinis. ibid.
Cingari. ibid.
Clericus. ibid.
Clericus concubinarius. 78
Cleri Conventus. ibid.
Coadjutor Epiſcopi, & aliorum. ibid.
Comites Palatini. 79
Commutatio ultim. voluntatum. ibid.
Conceptio B. Virginis. ibid.
Concilium Provinciale. 80
Concilium Tridentinum. 81
Concio ſacra. ibid.
Concubinarius. 82
Confeſſarius. ibid.
Confirmatio. 83
Confraternitates. 84
Conſervatores. ibid.
Contractus. 85
Convertitæ. ibid.
Corporale. ibid.
Curiales. ibid.

D

DEcimæ.
Degradatio. ibid.
Diaconi Selvatici. 86
Diſpenſatio. ibid.
Doctor. ibid.
Doctoralis Præbenda. 87
Doctrina Chriſtiana. ibid.
Duellum. ibid.

E

ECcleſia. ibid.
Eccleſia Collegiata. 88
Eccleſiæ conſecratio. ibid.
Eccleſiæ reconciliatio. ibid.
Eccleſiarum reverentia. 89
Edicta. ibid.
Epiſcopus. ibid.
Euchariſtia. 90
Examinatores. ibid.
Excomiſſæ. 91
Excommunicatio. ibid.
Exempti. 92
Exequiæ. ibid.
Exequiæ Eccleſiaſticorum. 93
Exorciſta. ibid.
Extrema Unctio. ibid.

F

FAmiliaris Epiſcopi, vel Carndialis. ibid.
Feſti dies. 94
Fidei profeſſio. ibid.
Filii Clericorum illegitimi. 95
Fori Privilegium. 96
Forum Epiſcopale. ibid.
Functiones Epiſcopales. 97

G

GRatiæ. 98
Græcorum jura. ibid.

H

HÆretici. ibid.
Hebdomada major. 99
Hebræi. ibid.
Hermaphroditus. ibid.
Horæ Canonicæ. ibid.
Hoſpitale. 100

I

JEjunium. ibid.
Jeſuitiſſæ. ibid.
Illegitimi. ibid.
Imagines ſacræ. ibid.
Immunitas Eccleſiaſtica. 101
Indulgentiæ. ibid.
Inquiſitionis ſanctæ Officium. 102
Interdictum. ibid.
Irregularitas. 103
Judex Synodalis. 104
Juramentum. ibid.
Juſpatronatus. 105

L

LEgatum. 106
Legatus. ibid.
Libelli famoſi V. libri prohibiti. ibid.
Libri prohibiti. ibid.
Librorum editio. 107
Licentiæ. ibid.
Limina Apoſtolorum. ibid.
Litaniæ. ibid.
Litteræ dimiſſoriæ. 108
Litteræ teſtimoniales Ordinum. ibid.
Locorum Piorum cura. ibid.
Ludimagiſtri. ibid.

M

MAtrimonii denunciationes. 109
Matrimonii. impedimenta ibid.
Matrimonii celebratio. ibid.
Medicus. 110
Miraculum. 111
Miſſa. ibid.
Miſſæ ritus. 112
Miſſa Parochialis. ibid.
Miſſa Conventualis. ibid.
Monetarii. 113
Monialium Monaſteria. ibid.
Monialium Eccleſiæ. ibid.
Monialium Clauſura. 114
Monialium collocutio cum exteris. 115
Monialium numerus. ibid.
Monialium receptio. ibid.
Monialium novitiarum alimenta. 116
Monialium Profeſſio. ibid
Monialium communes leges. ibi..
Monialium Officiales. 18.
Monialium Converſæ. iid
Monialium educatio activa. ib11

Monia-

Monialium conſecratio. ibid.
Monialium cura ſpiritualis. ibid.
Monialium cura in temporalibus. 119
Monitoria. ibid.
Montes Pietatis. ibid.
Munerum largitio vetita Regularibus. ibid.

N

NOtarius. ibid.
Nuntius Apoſtolicus. 120

O

OBlationes. ibid.
Olea Sacra. ibid.
Oracula vivæ vocis. ibid.
Oratio Publica. 121
Oratorium. ibid.
Ordo in genere. ibid.
Ordines Minores. ibid.
Ordines Majores. 123

P

PArochia. 124
Parochorum reſidentia. ibid.
Parochorum munera. ibid.
Patriarcha. 125
Penſio. ibid.
Peregrinationes ſacræ. 126
Perſonæ infames. ibid.
Peſtes. ibid.
Piæ diſpoſitiones. ibid.
Pœnitentiarius. ibid.
Præcedentia. 127
Proceſſio. 128
Protonotarii. 129
Punctatores. ibid.

Q

QUadrageſima. 130
Quæſtores. ibid.
Quarta Epiſcopalis, & funeralium. ibid.

R

REferendarii. ibid.
Regularium virorum Monaſteria. ibid.
Regularium jura ſub Epiſcopis. 131
Regularium jura in Ordine ad Moniales eorum. 133
Regularium jura circa Tertiarias. ibid.
Reliquiæ Sanctorum. ibid.
Repræſentationes ſecretæ. 134
Reſidentia. ibid.
Reſtitutio incertorum. ibid.

S

SAcramenta. ibid.
Sal. ibid.
Scriptura ſacra. ibid.
Seminarium Clericorum. ibid.
Septuageſima. 135
Sepultura. ibid.
Sequeſtrum. 136
Simonia. ibid.
Sodomia. ibid.
Spolia Clericorum. ibid.
Studia litterarum. ibid.
Subcollectores. ibid.
Subſidium charitativum. ibid.
Suffraganeus Epiſcopus. 137
Supellex ſacra. ibid.
Suſpenſio. ibid.
Synodus Diœceſana. ibid.

T

TErtiarii. 138
Teſtamentum. ibid.
Theologalis præbenda. 139
Torneamentum. ibid.
Tutela. ibid.

V

VIcarius capitularis. ibid.
Vicarius foraneus. ibid.
Vicarius generalis. 140
Vicarius perpetuus. ibid.
Violenta manus in Clericum. ibid.
Viſitatio Epiſcopi. ibid.
Viſitatio inferiorum Epiſcopo. 142
Viſitatio circa Canonicos exemptos. ibid.
Votum. ibid.
Uſura. 143

D. JO. AMBROSIUS MAZENTA

Congreg. Clericorum Regularium Sancti Pauli Vicarius Generalis.

CUm opus, cui titulus eſt: Enchiridion, ſeu Manuale Epiſcoporum, a R. P. D. Bartholomæo Gavanto Sacerdote noſtræ Congregationis compoſitum, duo ejuſdem Congregationis eruditi, ac ſapientes viri recognoverint, atque in lucem dari poſſe probaverint, poteſtatem facimus, ut typis mandetur, ſi & iis, quibus id competit, ita placuerit.

Dat. Mediolani in Collegio noſtro SS. Apoſt. Pauli, & Barnabæ, die 23. Junii 1631.

D. Jo Ambroſius Mazenta Vic. Gen.

Imprimatur, ſi videbitur Rever. P. Mag. Sac. Pal.

A. Epiſc. Bellicaſt. Viceſg.

DE Mandato Reverendiſſimi Patris Fr. Nicolai Riccardii, Sacri Palatii Apoſt. Magiſtri, Enchiridion, ſeu Manuale Epiſcoporum, ab admodum Reverend. P. D. Bartholomæo Gavanto compoſitum, legi, nihilque inveni, quod ſanctæ fidei, aut bonis moribus adverſetur, immo digniſſimum judico, ut ad communem omnium utilitatem in lucem prodeat; continet enim quamplures materias Eccleſiaſticis neceſſarias, mira claritate, & brevitate digeſtas.

Ego D. Conſtantinus Palamolla Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli Sacræ Theologiæ profeſſor & in Urbe Examinator.

Fr. Nicolaus Riccardius Sac. Pal. Apoſt. Mag.

MANUALE EPISCOPORUM.

Abbas.

1. EPiſcopo tertio requiſitio, & renuente benedicere Abbatem, poteſt Abbas, ſine benedictione Officium adminiſtrare, & Ordines conferre docet Barboſ. *de poteſt. Epiſc. alleg.* 27. *n.* 54.

2. Abbatis benedictio facienda eſt die Dominica, vel feſtiva. *Pontificale Rom.*

3. Abbas Monachorum non benedictus habet inſignia, & privilegia, quæ benedictus Tamb. *de jure Abbat. t.* 1. *diſp.* 11. *q.* 13.

4. Sedes Abbatis ne ſit fixa, & permanens prope Altare, ut ſedes Epiſc. Congr. Rit. 29. Januar. 1628. cum duobus gradibus, ſine ſuppedaneo. *ibid.*

5. Præſente Epiſcopo Diœceſano, ſedebit Abbas in loco ſuæ juriſdictionis, vel apud Epiſcopum in ſede Camerali abſque ornatu, & ſine gradu, vel in conſpectu Epiſcopi ex alia parte, in loco inferiori cum uno pravo gradu non excedente dimidium palmi. Eadem 18. Mart. 1617.

6. Baldachinum Abbatis ſine auro ſit, & ter in anno ad ſummum adhiberi poteſt. Eadem 28. Jan. 1606. 18. Martii 1617. 29. Jan. 1628.

Quibus Abbatibus conceſſum ſit. *Vide Baldachinum.*

7. Mitra una tantum Abbati celebranti conceditur. Cong. Rit. 29. Jan. 1628.

8. Baculus Abbatis ornandus ſudario ad differentiam Epiſcopalis baculi. Acta Eccl. Med. *de ſupell. Eccl. l.* 2. & Tambur. *diſp.* 20. *qu.* 1. *n.* 4.

9. Non poteſt extra ſuam Eccleſiam uti mitra, & baculo, neque ante ſe ea deferre. Congr. Rit. 17. Julii 1604.

10. Poteſt iis uti in Eccleſiis unitis ſuæ juriſdictioni. Tambur. *diſp.* 21. *qu.* 2.

11. Miſſam cantare poteſt Abbatialem ter in anno ad ſummum, hoc eſt, cum Baldachino, & ſede, ut ſupra, in cornu Evangelii poſita, miniſtris quinque adhibitis, & aliis ſex paratis: cum ſex candelabris, non ſeptem, in Altari, & cum abaco parvo, Congr. Rit. 29. Januar. 1628.

12. Sedes autem prædictorum ſeu paratorum ſint extra chorum, ita ut in ſcabellis ſedeant, eadem. *ibid.*

13. Præſente Epiſcopo Diœceſano in Eccleſia Abbatiali Abbatis ſæcularis exempti, debet Abbas cum ſuis Canonicis ſedere in cornu Epiſtolæ, uno poſt alium, in ſede ſimplici ſine ornamentis, in loco inferiori, reſpectu Epiſcopi, quatuor, vel quinque cubitis juxta Canonicos Cathedralis; & poſt Canonicos Cathedralis debet thurificari duplici ductu, & uno Canonici ejuſdem. Epiſcopo, & ejus Canonicis debentur omnia ut in Cathedrali, nimirum aſſiſtentia, circuli, thurificatio, benedictio incenſi, & populi. Cong. Rit. 7. Febr. 1604. *relato a Tamb. diſ.* 25. *qu.* 9.

14. Pontificalia extra ſuam Eccleſiam, ſeu Eccleſias, non poteſt Abbas exercere. Tambur. *diſp.* 21. *qu.* 3. *num.* 10.

15. Poteſt benedicere per ſuam Eccleſiam populo, *ibid. qu.* 8. *num.* 5.

16. Non coram Epiſcopo loci. Congreg. Rit. *Ann.* 1604. *relata a Tambur. diſp.* 23. *qu.* 1. *n.* 1.

17. Neque coram Legatis Sedis Apoſtol. Tambur. *diſp.* 21. *qu.* 2. *n.* 5. *qu.* 9. *num.* 1.

18. Non poteſt benedicere per vias. Idem *ibid. num.* 3. *ex Cong. Rit.* 24. *Auguſt.* 1609.

19. Poteſt benedicere paramenta ſuarum Eccleſiarum. *eſt communis.*

20. Non poteſt benedicere, in quibus ſacra Unctio adhibetur. Deciſum refertur Suar. *de relig. tom.* 5. *tract.* 8. *lib.* 2. *c.* 30. *n.* 2.

21. Cum privilegio poteſt, & hoc habent Caſſinenſes. Deciſum refert Tambur. *diſp.* 23. *qu.* 1. *n* 5.

22. Docet idem de Privilegio, quoad alios, *ibid. q.* 2.

23. Non poteſt Altaria benedicere. Idem *ibid. num.* 4.

24. Habet Privilegium Caſſinenſe. Idem *ibid.*

25. Non poteſt Eccleſias conſecrare. Idem *ibid. q.* 7. & ignorat adeſſe privilegium.

26. Poteſt ſolemniter eaſdem benedicere, ex Privilegio, quod docet haberi. Idem *ibid. qu.* 9.

27. Poteſt pollutam Eccleſiam, aqua ſacrata per Epiſcopum, reconciliare. qui, ſi diſtet ultra dietas aqua per ipſummet Abbatem benedicta, & docet de privilegio. Idem *ibid. qu.* 10.

28. Poteſt campanas benedicere, ex privilegio jam conceſſo, Idem *ibid. qu.* 12. & primum lapidem ponere. Idem *diſp.* 21. *qu.* 9.

29. Prædicta non poteſt ad uſum aliarum Eccleſiarum. Riccius *in praxi fori Eccl. deciſ.* 539.

30. Neque paramenta non ſuarum Eccleſiarum. Cong. Rit. 24. *Auguſt.* 1609. 30. *Septemb.* 1628. abrogataque fuit qualibet conſuetudo contraria allegata a Tamburino *diſputat.* 22. *qu.* 2. *n.* 2. Decreto proprio, Cong. Rit. 18. Aug. 1629.

31. Non poteſt conferre Ordines minores, neque primam Tonſuram, non ſibi ſubditis. Trident. *ſeſſ.* 23. *cap.* 10.

32. Neque dare litteras Dimiſſoriales Clericis ſæcularibus, ut ordinentur. Idem *ibid.*

33. Non poteſt Novitios tonſurare, ſed ad Epiſcopum loci ſpectat. Tambur. *tom.* 2. *diſput.* 2. *qu.* 10.

34. Poteſt conferre Tonſuram, & Ordines Minores, etiam non ſibi ſubditis, ſi ille ſit benedictus, & hi a ſuo Epiſcopo, vel Superiori Regulari habeant Dimiſſorias litteras ſpeciatim conceſſas, & item ſi accedat Epiſcopi loci conſenſus. Conc. Prov. 5. *part.* 3. *de Sacrament.* & Deciſum referunt Azor. *p.* 1. *lib.* 1. *cap.* 20. *qu.* 7. Quar. *V. Ord.* Bonac. *de Sacr. diſc.* 8. *q. un. num.* 4. *n.* 3.

35. Non poteſt conferre dictos Ordines, niſi in ſuis Monaſteriis. *c. quoniam.* 69. *diſt.*

36. Male ordinati ab Abbatibus, non ſunt iterum ordinandi, ſed diſpenſandi ob ſuſpenſionem ab Ordinum executione. Dec. refert. Tambur. *tom.* 2 *diſp.* 2. *q.* 8.

37. Abbas ſæcularis, licet habeat juriſdictionem in Canonicos, poteſt cogi ab Epiſcopo ad reſidentiam, Deciſum refert Garzia *de benef. par.* 3. *cap.* 2. *num.* 181.

38. Abbas ſæcularis omnino tenetur ire ad Synodum Diœceſanam, etiam ſi ſit exemptus. Trid. *ſeſs.* 24. *cap.* 2.

39. Abbas Regularis Parochiæ Rector, tenetur ire ad Diœceſanam Synodum Tamb. *diſp.* 24. *qu.* 2. *num.* 5. Deciſum refert. Hanc Leo *in Theſ. fori par.* 1. *c.* 9. *n.* 13.

40. Præcedit Canonicos, & Dignitates Cathedralis ſingulariter incedentes. Tamb. *diſput.* 24. *qu.* 5. *n.* 3.

41. Item præcedit non habentes uſum Mitræ, & Commendatarios. Deciſum refert Leo *d. c.* 9. *n.* 4.

42. In Synodo Diœceſana ſedet a latere ſiniſtro juxta Canonicos a latere dextro, Cærem. Epiſc. *lib.* 1. *cap. ult.*

43. Poteſt uti in Synodo Diœceſana, & Provinciali, ſi exemptus eſt Mitra auri phrygiata, ſive laminis aureis, vel argenteis. Tambur. *diſp.* 24. *qu.* 6. *num.* 1. & 3.

44. Si non eſt exemptus, utatur ſimplici, & plana. Idem *ibid. n.* 2. Cær. Epiſc. *lib.* 1. *c. ult.*

45. Cum Mitra Pluviale induit coloris rubri, Cærem. Epiſc. *lib.* 1. *cap. ult.*

46. Non tenetur Abbas exemptus ire ad Synodum Provincialem, niſi de jure vel conſuetudine intereſſe debet; & votum habet deciſivum ex Trid *loc. cit.* & Cærem. Pap. *lib.* 1. *ſect.* 14. *cap.* 3.

47. In Concilio Provinciali ſedet poſt Epiſcopos, Ceremon. Epiſc. *loc. cit.*

48. Procuratores [illegible] habent vocem conſultivam tantum. Deciſum refert Leo in *Theſ. par.* 1. *c.* 9 *n.* 7. & ſedebunt poſt Procuratores Epiſcoporum. Idem *ibid.*

49. Habens jura Epiſcopalia poteſt dare licentiam alieno Epiſcopo in ſuo diſtrictu exercendi Pontificalia, Riccius in *praxi reſolut.* 390.

50. Poteſt unire beneficia, concurſum facere in Parochialibus, modo elegerit Examinatores in Synodo. Idem *reſolut.* 361.

51. Et ea omnia facere, quæ ſunt juriſdictionis cum ſuis ſubditis, ut Epiſc. in Diœceſi. Nav. *conſ.* 2. *de cland. deſponſ. ad fin. par.* 2. *lib.* 4. *edit.* 2.

52. No-

Digitized by Google

52. Nomine Epiſcopalem venit Abbas juriſdictionem quaſi Epiſcopi habens, & Vicarius ejus. Suar. *de cenſ. diſp. 7. ſect. 3. n. 5. verſ. præterea*. Vide *Archiepiſc. n.* 32. *Conc. Prov. n.* 7. 8. 53. *Juſpatronatus n.* 6. 18. *Præcedentia n.* 16. 17. 18. 19. 35.

A D D I T I O.

1. Debet incedere in Eccleſia in habitu decenti, & non camerali. Congr. Rit. 9. *Maji* 1609.

2. Non debet aſſociari ex ſua domo, nec excipi, cum ad Pontificaliter celebrandum vadit: quia Cærem. non comprehendit in hoc caſu Abb. *ead.* 11. *Dec.* 1413.

3. Abbates Montis Caſſini, S. Tein. Cavenſis, S. Michaelis du Valvenere Vallis Umbroſæ, Generalis Cæleſtinorum, poſſunt geſtare mozzettam, mantelletum, & birettum clericale, & pileum more Prælatorum, ex conſtit. Pauli V. *Dec.* 1606.

Item Generalis Montis Virginis, Congreg. Rit. 9. *Maji* 1606.

Item Abbas S. Andreæ Vercellon ubique, etiam præſente Epiſcopo, poteſt deferre mozzettam *eadem* 30. *Martii* 1641.

4. Abbas Canonicorum Regularium Lateranenſium poteſt deferre Baculum in proceſſionibus ſuarum Eccleſiarum, extra eaſdem in lib. priv. eorumdem. *pag.* 214. *ab Urbano III.*

5. Poſſunt Abbates inſignia Pontificalia deferre in Eccleſia exempta, licet privilegium dicat in ſuo Monaſterio. Faciande probat *lib.* 2. *cap.* 28. *num.* 40. quando uſus eorum fuit ſimpliciter conceſſus. *ibid.* num. 41. non autem extra Monaſterium ſine licentia Ordinarii *ibid. num.* 42.

6. Omnino ſine licentia Ordinarii non poſſunt extra proprias Eccleſias uti Mitra, & Baculo. Congr. Rit. 17. *Julii* 1604. 2. *Aug.* 1631. ubi, neque cum licentia Ordinarii. *At.* 6. *Decemb.* 1631. uſum eorum conceſſit de licentia Ordinarii, Vide *Barboſ. de jure Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 17. *n.* 59.

7. Negatur Abbatibus habentibus juriſdictionem quaſi Epiſcopalem abſolutio, & diſpenſatio conceſſa Epiſcopis a Concil. Trid. *ſeſs.* 24. *cap.* 6. deciſum refert Garz. de beneſ. *p.* 7. *cap.* 11. *num.* 13. & 17. cum DD. apud *Barb. de jure Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 17. *num.* 68.

8. Abbati exempto Collegiatæ ſæcularis habenti juriſdictionem ordinariam, & quaſi Epiſcopalem, non licet ad pauciorem numerum, etiam ex juſta cauſa, reducere Canonicos, ſed hoc ſpectat ad Epiſcopum, cum conſenſu tamen Capituli, ſi illa Collegiata eſt inſignis. Deciſ. refert Garz. *de beneſ. p.* 12. *cap.* 1. *num.* 75.

9. Abbas Commendatarius habens juriſdictionem quaſi Epiſcopalem in ſuo territorio ſeparato poteſt diſpenſare ſuper illegitimitate ad quatuor minores Ordines Congr. Conc. 18. *Novembr.* 1628. *apud Barb. de jure Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 17. *num.* 111.

10. Abbas alicujus Abbatiæ exemptæ non poteſt in ea Ordines conferre, licet ſit Epiſcopus; ſecus, ſi Abbatia eſt nullius, quia habet populum *ead.* 8. *Aug.* 1621. *apud eumdem, ibid.*

11. Abbates quando plures ſunt in eodem loco habentes Clerum diſtinctum, debent in proceſſionibus incedere, quiſque cum ſuo Clero, & in ſuo loco Cong. Rit. 19. *Jan.* 1613.

12. Abbas Eccleſiæ ſæcularis exemptæ poteſt aſſumere ſuos Canonicos ad ſibi aſſiſtendum. *ead.* 7. *Febr.* 1604. dum ſcilicet Divinis intereſt, & abſente Epiſcopo.

13. Non poteſt Synodum celebrare, niſi habeat Diœceſ. *Cong. Conc.* 17. *Aug.* 1626.

Abbatiſſa.

1. DE electione Abbatiſſæ, *Vide V. Monialium Officiales.*

2. Benedici debet ab Epiſcopo, ſi intra annum a die electionis petierit benedici, & ſolitum ſit eam benedici, Barb. *de pot. Epiſc. alleg.* 27. *num.* 51.

3. Explicat Tambur. de non exemptis, *de jure Abb. tom.* 1. *diſp.* 22. *q.* 8. *num.* 2.

4. Poteſt fieri benedictio quolibet die, Id. *ibid. num.* 8.

5. Neque poteſt iterari. Id. *ibid. num.* 6.

6. Nec minor annis quadraginta: quam ætatem Epiſcopus non poteſt diſpenſare, Deciſum refert Armendar. *in addit. ad recomp. legum. Navarra lib.* 1. *tit.* 16. *lib.* 7. *de Epiſc. num.* 102.

7. Quæ ad tempus eliguntur, non ſunt ad tempus benedicendæ, niſi Papa concedente. Quar. *in ſumm. Bullar. Abbatiſſa, circa finem,*

8. Non poteſt benedicere in ſignum ſuperioritatis in loco publico, nec aquam, neque veſtes, in forma Eccleſiæ, Majol. *de irregul. lib.* 2. *cap.* 29. *num.* 26.

9. Neque poteſt prædicare, & in hoc neque poteſt Epiſcopus diſpenſare, Id. *ibid. num.* 27.

10. Poteſt irritare vota Monialium, non poteſt diſpenſare in eis. Naldi *Votum num.* 64.

Abortus.

1. QUicumque, & quocumque modo abortum fœtus animati procuravit, ſecuto effectu, homicidii pœnis puniatur. Sixtus V. *in Bulla* 1588.

2. Clerici beneficiis priventur, inhabileſque ſint ad beneficia, & ad Ordines, Ordinumque miniſteria. *ibid.*

3. Omnes præterea ſunt ipſo facto excommunicati. *ibid.*

4. Abſolutio non eſt reſervata Papæ Greg. XIV. *Bulla* 1591. Vide *Abſolutio num.* 36. *Degradatio num.* 13.

Abſolutio.

1. POteſt Epiſcopus abſolvere ab omnibus caſibus, & cenſuris non reſervatis Papæ. DD. communiter apud Barb. *de pot. Epiſcopi alleg.* 50. *num.* 181.

2. Et quoſcumque ſibi ſubditos, ſaltem ratione habitationis pro majore anni parte, *ibid. num.* 182.

3. Poteſt Epiſcopus in quibuſcumque caſibus occultis, etiam Sedi Apoſtolicæ reſervatis, delinquentes quoſcumque ſibi ſubditos in Diœceſi ſua per ſeipſum, aut Vicarium ad id ſpecialiter deputandum, in foro conſcientiæ abſolvere. Trid. *ſeſs.* 14. *cap.* 6.

4. Excipe caſus Bullæ Cœnæ Domini, ut patet, & alios reſervatos poſt Concilium, *ut infra num.* 15. & deciſum refert Suar. *tom.* 4. *diſp.* 30. *ſect.* 2. *num.* 12. qui tamen de reſervatis poſt Concilium occultis non intelligi deciſionem docet *ibid. num.* 14. & neceſſariam eſſe derogationem Concilii, uti fit in Bulla Cœnæ *ibid.*

5. Quæ conceduntur Epiſcopo *in d. cap. liceat* a Trid. *ſeſs.* 24. *cap.* 6. negant inferioribus, licet habeant quaſi Epiſcopalem juriſdictionem. Deciſ. refert Garz. *de beneſ. part.* 7. *cap.* 11. *num.* 13. 17.

6. Negantur etiam iis Epiſcopis, in quorum regione non eſt receptum Concil. Trid. Deciſum refert. Barb. *alleg.* 39. *n.* 3.

7. Conceduntur Confeſſario Epiſcopi, ſi Epiſcopus egeat. Barboſ. *ibid. n.* 15. Deciſum refert Suar. *loco cit. n.* 15.

8. Abſolutio vero hæc ſacramentalis eſt, Dec. refert Garz. *p.* 11. *cap.* 10. *num.* 139. *in* 3. *dec.*

9. Non tamen Epiſcopus tenetur audire confeſſionem, ut a prædictis abſolvat. Navarr. *conſ.* 11. *de priv. p.* 2. *lib.* 5. *edit.* 2.

10. Controverſum eſt: an Epiſcopus poſſit eam committere aliis, affirmant de Vicario ſpecialiter deputato Nav. & Sanchez, limitat Henriq. quando caſus occurrit, & ſingillatim; alii facultatem hanc abſolvendi communicabilem dicunt, diſpenſandi, ut *in d. cap.* incommunicabilem. Vide Barboſ. *loco cit. num.* 11.

11. Occultum *in d. cap. dicitur*, quod non eſt notorium, licet ſciatur ab aliquibus. Barboſ. *num.* 1. 25.

12. Deductum ad forum contentioſum eſt illud, quod eſt denunciatum, ſeu poſt litis conteſtationem. Barb. *n.* 29.

13. Non probatum in fine cauſæ, erit occultum. Idem *ibid. num.* 31.

14. Forenſis poteſt abſolvi in caſibus *cap. liceat*, ab Epiſcopo, in cujus Diœceſi commoratur, non autem a ſuo Epiſcopo abſente, Deciſum refert Garz. *pag.* 11. *cap.* 10. *n.* 139. *in* 3. *declar.*

15. Non poteſt Epiſcopus abſolvere a cenſuris reſervatis, incurſis propter ingreſſum in Monaſterium Monialium, etiamſi ſit occultus. Deciſum refert Riccius *in praxi reſol.* 544. *n.* 5. *in* 2. *edit.*

16. Poteſt abſolvere Epiſcopus percuſſorem Clerici ob levem injuriam. Syl. *Abſol.* 4. *num.* 1.

17. Non ob levem notoriam. Idem *ibid. num.* 2.

18. Poteſt abſolvere privilegiatus ob mediocrem injuriam, hoc eſt, ſi regularis verberet regularem, in mortis articulo conſtitutum; mulierem habentem capitales inimicitias; puerum impuberem; officialem arcentem turbam caſu percutientem Clericum; valde delicatum; pauperem; ægrotantem; ſenem, & valetudinarium; ſodales Clericos in communi viventes: janitorem: ſervum conditione: dubium: impeditum legitime ad iter: debilem membris. Sylv. *ibid. n.* 3.

19. Poteſt item ob enormem injuriam abſolvere ex prædictis eos, qui habent perpetuum impedimentum. Idem *ibid.*

20. Item & eos, qui temporale impedimentum habent; cum conditione tamen, ut ceſſante impedimento ſe præſentent Sedi Apoſtolicæ. Idem *ibid.*

21. Inferior Epiſcopo habens quaſi Epiſcopalem auctoritatem non poteſt abſolvere, neque ob levem injuriam. Id. *ib. n.* 5.

22. Prædictos etiam poteſt Epiſcopus abſolvere ab excommunicatione lata ob alias cauſas. Idem *ibid. n.* 6. Navar. *cap.* 27. *num.* 89. *in Manual.*

23. Etiam in caſibus Bullæ Cœnæ. Nav. *ibid.* & Suar. *loc. cit. ſect.* 3. *num.* 9. *contra Syl. loc. cit.*

24. Poteſt Epiſcopus abſolvere regularem percuſſorem Collegæ, ob mediocrem injuriam excommunicatum, ſi Prælatus non eſt Sacerdos, vel aliter Impeditus. Id. Syl. *ib. quint. n.* 1.

25. Idem & eum regularem, qui percuſſerit Clericum ſæcularem, ex quadam æquitate. Id. *ib. n.* 3. deficiente Prælato.

26. Poteſt etiam abſolvere Moniales exemptas, etiam pro enormi. Idem *n.* 4.

27. Et poteſt etiam Abbatem, niſi injuria ſit enormis. Idem *ibid.*

28. Item poteſt Epiſcopus abſolvere eos regulares, qui ſeſe percutiunt extra clauſtra, ſecundum Hoſtien. *ibid. num.* 5.

29. Poteſt Epiſcopus, & eum, qui uxorem habet, & filios, quos in extrema neceſſitate relictos agnoſcit, vel qui curam animarum habet cum earum periculo, ſine Vicario. Barboſ. *de pot. Epiſc. alleg.* 41. *n.* 8.

30. Si prædicti poſſunt adire Legatum, vel Nuncium habentem facultatem Pontificiam, non poteſt Epiſcopus abſolvere. Idem *num.* 31.

31. Excommunicatus in foro exteriori ob percuſſionem Clerici, a Pœnitentiario Papæ ſecreto abſolutus, ſatisfacta parte, poteſt haberi ab Epiſcopo (ſi velit, & niſi urgeat pars adverſa rationabiliter) tamquam abſolutus, neque moleſtari. Navarr. *de pœnis, & remiſſ. conſ.* 26. *n.* 4.

32. Quæ ſit levis, mediocris, enormis percuſſio, vide infra *Violenta manus in Clericum*.

33. Poteſt Epiſcopus abſolvere ſubditum ſuum ab excommunicatione, etiam ſi ſint ambo, vel alter extra Diœceſim. Praxis Epiſc. *V. abſolutio ad* 7.

34. A ſententiis latis ab homine non poſſunt Confeſſarii abſolvere. Leo X. *Anno* 1518.

35. Tempore Jubilæi excommunicatus ab homine, ſi parti ſatisfecerit, poterit abſolvi, & communicare in Divinis in foro exteriori ad effectum tantum conſequendi Jubilæum: & deinde reincidit in excommunicationem. Pius V. *Anno* 1568. *in Declarat. perpetua pro Jubilæis, relata a Gutier, canon. quæſt. lib.* 1. *c.* 2. *num.* 18.

36. Qui facultatem generalem habet abſolvendi a Caſibus reſervatis, non poſſunt tamen in caſu aborti animati fœtus procurati, effectu ſecuto, niſi per loci Ordinarium fuerit ſpecialiter deputatus. Ex Greg. XIV. Prov. 7.

37. Abſolutio Medicorum, qui ægrotos inconfeſſos viſitare perſeveraverint, Epiſcopo reſervatur, niſi ſecus alicubi judicetur. Prov. 7.

Vide Confeſſar. num. 20. 47.

Regularium jura ſub Epiſcopis n. 75. 76. 79.

Agni cerei.

1. NE minio, vel auro inficiantur, ſed albi deferantur, Grego. XIII. A. 1572.

2. Pœna impoſita eſt excommunicationis ipſo facto, non tamen eſt reſervata Papæ. *ibid.*

3. Neque venales proponantur ſub eadem pœna. *ibid.*

4. Domi recondantur decenti loculo, a collo pendentes theca decenti includantur. Provinc. 5.

5. Neque laici eos tangant, neque forcipe, neque ebirothecis, ſed Clerici in Sacris, *ibid.*

6. Unde non placet Sanch. *ſumm. mor. l.* 2. *c.* 43. *n.* 27. qui eos tangi a Fœminis concedit.

7. Non geſtentur in annulis, neque ſuſpendantur e ramis arborum, neque projiciantur in agrum, ſed eorum cera adoleatur ad ſuffumigationem contra tempeſtates, Prov. 5.

Alienatio rerum Eccleſiaſticarum.

1. DUO copulative requiruntur, cauſa juſta in caſu licito, & ſolemnitas legitima. Paul. II. in *Bulla* 1468.

2. Cauſæ juſtæ ſunt quatuor, neceſſitas, utilitas, incommoditas, pietas. Quær. *V. alienatio n.* 3. *& ibi fuſius, & optime.*

3. Solemnitas legitima non eſt inconſulto Papa Paul. II. *ſupra.*

4. Aſſenſus Apoſtolicus præcedat contractum, & multo magis traditionem rei. Quar. *loc. cit n.* 8. 9.

5. Prohibentur locationes, & conductiones ultra triennium, *Paul. ſupra.*

6. Item emphiteuſes, quæ non ſunt a jure permiſſæ, neque de bonis ſolitis ab antiquo dari in emphyteuſim, neque cum evidenti Eccleſiæ utilitate. Idem *ibid.*

7. Item omne pactum, per quod dominium transfertur, conceſſio, hipotheca, infeudatio. Idem *ibid.*

8. Prohibita cenſetur permutatio etiam inter Eccleſiaſticos. Barb. *de pot. Ep. alleg.* 95. num. 57.

9. Prohibetur tranſactio, & compromiſſum de re Eccleſiæ incorporata. Quar. *loc. cit. n.* 20.

10. Prohibetur impoſitio ſervitutis, ceſſio jurium, actionum, litis, & cauſæ. Idem. *loc. cit.* 21. 22.

11. Item alienatio mobilium pretioſorum, Idem *num.* 24.

12. Neque poſſunt pignorari. Idem *ibid. n.* 27.

13. Conceditur alienatio fructum, & bonorum, quæ ſervando ſervari non poſſunt pro inſtantis temporis exiſtentia. *Paul. ſupra.*

14. Non prohibetur locatio ultra triennium, ſi adeſt conſuetudo. Pariſ. *conſ.* 98. *lib.* 4.

15. Non prohibentur bona confraternitatum, & Locorum Piorum ſine Epiſcopi auctoritate fundatorum. Barboſ. *alleg.* 75. *n.* 32., & Quar. *n.* 28.

16. Non valet conditio dantis, ut alienari poſſit res data ſine Solemnitatibus. Quar. *n.* 31.

17. Bona relicta Eccleſiæ incapaci, alienari poſſunt ſine ſolemnitatibus. Idem *num.* 32.

18. Arbores ſolo cohærentes prohibitæ cenſentur alienari. Idem *n.* 32.

19. De re nondum incorporata tranſactio fieri poteſt ſine ſolemnitate. Barboſ. *alleg.* 95. *n.* 63. Quar. *n.* 43.

20. Poteſt etiam repudiari Legatum, vel hæreditas nondum incorporata Eccleſiæ. Barboſ. *n.* 52. Negant alii *ibid. n.* 54. & apud Quar. *loc. cit. n.* 23.

21. Duæ conceſſiones in emphiteuſim ſufficiunt, ut dicatur ſolitum concedi. Quar. *n.* 40.

22. Cap. *Terrulas*, non fuit derogatum a Paul. II., neque a Trident. deciſum refert a Sac. Congreg. Quar. *n.* 41.

23. Sed tria concurrant, rei exiguitas, inutilitas Eccleſiæ, & neceſſitas alienationis. *ibid.*

24. Explicatur cap. *Terrulas*, de valore Scutorum 25. auri a Congreg. Epiſcop. 22. *Maji* 1621.

25. Summa neceſſitas, & celeritas negotii, quod non poſſit adiri Papa, poteſt excuſare a ſolemnitatibus. Idem. Quar. *num.* 42.

26. Remiſſio caducitatis poteſt fieri a ſolo Prælato, ſeu Rectore. Idem *n.* 44.

27. Pœnæ a Paulo II. ſunt nullitas contractus, excommunicatio tam contra alienantes, quam recipientes, interdictus ingreſſus Eccleſiæ ipſo jure quoad Pontificem, & Abbates, & poſt ſex menſes ſuſpenſio eo ipſo a regimine; & privatio ipſo facto Illius Beneficii, cujus Bona ſunt alienata *in dicta Bulla.*

28. Abſolutio non eſt reſervata *ibid.*, & Quar. *num.* 49.

29. Delegatus male conſentiens alienationi inferior Epiſcopo eſt excommunicatus; Epiſcopus eſt ſuſpenſus ab executione Officii per Annum, & fit irregularitatis reus reſervatæ Papæ cum obligatione damni reſarciendi. Paul. II. *A.* 1645.

30. Qui dolo, fraude, ſcienter in damnum Eccleſiæ Decretum a Delegato extorſerit, incurrit excommunicationem Papæ reſervatam, & ad reſtitutionem damni dati tenetur. Idem *ibid.*

31. Poteſt Epiſcopus alienare, urgente ſumma neceſſitate pauperum, captivorum redemptione, & Papa non poteſt adiri. Barboſa. *d. alleg.* 75. *n.* 59.

32. Bona quæcumque juriſdictionalia ad Eccleſias inferiores ſpectantia prohibentur inveſtiri denuo, inconſulto Papa in deſcriptis. Urban. VIII. *A.* 1625.

33. Sub pœnis interdicti ab ingreſſu Eccleſiæ, ſuſpenſionis, interdicti a Divinis, excommunicationis, privationis dignitatum, beneficiorum, officiorum, vocis activæ, &c. correſpective contra varios Delinquentes. *ibid.*

34. Regularibus omnibus interdicta eſt alienatio, inconſulta Sede Apoſtol. ab Urb. VIII. 1624. ſub gravibus pœnis *ibidem.*

35. Item iiſdem prohibetur acceptio pecuniæ ad cambium, vel mutuo cum ſolutione lucri ceſſantis, & damni emergentis. Congreg. Conc. *die* 21. *Martii* 1626.

36. Si contingat alienari Bona, quæ onus annexum habent perpetuum Miſſarum, in alia ſtabilia cum ejuſdem oneris repetitione, & annexione convertantur. Congr. Conc. *de celebr. Miſſ.* 22. *Junii* 1625.

37. Sub pœna interdicti ab ingreſſu Eccleſiæ ipſo facto incurrenda. *ibid.*

38. Non licet vendere ſtabilia pro fabrica Monaſterii. Cong. Epiſc. 12. *Marti* 1619.

39. Neque vendere ſtabilia, ut ematur cenſus, eadem *ib.*

40. Neque alienari debet cenſus pro ſolutione æris alieni, eadem 19. *April.* 1619.

41. Neque poteſt alienari pecunia Eccleſiæ deputata ad emenda immobilia. Sylv. *Alienatio* 7. §. 8.

42. Quæ vero bona ſunt difficilis recuperationis, ſeu incerta, vel incognita, alienari poſſunt ſine ſolemnitate eo pacto, quod Laicus emptor ſuis expenſis, & periculo ea recuperet. Nald. *V. Bona num.* 9. *V. Bona Eccleſiaſt. num.* 1. 3. 5. 6. 23. 25.

Altare.

1. IN conſecrata Eccleſia non poſſunt erigi Altaria, niſi de licentia Epiſcopi, neque ea deſtrui. Sylv. *altare n.* 2. in non conſecrata poſſunt. Azor. *pag.* 1. *lib.* 10. *c.* 7. *quæſt.* 9.

2. Ne Altaria conſtruantur, niſi cum cenſibus, qui ſatis ſint ad Sacerdotes, & Clericos ſuſtentandos eorum miniſterio idonei. Prov. 7.

3. Conſtructa dotentur, aut deſtruantur. *ibid.*

4. Quæ ſub dio ſunt, neque ſepta, neque ſepienda, demoliantur. Provinc. 1.

5. Nullum foramen habeant. Acta Mediol. Eccl.

6. Altaria portatilia debent eſſe capacia pedis Calicis, & Hoſtiæ conſecratæ. Sylv. *loc. cit. n.* 1.

7. Altaria majora Parochialium Eccleſiarum conſecrari debent. Provinc. 4.

8. Et incidatur memoria conſecrationis eorum in lapide. *ib.*

9. Non ſunt conſecranda ea, ſub quibus recondita ſunt cadavera mortuorum. Congr. Epiſc. 8. *Novemb.* 1599.

10. Poſſunt eodem die plura Altaria conſecrari. Sylv. n. 4.
11. Pro reliquiis ne ponatur Corpus Chriſti, Sylv. *ibid.*
12. Reliquiæ locandæ in Altari ſint Sanctorum ab Eccleſia approbatorum. Congr. Epiſc. 13. *Septemb.* 1593.
13. Si enormiter lædatur Altare, aut ſigillum Reliquiarum frangatur, vel mota ſit junctura, qua menſa ſtipili adhæret, eget nova conſecratione. Barb. *de pot. Epiſc. alleg.* 27. *n.* 26.
14. Execrata Eccleſia, non execratur Altare. Sylv. *loco citato num.* 7.
15. Polluta Eccleſia, polluitur Altare, & non poteſt ibi celebrari. Idem *num. eodem.*
16. Umbraculum convenit appendi ſuper Altare, forma quadrata, niſi adſit ciborium ex lapide. Cærem. Epiſcoporum *loco citato.*
17. Tribus mappis veſtiatur, vel altera ex duabus duplicata. Miſſ. Rom. *Rubr.* 20.
18. Et iis benedictis. *ibid.*
19. Coronides ligneæ circum Altare prohibentur in Cærem. Epiſc. *lib.* 1. *cap.* 12.
20. Collocetur in eo Crux inter candelabra. Miſſ. Roman. *ubi ſupra.*
21. Etiam ubi aſſervatur Euchariſtia. Gavant. *in Theſauro Sac. Rit. t.* 1. *p.* 1. *tit.* 20.
22. Et etiamſi in Icone pictus ſit Crucifixus, Idem *ibid.*
23. Tabella ſecretorum in eo ponenda eſt. Miſſal. Roman. *ſupra.*
24. Nihil in eo omnino ponatur, quod ad Miſſæ ſacrificium, vel Altaris ornatum non pertineat. Idem *ibid.*
25. Tegantur Altaria omnia telis ſtragulis. Acta Mediol. Eccleſiæ.
26. Menſuram Altarium, graduum, mapparum, & ornamentorum collegit, & deſcribit Gavantus *loco cit. par.* 5.
27. Lampadem ardere convenit ante unumquodque Altare, plures ante Altare maius. Cæremon. Epiſc. *loco cit.*
28. Ubi celebravit Epiſcopus proprius, ab alio ne celebretur ibi eodem die, ſine licentia ſaltem tacita. Conc. Antiſiod. c. 10.
29. A fortiori, ubi celebravit Legatus, vel Papa. Gavantus *loco cit.*
30. De Titulis Altarium niſi ſint in Kalendario Romano, nullum recitatur officium. Congr. Rituum 28. *Auguſti* 1628.
V. Eccleſia num. 10. 29. 30. 31. 32. 33. *Sepultura num.* 6.

ADDITIO.

1. Altaria de jurepatronatus ſine dote, paramentis, &c. ſtatuto brevi termino dotentur, ornenturque a Patronis, alioquin jure ſuo priventur hi, & ea demoliantur, *Congr. Epiſc.* 16. *Januarii* 1064.
2. In Eccleſia non conſecrata non eſt Altare conſecrandum ſine Papæ auctoritate. *Barboſa de jure Eccleſ. l.* 2. *c.* 7. *n.* 12.
3. Epiſcopo requiſito bis aut ter a Mendicantibus pro conſecratione ſuorum Altarium, & renuente, poſſunt ii adire quemcumque Epiſcopum, ex conceſſione Sixti IV. quæ non eſt revocata in Trid. *Emman. Rodriq. in add. ſummar.* 3. *cap.* 19. *num.* 1.
4. Sede vacante Epiſcopali poteſt vicinior Epiſcopus conſecrare dicta Altaria. *Idem ibidem.*

Alternativa Beneficialis.

1. Alternativæ acceptatione recepta in Dataria in aliquo menſe Apoſtolico non incipit illius uſus, niſi toto menſe peracto, ſecus, ſi in menſe Ordinarii. Barboſa de poteſtate Epiſc. *alleg.* 53. *num.* 38.
2. Menſes Aprilis, & Octobris ſemel facti Apoſtolici ob abſentiam Ordinarii ſemper remanent Apoſtolici, licet ipſe redeat de novo. *Idem ibid.*
3. Menſes Februarii & Auguſti, licet ſemel per abſentiam Ordinarii ſint facti Apoſtolici, deſinunt eſſe Apoſtolici redeunte Ord. ad Epiſcopatum. Idem *ibid.*
4. Menſes Junii & Decembris, nunquam ſunt Apoſtolici, licet Ordinarius non reſideat. Idem *ibid.*
5. Epiſcopus non reſidens in Diœceſi non gaudet alternativa, Deciſum refert Riccius *in praxi deciſ.* 540. *in prima edit. vel reſol.* 462. *in ſecunda.*
6. Neque item, ſi abeſt ex cauſa a Concilio approbata, Deciſ. a Papa refert Garc. *de benefic. part.* 5. *c.* 1. *in addit. n.* 463.
7. Neque quando adeſt in obſequium ſummi Pontificis, Congreg. Epiſc. 11. *Sept.* 1584.

Anulus.

1. Anuli uſus in Miſſa prohibetur Protonotariis non participantibus, & Doct. Con. Rit. 11. *Febr.* 1632.
2. Et Canonicis Cathedralium, eadem 20. *Nov.* 1628. in quibus Dignitates intellige.
3. Ab Epiſcopo geſtandus eſt in indice dexteræ manus. Steph. Duran. *lib.* 2. *de Rit. cap.* 9.
4. Sed in Miſſæ celebratione in digito anulari ejuſdem dexteræ manus. Cærem. Epiſc. *lib.* 1. *cap.* 7.
5. In gemma nihil ſculptum eſſe debet. Duran. *loc. cit.* & Prov. 4. *de ſacra ſupell.*

ADDITIO.

6. Ab Epiſcopo geſtandus in indice dexteræ manus. *Iſidor. Moſcon. de majeſt. mil. Eccleſ. lib.* 1. *part.* 1. *cap.* 8.

Appellatio.

1. Reus appellans in criminalibus, acta primæ inſtantiæ producat, ſine quibus non procedat Judex ad quem. Judex autem a quo intra dies 30. exhibeat acta gratis, alioquin ſine his terminetur cauſa. Conc. Trid. *ſeſſ.* 13. *c.* 3.
2. Non habet locum appellatio elapſo biennio, quando ob gravitatem cauſæ, vel partium cavillationes, non ſit definita cauſa a foro Epiſcopali, deciſum refert Fr. Leo *in Theſ. part.* 2. *cap.* 1. *num.* 72.
3. Inhibitio numquam fit Epiſcopis a Judice ad quem ſub pœna excommunicat. Zerol. *V. Appellatio ad ſeptimum.*
4. Non admittitur appellatio, niſi in tribus caſibus. Concil. Trid. *ſeſſ.* 24. *c.* 20. *de reform.* Ita Greg. 13. *in conſtit.* 24.
5. In cenſuris, lata ſententia cum affixione cedulorum non impeditur per appellationem. Zerol. *loco cit. ad* 14.
6. Ad expenſas actorum transferendorum tenetur appellans ſi per Notarium acta ſint ſcripta. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 20. ſecus, ſi per Cancellarium Epiſcopi, de quo *ſeſſ.* 13. *cap.* 3.
7. Extat Decretum de hac materia Sacr. Congr. Epiſcoporum 16. *Octobris* 1600. apud Quar. *ſupra num.* 20.
8. Et aliud item Congr. Concilii de gravamine indebitæ carcerationis, quod ab eo appellari poſſit *ibid.*
9. Plura de appellatione. Quar.
V. Archiepiſcopus a num. 13. *ad* 21.
Vide Vicarius Foraneus num. 4.
Vicarius Generalis num. 24.
Viſitatio Circa Canonicos exemptos num. 28. *&* 29.

Aqua benedicta.

1. Eſt certi ordinis ejus benedictio: unde fieret irregularis, qui cenſuratus eam benediceret. Sylv. *num.* 4. *Aqua bened.*
2. Singulis Dominicis Miſſam Parochialem facturus aquam benedictam renovet, & aſpergat populum. Prov. 3.
3. In die ſancto Paſchatis, & Pentecoſtes non benedicitur, ſed aſpergitur Clerus, & populus cum aqua pridie benedicta, & reſervata. Miſſale Romanum.
4. Non aſpergatur Altare, in quo publice apparet Euchariſtia. Miſſale Ambroſianum 1618.
5. Aſperſio domorum fiat in Sabbato Sancto, & in Vigilia Nativitatis Domini pro more locorum. Prov. 6.
6. Neque ideo quidquam petatur, neque nutu exigatur. *ibid.*
7. Aqua non benedicta addita benedictæ in minori quantitate quam benedicta, efficitur benedicta, Sylv. *loc. cit. n.* 2.

Archidiaconus.

1. NON tenetur eſſe Doctor, Magiſter, vel licentiatus, niſi curam habeat animarum, vel annexam juriſdictionem, & deciſum refert Garz. *p.* 7. *cap.* 7. *n.* 46. *&* 41. *& alii apud Barb. de pot. Epiſc. alleg.* 60. *num.* 60.
2. Duos habens Archidiaconatus dignitate pares poterit reſidere, in quo ſibi magis placuerit, Deciſum refert Garz. *de benef. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 185.
3. Si alter eſt dignior, tenetur in eo reſidere, Deciſum refertur. *ibid.*
4. Sede vacante per octo dies, qui dantur pro creatione Vicarii capitularis, Archidiaconus eſt de jure Vicarius, donec electus fuerit capitularis. Zerola. *in praxi Epiſc. p.* 1. *Archid.*
5. Poteſt ratione Viſitationis ei incumbentis, abeſſe ultra tres menſes, & lucrari fructus, ſi dari conſueverint abſentibus ex legitima cauſa, non tamen diſtributiones mere quotidianas. Deciſ. refert. Garz. *d. cap.* 2. *n.* 332.
V. Viſitatio inferiorum Epiſc. num. 14. 7.

ADDITIO.

1. Si eſt prima dignitas debet facere Officium Presbyteri Aſſiſtentis, ſi eſt Sacerdos. *Congr. Rit.* 10. *Jan.* 1609. & recuſans eſt cogendus pœnis & cenſuris *eadem ibid. &* 28. *Maji* 1616.
2. Non poteſt aſſiſtere Epiſcopo in habitu prælatitio, non chorali, licet ſit Protonotarius *eadem* 6. *Martii* 1610.
3. Archidiaconus, qui ſuſtinet baculum Epiſcopi, debet incenſari poſt Diaconos Aſſiſtentes. *ead.* 28. *April.* 1607. quamvis ſit primus. *ead.* 19. *Januar.* 1608.
4. Dum eſt in Aſſiſtentia apud Epiſcopum, etiam extra Eccleſiam Cathedralem, cenſetur præſens in Choro *ead.* 14. *Mart.* 1608.
5. Viſitans jura ſuæ præbendæ non ammittit diſtributiones.

Deci-

Deciſum referunt DD. *apud Barboſ. de Canonicis cap.* 5. *n.* 15.

6. Viſitans aliam Eccleſiam non ſuam in Diœceſi, ammittit. DD. *ibid.*

7. In funeribus cedit locum Archipresbyt.

Archiepiſcopus.

1. CEdit Primati, ubi Lotter. *de re benef. tit.* 1. *lib.* 1. *qu.* 9. *num.* 33.

2. Epiſcopus noo Ordinatus in Civitate Metropolitana debet infra duos, vel tres menſes accedere, vel impeditus ſcribere ad ſuum Archiepiſcopum. Quar. V. *Archiepiſc. n.* 5.

3. Abſentia Epiſcopi eſt approbanda a Metropolitano. *Ib. ex Trid. ſeſs.* 6. *cap.* 7. *ſeſs.* 21. *cap.* 1.

4. Epiſcopo non reſidente ſine cauſa poteſt applicare fructus Fabricæ Eccleſiæ, aut pauperibus loci, & creſcente contumacia denunciare Papæ. Trid. ſup. & Pius IV. An. 1560.

5. Poteſt ſuſpendere, interdicere, & excommunicare Epiſcopum. Quar. *loc. citat. num.* 8.

6. Epiſcopum negligentem in eo, quod facere debet, poteſt compellere, *ibid.* & præſertim in erectione Seminarii, ejuſque conſervatione. Trid. *ſeſs.* 23. *cap.* 18.

7. Eſt Ordinarius Judex Epiſcoporum ſuæ Provinciæ. Quar. *num.* 10.

8. Eſt item Judex Vicariorum Generalium Epiſc. Idem *num.* 11. ſi delinquant in officio, *ibid.*

9. Habet juriſdictionem in ſubditos Suffraganei per appellationem in appellantem, & appellatum, illoſque, qui ſe ſponte offerunt liti ſuper illa re, de qua eſt quæſtio. Id. *n.* 13.

10. Non ſolum in ſpiritualibus, ſed etiam in temporalibus, in civilibus, & criminalibus, *ibid.*

11. Poteſt abſolvere ad cautelam a cenſuris aliquando. Vide Quar. *ibid. num.* 14. *ubi fuſe.*

12. Papa mandante Epiſcopo id, quod poteſtate ordinaria facere poteſt, non impeditur appellatio ad Metropolitanum. Idem *num.* 18.

13. Et in caſibus illis, in quibus ante Concil. Trid. tamquam Ordinarius poterat Epiſcopus jure, & poteſtate, quæ traditur ei, etiam uti Delegato Papæ, *ſeſs.* 24. *cap.* 20. non poteſt declinare juriſdictionem Metropolitani. Deciſum refertur *in addit. ad Quar. ibid. num.* 18. *lit. E.*

14. Quomodo procedat Archiepiſcopus in cauſæ appellationis, tute, & optime Quar. *loc. cit. num.* 23. *& ſeqq.*

15. Propter negligentiam Epiſcopi devolvitur poteſtas ad Archiepiſcopum. Idem *num.* 21. & in quibus, *ibid.*

16. Niſi Epiſcopus ſit exemptus. Idem. *ibid.*

17. Idem dic de negligentia Capituli Sede vacante, *ibid.*

18. Poteſt deputare Vicarium Capitularem Eccleſiæ Suffraganeæ vacanti, ſi infra octo dies a morte Epiſcopi non eligatur. Trid. *ſeſs.* 24. *cap.* 18.

19. Ad querelam Epiſcopi tamquam Delegatus Papæ procedit contra Canonicos ſui Suffraganei ceſſantes a Divinis ſine cauſa. Quar. *ibid. auctor.* 23.

20. Poteſt Archiepiſcopus injungere Suffraganeis, ut per eorum Diœceſes ſervetur, quod ſervatur in Diœceſi Metropolitani. Idem *num.* 7.

21. In concurrentibus totam Provinciam poteſt exercere juriſdictionem in ſubditos Suffraganeorum. Idem *num.* 23.

22. Cum in Provincia ſuam juriſdictionem exequitur, poteſt punire ſubditos Suffraganei notorios injuriantes ſibi, nunciis, & familiæ ſuæ. Idem *ibid.*

23. Non poteſt concedere litteras dimiſſorias, neque exercere juriſdictionem Fori contentioſi in ſubditos Suffraganei, niſi in criminibus notoriis, & contra impedientes ejus juriſdictionem. Quar. *auct.* 33.

24. Poteſt mittere quæſtores eleemoſynarum per totam Provinciam pro Fabrica Eccleſiæ Metropolitanæ. Idem *auctor.* 26. ſed cum litteris exhortatoriis, non compulſoriis, quæ offerri debent Suffraganeis, *ibid.*

25. Poteſt mittere Edictum in caſibus ad ſuam juriſdictionem pertinentibus, ſed congruit ſcribere Epiſcopis, ut illud publicent. Idem *auctor.* 26.

26. Poteſt viſitare Provinciam, & procurationem exigere, & eo caſu abſolvere pœnitentes, etiam a caſibus Epiſcopo reſervatis, & a Cenſuris, & diſpenſare in foro conſcientiæ, ſed cauſa cognita Viſitationis in Concilio Provinciali. Trid. *ſeſs.* 24. *cap.* 3. & Quar. *auct.* 33.

27. Poteſt in Viſitatione cum ſubditis Suffraganeorum uti facultate. Trid. *ſeſs.* 24. *cap.* 6. *licet*. Doct. apud Barboſam *de poteſt. Epiſc. alleg.* 39 *num.* 16.

28. Non poteſt Viſitationem Provinciæ ſine licentia Epiſcopi ordinare, Chriſmare, degradare, vel ſimilia facere, Quar. *loc. cit. auct.* 30.

29. Neque circa ſubditum ſuum, neque in loco exempto, *ibid.*

30. Poteſt aliquibus Prædicationis officium interdicere. Idem *auct.* 34.

31. Poteſt cum duobus antiquioribus Suffraganeis in Provincia erigere unum, aut plura Collegia Seminarii, juxta Decretum Trid. *ſeſs.* 23. *cap.* 18.

32. Poteſt compellere Abbates, & Prælatos Regulares, negligentes, ut Prædicatio Evangelii fiat in Eccleſiis Parochialibus, in nulla Diœceſi exiſtentibus intra ſuam Provinciam. Trid. *ſeſs.* 5. *cap.* 2.

33. Item convocare Regulares, in cujus Provincia Monaſteria ſub immediata Sedis Apoſtolicæ protectione ſita ſunt, negligentes exequi. Decr. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 8. *de Regular.*

34. Non poteſt ante receptionem Pallii, licet ſit conſecratus, nominari Archiepiſcopus, neque conſecrare Epiſcopos, neque convocare Concilium, neque Chriſma conficere, nec Eccleſias dedicare, neque Clericos ordinare. Quar. *V. Archiepiſcopus, auct.* 32.

35. Neque recipere proventus Eccleſiæ. Id. *ib. in Addition.*

36. Neque ante ſe Crucem deferre, *ibid.*

37. Recepto Pallio, eo non poteſt uti, niſi diebus notatis in Cærem. Epiſc. *lib.* 1. *cap.* 16.

38. Uti Pallio poteſt, etiam in loco exempto. Quar. *auct.* 32.

39. Et in Miſſa ſolemni Pontificali tantum, *ibid.*

40. Honorifice Pallium debet aſſervari, ſerico obvolutum, & in capſula intus, & extra pulchre ornata, vel ſerico obducta incluſum. Cærem. *ibid.*

41. Tranſlatus Archiepiſcopus ad aliam Eccleſiam non poteſt uti Pallio ſui Prædeceſſoris, nec Tranſlati, *ibid.* Si perdatur, petatur aliud a Papa.

42. Neque in Eccleſia renunciata poteſt uti, etiam de conſenſu Archiepiſcopi, vel Suffraganeorum. Add. ad Quar. *loc. cit. auct.* 32.

43. Debet autem ſepeliri cum eo in Provincia quidem circa humeros ſupra Planetam, extra vero, eo plicato, ſub ejus capite. Cærem. Epiſc. *loc. cit.*

44. Poteſt ante ſe deferri facere Crucem per totam Provinciam, etiam ſi locus ſit exemptus. Quar. *auct.* 28.

45. Niſi ſit præſens Legatus Papæ, aut Cardinalis non Legatus. Cærem. Epiſc. *lib.* 1. *cap.* 4.

46. Archiepiſcopus Titularis, ubi eſt tantum Epiſcopus, non poteſt deferre Crucem. Cong. Epiſc. 12. *Decemb.* 1595.

47. Poteſt in tota Provincia benedicere Populo, etiam in loco exempto, & ſolemniter, & privatim per viam. Quar. *auct.* 29.

48. Immo, eodem præſente, ceſſabit Epiſcopus Suffraganeus a privatis Benedictionibus. Cærem. Epiſc. *lib.* 1. *cap.* 4.

49. Poteſt Indulgentias in tota Provincia concedere, non in loco exempto. Quar. *auct.* 31. *V. Indulgentiæ num.* 4. 13.

50. Poteſt Divina quoque Officia in Pontificalibus celebrare etiam in loco exempto. Quar. *auct.* 30

51. Et habere Sedem pro Celebratione in Pontificalibus in cornu Epiſtolæ, cum Baldachino. Cær. Ep. *lib.* 1. *cap.* 13.

52. Non cum Diaconis Aſſiſtentibus. Idem *ibid. cap.* 8.

53. Sed cum Diacono, Subdiacono, Aſſiſtente ex Canonicis; quia hi dantur coadiutori Suffraganeo a Sacr. Rit. Congr. die 4. Jan. 1581. ut refert Quar. in addit. *V. Archiep. num.* 11. *ad* 5.

54. Poteſt aſſiſtere Miſſæ ſolemni ſed ſine circulis Canonicorum Suffraganei. Cær. Epiſc. *lib.* 1. *cap.* 21.

55. Item omittuntur coram eo circuli Canonicorum ante Epiſcopum. Idem *ibid. cap.* 11.

56. Præſente Archiepiſcopo proprio, miniſtrante Epiſcopo; non genuflexi, ſed inclinati miniſtrent. Cær. Ep. *lib.* 1. *c.* 18.

V. Subſidium charitativum, n. 1. *Vicarius Generalis, n.* 3. 4.

A D D I T I O.

1. Non defert Crucem in viſitatione Nuncii Apoſtolici, *Congr. Rit.* 9. Martii 1593.

2. Debet rogare Nuncium, ut ſuo Populo benedicat, qui hinc remittat deinde Archiepiſcopo, *eadem ibid.*

3. Archiepiſcopus tranſlatus ad Epiſcopalem Eccleſiam poteſt retinere nomen, ſeu titulum Archiepiſcopi, non Crucem, neque Pallium, *ead.* 16. *Octob.* 1604.

Archivium.

1. TEnentur Prælati facere Archivium bonorum Eccleſiaſticorum in ſuis Diœceſibus. Sixtus V. *Anno* 1587. *relatus a Quarant. V. Archivius.*

2. Omnino in Statu Eccl. Urbe, & Bononia exceptis. Id. Anno 1588. *in Bullar.*

3. Conſtituatur in Cathedrali cum duabus clavibus, quarum altera penes Epiſcopum. Prov. 1.

4. In Archivio Epiſcopali locus conſtituatur, ubi cauſarum, & judiciorum acta fori Epiſcopalis ſingulis annis confecta recondatur. Prov. 3.

5. Duabus ille locus claudatur clavibus, altera apud Epiſcopum, altera apud Cancellarium, *ibid.*

6. Notario inſtrumentorum, quæ confecit, exemplum ſumptibus habere liceat, *ibid.*

7. Notario mortuo, aut privato Officio ſuo quæcumque ſcripta confecit in eumdem locum referantur, cauſa non finita deferri poteſt relatio, *ibid.*

8. Defuncto Epiſcopo, clavis ejuſdem detur Vicario Capituli. Prov. 2.

9. In Archiviis Capitulorum duo Canonici præficiantur cum diverſis clavibus, & ad biennium, ita tamen, ut alter tantum per vices mutatur, & novus ſit cum antiquiori. Prov. 3.

10. Periculo ſuo aſſervando recipiant per inſtrumentum, & Succeſſoribus ſcripta conſignent coram Deputato a Capitulo, *ib.*

11. Inventarium idea fiat in Libro, *ibid.*

12. Ea, quæ ad Præbendas ſingulorum Canonicorum attinent, in illud inſerantur, vel ſaltem exempla authentica, *ibid.*

13. Nec auferri, neque deſcribi quidquam liceat ſine conſenſu Capituli, *ibid.*

14. Si concedatur exſcribi, fiat in loco Archivii, ſeu Capituli coram Præfectis Archivii, *ibid.*

A D D I T I O.

In Archivio Epiſcopali hæc aſſervanda, ex Decreto *Sacri Conc. Trident.*

Proceſſus, & acta civilia, criminalia, & mixta facta in Foro Epiſcopali.

Sententiæ in iisdem cauſis latæ, compoſitiones cum reis requiſitis.

Præcepta, & Decreta quæcumque inter perſonas Eccleſiaſticas, aut etiam laicas in cauſis ſpiritualibus, vel alias ad Forum Eccleſiæ pertinentes.

Edicta cujuſvis generis.

Statuta, & ordinationes Eccleſiarum.

Mandata procuræ pro negotiis Epiſcopalibus.

Scripturæ mulctarum, & pœnarum.

Item ſupplicationum, & abſolutionum.

Acta Synodi.

Viſitationes Eccleſiarum, Monaſteriorum, & locorum piorum cum Decretis.

Regiſtra Bullarum Apoſtolicarum ad eamdem Curiam directarum.

Collationes, & inſtitutiones Beneficiorum, eorumque concurſus & renunciationes, ac permutationes, & ſcripturæ omnes beneficiales.

Inſtrumenta traditionis poſſeſſionis eorumdem, erectiones Parochialium, Beneficiorum, Capellaniarum, & Fontis Baptiſmalis.

Acta cognitionum, Canonizationum perſonarum, tam Eccleſiaſticarum, quam laicarum, ſeu mixtarum.

Scripturæ concernentes executionem Diſpenſationum Matrimonialium, & aliarum Litterarum Apoſtolicarum.

Remiſſiones denunciationum, divortia, & aliæ ſcripturæ Matrimoniales.

Explorationes voluntatum Novitiarum, licentiæ profitendi, & aliæ hujus generis ſcripturæ ad Moniales ſpectantes.

Interpoſitiones auctoritatis, & Decreti in renunciatione Novitiarum, & alienationibus aliarum perſonarum fori Epiſcopalis, & inſtrumenta dotis Monialium.

Licentiæ accedendi ad Monialium Monaſteria, aut in ea ingrediendi.

Scripturæ conſecrationis Eccleſiarum, Altarium, Cæmeteriorum, Campanarum, &c.

Item Profeſſionis Fidei.

Item Viſitationis liminum.

Scripturæ ordinationum, & collationis Chriſmatis.

Monitoria ad finem revelationis.

Approbationes Confeſſariorum, & Curatorum.

Dimiſſoriæ, & Commendatitiæ.

Licentiæ pro Parochis, Canonicis, & aliis Clericis abſcedentibus a Diœceſi cum litteris teſtimonialibus.

Erectionis Seminarii.

Locationis in emphyteuſim bonorum Epiſcopatus, feudalium ejusdem menſæ, & aliorum Beneficiorum.

Hæc ex litteris ad Epiſcopum. Comen. 18. *Dec.* 1626.

Adde inventaria Bonorum Eccleſiaſticorum mobilium, & immobilium totius Diœceſis.

Aſtrologia.

1. PRohibetur judiciaria, præterquam circa agriculturam, navigationem, & artem medicam. Sixtus V. An. 1585. Ordinarii arbitrio ſeverius puniantur Aſtrologi judiciarii, *ib.*

2. Libri de eadem prohibentur retineri, *ibid.*

3. Innovavit prædictam Conſtitutionem Urbanus VIII. *die 1. Aprilis* 1631.

4. Addidit contra eos, qui de Statu Reipublicæ Chriſtianæ, vel Sedis Apoſtolicæ, ſeu de vita, & morte Papæ, ejuſque conſanguineorum uſque ad 3. gradum incluſive, conſulunt Aſtrologos judiciarios, &c. ſeu eorum judicia etiam ſibi oblata recipiunt, vel utuntur, vel ſcienter retinent, vel alicubi oſtendunt, *ibid.*

5. Item contra eosdem Aſtrologos, qui judicia faciunt, aut a ſe, vel ab aliis facta ſcienter retinent, vel dant alicui, ſeu oſtendunt, aut de iis quovis modo tractant, *ib.*

6. Pœnas infligit excommunicationis latæ ſententiæ (non reſervatæ) ultimi ſupplicii, & confiſcationis Bonorum; Eccleſiaſticis vero excommunicationis prædictæ, privationis Beneficiorum, Officiorum, inhabilitatis perpetuæ, privationis, & ultimi ſupplicii, *ibid.* Epiſcopis autem, & majoribus Prælatis easdem citra ultimum ſupplicium.

7. Et Ordinarii locorum etiam reſpectu vicinorum locorum exemptorum, item Inquiſitores ſunt Judices in prædictis, extra Provincias Sedi Apoſtolicæ ſubjectas, *ibid.*

Auditores Rotæ Romanæ.

VIde *Exempti, num.* 7. 8. *Functiones Epiſcopales numero* 25.

Baldachinum.

1. POteſt Epiſcopus in Eccleſiis Regularium Pontificalia exercens erigere Baldachinum. Congreg. Epiſcop. 10. *Junii* 1603. *apud Quar. V. Privil. Regularium.*

2. Sine auro ter in anno ad ſummum, Pontificaliter celebrantibus Abbatibus Caſſinenſibus, conceſſit Sacra Congr. Rit. 29. *Januar.* 1628.

3. Idem Monachis Olivetanis, ead. 17. *Martii* 1629.

4. Idem pro Monaſteriis tantum S. Trinitatis, & S. Pancratii Civitatis Florentiæ, ead. 31. *Maji* 1629.

5. Idem pro Monaſteriis Cœleſtinorum, eadem 30. *Junii* 1629.

6. Marchiones Locorum prohibentur uti Baldachino in Eccleſia. Congr. Epiſc. 12. *Januarii* 1618.

Baptiſmus.

1. ANte nonum diem baptizentur Infantes ſub pœna excommunicationis: & item ſi domi baptizentur, deferantur in Eccleſiam ad Catechiſmum, Prov. 1.

2. Nemo, niſi Parochus, ſolemniter baptizet, ſine conſenſu ejusdem, neque ante ortum, neque poſt Solis Occaſum ſine neceſſitate, Prov. 5.

3. Nec adminiſtretur extra Eccleſiam, neque in privatis Oratoriis ſine licentia Epiſcopi. Concil. 6. Conſtantinop. *cap.* 31.

4. Ad Cathedralem deferantur ii, qui a Sabbato Sancto ad Sabbatum in Albis, & a Vigilia Pentecoſtes ad Sabbatum ſequens fuerint baptizandi in Civitate. Prov. 4.

5. Ad aquam fundendam vas proprium, ſeu cochleare adhibeatur, & item ad excipiendam eamdem, & eam, qua manus Sacerdotis oleo inunctæ lavantur, *ibid.*

6. Aqua infuſa capiti ne recidat in Fontem, ſed in vicinum Sacrarium, Prov. 4.

7. Ne adhibeantur ornamenta ad pompam circa Infantes baptizandos, *ibid.*

8. Nomina Sanctorum tantum imponantur, *ibid.*

9. Unus tantum, ſive vir, ſive mulier, ad ſummum unus, & una baptizatum de Fonte ſuſcipiant, & Parochus eum, vel eos notabit in libro. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 2.

10. Si fiat ſecus Parochi culpa, hic puniatur arbitrio Ordinarii, *ibid.*

11. Non poteſt Epiſcopus concedere, ut duo viri loco viri, & mulieris, aliquem de Fonte levent. Deciſum referunt Doct. apud Barb. *de pot. Epiſc. alleg.* 30. *num.* 41.

12. Duo Procuratores admitti poſſunt, viri, & mulieris. Deciſum refertur, *ibid. num.* 42.

13. Si plures ſuſcipiunt, omnes contrahunt cognationem, niſi conſtet, qui prius tetigit, aut quis fuerit electus. Deciſum refertur *ibid. num.* 48.

14. Procurator non contrahit cognitionem ſibi, ſed mandanti: Deciſum refertur *ibid. num.* 50.

15. Non oritur cognatio Spiritualis in Baptiſmo privato. Sanch. *lib.* 7. *diſp.* 62. *num.* 11.

16. Ne ſint Compares ii, qui fidei Sybolum ignorant. Prov. 4.

17. Neque ii, qui non ſunt Confirmati. Prov. 1.

18. Neque minores natu annis 14. Prov. 5.

19. Neque excommunicati, vel qui in Paſchate non communicarunt. Prov. 1.

20. Ne a laicis eo caſu tangatur Chriſma. *ibid.*

21. Neque plures ſimul baptizentur; & maſculus ante fœminam. Prov. 9.

22. Neque collocentur infantes in Altari, ut inde redimantur, *ibid.*

23. Non adſit Judæus, neque alius a fide alienus. Prov. 5.

24. Liber a Parocho, ad præſcriptum Ritualis Romani conficiatur, baptizatorum. Rit. Roman.

25. Referatur tandem in Archivium Epiſcopale. Prov. 1.

26. Obſtetrices, niſi edoctæ de forma Baptiſmi, non admittantur ad ejuſmodi munus. Prov. 5.

27. Cautio Epiſcopi judicio adhibeatur, ne infantes primo anno ſuffocentur. Prov. 6.

28. Ad preces pro puerpera dici conſuetas in Eccleſia non domum mulieris Parochus adeat. Prov. 3.

29. Neque illi præbeatur benedictus Panis ſub hoſtiæ forma, *ibid.*

30. Pia precatione inducantur pueri prima vice in Eccleſiam ex Rit. Prov. 4.

31. Recolendus eſt quotannis Baptiſmi dies piis operibus. Prov. 6.

32. Fons autem baptiſmalis de lapide ſit, ſine rima. Prov. 4.

33. Bene muniatur aqua a pulvere, & tegatur albi coloris conopeo; ſepiatur cancellis. Adſit imago S. Joannis Chriſtum baptizantis. *ibid.*

34. Clavis fontis ſit apud Parochum tantum, *ibid.*

35. Mantilia duo munda ad abſtergenda capita, ſi afferantur, nova ſint, & in Eccleſiæ convertantur uſum. *ibid.*

36. Nul-

36. Nullum ſepulcrum ſit prope fontem. Prov. 6.

37. In Sabbato Sancto, & Pentecoſtes ad Fontis benedictionem conveniat ii, qui de more ſolent, debentur. Prov. 4.

38. Tres ſaltem ibi ſint Sacerdotes. *ibid.*

39. De Oleis, *vide Olea ſacra*.

V. Interdictum n. 28. Irregularitas 33. 36. *Sacramenta n.* 3.

Beatorum, & Patronorum cultus.

1. IN Sanctorum invocatione, Reliquiarum, & Imaginum veneratione, & ſacro uſu, tollatur omnis ſuperſtitio, turpis quæſtus, laſcivia, commeſſationes, & luxus, nihil prophanum, aut inhoneſtum appareat. Trid. *ſeſs.* 25. *de invoc. Sanct.*

2. Non debent admitti nova miracula, neque Reliquiæ recipi, non approbante Epiſcopo. *ibid.*

3. Ad hæc approbanda adhibendi ſunt in conſilium Theologi, & alii pii viri. *ibid.*

4. Nemo, quicumque ille ſit, audeat per ſe, vel per alios capere informationes ſuper ſanctitate, & miraculis alicujus defuncti, neque ullo modo exquirere, neque obtinere ad hunc effectum extrajudiciales teſtificationes, aut ſubſcriptiones ſub pœnis arbitrio Sacr. Rituum Congregat. eadem, *Decreto publicato* 12. *Martii* 1631. *

5. Poteſt Superior, Sacriſta, vel Officialis cujuſque Eccleſiæ recipere revelata miracula, ſive prophetiæ dona, ſub ſigillo ſecreti, ab ipſis tantum, in quorum gratiam contigiſſe narrabitur. *ibid.*

6. Et tenetur quamprimum eadem deferre, vel obſignata tranſmittere ad Epiſcopum loci cum expreſſa declaratione, quod eæ revelationes non faciant aliquem probationis gradum, etiam cujuſvis longiſſimi temporis curſu. *ibid.*

7. Antequam declarentur Beati, nihil in locis publicis, ſeu privatis admittatur, indicans venerationem. Urb. VIII. *in Decret. S. Inquiſ.* 13. *Martii* 1625. *

8. Neque libri imprimantur de eorum geſtis, miraculiſque ſine recognitione Ordinarii, & Theologorum, & re prius communicata cum Sede Apoſtol. *ibid.*

9. Ad eorum ſepulcra non ardeant lampades, neque tabellæ affigantur ſine licentia Sedis Apoſtolicæ. *ibid.*

10. Si deferantur tabellæ, ſeu alia indicia gratiarum, de conſenſu Ordinarii poſſunt acceptari cum atteſtationibus de re opportunis, & in loco ſeorſum ab Eccleſia cuſtodiantur. Id. Urb. VIII. *in alio Decreto eodem anno*. *

11. Excipiuntur ii, qui per immemorabile tempus, vel patrum teſtimoniis, vel longiſſimi temporis ſcientia, vel tolerantia Sedis Apoſtolicæ, vel Ordinarii coluntur, *ubi ſupra* 13. *Martii.*

12. Pœnæ Clero ſæculari imponuntur arbitrio Ordinarii, etiam privationis Officiorum, & ſuſpenſionis Ordinum. *ib.*

13. Regularibus autem privationis Officiorum, vocis activæ, & paſſivæ, & ſuſpenſionis a Divinis. *ibid.*

14. Impreſſores librorum, pictores imaginum, ſeu ſculptores, aliique artifices pœnis pecuniariis, & aliis arbitrio Ordinarii, ſeu Inquiſitoris, puniantur. *ibid.*

15. In patronos locorum eligi non poſſunt ii, qui dumtaxat ſunt Beatificati, nondum Canonizati. Congreg. Rit. 23. *Martii* 1630.

16. De Patrono Civitatis electio fieri debet per ſecreta ſuffragia a populo, mediante conſilio generali Civitatis, vel loci, & cum conſenſu Epiſcopi, & Cleri loci. *ibid.*

17. Idem ſervetur in Patrono Regni, qui pariter eligi debet per ſecreta ſuffragia ſingularum Civitatum. Prov. *ibid.*

18. Repræſentantibus Regnum, Civitatem, Provinciam, nulla competit facultas eligendi Patronos, niſi habeant ſpeciale mandatum, & adſit conſenſus Epiſcopi, & Cleri dictarum Civitatum. *ibid.*

19. Cauſæ electionis novorum Patronorum debent in Sacr. Congregatione deduci, & cauſa cognita ab eadem approbari. *ibid.*

20. Patronus principalis unicus eſto, ex Rubr. Brev. *tit.* 7. *num.* 1. & eſt primæ claſſis.

21. Patroni minus principales poſſunt eſſe plures. *ibidem tit.* 1. *num.* 1.

22. Horum Feſtum duplex quidem, ſed majus per Annum tantum, *in Tab. Br. Rom.*

23. Ad Feſtum Patroni, hoc eſt principalis, tenentur etiam Regulares, non autem ad Oct. Gregor. XIII. 30. *Dec.* 1573. Congr. Rit. 27. *Martii* 1628.

24. Officia Sanctorum Patronorum propria, inconſulto ipſomet Summo Pontifice non poſſunt approbari. Sixtus V. *Conſtit.* 74. *in Bullar.*

25. Sancti Titulares Capellarum, Altariumve, niſi ſint in Kalendario Romano, nullum habent officium ſine licentia Sedis Apoſt. Cong. Rit. 1628.

26. Solet concedere Sac. Rit. Congregatio Sanctis locorum Epiſcopis Officium duplex in tota Diœceſi; Martyribus locorum propriis idem: Civibus, probata eorum origine, duplex in Civitate tantum: SS. Archiepiſcopis non ultra Diœceſim, ut in Decretis pluribus 1628. 1629. 1630.

27. De Sancto Titulari Eccleſiæ Cathedralis ſolet etiam concedere Officium duplex primæ Claſſis in Civitate tantum, ſine Oct. extra Cath. *ibid.*

28. Translation. unicum Feſtum admittere ſolet, nimirum ultimæ, in teſtimonium præſentiæ Corporum. *ibid.*

29. Et Patroni quidem principalis ſub ritu duplici, aliorum vero ſemiduplici. *ibid.*

V. Feſti dies num. 1. *Imagines Sacræ num.* 3. 4. 9. *Libri prohibiti num.* 14. *Reliquia SS. per totum.*

ADDITIO.

1. Non prius inquirat Epiſcopus generaliter ſuper vitæ ſanctitate alicujus, quam particulariter de illius virtutis eminenti gradu, aut peculiari aliquo miraculo præcedat famæ comprobatio, prout prudentiæ Epiſcopi magis expedire videbitur. *Ex Decr. Congr. Rit.* 12. *Mart.* 1632.

2. Impedito vere Epiſcopo, cujus oneratur in hac re conſcientia, poteſt delegari Vicarius Generalis, vel alius in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutus, qui cum aliis ad minimum duobus doctis viris, uno Theologo, & altero graduato, vel licentiato in jure Canonico, rem totam peragere debet, ita ut omnia ſua nomina ſubnotent poſt ſubſcriptionem cujuſque teſtis, antequam diſcedant a loco examinis. *ibid.*

3. Teſtes omnes quæcumque habent, explanate, & per extenſum deponant, nec ſe referant ad atteſtationes redditas: neque eis recitentur quæ alias ipſi depoſuerunt. *ibid.*

4. Secreto retineantur acta completa, præſtito etiam juramento a Notario, & teſtibus, ſe nemini promulgaturos quicquid ipſi ſcripſerint, ſeu depoſuerint, vel de quibus interrogati fuerint. *ibid.*

5. De his actis certior reddatur ſummus Pontifex, & ea authentica tranſcripta, ſigilloque obſignata quamprimum mittantur ad S. Rit. Cong.

6. Originalia eodem modo conſignata, & in capſa clauſa pluribus clavibus, quæ diverſis arbitrio Epiſcopi cuſtodiendæ tradantur, in Archivio Epiſcopali conſerventur.

Benedictio.

1. BEnedictio Lapidis primarii pro ædificanda Eccleſia poteſt delegari Sacerdoti ab Epiſcopo. Rit. Rom. Pauli V.

2. Benedictio novæ Eccleſiæ, ſeu Oratorii, ut in eo dicatur Miſſa, ſi publicum eſt, committi poteſt Sacerdoti ab Epiſcopo. *ibid.*

3. Item, & novi Cæmeterii. *ibid.*

4. Simplex reconciliatio Eccleſiæ, ſeu Cæmeterii non conſecrati poteſt committi Presbytero in Dignitate conſtituto. Cong. Rit. 9. Febr. 1608. imo & ſimplici Sacerdoti, Rit. Rom. Pauli V.

5. Non poteſt Epiſcopus delegare Benedictionem paramentorum aliis. S. Rit. Congr. 14. Nov. 1615. & *ſæpius*, Sylv. *V. Benedictio num.* 2.

6. Abbates non poſſunt ea benedicere, quæ non ſunt ſuarum Eccleſiarum. *ſupra V. Abbas num.* 29. 30.

7. Neque Protonotarii paramenta quæcumque. Cong. Rit. 17. *Julii* 1527.

8. Benedicenda ſunt, amictus, alba, cingulum, manipulus, ſtola, caſula, corporale, mappæ Altaris (niſi a laicis mutuo accipiantur) non alia de neceſſitate. Sylv. *V. Benedictio n.* 5.

9. Amiſſa rerum forma, iterum benedicantur. *ibid. n.* 6.

10. Benedictio Monialium Virginum eſt tollenda. Congr. Epiſc. 5. Dec. 1597. *apud praxim novam Ep. p.* 1. *c.* 2. *n.* 3.

11. Virgo in matrimonium data viro, qui aliam duxit uxorem, poteſt benedici, ſi ita viget conſuetudo. ead. 8. *Maji* 1602.

12. In feſto Purificationis B. M. ne benedicantur eæ Candelæ, quas quiſque tunc ante diſtributionem geſtat in manu. Pr. 3.

13. Neque diſtribuantur, niſi præſentibus in Eccleſia, Candelæ benedictæ, & ad ægrotos tantum mittantur, *ibid.* & Cong. Epiſc. Anno 1581.

14. Cinerum benedictio, & diſtributio fiat etiam in Parochialibus Eccleſiis. Prov. 5.

15. Tabernaculum ligneum, in quo aſſervanda eſt Euchariſtia, ſtata prece prius benedicatur. Prov. 6.

16. Benedictiones Cæmeteriorum, Eccleſiarum, Altarium, & Campanarum, ſcribantur in libro, reponendo tandem in Archivio Epiſcopali. Prov. 4.

17. Antiquus ritus benedictionis ædium, quæ recenter ædificantur, vel ob alias cauſas reſtaurantur. *ibid.*

18. Non eæ ædes, in quibus habitant excommunicati, ſeu criminoſi publici. Prov. 5.

19. Pro hac benedictione neque ultro datum quid accipiatur. *ibid.*

20. Benedictio frequens manu data ab Epiſcopo excommunicato, dum per vias incedit, inducit irregularitatem. Suar. *De Cenſur. Diſp.* 12. *ſect.* 2. *num.* 21.

21. Benedictio a Sacerdote coram ſuo Epiſcopo non datur ſine licentia ejuſdem. Rub. Miſſ. *tit.* 12. *num.* 3. ubi neque coram majoribus Epiſcopo, idem jubetur.

22. Habens uſum Mitræ, & inſignium Pontificalium, & nullius Diœceſis exiſtens, immo habens juriſdictionem, & cognitio-

gnitionem omnium cauſarum, & jus viſitandi privative ad quemcumque Ordinarium, & qui in Miſſis, etiam privatis, benedicit cum Verſu, Sit nomen Domini, &c. ad inſtar Epiſcoporum; non poteſt tamen benedicere populo extra actum celebrationis, Congreg. Rit. 25. Maji 1624.

V. Confraternit. n. 18. 27. Euchar. n. 14. Matrimonii celebratio n. 49.

Beneficiorum Collatio.

1. INtra ſex menſes Epiſcopus conferat beneficia. Doctores apud Barbuſam *de poteſt. Epiſcop. alleg.* 58. *n.* 1.

2. A tempore ſcientiæ vacationis numerentur, *n.* 5.

3. Hoc eſt, quo ſcire potuit, vel debuit, *n.* 6.

4. Menſes dies 30. continet & ſecundum Kalendarium computari debent. *n.* 8. 9.

5. Elapſis ſex menſibus collatio devolvitur ad Superiorem Metropolitanum, & item ad Papam. *n.* 11.

6. Habilibus tantum perſonis conferantur. Trident. *ſeſſ.* 7. *capit.* 3.

7. Nepoti ſuo digno, omiſſo digniore, poteſt Epiſcopus conferre beneficium ob merita propria in Eccleſiam. Philiarch. *de off. Sacerd. p.* 2. *lib.* 4. *c.* 23.

8. Nullus initiatus prima Tonſura ante annum 14. poſſit obtinere beneficium ſimplex. Trid. *ſeſſ.* 23. *c.* 6.

9. Aliter collatio eſt nulla. Deciſum 14. Auguſti 1586. refert Riccius *in praxi reſol.* 331. *n.* 3.

10. Sufficit annus 14. inceptus. Deciſum referunt DD. apud Barb. *ſup. alleg.* 60. *num.* 76.

11. Niſi in fundatione aliud ſtatuatur. Deciſum refertur, *ibid. n.* 77.

12. Collatio facta penitus illitterato eſt nulla. DD. apud Barb. *alleg.* 63. *n.* 1.

13. Scholaſteria nonniſi Doctoribus, vel Magiſtris, aut licentiatis in ſacra pagina, vel jure Canonico, aut aliis idoneis, qui per ſe ipſos ad munus explere poſſint, conferantur, ſub pœna nullitatis. Trid. *ſeſſ.* 23. *c.* 18.

14. Notus Epiſcopo, quod ſit idoneus, poteſt abſens inſtitui. Deciſum refert Garz. *p.* 4. *c.* 1. *n.* 23.

15. Probatio facienda in beneficii ... Epiſcopo *juxta c.* 9. *ſeſſ.* 23. *& cap.* 13. *ſeſſ.* 17. non habet locum in beneficiis ſimplicibus, quorum collatio libera ad inferiorem ſpectat. Deciſum refert Garz. *par.* 9. *cap.* 3. *n.* 19. *declar.* 4.

16. Examen non eſt neceſſarium in ſemel approbato in ſimili beneficio. DD. apud Barb. *alleg.* 60. *n.* 89.

17. Secus, ſi promoveatur ad beneficium ſuperius, vel ſimile in ampliori loco, *ibid. n.* 90.

18. Vel ſi dubitetur, quod dedidicerit, aut oblitus ſit eorum, quæ ſciebat. *ibid. n.* 91.

19. Qui ambitioſis, & multis precibus per ſe, vel per alios beneficium petit, eo facto ſit inhabilis ad omne beneficium per triennium. Prov. 1.

20. Eamdem pœnam luat ille, qui nondum vacans poſtulaverit. *ibid.*

V. excommunic. 38.

21. Ante collationem juret beneficiatus, neque ſe, neque alium pro ſe quidquam promiſiſſe, dediſſe, depoſuiſſe dandum cuiquam pro ipſo beneficio. *ibid.*

22. In ipſa collatione onera injuncta beneficiis ex erectione, fundatione, aut aliis Conſtitutionibus, ne minuantur, nihilque detrahatur, aliter proviſio ſurrepitia cenſeatur. Trident. *ſeſſ.* 25. *c.* 5.

23. Neque item imponatur onus contribuendi, præſtandive ad Eccleſiæ reparationem, miniſtrorumque ſuſtentationem; ſed his in Viſitatione deinde provideatur. Prov. 7.

24. In quacumque collatione, electione, præſentatione, nominatione, inſtitutione, confirmatione, admiſſione ad poſſeſſionem beneficii, vel diſtributionem, nullæ deductiones ex fructibus, ſolutiones, promiſſioneſve fiant, niſi in uſus pios, approbante Ep. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 14.

25. Qui ſe facit inſtitui in beneficium viventis, eſt infamis. Sylv.

V. Beneficium 3. 9. 18.

26. An beneficia tenuiſſima, quæ non excedunt valorem 4. Ducatorum, vel devoluta ad Superiorem, vel vacantia in menſe Papæ, poſſint ab Epiſcopo conferri, affirmat, & probat Zerol. *in praxi Benef. ad* 3.

27. Commendare vero beneficia perpetuo, nemo poteſt inferior Papa. Barb. *ſupra alleg.* 59. *num.* 6.

28. Epiſcopus exiſtens extra Diœceſim poteſt conferre beneficia vacantia in Diœceſi, etiamſi ſit in Curia: ſed congruit, ut ab Urbe exeat, & extra eam conferat: communis eſt. *in praxi Epiſcop. cit. V. Beneficia ad nutum.*

29. Conficiatur liber, in quo deſcribantur vacationes beneficiorum, & collationes, & a quo; qui in Archivio aſſervandus erit. Prov. 4.

30. In expediendis litteris beneficiorum Epiſcopalibus accipere aliquid ſimonia eſt. Sa *V. Simonia n.* 3.

V. Alternativa per totum, Illegitimi num. 3. *& ſeqq. Simonia num.* 2. 3. 4. 6. 7. 9.

ADDITIO.

1. Prælato, qui habet jus conferendi beneficia, negligente collationem, ea devolvitur ad Epiſcopum tamquam ad proximum Superiorem. *DD. apud Barboſ. de jure eccl. l.* 3. *cap.* 13. *num.* 109.

2. Non tamen, ſede vacante ad Capitulum. *ibid.*

3. Eadem devolutio accidit, ſi Regulares negligentes ſint in conferendis ſuis beneficiis, nimirum ad Epiſcopum loci, ubi ſunt beneficia. *ibid.*

4. Item ſi Capitulum negligat. *ibid. n.* 110.

5. Si Epiſcopus negligat ea beneficia conferre, quæ ad eum ſpectant proprio quodam jure, non autem jure ſpeciali, aut devoluto, tunc ad Capitulum ſit devolutio, & in ſecundo caſu, ad Superiorem Epiſcopi. *ibid. n.* 111.

6. Niſi Epiſcopus ſit exemptus, & Romano Pontifici immediate ſubjectus: quo caſu ad Papam devolvitur collatio. *ibid. n.* 112.

7. Poteſt Epiſcopus diſpenſare, ut quis retineat beneficium obtentum tempore excommunicationis, quia non eſt reſervata Papæ hæc diſpenſatio, niſi Epiſcopus ſcienter illi contulerit. *ibid. n.* 143.

8. Excluduntur ab obtinendis beneficiis ſuſpenſi ab Officio, vel beneficio. *ibid. n.* 144.

9. Interdicti perſonaliter, irregulares, ſodomitæ, aleatores, bigami, & alii. *ibid. a n.* 145. *ad* 163.

10. Filius legitimus Clerici non poteſt obtinere beneficium immediate, quod habuit Pater, ſine diſpenſatione. Deciſum referunt *DD. ibid. n.* 161.

Beneficiorum Poſſeſſio.

1. QUi proviſus a Sede Apoſtolica poſſeſſionem beneficii apprehendit, non expeditis litteris, & amittit beneficium, ſive jus ad illud, & ſit inhabilis. Paul. III. *Anno* 1534.

2. Liberum ſit cuique poſſeſſionem capere ſui beneficii, vel in Eccleſia, ubi eſt titulus; vel in prædiis, quæ maluerit ipſe, Notario præſente. Provinc. 4.

3. Qui beneficii poſſeſſionem acquirit, titulum Eſpicopo oſtendat intra menſem, ſub pœna dimidiæ partis fructuum unius anni. Provinc. 2.

4. De fructibus beneficiorum reſpectu prædeceſſoris, & ſucceſſoris. *Vide infra bona Eccleſiaſtica n.* 18. 19. 21 *& ſeq.*

Beneficiorum Parochialium Proviſio.

1. ORdinarii collatores intra ſex menſes Beneficia parochialia rite conferant. Pius V. *Anno* 1567.

2. Vel intra quattuor menſes Papæ, aut collatoribus, ad quos ſpectant, perſonas idoneas electas ſignificent. *ibid.*

3. Sub pœna, quod omnimoda diſpoſitio eorum ſit reſervata Papæ. *ibid.*

4. Patronis autem datur optio, ut poſt ſemeſtre recurrant, vel ad Metropolitanum, vel ad viciniorem Ordinarium, vel ad Papam. *ibid.*

5. Vacante igitur Parochiali, Epiſcopus conſtituat Vicarium, ſi opus eſt, cum portione congrua fructuum. *Trid. ſeſſ.* 24. *c.* 18.

6. Hoc eſt: quando non adſunt alii in Eccleſia, ſeu Parochi vicini, qui animarum curam gerant. Deciſum refert Garz. *p.* 9. *cap.* 2. *n.* 13.

7. Neque poteſt amplius commendari Eccleſia Parochialis. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 18.

8. Quæ deputatio Vicarii ſemper attinet ad Epiſcopum, licet collatio ad quecumque alium. Deciſum referunt DD. cit. a Barboſ. *alleg.* 60. *n.* 3.

9. Edictum promulgetur, quo vocentur ad concurſum ut intra decem dies, vel aliud tempus ab Epiſcopo præſcribendum, nomina ſcribantur. Trid. *loco cit.*

10. Quod edictum fiat ſemper ab Epiſcopo loci, ubi eſt beneficium; quicumque ſit collator beneficii. Deciſum referunt DD. cit. a Barboſ. *alleg.* 60. *num.* 15. *&* 44.

11. Etiamſi Parochialis ſit nullius Diœceſis; & tunc ad Epiſcopum viciniorem ſpectat. Loter. *tom.* 1. *l.* 2. *quæſt.* 31. *num.* 64.

12. Niſi collator habeat jus cogendi Synodum. Deciſum refertur a Barb. *loc. cit. num.* 42. *V. Abbas n.* 42.

13. Decem Dies a Tridentino conceſſi pro examine, ne ultra alios decem prorogentur. Pius V. *ſupra*.

14. Poteſt admitti ad concurſum, qui jam habet beneficium curatum, qui ſi obtineat ſecundum, fiat concurſus pro primo tunc vacante. Congret. Epiſc. 26. Aug. 1592.

15. Doctor, ſive licentiatus, & graduatus non excuſatur ab hoc examine. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *alleg. cit. n.* 86.

16. In parochialibus de Jurepatronatus Eccleſiaſtici præter nominatum a Patrono, poteſt Epiſcopus admittere alios ad concurſum. Deciſum refertur *ibid. n.* 16.

17. Qui tranſacto edicti tempore comparet, & res eſt integra, eſt admittendus. Deciſum refert Garz. *par.* 9. *c.* 2. *num.* 106.

18. Si

18. Si unus tantum concurrat poterit ſolus examinari. Deciſum refert Ugolin. *de pot. Epiſc. cap.* 50. §. 10. *num.* 4. *V. Canonici Regulares num.* 1. *Familiaris Epiſcopi num.* 16.

19. Tres adſint Examinatores Synodales, Trid. *loc. cit.*

20. Non pauciores ſufficet, quam tres. *ibid.*

21. Etiam in Parochialibus modici valoris. Deciſum referunt DD. cit. a Barboſ. *alleg. cit. num.* 38.

22. Fit examen circa ætatem, mores, doctrinam, prudentiam, & alia opportuna. *Trid. loc. cit.*

23. Non ſufficit circa doctrinam tantum. Deciſum refert Garz. *par.* 5. *cap.* 7. *num.* 11. *verſ. ad* 3.

24. Ætas debet eſſe 25. annorum inchoatorum, ut intra annum promoveatur ad Sacerdotium, DD. apud Barboſ. *alleg. cit. num.* 82. 83. *V. Legatus num.* 3.

25. Fiat in examine experimentum de cantus peritia, & Rubricis Divini Officii. Prov. 5.

26. Examen per concurſum ſi finiri nequit una die, perficiatur altero, ſi timeatur de revelatione interrogationum, poſſunt hæ mutari die ſequenti. Congregat. Epiſcop. 20. *Julii* 1592.

27. Expedit deinde, ut Examinatores palam inter ſe vota ſua conferant, & deinde Notario dicant, ut ſimpliciter ſcribat approbatorum nomina. Deciſum refert Garz. *part.* 9. *cap.* 2. *num.* 107.

28. Præferri debet in concurſu, qui nullum obtinet beneficium, obtinenti. Rota 20. *Febr.* 1587. *deciſ.* 768.

29. Item minus doctus, idoneus tamen, doctiori, ſi ille moribus excellat. Deciſum referunt DD. cit. a Barboſ. *alleg. cit. num.* 102.

30. Electio ſemper eſt Epiſcopi. Deciſum refert Garz. *loco ante cit. num.* 108. 109.

31. Quando plures ſunt præſentati a laicis, fiat examen inter eos tantum, Epiſcopus eligat magis idoneum. Deciſum refert *part.* 9. *cap.* 2. *num* 256.

32. Magis idoneis conferri debent Parochiales Eccleſiæ, alias hi poſſunt appellare ad Metropolitanum, ſeu viciniorem Epiſcopum, & tandem ad Papam. Pius V. *ſupra*.

33. Eadem ſerventur in jurepatronatus mixto, & in mere Eccleſiaſtico. Trid. *loc. cit.*

34. Quod ſi Juſpatronatus ex duabus partibus ſpectet ad laicum, & pro una ad Eccleſiaſticum, idem fiat; ut in Eccleſiaſtico. Deciſum refert Garz. *p.* 9. *cap.* 2. *num.* 278.

35. Si vacet in menſe Papæ, Patroni Eccleſiaſtici nihil habent, ſed Epiſcopus eligit, & Romam mittit nomen, ut alias. Deciſum refert. Barboſ. *alleg.* 60. *cit. num.* 16.

36. Devoluto Jurepatronatus ad Ordinarium, ea vice fiat concurſus. Deciſum referunt DD. citat. a Barboſ. *loc. cit. n.* 18.

37. Concurſu juxta formam Concilii aliqua de cauſa effectum non habente, Epiſcopus debet novo concurſu providere. Navarr. *conſ.* 11. *de Reſcript. num.* 3. *&* 5. *part.* 1. *lib.* 1. *ed.* 2.

38. Si electus deſiſtat, novus concurſus eſt faciendus, non autem poteſt eligi alter ex iis, qui concurrerunt. Garz. *part.* 9. *cap.* 2. *num.* 221. 222.

39. Cæterum non fit concurſus in beneficiis Regularium, quæ Regularibus conferri ſolent. Deciſum refert. Garz. *p.* 9. *cap.* 2. *num.* 167.

40. Et Regulari Parocho minus digno poteſt alter ſubrogari, & debet ſi Epiſcopus velit. Congreg. Epiſcop. 21. *Decemb.* 1584

41. Neque in Parochialibus Regularibus habentibus curam animarum ſolitis commendari Sæcularibus. Deciſum refert Garz. *deciſ.* 2. *num.* 199.

42. Neque in vacatione Dignitatis, & Canonicatus cui eſt annexa animarum cura acceſſorie: Deciſum refertur, *ibid. num.* 193. & apud Barb. *loc. cit. num.* 26.

43. Neque quando animarum cura incumbit Canonicis Cathedralis, ſeu Collegiatæ Eccleſiæ, & per eoſdem cura exercetur. Deciſum referunt DD. cit. a Barb. *ibid. num.* 30.

44. Neque in reſignationibus factis in manibus Papæ in favorem certæ perſonæ. Deciſum referunt DD. apud Barb. *ib. n.* 21.

45. Neque in permutationibus veris, nec de ſimplici ad Curatum. Deciſum refert Garz. *d. cap.* 2. *num.* 165.

46. Examen eſt tamen neceſſarium in eo, qui non fuit alias examinatus. *ibid.*

47. Neque in Parochialibus acquiſita per regreſſum, ſi eam poſſederit. Deciſum refert *ibid. num.* 168.

48. Neque in Parochialibus litigioſis Doctores apud Barboſ. *loc. cit. num.* 37.

49. Neque in Parochialibus de jure patronatus laicorum. Trid. *loc. cit.* & Deciſum refertur DD. cit. a Barboſ. *loco cit. num.* 18.

50. Neque in jurepatronatus mixto requiritur concurſus. Deciſum refert 5. Febr. 1628. Vivian. *de jurepatronatus in Appendice ad cap.* 2. *lib.* 10.

51. Vicariæ perpetuæ Parochialium unitarum non conferuntur concurſu, ſed ad eorum nominationem tantum, ad quos attinet deputare. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *ſupra num.* 32.

52. Niſi in Vicarium cura ipſa transferatur, & tunc fiet concurſus. Idem *ibid.*

53. Si Parochiales ita tenues ſint, ut totius prædictæ examinationis operam non ferant, aut nemo ſit, qui concurrat, aut ob apertas factiones poſſint excitari graviores rixæ, Ordinarius, ſi pro ſua conſcientia cum Deputatorum conſilio ita judicet expedire, privatum aliud examen poterit exhibere. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 18.

54. Proviſi de Parochiali Eccleſia per Papam tenentur ad juratoriam fidejuſſionem de reſidendo. Pius IV. *in Bulla ſua* 87.

55. Confirmans indignum ætate, ſcientia, moribus ad beneficium Curatum, perdit poteſtatem confirmandi primum ſucceſſorem, & a perceptione proprii beneficii ſuſpenditur, quouſque reſtitutus fuerit. Barboſ. *alleg.* 111. *num.* 20.

56. Quæ ſummam ducatorum centum non excedunt, nulla penſione graventur. Trid. *ſeſſ.* 14. *cap.* 13.

57. Non comprehenduntur in emolumentis, quæ proveniant ab exercitio curæ animarum, ſi forte funeralia aſſignentur alicui. Congr. Epiſcop. 11. Sept. 1615.

58. Valor centum ducatorum requiſitus a Concilio intelligitur juxta morem cujuſque regionis. Deciſum refert Riccius *in Collect. dec. p.* 4. *Collectan.* 745. *in fine*, Congr. Concil. 13. *Julii* 1630.

A D D I T I O.

1. Congrua portio Vicario aſſignanda *ex Trid. ſeſſ.* 24. *cap.* 18. intelligitur arbitrio Epiſcopi Deciſum refert Garz. *de benef. part.* 2. *cap.* 2. *num.* 15.

2. Duorum aureorum, ajunt, ſingulis menſibus DD. apud Barboſ. *de Offic. Parochi p.* 1. *cap.* 2. *num.* 35.

3. Et num. 36. docent, caſu, quo Vicarius concurrat, & eligatur ut magis idoneus, debet ſtatim ceſſare ab exercitio curæ animarum.

4. Onera deducenda in Parochiali, ut centum ſcuta remaneant libera pro Rectore, ſunt onera neceſſaria, & ordinaria, Capellani, Clerici, Candelarum in feſto Purificationis B. V. manutentiones Sacriſtiæ, Cathedratici, Prædicatoris, Viſitationis Epiſcopi, Organi, Ceræ, Hoſtiarum, vini, olei, judicis, ordinarii. Rota ſæpius apud eumdem Barboſ. *loc. cit. p.* 3. *cap.* 29. *num.* 18. 19.

Beneficiorum Reſervatio.

1. QUÆ curam animarum habent, Sede Papali vacante, poſſunt ab Epiſcopo conferri, DD. apud Barb. *alleg.* 57. *num.* 30.

2. Sede Epiſcopali vacante, reſervantur omnia Papæ. Pius V. Anno 1568.

3. Vacantia item ob crimen hæreſis. Idem Anno 1565.

4. Item collata perſonis contaminatis ob genus, hæreſim, apoſtaſiam a fide. Greg. XIII. Anno 1580.

5. Item recepta in confidentia. Pius IV. Anno 1564.

6. Item Parochialia collata, non ſervata forma. Pius V. Anno 1567.

7. Vacantia per privationem. Paul. III. *Conſt.* 67.

8. Vacantia per negligentiam Ordinarii, elapſo ſemeſtri, culpa ſua. Doct. apud Barboſ. *loc. cit. num.* 44.

9. Vacantia ob non publicationem, reſignationem. Greg. XIII. Anno 1583.

10. Eorum, qui ſe ipſos pro aliis examini ſupponunt, vel annuas penſiones offerunt pro conſuendis beneficiis, aut beneficia impetrant pro aliis, ut ab eis aliquid conſequantur; vel quando impetrant pro ſe ipſis cum intentione illa reſignandi. Paulus IV. Anno 1557.

11. Vacantia ob non delationem habitus, & tonſuræ clericalis. Sixtus V. Anno 1589.

12. Quæ item reſervantur in regulis Cancellariæ, & ſolent eſſe hujuſmodi: nimirum.

13. Beneficia Officialium Sedis Apoſtolicæ.

14. Monaſteria virorum valorem annum 200. Florenorum auri excedentia.

15. Dignitates, & beneficia omnia poſt obitum quorumcumque collatorum uſque ad promotionem ſucceſſorum.

16. Omnes dignitates in Cathedralibus majores poſt Pontificalem, & principales in Collegiatis excedentes valorem 10. Florenorum auri.

17. Prioratus, Præpoſituræ, Dignitates conventuales, & Præceptoriæ generales Ordinum quorumcumque, ſed non militarium.

18. Familiarium Papæ, & Cardinalium, & continuorum commenſalium eorumdem.

19. Qui ſint familiares hi; Vide Barboſ. *alleg. cit. a num.* 106. *& deinceps.*

20. Collectorum, Subcollectorum Cam. Apoſtolicæ.

21. Curialium quorumcumque, Cubiculariorum, & Curſorum Papæ. Cubiculariorum honoris Pauli V. Anno 1617.

22. Beneficia Canonicalia Urbium Patriarchalium, & vacantia in Epiſcopatibus, Titulis, & Diaconiis Cardinalium e Romana Curia abſentium.

23. Vacantia per promotionem ad Patriarchatum, Archiepiſcopatum, Epiſcopatum, vel Monaſteriorum regimina.

24. Vacantia per execrabilitatem; nempe, quando retinetur beneficium ſecundum incompatibile cum primo.

25. Be-

25. Beneficia reſignata, dimiſſa, ceſſant aſſecotione novorum beneficiorum, quæ in ipſa aſſecutione erant vacatura.

26. Vacantia quæcumque, & ubicumque in menſibus Januarii, Februarii, Aprilis, Maij, Julii, Auguſti, Octobris & Novembris, præterquam per reſignationem.

27. Niſi Ordinarii acceptarint gratiam oblatam a Papa conferendi beneficia (aliis titulis non reſervata) in menſibus Februarii, Aprilis, Julii, Auguſti, Octobris, & Decembris, quæ conceditur vere, & perſonaliter reſidentibus, intus hinc inde dictis litteris.

28. Addunt Doctores alia reſervata: nimirum in Curia vacantia. Apud Barb. alleg. 57. num. 19.

29. Omnia beneficia, quæ per reſignationem, vel obitum, auctoritate Apoſtolica conferuntur cum Decreto, quod provisus beneficium tunc obtentum in manibus Papæ intra duos menſes, aut aliud tempus reſignare tenetur. ibid. num. 45.

30. Vacantia per violationem ſequeſtri lite pendente in Curia Rom. ibid. num. 47.

31. Beneficia litigioſa per obitum vacantia. num. 49.

32. Ea item, quæ ſunt collata a Cardinalibus vigore indultorum, quando proviſi inter ſex menſes a die factæ proviſionis non impetreverint novas proviſiones a Papa. ibid. num. 52.

33. Vacantia per delictum offendentis litigantes in Curia Rom. eorumque Judices, Advocatos, Teſtes, vel Notarios, ibid. num. 55.

34. Menſis reſervatus Papæ incipit in media nocte primi diei, & duret uſque ad dimidiam noctem ultimi diei. Barboſ. loc. cit. num. 183.

35. Media nox attenditur ex Galli cantu horologiorum varietate. Garz. p. 5. cap. 1. num. 526.

36. Beneficium Juriſpatronatus mixti, in quo laici æqualem ſaltem habent partem vocum, non eſt reſervatum. Apud Barboſ. ſupra num. 144.

37. Neque beneficium manuale, num. 152.

38. Neque Commenda. num. 154.

39. Neque de menſa Epiſcopali, Capitulari, Abbatiali. num. 155.

40. Neque Coadjutoria. num. 156.

41. Neque ea, quæ ex creatione ſeu fundatione, aut aliis Conſtitutionibus aliquas qualitates, ſeu certa onera habent injuncta, ut in præbendis Theologalibus, & ſimilibus. Trident. ſeſſ. 25. cap. 5.

Beneficiorum Pluralitas.

1. UNum uni conferator, ſi minus ſufficit ad vitam honeſte ſuſtentandam, licet aliud ſimplex conferri, dummodo utrumque non requirat perſonalem reſidentiam. Trid. ſeſſ. 24. cap. 17.

2. Plura beneficia curata, aut incompatibilia retineri non poſſunt ſub pœna privationis ipſo jure. Idem ſeſſ. 7. cap. 4.

3. Duo Canonicatus ſunt incompatibiles. Deciſum refert Garz. part. 11. cap. 5. num. 381. in 3. declar.

4. Dignitas, cui additur Canonicatus, non poteſt obtinere alium Canonicatum, cui annexum eſt munus Pœnitentiarii. Deciſum refert Garz. in add. ad ſuum tract. de Beneſ. loc. cit. num. 249.

5. Canonicus obtinens Dignitatem ſine Apoſtol. diſpenſatione, perdit Canonicatum. Deciſ. refert idem d. cap. 5. num. 144.

6. Habenti Beneficium ſufficiens poteſt aliud conferri, ſed habita poſſeſſione ſecundi, vacet primum. Deciſ. refert idem ibid. num. 283. in 2. decl.

7. Duo Beneficia ſimplicia ſub eodem tecto, quæ non requirunt perſonalem reſidentiam, & non ſunt ſufficientia, poſſunt conferri ab Ordinario in praxi Epiſc. p. 1. V. Ben. §. 7. concl. 6. Negant plures DD. Apud Barb. allegat. 62. n. 12.

8. Epiſcopus ex cauſa poteſt diſpenſare, ut quis habeat duo Beneficia difformia ſub eodem tecto, ſi quodlibet eorum ſit inſufficiens ad ejus ſubſtentationem. Deciſ. refert Garz. d. cap. 5. num. 377.

9. Diſpenſatus ad duo beneficia non intelligitur ſub eodem tecto, Flam. lib. 3. qu. 2. num. 125.

10. Beneficium ſitum in Capella, Clauſtro, Cæmeterio, ſeu ambitu, contiguis Eccleſiæ, cenſetur eſſe in eadem Eccl. Garz. d. c. 5. num. 259.

11. Cum Parochiali obtineri poteſt Monaſterium commendatum cum cura. Deciſ. referunt Gonz. ad reg. 8. Canc. Gloſ. 5. §. 8. n. 65. & Garz. p. 4. c. 4. n. 35.

12. Conſuetudo valet, quod quis duplici officio in una Eccleſia fungatur, puta Theſaurerii, & Canonici. Deciſ. refert Garz. d. c. 5. num. 245.

13. Si duo beneficia non ſufficiunt ad ſubſtentationem, non poteſt Epiſcopus conferre tertium. Garz. d. cap. 5. num. 249.

14. Habenti penſionem ſufficientem poteſt Ordinarius conferre beneficium. Deciſum refert Garz. d. c. 5. n. 371.

15. In judicanda beneficii inſufficientia nulla debet haberi ratio bonorum patrimonialium. Barb. alleg. 62. n. 11.

16. Qui exegerit fructus prioris beneficii retenti ſine diſpenſatione, duplum reſtituat. Prov. 4.

ADDITIO.

1. Capellæ plures in eodem Altari ſub eadem invocatione cum diverſis oneribus Miſſarum, quæ antiquitus conferebantur pluribus Clericis non poſſunt retineri hodie ab uno ſine diſpenſatione Apoſtolica. Congr. Conc. 17. Aug. 1639.

2. Incompatibilitas plurium Beneficiorum ſequitur ex retentione, non ex conſequutione: & ideo valet collatio tertii Beneficii ab Epiſcopo ultra duo inſufficientia, non autem retento ſine facultate Apoſtolica. Deciſum refert Baboſa de jure Eccleſ. lib. 3. cap. 13. num. 189.

3. Si retineantur per triennium, vacant omnia. ib. n. 190.

4. Immo ſi ultra ſex menſes, vacant omnia. ib. n. 191.

5. Neque regula de triennali poſſeſſione juvat. Deciſum refertur ibid. n. 194.

Beneficiorum Reſignatio.

1. PRocurans Epiſcopus ut Clerici beneficia renuncient, ſuſpenditur a perceptione fructuum ſuæ Eccleſiæ per triennium. Barb. alleg. 211. num. 19. hoc eſt ſequuta renunciatione.

2. Reſignari poſſunt beneficia in manu Epiſcopi a ſenibus impotentibus ſervire.

Valetudinariis.	Obtinentibus plura beneficia.
Corpore vitiatis.	Ingreſſuris Religionem.
Crimini obnoxiis.	Matrimonium contracturis.
Cenſuris irretitis.	Capitales inimicitias habentibus.

Pius V. A. 1568.

3. Ne tamen ullo modo ſignificetur ſucceſſor, ibid.

4. Poteſt autem reſignans rogare Epiſcopum, ut conferat a ſe nominato. Barb. de Pot. Ep. alleg. 65. num. 50.

5. Probanda quoque eſt reſignationis cauſa. Garz. p. 11. cap. 4. num. 52.

6. Et poteſt reſignari ante adeptam poſſeſſionem. Barb. loc. cit. num. 16.

7. Non poteſt reſignari beneficium litigioſum, ſuper quo lis pendet. ibid. num. 19.

8. Niſi lis eſſet ſuper privatione Beneficiati, non autem, ut adjudicetur alteri. ibid.

9. Beneficium quoque de Jurepatronatus reſignari poteſt cum conſenſu Patroni. ibid. num. 20.

10. Poteſt autem Epiſcopus acceptare reſignationes beneficiorum ſuæ Diœceſis extra ſuam Diœceſim exiſtens. ib. n. 22.

11. Et item Beneficiorum reſervatorum, ſeu collationis Cardinalium, non tamen hæc conferre. ibid. n. 23. 24.

12. Porro non ante triennium a poſſeſſione Beneficiati reſignantis. Innocentius IX. relatus a Moſcon. de Majeſt. milit. Eccl. lib. 1. p. 3. c. 2. Rubr. de benefic.

13. Si beneficium eſt titulus ordinationis, fiat de titulo in reſignatione mentio; alias, nulla eſt. Naldus V. Renunc. n. 21.

14. Fallit, ſi reſignans aſſequutus eſt aliud Beneficium ſufficiens ad congruam ſui ſubſtentationem. Deciſum refert Idem ibidem.

15. Unico contextu præſtetur conſenſus Ordinarii, cum et reſignatio. Flam. l. 8. q. 9. a n. 117.

16. Non conferetur conſanguineis, affinibus, familiaribus reſignantium, aut recipientis reſignationes. Pius V. ubi ſup.

17. Sub pœnis nullitatis, ſuſpenſionis a beneficiorum collatione, electione, &c. reſervatur Papæ. Ibid.

18. Si ſuſpenſi auſi fuerint conferre, ipſofacto ſunt excommunicati reſervata Papæ abſolutione. Ibid.

19. Male reſignantes, & lites hujuſmodi proſequentes tenentur ad reſtitutionem, & ad omnia damna. Pius V. Anno 1560.

20. Publicatio fieri debet quarumcumque reſignationum, etiam ex permutatione intra ſex menſes citra montes, intra novem ultra. Greg. XIII. A. 1583.

21. Hoc eſt a die datæ conceſſionis gratiæ, qui poſtremò facta fuerit ex obtinentibus eamdem. ibid.

22. Fiat in Cathedrali, & in Eccleſia Beneficii, ſeu Eccleſia in pluribus ſit Beneficium, & inter Miſſarum ſolemnia, lectis litteris Apoſtolicis. ibid.

23. Si rurale eſt beneficium, fiat in Parochiali, intra cujus fines illud eſt, & Cathedrali. ibid.

24. Si non eſt aditus ad illas, in viciniori Cathedrali, vel Parochiali fiat. ibid.

25. Sub pœnis nullitatis, inhabilitatis &c. ibid.

26. In reſignationibus, quæ fiunt in manibus inferiorum Papæ, intra menſem negotium expediatur, & intra alios tres publicetur. ibid.

27. Sub pœnis prædictis. ibid.

V. Cap. ſede vac. num. 32.

33. Ordines majores n. 3. 4. 5. Peſtis n. 2.

ADDITIO.

1. Intra menſem reſignatio debet expediri, hoc eſt admiſſio, ſeu rejectio ejuſdem; collatio vero fiat, prout de jure communi, Barb. de jure Eccl. 3. cap. 55. num. 113.

2. Publicatio reſignationis fit brevibus verbis; non legen-

da

do totum Bullam, nec earum datam. *DD. cum Barb. ib. n.* 195.

3. Facta in Choro, non in Eccleſia, eſt nulla, *ibid.*

4. Ad valvas ſufficit ſimplex carta, in qua ſignificetur totum negotium Reſignationis, *ibid.*

5. Sumat ad anam portam Eccleſiæ fieri, *ibid.*

6. Et Notarius referat ſe feciſſe juxta formam Conſt. *Greg. XIII. ibid. n.* 196.

7. Non publicanti regula de triennali poſſeſſione non prodeſt, immo nec decennalis poſſeſſio, *ibid. n.* 197.

8. Probatio de non facta publicatione, ad effectum ut vacet beneficium, incumbit impetranti, ut vacet, *ib. n.* 99.

Beneficiorum Permutatio.

1. Conceditur Ordinariis juxta Sacros Canones, Pius V. Anno 1568.

2. Dubitat Megalius 3. *p. Inſt. Conf. l.* 4. *cap.* 5. *n.* 43. ex verbis prædictæ Bullæ. An poſſint Epiſcopi permutare, & ad ſummum concedit, ſtandum eſſe conſuetudini.

3. In Permutatione beneficii, quod eſt titulus ordinationis, fiat mentio de titulo, alias eſt nulla. Naldus V. *renunc. n.* 21. *V. Ord. Major. n.* 6.

4. Et fiat publicatio, ut in præc. tit. *n.* 20. *& ſeq.*

5. In Menſe Apoſtolico fieri poſſunt ab Epiſcopo Permutationes. Cong. Ep. 24. *Maji* 1583.

6. Poſſunt etiam permutari beneficia juriſpatronatus de conſenſu patronorum. Azor. *p.* 2. *l.* 7. *cap.* 29. *q.* 6.

7. In Permutatione duorum diverſæ Diœceſis requiritur utriuſque Epiſcopi conſenſus, & auctoritas. Azor. *l. c. q.* 8.

8. Ne fit Permutatio triangularis, ſed ſimplex inter duos. Nav. *conſ.* 47. *ſub titulo de Simon. n.* 3.

9. Si inæqualia ſunt, ceſſante pacto, poteſt Epiſcopus mandare, quod recipiens beneficium pinguius ſolvat aliquam penſionem alteri duraturam uſque ad coæquandos fructus, Id. *ibid.* n. 4.

10. Forma Permutationis: quod probentur cauſæ.

2. Examinentur permutaturi ab Epiſcopo. Trid. *ſeſſ.* 24. *c.* 18.

3. Fiat collatio idoneis repertis.

4. Litteræ ſimul expediantur.

5. Publicatio fiat, ut ſupra.

6. In poſſeſſionem eant cum fidei profeſſione. Ita Ugol. de poteſt. Epiſc. *cap.* 50. *num.* 3.

11. Dum expeditur Permutatio adminiſtrare poſſunt in ſuis Eccleſiis, quas reſignaruot. Flam. *lib.* 1. *q.* 7. *num.* 9. *V. Capitulum de ſede vac. n.* 38.

A D D I T I O.

1. Non poteſt fieri Permutatio beneficii cum penſione, quam habet alter ſuper alio beneficio. *DD. cum Barboſ.* de *jur. Eccl.* 3. *cap.* 15. *n.* 179.

2. Neque cum pacto coram Epiſcopo, ut alter ſolvat omnes expenſas ad utramque Bullam neceſſarias, *ib. n.* 180.

3. Neque beneficia inæqualia addita penſione, aut alia re pretio æſtimabili, permutari poſſunt, probabilius, & tutius. *DD. apud Barb. ibid. n.* 181. Vide Manuale noſtrum in hoc titulo, *num.* 9.

Beneficiorum Privatio.

1. Qui Matrimonium contrahit per verba de præſenti validum, etiam ante copulam perdit beneficium. DD. apud Barboſ. *de pot. Ep. alleg.* 57. *n.* 202.

2. Judices Privationum, affines eorum, & familiares non poſſunt impetrare beneficia, quibus illi beneficiatus privant. Pius IV. Anno 1560.

3. Neque item Procuratores, & Solicitatores in eorum cauſa, *ibid.*

4. Sub pœna nullitatis, *ibid. Vide Cap. Sede Vac. n.* 41.

5. Suſpenſio a beneficio. *V. ſuſpenſio num.* 822.

Beneficiorum Vacatio.

1. Vacant beneficia varias ob cauſas, apud Barboſ. *alleg.* 57.

2. per obitum, *n.* 199.

3. Per reſignationem, n. 200.

4. Per aſſecutionem alterius incompatibilis, *n.* 201.

5. Per contractum matrimonii, *n.* 201.

6. Per ingreſſum Religionis, *n.* 208.

7. Per tranſlationem Prælati ad aliam Eccleſiam, *n.* 211.

8. Per promotionem ad Epiſcopatum, poſt adeptam poſſeſſionem, & facta conſecratione, *n.* 215.

9. Per militiam ſæcularem, *n.* 215.

10. Per pœnam, nimirum

11. Per omiſſionem habitus, & tonſuræ. Sixt. V. An. 1589.

12. Per non promotionem Parochi intra annum ad Sacerdotium. Barboſ. *ſup. n.* 209.

13. Per violentam ingreſſionem in poſſeſſionem beneficii, *num.* 220.

14. Per violationem ſequeſtri impoſiti vigore ſententiæ definitivæ in Romana Curia prolatæ in cauſa beneficiali, *n.* 221.

15. Per non oſtenſionem Tituli, cum monitus fuerit, n. 222.

16. Per nun publicationem reſignationis. Gregor. XIII. Anno 1583.

17. Per non ſervatam formam Pii V. in proviſione Parochialium. *Barb. cit.* 245.

18. Per ſuppoſitionem ſui pro alio ad examen, aut oblationem penſionis, aut intentionem reſignandi contra Bullam Pauli IV. Anno 1557.

19. Per apprehenſionem poſſeſſionis ante litterarum Papæ expeditionem Jul. Anno 1553.

20. Per confidentiam. Pius IV. Anno 1569.

21. Per retentionem indebitam Scripturarum Cameræ Apoſtolicæ, ſeu non revelationem earumdem. Jul. III. An. 1552.

22. Per alienationem rerum Eccleſiaſticarum ſine ſolemnitate. Paul. II. Anno 1468.

23. Per offenſionem litigantium in Romana Curia, eorumque Judicum, advocatorum, Procur. Teſtium, Notariorum. Alex. VI.

24. Propter crimen hæreſis, *ubi ſup. Barboſ. n.* 228.

25. Obtenta per preces hæreticorum, *n.* 230.

26. Per crimen realis ſimoniæ, *n.* 231.

27. Per crimen læſæ majeſtatis, *num.* 233.

28. Per crimen falſitatis litter. Apoſt. *num.* 234.

29. Propter Sodomiam, n. 242.

30. Per carcerationem Clerici, ut reſignet Beneficium, *n.* 241.

31. Per occiſionem Rectoris ſuæ Eccleſiæ, *n.* 239.

32. Ob percuſſionem Epiſcopi, vacant beneficia in ejus Diœceſi, *n.* 237.

33. Ob percuſſionem Cardinalis, *n.* 225.

34. Ob Aſſaſſinium, *n.* 238.

A D D I T I O.

1. Vacat Beneficium, ſi electus intra menſem a tempore electionis ei præſentatæ, vel a tempore ſibi præſtituto, non conſenſerit electioni de eo factæ. *DD. cum Barboſ. de jure Eccleſ. lib.* 3. *cap.* 14. *n.* 26.

2. Item ſi Electus intra tres menſes poſt conſenſum electioni præſtitum non petierit confirmationem, *ibid. n.* 27.

3. Item quando electus, vel præſentatus ante confirmationem, vel inſtitutionem per ſe, vel alium ſe injecerit, vel adminiſtraverit, *ibid. num.* 27.

4. Item per repulſionem poſtulationis, vel electionis caſſationem, *ibid.* n. 29. 30.

5. Item ſi Beneficium habeatur pro derelicto per decennium, *ibid. num.* 33.

Beneficiorum Unio.

1. Uniones factæ a 40. annis citra confirmationem Tridentini Concilii examinari poſſunt ab Ordinario. Trid. *ſeſſ.* 7. *cap.* 6.

2. Ne fiant Uniones Beneficiorum diverſæ Diœceſis. Idem *ſeſſ.* 24. *cap.* 9.

3. Non poſſunt uniri plura beneficia ſimplicia. Riccius *in praxi reſol.* 610. *in* 2. *edit.*

4. Neque poſſunt uniri beneficia de Jurepatronatus. Deciſum refert Garz. *part.* 12. *cap.* 2. *n.* 210.

5. Et irritæ omnino ſunt Uniones factæ de beneficiis liberis ad Eccleſias Juriſpatronatus. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 9.

6. Quæ vero a 40. annis circa plenam incorporationem ſunt conſequutæ, nihilominus ab Ordinariis revideantur, & ſi opus eſt, ſeparentur, *ibid.*

7. Poteſt Epiſcopus ex cauſa legitima unire beneficia non exempta. DD. apud Barboſ. *alleg.* 66. *n.* 3.

8. Etiamſi eorum collatio vigore concordiæ ſpectet ad Capitulum. Idem *ibid.*

9. Poteſt unire etiam nou perpetuo reſervata beneficia: Garz. *d. cap.* 2. *n.* 93.

10. Etiam devoluta Papæ per negligentiam, ignorantiam, ſeu abſentiam Prædeceſſoris. Rebuff. *de devolut.* n. 31.

11. Parochiæ, quæ certos fines non habent, ſed certum populum, & per certas familias diſtinguuntur, uniri poſſunt. Deciſum refert Garz. *d. cap.* 2. *n.* 88.

12. Poſſunt fieri Uniones perpetuæ, ab Epiſcopo Eccleſiarum Parochialium, & beneficialium propter Eccleſiarum paupertatem ſine præjudicio obtinentium. Trid. *ſeſſ.* 21. *cap.* 5.

13. Ne uniantur Parochiales Eccleſiæ Monaſteriis, Abbatiis, Dignitatibus, Præbendis Eccleſiæ Cathedralis, ſeu Collegiatæ, nec aliis beneficiis ſimplicibus, aut Hoſpitalibus, ſeu Militiis, & quæ ſunt unitæ revideantur. Idem *ſeſſ.* 24. *cap.* 13.

14. Neque pars fructuum Parochialis Eccleſiæ poteſt uniri alteri. Deciſum refert Garz. *d. cap.* 87.

15. Debent autem fieri uniones ob evidentem neceſſitatem, vel utilitatem Eccleſiæ. Garz. *ibid. n.* 108.

16. Et in perpetuum, non ad vitam. Barboſ. *loco cit. n.* 8.

17. Cum conſenſu Capituli. Garz. *d. cap. num.* 145.

18. Et ſufficit poſt Unionem. Id. *ibid. num.* 147.

19. Niſi adſit contraria conſuetudo, quæ excludat Capituli conſenſum. Idem *n.* 152.

20. Si Epiſcopus unit ut Delegatus Sedis Apoſtolicæ, negant hunc conſenſum Nav. & alii, affirmant alii, deciſum refert Garz. *cit. n.* 158.

21. In unione facta ipſi Capitulo, requiritur auctoritas Papæ. Idem *n.* 168.

22. Secus ſi fiat ſingulis Præbendis ſingillatim. Idem *n.* 170.

23. Sed verius poteſt Epiſcopus unire omnibus ſimul. Deciſum refert idem *n.* 171.

24. Eorum denique, quorum intereſt, conſenſus eſt requirendus. Trid. *ſeſſ. 7. cap. 6.*

25. Unitum aſſumit deinde naturam, & privilegia, cui eſt annexum. Barboſ. *loc. cit. n.* 41.

V. Abbas, n. 50. *Cap. Sede vac. n.* 39. *Seminarium Clericorum a* n. 38. *ad* 44.

A D D I T I O.

1. Non poteſt Epiſcopus unire beneficia affecta Sedi Apoſtolicæ, *DD. cum* Barboſa *de jur. Eccleſ. lib. 3. c. 16. n.* 39.

2. Neque beneficia litigioſa, *ibid.*

3. Poteſt unire beneficium ſuæ Diœceſis non curatum alicui Religioni, & Monaſterio ſuæ Diœceſis, *ibid. n.* 36.

4. Poteſt unionem diſſolvere Epiſcopus, & revocare, ceſſante cauſa, ob quam facta eſt, vel quia redundat majus damnum Eccleſiæ, *ibid. in fine.*

5. Sed neceſſarius eſt Capituli conſenſus, & vocatio defenſoris cum cauſæ cognitione, *ibid.*

Beneficiorum mutatio.

1. NE convertantur curata in beneficia ſimplicia. Trid. *ſeſſ. 25. cap. 16.*

2. Neque poſſunt erigi ſimplicia in Canonicatus. Congr. Epiſc. 17. Aprilis 1584.

3. Poteſt autem ex cauſa converti Eccleſia ſimplex in curatam ab Epiſcopo. Garz. *part. 11. cap. 5. n.* 2.

4. Non poteſt Epiſcopus derogare qualitatibus in beneficii fundatione appoſitis. Garz. *part. 11. cap. 5. n.* 344. *&* 371. concedunt alii poſſe, apud Monet. *de comm. ultim. vol. cap. 10. n.* 352.

5. Ex cauſa neceſſitatis, aut magnæ utilitatis Eccleſiæ, poteſt Epiſcopus derogare, invitis etiam patronis. Lambert. *de Jurep. l. 2. p. 1. q. 7. art.* 38. *n.* 3. 7. 8. 12. *&* 15.

6. Novem regulas a derogante obſervandas ponit Monet. *ſupra a n* 533. *ad* 542.

7. Fundator Eccleſiæ, ſeu beneficii, ſeu hæres, vel ſucceſſor fundatoris, ſeu executor teſtamentarius ab eo deputatus cum conſenſu Epiſcopi, mutare poteſt ſtatum Eccleſiæ. Vivian. *de jurep. p. 3. lib. 14. n.* 14.

8. Formam mutationis. Vide apud Monet. *ubi ſup. c.* 11. *a n.* 431. ad 493.

A D D I T I O.

Verius non poteſt Epiſcopus mutare Parochialem in Collegiatam. *DD. cum Barb. de jure Eccl.* 32. 2. 27. *c.* 6. *n.* 1. *& deciſum refert.* 2. *Junii* 1626. *Loter. de re benef. lib. 1. quæſt. 14. n.* 47.

Bibliotheca Canonicorum.

1. COnſtituatur cum Indice librorum. Prov. 4.

2. Præfectus eligatur ab Epiſcopo de Conſilio Capituli, *ibid.*

3. Duret ejus officium arbitrio Epiſcopi, *ibid.* Si alia ſit eligendi conſuetudo, ſervetur, *ibid.*

4. Ineatur ratio eam augendi, *ib.*

Blaſphemia.

1. CLericus Deum, vel B. V. expreſſe blaſphemians, prima vice privetur fructibus beneficiorum unius anni Pius V. Anno 1566.

2. Pro altera vice beneficiis privetur, *ibid.*

3. Pro tertia vice omnibus dignitatibus, & in exilium mittatur, *ibid.*

4. Si caret beneficio, luat pœnam pecuniariam, vel corporalem pro prima vice; carceri detur pro altera: pro tertia verbaliter degradetur, & ad triremes mittatur, *ibid.*

5. Pro Blaſphemia in Sanctos, arbitrio judicis, habita ratione qualitatis Blaſphemiæ, & perſonæ, *ibid.*

Bona Eccleſiaſtica.

1. EA quovis modo uſurpantes, ſeu impedientes, anathemati ſubjaceant, donec fiat reſtitutio; & abſolutio Papæ reſervatur. Trid. *ſeſſ. 22. cap.* 11.

2. Patronus autem privetur etiam Jurepatronatus, & Clericus, etiam beneficiis, & ab Ordinum executione ſit ſuſpenſus, etiam poſt abſolutionem prædictam, arbitrio Ordinarii, *ibid.*

3. Et hæc Decreta, quotannis evulgentur. Prov. 5.

4. Bona Confraternitatum, & Hoſpitalium erectorum ſine auctoritate Epiſcopi ſunt laicalia: ſi vero illius auctoritate, ſunt Eccleſiaſtica. Barb. *de pot. Ep. alleg.* 75. *n.* 32.

5. Locationes anticipatis ſolutionibus factæ in præjudicium ſucceſſorum, ſunt invalidæ. Trid. *ſeſſ. 25. cap.* 11.

6. Nequ licet locare Juriſdictiones eccleſiaſticas, ſeu facultates nominandi, aut deputandi Vicarios in ſpiritualibus; neque licet conductoribus per ſe, aut alios exercere, *ibid.*

7. Locationes ad longum tempus, ſeu ad 29. annos, aut bis 29. annos, irritæ ſunt, & nullæ, *ibid.*

8. Nemini liceat locare bona Eccleſiæ propinquis intra tertium gradum in emphyteuſim; aut ad tempus, etiam per ſuppoſitas perſonas ſine magna utilitate Eccleſiæ, judicio Epiſcopi, ſub pœna nullitatis, & aliis arbitrio Epiſcopi. Provinc. 1.

9. Neque item Patronis, neque iis, quorum ceſſione ea beneficia obtenta ſunt, niſi ut ſupra, alias moleſtetur beneficiarius fructibus unius anni, quos inde capit. Prov. 2.

10. Solutio, quæ ſit quotannis titulo emphyteuſis, vel ad longum tempus locationis, fiat per ſcripturam Notarii, addita cauſa, & quantitate pecuniæ, *ibid.*

11. Et inſtrumenta ejuſmodi ſpatio menſis tradantur Epiſcopo in Archivio ſervanda, *ib.*

12. Inveſtituræ feudorum renoventur a ſucceſſoribus cum juramento fidelitatis. Prov. 1.

13. In his renovationibus, omnia bona, & eorum fines nominatim in inſtrumento deſcribantur, *ib.*

14. Emphyteuta, vel colonus jurans ſolvere Canonem ſingulis annis, non ſoluto Canone, poterit ante biennium expelli. Nald. Emphyteuſis, *n.* 2.

15. Poteſt vice caducitatis duplicari Canon, ſeu fictus conſuetus. Mar. Antonin. *lib. 1. reſol.* 30. in *fine.*

16. Pœna caducitatis ne remittatur alicui, niſi ſervatis, quæ de jure. Prov. 5.

17. Beneficiatus ætate minor ne tradat adminiſtrationem ſui beneficii cuicumque ſibi ſanguine conjuncto, ſine licentia Epiſcopi in ſcriptis Prov. 4.

18. Fructus inexacti cameram non ſpectantes, ſunt ſucceſſorum in beneficiis, etiam ſi maturati fuerint ante mortem. Jul. III. *Anno* 1550. & Urban. VIII. 5. *Aprilis* 1628. idem confirmavit.

19. Ubi vero eſt facta concordia cum Camera Apoſtolica, fructus maturi non exacti ſunt hæredum beneficiati. Vivian. *de jurepat. part. 3. lib. 14. cap. 8. n.* 17.

20. Beneficiati ſine licentia Epiſcopi quovis prætextu, non alienent pendentes beneficiorum fructus, niſi venditionis, aut locationis nomine; & tunc dilata ſolutione in id tempus, quo fructus eorum erunt a ſolo ſeparati, ſub pœna nullitatis, Prov. 5.

21. Pendentes fructus beneficiorum adjudicantur ſucceſſoribus in beneficiis, excepta parte colonica. Prov. 7.

22. Mortuo igitur beneficiato, conſtituatur Oeconomus opulentus ab Epiſcopo, apud quem deponantur omnes fructus, ad onera in primis adimplenda beneficii, *ib.*

23. Ne invadantur bona Clerici defuncti beneficiati pertinentia ad Eccleſiam, ejuſve miniſtros, ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ. Prov. 2.

24. Et hoc Decretum ſemel in anno, evulgetur, *ibid.*

25. Eadem pœna extenditur ad eos qui nulla invaſione aſportant ſupellectilem, & ſcripta ad Eccleſiam ſpectantia, ex ædibus beneficiati defuncti, antequam fiat Inventarium a Deputato Epiſc. Prov. 3.

26. Et hoc quoque quotannis ſemel publicetur, *ibid.*

27. Succeſſori in beneficio prædicta dentur gratis, etiam ſi Clericus mortuus in iis aliquid expenderit, *ibid.*

28. Hæredes autem ne immaturos fructus a ſolo ſeparent, neque ligna cædant, neque aliud damnum ſucceſſori afferant; alias ab Epiſcopo reſarciri jubeantur, & graviter puniantur. Provinc. 7.

29. fructus a ſolo ſeparati, etiamſi nondum exacti, aut reconditi, maturi tamen, hæredibus dentur, *ibid.*

30. Si omnes ſunt ſeparati, hæredum quidem ſint, ii tamen oneribus beneficii faciant ſatis, *ibid.*

31. Si Parochialis Eccleſia ſit, vel beneficium cum reſidentia perſonali, ea pars ſucceſſori detur, quæ Ordinario videbitur ad ejus victum, & onera uſque ad novos fructus. *ibid.*

32. Fructus locationum, cenſuum, & ſimilium ad ratam temporis dividantur, *ib.*

33. Penſiones debitæ pro fructibus ſimplici locatione, & loco fructuum ſolvendæ ad eum pertineant, ad quem fructus, ut ſupra pertinebunt, *ibid.*

34. Æs alienum ratione beneficii contractum per beneficiatum, cujuſmodi ſunt decimæ, penſiones non ſolutæ, ſalarium miniſtrorum, reparationes & ornamenta Eccleſiæ, ſi apparet contractum ſuperioribus annis, hæredes diſſolvant, *ibid.*

35. Si en anno, quo obiit, pro rata fructuum, & temporis judicet Epiſcopus, ut una cum novis fructibus perſolvatur, *ibid.*

36. Inventaria fiant bonorum omnium, & jurium Eccleſiarum, coram teſtibus, & per Notarios. Prov. 5.

37. Mobilium item, & immobilium etiam Juriſpatronatus, & quovis nomine adminiſtrantur. Prov. 4.

38. Duo exempla illorum fiant, alterum pro Eccleſia propria, alterum pro Archivio Epiſcopali. Prov. 1.

39. Renoventur, quando eſt opus, additis quæ de novo accedunt. *ibid.*

40. Ad utilitatem Cleri communem in Synodo Diœceſana

e i-

eligantur aliqui a Clero Foraneo, qui cum Urbano agant de iis, quæ ad univerſi cleri bona ſpectant, Prov. 1.

4. Et antequam Clerus Urbanus in hanc cauſam convocetur, moneantur ii electi, ut adeſſe poſſint: alias acta non poſſint eſſe detrimento Clero Foraneo, *ibid.*

V. Alienatio rerum Eccleſ. per totum Capitulum, num. 29. 30. Epiſcopus a n. 26. ad 38. Locorum piorum cura, n. 4. Ordines majores, n. 14. Seminarium Clericorum, n. 45.

A D D I T I O.

1. Poſſunt Canonici mutare paramenta ſine conſenſu Epiſcopi, & de mobilibus non pretioſioribus diſponere. *Congreg. Conc.* 23. *Auguſti* 1631.

2. Triennium in locationibus computandum eſt ex tribus fructuum collectionibus, itaut ſi ex quolibet triennio unus tantum fructus percipiatur, tunc triennium pro uno anno computari debebit, & locatio fieri poteſt uſquead novennium. *DD. cum Barb. de jure Eccleſ. lib.* 3. *cap.* 57. *num.* 73.

Cœmeteria.

1. REſtituantur, ubi non ſunt. Prov. 1.

2. Nullæ ibi ſint arbores, nec herba pabulo danda. Prov. 4.

3. Bene claudantur, & Cruce alta in medio poſita. Prov. 1.

4. Ubi poteſt extruatur ibi Capella, & adſit vas cum aqua benedicta, Prov. 4.

5. Stabula jumentorum inde diſtent, *ibid.*

6. Neque ibi tritura fiat, neque telæ extendantur, neque fabrile quid elaboretur, *ibid.*

7. Eccleſia polluta, cenſetur pollutum contiguum Cœmeterium, non e contra. Barb. *de pot. Epiſc. alleg.* 27. *n.* 29.

Calix.

1. NON ex ære, neque auricalcho ſit; potius ex ſtamno. Conc. Rhem. *cap.* 6.

2. Negatur contactus illius iis, qui non ſunt in ſacris. Conc. Rom. 2. *cap.* 9.

3. Poteſt Epiſcpus ex cauſa dare licentiam Clerico, non in ſacris, tangendi vaſa Sacra. Ugol. *de pot. Epiſc. c.* 4. §. 11. *n.* 1.

4. Execratur, quando deauratur, niſi deauratio cadat propter uſum. Sylv. *Calix q.* 2.

5. Item ſi ſcyphus a pede ex toto ſeparetur, licet non ſit fractus, quia junctura eſt tornatilis, ſive ad vitem. Idem *ibid.* Negat Suarez.

6. Et quando amittit formam Calicis. Sylv. *loc. cit.*

Campanæ.

1. IN Sabbato Sancto ne pulſentur Campanæ a quovis, antequam Cathedralis Eccleſia, vel matrix pulſaverit, ſub pœna 100. ducatorum. Leo X. *Anno* 1518.

2. Per Matricem intellige quoque Parochialem in Diœceſi, ante quam non poſſunt Regulares, neque Confraternitæ ſuas Campanas pulſare. Cong. Rit. 9. *Febr.* 1608. *V. Eccleſia n.* 40. *Exequiæ n.* 37. *Interdictum, n.* 21. 27. *Oratio publica, n.* 16. 23. 26. 27. *Proceſſio n.* 21. 22. *Regularium jura ſub Epiſcopo n.* 50.

A D D I T I O.

1. Poteſt Epiſcopus prohibere, ne Campanæ nondum benedictæ pulſentur. *Congr. Rit.* 4. *Jul.* 1614.

2. Etiamſi Collegiata habeat omnimodam præcedentiam ſupra Matricem, non tamen poteſt pulſare Campanas prius in Sabbato Sancto. *Congr. ead.* 23. *Febr.* 1619.

3. Si adeſt conſuetudo pulſandi Campanas nonniſi poſt Cathedralem, ſeu Matricem, obſervanda eſt, *ead.* 21. *Aug.* 1601.

4. Alias liberum eſt cuique ante, vel poſt, *ead.* 21. *Aprilis* 1601.

Canonicatuum Collatio.

1. UBI Præbendæ cum diſtributionibus ſunt ita tenues in inſignibus Collegiatis, ut non reſpondeant decentiæ loci, & perſonarum, licet Epiſcopo cum Capituli conſenſu, vel beneficia ſimplicia non regularia iis unire, vel aliquibus ſuppreſſis cum patronorum conſenſu ad minorem numerum Canonicatus reducere. Trident. *ſeſſ.* 25. *cap.* 15.

2. Proviſio Canonicatuum ne fiat, niſi iis, qui ætatem, & alias habent qualitates, ſub pœna nullitatis. Id. *ſeſſ.* 22. *c.* 3.

3. Nemo ad Dignitates, quibus animarum cura ſubeſt, promoveatur, niſi ſaltem 25. ætatis annum attigerit, & in Clericali Ordine laudabiliter vixerit. Id. *ſeſſ.* 24. *cap.* 12.

4. Ad Dignitates infra Archidiaconum, vel beneficia ſine animarum cura Clerici idonei, & 22. annis non minores aſſumantur, *ibid.*

5. Decanatus non habet annexam obligationem Doctoratus, neque Magiſterii, Deciſ. refert Garz. *de benef. p.* 7. *c.* 7. *n.* 43.

6. Neque ſtatui poteſt in Conc. Provinc. quod Dignitates, & Canonicatus in Cathedralibus dentur tantum Graduatis. Deciſum refert idem, *ibid. num.* 45.

7. Principalis Dignitas in Eccleſia Collegiata exempta, cui Ordinaria juriſdictio cum omnibus juribus Epiſcopalibus competit, non debet neceſſario, ſed congruit, ut conferatur Doctori. Deciſum refert idem, *ibid. num.* 33.

8. In Dignitatibus Collegiatarum Eccleſiarum requiritur ætas 22. annorum. Deciſum refert Garz. *part.* 7. *c.* 4. *n.* 59. 62. Negant alii apud Barboſ. *alleg.* 60. *num.* 67.

9. Sit ætas 22. annorum completa in prædictis. Deciſum refert Garz. *d. c.* 4. *num.* 70.

10. Scholaſteria conferenda eſt Doctori, vel Magiſtro, vel licentiato in Theologia, ſeu Jure Canonico. Trid. *ſeſſ.* 23. *c.* 18.

11. Nemo ad Dignitatem, Canonicatum, aut portionem recipiatur, niſi qui eo ordine, quem requirit Dignitas, &c. aut ſit initiatus, aut ea ſit ætate, ut initiari poſſit. Trident. *ſeſſ.* 24. *cap.* 12.

12. Omnes autem Canonicatus, ac portiones in Cathedralibus habeant annexum Ordinem Presbyterii, vel Diaconatus, vel Subdiaconatus, *ibid.*

13. Quæ deſignatio fiat ab Epiſcopo cum conſilio Capituli, ita tamen, ut dimidia pars ſaltem ſint Presbyteri, *ib.*

14. Ubi laudabilior conſuetudo eſt quod plures, vel omnes ſint Presbyteri, omnino ſervetur, *ibid.*

15. Ubi nulla eſt ordinum diſtributio, ætas 22. annorum requiritur ad Canonicatum in Cathedralibus. Deciſum refert Barboſ. *alleg.* 60. *num.* 70.

16. In Collegiatis ſufficit ætas 14. Annorum. Deciſum refert, *ibid. num.* 71.

17. Canonicatus de Jurepatronatus laicorum ante Concilium Tridentinum fundatus, cum pacto, quod deſcendentes a fundatore poſſint illum obtinere, licet non ſint in ſacris, tenet. Deciſum fuit 29. *Novemb.* 1592.

18. In vacatione Pœnitentiariæ, ſeu Præbendæ Theologalis fiat concurſus, niſi ad Papam ſpectent. Prov. 5.

19. Ne creetur Canonicus ſupernumerarius ille, qui miniſterium navare debet, quod præſtare nequit cum officio Canonicali, *ibid.*

20. Canonicus per collationem liberam Capituli non debet ab Epiſcopo examinari. Deciſum refert Garz. *p.* 9. *n.* 19. *V. Benef. Paroch. Proviſio n.* 42. *Benef. Pluralitas n.* 3. 4. 5. *Illegitimi n.* 10. 12. 13. *Legatus n.* 4.

A D D I T I O.

1. Dignitas nova in Collegiatis, quæ alias non reperitur in Eccleſia, non poteſt creari ſine licentia Papæ: Archidiaconatus, & ſimiles jam uſitatæ poſſunt creari cum conſenſu Capituli ab Epiſc. *DD. apud Barb. de jure Eccl. l.* 1. *c.* 22. *n.* 5.

2. Canonicatus ſupernumerarius non poteſt erigi ad futuram Præbendam. Deciſum refert Garz. *de benef. p.* 6. *c.* 2. *n.* 5.

3. Ætas in Canonico incipit a die Nativitatis ejus, non Baptiſmi. *Cong. Conc.* 4. *Decembris* 1627.

4. Ætas 22. annorum in Dignitatibus Cathedralis an debeat eſſe completa? Ajunt, Negant *DD. apud Barboſam de Can. c.* 13. *n.* 22.

5. Nemo poteſt habere duos Canonicatus. Deciſum referunt *DD. apud Barb. loco citato c.* 41. *n.* 16.

6. Si perſeveret cum duobus, amittit ambos. Deciſum referunt iidem *ib.*

7. Eodem modo obtinens Dignitatem perdit Canonicatum, ſi utrumque requirit Reſidentiam. Deciſum refert *Garz. de benef. p.* 11. *c.* 5. *n.* 244.

8. Non poteſt Epiſcopus concedere Canonicis Cathedralis habitum proprium, neque mutare. *Congreg. Rit.* 5. 1612.

9. Neque almutiam dare, *ead.* 25. *Jan.* 1602. 16. *Jan.* 1610.

10. Neque Cappam, *ead.* 10. *Januar.* 1604.

Canonicatuum Poſſeſſio.

1. IN Poſſeſſione danda, neque fructus, neque diſtributiones, nec eorum pars retineantur ab Epiſcopo, Capitulo, Collegio, & aliis. Pius V. Anno 1570.

2. Neque nuper proviſi inducantur ad jurandum pro obſervandis hujuſmodi ſtatutis, & conſuetudinibus, *ib.*

3. Sub pœnis Epiſcopo ſuſpenſionis ab Officio Pontificali, reſervatæ Papæ, & aliis interdictis; & ſingularibus perſonis excommunicationis ſimiliter reſervatæ, *ib.*

4. Jurantes autem non ligantur, niſi pœna ejuſdem reſervatæ excommunicationis, *ib.*

5. Ubi vero fructus, vel diſtributiones piis uſibus ultra ſemeſtre tempus ſunt conceſſi, horum dumtaxar dimidia pars pio uſui tribuatur, *ib.*

6. Non tamen derogatur Privilegio, ſtatuto, conſuetudini, circa fructus, & diſtributiones inter vacationem beneficii, & collationem, ſive poſſeſſionem provenientes, ſi prædictis debeantur, *ib.*

7. Prohibentur munera, eſculenta, etiam nomine urbanitatis, ſeu honorarii extorta, & coacta. Prov. 7.

8. Item dulciaria multa. Deciſum refert Zerola *in praxi Epiſcop. p.* 2. *V. Poſſeſſio benef.* §. 5.

9. Proventus autem in hoc caſu ad Sacriſtiam debiti, vel in eadem ſumantur; quæ, ſi non egeat, in fabricam Eccleſiæ, vel aliud commodum transferantur ab Epiſcopo cum conſilio Capituli. Prov. 2.

10. Emittatur profeſſio fidei non ſolum coram Epiſcopo, ſeu ejus Officiali: verum etiam in Capitulo, ut quiſque faciat fructus ſuos. Trid. *ſeſſ. 25. cap. 12. intellige in Cathedralibus*.

V. Vide Profeſſio n. 2. ad 19. a 35. ad 39. Penſionum n. 4. 13.

ADDITIO.

1. Valet conſtitutio Epiſcopi, & Capituli ſolvendæ certæ pecuniæ ratione novæ poſſeſſionis Canonicatuum in fabricam Eccleſiæ, non in Notarios, Campanarios, & ejuſmodi: deciſum refert Garz. *de beneſ. part. 3. cap. 2. num.* 198. *deci.* 9.

2. Valet conſuetudo, ſtante diſpoſitione, ſeſſ. 24. cap. 13. Trid. de Ref. ut fructus primi anni reſerventur hæredibus beneficiarii. Rot. *dec.* 660. *part.* 4. *diverſ.*

3. Item conſuetudo, quod fructus ſpectent ad Capitulum, donec Canonicus ſit Sacerdos. Cong. Conc. 6. Maji 1617.

4. Non cenſetur laudabilis conſuetudo, quæ eſt pro reparatione bonorum menſæ Capitularis in poſſeſſione capienda a Canonicis, deciſum refert Garz. *ſupra p.* 2. *cap.* 1. *n.* 90.

Canonicatuum Optio.

1. CONſuetudo optandi in Præbendis diſtinctis non valet niſi poſt 40. annos, Monet. *de Optim. c.* 2. *qu.* 2. *n.* 18.

2. Poteſt Epiſcopus eam inducere in Beneficiis ſuæ collationis, idem *q.* 3. *num.* 50.

3. Domus Canonicales cadunt ſub Optione, *c.* 3. *q.* 2.

4. Non datur Optio in beneficiis in Curia vacantibus, aut reſervatis, aut devolutis ad Papam, aut de jurepatronatus, *ibid. quæſt.* 3. *&* 4.

5. Nec in reſignatione, ſeu permutatione, niſi illa ſit libera, non ad favorem alicujus, *quæſt.* 5.

6. Nec in habentibus annexum onus Pœnitentiariæ, & ejuſmodi, *q.* 6.

7. Poſſunt indiſtincte optari majores, & minores Præbendæ, *q.* 7.

8. Deſcenſus a majori Præbenda ad minorem in dignitate negatur. *ibid. c.* 4. *q.* 1.

9. Pœnitentiarium optare poſſe, & alios habentes onus proprium affirmant alii, alii negant: *ibid. n.* 11. affirmat Monet. *concl.* 3.

10. Antiquiores in receptione primo optant, *c.* 5. *q.* 1.

11. Excommunicatus optare poteſt, communior ſententia, *cap.* 4. *quæſt.* 2.

12. Abſens juſta de cauſa, etiam ſtudii, poteſt, *q.* 3.

13. Per procuratorem, ſeu conjunctam perſonam, *q.* 4.

14. Canonicus nondum Subdiaconus optare poteſt, *q.* 5.

15. Diſpenſatus ad beneficia in Collegiata poteſt, *q.* 6.

16. Cæcus factus poſtquam Canonicus, poteſt, *ib. concl.* 4.

17. Coadjutus optare poteſt, *q.* 9. *concl.* 1. & 3.

18. Coadjutor non poteſt, *ibid. concl.* 2. *&* 4.

19. Vitiatus corpore, & inhabilis ad Ordines annexos Præbendis, non poteſt, *quæſt.* 6. *concl.* 1. & 2.

20. Irregularitas præcedens receptionem Ordinis, aut beneficii impedit Optionem, *quæſt.* 7. *concl.* 2.

21. Irregularitas ſequens eamdem non impedit, *concl.* 3.

22. Ubi eſt diſtinctio Ordinum, intra ſuum quiſque Ordinem Dignitatum, Presbyterorum, Diaconorum, Subdiaconorum poteſt optare, non ultra ſuum, *cap.* 5. *quæſt.* 3. *concl.* 2.

23. Ubi non eſt diſtinctio, poteſt dari Optio ad dignitatem, *ibid.*

24. Indultum Cardinalium non derogat Optioni, *c.* 8. *concl.* 6.

25. Fieri debet Optio intra 20. dies a die ſcientiæ, *c.* 6. *q.* 1. *&* 4.

26. Idem tempus currit omnibus ea vice optantibus, *ib. q.* 3.

27. Et vacat Præbenda optantis, *q.* 6. *concl.* 2.

28. Qui optionis jure præbendam aſſequitur meliorem, moneat Epiſcopum intra menſem, ſub pœna dimidiæ partis fructuum unius anni. Prov. 6.

29. Male optans ſine ſua culpa, redire poteſt ad ſuam Præbendam. Monet. *ſup. c.* 5. *q.* 5. *concl.* 2.

V. Pœnitentiarius, n. 19. *Theologalis Præbenda, n.* 5.

Canonicorum Reſidentia.

1. OBtinentibus Dignitates, Canonicatus, &c. non licet vigore ſtatuti, aut conſuetudinis ultra tres menſes a ſuis Eccleſiis quolibet anno abeſſe ſalvis tamen iis ſtatutis, quæ longius ſervitium requirunt, Trid. *ſeſſ.* 24. *c.* 12.

2. Alioquin primo anno priventur dimidia parte fructuum quos fecerunt ſuos: ſi iterum, priventur omnibus fructibus: creſcente contumacia, juxta ſacros Canones procedatur. Id. *ia.*

3. Reſidere debent omnes Canonici, etiam Collegiatarum non inſignium. Deciſum refert Garz. *p.* 3. *c.* 2. *n.* 197.

4. Exceptis ruralibus prorſus deſtitutis, & in quibus numquam antea ſupra hominum memoriam ſolitum eſt reſidere; cui adeo tenues ſunt redditus, ut Canonicos aliunde non habeant, unde vivant, alere non poſſint. Deciſum refert, *ib.*

5. Conſuetudo immemorabilis non excuſat Canonicos a reſidentia in Collegiatis inſignibus. Deciſum refert idem, *ibid.*

6. Conſuetudo contrariæ abſentiæ trium menſium eſt magis attendenda. Deciſum refert idem, *ibid.*

7. Obtinens Canonicatum, & Monaſterium in Commendam ſine cura animarum reſidere debet in Canonicatu. Deciſum refert idem, *ibid. n.* 23.

8. Docentes jus Canonicum in publica Univerſitate de licentia ejusdem, gaudent Privilegio de percipiendis fructibus Præbendarum ſuarum in abſentia, quamvis Præbendæ ſint in Cathedrali loci, in quo docent. Deciſum refert Idem *ibid. n.* 59. 60. & ſine licentia Epiſcopi *n.* 359. ad 4.

9. Edocentes Sacram Scripturam. Deciſum 27. *Febr.* 1597.

10. Excuſatur item habens facultatem abſentiæ pro ſtudiis, ſi vere ſtudeat in publico gymnaſio. DD. apud Barboſ. *de poteſt. Epiſc. alleg.* 56. *n.* 24.

11. Sed minor ſit 39. annis cum cœpit ſtudere. Deciſ. refert Garz. *d. c.* 2. *n.* 82. 86.

12. Et intra annum ad Subdiaconatum ſaltem promoveatur. Prov. 1.

13. Qui ad gymnaſium extra Diœceſim iverit, tenetur conſignare facultatem Epiſcopo loci, a quo de moribus, & a Doctore de literis teſtimonia tranſmittat, alias dimiſſoriæ ſint nullæ. Prov. 3.

14. Singulo ſemeſtri ſcriptum Doctoris ſui exhibeat Epiſcopo de ſtudiorum progreſſu. Prov. 5.

15. Ad quinquennium tantum conceditur facultas abſentiæ pro ſtudiis. Decretum referunt DD. apud Barb. *alleg.* 56. *n.* 31.

16. Ab eo die numerandum, quo cœpit ſtudere in gymnaſio publico. Prov. 1.

17. Hic eſt, erecto per Papam, Regem, Principem. Barboſ. *loc. cit. n.* 22.

18. Et prædicta ſub pœna nullitatis licentiæ. Prov. 1.

19. Quam certe a ſuo Prælato obtinere debet. Pius IV. Ann. 1564.

20. Neganda eſt Parochis. Deciſum referunt Doctor. cit. a Barb. *loc. cit. n.* 30.

21. Si obtineatur licentia a Sede Apoſtolica, accedat etiam conſenſus Ordinarii. Monet. de diſtributionibus. *p.* 2. *q.* 10. *n.* 9.

22. Qui redierit a ſtudiis, menſis ſaltem ſpatio Epiſcopum de reditu moneat, ſub pœna abſentiæ. Prov. 5.

23. Coadjutus, & Coadjutor poſſunt abeſſe his tribus menſibus. Navar. *conſ.* 1. *n.* 6. *de Cler. ægrot.*

24. Habens Canonicatum & Parochialem, in qua non poteſt ob inimicitias ſine diſcrimine vitæ reſidere, non eſt cogendus, ſed in Canonicatu reſideat. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. ſupra *n.* 130.

25. Non excuſatur a reſidentia ille, de cujus titulo Canonicatus litigatur. Prov. 5.

26. Nec ille qui nondum ordine debito eſt initiatus, *ib.*

27. Neque ille, qui juſtam habet cauſam, ne mittetur, *ib.*

28. Neque ille, qui tertiam fructuum partem in Diſtributiones contulit, aliis conſentientibus, *ibid.*

29. Neque ille, cujus Beneficii magna pars fructuum ad alium jure ſpectat, *ibid.*

30. Tenentur autem intereſſe omnibus diebus & horis præter tres menſes, Garz. *d. c.* 2. *n.* 235.

31. Neque poſſunt juvari contraria ulla conſuetudine. Theod. Rubeus inter diſcept. Grat. *c.* 298. *n.* 20.

32. Et ille dicitur abeſſe, licet in loco ſteterit, qui a ſervitio Eccleſiæ abſuerit. Deciſum refert Garz. *d. c.* 2. *n.* 322.

33. Pro abſentia a jure conceſſa, non eſt neceſſaria Epiſcopi licentia, neque cauſa eſt aſſignanda. Deciſum refert idem, *ibid. n.* 315.

34. Ne tamen Chorus deſtituatur, laudabile eſt, quod per triduum quidem de licentia Præfecti abſint; ultra triduum, de licentia Epiſcopi. Prov. 1.

35. Poteſt etiam Epiſcopus excuſare aliquem ex cauſa legitima a reſidentia in Choro, *in cap. unico de Cler. non reſid. lib.* 6. ſine conſenſu aliorum Canonicorum. Deciſum refert Garz. *d. c.* 2. *n.* 407.

36. Immo poteſt ex cauſa legitima dare licentiam alicui, ut abſit per 4. menſes: Deciſum refert idem, *ibid. n.* 408.

37. Videat Epiſcopus ne omnes abſint eodem tempore, ſed quarta pars eorum tantum arbitrio Epiſcopi. Deciſum refert idem, *ibid. n.* 315.

38. Neque incidat abſentia trium menſium in maximas ſolemnitates. Deciſum refertur *ibid. n.* 316.

39. Tres item menſes abſentiæ poſſunt eſſe interpolati. Deciſum refertur *ibid. n.* 306.

40. Et valet abſentia trium menſium tantum, quando conſtitutiones Eccleſiæ requirunt ſervitium totius anni. Deciſum *ibid. n.* 311.

41. In ſingulis Collegiatis tres primi de Capitulo præſentes deferant ad Epiſcopum non reſidentes. Prov. 1.

42. Canonici contumaces cogantur reſidere. Trid. *ſeſſ.* 21. *c.* 3.

43. Non cenſuris, ſed alia via puniantur. *Congreg. Epiſc.* 24. *Julii* 1584.

44. Privandi ſunt Beneficiis, ſi perſeverent. Deciſum refert Armendar. apud Barboſ. *loc. cit. alleg.* 53. *n.* 146.

45. Debent citari, & judex arbitrabitur, quamdiu expectare debeat ad executionem pœnarum. Deciſum apud Garz. *d. c.* 2. *n.* 545.

46. Pœna tamen Concilii contra Canonicos non reſidentes non procedit in Canonico ſimplici carente Præbenda. Ric. *in prax. reſol.* 624. *in* 2. *edit.*

47. Fru-

47. Fructus Præbendæ abſentium ultra tres menſes applicandi ſunt in uſum Eccleſiæ. Deciſum refert idem, *d. c.* 2. *n.* 146.

48. Poteſt Epiſcopus minuere hanc pœnam ante ſententiam, non autem in totum tollere. Garz. *ibid. num.* 150.

49. Reſidentes in Cathedrali non ſunt Parochiani illius Parochi in cujus Parochia domicilium habent. *Ugol. de pot. Epiſc. cap.* 15. *num.* 8.

V. Reſidentia num 2. 3. 4.

A D D I T I O.

1. Poteſt Epiſcopus edicere, ne Dignitates, & Canonici ſine ejus licentia abeſſe poſſint, ne deſtituatur Chorus. *Cong.Conc.*11. *Febr. & 19. Dec.* 1628. *apud Barboſ. de Canon. cap.* 20. *num.* 5.

2. Poteſt Epiſcopus ſtatuere, quota pars Canonicorum ab Eccleſia eadem tempore poſſit abeſſe. Deciſum referunt *DD. cum Barb. loc. cit. num.*4

3. Qui interſunt divinis Officiis in feſtis tantum diebus, vel in præcipuis tantum ſolemnitatibus, cenſentur non reſidere, ita ut perdant etiam fructus Præbendæ, *deciſum refert Barb. ibid. num* 12. 20. *Apr.* 1602.

4. Ad colligendum ſervitium novem menſium, colligendi ſunt ipſi dies reſidentiæ, & ſervitii, ſive continui, ſive interpolati, *deciſum refert Garz. de beneſ. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 327. *& Congreg. Epiſc.* 25. *Septemb.* 1584.

5. Pœnæ Conc. contra non reſidentes competunt iis etiam, qui majori ſervitio Eccleſiæ quam novem menſium ſunt adſtricti, ſi non reſideant, *deciſum refert idem ibid. n.* 144.

6. Antequam ad privationem in totum procedatur, expectandus eſt lapſus trium annorum, deciſum refert Barboſ. *loc. cit. num.* 17.

7. Poteſt reduci conſuetudo longioris vacationis ab Eccleſiæ ſervitio ad tempus præſcriptum a Conc. Trid. *Congr. Rituum* 3. *Novembris* 1602.

8. Poteſt Epiſcopus aſſumere ſibi duos de Collegiata Canonicos, non plures. *Congr. Conc.* 9. *Septemb.* 1628.

9. Vide ſeptem conſuetudines validas in hac materia apud Barboſ. *loc. cit. cap.* 23. *num.* 11.

Canonicorum Diſtributiones.

1. PRo diſtributionibus, ſi nullæ ſint, aut tenues, ſeparetur tertia pars fructuum, Dignitatum, & Canonicatuum. Trid. *ſeſſ.* 21. *cap.* 3.

2. Sunt aſſignandæ omnibus Horis ne negligantur. Congr. Epiſc. 6. *Nov.* 1584.

3. Portio certa, & congrua perpetua aſſignetur omnibus Officiis, & functionibus, Prov. 4.

4. Aptus ad Canonicalia Officia ſtatim recipiat diſtributiones. Prov. 2.

5. Ideo intra octo dies a Poſſeſſione fiat examen, *ibid.*

6. Admittatur autem cum his conditionibus. Prov. 4. Ut juret, ſe neque precibus, nec pretio, neque alia ratione curaſſe, quo minus examen fideliter fiat.

Deinde fiat examen de cantu, & muneribus Chori.

Et hoc fiat in Capitulo, duobus de eodem adhibitis, qui jurati de fidelitate eum examinent.

Demum ſecretis ſuffragiis decernatur a Capitulo, an admittendus ſit. Hæc ibi.

7. Idem fiat in admittendis Manſionariis, aliiſve miniſtris, delectis aliquot ex eorum ordine Capitulum decernat ut ſup. *ib.*

8. Si fiat, non ſervata hac forma, irritum ſit examen, & nullum. Prov. 7.

9. Si quis non idoneus receptus ſit, poteſt Epiſcopus adhibitis de Capitulo duobus cantus peritis, ab ipſo eligendis, iterum examinare illum, & repertum minus idoneum ſuſpendere a receptione diſtributionem, & experimentum differre arbitratu ſuo, *ibid.*

10. Prima vero Dignitas coram Epiſcopo, ſeu Vicario, & Præfecto Chori cum uno Canonico ſubeat examen, niſi Capitulum ipſum ſolitum ſit eamdem admittere, uti ſupra. Prov.4.

11. Diſtributiones recipiant, qui ſtatis Horis interfuerint; reliqui careant his; excluſa quavis colluſione, aut remiſſione. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 12.

12. Gaudeant diſtributionibus hi: nimirum: Dignitas illa, quæ curam exercet animarum extra Civitatem, ſi illi juriſdictio, adminiſtratio, vel Officium non competat; & ſi nulla eſt conſuetudo, vel ſtatutum, ut dicta Dignitas non ſerviens, aliquid amittat quoad ad tertiam partem dictorum fructuum aſcendat. Trid. *ſeſſ.* 22. *cap.* 3.

13. Inſervientes Eccleſiis Parochialibus, & habentes legitima beneficia in Cathedralibus, quorum omnes fructus conſiſtunt in diſtributionibus, poſſunt omnes percipere: ſi nullæ præbendæ fuerint diſtinctæ, & omnes de communi percipiant, nec detur aliquid iis, qui divinis Horis non interſint. Deciſum refert Garz. *p.* 3. *cap. n. num.* 114.

14. At, quando ſalvo debito ſervitio Parochialium, poterunt etiam inſervire Cathedrali, tunc non poſſunt percipere, niſi quatenus inſerviunt. Deciſum refertur *ibid.*

15. Qui animarum curam exercent, quæ illi Eccleſiæ, cujus ſunt Canonici, imminet, in actu nimirum exercendi Parochialia, gaudent. Deciſum refert Garz. *ib. n.* 335. & Congreg. Epiſc. 24. *Novembris* 1617.

16. Item miſſi ad Limina, ſeu comitantes Epiſcopum ad Urbem, ad eadem Limina, de fructibus Præbendæ, & Reſidentiæ lucrantur diſtributiones ex Decreto Sixti V. Deciſum referunt DD. citati a Barboſa *d. alleg.* 53. *n.* 159.

17. Item qui viſitant Eccleſias menſæ Capitulari unitas. Congreg. Epiſc. 14. *Octobris* 1598.

18. Item inſervientes Epiſcopo viſitanti, debent percipere duas partes diſtributionum; tertia amiſſa, ſi fructus omnes conſiſtunt in diſtributionibus. Deciſum refert Ricc. *reſ.* 390. *n.* 4.

19. Item Subcollectores, Advocati, Procuratores, Fiſcales, & Notarii in cauſis ſpoliorum, & jurium Cameræ Apoſtolicæ, eorum officio durante. Sixtus V. 8. *Maji* 1590.

20. Concilio generali intereſſentes, etiam miſſi nomine Capituli ſui. DD. apud Barboſam *ſupra num,* 198.

21. Duo Canonici electi juxta Trid. *ſeſſ.* 5. *cap.* 6. quando ſine fraude tempore Divinorum Officiorum occupantur in Proceſſibus contra aliquem Capitularem. Monet. *de diſtribut. part.* 2. *q.* 8. *num.* 19. *in ult. impreſſ.*

22. Item duo electi pro adminiſtratione Seminarii, idem *ib. n.* 17.

23. Item ii, qui præficiuntur recognoſcendis Indulgentiis. Idem *ib. n.* 16.

24. Item ii duo, qui debent adhiberi in iis providendis, quæ neceſſaria videbuntur circa Divina Officia, Eccleſiæque Miniſtros, ex Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 12. Monet. *n.* 18.

25. Præſentes Congregationi S. Officii. Congregatio Epiſc. Anno 1584. apud Nald. *V. Officium S. Inquiſitionis.*

26. Item alii Canonici eligendi ad alia ex præſcripto Tridentini *ſeſſ.* 26. *cap.* 5. *& cap.* 8. & alibi: ſed privilegio opus eſſe puto, vel conſuetudine legitime præſcripta, aut ſtatuto a Sede Apoſtolica approbatu, quale habetur Mediolani. Monet. *q.* 11. *n.* 51. *& ſeq.*

27. Examinatores gaudent qui cauſa examinis abſunt. Deciſum refert Zecch. *de rep. Eccl. tit. de beneficiatis n.* 13.

28. Viſitans Eccleſiam, jura, vel redditus ſuæ Præbendæ. Monet. *d. q.* 2. *n.* 63.

19. Qui invitus abeſſe jubetur ob peſtem, vel alium morbum. Idem *par.* 2. *q.* 6. *n.* 11.

30. Abſens pro utilitate Eccleſiæ. Deciſum refert Garzias *d. c.* 2. *n.* 362.

31. Senio confecti, ſi alias reſidere ſoliti ſint. Deciſum refert Monet. *p.* 2. *q.* 7.

32. Infirmi, etiam ex propria culpa, ſi reſidere ſoliti. Idem *q.* 6. *a n.* 19.

33. Et qui medicinæ cauſa longius eunt. Idem *ib. n.* 10.

34. Item qui abſunt legitime ſtudiorum cauſa, quando redditus omnes in diſtributionibus conſiſtunt, dempta tertia parte; & iis exceptis, quæ ſunt applicata Miſſis, & defunctorum Anniverſariis. Deciſum 13. Septembris 1595. Contrarium priori parti refert deciſum Monet. *p.* 2. *q.* 10. *n.* 23. quacumque facultate abſint.

35. Excommunicatus pro cauſa Eccleſiæ, & jurium defenſione. Gutier. *Canon. l.* 1. *cap.* 1. *n.* 142. 147.

36. Excommunicatus injuſte, ſi præſens eſt in loco beneficii. DD. apud Barboſam *l. c. n.* 173.

37. Suſpenſus injuſte, & interdictus. Monet. *p.* 2 *q.* 15. *n.* 24. 46.

38. Item carcerati non propria culpa. Id. *q.* 5. *n.* 55. *cum ſeq.*

39. Non gaudent diſtributionibus hi, qui ſacro Ordine debito non initiantur, licet differant ob litem de Canonicatu. Prov. 5. Vide Monet. *loco cit. q.* 19. *Concil.* 1.

40. Qui abeſt pro ſervitio Epiſcopi. Cong. Ep. 14. Aug. 1590.

41. Item inſerviens Epiſcopo extra Eccleſiam, ead. 11. Septembris 1584.

42. Item aſſociantes ſuum Prælatum volentem audire Miſſam, etiam in Cathedrali. Deciſum referunt DD. apud Barboſam *alleg.* 53. *n.* 141.

43. Item comitantes Epiſcopum alio, niſi Canonicatus conſiſtat in diſtributionibus, & tunc illud amittunt, quod inſervientibus accreſcit. Deciſum refert *ibid.* 5. *Decembris* 1596. & Congr. Epiſc. 9. Auguſti 1604.

44. Qui ex officio concionandi, legendive munere lectiones parant, niſi eo tempore, quo munus ipſum obeunt. Prov. 7.

45. Qui item abſunt per tres menſes, non lucrantur diſtributiones quotidianas diſtinctas a Præbendis. Deciſum referunt DD. apud Barboſam *alleg. cit. n.* 124.

46. Conſequuntur eas, ſi loco Præbendæ ſuccedunt. Ricc. *in praxi reſol.* 390. *n.* 2. *in* 2. *edit.*

47. Item non lucrantur ii, qui habentes Capellanias in titulum, celebrant eo tempore, quo cantantur Officia Divina. Deciſum referunt DD. citati a Barboſa *loco cit. n.* 134.

48. Niſi quando juſſa ſint a ſuo Superiore, qui tamen debet abſtinere. Deciſum refertur *ibid.*

49. Non excuſatur Epiſcopus abſens, & habens Canonicatum ſibi annexum. Congreg. Epiſcop. 12. Novemb. 1591. ſecus vero de fructibus Præbendæ, ſive maſſæ communis, quæ illi debetur omnino, eadem *ibid.*

50. Neque Vicarius Generalis præſens, in Choro extra ſtallum, & ſine habitu Canonicali, eadem 16. Maji 1600.

51. Neque Vicarius Capitularis, aut alii adminiſtratores juſtitiæ, eadem 27. Sept. 1591.

52. Ne-

Digitized by Google

52. Neque Protonotarius Canonicus, ſi utatur in Choro Rocchetto ſub cotta, quo non utuntur alii. Congr. Rit. 12. Decembris 1626.

53. Excuſatur autem, ſi utatur ſubtana violacea, eadem 14. Jan. 1612. & 11. Decemb. 1627.

54. Neque ii, qui in Choro ſunt ſine habitu chorali. Pr. 4.

55. Neque ii, qui cum aliis non cantant in Choro, licet domi recitarunt Horas, DD. apud Barboſ. *loc. cit. n.* 131. 132.

56. Neque excuſantur Canonici ab Epiſcopo deputati ad confeſſiones audiendas in Eccleſia Collegiata *non* curata, ſi ea de cauſa abſunt a Choro. Congr. Rit. 25. *Januarii* 1619.

57. Qui ordine cum aliis Chorum non fuerit ingreſſus, dimidia parte diſtributionis ſequentis Horæ careat, cauſa non probata a Chori Præfecto. Prov. 5.

58. Qui officium inchoaverit, antequam alii ordine intraverint, careat diſtributione illius Horæ, *ibid.*

59. Qui non venerit in Chorum ante finem Capituli de B.V. ſi dicitur ejus officium, vel ante finem Pſalmi Venite: in aliis etiam Horis ante finem primi Pſalmi, pro abſente habeatur ab ea Hora, *ibid.*

60. Qui abſuerit ab Officio unius Horæ de B.V. careat diſtributione aſſignata Horæ eidem in Officio de Domino. Prov. 4. *ex doctrina* DD. apud Monet. *de diſtribut. part.* 2. *qu.* 3. *n.*6.

61. In Miſſa Conventuali, niſi venerit ante finem ultimi Kyrie, habeatur abſens a Miſſa. Prov. 5.

62. Peſtis cauſa, non lucrantur diſtributiones, qui abſunt, niſi probetur legitima conſuetudo. Deciſum refert Garz. *d. cap.* 2. *num.* 362.

63. Theſaurarius Capituli ne ſolvat cuiquam diſtributiones ſine mandato, & notula Punctatorum, multo minus contra juſtitiam. Prov. 4.

64. Abſentium diſtributiones cedant fabricæ Eccleſiæ, ſeu pio loco, arbitrio Ordinarii. Trid. *ſeſs.* 22. *cap.* 3.

65. Applicantur etiam reſidentibus. DD. apud Barb. *de pot. Epiſc. alleg.* 53. *num.* 152.

66. Hoc eſt; quando ſunt de fructibus communibus accreſcunt inſervientibus; quando ſunt de redditibus particularibus Dignitatum, & Officiorum, tunc applicantur pio loco. Philiarc. *t.*1. *c.*14. quo modo conciliantur loca præd. Conc. Trid.

67. De vi conſuetudinis in hac materia, fuſe, & optime, Monet. *loc. cit. par.* 2. *qu.* 12. *nota* 2. ubi favet abſentibus per trimeſtre tantum, *num.* 54. ſi eſt conſuetudo quadragenaria, & legitime præſcripta, ſed vide ſupra *num.* 45.

68. De diſtributionibus acquiſitis poteſt Canonicus libere teſtari. Monet. *ſup. p.*3. *qu.* 2. *V. Archidiaconus, n.*5. *Coadjutor. num.* 27. 28. *Doctoralis Præbendarum n.*3. *Miſſa Conventualis n.* 1. 9. 14. *Pœnitentiarius n.*29. *Proceſſio n.* 28. *Protonotarii n.*11. 12. 13. *Punctatores, n.* 6. 7. *Seminarium Clericorum, n.* 27. *Spolia Clericorum num* 1. *Subſidium Charitativum, num.* 12. *Sequeſtrum num.* 3. *Suſpenſio num.* 23. *Theologalis Præbenda num.* 11. 12.

ADDITIO.

1. Tertia pars fructuum deducenda ex Dignitatibus, & Canonicatibus pro diſtributionibus, intelligitur, deductis oneribus. *Congr.* 7. *Apr.* 1629.

2. Canonicus diſpenſatus in ætate debet admitti ad diſtributiones, *eadem* 10. *Julii* 1627. 13. *Jan.* & 15. *Sept.* 1629.

3. Procurator Capituli pro negotiis Capituli abſens lucratur diſtributiones. *Congr. Rit.* 21. *Auguſti* 1604.

4. Qui abeſt pro tuendis juribus Eccleſiæ, vel beneficii ſui, lucratur diſtributiones, deciſum refert Garz. *in addit. p.* 3. *cap.* 2. *n.*49. Adſit tamen licentia Prælati ſui, ex Trid. *ſeſſ.* 21. *c.* 1. ſine licentia docet Barboſ. *de Canon. cap.* 24. *n.* 25.

5. Privato injuſte debentur omnia. *Congreg. Conc.* 21. *Junii* 1625. & *Cong. Epiſc.* 26. *Maji* 1625.

6. Poteſt ille percipere diſtributiones, qui a Capitulo gratulationis cauſa mittitur ad Pontificem, vel Principem, vel Civitatem. Monet. *de diſtrib. p.* 2. *qu.* 11. *num.* 92.

7. In Provincia Mediolanenſi ex privilegio Apoſtolico 20. *Octobris* 1579. quilibet Canonicus qui Epiſc. Pontificalia munera, ſeu quicquid aliud ad Eccleſiam ſuam ſpectans in Civitate, vel Diœceſi exercenti, auxilio eſt, vel dum idem Canonicus Pœnitentiæ, vel Eucharitiæ Sacramentum miniſtrat, vel etiam rem facit ſacram in Cathedrali, ſi de juſſu Epiſcopi prædicta exerceat, diſtributiones, ac ſi præſens in Choro eſſet, lucratur, ita teſtatur Cæſar Specianus in Synodo Cremon.

8. Canonici Cathedralium, qui nondum fecerunt primam reſidentiam, neque fidei profeſſionem emiſerunt, non poſſunt haberi pro præſentibus, licet pro negotiis Capituli abſentes fuerint. Deciſum refert *Gar. de ben. p.*3. *cap.* 2. *n.*52.

9. Vicarius Canonicus in habitu Prælatitio amittit diſtributiones. *Cong. Rit. Aug.* 1605. 6. *Julii* 1614.

10. Etiam eas, quæ dantur ob Proceſſiones, ead. *ſæpe* 20. *Dec.* 1601. *Febr.* 1604. 16. *Julii* 1607. 7. *Aug.* 1616. 21. *Dec.* 1613. 1. *Octob.* 1614. 4. *Aprilis* 1620.

11. Idem dic de Canonico Protonotario, *ead.* 72. *Jan.* 1610. 28. *Jan.* 1612. 7. *Aug.* 1621.

12. Idem de eo, qui geſtat Rocchettum ſub cotta, alii commun. *ead.* 15. *Mart.* 1614.

13. Idem de eo, qui locum tenens Epiſcopi ſedet extra ſuum ſtallum, *ead.* 7. *Junii* & 20. *Nov.* 1612.

14. Abſentibus in ſervitio Papæ non debentur diſtributiones. *Cong. Conc.* 13. *Nov.* 1627.

15. Neque duobus iis Canonicis, quos poteſt Epiſcopus habere in ſui ſervitium: deciſum referunt DD. apud. Barb. *de can. cap.* 25. *n.* 5. niſi ex quadragenaria conſuetudine ex Sbrozio, & Monet. *de diſtribut. qu.* 8. *num.* 15.

16. Etiamſi ii duo Canonici comitentur Epiſcopum in Viſitatione. Deciſum referunt iidem *ibid.* apud Barb. *n.* 6.

17. Qui inſerviunt Epiſcopo celebranti Miſſam planam in Cathedrali, non lucrantur. *Cong. Conc.* 17. *Mart.* 1619. niſi teneantur ex conſuetudine. *Cong. Rit.* 28. *Apr.* 1608.

18. Abſens ſtudiorum cauſa non lucratur diſtributiones. Deciſum referunt DD. apud Barb. *loc. cit. n.* 10. 11.

19. Conciliantur loca Conc. Trid. de diſtributionibus *ſeſſ.* 21. *c.* 3. *ſeſſ.* 24. *cap.*12. & *ſeſſ.* 22. *cap.* 3. ut hic ultimus textus loquatur in Dignitatibus, a quibus Ordinarius tertiam partem fructuum ſeparare poteſt, & dato, quod diſtributiones non ſint tenues, & a non ſervientibus amittantur, locis piis ſunt applicandæ. In aliis textibus dicitur, quod, quando diſtributiones ſunt tenues, ut negligantur, applicentur aliis præſentibus proportionabiliter. Deciſum referunt DD. cum Barb. *de jure Eccl. lib.*3. *cap.*18. *n.* 89.

20. Accreſcunt autem iis tantum, qui vere interſunt Horis Canonicis, non infirmis, neque aliis privilegiatis, *ib. n.* 90.

21. Non debentur Canonico diſtributiones, qui fuit Romæ pro negotiis Capituli contra Epiſcopum. *Congr. Conc. Avellina* 16. *Aprilis* 1633.

Canonicorum munera, & præſertim in Choro.

1. QUibus onera ſunt annexa Miſſarum, Evangelii, Epiſtolæ cantandæ, ii infra annum Ordines ſuſcipiant. *Trid. ſeſſ.* 22. *cap.* 3.

2. Canonici recuſantes ſumere ſacros Ordines debitos, cum ætatem habent, poſt monitionem privari poſſunt ab Epiſcopo. Deciſum refert Garz. *p.* 4. *c.*4. *n.* 22.

3. Poſſunt, & debent cogi ab Epiſcopo, ut per ſeipſos ſubeant annexa onera. Trid. *ſupra*.

4. Omnes per ſe, non ſubſtitutos, compellantur obire divina Officia, & Epiſcopo celebranti, aut Pontificalia exercenti aſſiſtere, & inſervire. Idem *ſeſſ.* 24. *cap.* 12.

5. Iidem in Choro Deum laudent reverenter, & diſtincte, & devote, *ibid.*

6. Quæ ad divina Officia ſpectant, Epiſcopus cum duobus, quorum unus ab Epiſcopo, alter a Capitulo delegatur, Canonicis providere poterit, niſi formula præſcribatur a Conc. Prov. Idem *ibidem*.

7. Licet Epiſcopus habeat annexum Canonicatum, non tamen tenetur obire functiones Canonical. Cong. Epiſc. 16. *Junii* 1601.

8. Cogendi ſunt Canonici ad cantandas Miſſas iis diebus, quibus debent, ex Inſtitutis, & conſuetudine Eccleſiæ ipſorum. Deciſum refert Garz. *p.* 3. *c.* 2. *n.* 45.

9. Præfectus eligatur Chori ab Epiſcopo, vel ejuſmodi Officio fungatur ille, qui digniori loco ſedet. Prov. 4.

10. Amoveri poteſt ille arbitrio Epiſcopi, *ibid.*

11. Officia alio data nemo recuſet ſine cauſa, ſub pœna perdendi lucrum ſex menſium. Prov. 3.

12. Conſtituatur Hebdomadarius, qui ſi ſuo Officio defuerit, trium dierum diſtributionibus careat, quas Epiſcopus arbitrio ſuo, vel cæteris, operam Choro dantibus, dividat, vel in pium uſum conferat, tributa parte illi, qui ſupplevit. Prov. 1.

13. Prima Sedes in Choro conceditur Hebdomadario parato tantum. Cong. Rit. 22. Aug. 1626.

14. Alii Officiales priventur diſtributionibus, qui per ſe non funguntur Officio, niſi ſint legitime impediti, & obtenta licentia a Præfecto, ſeu Ordinario. Prov. 1.

15. Abſente Epiſcopo, Benedictiones Candelarum, Cinerum, Palmarum, & Fontis fiant per eum, qui cantaturus eſt Miſſam. Congr. Rit. 12. Junii 1627.

16. Dignitates nolentes cantare pro abſente Epiſcopo, impeditæ legitime, poſſunt ſtare in ſtallis, eadem *ibid.*

17. Tabella adſit Horarum pro campanis pulſandis pro varia temporum ratione. Prov. 4.

18. Ne detur ſignum communium Officiorum ante ſignum Cathedralis, vel Matricis Eccleſiæ loci, excepto Matutino, quod non ubique eodem tempore dicitur. Prov. 1.

19. Matutinum Veſperi non dicatur, exceptis diebus ex inſtituto Eccleſiæ, *ibid.*

20. Dicatur in Choro, vel hyeme in Sacriſtia, vel alibi de licentia Epiſcopi, *ibid.*

21. Prima, oriente Sole, vel paulo poſt, *ibid.*

22. Horæ dividantur cum intervallo, *ibid.*

23. Pulſata campana, luminibuſque accenſis Officium ne differatur ad inſtantiam alicujus, & Hebdomadario abſente, Major jubeat alteri, ut incipiat. Congr. Epiſc. 18. Apr. 1617.

24. Quod præſcribitur in Cæremoniali, ut Canonici de Sacriſtia egrediantur bini, intelligitur in ſolemnitatibus. Cong. Rit. 12. Junii 1628.

25. Ad Majorem in Choro ſpectat intonare initium Officii, per Pater noſter, & idem, eo finito, dabit ſignum, ut incipiatur Hora. Congr. Epiſc. 18. Apr. 1617.

26. Idem dicet: Dies, & actus, &c. Adjutorium &c. Dominus nos Benedicat, &c. Noctem quietam, &c. Benedicat, & cuſtodiat,

diat, &c. Dominus det nobis ſuam pacem; niſi alia ſit conſuetudo. Ead. *ibid.*

27. Nemo, dum celebrantur Officia divina, extra Chorum cnrta, vel ſine ea permaneat; neque in Choro ſcripturas legat, ſcribat, aut impertinentia agat, ſub pœna abſentiæ. Ead. *ibid.*

28. Nemo egrediatur, etiam expleto Officio antequam ſignum a Majore detur, *ibid.*

29. Plures, quam duo, pro qualibet vice ne deſerant chorum, aliis exiſtentibus in choro, & in egreſſu, ac regreſſu reverentiam Majori exhibeant, cauſam Punctatorij ſignificent, alias puncientur, *ib.*

30. Ne chirothecæ in Choro adhibeantur. Prov. 4.

31. Neque pileus pro biretto, ſub pœna abſentiæ. Prov. 2.

32. Ad Horas omnes, ardeant in Altari duæ ſaltem Candelæ. Cong. Epiſc. 7. Aug. 1595.

33. Officium duplex, & Dominicale cum cantu recitetur, non ſolis verbis; Pſalmi ſine cantu in Matutino minus ſolemni poterunt dici: ad Laudes, n cantentur. Prov. 4.

34. Conſuetudo cantandi omnia retineatur, *ibid.*

35. Cantanda a Muſicis prius probentur ab Epiſcopo. Pr. 3.

36. Laici Cantores ſint in habitu Clericali. Prov. 1.

37. Organum tantum, non alia inſtrumenta adhibeantur. Pr. 4.

38. Edantur Regulæ de diſciplina Chori, cum pœnis. Pr. 5.

39. Uniformitati conſulatur, in ſtando, ſedendo, genuflectendo, &c. Prov. 1.

40. Tabella item habeatur in Sacriſtia, in qua præſcribatur ſingulis, quid agendum ſit, *ibid.*

41. Quamvis Præbendæ non ſint diſtinctæ, convenit tamen, ut ſit diſtinctio pluvialium, planetarum, & dalmaticarum, in ſolemnioribus. Congr. Rit. 15. Mart. 1608.

42. Qui peccarit in hoc genere, diſtributiones amittat Horæ, in qua peccaverit. Prov. 1.

43. Magiſter Chori, vel Cæremoniarum ab Epiſcopo de conſenſu Capituli conſtituatur, communi ſumptu, ſi opus erit. *ib.*

44. Manſionarii in ſuo munere contumaces, vel negligentes, pro modo culpæ a præfecto Chori puniantur in diſtributionibus, *ibid.*

45. Se invicem revereantur Canonici, qui & venienti Canonico in Chorum aſſurgant. Cærem. Epiſc. l. 1. c. 18.

46. Et qui geſtant almutium, dum aſſurgunt, a ſcapulis ad brachia dimittant, *ibid.*

47. Canonico ſurgente, ut cantet Antiphonam, vel aliud faciat, ſurgent alii Canonici de eodem Choro. V. Cær. Ep. *ib.*

48. In feria 5. Cœnæ Domini communicent omnes Canonici, & alii ad Miſſam ſolemnem. C. Rit. 27. Sept. 1608.

49. In Miſſa etiam privata, abſtineant ab uſu annuli, eadem 20. Novemb. 1618.

50. In Sacramentorum adminiſtratione ne adhibeant rochettum, & cappam, ſi iis utantur in choro, ſed cottam, & ſtolam, eadem 12. *Julii* 1628.

Pro Canonico mortuo Miſſa fiat conventualis. Prov. 4.

V. Archivium. n. 6. 12.

Exequiæ Eccleſiaſticorum. n. 4. 7. 11.

Judex Synodalis. n. 3. 4. 10.

Miſſa Conventualis. n. 1. 2. 24.

Præcedentia. n. 21. 26. 31. 32. 37. 38. 39.

Proceſſio. n. 6. 34.

ADDITIO.

1. Annus Canonici ad ordinem ſuſcipiendum incipit a die habitæ poſſeſſionis, damnato per eum non ſteterit, quo minus antea poſſeſſionem perceperit. *Deciſum* 13. *Sept.* 1631. *refert Barboſ. de Canon. cap.* 16. *n.* 7.

2. Canonici digniores debent ſedere in ſedibus, quæ ſunt viciniores Epiſcopali ſedi. *Cong. Rit.* 15. *Mart.* 1608.

3. Canonici non debent aſcendere ad ſtallum Dignitatum, ſi abſint, *ead.* 18. *Mart.* 1618.

4. Canonicus locum tenens Epiſcopi debet in choro ſedere in ſtallo Canonicali, *ead.* 7. *Jun.* & 10. *Nov.* 1612.

5. Ante dignitates non debet poni pulvinar cum tapete, ſed ſedeant in ſuis ſtallis, ſicut Canonici; quandoque ratione Dignitatis poteſt dari pulvinar de corio tantum, *ead.* 24. *Mart.* 1612.

6. Canonicus Protonotarius in habitu Prælatitio ſedet ſeparatim ab aliis Canonicis, *ead.* 30. *Apr.* 1604. 23. *Mart.* 1619.

7. Ne geſtet Rocchettum ſub cotta, ſi alii cottam tantum, *ead.* 15. *Martii* 1614.

8. Neque Crucem militarem ſuper habitum Canonicalem, *ead.* 2. *Octob.* 1601.

9. Cantoris munus eſt diſtribuere lectiones, Antiphonas, & Prophetias, *ead.* 6. *Decembris* 1616.

10. Poteſt aſſumere Vicecantorem ab Epiſcopo approbatum, qui non ſit de iis, qui alioquin in Choro adeſſe debent, *ead.* 19. *Martii* 1611.

11. Canonici tenentur pſallere, alias non ſatisfaciunt obligationi ſuæ. *Congr. Concil.* 20. *Apr.* 1602. *Apud Barb. de Canon. cap.* 20. *n.* 13.

12. Poteſt Epiſcopus cogere Canonicos ad diſcendum cantum Gregorianum, etiam per ſubtractionem fructuum, *Cong. ead.* 6. *Maji* 1628. *apud eumdem Barboſam.*

13. Alta voce debent cantare Canonici; ſed non poteſt eos Epiſcopus cogere. *Cong. Rit.* 23. *Nov.* 1602.

14. Officium in Choro dato ſigno eſt inchoandum, non expectato Vicario Generali, *ead.* 2. *Febr.* 1606. nec eſt inchoandum tamen ſtatim dato ſigno, ſed elapſa tertia horæ parte poſt ſignum datum, *ead.* 3. *Sept.* 1605.

15. Aquæ aſperſio facienda eſt ſigillatim quibuſcumque Dignitatibus, & Canonicis, incipiendo ab iis, qui in dextro ſunt cornu, non unico ictu in circulum, *eadem* 20. *Decembris*, 1601. pro Eccleſia Peruſina.

16. Non convenit, quod prima Dignitas celebret Miſſam ante Proceſſionem Sanctiſſimi Sacramenti, & deinde altera Dignitas minor illud geſtet in Proceſſione, *ead. ult. Jul.* 1623.

17. Diaconum, & Subdiaconum in Miſſa debere eſſe ejuſdem ordinis cum Celebrante, & contrariam conſuetudinem eſſe abuſum cenſuit *eadem* 7. *Sept.* 1503. 14. Februar. 1615. 8. *Febr.* 1631. 31. *Mart.* 1629. 8. *Mart.* 1631. In Veſperis ſervetur Cæremoniale Epiſcoporum *l.* 2. *c.* 3.

18. Canonici non debent inſervire per alios, niſi ſint legitime impediti, & tunc Dignitates per Dignitates, Canonici per Canonicos, *ead.* 18. *Mart.* 1602.

19. Vices Canonicorum, & aliorum inferiorum non ſupplent Dignitates, ſed bene inferiores pro Dignitatibus, *eadem* 3. *Junii* 1617.

20. Si vero Dignitas ex conſuetudine obtineat ſimul Canonicatum, vel portionem, debet munera his incumbentia facere, etiamſi talia ſint, a quibus Dignitates alioquin immunes ſunt, *eadem* 1. *Maji* 1602. 18. *Maji* 1602.

21. Dignitates, quæ habent Præbendas cum onere cantandi Evangelium, ſeu Epiſtolam, non tenentur miniſtrare inferioribus, *eadem* 10. *Januarii* 1604.

22. Diaconus, etiamſi ſit ex Dignitatibus, debet incenſare alios, & tum cenſare poſt Canonicos, & Magiſtratum ſæcularem, non autem Manſionarios, quos incenſare debet alius Capellanus, ſeu Magiſter Cæremoniarum pro loci conſuetudine, *ead.* 20. Junii 1600.

23. Cum Antiphonæ præintonantur, omnes ab utroque latere Chori ſurgere debent juxta Cæremoniale, non obſtante conſuetudine, *ead.* 23. *Martii* 1602.

Canonicorum munera erga Epiſcopum.

1. Epiſcopo celebranti, aut Pontificalia exercenti, compellantur Canonici aſſiſtere, & inſervire. Trid. *ſeſſ.* 24. *c.* 12.

2. Etiamſi titulo vacationis abſint, & revertentes puniat Epiſcopus. Deciſum refert Garz. *p.* 3. *n.* 496.

3. Canonici Collegiatarum Eccleſiarum non tenentur inſervire Miſſæ Pontificali in aliena Eccleſia, neque intereſſe in Cathedrali in feſtis principalibus, deſerentes Eccleſiam propriam. Cong. Epiſc. 20. *Julii* 1692.

4. Aſſiſtentia, quæ fit ad Miſſam, & Veſperas fiat cum pluviali. Congr. Rit. 3. *Auguſti* 1602.

5. Aſſiſtentia duarum Dignitatum ad ſedem Epiſcopi, congruit, quando Præbendæ non ſunt diſtinctæ, *eadem* 19. *Maji* 1607.

6. Ut pareant ſe Canonici ad Miſſam Pontificalem, & alia, provideantur, vel communi ſumptu Capituli, vel alia ratione. Prov. 4.

7. Venientem Epiſcopum ad Horas Canonicas debent Canonici in habitu Canonicali ex ea aula vel camera, quam ad hoc deſtinaverit, comitari, & deducere. Cærem. Epiſc. *l.* 1. *c.* 15. Canonici in hoc caſu ſequuntur Epiſcopum bini, *ib.*

8. Non debent cogi ſub pœna excommunicationis ad aſſociandum Epiſcopum. Congr. Epiſc. 28. Maji 1584.

9. In porta Eccleſiæ dignior ex Capitulo porriget Epiſcopo aſperſorium cum oſculis. Cærem. ſup.

10. In porta Eccleſiæ Collegiatæ porriget ei aſperſorium prior Collegiatæ, non prima Dignitas in Cathedrali. Cong. Rit. 15. Martii 1608.

11. Inchoatis Horis, ſi venit Epiſcopus, obviam eant illi quatuor, aut quinque Canonici, ead. 4. Julii 1615.

12. Non debet aſſiſtens Epiſcopo deponere birretum de capite, ſed ipſe ſibi detrahit, eadem 21. Auguſti 1604.

13. Neque debent Canonici genuflectere ad ejus benedictionem, eadem 4. Maji 1612.

14. Ordinarie vero Canonici caput, & humeros profunde inclinant Epiſcopo. Cærem. Epiſc. *l.* 1. *c.* 18. id eſt, Cathedralis Eccleſiæ.

15. Beneficiati, & alii genuflectunt, *ibid.*

16. Epiſcopus non debet in Eccleſia ſalutare Canonicos aperiendo caput, ſed benedicendo manu, C. Rit. 10. Jan. 1604.

17. Circulum etiam faciunt ante Epiſcopum cum in Sacrario, vel alibi paramenta ſumit. Cærem. Epiſc. *l.* 1. *c.* 21.

18. Tum in Miſſa, cui interſit Epiſcopus, ad Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Agnus Dei, *ibid.*

19. Niſi adſit Legatus, vel Metropolitanus, *ibid.*

20. Sed ipſi ſoli Canonici, non autem Vicarius Generalis. S. Rit. Congr. 28. Septembris 1630.

21. De ſupplendis vicibus Canonic. circa Epiſcopum, vide Cærem. Epiſcoporum *l.* 1. *c.* 26.

22. In egreſſu de Eccleſia poſt Concionem, ſi Officium Miſſæ adhuc reſtat finiendum, quatuor, aut quinque Canonici aſſocient Epiſcopum uſque ad portam; ſi vero eſt finitum, omnes com-

ten-

ventur eum ad portam, & redeant in chorum ad Horas. Congr. Rit. 4. Julii 1615.

23. Si in mantello comitentur Epiſcopum Cardinalem, Canonici eant ante illum, ead. 4. Julii 1626.

24. Vicario Epiſcopi Cantanti Miſſam ſolemnem non miniſtrant Canonici; neque fit circulus ante ipſum. Congr. Epiſc. 8. Martii 1595.

V. Coadjutor Epiſcopi, n. 6. 10. 13.
Functiones Epiſcopales n. 17.
Subſidium charitativum n. 11. 12.
Synodus Diœceſana n. 19.

ADDITIO.

1. Tenentur Canonici in habitu canonicali accedere ad domum Epiſcopi, & illum aſſociare ad Eccleſiam cum cappa accedentem, & eumdem in reditu comitari. *Congreg. Rituum* ex debito 16. *Julii* 1605. 8. *Maji* 1617. 19. *Januar.* 1614.

2. Etiamſi diſtet per ſpatium 60. paſſuum, *ead.* 14. *Dec.* 1602. 5. *Julii* 1603.

3. Imo, & per ſpatium 110. paſſuum, *ead.* 10. *Jan.* 1604.

4. Item & per ſpatium 160. paſſuum, *ead.* 10. *Aug.* 1622.

5. Si vero Palatium longius diſtet, debet Epiſcopus aſſociari ex aliquo loco ad hoc deputato prope Eccleſiam, vel ex atrio Eccleſiæ, aut ſcalis, *ead.* 16. *Maji* 1601.

6. Sed in Solemnioribus tantum diebus, quibus cum cappa voluerit accedere ad Officia divina, ut aſſiſtat, *ead. Novembris* 1601, 4. *Julii* 1615.

7. Canonici hæc præſtent in iis feſtis, quæ numerantur in Ceremoniali Epiſcoporum, *l.* 2. *c.* 1. & 34. *ead.* 18. *Martii* 1623.

8. Et his diebus tenentur aſſociare Epiſcopum, licet non utatur cappa, quando pro loci conſuetudine, aut alias uti non ſolet cappa, aut ejus vice alium habitum deferre conſuevit, *ead.* 8. *Martii* 1600.

9. Sed ubi eſt conſuetudo, quod quoties Epiſcopus cum cappa accedit ad Eccleſiam, etiam in Feſtis per annum, ſemper eum aſſocient a camera deputata, & in reditu uſque ad portam Palatii, *ead.* 20. *Januarii* 1610.

10. Quæ dicta ſunt, intellige quoque de Dignitatibus, *ead.* 21. *Aug.* 1601.

11. In aliis caſibus ſatis eſt ſi aliqui occurrant ad oſtium Eccleſiæ, & abeuntem comitentur uſque ad oſtium, *ead.* 20. *Decemb.* 1601. 2. *Mar.* 1602. 24. *Octob.* 1604. 16. *Decemb.* 1606. 30. *Jan.* 1610. 12. *Martii* 1618. 19. *Jan.* 1619. 29. *Maji* 1621.

12. Debet Epiſcopus certam horam ſui adventus ſtatuere, & ſignificare, *eadem* 16. *Maji* 1601. 4. *Julii* 1615.

13. Et tun non veniente Epiſcopo, poterit officium inchoari, *ead.* 16. *Jan.* 1605.

14. inchoatum officium veniente Epiſcopo ſatis eſt, ſi quatuor, aut quinque Canonici ei obviam eant, *ead.* 16. *Jan.* 1605.

15. Idem fiat, ſi poſt decantatum Evangelium concio habeatur, & tunc veniat Epiſcopus, *ead. ibid.*

16. Et finita concione, ſi diſcedat, tres, aut quatuor illum comitentur uſque ad portam Eccleſiæ, *ead. ibid.*

17. Si poſt finitam Miſſam velit diſcedere, & Hora ſit adhuc recitanda in Choro, Canonici omnes comitentur eum uſque ad potam Eccleſiæ, & redeant in Chorum, *ead. ib.*

18. Finito Officio, ſufficit, ut Canonici eum aſſocient extra portam Eccleſiæ, *ead.* 28. *Sept.* 1602. vel uſque ad primum atrium, ſeu portam domus Epiſcopi, quando eſt contigua Eccleſiæ, *ead. Junii* 1605. 5. *Januar.* 1603.

19. Non tenentur omnes Canonici aſſociare Epiſcopum ab eo Altari, in quo Miſſam planam celebravit, ad ſedem Epiſcopalem, ſi voluerit Miſſæ conventuali aſſiſtere, *ead.* 5. *Julii* 1603.

20. Neque tenentur, niſi ex urbanitate, aſſociare Epiſcopum venientem ad cameram capitularem, *ead.* 16. *Julii* 1605.

21. Dignitates tenentur aſſociare Epiſcopum cum Canonicis ex debito, licet Cœremoniale Epiſcoporum nominet tantum Canonicos, *ead.* 10. *Jan.* 1609.

22. Canonici non debent aſſiſtere hinc inde in eundo, niſi Epiſcopus ſit paratus cum Mitra, *ead.* 3. *Aug.* 1602.

23. Prima Dignitas debet aſſiſtere Epiſcopo celebranti, etiamſi ſit unica, *ead.* 12. *Decemb.* 1620.

24. Et dum aſſiſtit etiam in alia Eccleſia, cenſetur præſens in Choro, *eadem* 15. *Martii* 1608.

25. Duorum Canonicorum aſſiſtentia ſemper convenit Epiſcopo, ſive celebret ipſe, ſive aſſiſtat Divinis, *eadem* 10. *Maji* 1628.

26. Pr eo magis quando eſt paratus cum Mitra, *ead.* 30. *Aug.* 1602. 21. *Aug.* 1604.

27. Et intelligitur de ordinario loci tantum, *ead.* 9. *Maji* 1606.

28. Debent hi duo eligi ex numero Diaconorum, ſi Præbendæ ſint diſtinctæ, *ead.* 23. *Maji* 1603.

29. Alias duæ dignitates poſt primam, vel duo Canonici digniores, *ead.* 1. *Julii* 1601.

30. Aſſiſtentes Epiſcopo, licet minus digni, præferuntur omnibus aliis, *eadem Maji* 2602.

31. Et ante Dignitates thurificantur, *ead.* 20. *Septemb.*

32. Item & ante Magiſtratum, *deal.* 2. *Mar.* 1602.

33. Aſſiſtens Presbyter debet Epiſcopum thurificare ad ſedem, quicumque ille ſit, non Diaconus Evangelii, *ead.* 19. *Maji* 1607.

34. Conſuetudo, ut Dignitates, & Canonici mitram, gremiale, baculum, thuribulum, & ſimilia miniſtrent Epiſcopo, ſervanda eſt, *ead.* 5. *Junii* 1603.

35. Et Archidiaconus ſuſtinens baculum Epiſcopi thurificandus eſt poſt Diaconos Aſſiſtentes, *ead.* 28. *April.* 1607.

36. Etiamſi ſit primus Archidiaconus, & habeat alias prærogativas, *ead.* 18. *Jan.* 1608.

37. Non convenit, quod prima Dignitas aſſiſtat Epiſcopo apud ſedem, & ſecunda Dignitas pro prima penitus impedita aſſiſtat ad Altare, Epiſcopo Miſſam cantante, *eadem* 31. *Julii* 1632.

38. Ad regendum chorum deſtinatus non eſt dimovendus a Choro, ut aſſiſtat Epiſcopo, *ead.* 6. *Septemb.* 1603.

39. Celebrantes Miſſam Canonici coram Epiſcopo non debent ſedere in ſede cum poſtergali, ſed in ſcamno oblongo tapete, vel panno cooperto in latere Epiſtolæ, *eadem* 19. *Maji* 1614.

40. Epiſcopo Miſſam privatam celebranti in Cathedrali non tenentur Canonici aſſiſtere, ſi aſſiſtunt, amittunt diſtributiones, ſi eo caſu abſunt a Choro, *Congr. Conc.* 7. *Martii* 1619.

41. Niſi ex conſuetudine teneantur *Congr. Rit.* 28. *Aprilis* 1608.

42. Prima Dignitas det candelam Epiſcopo in Feſto Purific. B. V. *ead.* 28. *Maji* 1616.

43. Et Epiſcopus det candelam ſtatim primæ Dignitati ante Vicarium Generalem, *ead.* 14. *Junii* 1608.

44. Superveniente digniore Canonico, qui aſſiſtit minori, cedat illi locum aſſiſtentiæ, *ead.* 20. *Junii* 31. *Aug.* 1632.

45. aſſiſtentiæ ratio non habetur in receptione cinerum, candelarum, & palmarum, ſed quilibet accipiat ſecundum prærogativam Ordinis, *ead.* 23. *Maji* 1603. modo ſint omnes parati, qui præferuntur aliis non paratis.

46. Facienti Epiſcopo Ordinationes, privatim debetur aſſtentia. *ead.* 19. *Maji* 1607.

47. Diaconus, & Subdiaconus accipiunt pacem ab Epiſcopo celebrante, poſt Diaconi aſſiſtentes, *ead.* 15. *Mar.* 1608.

Canonicorum Ædes.

1. HAbitent ibi Canonici. Prov. 1.

2. Qui foris pernoctaverit mulctetur diſtributione unius diei. Prov. 3.

3. De nocte poſt primam horam ſine juſta cauſa non exeant, & eo caſu cum lumine. Prov. 1.

4. Si atrium claudi poſſit, una clave concludatur ab eo ſervanda, quem Epiſcopus elegerit. Prov. 4.

5. Quando aperienda porta, & claudenda, ſtatuat Epiſcopus, *ibid.*

6. Ne locentur exteris ſine licentia Epiſcopi, *ibid.*

7. Canonicorum Ædes Laicis locantes, cogendi ſunt locare, juſta mercede, Canonicis reſidentibus, itaut hi præferantur aliis; ceſſentque omnia privilegia inquilinatus. Deciſum refert Nal. *V. Canonicus n.* 18.

8. Reparentur fructibus Præbendarum. Prov. 1.

Canonici Regulares.

1. IN actibus publicis, & privatis ſufficit, ut dimiſſa tantum ſuperiori veſte nigra, remaneant in Rocchetto abſque alio ſuperpelliceo, ſi concurrant cum Caſſinenſibus. Cong. Epiſc. 11 Septemb. 1603. * Decreto impreſſo, & hoc illis conceditur coram Epiſcopo in Congregationibus.

2. In Proceſſionibus publicis uti poſſunt Rocchetto, & ſuperpelliceo. Congreg. Rituum 28. Aug. 1628.

3. Non admittuntur ad concurſum, neque ad curam Parochialem ſine diſpenſatione Sedis Apoſt. Cong. Epiſcop. 1. Septemb. 1603.

V. Fidei Profeſſio, n. 5. *Index Synodalis*, *n.* 6.

Capellanus.

1. SEmel examinatus, & approbatus, quoad ſcientiam ab Ordinario, nulli examini deinde de ſcientia ſubjici debet. Congr. Epiſc. 7. Julii 1615.

2. Capellani Regii ſubduntur Epiſcopis, tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegatis. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 11.

V. Filii Clericorum illegitimi, n. 9. 17. 19. *Horæ Canonicæ, n.* 3. *Miſſa, n.* 5. 6. 7. 8. *& ibi multa. Monialium Cura ſpiritualis, a n.* 31. *ad* 37.

Capitulum.

1. EPiſcopus poteſt convocare Capitulum, & vota exquirere, & concludere, non Vicarius. Trid. *ſeſſ.* 25. *c.* 1.

2. Et ad libitum, dummodo non proponat de re ad commodum ſuum, vel ſuorum ſpectante. Deciſum refert Barboſ. *alleg.* 73. *n.* 16.

3. Non

3. Non in iis caſibus poteſt, in quibus non poteſt eſſe Judex. *ibid.* Deciſ. refertur, *num.* 18.

4. Neque poteſt cogere illud in Palatio ſuo, ſi fieri ſolet in Sacriſtia, Congr. Epiſc. 1. Febr. 1583. & deciſum refert a Congr. Conc. Trid. Zerol. *p.* 2. *V. cap.* 2.

5. Idem poteſt facere Vicarius ex cauſa, Congr. Epiſc. 16. Maji 1600.

6. Major item Capituli convocare poteſt, quandocumque ſibi videbitur expedire pro ſervitio Eccleſiæ, diebus tamen ſolitis, & ad hoc deſtinatis; neque debet omittere, quando per Canonicos inſtatur, ut convocetur. Congreg. ead. 6. Octobris 1617.

7. Neque poteſt major de Capitulo impedire libertatem Capitulo faciendi Decreta, niſi quantum valet pro unico voto. Ead. 13. Mart. 1615.

8. Neque tempore Horarum Canonicarum poteſt cogi Capitulum, maxime ad exigendam rationem adminiſtrationis e Canonicia. Cong. Conc. 1. Febr. 1593.

9. Niſi adſit evidens neceſſitas, non fiat tempore divinorum Officiorum, ſub pœna, quod priventur diſtributione Horæ, ſeu Horarum, a quibus aberunt. Prov. 1.

10. Neque diebus feſtis convocentur, niſi probabilis cauſa intercedat. *ibid.*

11. Epiſcopus non habet vocem in Capitulo. Deciſum refert Barb. *loc. cit. num.* 17.

12. Niſi ſit Canonicus, & tunc ſedebit poſt Præſidem Capituli. Riccius in *Praxi dec.* 475. *num.* 7.

13. Vocem in Capitulo non habet, qui eſt Subdiaconus. Trid. *ſeſſ.* 22. *cap.* 4.

14. Poteſt tamen hic intereſſe Capitulo, ut diſcat, non tamen ſuffragium ferat. Congr. Epiſc. 15. Julii 1586.

15. Canonicus diſpenſatus in ætate, cenſetur diſpenſatus etiam in voce. Nald. *V. Canonic. num.* 1.

16. Habens duas voces in Capitulo non poteſt eas dividere, ſed uni, & idem dare debet. Idem *ibid. num.* 7.

17. Omiſſio profeſſionis fidei non privat Canonicum voce Capitulari. Deciſum a Congr. Conc. 27. Aprilis 1595.

18. Exeant de Capitulo ii, de quibus agitur. Congreg. Epiſc. 13. Mart. 1615.

19. Poteſt Capitulum mutare, declarare, revocare propria Decreta; dummodo eadem ſolemnitas intervenerit in prædictis, quæ in Decretis. Ead. *ibid.*

20. Non poteſt Capitulum, aut Clericus alicujus Eccleſiæ eligere ſibi Protectorem. Eadem 24. Auguſti 1594.

21. Officium commiſſum a Capitulo non recuſetur, alias quantum pecuniæ caperet, per ſex menſes ſerviendo Eccleſiæ, tantundem amittat. Prov. 3.

22. Non duret ultra biennium, niſi de Epiſcopi conſenſu ſine præjudicio privilegii, aut probatæ conſuetudinis. *ib.*

23. Capitula ipſa recipiant, & obſervent Decreta Conciliorum Provincialium ſuæ Provinciæ. Prov. 4.

24. De temporalibus agatur ita, ut quæ in uno Capitulo proponuntur, decernantur in ſeq. *ibid.*

25. Si non poteſt differri, triduo ſaltem ante, & res, & cauſa ſignificetur. *ibid.*

26. Si adhuc citius eſt agendum, præmoneantur omnes. *ibid.*

27. Ne bona confundantur, præbendæ ſingulæ Sancti alicujus titulo diſtinguantur, *ibid.*

28. Non tamen Canonici appellentur titulo Sanctorum, quod ſolis convenit Cardinalibus, *ibid.*

29. Non liceat Canonicis conducere bona Capituli, neque per interpoſitam perſonam ſub pœna nullitatis contractus, *ib.*

30. Neque eorum conſanguineis ſecundo gradu conjunctis, *ib.*

31. Pro lite ſuſtentanda nomine Capituli ſumatur pecunia e maſſa præbendarum, non diſtributionum. Congreg. Epiſc. 8. Maji 1590.

32. Cancellarius acta ſcribat in certo libro, qui in Archivio reponatur. Prov. 4.

33. Si non eſt Cancellarius, eligatur ad biennium, *ibid.*

34. Notarii opera adhibeatur in litibus, & inſtrumentis conficiendis. *ibid.*

35. Litteræ, quæ ad Capitulum dantur, a Capitulo aperiantur; ſed expediret eligere Capitulariter unum, aut alterum ex Canonicis, qui eas ſtatim aperiant. Congr. Epiſcop. 13. Martii 1615.

36. Sigillum Capituli conſervetur in capſula, quæ duabus clavibus obſignetur, quarum altera ſit apud electum a Capitulo, altera pene majorem Capit. Ead. *ibid.*

37. Capitulum Spirituale unaquaque hebdomada habeatur, in quo agatur de defectibus Chori, vita, & honeſtate Clericorum, lectis opportunis libris. Prov. 2.

38. Stata oratio, fiat ante, & poſt Capitulum. Prov. 3.

39. Singulis menſibus fiat, Epiſcopo præſente, *ibid.*

40. Teneantur Canonici adeſſe ſub certa pœna; *ibid.*

41. Ordine ſedeant cum habitu chorali, & modeſte ſe gerant, *ibid.*

42. Pro correctione Capituli exempti initio anni eligantur a Capitulo duo, de quorum conſilio, & aſſenſu Epiſcopus, aut Vicarius teneatur procedere uſque ad finem cauſæ: Notarius ſit ipſius Epiſcopi, & tribunal ejuſdem. Trident. *ſeſſ.* 25. *cap.* 6.

43. Unum ſit tantum utriſque votum, & poteſt alter Epiſcopi accedere in caſu diſcordiæ, lege textum Trid. *loco citato.*

44. Contra Portionarium habentem vocem in Capitulo exempto, poterit Epiſcopus procedere ſine adjunctis. Deciſum refert Barboſ. *alleg.* 73. *num.* 10.

45. In criminibus ex incontinentia, & in atrocioribus ubi de fuga timetur, poteſt Epiſcopus initio ad ſummariam informationem, & neceſſariam detentionem procedere. Trid. *loc. cit.*

46. Nullum jus habet Capitulum eligendi Fiſcalem, licet habeat jus eligendi duos Canonicos, ut ſupra. Deciſum refert Barb. *loc. cit. num.* 8.

47. Epiſcopus autem poteſt aſſumere ſuum Fiſcalem, vel alium ad libitum deputare. Deciſum refertur *ibid.*

V. Coadjutor, num. 26. *Concilium Provinciale, num.* 10. 14. 55. *Interdictum, num.* 1. *Theologalis Præbenda, n.* 19. *Viſitatio inferiorum Epiſcoporum, num.* 2. *Viſitatio circa Canonicos exemptos per totum.*

ADDITIO.

1. Licet Præſidens non ſit in ſacris, poteſt convocare Capitulum. *Cong. Conc. apud Garz. de benefic. p.* 3. *c.* 4. *n.* 26.

2. Capitularia negotia non poſſunt a Decano, prima Dignitate, vel aliquibus tantum Canonicis, cæteris non vocatis, decerni, nec extra locum Capitularem. *Congreg. Rit.* 7. *Octobris* 1619.

3. Neque eſt neceſſaria licentia Epiſcopi, ſi ſine ea convocari ſolet. *Congr. Epiſcop.* 20. *Auguſti* 1601.

4. Et quatenus eſt neceſſaria licentia juxta ſolitum non poteſt Epiſcopus cogere Canonicos ad dicendum, quæ negotia proponere velint, *ead.* 25. *Febr.* 1603.

5. Poteſt tamen cogere eos pœnis, & cenſuris ad præſtandam ſibi copiam Actorum Capitularium, *ead.* 6. *Mart.* & 22. *Apr.* 1596.

6. Vicarius Epiſcopi, eo abſente, non poteſt intervenire. *Trid. ſeſſ.* 25. *cap.* 6. & *deciſ. refert Maſſob. de Synod. cap.* 4. *dub.* 43. *num.* 35.

7. Si vero ſit de Capitulo, debet inde exire, ubi tractandum ſit de rebus ad ſuum, vel Epiſcopi commodum. *Congr. Ep.* 1. *Jan.* 1584.

8. Ubi permanere ſibi licet, ſedeat in proprio loco. *Abb. conſ.* 21. *vol.* 1. *contra Martam voto* 101. num. 2.

9. Vicarius Capituli non Canonicus, ſede vacante, ſedere debet poſt primam Dignitatem. *Congr. Rit. menſe Septembris* 1630.

10. Canonicus Protonotarius in habitu Prælatitio non eſt recipiendus in Capitulo, *eadem* 6. *Martii* 1610.

11. Canonicus non in ſacris conſtitutus vocem in Capitulo non habet, neque hoc ipſum præſcribere poteſt, aut aliquo pacto acquirere. *Congreg. Conc.* 20. *April.* 1602.

12. Neque vocem activam. *Leſſ. de juſt. lib.* 2. *c.* 34. *n.* 105.

13. Ei, qui requiſitum Ordinem non habet, concedit vocem paſſivam. *Garz. part.* 3. *cap.* 4. *in addit. ſub* num. 15.

14. Neque in Capitulo Collegiatarum, licet in ætate minori poſſit eſſe Canonicus. *Cong. Conc.* 8. *Auguſt.* 1621.

15. Male promoti, donec ſuſpenſi, non habent vocem: Barb. *de can. cap.* 4. *num.* 1.

16. Neque cenſurati juſte. *Idem ibid. num.* 3. & *ſeq.*

17. Neque violantes interdictum perſonale, vel locale ſcienter. *Idem ibid.* num. 8.

18. Neque irregulares ratione Ordinis, *ibid.* num. 9.

19. Poteſt habere vocem Prælatus principalis Eccleſiæ Collegiatæ, licet non ſit in ſacris. *Garz. in addit. cap.* 5. *ſub num.* 26.

20. Non autem prima Dignitas, quæ in ſacris non eſt, licet poſſit convocare Capitulum. *Deciſum refert Garz. ib.*

21. Capitula ne fiant, dum celebratur Officium divinum. *Congr. Rit.* 17. *Nov.* 1600. ſi fiant, amittuntur diſtributiones; *ead. ibid.*

De Auctoritate Capituli.

22. CONſenſus Capituli requiritur in adminiſtratione bonorum Eccleſiæ, quamvis ſoli Prælato conceſſa ſpecialiter videatur. *DD. cum Barb. de can. cap.* 42. n. 3.

23. Item in alienatione rerum Eccleſiaſticarum. *DD. ibid.* num. 7.

24. Item in unione unius Eccleſiæ alteri Eccleſiæ, ſeu Dignitati, vel Præbendæ alteri Epiſcopo facienda, vel ſaltem poſt unionem. *DD. ibid. num.* 8.

25. Etiam ubi unio fit ab Epiſcopo uti delegato Sedis Apoſtolicæ. *Deciſum refert Garz. de benef. part.* 12. *cap.* 2. *num.* 158.

26. Item in omni negotio, quod concernit præjudicium Eccleſiæ Cathedralis, ſeu intereſſe Capituli, & in iis, quæ ſpectant ad Epiſcopum, & Capitulum ſimul, Barb. *loc. cit. num.* 14.

27. Conſilium vero Capituli requirendum eſt in Epiſcopi tractatibus, vel negotiis, ut in inſtitutionibus, & deſtitutionibus

nibus benficciorum, in diſpenſationibus, & confirmationibus, & in aliis Eccleſiæ negotiis arduis. Idem, *ibid. n.* 19.

28. Item in Proceſſionibus edicendis, dirigendis, & deducendis. *Congr. Rit.* 28. *Martii* 1628. 28. *Sept.* 1630.

29. Poteſt Capitulum ex manifeſta, & rationabili cauſa, etiam Collegiatæ, nedum Cathedralis, ceſſare a Divinis ſi Epiſcopus conſentiat, DD. cum Barb. *loc. cit. num.* 25.

30. Expenſæ pro litibus capituli ſunt extrahendæ ex communi maſſa omnium redditum Canonicorum, tam ratione diſtributionum, quam Præbendarum. *Congr. Conc.* 15. *Apr.* 1628. apud Barboſ. *loc. cit. cap.* 24. *num.* 24.

Capitulum Sede Vacante.

1. CUM primum Eccleſia vacaverit, a Capitulo indicantur ſupplicationes, & preces publice, & privatim pro bono Paſtore deligendo. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 1.

2. Capitulum, ubi fructuum percipiendorum ei munus incumbit, Oeconomum unum, vel plures decernat. Idem, *ib. c.* 6.

3. Item infra octo dies a morte Epiſcopi conſtituat Vicarium, vel exiſtentem confirmet. Idem *ibid.*

4. Octo dies currunt etiam a die ſcientiæ tranſlationis Epiſcopi ad aliam Eccleſiam. Deciſum refert Quar. *in ſumma Bullar. V. Capitulum Sede Vacante n.* 3. *Terminum, &c.*

5. Et ante deputationem adminiſtrabit totum Capitulum. Quaranta *ibid. n.* 2. *V. Archidiaconus, num.* 4.

6. Alioquin ad Metropolitanum devolvitur deputatio, vel ſi Metropolitana, aut exempta fuerit, ad antiquiorem reſpectu Metropolitanæ, ad proximiorem Epiſcopum reſpectu exemptæ, tam Oeconomi, quam Vicarii. Trid. *ſupra c.* 6.

7. Qui ſaltem in jure Canonico ſit Doctor, vel Licentiatus, vel alias idoneus. Idem *ibid.*

8. Poteſt eligi Curatus can. Congregatio Epiſcop. 19. Martii 1619.

9. Non Regularis perſona, eadem 8. Maji 1615. 12. Aprilis 1619.

10. Neque Archidiaconus alienæ Eccleſiæ, eadem 19. Maji 1617.

11. Si plures nominentur Vicarii, magis idoneus, & habens qualitates concilii erit præferendus. Deciſum refert Qu. *loc. cit. num.* 2.

12. Plures Vicarii eligi poſſunt, ſi adeſt conſuetudo legitima. Deciſ. refert Idem, *ibid. n.* 9.

13. Cæteris paribus erit præferendus idoneus de Capitulo, & non exterus. Deciſ. refert Idem, *loc. cit. num.* 6.

14. Si Canonicus non eſt, præfertur Vicarius Capitularis Archidiacono, & aliis. Barboſ. *alleg.* 54. *num.* 167.

15. Neque poteſt revocari. Deciſ. refert Ric. *in Collect. dec. p.* 5. *Collect.* 1602. *in fine.*

16. Et cauſa judicanda erit a Sacra Congregatione ſupra cauſis Epiſcoporum. Deciſum ab eadem refert Quar. *loc. cit.* 1. *Septembr.* 1603.

17. Electo Vicario, adhuc Capitulum retinet ſuum jus, nec abdicat, niſi exercitium juris. Idem *ibid. num.* 4.

18. Unde allegato Vicario ſuſpecto, Capitulum eliget arbitrus, aut cauſam alteri committet. Deciſum refert Idem *n.* 5.

19. Salarium ei debetur non communoe aliis. Idem *n.* 7. & Congr. Epiſcop. 15. Octobr. 1601.

20. Neque poteſt ſibi alium ſubſtituere, niſi ad modicum tempus, vel habeat a Capitulo facultatem, vel cauſa infirmitatis de conſenſu tamen Capituli. Idem Quar. *num.* 10. Poteſt in Provincia Mediolan. Prov. 6.

21. At Vicarius ceſſat, præfinito tempore a Capitulo Qu. n. 13.

22. Moriente Vicario etiam electo a Metropolitano, Capitulum poteſt alium eligere, *ibid. num.* 4.

23. Ceſſat auctoritas Vicarii, & Capituli, quando novus Epiſcopus acquirit poſſeſſionem. Idem Quar. *ib. num.* 13.

24. Tenentur Vicarius, & Oeconomus rationem reddere Epiſcopo etiam ſi a Capitulo ſint abſoluti. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 16.

25. Et item Capitulum ipſum de ſcripturis ad Eccleſiam pertinentibus. Idem *ibid.*

Poteſt Vicarius, ſeu Capitulum, quæ ſequuntur.

26. Infra annum a die vocationis poteſt dare licentiam ordinandi, aut litteras dimiſſorias arctatis non aliis. Trid. *ſeſſ.* 7. *cap.* 10.

27. Sub pœna interdicti, ſi aliis, & ordinatis in Majoribus ab executione Ordinum ad beneplacitum futuri Epiſcopi, & in minoribus nullitatis privilegii Clericalis. Idem *ibid.*

28. Arctatis poteſt etiam ex cauſa remittere interſtitia. Deciſ. referunt DD. apud Barboſ. *alleg.* 18. *num.* 6.

29. Item dare poteſt Dimiſſorias pro prima Tonſura illi, qui præſentandus eſt a Patronis ad Beneficium etiam intra annum. Congr. Epiſc. 3. *Januarii* 1594.

30. Item dare Teſtimoniales litteras obtinenti facultatem a Papa ſuſcipiendi Ordines de licentia Ordinarii, hoc eſt, de vita, & moribus. Navar. *conſ.* 19. *de temp. ordin.* apud Barboſ. *alleg.* 7. *n.* 14. & Quar. *loc. cit. quæſt.* 10.

31. Occurrente vacatione Parochiali poteſt edicere concurſum Vicarius, & ſine Capitulo facere quæ ſpectant ad Epiſcopum. Cong. Epiſcop. 3. *Februar.* 1604.

32. Poteſt recipere reſignationes Beneficiorum, ſi tria concurrant, quæ affert Barboſ. *alleg.* 66. *num.* 8.

33. Nimirum, quando fit ex cauſa neceſſitatis; quando collatio ſpectat ad Epiſcopum, & Capitulum ſimul, quando talis reſignatio & collatio, fiunt ante proviſionem factam de Prælato in Conſiſtorio, etiam antequam poſſeſſionem capiat, eadem habet Garz. *p.* 11. *c.* 3. *n.* 256. & *cap.* 4. *num.* 75.

34. Item inſtituere Præſentatos a Patronis. Vivian. *de jure patr. part.* 2. *cap.* 12. *cap.* 2. *num.* 6.

35. Non poteſt conferre beneficia. Pius V. *Anno* 1568.

36. Niſi collatio ſpectabat prius ad Epiſcopum, & Capitulum. Quar. *loco cit.*

37. Poteſt Eccleſias commendare ad tempus, donec provideantur, *ibid.*

38. Dare licentiam ædificandi Eccleſiam, *ibid.*

39. Interponere auctoritatem in permutatione Beneficiorum, *ibid.* quando collatio partim ſpectat ad Capitulum, & partim ad Epiſcopum, vel quando collatio ſpectat ad tertium, non in aliis caſibus, *ibid.*

40. Poteſt unire Beneficia ex cauſa in omnibus caſibus, in quibus poteſt Epiſcopus, dummodo nihil pereat de jure Epiſcop. *ibid.*

41. Poteſt privare Beneficiatos ſervatis ſervandis, *ibid.*

42. Poteſt viſitare Diœceſim, ſi neceſſitas adſit, aut vacatio longior. Quart. *loc. cit.*

43. Poteſt diſpenſare cum illegitimis etiam ex damnato coitu, ad minores Ordines, & ad Beneficium ſimplex, cum cauſa, apud Barboſ. *alleg.* 45. *num.* 25.

44. Sed ad unicum tantum Beneficium, *num.* 2.

45. Non ad dignitates, vel perſonatus, *num.* 29.

46. Nec in iis, quæ requirunt Ordinem ſacrum, *n.* 30.

47. Nec in Canonicatibus Cathedralis, *n.* 31. quod eſt verius ex Trid. quod requiritur in iis Ordo ſacer.

48. Poteſt Capitulum ut Epiſcopus, in *cap. liceat.* Concil. Trid. Barb. *alleg.* 39. *num.* 16.

49. Non poteſt concedere Indulgentias, *ibid.* affirmant alii tutius eſt, quod a capitulo concedatur alicui Epiſcopo, qui ſuo nomine id faceret. Quarant. *loc. cit.*

50. Item vocare alium Epiſcopum, & illi dare licentiam exercendi Pontificalia. Quar. *loc. cit.*

51. Succedit Epiſcopo in Juriſdictione ordinaria, non delegata. Quar. *ibid.* jure communi, & proprio in juriſdictione contentioſa, vel neceſſaria. Idem, *ibid.*

52. Ubi Concil. Trident. committit aliquid Epiſcopis uti delegatis Sedis Apoſt. non poteſt Capitulum. Barboſ. *alleg.* 92. *num.* 17.

53. Poteſt exequi littera directa ad Vicarium Epiſcopalem ſub nomine Vicarii. Congreg. Epiſcop. 5. *Febr.* 1601. Negat Rot. *in una Ilerdeſi* 4. *Maji* 1588. *cor. Seraph.*

54. Item exequi in iis, quæ ſpectant ad Juriſdictionem, quidquid conceſſum erat Epiſcopo Defuncto per Bullas, aut Brevia, eadem Congr. 27. Januar. 1604.

55. Item mandare executioni litteras Epiſcopo Defuncto directas per Sacr. Congregationem, & ab eo non executas, eadem 10. Aprilis 1615.

56. Privilegium Doctorandi competens Epiſcopo non tranſit in Capitulum, Sede Vacante, Sbroz. de *offic. Vic. lib.* 2. *q.* 29. *n.* 6.

57. Si vero poteſt Epiſcopus uti jure communi Ordinario, tranſit. Idem *ibid. num.* 8.

V. Archiepiſcopus, num. 17. *Concilium Provinciale, n.* 54. *Synodus Diœceſana, num.* 2. *Teſtamentum, num.* 16.

A D D I T I O.

1. Non poteſt eſſe Vicarius Capituli Parochus ruralis. *Cong. Epiſc.* 19. *Julii* 1519. ſed de civitate poteſt, *eadem ibid.*

2. Debet eſſe Doctor, alias electio eſt nulla, *deciſum refert Sbroz. de Offic. Vicarii lib.* 1. *quæſt.* 36. *n.* 12. *in addit.*

3. Neque debet eſſe Doctoratus a perſona privata, ſed ab Univerſitate. *Congreg. Conc.* 29. *Septembr.* 1620.

4. Neque poteſt eſſe Doctor Theologus, *eadem* 28. *Auguſt.* 1621.

5. A Capitulo electus poteſt ad tempus tantummodo exercere Juriſdictionem, ead. apud Garz. *de benef. in addit. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 37.

6. Melius eligitur abſolute. *Congr. Epiſc.* 29. *Octob.* 1587.

7. Poteſt mutari ex cauſa bene viſa Congregationi Epiſcoporum Rom. *ead.* 24. *Novemb.* & 26. *Octob.* 1603.

8. Vicarius electus a Metropolitano poteſt amoveri ad ejuſdem nutum. *Congr. Conc.* 29. *Septemb.* 1625.

9. Ætas 23. annorum in Vicario Capitulari poteſt permitti, ſed non expedit, *ead.* 11. *Auguſt.* 1614.

10. Non debet Vicarius Capituli ſedere in ſede Archidiaconi, ſed in alia ſede portatili, ſi velit uti habitu Vicariali. *Congr. Rit.* 10. *April.* 1601

11. Non poteſt ſubſtituere novos Examinatores pro concurſu Parochialium in defectum abſentium, vel Defunctorum, auctoritate propria, *deciſ. refert* Sbroz. *de offic. Vic. in addit. lib.* 2. *qu.* 211.

12. Neque ſupprimere Beneficium, & unire Capitulo, *dec. refert* Garz. *p.* 12. *c.* 2. *num.* 68.

13. Ne-

13. Neque poteſt habere pro præſentibus Dignitates, vel Canonicos, qui numquam in Eccleſia reſiderunt, & fidei profeſſionem non emiſerunt, *deciſum refert* Garz. *p. 3. c. 3. num.* 32.

14. Neque poteſt exequi commiſſiones Apoſtolicas in forma dignum, & alias directas Epiſcopo, vel ejus Vicario. *Cong. Conc.* 2. *Auguſt.* 1631.

15. Neque poteſt locare emolumenta provenientia ex juriſdictione, ſigillo, aut alias undecumque, ſed debent futuro ſucceſſori reſervari, *ead.* 17. *Apr.* 1627.

16. Poſt annum a poſtrema Epiſcopi Viſitatione, quando nec de proximo Eccleſia eſt Providenda de Paſtore, poteſt viſitare omnia, quæ poterat Epiſcopus, *ead.* 3. *Febr. & 10. Decemb.* 1629.

17. Cum famulatu, æquitatu, &c. juxta Conc. Trident. eadem 10. *Maji* 1629.

18. Poteſt etiam viſitare Moniales non exemptas. Deciſum refert Garz. *part.* 5. *cap.* 7. *n.* 45.

19. Poteſt in iis etiam, in quibus datur Epiſcopis perpetua delegatio a Sede Apoſtolica, puta viſitare Moniales exemptas. Barboſ. *de Canon. cap.* 42. *num.* 107. & optime probat.

20. Poteſt concedere facultatem Epiſcopo extero Ordinandi ſuos ſubditos, non autem ſubditos Capitulo. DD. cum Barboſ. *loc. cit. num.* 124.

Cardinalis.

1. CORam quocumque Cardinali abſtineat Epiſcopus a privatis etiam benedictionibus. Cærem. Epiſcop. *lib.* 1. *cap.* 4.

2. Coram Legato Archiepiſcopus, etiam Cardinalis, deponat Crucem, *ibid.*

3. Et coram aliis Cardinalibus, ſi ipſe non eſt Cardinalis, *ibid.*

4. Mantellettum ab Epiſcopo non Cardinali aſſumitur coram quocumque Cardinali, *ibid.*

5. Mozzetta deponitur coram Legato, niſi contraria adſit conſuetudo, *ibid.*

6. Cujuſcumque Cardinali debetur Sedes Epiſcopalis prælata, eo caſu Epiſcopus in digniore loco Chori ſedeat, vel ex oppoſito in Sede humiliori. Idem *ibid. c.* 13.

7. Cardinalis Epiſcopus ſedeat cum alio Cardinali, etiam Legato, in ſedibus Cameralibus, *ibid.*

8. Cardinali etiam non Legato, venienti ad Eccleſiam, Epiſcopus ibit obviam uſque ad portam, & ei porriget aſperſorium, *ibid. c.* 15.

9. Celebrans Epiſcopus coram Cardinali, deferat eidem munia Epiſcopalia: ſi recuſet, ipſe præſtet, *ibid. c.* 4.

10. Celebrante Epiſcopo, ejuſdem liber non datur oſculandus Cardinali, ſed alius Codex, *ibid. c.* 29.

11. Cardinalis Epiſcopus celebrans omnia peraget ipſe coram Cardinali non Legato, *ibid. c.* 4.

12. Cardinalis Epiſcopus non celebrans, ſed Miſſæ præſens cum alio Cardinali deferat huic eadem munia, quæ ſi recuſet, vel remittat Celebranti, vel ipſemet peragat, *ibid.*

13. Sed pro Solemni Benedictione accedat ad Altare, *ibid.*

14. Non debet eſſe paratus Epiſcopus cum Mitra, alio Celebrante, ſi adeſt Cardinalis, *ibid. c.* 23.

15. Coram Cardinali in Miſſa nullus liber adhibetur ad legendum Introitum, *c.* 20.

16. Neque fiunt circuli Canonicorum, neque ante Legatum, *c.* 21.

17. Bis eo caſu thurificandus erit Epiſcopus, *ibid. c.* 23.

18. Si Cardinalis eſt tantum Diaconus, & veniat in Eccleſiam ſibi commendatam in Diœceſi Epiſcopi, Pluviali uti poteſt. Craſſus *ibid.* 2. *cap.* 23.

19. Non poteſt benedicere populum, neque rem aliquam, nec ſimpliciter, nec ſolemniter, niſi ſpecialem habeat a Papa facultatem, *ibid.*

20. Nec in Miſſa benedicere incenſum, nec Miniſtris manum oſculandam porrigere; neque poſt Evangelium incenſari, nec aliud facere ultra gradum Diaconalem. Idem *ibid.*

21. In Miſſa privata Capellani coram Cardinali, & Epiſcopo, datur oſculandus liber Capellani ſoli Cardinali: ſi plures ſunt, nemini detur. Cæremon. Epiſcop. *lib.* 1. *c.* 30.

22. Cardinalibus extra Palatium Apoſtolicum, & abſente Papa, debetur a Clericis non Prælatis genuflexio. Cærem. Pap. *lib.* 3. *Sect.* 1. *c.* 13.

V. Canonic. munera erga Epiſcopum, num. 23. *Familiaris Card. num.* 3.

Seminarium Clericorum, num. 25.

Caſus Reſervati.

1. LIcet Epiſcopis reſervare ſibi graviora peccata, & illa præſertim, quibus excommunicationis cenſura eſt annexa. Trid. *ſeſſ.* 14. *cap.* 7.

2. A reſervatis in Bulla Cœnæ Domini, & Ordinarii locorum nemo poteſt abſolvere, abſolventes ipſo facto ſunt excommunicati, reſervata abſolutione Papæ, & privantur Officiis,

Beneficiis &c. & inhabiles fiunt, &c. Confeſſiones item nullæ ſunt. Congr. Epiſc. 9. Januarii 1601.

3. Qui in Italia habent Privilegia valida abſolvendi ab aliis reſervatis Papæ, non tamen poſſunt abſolvere in ſequentibus caſibus.

Violationis immunitatis Eccleſiaſticæ, in terminis Bullæ Gregorii XIV.

Violationis Clauſuræ Monialium ad malum finem.

Provocationis, & pugnæ in duello, in terminis, Concil. Trid. & Greg. XIII.

Injicientium manus violentas in Clericos, juxta *cap. ſi quis.*

Simoniæ realis ſcienter contractæ, & confidentiæ beneficialis, eadem 26. *Nov.* 1602. *cum Clem. VIII.*

4. Et nullo modo a prædictis, *n.* 2. *&* 3. ſive ſint ad forum exterius deducti, ſive non deducti, poſſunt abſolvere privilegiati, eadem ſub Paulo V. 7. Januarii 1617. * ubi etiam comprehendit cenſuras reſervatas Ordinario. Nald. *Caſus reſerv. num.* 15.

5. Privilegia contra prædictos caſus reſervatos Ordinariis locorum & Bullæ Cœnæ, non revixerunt per confirmationes Privilegiorum poſt Concilium obtentas, eadem Congreg. ſub Urb. VIII. 17. Nov. 1628.

6. Si quæ ſunt Privilegia in hac materia ſcilicet abſolvendi ab aliis reſervatis Papæ (exceptis Bullæ Cœnæ caſibus) extra Italiam, non ſunt ſublata, eadem *ibid.*

7. Non ergo reſervent Epiſcopi caſus Bullæ Cœnæ, neque ſpecialiter, Papæ reſervatos eadem 26. Novembris 1602.

8. Neque promiſcue eos, quibus eſt annexa excommunicatio nemini reſervata, niſi ob frequentiam, ſcandalum, aut neceſſariam cauſam aliquos nominatim, eadem *ibid.*

9. Neque eos, in quibus eſt neceſſaria reſtitutio, vel executio pro abſolutione, *ibid.*

10. Nec eos, qui verſantur circa res parvi momenti, & qui frequenter eveniunt inter idiotas, licet ſint mortiferi, ead. *ibid.*

11. Nec in carnalibus, ubi adeſt periculum ſcandalorum, vel cadere poteſt ſuſpicio ob frequentem ad Ordinarios, eadem *ibid.*

12. Nec reſtitutionem incertorum ſibi reſervent, eadem 14. Junii 1619.

13. Nec eorum abſolutionem, qui nocte per Civitatem inhoneſte canentes, deambulant, ead. 6. Octobris 1615.

14. Nec eorum, qui violant dies feſtos, eadem 16. Januarii 1615.

15. Reſervent paucos, eoſque maxime neceſſarios, atrociores, & graviores, eadem 20. Novembris 1602. *

16. Caſus reſervati in Synodo ſunt perpetui: qui vero ſingulis annis extra Synodum, morte reſervantis expirant, niſi per ſucceſſores confirmentur. Zerola *in praxi V. Caſus reſervati ad quartum.*

17. Licentia abſolvendi a caſibus Epiſcopo reſervatis dari poteſt viva voce. Congreg. Epiſcop. 26. Novemb. 1602. *V. Abſolutio, num.* 36. 37.

Confeſſarius, n. 17. 33. *Euchariſtia num.* 30. *Legatus, num.* 6. 8. *Pœnitentiarius, n.* 22. *Reſtitutio incertorum.*

Cathedraticum.

1. TAxa Cathedratici eſt duorum ſolidorum juxta valorem locorum, & conſuetudinem. Barboſ. *de poteſt. Epiſcop. alleg.* 86. *num.* 43. 44.

2. Non poteſt Epiſcopus imponere novam taxam nomine Cathedratici. Congr. Epiſcop. 15. Junii 1619.

V. Viſitatio Epiſcopi, num. 41.

Cenſura, &c.

1. LIceat Epiſcopis in irregularitatibus omnibus, & ſuſpenſionibus ex delicto occulto provenientibus, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & aliis deductis ad forum contentioſum, diſpenſare. Trid. *ſeſſ.* 24. *c.* 6.

2. Negatur hæc facultas inferioribus Epiſcopo, licet habeant quaſi Epiſcopalem juriſdictionem. Deciſum refert Garz. *part.* 7. *c.* 11. *num.* 13. *&* 17.

3. Item iis Epiſcopis, in quorum regione non eſt receptum Conc. Trident. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *alleg.* 49. *n.* 3.

4. Conceditur Confeſſario Epiſcopi, ſi hic indigeat. Barb. *ibid. num.* 15.

5. Cui conceditur a Papa abſolutio a Caſibus Papalibus, licet non intelligatur concedere Caſus in Bulla Cœnæ, conceditur tamen facultas abſolvendi a Cenſuris reſervatis Epiſcopo, quas ipſemet ſibi reſervavit. Suar. *de cenſ. diſp.* 7. *ſect.* 5. *num.* 11. 14. *&* 15.

6. Poteſt Epiſcopus diſpenſare a ſimonia occulta, non tamen rehabilitare ad obtinenda Beneficia, ſeu retinenda. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *loc. cit. num.* 44.

7. Forenſis poteſt diſpenſari in prædictis ab Epiſcopo, in cujus Diœceſi commoratur, non autem a ſuo Epiſcopo abſente. Deciſum refert Garz. *p.* 1. *c.* 10. *n.* 139. *in* 3. *declar.*

8. In diſpenſationibus prædictis poteſt ille tantum Epiſco-

pus, qui habet Jurisdictionem Ordinariam in eum, cui concedenda eſt diſpenſatio. Deciſum refert Idem *ibid.*

9. Poteſt, etiam ſi ſit extra ſuam Diœceſim, diſpenſare in prædictis. Barboſ. *alleg.* 39. *n.* 7.

10. Occultum in his dicitur, quod non eſt notorium, licet ſciatur ab aliquibus. Barb. *ibid.* *n.* 21. 25.

11. In fine cauſæ non probatum, eſt occultum. Idem *ibid.* *num.* 32.

12. Cenſuræ non debent publicari eo apparatu, & forma, quibus Romæ Bulla Cœnæ. Congr. Epiſc. 2. *Maji* 1601.

13. Publicatæ ab Ordinariis, nedum a Sede Apoſtolica, mandante Epiſcopo, publicentur a Regularibus in eorum Eccleſiis, & ſerventur. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 12. *de Regular.* *V. Abſolutio per totum. Excommunicatio per totum. Legatus num.* 7. *Regularium jura ſub Epiſc.*

Cenſus.

Vide Contractus.

ADDITIO.

1. Tollit omnem contrariam conſuetudinem, & poſſunt Epiſcopi cogere contumaces juris remediis. *Congreg. Rit. menſe Decemb.* 1630.

2. Non tollit immemorabiles, & laudabiles conſuetudines, ſed abuſus, *ead.* 10. *Jan.* 1604. 10. *Aprilis &* 19. *Junii* 1614. 17. *Septemb.* 1611. 28. *Jan.* 1612. *Apr.* 1615. 30. *Jan.* 1616.

3. Et procedit in omnibus locis Chriſtianitatis totius 17. *Julii* 1606.

Ceſſatio a Divinis.

1. NON eſt Cenſura. Tolet. *lib.* 1. *cap.* 56.

2. Debet major pars Canonicorum convenire cum Epiſcopo, ſeu Vicario ad decernendam hanc pœnam, *DD. in capit. quamvis de Offic. Ordin.*

3. Judex intra menſem debet monere Papam, ad quem debet pars, ad cujus inſtantiam ponitur, proficiſci, alias eſt nulla. Tolet. *loc. cit.*

4. Eo tempore probibetur Euchariſtia, niſi per modum Viatici detur. Henriquex *l. V. interdictum cap.* 52.

5. Item probibetur etiam Sacerdotibus Extrema unctio. Idem *cap.* 53.

6. Item ſepultura Eccleſiaſtica. Tolet. & Henriq. *ibidem loco cit.*

7. Epiſcopus poteſt, durante ceſſatione hac celebrare in Eccleſia, ubi ea poſita eſt. Sayr. *lib.* 2. *decenſ.* *c.* 19. *num.* 5.

8. Non tamen poteſt Ordines conferre, niſi deficiant Sacerdotes, qui neceſſaria Sacramenta miniſtrent. Idem *ib.* *n.* 11.

9. Ille, in cujus contumaciam ponitur, debet ſolvere damna, & diſtributiones Canonicorum, eleemoſynas pro Defunctis, *de off. ord. in* 6. *c. ſi Canonici*, ſi vero injuſte, ſolvat Judex. Tolet. *ſup.*

10. Non enim in boc caſu poſſunt Canonici percipere diſtributiones quotidianas. Monet. *de diſtrib. p.* 2. *q.* 16. *n.* 36. *concl.* 2.

11. Poſſunt tamen celebrari divina Officia in iis Feſtis, in quibus tempore interdicti. Idem *ibid.* *n.* 46.

Cingari.

1. VIdeat Epiſcopus, an Schiſmaticorum mores præſeferant. Prov. 5.

2. Quadrageſimæ tempore quomodo vivant, *ibid.*

3. Si publice offendunt, ab Eccleſia tempore Divinorum Officiorum ejiciantur, *ibid.*

4. Qui filios ſuos Cingaris vendunt, eo ipſo Excommunicationis pœnam incurrunt. Prov. c. 7.

Clericus.

1. NEc cuiquam liceat Clericalem habitum ſumere, antequam prima Tonſura initietur, ſine licentia in ſcriptis. Prov. 3.

2. Clericalis habitus ab Epiſcopis in Clero procuretur congruus uſque ad privationem Officiorum, & Beneficiorum incluſive. Trid. *ſeſſ.* 14. *cap.* 6.

3. Quicumque Clericus debet omnino geſtare veſtes talares, & Tonſuram, ſub pœna amiſſionis Beneficiorum, & Penſionum ipſo facto. Sixtus V. Anno 1589.

4. Exceptis iis, qui non percipiunt de bonis Eccleſiaſticis ultra ducatos 60. aureos de Camera, *ibid.*

5. Habitus Clericalis poteſt eſſe brevior iter agentibus, & ruri habitantibus. Congr. Epiſc. 18. *Octobr.* 1589.

6. Clericus pauper non habens habitum congruentem, excuſatur. Deciſum refert Ugol. *de pot. Epiſc.* *c.* 12. *num.* 3. *verſ.* 5.

7. Color niger ſemper adhibeatur, niſi alium requirat dignitatis gradus. Prov. 1.

8. Neque ſerico veſtimento domi, neque foris utantur, *ib.*

9. Laneus adhibeatur. Reticulo, aut ſub birretto, ut vocant, ne utantur, niſi valetudinis gratia, & ſine redimiculis, *ibid.*

10. Camiſias ad collum criſpas, & rugoſas, vel artificio elaboratas, & ad manus, rejiciant, *ibid.*

11. Collare ſimplex, & modice latum honeſte reclinetur.

12. Externa veſtis ſimplex & talaris erit, *ibid.*

13. Turgidis caligis, & diſſectis abſtineant; calceos, & crepidas ad elegantiam ne induant, *ibid.*

14. Torques, armillas, ac monilia reſpuant, annulum ne geſtent, niſi propter honoris gradum, quibus eſt conceſſus, *ibidem.*

15. Unicus ille ſit, non magni pretii, & eum deponant Miſſam facturi, Prov. 4.

16. In morte propinquorum lugubres veſtes more Laicorum ne induant, *ibid.*

17. Penſionem babens neque incedens in habitu, amittit Privilegium fori, licet non ſit monitus. Deciſum refert Garz. *p.* 1. *c.* 5. *n.* 79.

18. Non tamen privatur Privilegio Canonis. Deciſum refert idem ibidem.

19. Clericus deferens habitum, non tenetur reſtituere id, quod percepit ex immunitate Eccleſiaſtica. Congreg. Epiſc. 3. Auguſti 1592.

20. Clericus rediens e bello poteſt reſumere habitum Clericalem, dummodo bellum fuerit juſtum, neque ſit ideo irregularis. Congreg. eadem 12. Januarii 1598.

21. Tonſuram Clericalem geſtent ad eam formam, quam ratio cujuſque Ordinis arbitrio Epiſcopi poſtulabit, & conſpicua ſit omnibus abraſo capillo. Prov. 1.

22. Clericorum minorum Ordinum Tonſuræ forma in orbem deducta late pateat unciis duabus. Prov. 5.

23. Subdiaconalis aliquanto anguſtior Diaconali: hæc tribus unciis, Sacerdotalis quatuor, *ibid.*

24. Vel corona Sacerdotis ad menſuram majoris Hoſtiæ. Conc. Palentinum ſub Urbano Sexto.

25. Corona Clerici ad menſuram minoris Hoſtiæ. Concil. Tolet. 4.

26. Corona Diaconi, & Subdiaconi, formæ mediæ.

27. Ille excuſetur, qui ob infirmitatem non poteſt deferre Tonſuram. Deciſum refert *Ugol. de pot. Epiſc.* *c.* 12. *n.* 3. *verſ.* 3.

28. Comam, & Barbam ne ſtudioſe nutriant. Prov. 1.

29. Barba in ſuperiore labro ita recidatur, ut pili in Sacrificio Miſſæ Sacramenta ſumentem non impediant, *ibid.*

30. Reſtituantur functiones Ordinum ab Oſtiarariu ad Diaconatum in Eccleſiis, ut in ſuo quiſque munere deſerviat, aſſignatis Beneficii. ſimplicibus, vel aliis proventibus. Trident. *ſeſſ.* 23. *cap.* 17.

31. Si deſint initiati minoribus Ordinibus, ſuffici poſſunt etiam conjugati, non bigami, qui Tonſuram, & habitum Clericalem in Eccleſia geſtent. Idem *ibid.*

32 Proprium ſuperpelliceum ſinguli babeant. Prov. 5.

33. Non ſordidum, non lacerum, neque omnium in humeris elaboratum. *ibid.*

34. Neque cum eo extra Eccleſiam eant niſi ob Proceſſiones, vel aliud Officium Eccleſiaſticum. Prov. 3.

35. Non poſſunt cogi Clerici, ut Cathedrali inſerviant diebus feſtis, ſi ibi non babent Beneficia, ſalva tamen conſuetudine. Congr. Epiſc. 6. *Septemb.* 1593.

36. Neque debent cogi ad ſervitium Eccleſiæ ſub pœna excommunicationis, ſed aliis pœnis, eadem 7. *Decemb.* 1582.

37. Curent Epiſcopi, ut Clerici Parocbo juvent in Feſtis, & item alii Sacerdotes. Prov. 3.

38. Ordinatus ad titulum Patrimonii, ſeu Penſionis, ſedem non mutet ſine licentia Ordinarii ſub pœna interdicti ab exercitio ſacrorum. Prov. 7.

39. Iis qui non tenentur ad Reſidentiam, debent concedi Dimiſſoriæ, ut alio ſe transferant. Congreg. Epiſc. 5. Junii 1584.

40. Poſſunt ire per Diœceſim ſine licentia, eadem *ibid.*

41. Qui diſceſſerit cum Epiſcopi licentia, cum redierit, infra menſem certiorem eum faciat de ſuo reditu ſub pœna illegitimæ abſentiæ. Prov. 6.

42. Nullus Clericus peregrinus ſine commendatitiis litteris Ordinarii ſui ad divina celebranda, & Sacramenta miniſtranda admittatur. Trid. *ſeſſ.* 23. *c.* 16.

43. In ſacris conſtituti Teologiæ, vel ſacris Canonibus dent operam, in ſtudiis generalibus. Leo X. *Anno* 1513.

44. Qui non Sacerdos Miſſam celebrarit, aut adiuverit Confeſſionem Sacramentalem, tradatur Curiæ ſæculari puniendus. Clem. VIII. *Anno* 1601.

45. Item exercens Ordinem, quem non habet, eſt deponendus, vel perpetuo ſuſpendendus, numquam ulterius promovendus. Sylv. *Ordo* 5. *quæſt.* 8.

46. Niſi ex ludo id faciat, vel ſine ſolemnitate, veſtibus, &c. idem *ibid.*

47. Qui Clericali ſtatione diſceſſerit, interdicatur Ordinum ſuorum munere, & aliis pœnis puniatur. Prov. 4.

48. Canones innoventur de Clericorum vita, honeſtate, doctrina, luxu comeſſationibus, choreis, aleis, luſibus, ac qui-

quibuſcumque eriminibus, & negotiis Sæcularibus ſub pœnis arbitrariis Epiſcoporum, Trid. *ſeſſ.* 22. *c.* 1.

49. Liberum ſit Preſbyteris confiteri, cui voluerint ex approbatis. Congreg. Epiſcop. 15. *Octobris* 1601.

50. Arma non deferant, niſi forte ob juſtam cauſam in itinere, de licentia Epiſcopi, & ſecreto. Prov. 1.

51. Nullo modo baliſtam, haſtas, ſclopetum, tela, & ejuſmodi, *ibid.*

52. Perſonati non incedant, choreas non ſpectent; a venatione abſtineant, *ibid.*

53. Comœdiis, haſtiludiis, & ſpectaculis inanibus ne interſint, *ibid.*

54. Prohibentur globi, qui malleis ligneis impelluntur, & ludus pilæ majoris, *ib. V. Excommunicatio num.* 37.

54. Valetudinis cauſa parvæ pilæ ludus conceditur, non tamen publice, nec intercedat pecunia, *ibid.*

56. Ne inter epulas canant, minuſve inter nuptiales, aut laicales, *ibid.*

57. Convivia virent, & cauponas, niſi in itinere, *ibid.*

58. Ne Advocati, Procuratoriſve nomine cauſas agant, niſi Eccleſiæ ſuæ, propinquorum, & miſerabilium perſonarum, concedente Epiſcopo, *ib.*

59. Ne in prophanis negotiis officium tabellionatus exerceant, *ibid.*

60. Ne autem medendi faciant, *ib.*

61. Ne aliena prædia, lucri cauſa, eonducant, *ibid.*

62. Ne tutelam aliorum ſuſcipiant, *ibid.*

63. Neque a ſuis ſint inſtituti Tutores. Congreg. Epiſc. 14. *Junis* 1619.

64. Ne pro aliis fidejubeant. Prov. 5.

65. Ne alicujus Principis, aut alterius negotiorum ſint Procuratores, ſine licentia Epiſcopi, quotannis renovanda, *ib.*

66. Ne ſint in famulatu laicorum etiam Principum, in obſequiis Clericali munere indignis, ſine facultate in ſcriptis data, *ib.*

67. Ne ſint præcurſores, aut aſſeclæ fœminarum, nec eis diſcumbentibus aſſiſtant, ancillenturve, *ibid.*

68. Ne doceant mulieres, etiam illuſtres, legere, ſcribere, canere, aut ſonare, niſi ob ætatem, & mores approbatit Epiſcopus. Prov. 2.

69. Ne nocte poſt primam horam ſine juſta cauſa, & tunc cum lumine, de domo exeant. Prov. 1.

70. Ne habitent cum eis fœminæ quocumque vinculo cognationis, aut affinitatis conjunctæ, ſine conſenſu Epiſcopi, *ib.*

71. Ne locent ædes, nec ex parte, in quibus ipſi habitare ſolent, aut debent laicis perſonis, niſi Eccleſiæ prematur magna inopia, & ea domus judicio Epiſcopi, dividi poſſit, *ib.*

72. In iis, ſi concedatur locatio, prohibetur tamen ob nuptias, ſaltatio, comœdia, ſpectaculum. Prov. 1.

73. Neque tolerentur ibidem imagines indecoræ. Prov. 3.

74. In cauſis, ubi opus eſt, jurent Sacerdotes manu pectori admota; præſente tamen Superiore, tactis Scripturis. Prov. 5.

75. In cauſis eivilibus in foro ſæculari examinari poſſunt, ſed juramentum prius præſtetur in Tribunali Epiſcopi. Congreg. Epiſc. 14. Aprilis 1615.

76. Poſſunt civiliter denunciare, aut querelare in officio damni dati, occaſione damnorum datorum in ſuis prædiis: juramentum tamen detur in foro Eccleſiæ, eadem *ib.*

77. Non debet ſe ſubdere examini coram Judice laico, ubi timetur, poſſe indirecte oriri criminalitatem, eadem 19. Julii 1619.

78. Clerici poſt delicta patrata confugientes ad Eccleſias gaudent beneficio immunitatis extra cauſam Bullæ Greg. XIV. ead. 24. Januarii 1617.

79. Neque poſſunt inde extrahi, præterquam in caſibus degradatione dignis; ſi fiat ſecus, reſtituantur, eamdem 17. Auguſti 1618.

80. Declaratio validitatis Clericatus ad Superiorem Epiſcopi, non ad inferiorem ſpectat, eadem 17. Novemb. 1617.

81. Non teneantur Clerici ad ſolutionem onerum impoſitorum pro Phyſico, Chirurgo, & Ludimagiſtro, eadem 2. Aug. 1619.

82. Clerici cultores agrorum ſuorum, ſeu conductores agrorum Eccleſiaſticorum, non debent moleſtari titulo negotiationis illicitæ, ead. 19. Jan. 1593.

83. Clericorum numerus ne ſit major, quam poſtulet Eccleſiæ ſervitium, in præjudicium pauperum Laicorum. Cong. Epiſc. 20. Julii 1592.

84. Clerici conjugati gaudent privilegio fori, etiam in civilibus præſertim in Regno Neapol. in quo adeſt conſuetudo, *teſte Borello. Doct. Regnicola in add. ad Cell. in Spec. Princ. Rub.* 11. §. *Videamus ad* 1. *verbo Conjugati*, & ita cenſuit S. Congr. ſuper controver. juriſdict. 27. Febr. 1630.

85. Iidem non incedentes in habitu, nec inſervientes divinis, non gaudent privilegio fori. Conc. Trid. *ſeſſ.* 23. *c.* 6.

86. Diaconi Selvatici in Regno Neapolitano ad ſummum quatuor poſſunt dari Cathedralibus, ſeu Eccleſiis Superioribus. Congregat. ſuper negotia Regni 10. Kalen. Julii 1623.

87. Collegiatis, & Parochialibus duo: aliis Eccleſiis, in quibus divina celebrantur, ſi Epiſcopo videbitur, unus, *ib.*

88. Qui gratis, & per ſe ipſos ſerviunt non criminoſi neque malæ famæ, *ibid.*

89. Hi non gaudent privilegio Canonis, fori autem in criminalibus omnino, & in civilibus quoad corporis diſtrictionem tantum; & immunitate ab oneribus perſonalibus, non ab aliis, durante ſervitio, gaudent, *ibid.*

90. Sine præjudicio majoris Privilegii, & immunitatis legitimæ, ſi alicubi habent, *ibid.*

91. Ordinarii in præmiſſis ſint judices, præterquam ſi agatur de majori Privilegio dubio; Papæ enim reſervatur, *ibid.*

92. Cum Clericis in jure aliquid præcipitur, aut prohibetur, intelligitur de iis, qui ſunt in ſacris, aut Beneficiati.

Sa *V. Clericus num.* 2.

V. Fori Privilegium num. 2. *& ſeqq. Hebræi n.* 45. *Juramentum n.* 45. *Monialium collocutio cum exteris. n.* 5. 6. *Sepultura. n.* 1. 2. *Spolia Clericorum. n.* 12. *Subſidium.*

Charitativum n. 13. *Theologalis Præbenda, n.* 15. 16. *Torneamentum, n.* 3. 6. *Tutela n.* 1. *Uſura, n.* 10.

ADDITIO.

1. Prohibetur procurare, & advocare, ſeu patrocinari apud judicem ſæcularem. *DD. cum Barboſa de jure Eccleſ. l.* 1. *c.* 40. *n.* 83.

2. Advocare poteſt in cauſa propria, ſeu Eccleſiæ ſuæ, ſeu perſonarum miſerabilium. *DD. ibid. num.* 86.

3. Item in cauſa conjunctorum, ſi alium, & idoneum habere non poſſit. *ib. n.* 87. & conjunctorum etiam conjunctione ſpirituali, ut ſunt Concanonici, *ib.*

4. Item in cauſis vertentibus in Curia Romana, ubi de conſuetudine receptum eſt, ut etiam alieno nomine Clericus litiget. *ib. n.* 88.

5. Item in uno tantum negotio poterit advocare, & eo finito aliud aſſumere. *ib. Sextus*,

6. Item poteſt domi ſuæ conſilium in ſcriptis dare. *ibid. num.* 89.

7. Item ſi in minoribus eſt, nec habet ſtipendia Eccleſiaſtica, poteſt advocare: immo, & qui in ſacris, ſi non habet unde vivat, *ib. num.* 90. 91.

8. Notariatus, ſeu tabellionatus officium non poteſt exercere, præſertim in ſæcularibus negotiis, *ib. num.* 92.

9. Secus in ſpiritualibus, *ib. num.* 101.

10. Non poteſt, ſi in ſacris eſt, aut beneficium habet *ibidem num.* 93.

11. Secus, ſi in minoribus *num.* 98.

12. Et niſi in cauſa hæreſis, ſeu in Curia Eccleſiaſtica, *num.* 94 97.

13. Et niſi contraria ſit conſuetudo exercendi Notariatus a Clericis, *ib. num.* 101.

14. Poteſt eſſe teſtis in Contractibus, & Teſtamentis, *n.* 107.

15. Tempore peſtis poteſt eſſe coram Judice ſæculari ſine licentia Epiſcopi, *ib.*

16. Poteſt vendere vinum ſuum, etiam minutim, cum advertentiis ab Epiſcopo præſcribendis, *Congregat. Epiſcoporum* 5. *Maji* 1593.

17. Item vendere, & emere animalia neceſſaria ad cultum bonorum ſuorum quorumcumque, *ead.* 13. *Novembris* 1616.

18. Privilegio Canonis gaudet Clericus conjugatus cum unica, & virgine, incedens in habitu, & tonſura. *DD. commun.*

19. Item uxor ejus, ſi manus injectio fiat ei in odium viri. *Carol. de Craſſ. de off. Cler. eff. num.* 115. *cum DD. ibi citatis.*

20. Item Clericus degradatus verbaliter tantum. *Barboſa cum aliis, de jure Eccleſ. l.* 1. *cap.* 39. §. 1. *num.* 6.

21. Non gaudet Clericus hæreticus, bigamus, immiſcens ſe enormitatibus, hoc eſt, faciens ſeditionem, prælia, aggreſſiones in populo. *Idem ib. n.* 8. 9. 11.

22. Neque Clericus minorum Ordinum dimiſſo habitu, & tonſura, negotiis ſæcularibus ſe immiſcens poſt trinam Epiſcopi monitionem. *Idem ib. n.* 11.

23. Neque is, qui per annum exercet artem ignominioſam, mimi, hiſtrionis &c. poſt trinam Epiſcopi monitionem, *ibid.* 13.

24. Neque, qui publice exercet Officium lanionis, aut cauponis, ſi conjugatus ſit, vel habitum dimiſit, poſt trinam Epiſcopi monitionem, *ibid. num.* 14.

25. Neque famuli, & filii Clericorum, etiam in caſibus, in quibus gaudent Privilegio fori. Idem *ibid. num.* 15.

26. Licet prohibeantur Clerici tutores eſſe; poſſunt tamen ſuſcipere tutelam proximorum conſanguineorum. *DD. cum Barboſ. de jur. Eccl. l.* 1. *c.* 39. §. 5. *num.* 73.

27. Et eo caſu poſſunt negotiari res pupilli, non tamen cauſa turpis lucri, *Congr. Concil. c.* 23. *Novemb.* 1619.

28. Tutelam honorariam quoque poſſunt ſuſcipere. *Guttier. in tract. de tutel. p.* 1. *c.* 1. *num.* 3. quæ excludit negotia ſæcularia.

29. Vide 7. Deciſiones. *Congreg. Conc. apud Barb. de jure Eccl. l.* 1. *c.* 40. *n.* 127. circa legitimam Clericorum negotiationem, *cum aliis ſex Deciſionibus ejuſdem S. Congr.*

30. Cap. Odoardus Privilegio non gaudet Clericus excommunicatus. *DD. cum Barboſ. loco citat. l.* 1. *c.* 39. §. 6. *num.* 18.

31. Ne-

Digitized by Google

31. Neque is, qui falſo aſſerit, ſe idoneas habere facultates, *ibid. n.* 19.
32. Neque dolo verſatus cum creditore, *n.* 20.
33. Neque Laicus, eſſectus Clericus, poſt debita contracta in fraudem, *n.* 21.
34. Neque Clericus exercens illicitam negotiationem, *n.* 22.
35. Neque qui debita contraxit ſpe hujus Privilegii, *n.* 23.
36. Neque qui ludo, vel luxurioſe bona conſumpſit, *n.* 24.
37. Neque condemnatus per tres ſententias conformes, *n.* 25. ubi alii hoc negant.
38. Neque obligatus in forma Cameræ, *n.* 29. ubi tamen alii oppoſitum docent.
39. Neque obligatus ad Penſionem ſolvendam, *n.* 27. ubi alii contra ſentiunt.
40. Neque conventus actione reali, *n.* 28.
41. Neque pro debito ex delicto, *n.* 29.
42. Neque debitor pauperioris, *n.* 30.
43. Neque debitor ratione depoſiti apud ſe facti, *n.* 31.
44. Neque hæres non confecto inventario, *n.* 32.
45. Neque qui adminiſtravit aliena bona, *n.* 33.
46. Neque perjurus, vel ſuſpectus de fuga, *n.* 34.
47. Neque qui negavit debitum, *n.* 35.
48. Neque Laicus fidejuſſor Clerici gaudet hoc Privilegio, *n.* 36.
49. Clericus fidejuſſor laici gaudeat, *n.* 37.

Clericus Concubinarius.

1. CLericus concubinam, aut mulierem ſuſpectam in domo, vel extra detinere, aut cum ea conſuetudinem ullam habere non audeat. Trid. *ſeſſ.* 25. *c.* 14.
2. Si monitus non abſtineat, tertia parte fructuum quorumcumque Beneficiorum, & Penſionum, ipſo facto ſit privatus, fabricæ Eccleſiæ, aut pio loco arbitrio Epiſcopi applicanda, *ibid.*
3. Si perſeveret poſt ſecundam monitionem, privetur omnibus fructibus, applicandis, ut ſupra, & adminiſtratione Beneficiorum arbitrio Ordinarii, *ibid.*
4. Si nihilominus eam non expellat; tunc Beneficiis, Officiis, Penſionibus perpetuo privetur, inhabilis efficiatur ad honores, Beneficia, & Officia, judicio Superiorum, *ibid.*
5. Si dimiſſam repetat, aut aliam ſibi adjungat, excommunicetur, *ibid.*
6. Et hæc cognitio cauſæ ad ipſos Epiſcopos ſpectet, qui ſine figura judicii procedere poſſint, *ibid.*
7. Clericis vero non habentibus Beneficia, imponatur pœna carceris, ſuſpenſionis ab Ordine, inhabilitatis ad Beneficia, & aliæ pœnæ juxta Canones, *ibid.*
8. Quæ de concubinatu, vel aliis impudicitiis Clericorum ſtatuta ſunt, ſervanda erunt, etiam ſi quis modo cum una, modo cum alia muliere impudica deliquiſſe comprehendatur. Prov. 6.

Non licet Epiſcopo bis diſpenſare cum Clerico ſuper crimine publico concubinatus. Ricc. *in praxi reſolut.* 396. *V. Sodomia, num.* 1. 2.

A D D I T I O.

2. Eſt ipſo jure antiquo ſuſpenſus, quod innovatum eſt a *Trident. ſeſſ.* 25. *cap.* 14. & deciſum refert *Philibertus noſter Marchinus de ord. p.* 5. *c.* 53. *n.* 15.
2. Poteſt Epiſcopus abſolvere ab hac ſuſpenſione, non tamen poſt actum Ordinis diſpenſare poteſt ab irregularitate. *Idem ibid. n.* 19.
3. Concubina Clerici poteſt puniri ab Epiſcopo, ex Trid. *ſeſſ.* 24. *c.* 8. *de refor. matr.*

Cleri Conventus.

1. PRocuratores Cleri ad omnia, quæ accidere poſſunt, ne fiant neque in Synodo: ſed tantum ad particularia negotia. Congr. Epiſc. 21. *Martii* 1589.
2. Curati Regulares tenentur intereſſe cum aliis Curatis Congregationi caſuum conſcientiæ, ead. 13. *Octebr.* 1592.
3. Confeſſarii ſæculares poſſunt cogi, ut interſint lectioni de caſibus conſcientiæ, eadem 9. Auguſti 1594.
4. Presbyteri non curati non poſſunt cogi ad Congregationem caſuum conſcientiæ, ead. 16. Januarii 1601.
5. Singulis menſibus in Diœceſi modo in unam, modo in aliam Eccleſiam parochialem, Vicariorum foraneorum cura, Clerus cogatur: idque in orbem fiat. Prov. 2.
6. Non in Decembri, neque Januario, pro locorum, & temporum ratione. Prov. 4.
7. Tam in Urbe, quam in Diœceſi pro Conventu Cleri menſtruo edantur certæ regulæ, *ibid.*
8. Miſſam ſinguli celebrent: Miſſam Conventualem pro Defunctis, vel de Spiritu Sancto ſolemniter cantent, concioque ab uno ex iis habeatur. Prov. 1.
9. Fiat Proceſſio circa Cœmeterium, *ibid.*
10. In domo Parochi uno ferculo contenti cibum capiant, *ib.*
11. Aliquid legatur de caſibus conſcientiæ, ſeu Decretis utilioribus, ſeu agatur de communibus Cleri defectibus, *ibidem*.
12. Ne tamen fiant hi Conventus in die Feſto, neque in Feſto loci, ubi habendus eſt Conventus. Prov. 2.
13. Die Dominico, antecedente Conventum, moneatur populus, ut interſit, *ibid.*
14. Quæ vero quæſtionum explicationes habitæ erunt in iiſdem Conventibus, & ſi quæ minus explicatæ fuerint, eæ omnes ad Epiſcopum conſignatæ litteris Vicarii foranei mittantur, cujus judicio illæ approbatæ in codicem referantur, cuſtodiendum a Vicario Foraneo, *ibid.*
15. In feſtis locorum ne accedat Parochus ad alienam Eccleſiam, Miſſam facturus, ſine licentia Epiſcopi in ſcriptis. Prov. 4.
16. Quæ licentia danda eſt iis tantum, qui omnibus conſideratis, neceſſarii videntur ad celebritatem, *ibid.*
17. Quatuor, aut ſex ad ſummum, niſi aliquando plures, adhibendi ſint ex legato, vel alia de cauſa, *ibid.*
18. Si alii Sacerdotes convenire poſſunt, ne accedant Parochi, & de his non ii, qui majorem populum habent, *ib.*
19. Abeunte Parocho ſubſtituatur alius Sacerdos approbatus ad Miſſam, & functiones Parochiales, *ibid.*
20. Vel præcedente Feſto die, moneat populum de abſentia, ob Feſtum alibi celebrandum, *ibid.*
21. Exteri Sacerdotes non admittantur, neque in Choro, neque in menſa, neque in eleemoſynis diſtribuendis, *ibid.*
22. Eligantur probati viri, a quibus Clerici inferioris Ordinis ſæpe convocati, vitæ Eccleſiaſticæ moribus inſtruantur. Prov. 2.
23. Eosdem ſemel, & iterum, quotannis recognoſcat Epiſcopus coram ſe, ut progreſſiones eorum intelligat. *ibid.*
24. Singulis menſibus, vel alio ſtabilito tempore, teſtimonium ferant de Sacram. uſu, functionibus, & ſtudiis, & ſimilibus ad præſcriptam certam rationem, Prov. 4.

Coadjutor Epiſcopi, & aliorum.

1. COadjutori Epiſcopi cum futura ſucceſſione non licet ingredi civitatem Pontificaliter. Congr. Rit. 31 *Jan.* 1591. apud Quar. *in Addit. V. Archiep. auct.* 17.
2. Neque debet uti Cruci prælata ante ſe Coadjutor Archiepiſcopi, ead. *ibid.*
3. Poteſt uti cappa exercens Pontificalia in Eccleſia, abſente Epiſcopo: eo autem præſente, uti debet mantelletto, & roccbetto, non mozzetta, etiam eo abſente, ead. *ibid.*
4. Non debet ſedere in Sede Epiſcopali, ead. *ibid.*
5. Coadjutori Epiſcopi debetur primum ſtallum in Choro, ſive ſedes cameralis, ead. 14. *Jan.* 1623.
6. Non ſedet Celebrans, niſi in faldiſtorio, neque habet Diaconos Aſſiſtentes, neque Canonici parantur, neque ponitur ſeptimum candelabrum, ead. 1. *Sept.* 1607.
7. Compellendi ſunt Canonici, ut Coadjutori Epiſcopi ſolemniter celebranti, & Pontificalia exercenti, aſſiſtant ſemper, eadem *apud Quar. ſupra*.
8. Idem Celebrans, præter Diaconum, & Subdiaconum debet habere Aſſiſtentem Canonicum pro libro, ead. 7. *Auguſti* 1627.
9. Non utitur baculo niſi in Ordinationibus, eadem 1. *Septemb.* 1607.
10. Non debent Canonici accedere ad circulos ante eum, ead. *apud Quar. ſupra*.
11. Decet, ut Coadjutor Epiſcopi confeſſionem faciat cum Canonico Celebrante, & ut in fine Miſſæ benedicat populo, ead. *ibid.*
12. Poteſt, de licentia tamen Epiſcopi, benedicere populo, dum per civitatem incedit, ead. *ibid.*
13. Decet maxime, ut Canonici prodeant obviam illi ad Eccleſiam Pontificaliter accedenti ad oſtium Eccleſiæ, eumque diſcedentem ad idem oſtium deducere, immo eſſet commendandum, ſi nonnulli Canonici ad ejus ædes accederent, ead. *ibid.*
14. Non poteſt largiri Indulgentias, niſi nomine Epiſcopi, ſi eas conceſſerit, ead. *ibid.*
15. Coadjutores cum futura ſucceſſione a Papa tantum deputari poſſunt. Fr. Leo *for. parte* 2. *cap.* 4. *n.* 77.
16. Debet dari Coadjutor Beneficiato minus idoneo. Trid. *ſeſſ.* 21. *cap.* 6.
17. A ſolo Epiſcopo datur. Doct. apud Bar. *all.* 63. *n.* 7. & datur Archidiacono, ſi eget. *Monet. de diſtribut. p.* 2. *q.* 1. *num.* 24. non autem poteſt Epiſcopus dare alii Dignitati, ſeu Canonico, idem *ibid. num.* 26. quamquam hodie ceſſare videtur antiqua cauſa in Archidiacono, *n.* 28.
18. Poteſt dari ad tempus ob ſenium, vel morbum coadjuti. Garz. *p.* 5. *n.* 5.
19. Certa portio redituum aſſignanda eſt Coadjutori. Azor. *part.* 2. *l.* 8. *c.* 4. *quæſt.* 1.
20. Si reditus non ſufficiunt prius provideatur infirmo Rectori. Ricc. *in Praxi reſol.* 44. *n.* 11. prius Coadjutori. Azor. *p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 2. *quæſt.* 9.
21. Coadjutor Archidiaconi eo abſente habet in Eccleſia ejusdem prærogativas. Congreg. Rit. 28. *Auguſti* 1628.

22. Co-

Digitized by Google

22. Coadjutor Dignitatis ſedet in loco ſupra Canonicos, Garz. *par. 4. c. 5. n. 65.*

23. Coadjutor Canonici poſt omnes Canonicos ſedet. Gonzalez *ad reg. 8. Cancell. gloſſ. 5. §. 9. n. 101.*

24. Coadjutor Canonici Præbendæ Presbyteralis ſedet ante Canonicos Diaconiles. Leo *in Theſ. for. par. 2. c. 4. n. 57. 58.*

25. Regulariter Coadjutor poteſt omnia quæ Coadjutus, *ib. num. 64.*

26. Habet vocem activam & paſſivam in Capitulo, prout alii Canonici. Rot. *in Salamantina Coadjutoriæ 1. Julii 1594. coram Pœnia.*

27. Coadjutor infirmus, vel legitime impeditus lucratur diſtributiones, non Coadjutus infirmus. Leo *ubi ſupra n. 65.*

28. Coadjuto excommunicato Coadjutor lucratur diſtributiones, niſi inſerviat pro ipſo Coadjuto ad ejusdem lucrum, idem *ib. n. 67.*

29. Forma Coadjutoriæ ſemper eſt conſideranda, idem *ib. num. 63.*

V. Fidei Profeſſio, n. 8. Fori Privilegium, n. 14. Parochorum munera, n. 40. Viſit. circa Canonicos exemptos, n. 6.

A D D I T I O.

1. Non debet accendi ſeptimum candelabrum in Miſſa Pontificali Coadjutoris Epiſcopi. *Congregatio Rituum 1. Septembris 1607.*

2. Rectori leproſo dandus eſt Coadjutor. *DD. cum Barboſa de jure Eccl. l. 3. c. 10. n. 9.*

3. Item paralitico, *ib. n. 10.*

4. Et dementi, *ib. n. 11.*

5. Illiterato quoque, & imperito, *ibid. n. 12.*

6. Et propter auctam populi numeroſitatem, *n. 17.*

7. Item ſuſpecto de bonorum Eccleſiæ dilapidatione, *ib. n. 20.*

8. Coadjutoria, nulla facta mentione de obtentis beneficiis, quæ habent, vitiatur, & eſt nulla. Garz. p. 2. c. 5. in addit. ſub n. 130. dub. 38.

9. Ad titulum Coadjutoriæ nemo poteſt ordinari, niſi ratione illius habeat congruam ſuſtentationem, quaſi titulo Penſionis. Garz. *par. 2. c. 5. a n. 132. Monet. de opt. Canon. cap. 4. q. 8. n. 169.*

10. Coadjutor in Dignitate præcedit omnes Canonicos abſente Coadjutore. *Cong. Rit.* 22. *Octobris 1619.*

11. Et facit omnes functiones abſentis in ſtallo ejusdem, *ead.* 12. *Octobris* 1619. & 29. *Maji* 1621.

12. Coadjutor Canonici ſedet ultimus poſt Canonicos, vivente Coadjuto, *ead. 16. Septembris 1606. 3. Decembr. 1616. 18. Auguſti* 1618. 10. *Decembris* 1619.

13. Non obſtante quocumque ſtatuto, *ead. 10. Dec. 1619.*

14. Si non eſt in ſacris poteſt omnia facere, quæ ſine paramentis ſacris cum habitu Canonicali facere poſſet Coadjutus, *ead. 19. Decemb. 1615.*

15. Et ei tenentur Canonici inſervire in omnibus functionibus Coadjuti, *ead. 19. Jan. 1609.*

16. Non tenetur ad onera Canonicorum juniorum, poſt quos ſedet, *ead. 16. Septemb. 1606. & 15. Aprilis 1606.*

17. Non ſibi optat, ſed Coadjuto, *ead. 16. Septemb. 1606.*

18. Gaudet Coadjutor regula de annali, & triennali poſſeſſore, *ead. ibid.*

19. Poſſunt adeſſe Coadjutus in ſuo ſtallo, & Coadjutor in ultimo ſtallo, in Miſſis ſolemnibus & Proceſſionibus. *Bar. de Can. c. 29. n. 54.*

20. Coadjutor non intelligitur comprehenſus in ſtatuto, quod ex aliqua cauſa jubilare facit Canonicos. *Congreg. Rit. 15. Aprilis 1606. quicquid dicat* Garz. *p. 4. c. 5. n. 89.*

21. Excommunicato Coadjuto, ſeu juſte carcerato, Coadjutor nihil illi lucratur. *Congreg. Concil. 15. Decemb. 1618. Bar. de Can. c. 29. n. 17.*

22. Neque poteſt lucrari Coadjuto non ordinato de more, licet ipſe Coadjutor ſit ordinatus. *Congregatio Rituum 1. Decembris 1629.*

23. Coadjutus numquam obligatus ad intereſſendum, ſi Coadjutor legitime impeditus non interſit, lucratur tamen diſtributiones. *Congregatio Concilii 9. Novembris 1630. Barboſa cap. 29. num. 45.*

24. Non gaudet privilegiis, & indultis de percipiendis fructibus in abſentia, puta ratione ſtudii aut lecturæ in univerſitate. Garz. *par. 4. cap. 5. in addit. poſt n. 130. dub. 30.*

25. Non poteſt exercere officia, ad quæ Coadjutus eſt electus. Garz. *par. 2. cap. 5. addit. ſub num. 88.*

26. Ægrotans Coadjutor, aut legitime impeditus habetur pro præſente, ſi actu ſerviebat. *Idem ibid. num. 70. 71.*

27. In Capitulo, ubi agitur de Coadjuto poteſt adeſſe Coadjutor; & e contra Coadjutus, ubi agitur de Coadjutore, niſi agatur de ipſa Coadjutoria. Garz. *par. 4. cap. 5. num. 103.*

28. Extra Eccleſiam Cathedralem in abſentia Coadjuti, tamquam verus, & proprius Canonicus eſt cenſendus quoad præeminentias veris Canonicis convenientes. *Congregatio Rit. 15. Martii 1608.*

29. Poſt mortem Coadjuti debet Coadjutor capere poſſeſſionem, *ead.* 21. *Mart.* 1609. 30. *Jan. & 3. Jun.* 1616. 7. *Aug.* 1627.

30. Et tunc tantum tenetur ad fidei profeſſionem. *Barboſa loco cit. cap. 29. num. 14.*

31. Aſſignaturque illi ultima ſedes poſt omnes Canonicos: deciſum referunt *DD. apud Barb. de Canon. cap. 29. n. 22.*

Comites Palatini,

V. Exempti.

Commutatio ultimarum voluntatum.

1. EX juſta, & neceſſaria cauſa debet fieri ultimarum voluntatum commutatio: & ab Epiſcopis ſummarie cognoſcatur antequam executioni demandetur. Trident. *ſeſſion. 22. c. 6.*

2. Juſtas cauſas ſex affert Barboſ. *de poteſt. Epiſc. alleg.* 83. *a num. 7. & ſeqq.*

3. Non poteſt Epiſcopus commutare Defunctorum voluntatem. Barboſa *ibid. n. 2. & 3.*

4. Poteſt autem concurrente juſta, & rationabili cauſa legatum pium ad certum uſum relictum commutare in alium pium; quamvis tale legatum poſſit adimpleri. Syl. *legatum 4. q.* 12. Barb. *ſup. n. 5.*

5. An conſenſus hæredis requiratur, affirmat Abb. Negat Felin. apud Barb. *ibid.*

6. An etiam conſenſus Eccleſiæ, cui legatur, affirmat P. de Ubald. Negat Bartolus apud eumdem, *num. 6.*

7. Item poteſt, quando legatum eſt circa pium opus incertum. Monet. *de commut. ult. volunt. cap. 5. q. 11. n. 341.*

8. Item quando non ſufficit ad opus certum a Teſtatore deſignatum, idem *ib. n. 330.*

9. Item pro una vice, vel ad tempus, idem *ib. n. 332.*

10. Item poteſt concedere modicam dilationem, idem *ib. num. 391.*

11. Relictum factum pauperibus poteſt convertere in fabricam. Genuenſ. *Man. Paſt. cap. 73. n. 5.*

12. Relictum pro fabrica convertere in picturam, idem *ib. num. 6.*

13. Item poteſt exequi Teſtatoris voluntatem in alio loco, & alio modo, data negligentia illius Eccleſiæ, in cujus favorem Teſtator ordinavit. Monet. *ſup. n.* 335.

14. Item ſi urgeat neceſſitas commutandi, neque adiri poteſt Papa, idem *ib.* 348.

15. Licet pateat aditus ad Legatum, ſeu Nuncium, qui tamen careat facultate commutandi, *ib.* 352. 362.

16. Poteſt item, ſi pia voluntas non poteſt de facto impleri, & de conſenſu hæredis mutari, ut aliquo modo impleatur, idem *ib.* 322.

17. Immo, ſi non eſt omnino impoſſibile, ſeu valde difficile, *ib.* 334.

18. Etiamſi ex impoſſibilitate juris deficiat executio, *ib.* 339.

19. Dummodo Teſtator probabiliter ignoraverit impoſſibilitatem executionis, *ib.* 343.

20. Et niſi impedimentum ſit temporale, *ib.* 347.

21. Ex omiſſione Miſſarum, ſeu Officiorum non celebratorum, pecuniam quæ ſupereſt, poteſt Epiſcopus convertere in alium pium uſum ejusdem Eccleſiæ, *ib.* 469.

22. Non autem poteſt Epiſcopus commutare, quæ pertinent ad ſuam Cathedralem, menſamve, aut Capituli ſui, *ibid* 378.

23. Neque in iis, quæ ſpectant ad ſubditos inferioribus Prælatis, niſi ex horum negligentia, *ib.* 380.

24. Relictum pro ſubſtentatione pauperum, in redemptionem captivorum non poteſt mutare. *Genuenſis loco cit. n.* 8.

25. Relictam pro maritandis puellis non poteſt converti in uſum nondum nubilium, idem *ib. n.* 14.

26. Item ad certum uſum Eccleſiæ, nempe pro pilaſtris, non poteſt in alios uſus ejusdem Eccleſiæ, ſine cauſa, niſi aliquid ſuperſit, idem *ibid. num.* 16.

27. Cauſæ denique commutationis ſunt neceſſitas, & evidens utilitas. Monet. *ſupra cap. 6. quæſt. 2. num.* 81.

V. Legatum num. 5.

Conceptio B. Virginis.

1. QUi dicunt, mortaliter peccare, vel eſſe hæreticos eos, qui defendunt Conceptionem cum peccato originali, vel econtra affirmant, peccare eos, qui colunt Feſtum Conceptionis, ſunt excommunicati. Sixtus IV. Pius V. Trident. *ſeſſ.* 5. & Paulus V. 31. *Auguſti* 1617.

2. In publicis concionibus, lectionibus, & aliis actibus nemo audeat afferere Conceptionem cum peccato, & afferens contrarium non impugnet aliam opinionem; neque agatur de ea aliquo modo, ſub cenſuris, & pœnis prædictarum Conſtitutionum. Pius V. *ibid.*

3. Datur facultas Epiſcopis, & Inquiſitoribus contra tranſgreſſores, etiam Regulares, *ibid.*

4. Neque in colloquiis privatis, ſeu ſcriptis audeat quis afferere Conceptionem cum peccato; neque de hac opinione affirmativa agere ſine ſpeciali indulto Sedis Apoſtolicæ. Gregor. XV. 24. Maji 1622. Dominicani tamen poſſunt inter ſe dumtaxat, non inter alios, neque cum aliis de materia ejusdem

Digitized by Google

dem Conceptionis differere: neque ſuper hoc moleſtari debent, idem 28. Julii 1622.

5. In Officio Feſti Conceptionis ejuſdem non aliud nomeo, quam Conceptionis adhibeatur, ſub pœnis prædictis, idem *ſup.*

6. Cum facultate, ut ſupra, Ordinariis, & Inquiſitoribus contra quoſcumque, *ibid. V. Regul. jura ſunt Epiſcopis*, *n.* 64.

Concilium Provinciale.

1. Celebretur quolibet triennio a Metropolitano, ſeu eo impedito, ab antiquiore Epiſcopo. Trident. *ſeſſ.* 24. *c.* 2.

2. Non ergo ab exempto Epiſcopo cogi poteſt, antiquiore ſuffraganeo. Deciſum refertur *in praxi Epiſcop. V. Conc. ad* 7.

3. Epiſcopi omnes, & alii, qui de jure, vel conſuetudine, tenentur convenire. Trident. *ſupra*.

4. Debent vocari, ita quod non vocatus non tenetur ire, niſi indictum fuiſſet frequens Concilium in præcedenti. Quar. *V. Concil. Prov. num.* 3.

5. Qui nulli Archiepiſcopo ſubjiciuntur, aliquem vicinum Archiepiſcopum ſemel eligant, in cujus Synodo interſint. Concil. Trid. *ſupra*.

6. Hæc electio mutari non poteſt. Deciſum refert Quar. *loco cit. num.* 2.

7. Abbates habentes populum, & membra non exempta, a quibus appellatur ad Archiepiſcopum, tenentur accedere. Quar. *in Addit. ubi ſupra*, *num.* 3.

8. Abbates item habentes juriſdictionem quaſi Epiſcopalem, & cogentes Synodum tenentur, *ib. V. Abbas*, *n.* 46.

9. Commendatarii quoque Epiſcopalem juriſdictionem habentes, *ibid.*

10. Capitula Cathedralium vocari debent, idem *ibid.*

11. Et eo magis, ſi vacat Sedes, *ibid. in add.*

12. Capitula habentia quaſi Epiſcopalem juriſdictionem ſunt vocanda. Deciſum refertur *ibid.*

13. De neceſſitate vocandi ſunt Epiſcopi, non alii. Quar. *ib.*

14. Hoc eſt, Ordinarii, & quaſi Epiſcopalem juriſdictionem habentes, *in add. ibid.*

15. Item electi, & poſſeſſionem adepti licet non ſint conſecrati Epiſcopi.

16. Sufficit vocatio per edictum, *ibid.*

17. Quamdiu Concilium non erit abſolutum, moram purgare poteſt Epiſcopus, *ib. n.* 4.

18. Non venientibus aliis, devolvitur auctoritas ad præſentes, *ibid. n.* 5.

19. Gravis neceſſitas excuſat abſentem, *ibid. num.* 6.

20. Qui ſubeſt duobus Metropolitanis, ſi eodem tempore ab iis vocetur, mittat ad alterum litteras cum Procuratore, *ib.*

21. Poſſunt compelli, ut veniant, *ibid. num.* 7.

22. Sub pœna ſuſpenſionis a communibus negotiis cum aliis Epiſcopis: & poſt trinam monitionem excommunicationis, *ibid.*

23. Poteſt Epiſcopus pro dicto acceſſu petere ſubſidium ab Eccleſiis, ſi pauper eſt, *ib. n.* 8.

24. Archiepiſcopus non poteſt petere aliquid a Prælatis ſub pœna quadrupli, *ibid.*

25. Litteræ Paſtorales Archiepiſcopi ab Epiſcopis promulgentur de Concilio celebrando. Prov. 6.

26. In die Epiphaniæ in omnibus Cathedralibus inter dies feſtos illud evulgetur. Cærem. Epiſc. *lib.* 1. *c.* 31.

27. Item per unum ſaltem menſem ante, ad valvas Eccleſiæ Cathedralis, *ibid.*

28. Tribus proximis diebus Dominicis in Metropolitana, & Parochialibus inter Concionem publicetur, *ibid.*

29. Dominico die ante initium Concilii omnes communicent, & orent aſſidue pro tanto negotio. Prov. 4.

30. Quinta quaque feria Miſſæ dicantur de Spiritu ſancto a ſingulis Sacerdotibus in Provincia, & in Collegiatis cantentur. Prov. 2.

31. Vel ſaltem fiet commemoratio, ſi feſto impeditur. Prov. 4.

32. Singulis diebus Dominicis Proceſſio cum Litaniis in Collegiatis, & Parochialibus habeatur, *ibid.*

33. Et hæc fiat uſque ad finem Concilii. Prov. 2.

34. Imo, & ſingulis diebus a Dominica tertia ante diem Concilii dicatur collecta de Spiritu ſancto uſque ad finem Concilii. Prov. 6.

35. Quiſque Epiſcopus interea de conſilio ſuorum peritorum materiam inſtruat pro Concilio. Prov. 4.

36. Duobus ſaltem comitatus, Diacono, & Subdiacono accedat. Prov. 6.

37. Obviam cuique Epiſcopo eant Vicarii Generales, Prælati, & alii, quos mittet Archiepiſcopus per duo, aut tria milliaria, *ibid.*

38. Cum ingreditur, mula vectus decora non recuſet, rogatu, & conceſſu Archiepiſcopi, in via populo benedicere, *ibid.*

39. Ad Baſilicam majorem eat, oret, obvios in porta habens Canonicos, & Clericos ejuſdem, *ibid.*

40. Si occupati ſint in Choro, duo, quatuorve illi obviam eant, *ibid.*

41. Campanæ pulſentur, & niſi divina celebrentur, organum quoque cum pia cantus modulatione, *ibid.*

42. Inde ad Metropolitanum veniat, qui obviam procedens Epiſcopum benigne excipiat, *ibid.*

43. Paulo ante Concilium inſtituatur Oratio 40. Horarum in Metropolitana. Prov. 4.

44. Oratio ſine intermiſſione curetur a Regularibus, Monialibus in civitate. Prov. 6.

45. In tota Diœceſi idem præſtetur, *ibid.*

46. Imo & in tota Provincia Epiſcopi curent, *ibid.*

47. Congregationes Generales, quæ ſtatæ in ſingulas hebdomadas habebuntur, ſignificentur, tum campana, tum ſchedulis affixis. Prov. 4.

48. In Congregationibus utantur Roccheto, & Mozzeta. Cæremon. Epiſc. *lib.* 1. *cap.* 3. & Archiepiſcopus ſtola rubea ſupra Mozzettam. Prov. 7.

49. Sedeant in Concilio ſecundum ordinationis ſuæ tempus Epiſcop. Cærem. Epiſc. *loco cit. cap.* 31.

50. Epiſcopus, qui fuit Archiepiſcopus, ſedebit immediate poſt Metropol. Quar. *in Addit. loco cit. num.* 9.

51. Exemptus ſedeat ſuper omnes ſuffraganeos Epiſcopos. Deciſum refert prax. Epiſc. *V. Concilium ad* 4.

52. Aliorum ordo in ſedendo habetur in Cæremon. *l.* 1. *cap. ultim.*

53. Abbates habentes quaſi Epiſcopalem juriſdictionem, habent vocem deciſivam, *in Addit. ad Quar. ſup. n.* 3.

54. Capitulum Sede vacante habet vocem deciſivam per Vicarium Capitularem, *in Addit. ib.*

55. Capitula habent vocem conſultivam. Quarant. *ibid.*

56. Totum Concilium eſt Judex, non ſinguli, *ib. n.* 10.

57. Principalis Judex eſt Archiepiſcopus de conſilio aliorum, & conſenſu, idem *ibid.*

58. Et hoc modo pronunciare debet, *ibid.*

59. Poterunt alii habere vocem etiam deciſivam, accedente conſenſu omnium ſuffraganeorum, *in Addit. ibid.*

60. Poteſt Suffraganeus impeditus conſtituere alium Suffraganeum cum ſpeciali mandato ad decidendum. Navarr. *conſil.* 3. *de Offic. Deleg. in antiquiſſ.*

61. Vel potius ad præſentandum ſuum votum in ſcriptis ſuper aliquo particulari negotio, non in genere. Quar. *in Addit. ſupra num.* 10.

62. Statur majori parti, licet diſſentiat Archiepiſcopus. Quar. *ibid.*

63. Si nolit ille ideo pronunciare, recurrendum eſt ad Papam, *ib. n.* 10.

64. Cognoſcere autem poteſt de omnibus cauſis Eccleſiaſticis totius Provinciæ, *ib. n.* 11.

65. Etiam finito Concilio, ſi ante finem cœpta eſt cognitio, *ibid.*

66. Non poteſt cognoſcere de perſona Archiepiſcopi, niſi ad effectum monendi eumdem, *ib.*

67. Supplere poteſt negligentiam ejuſdem, & cognoſcere de cauſis appellationum, *ib.*

68. Item & de cauſis Metropolitanæ Eccleſiæ, *ib.*

69. Poteſt recuſari Concilium, & haberi ſuſpectum: & ſuſpectus Epiſcopus in aliquo caſu debet abeſſe, *ib. n.* 12.

70. Statuere poteſt juxta Canones; apponere pœnas, vel gravare, ſine præjudicio aliorum, *ib. n.* 13.

71. Ligantur ſubditi Epiſcopi ſuffraganei abſentis, & laici quoque, in materia ſpirituali, idem *ib.*

72. Item, & exempti vocati ad Concilium Tridentinum, *ſeſſ.* 24. *c.* 2.

73. Caveatur multitudo ſtatutorum, obligatio ad culpam, uſus cenſurarum nimius. Quar. *ſupra num.* 13.

74. Non obligantur Regulares exempti. Navarr. *conſ.* 2. *de ſepult. in antiq.*

75. Non poteſt Concilium Provinciale dare facultatem pœnitenti ſubdito Suffraganei eligendi Confeſſarium non approbatum a Suffraganeo ipſo. Deciſum refertur a Quar. *loco cit. die* 16. *Martii* 1581.

76. Ex Concilio Tridentino debet cognoſcere:

De profeſſione Fidei *ſeſſ.* 25. *cap.* 2. *de ref.*

De Judicibus cauſarum *ſeſſ.* 25. *c.* 10.

De Divinis Officiis *ſeſſ.* 24. *c.* 12.

De tenuitate Cathedralium *ſeſſ.* 24. *c.* 13.

De Examinatoribus, & Beneficiis curatis, *ſeſſ.* 24. *c.* 18.

De Reſidentia, & licentiis, *ſeſſ.* 23. *c.* 1.

De promovendis ad Cathedrales *ſeſs.* 24. *c.* 1.

De Viſitatione earumdem, *ſeſs.* 24. *c.* 3. *& c.* 9. ſi dubitatur, ad quem ſpectet.

De Monaſteriis, negligente Epiſcopo, *ſeſs.* 25. *de Regularibus cap.* 22.

De locationibus contra Canones factis, *ſeſs.* 25. *cap.* 11.

De abuſibus Indulgentiarum, miraculis, Reliquiis *ſeſs.* 25.

De minoribus cauſis Epiſcoporum criminalibus, nam *ſeſs.* 24. *c.* 5. *& ſeſs.* 13. *c.* 8. excipiuntur graviores.

De collatione Beneficiorum indignis, *cap. Grave*, *de Præb.*

De officiis publicis datis perperam, vel Judæis, vel Paganis, *cap. cum ſit*, *de Judæis*.

77. Jejunium celebrent Epiſcopi cum ſuis familiis pridie diei Concilii. Prov. 4.

78. Veſperi campanæ pulſentur, quod item fiat pridie cujuſque ſeſſionis, *ibid.*

79. Im-

79. Immo in omnibus Eccleſiis a primis Veſperis pee totam diem, & ipſa die ſequenti, quouſque Archiepiſcopus ingreſſus fuerit Eccleſiam. Cærem. Epiſc. *loco cit.*

80. Die ipſa Concilii celebrent Epiſcopi, item Sacerdotes omnes: reliqui communicent, & præſertim familiares, de manu Epiſcoporum. Prov. 4.

81. In prima ſeſſione Proceſſio ſolemnis fiat, convocato univerſo Clero, etiam Regulari, *ibid.*

82. Archiepiſcopi habitus erit Amictus, Alba, Cingulum, Stola, Mitra pretioſa. Cæremon. Epiſcop. *loco cit.*

83. Habitus Epiſcoporum erit ſupra Rozchettum, Amictus, Pluviale, Mitra auriphrygiata, *ibid.*

84. Abbatum Benedictorum erit Pluviale, Mitra ſimplex, *ibid. Vide Abbas*, *num.* 43.

85. Color Rubeus adhibetur, *ibid.*

86. Miſſa de Spiritu Sancto per Archiepiſcopum cantabitur, *ibid.*

87. Sermo latinus ab eodem habebitur. Prov. 4.

88. Epiſcopi triplici ductu incenſantur omnes. Zerol. *part.* 2. *V. Concilium Tert.*

89. In fine Miſſæ non datur ſolemnis benedictio, ſed in fine Seſſionis. Cærem. *ſup.*

90. Cætera, ut in Pontificali, & Cæremon. Epiſcoporum.

91. In aliis ſeſſionibus Miſſa, & ſermo ab alio Epiſcopo, qui a Metropolitano electus fuerit. Prov. 4.

92. Diebus feſtis mane ſaltem conciliares actiones omittantur, ut Epiſcopi Divinis Officiis vacent, *ibid.*

93. Decreto promulgato de Concilii initio, cantetur Hymnus, Te Deum. Prov. 6.

94. Feſtis diebus ſolemni ritu Miſſa ab aliquo Epiſcopo celebretue, & Concio præterea ab eodem, vel alio Epiſcopo ad populum habeatur, præſentibus aliis Epiſcopis, *ibid.*

95. Ad Veſperas item conveniant, & interſint ſacræ tractationi, quam Metropolitanus, vel alius Epiſcopus habuerit, *ibidem.*

96. Populus quoque ſupplicationibus obeat Eccleſias inſigniores; & audiat quotidie, vel ſaltem tribus feriis Conciones in Metropolitana, *ibid.*

97. Singulis diebus Clerus Civitatis in Capella Archiepiſcopali Clericales aliquas ſtudiorum exercitationes ineat ad præſcriptum, *ibid.*

98. Pro familiaribus Epiſcoporum Theologus Metropolitanus, ſeu alius explicet eis Pſalmos, vel ſacros alios libros, quo tempore Congregationes Epiſcoporum habentur, *ibid.*

99. Nullus Epiſcopus abeat ſine cauſa, & ſine licentia. Prov. 4.

100. Non poſſunt illicentiati recedere ante finem Concilii, ſub pœna excommunicationis, a qua abſolvuntur ab ipſa Synodo tantum. Quar. *in Addit. ſupr. num.* 41.

101. Si quis abiit, Procuratorem relinquat. Prov. 4.

102. Comprobatis Decretis in ſeſſione, Chorus canat, Te Deum. Prov. 6.

103. Antequam dimittatur Concilium legantur Sanctiones Tridentinæ, & aliæ, quæ ad mores attinent Epiſcoporum, & ex Pontificali promiſſiones factæ in eorum Conſecratione. Provinc. 4.

104. Epiſcopi ordine accedentes ad Altare majus in ultima ſeſſione, aſſentiendo ſubſcribant poſt Metropolitanum, *ib.*

105. Idem præſtent Procuratores antequam abeant, *ibid.*

106. Si non fecerint, excommunicationis pœnam incurrant, *ibid.*

107. Poſt acclamationes, & oſculum pacis, recedant in pace, Cærem. Epiſc. *loco cit.*

108. Non ſunt publicanda Decreta inconſulto Romano Pont. Sixtus V. *A.* 1584.

109. Poſtridie illius diei, quo ſeſſio ultima habita eſt, Miſſa ſolemnis fiat ab aliquo Epiſcopo pro defunctis Epiſcopis cum oratione latina, & abſolutione ſolemni 4. Juniorum Epiſcoporum. Prov. 5.

110. In diſceſſu Epiſcoporum, paulo ante quiſque eat in Eccleſiam Metropolitanam oraturus. Prov. 6.

111. Infra ſex menſes a reditu de Concilio debent Epiſcopi notificare Decreta Concilii approbata a Sede Apoſtol. Quar. *loco cit. num.* 14.

112. Alias incurrunt ſuſpenſionem ab Officio bimeſtrem. Barboſ. *alleg.* 111. *num.* 21.

113. Non poteſt Conc. Provinc. concedere Indulgentias ultra dies 40. Henriquez aſſerit de communi DD. *de Indulg. c.* 31. §. 4.

114. Generale poteſt concedere Indulgentias plenarias. Leo *in Theſ. fori Eccleſ. p.* 2. *cap.* 7. *n.* 17.

ADDITIO.

Deceeta Concilii Peovincialis per approbationem, quæ fit Romæ a S. C. non intelliguntur confirmata a Sede Apoſtolica, ſed tantum permiſſa, *Congr. Conc. Trid.*

Convenientibus ad Concilium Provinciale, Metropolitano, & Suffraganeo Cardinalibus hæc videntur obſervanda, quæ in Provinciali ſeptimo Mediolanenſi.

1. Metropolitanus ibit obviam Suffraganeo Cardinali extra urbem per duo circiter milliaria.

2. Si vehantur eadem lectica, præcedit Crux Archiepiſcopalis, & Suffraganeus in digniori loco ſedens, benedicet populo.

3. Si ſuper mulas equitant, ambo hinc inde benedicunt; quod præſtitit aliquando, me teſte, S. Carolus cum Cardinali non Suffraganeo veniente ad urbem.

4. Si rheda vehuntur, non ſolet Crux præcedere.

5. In Congregationibus pro negotiis Synodalibus ſedent ambo pares in ſedibus nobilioribus, quam alii Suffraganei, & ſub baldachino: ſed dignior locus a dextris eſt Metropolitani: cujus etiam eſt totam actionem dirigere.

6 Stola adhuc adhibetur, ut ſupra, a Metropolitano; & Epiſcopi ſedent cum Rocchetto, & Mozzetta.

7. In Eccleſia paratur ſedes Cameralis æque alta cum pari baldachino ac ſedes Metropolitani, & ex adverſo in cornu Epiſtolæ, pro Suffraganeo.

8. In qua ſedet Cardinalis Suffraganeus tempore Miſſæ Pontificalis Metropolitani, cum Cappa rubea, ſine aſſiſtentibus; accedunt tamen, quoties opus eſt, duo Canonici Cathedralis, ut exuant, induantque Cardinalem, & cum eo dicant, Confeſſionem, Introitum, Epiſtolam, Evangelium, & alia, quæ legit, & dicit Metropolitanus, in Sede ſua, exceptis Collectis, miniſtrantibus aliis librum, & candelam.

9. Epiſcopi retinent ad Miſſam Pluvialia, & Mitras, quæ, iis præſentibus, erunt e damaſceno ſerico: & incenſantur tantum duplici ductu, coram Cardinali.

10. In Proceſſionibus ad Eccleſiam, ſive pro Synodo, incedunt pares. Metropolitanus a dextris, & ſolus benedicens, cum Mazzeriis ſolitis ante Crucem Archiepiſcopalem.

11. Induunt ambo Pluvialia; cum Mitra auriphrygiata Suffraganeus: cum pretioſa Metropolitanus: & cum Amictu, Alba, Stola, &c. & eodem modo ſedent pares in ſeſſionibus publicis Concilii, ſupra tres gradus altiores Epiſcopis, ſine Baldachino pro ratione loci.

12. In Profeſſione Fidei emittenda, genuflectente altero, alter cum aliis ſtat ſine Mitra: ſedent mitrati ad Profeſſionem Fidei per Epiſcopos genuflexos emiſſam.

13. Cantante Miſſam alio Epiſcopo, ſeu Canonico, ſedent ambo illi in cornu dextro Altaris, in ſedibus cameralibus æqualibus, cum Cappa; Metropolitanus in digniori loco, prope Altare ſcilicet, ſine aſſiſtentibus, & ſine circulis Canonicorum: cum cæteris ritibus Cæremon. Epiſc.

14. Impedito Cardinali Suffraganeo, ne Congregationibus interſit, mittuntur duo Epiſcopi, ut votum illius exquirant, & ad alios reportent.

V. Supra. V. Cardinalis, num. 7. *& ſeqq.*

V. Canonicatuum collatio, num. 6. *Diſpenſatio, num.* 8. *Subſidium Charitativum, num.* 8.

Concilium Tridentinum.

1. Prohibentur Gloſſæ, Commentaria, Annotatinnes, & Scholia ſuper Decreta Concilii Tridentini, prætetquam a Deputatis a Papa. Pius IV. *Anno* 1563.

2. Sub pœna ſuſpenſionis ab ingreſſu Eccleſiæ iis Prælatis, qui prædicta ediderint, *ibid.*

3. Declarationes Concilii Tridentini non probant in Foro contentioſo, afferantur authenticæ cum ſigillo, & ſubſcriptionibus Officialium. Congreg. Concilii *in Decreto impreſſo die* 2. *Auguſti* 1631. *

4. Prohibentue omnino tranſactiones Concilii Tridentini in Gallicam, vel alias linguas. Congr. Concilii 2. Junii 1629. * Addit pœnas Indicis librorum prohibitorum. Congreg. Indicis 15. Novembris 1629.

5. Revocata ſunt omnia Privilegia in iis, quibus contrariatur Concilio Tridentino. Pius IV. 13. Martii 1565.

6. Ne exigantur juramenta contra Decreta Concilii Trid. ſub pœna ſuſpenſionis a Divinis, vel interdicti, vel excommunicationis pro varietate perſonarum, Papæ reſervata. Gregorius XIII. *Anno* 1584.

V. Libri prohibiti, num. 15. 16.

Concio Sacra.

1. Epiſcopus concionari poteſt in Eccleſiis Regularium. Congr. Epiſcop. 17. Januarii 1584.

2. Si concionatur Epiſcopus in propria Eccleſia, non poteſt prætendere eleemoſynam ſolitam dari aliis Concionatoribus, eadem 30. Januar. 1615.

3. Quo tempore Epiſcopus concionem habet, nemo alius neque Regularis concionetur. Prov. 4. ex Decr. Clem. V.

4. Non poteſt Epiſcopus concionari extra ſuam Diœceſim. Deciſ. a Clem. VIII. referunt DD. apud Barb. *alleg.* 76. *n.* 2.

5. Curati animarum feſtis ſaltem diebus populo prædicent. Trid. *ſeſſ.* 5. *cap.* 2. *ſeſſ.* 24. *cap.* 4.

6. Iidem per ſe, vel per alios impenſis ſuis prædicent omnibus diebus feſtis, & in Quadrageſima, & Adventu quotidie

vel ſaltem tribus hebdomadæ diebus, & aliis opportune, Epiſcopi judicio, *ſeſſ.* 24. *cap.* 4.

7. Qui e Parochis concionari neſcit, de ſcripto Homiliæ pronunciet. Prov. 1.

8. Parochi ad Altare concionaturi ſtabunt aperto capite, neque tunc Altaris candelæ extinguantur. Prov. 6.

9. Si pulpitum aſcendant inter Miſſarum ſolemnia, caſulam deponant, & eo caſu caput tegant, ſedeant, ut maluerint, *ib.*

10. Munus prædicationis committi poteſt per Epiſcopum etiam Clerico, qui non ſit in ſacris. Deciſum referunt DD. cit. a Barboſ. *alleg. cit. n.* 45.

11. Nullus ſæcularis, ſive regularis etiam in Eccleſia ſua contradicente Epiſcopo, prædicare præſumat. Trid. *ſeſſ.* 24. *c.* 4.

12. Regulares in ſuis Eccleſiis non niſi approbati a ſuis Superioribus, & de licentia eorumdem cum benedictione Epiſcopi prædicare poſſunt. Idem *ſeſſ.* 5. *cap.* 2.

13. Extra ſuas Eccleſias concionaturi licentiam ab Epiſcopo cum benedictione petant, *ibid.*

14. Quæſtuarii neque per ſe, neque per alios prædicent, *ib.*

15. Concionatores quicumque ante, & poſt concionem Quadrag. adeant ipſummet Epiſcopum. Prov. 7.

16. Tenentur prædicatores benedictionem petere ab Epiſcopo quovis tempore, nedum in Quadrageſima, & Adventu. Congr. Epiſc. 16. Octobr. 1601.

17. Qui in alienis Eccleſiis, aut quæ ſuorum Ordinum non ſunt, ſine licentia Epiſcopi, prædicare præſumpſerint, puniri poſſunt ab Epiſcopo. Gregor. XV. 5. Febr. 1622.

18. Item, & ii, qui in ſuis Eccleſiis, Ordinum ſuorum, non petita Epiſcopi benedictione, aut ipſo contradicente. Idem *ib.*

19. De Parochi licentia poteſt approbatus Concionator prædicare in Parochiali. Deciſum refert Barboſ. *alleg.* 76. *n.* 25.

20. Poteſt Ordinarius ab eiſdem exigere profeſſionem fidei, ſi ita videbitur expedire. Deciſum refert Fr. Leo *in Theſaur. part.* 1. *cap.* 9. *num.* 9.

21. In Cathedrali ſolus Epiſcopus eligit, & deputat Concionatorem, ſublata omni conſuetudine immemorabili contraria. Deciſum refert Barboſ. *ſuo. n.* 6.

22. Eſt autem in optione Epiſcopi, vel eligere, vel retinere conſuetudinem, ita ut ſi ipſe eligat, non compellat alios ad expenſas; ſi relinquat aliis electionem, ad expenſas eoſdem cogere poſſit. Deciſum refert idem *ibid. num.* 11.

23. In aliis Eccleſiis ad Epiſcopum pertinet electio impenſis eorum, qui illas præſtare tenentur, aut ſolent. Deciſ. refert *ib.*

24. Non tamen ſublata eſt immemorabilis conſuetudo, ubi facultas nominandi Prædicatorem in Eccleſiis non Cathedralibus alteri, quam Epiſcopo, competeret. Deciſum refert idem *ibid. num.* 6.

25. Citra conſuetudinem contrariam poteſt Epiſcopus eligere Concionatorem, ſed alimenta, & eleemoſynam eidem ipſe præſtare debet. Cong. Epiſc. 6. Febr. 1615.

26. Qui per ambitum quæſiviſſe locum concionandi deprehenſus fuerit, eo loco ne concionetur. Prov. 7.

27. Ordinaria Concio fiat poſt Evangelium. Prov. 4.

28. In laudem Defuncti non niſi poſt Miſſam, *ibid.*

29. Eo tempore non dicantur Miſſæ, neque Horæ Canonicæ, neque ſubmiſſa voce, neque in Altari ſubterraneo, *ib.*

30. Nocturnæ fiant Conciones. Prov. 3.

31. Cum ſolemnes Proceſſiones fiunt, Jubilæum, & ſimilia celebrantur, de iiſdem Conciones habeantur, *ibid.*

32. Idem fiat in Pentecoſte de Confirmatione, *ibid.*

33. Sacram Scripturam de communi SS. Patrum ſenſu interpretentur. Prov. 1.

34. Prædicans errores, aut ſcandala diſſeminans interdicatur ab Epiſcopo. Trid *ſeſſ.* 5. *cap.* 2.

35. Ne certum Antichriſti diem, aut Judicii prædicent. Leo X. Anno 1516.

36. Neque ſuas revelationes. Idem *ibid.*

37. Neque vitia Epiſcoporum, aut aliorum Prælatorum ſingillatim mordeat. Idem *ibid.*

38. Et hæc tria prohibentur ſub pœna excommunicationis reſervata abſolutione Papæ, *ibid.*

39. Ne hiſtorias apocryphas narrent, neque miracula non probata, neque fabulas ineptas, neque hæreticorum opiniones referant apud imperitos. Prov. 1.

40. Ne quemquam nominatim, aut tacite illum deſignantes inſectentur, *ibid.*

41. Indulgentias ne publicent ſine conſenſu Epiſcopi, *ib.*

42. Non poſſunt commendare pauperes in propriis Eccleſiis ſine licentia Epiſcopi, ſed tantum propria Monaſteria. Cong. Epiſcop. 8. Maji 1602.

43. Neque collectam pecuniæ proponant, & in Diœceſi Vicarius Foraneus conſulatur. Prov. 6.

44. Neque liceat eleemoſynæ cauſa Concinnatori ſe ipſum commendare; non tamen vetitum ſit piis hominibus de licentia Epiſcopi id facere, *ibid.*

45. Canonici, & Clerici Concinni ſæpiſſime interſint. Prov. 1.

46. Jubeantur adeſſe ſub pœnis arbitrariis. Prov. 2.

47. Et in habitu chorali. Prov. 4.

48. Viri a mulieribus dividantur. Prov. 1.

49. Qui Parochi Conciones non integras audiunt, ex quodam contemptu, graviter puniantur. Prov. 3.

50. Non poteſt Epiſcopus cogere populum mulctis, & pœnis ad audiendam Concionem in Parochiali. Deciſum refert Praxis Epiſc. *V. præd. ad* 4.

51. Poſſunt Regulares certo die prohiberi, ne concionentur, ut totus populus conveniat ad Cathedralem. Congreg. Epiſc. 17. *Novembris* 1592.

52. Neque poſſunt ſermocinari in congregationibus Sæcularium hora illa, in qua Epiſcopus ipſe prædicare voluerit, vel coram ſe facere ſolemniter prædicari. Congr. Conc. *Decreto impreſſo* 1525. *Rom.*

53. Prohiberi quoque poteſt Concio non ſolita extra Cathedralem tempore Advent. & Quadrag. Congr. Epiſcop. 10. Febr. 1604.

54. Neque prohibere in Parochiali Conciones Quadrageſimales eo titulo, ut frequentior ſit populus in Cathedrali, eadem 20. Febr. 1601.

55. Populus detrectans ſubminiſtrare victum de more Concionatori, ſolitamque eleemoſynam, compellatur etiam interdicti pœna. Prov. 4.

56. Prædicatorum eleemoſynam ne univerſitates moderentur, Epiſcopi curent. Congr. Epiſc. 3. Julii 1590.

57. Si ex publico Civitatis ærario Concionatori ſolent eleemoſynæ dari, ea conſuetudo ſervetur. Deciſum refert Barb. *alleg.* 76. *num.* 13.

58. Nulla vero ex parte merces tribui ſolita Concionatori exigenda eſt a Penſionariis. Deciſum refert Barb. *ib.*

59. Ubi ſunt Hebræi in Sabbatis Conciones illis habeantur, non in loco ſacro, cura Ordinarii. Greg. XIII. An. 1584.

60. Conveniant illi a 12. Annis ſupra, ita ut tertia ſaltem eorum pars interſit, ſub pœnis interdicti commercii & aliis arbitrio Ordinarii. *ibid.*

V. Archiepiſcopus, n. 30. *Euchariſtia, n.* 57. *Excommunicatia, n.* 34. *Exequiæ, n.* 58. 59. 60. *Interdictum, n.* 26. *Monialium cura ſpiritualis, n.* 38. 39. *Montes pietatis, n.* 3. *Quadrageſima, n.* 9. *Regularium jura ſub Epiſcopis, n.* 32. *& ſeqq. Suſpenſia, n.* 15. *Vicarius Foraneus, n.* 10. *Viſitatio Epiſcopi, n.* 36.

A D D I T I O.

1. Concionante Epiſcopo prohibetur aliorum Concio. *Cong. Conc.* 2. *Maji* 1629.

2. Non tamen Parochi, eo tempore prohibentur, concionari, *eadem* 3. *Jun.* 1613.

3. Parocho Concionanti non tenetur univerſitas loci dare aliquid, quod ſolet aliis dari Concionatoribus, *ead.* 20. *Mart.* 1621.

Concubinarius.

1. TEr admonitus ab Ordinario excommunicatur, nec abſolvatur niſi paruerit. Trid. *ſeſſ.* 24. *c.* 8. *de Matr.*

2. Si neglexerit cenſuram, ſevere contra eum procedatur, *ib.*

3. Mulieres, ſive conjugatæ, ſive ſolutæ, quæ cum Concubinariis publice vivunt, poſt tertiam monitionem puniantur ab Ordinariis, & extra locum, vel Diœceſim ejiciantur, *ibid.*

4. Semel ad Pœnitentiam, & Communionem admiſſi ſi in luto eodem peccatorum hæſerint, ne amplius ad Communionem admittantur, niſi emendati. Provinc. 1.

Confeſſarius.

1. EPiſcopi vigore Privilegii, de quo *in cap. fin. de pœn. & remiſſ.* non poſſunt eligere ſibi Sacerdotem ſibi non ſubditum in Confeſſarium ſine approbatione proprii Ordinarii. Deciſum referunt DD. apud Barboſam *alleg.* 25. *n.* 9.

2. Neque poteſt Concilium Provinciale dare facultatem pœnitenti ſubdito Suffraganei eligendi ſibi Confeſſarium non approbatum ab ipſo Suffraganeo. *Vide ſup. Concil. Provincial. n.* 71.

3. Non poſſunt deputari Confeſſarii a laicis vigore juriſpatronatus. Congreg. Epiſc. 22. *Maji* 1615.

4. Parochi cenſentur approbati in Civitate, vel oppido, ubi ſita eſt Parochialis ad Confeſſiones audiendas; non autem paſſim per totam Diœceſim. Deciſum refert Praxis nova Epiſcop. *p.* 2. *c.* 1. *n.* 10.

5. Et dimiſſa Parochiali, non habetur idoneus. Deciſum *ibid.* refertur.

6. Nemo, neque etiam Regularis audire poteſt Confeſſiones ſæcularium etiam Sacerdotum, niſi aut Parochiale habeat Beneficium, aut ab Epiſcopo per examen, ſi videbitur neceſſarium, approbetur. Trid. *ſeſſ.* 23. *cap.* 15.

7. Neque alius, præterquam Epiſcopus, poteſt approbare Confeſſarios. Deciſum refert Barboſ. *alleg.* 25. *n.* 12.

8. Nimirum Epiſcopus loci, ubi auditur Confeſſio. *Navar. in Man. c.* 27. *n.* 266. Deciſum refert Campanil. *Rubric.* 12. *cap.* 13. *n.* 77.

9. Sublata ſunt Privilegia audiendi Confeſſiones ſine prævio examine. Urbanus VIII. Anno 1628. 12. *Septemb.*

10. Semel examinati, & approbati non debent iterum ab eodem Epiſcopo examinari, niſi a ſucceſſore, ſi velit. Pius V. Anno 1571.

11. Qui

11. Qui fuerint approbati ſine examine, poſſunt ſuſpendi, & examinari. Congr. Epiſc. 31. *Julii* 1615.

12. Poſſunt admitti ad tempus. Congr. Epiſc. 7. *Julii* 1594. & Deciſ. 2. *Julii* 1587. refert Confectus, *in ſumma tit. 17. cap. 4.*

13. Licentia ad beneplacitum revocari poteſt. Congr. Epiſc. 12. Martii 1519.

14. Expiratque mortuo concedente. Henriq. *lib. 6, cap. 6. §. 7. in fine.*

15. Approbentur Confeſſarii in ſcriptis. Prov. 4.

16. Valet tamen approbatio in voce. DD. cit. a Barboſ. *loc. cit. num. 10.*

17. In facultate, quæ datur Confeſſariis, addatur ſemper clauſula, ne abſolvant a reſervatis. Prov. 7.

18. Non approbati, ſi audiant, excommunicati ſunt. Pr. 1.

19. Et Confeſſio eſt nulla. Prov. 3.

20. Prohibiti audire Confeſſiones, ſi abſolvant, tenet abſolutio, ſi fuerant approbati, niſi eis auferatur juriſdictio. Sa, *Conf. num.* 11.

21. Ideo tabella Confeſſariorum approbatorum, ubi ſunt plures, habeatur in Sacriſtia. Prov. 1.

22. Regulares habeant teſtimonium ſuorum Superiorum. Prov. 4.

23. Non poſſunt Confeſſarii Regulares ſuſpendi ab audiendis Confeſſionibus, niſi ex nova cauſa, & ad Confeſſiones attinente; aut ob non ſervatum interdictum ab Epiſcopo poſitum. Congreg. Epiſcop. 20. Novemb. 1615. *

24. Neque poteſt adimi facultas audiendi Confeſſiones omnibus ſimul unius Conventus, inconſulta Sac. Congreg. eadem *ibid.*

25. Prælati Regulares, ſeu alii Religioſi non approbati ab Epiſcopo non poſſunt audire Confeſſiones ſæcularium, qui ſunt de familia lato modo ſumpta, & ſerviunt Monaſterio. Decretum refert Amendar. apud Barboſ. *alleg.* 25. *num.* 46.

26. Secus ſi vere ſunt de familia, & continui comenſales, *ibid.*

27. Poſſunt audiri ægroti in domibus eorum. Poſſunt tamen Epiſcopi ſub pœna ſuſpenſionis a Confeſſionibus audiendis præcipere, ut Confeſſarii moneant Parochos de audita Confeſſione. Congreg. Epiſcop. 1. Julii 1606.

28. Dent teſtimonium de audita Confeſſione ægrotorum pro Medico, & Parocho. Prov. 4.

29. In articulo mortis, præſente Parocho ſine cauſa non recuſando, non poteſt quilibet Sacerdos abſolvere. DD. apud Barboſ. *alleg.* 25. *num.* 51. ubi, & aliqui docent, poſſe.

30. Confeſſionalia, ne ſint in capellis, & cellulis, ſed in Eccleſia aperto loco. Prov. 7.

31. Sera claudantur, imagines piæ affigantur, lamina forata, & tenuis tela adhibeatur. Prov. 4.

32. Nulla ſit ibi capſula pro eleemoſynis, *ibid.*

33. Habeatur ibi Bulla Cœnæ, & Tabella caſuum reſervatorum, *ibid.*

34. Superpelliceum, & Stola adhibeatur. Prov. 5.

35. Regulares audiant cum habitu Chori, *ibid.*

36. Ne audiantur mulieres ante ortum ſolis, neque poſt occaſum. Prov. 1.

37. Neque in cellis, ſed in ſedibus tabella media, *ibid.*

38. Nec ſine cauſa in privatis ædibus, *ibid.*

39. Qui mulierem in Confeſſione extra ſedem ſolitam, in qua cratis ferrea, ligneave ſit, audierit, ipſo facto ſuſpenſus eſt a munere Confeſſarii. Prov. 7.

40. Reſtitutio incertorum Epiſcopo reſervatur. Prov. 4. *ibid. Vide caſus reſervati, num.* 12.

41. Non applicent ſibi pecuniariam pœnam. Prov. 3.

42. Neque ſibi dari patiantur, etiam pro Miſſis, *ibid.*

43. Neque pecuniæ diſtribuendæ ſuſcipiant onus, *ibid.*

44. Qui in ipſo miniſterio pecuniam, vel aliud acceperit, ipſo facto ſuſpenſionem a Divinis incurrit, licet ſponte detur. Prov. 7.

45. In Paſchate dent ſingulis teſtimonium de audita Confeſſione. Prov. 4.

46. Formula teſtimonii cura Epiſcopi imprimatur, *ibid.*

47. Non licet per litteras, ſeu internuncium Confeſſario abſenti peccata Sacramentaliter confiteri, & ab eodem abſente abſolutionem obtinere. Congreg. Officii 19. Julii 1602.

48. Sollicitantes in confeſſione mulieres ubique puniantur. Pius IV. Anno 1561. Gregor. XV. 1612. *

49. Sive ſint peccata inter Confeſſarium, & pœnitentem; ſive agat Confeſſarius, ut cum aliis fiant, ſive ante, ſive poſt immediate, ſeu occaſione Confeſſionis, ea etiam non ſecuta; ſive extra Confeſſionem in loco Confeſſionis, ſive ſermones, ſive tractatus habuerint, ſeveriſſime puniantur, *ibid.* (1)

50. Moneant Confeſſarii ſollicitatos teneri ad denunciandum ſollicitantes: alias graviter puniri poſſunt non monentes, ſeu negantes adeſſe obligationem revelandi, *ibid.* (2)

51. Qui criminis ſocius fuerit, aut quoquo modo particeps, ſciat ſibi eſſe interdictum munus audiendi eos, quos habuerit culpæ ſocios. Prov. 7. (3)

V. Abſolutio, n. 7. 34. & ſeqq. Caſus reſervati, n. 17. Clericus, n. 49. Cleri conventus, n. 3. Conc. Provinciale, n. 75. Confraternitates, n. 33. 34. Doctrina Chriſtiana, n. 16. 18. Extrema Unctio, n. 1. Fidei Profeſſio, n. 27. Legatus, n. 5. 8. Regularium jura ſub Epiſcopis, 15. 16. 18. 85.

ADDITIO.

1. Ex cauſa concernente Confeſſiones poteſt Epiſcopus ſuſpendere Confeſſarium approbatum abſolute, & revocare licentiam audiendi Confeſſiones. *Cong. Epiſc.* 30. *Aug.* 1630.

2. Ea item, ſi confeſſarius ſit ſcandaloſus, ita ut judicio Epiſcopi, cujus oneratur conſcientia, a Confeſſionibus ſit repellendus, aut ſuſpendendus, *eadem ibid.*

3. Præcipitur omnibus Ordinariis, ut in actu approbationis Confeſſariorum, eiſdem legatur, & intimetur Conſtit. Greg. XV. contra ſollicitantes, & præſertim, §. *ita Decr. S. Offic.* 3. *Octob.* 1626.

4. Qui ſollicitaverit ad turpia in Confeſſione, vel ante, vel poſt eam per quamcumque gratiam factam, vel faciendam non poteſt reſtitui, ut valeat Confeſſiones Sæcularium audire. *Congr. S. Officii* 2. *Decemb.* 1562. *apud Laur. de Franch. tom.* 1. *controv. quæſt* 4. de hac materia.

5. Neque ille, qui abjuravit alias ſecrete vel publice, aut alias quomodocumque, *ead.* 13. *Aprilis* 1630.

6. Qui de levi abjuravit, non eſt impeditus audire Confeſſiones, etiam Sæcularium, eadem *ibid.*

7. Si ſollicitati noluerint manifeſtare ſollicitantes, poteſt Epiſcopus dare auctoritatem Confeſſario recipiendi in ſcriptis cum juramento denunciationem perſonæ ſollicitatæ, quæ conſenſit, quam ſtatim tenebitur Confeſſarius deferre Epiſcopo, vel inquiſitori. Decr. S. Off. 27. Sept. 1624. per litteras datas ad Archiep. a Card. Millino.

Confirmatio.

1. DEbet miniſtrari cum pluviali, Stola, & Baculo. Congreg. Epiſcop. 19. *Februarii* 1585.

2. In die feriali poteſt miniſtrari, & a non jejuno. Sylv. *Confirmatio, qu. un.*

3. In Palatio Epiſcopi, ſeu loco honeſto, poteſt. Henriq. *lib.* 3. *Confirm. cap.* 6. §. 7. *in fine.*

4. Neque accedant ii, qui de aliena ſunt Diœceſi. Prov. 4. Sà, *Confirmatio, num.* 3.

5. Confirmans tamen non ſibi ſubditos non incurrit culpam, neque pœnam ex præſumptione, quod placeat Epiſcopo alieno. Henriq. *loco cit.* §. 6.

6. Minoribus ſeptennio ne miniſtretur, niſi aliud Epiſcopo videatur, ex cauſa. Prov. 1.

7. Poteſt puer trium annorum confirmari. Barboſ. *loco cit.* M. Ant. Genuenſ. *in Man. Paſt. cap.* 54. *num.* 3.

8. Muti, & ſurdi poſſunt confirmari. Barb. *loco cit. n.* 20.

9. Et perpetuo amentes. Idem *num.* 21.

10. Adulti prius peccata confiteantur, & jejunii confirmentur, ſi mane miniſtratur: caput etiam mundent. Prov. 5.

11. Stabunt adulti, ita ut pedem dextrum pedi compatris dextro quiſque ſuperponat, *ibidem.*

12. Mares primo, tum fœminæ confirmentur, *ibid.*

13. Mutandum nomen in melius, ſi primum non congruit, *ib.*

14. Confirmati frons abſtergatur a Sacerdote, tum a Clerico in ſacrario lavetur, *ibid.*

15. Pannus Chriſmatis, ſi opus eſt, poterit iterum poni ſuper alium Confirmatum. Durand. *in Rat. lib. 6. c. 84. n. 8.*

16. Nullus excommunicatus, interdictus, vel gravioribus facinoribus alligatus, aut Chriſtianæ Fidei rudimenta non edoctus, accedat ad hoc recipiendum Sacramentum. Pontif. Rom.

17. Patrinus debet eſſe alius ab eo, qui fuit in Baptiſmo. DD. apud Barboſam *alleg. cit. n.* 51.

18. De numero Patrinorum dic, ut ſupra in Baptiſmo cum Tolet. *in ſumm. lib.* 2. *cap.* 24. *num.* 11.

19. Non refert, an Patrinus ſit major ætate. DD. apud Barboſam *num.* 39. *loco cit.*

20. Ne ſint Monachi, vel Abbates, *cap. non liceat, de conſecr. diſt.* 4.

21. Neque excommunicati, interdicti, facinoroſi, aut ignorantes rudimenta Fidei. Pontif. Rom.

22. Sint Confirmati, Sylv. *Conf. n.* 4.

23. Nullus non præſentet niſi unum, aut duos, non plures, *ib.* & Pontif. Rom.

24. Nihil donetur a Patrinis. Prov. 1.

25. Deſcribantur Confirmati in libro, *ibid.*

26. Epi-

(1) Sacerdotes vel in actu Sacramentalis Confeſſionis, vel illius occaſione, aut prætextu ad turpia ſollicitantes perpetuam inhabilitationem incurrunt ad Sacrificii celebrationem, uti & Sacerdotes abutentes Sacrificio Miſſæ ad ſortilegia. *Benedictus XIV. in Decreto die 5. Aug.* 1745.

(2) Denunciatio facienda eſt, etiamſi longum tempus poſt ſollicitationem effluxerit. *Benedictus XIV. in Conſt. anno* 1741.

(3) Et non in articulo mortis, ſi alius Sacerdos, etiam ſimplex, neque ad Confeſſiones audiendas approbatus, ſine infamia, vel ſcandalo vocari, aut accedere poſſit. *Benedictus XIV. Conſt.* Apoſtolici muneris 1745. Quod ſi complex hujuſmodi Sacerdos prædictæ infamiæ, vel ſcandali pericula confingat, ubi non ſunt, vel hujuſmodi periculum removere neglexerit, cum poſſet, & ſic complicem abſolverit, valida quidem erit abſolutio, ſi Pœnitens fuerit rite diſpoſitus, Sacerdos Excommunicationem majorem Papæ reſervatam incurret, quemadmodum alius quicumque extra dictum mortis articulum complicem abſolvens. *Idem ibid.* Nulla autem erit complicis abſolutio extra prædictum mortis articulum. *Idem Conſt.* Sacramentum Pœnitentiæ 1741.

26. Epiſcopus exiens per villas, & oppida, ut Sacramentum Confirmationis miniſtret, a nemine eſt procurandus. Deciſum refert Barb. *alleg. cit. n.* 10. oppoſitum docent Genuenſ. *in Manual. Paſtor. c.* 35. *n* 16. & Campan *Rub.* 11. *c.* 26. *n.* 105.

27. Negligentia Epiſcopi notabilis in confirmando, mortale peccatum eſt. Sa, *V. Confirmatio*, *n.* 12.

28. Reiteratio Confirmationis an inducat irregularitatem; Ajunt; Negant DD. apud Barboſ. *alleg.* 30. *n.* 28. 29. 30.

V. Interdictum, *n.* 30. *Irregularitas*, *n.* 35. *Monialium receptio*, *n.* 36. *Sacramenta*, *num.* 3.

A D D I T I O.

1. Epiſcopus alienus miniſtrans hoc Sacramentum debet ab Epiſcopo Diœceſano provideri. Congr. Epiſcop. 15. Maji 1582. & apud Barboſ. *de jure Eccl. lib.* 1. *cap.* 11. *num.* 42.

2. Ordinatus ante Confirmationem, etiam ſcienter, non eſt irregularis. *Navar. in Man. cap.* 22. *n.* 9. *& Barb. de pot. Epiſc. alleg.* 2. *n.* 24. contra Malorum, & alios.

Confraternitates.

1. UNa tantum ejuſdem generis, ſive a Regularibus, ſive a Sæcularibus in ſingulis locis inſtitui poteſt. Clem. VIII. Anno 1604.

2. Non licet Regularibus inſtituere Confraternitates cum uſu ſaccorum ſine Ordinario loci. Congr. Epiſc. 6. *Dec.* 1616.

3. De conſenſu Ordinarii inſtituantur omnes, qui & ſtatuta probent. Clem. VIII. *ſup.*

4. Privilegia, & Indulgentias nominatim conceſſas communicare licet, non alias, cum recognitione earumdem ab Ordinario per duos de Capitulo Cathedralis Eccleſiæ facienda, *ib.*

5. Expediantur litteræ aggregationum.

6. Inſtitutionum gratis, *ibid.* ſeu ſub pœna privationis Officiorum, & nullitatis Actorum, *ibid.*

7. Confraternitates Sanctiſſimi Sacramenti ubique terrarum erectæ, vel erigendæ abſque nova conceſſione, communicatione, vel aggregatione participes ſunt quorumcumque privilegiorum, conceſſionum, indulgentiarum, & gratiarum Archiconfraternitati de Minerva conceſſarum, & concedendarum, ſtatim ac earumdem erectio Apoſtolica, vel auctoritate ordinaria facta fuerit. Cong. Indulg. 15. *Febr.* 1608.

8. Facultates conceſſæ Dominicanis pro ſocietate Roſarii, locum non habent in ſocietatibus ejuſdem extra eorum Eccleſias. Congr. Epiſc. 13. *Maji* 1603.

9. Unicuique Confratriæ præficiatur idoneus Sacerdos. Pr. 6.

10. Officiales quotannis eligantur, & cum ſecretis ſuffragiis. Congreg. Epiſc. 18. *Julii* 1594.

11. Electio Officialium ad confratres, confirmatio ad Epiſcopum ſpectat, exceptis iis, quæ ſub immediata Regum poteſtate exiſtunt, eadem 11. Aug. 1617.

12. Fiat præſente Parocho, vel alio Sacerdote deputato ab Epiſcopo, niſi aliud Epiſcopo videatur. Prov. 5.

13. Nihil inde emolumenti accipiatur, neque Officiales ipſi eligant Succeſſores, Congreg. Epiſc. 24. Aprilis 1584.

14. Electione Officialium prorogata ſine Ordinarii licentia, acta omnia ſint deinceps nulla Prov. 7.

15. Ne admittantur in iis, qui doctrinam ignorant Chriſtianam. Prov. 5.

16. Neque homines facinoroſi, turpis vitæ, aut infamiæ labe notati, *ibid.*

17. Qui adſcripti, & moniti non ſe emendarint, amoveantur, *ibid.*

18. Amictus ne detur alicui, niſi præſente Parocho, vel alio Sacerdote, qui amictum ſtata prece benedicat, *ibid.*

19. Neque amictum domi, aut alibi, quam in ſchola aſſervet, & confratriæ dimittatur, quocumque caſu ille recedat, *ib.*

20. Arma ne quis gerat una cum ſacro amictu, *ibid.*

21. In Oratoriis Confratrum ne retineatur Euchariſtiæ Sacramentum. Congr. Epiſcop. 21. *Maji* 1594.

22. Si concedatur ibi ſervari Euchariſtiam, Sacerdos ibi ab Ordinario approbatus reſideat, Prov. 7.

23. Neque apponatur oratio 40. horarum ſine licentia Epiſcopi. Congr. Epiſcop. 20. Aug. 1601.

24. Prohibetur item proceſſio Sanctiſſimi Sacramenti. Pr. 7.

25. In Dominicis, & Feſtis diebus Miſſæ Sacrificium ne fiat ibi, niſi tempore, & hora ab Ordinario præſcribenda, *ib.*

26. Feria V. & Sabbato Sancto ne ibi Miſſa celebretur, neque cuiquam, ne ipſis quidem confratribus a Dominica Palmarum, uſque ad Dominicam in Albis incluſive Euchariſtiam miniſtrare liceat, *ibid.*

27. Neque in Nativitate Domini, Aſcenſione, Pentecoſte, Aſſumptione B. V. & omnium Sanctorum Feſto, *ib.*

28. Nullæ benedictiones ibi fiant candelarum, ramorum, ovorum, & frugum, ſub pœna Sacerdoti benedicenti ſuſpenſionis a Divinis eo ipſo; Confratribus autem arbitrio Epiſcopi, *ibid.*

29. Officium B. V. tantum, & ſubmiſſa voce recitent, non autem cantent, *ibid.*

30. Veſperas eodem modo, *ibid.*

31. Officia recitent, vel ante, vel poſt Officia Cathedralis, & Parochialis Eccleſiæ, neque impediant Doctrinam Chriſtianam. Prov. 5.

32. Non benedictionem, neque thurificationem ſibi invicem, vel aliis impartiantur. Prov. 4.

33. Confeſſarii quicumque eligendi approbentur a Superioribus, & Ordinario: & abſolvere poſſunt juxta Privilegia Confraternitatum, quatenus ſunt in uſu, & non adverſantur. Trid. Concil. atque conſtitutionibus Pontificiis. Clemens VIII. *ubi ſupra*.

34. Non a caſibus Bullæ Cœnæ, nec a reſervatis Papæ, vel Ordinario loci, neque ab excommunicatione lata ab homine, neque in irregularitate diſpenſare poſſunt, *ibid.*

35. Eleemoſynæ colligi debent ab præſcriptum Ordinarii, remotis capſis, & menſis, *ibid.*

36. Neque liceat ſine licentia Epiſcopi quæritare eleemoſynam. Prov. 5.

37. Oneribus ſatisfaciant, aut in propria Parochiali, aut in Eccleſiis intra ejus Parochiæ fines ab Epiſcopo deſignatis, niſi teſtatores aliud ſtatuerint. Prov. 7.

38. Anniverſaria, & quæ ſeptimo, vel trigeſimo die fiunt Officia, in Parochialibus fiant, niſi habeant jus ſepulturæ. *ib.*

39. Et cum Parocho quoque præſente, qui Officium peragat, & quando ſcilicet ibi cadaver eſt ſepultum, *ibid.*

40. Duplicata eo caſu detur Parocho eleemoſyna, *ib.*

41. Parochus intra cujus fines eſt Eccleſia Confraternitatis, debet adeſſe funeribus, quæ fiunt in dicta Eccleſia, & idem debet cantare Miſſas ſolemnes, alioquin cantet Capellanus. Congreg. Epiſcop. 20. *Auguſti* 16[illegible]. *V. Parochorum munera*, *n.* 21.

42. Ne invitent Confratrem tacite, vel expreſſe, ut ſibi eligat ſepulturam in eorum Eccleſiis, in quibus eſt jus ſepulturæ, ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ. Prov. 7.

43. Et quidquid inde detrimenti cœperit Eccleſia Parochialis, ſeu alia, cui ſepeliendi jus competebat, totum reſarciant, *ibid.*

44. Neque poſſint aſſociare funus ullum, niſi, qui obiit unus ſit ex ipſis, vel facultatem in ſcriptis obtinuerint ab Ordinario; quibus caſibus nihil conſequantur. *ibid. V. exequiæ*, *n.* 29.

45. Pſalmodia ad mortuorum corpora, thurificatio, aquæ aſperſio laicis Confratribus ne permittatur, *ibid.*

46. Sepultura nemini in eorum Oratoriis, Eccleſiiſve concedatur, niſi Epiſcopo conſtet id ei licere; ubi vero jus ſepulturæ conceſſum eſt confratribus, nemini alii, neque jure electionis; ſed neque ipſis quidem confratribus; niſi per ſex menſes ante obitum ſint adſcripti. Prov. 5.

47. Ad ſolemnes Cleri proceſſiones accedant. Prov. 2.

48. Fiat proceſſio quotannis ab omnibus ſimul Confratern. in Civitate; in Diœceſi vero in propriis locis ſumpta ab uſdem ſacra Communione, in gratiarum Actionem de dono indulgentiæ conceſſu a Sede Apoſtolica. Prov 3.

49. Dignior locus detur antiquiori Confraternitati, quæ habitum prius aſſumpſerit de Epiſcopi, aut Papæ facultate, & ſolita fuerit antea obire ſupplicationes, licet tempore ſit inferior, & minoribus gaudeat Privilegiis. Prov. 6.

50. Cum proceſſiones agunt, Sacerdotem ſecum habeant. Prov. 5.

51. Neque Crucem, quæ per Clericos præferri ſolet, deferant, ſed imaginem Crucifixi, & Sanctorum. Prov. 7.

52. Nocturne obeant ipſi proceſſiones ſine licentia Epiſcopi, & cum certis regulis. Prov. 6.

V. Indulgentiæ, *n.* 24. *Juſpatronatus*, *n.* 36. *Monialium Eccleſia*, *n.* 55. *Prædicatio*, *n.* 2. 3. *Proceſſio*, *n.* 13. 49. *Seminarium Clericorum*, *n.* 33. *Viſitatio Epiſcopi*, *n.* 4. 23. 24. 25. 42.

A D D I T I O.

1. Confraternitati Roſarii non competit præcedentia ſuper alias, quæ ante illam habent habitum. Congreg. Rit. 7. Decembr. 1617.

2. Idem dic de Confraternitate Corporis Chriſti in proceſſione ejuſdem, ead. 30. Septemb. 1628.

3. Non poſſunt Confraternitates in ſuis Eccleſiis per ſuos Capellanos facere ſolemniter celebrare, confeſſiones audire, ſepelire, Sacramenta miniſtrare, & ſimilia, quæ ad ſolum Parochum ſpectant, ſine licentia Ordinarii, & Parochi, eadem 18. Maji 1602. 14. Januar. 1612.

Conſervatores.

1. LItteræ Conſervatoriæ non ſuffragantur ad hoc, ut coram ſuo quiſque Ordinario in criminalibus, & mixtis cauſis non poſſit accuſari, & contra eum inquiri, *c.* 9. Trident. *ſeſſ.* 14. *c.* 5.

2. In civilibus etiam cauſis, ſi ipſe auctor fecerit aliquem trahere in judicium, et non licet apud ſuos Conſervatores judices, *ib.*

3. Litterarum Conſervatoriarum beneficium ultra quinquennium non valet, *ibid.*

4. Et durante quinquennio mutari non poſſunt, niſi ex cauſa legitima. Greg. XV. Anno 1621.

5. Expirat etiam Officium morte concedentis, niſi negotia ſint incepta. DD. apud Barboſ. *alleg.* 106. *n.* 50.

6. Vi-

Digitized by Google

6. Vicarii Generales non poſſunt eſſe Conſervatores. DD. apud Barboſ. *ibid. n.* 13. Affirmant alii poſſe, *ibid.*

7. Neque Priores, ſeu Guardiani, aut alii Regulares. Congr. Epiſcop. 6. *Octob.* 1617. *apud Barboſ. ſupra n.* 15.

8. Debent autem eſſe Judices electi in Provinciali, vel Diœceſana Synodo. Gregor. XV. *ſupr.*

9. Alioquin per annum coram Ordinario cognoſcantur cauſæ, *ibid.*

10. Electio facta exhibeatur Ordinario infra duos menſes, alias coram eo agantur cauſæ, *ibid.*

11. Non poſſunt deputare Subconſervatores. DD. apud Barboſ. *ſupra n.* 4.

12. Neque habent juriſdictionem, niſi in caſibus, * in quibus Regulares ſunt rei; neque extra civitates, aut Diœceſes, in quibus deputantur. Greg. XV. *ſupra.*

13. Non tamen ſublata eſt facultas, quam habent Conſervatores defendendi Regulares a manifeſtis injuriis, ac violentiis, dummodo obſervent formam præſcriptam in Conſtitutionibus Innoc. IV. & Bonif. VIII. relatis *in c.* 1. *& fin. de Offic. deleg. in* 6. declar. Congr. Concil. edita *Anno* 1624. *

14. Conſtitutio Gregorii XV. de Conſervatoribus non afficit Religionem Jeruſolymitanam, niſi quoad Judices Conſervatores, eidemque Religioni adhuc ejuſmodi Judices Conſervatores eligendi jus competit. Cong. Conc. 6. *Feb.* 1627. *& Urbanus VIII.* 17. *Febr.* 1628. *

15. Orta controverſia inter Conſervatorem, & Ordinarium ſuper juriſdictione, per arbitros judicetur. Trid. *ſupra.*

16. Et hi eligantur ante progreſſum cauſæ. Greg. XV. *ſupra.*

17. Nullum habeant proprium tribunal. Trid. *loco cit.*

18. In Mediolanenſi Provincia ſervetur Conſtitutio Gregorii XIII. Prov. 7. nimirum.

19. Quod ii in Curia tantum Epiſcopali, loci, ubi deputati ſunt, jus reddere teneantur, alibi minime, ne partibus quidem conſentientibus.

20. Cauſas, quæ judicialem requirunt indaginem, non debent attingere.

21. Sed eas tantum cognoſcant, quæ a jure ſunt conceſſæ de manifeſtis injuriis, & violentiis.

22. Neque facultatis fines excedant ſub pœna annuæ ſuſpenſionis ab Officio, & nullitatis proceſſus: pars autem excommunicationi ſubjaceat.

23. Orta controverſia præter arbitros, licere Conſervatori ad ſuum confugere Superiorem.

24. In cauſis ne pronuncient, prout in cædula, neque habeant terminum pro ſervato; ſed libere ſententiam ferant, & de ſcripto publicent.

25. Pupinas accipere non poſſint, ſi conſtitutum habent ſtipendium; alioquin eas moderatas juxta taxam Greg. XIII. per manus Notarii, ſententia publicata.

26. Quicquid ultra taxam receperint, reſtituant; neque valet dantium remiſſio, liberalitas, aut gratia, etiam in foro conſcientiæ.

27. Depoſitio pecuniæ notetur a Notario quo die facta eſt.

28. Neque deponatur niſi poſt traditam Notario ſententiam.

29. Ante diffinitivam nihil omnino accipiant, neque pro interlocutoriis, aliiſve Decretis, neque pro legendis ſcripturis, & proceſſibus.

30. Aſſeſſores, ſeu arbitri, nihil eo nomine accipiant, ob viſas ſcripturas, aut deciſivum ſuffragium, & in foro conſcientiæ tenentur reſtituere.

31. Eſculenta, & poculenta triduo conſumptibilia non prohibentur accipi.

32. Advocatos, Procuratores, Solicitatores, qui cauſas apud ipſos agant, neque verbo nominent, aliove modo deſignent, neque domi in contubernio habeant.

33. Notarios ſibi ſumant e Curiis tantum Epiſcopalibus.

34. Qui taxam ſui Ordinarii ſequantur, & exigant, præterquam in caſibus a Greg. XIII. expreſſis, in quibus, ſi taxæ minores ſunt Ordinariorum, eæ omnino ſerventur. Hæc omnia Gregor. XIII. 4. *Jun.* 1580. * *V. Regularium jura ſub Epiſcopis, num.* 55. *ſeqq.*

A D D I T I O.

1. Abbates Olivetani poſſunt eligi in Conſervatores. Cong. Conc. 2. Mart. 1610. ſi fuerint electi Judices Synodales.

Contractus.

1. SOcietates cum capitali ſalvo ſunt uſurariæ, etiam in caſu fortuito. Sixtus V. Anno 1586.

2. Sub pœna nullitatis prohibentur, & aliis uſuræ pœnis, *ib.*

3. Cenſus creari debet ſuper re immobili, fructifera, & certis finibus deſignata. Pius V. Anno 1589.

4. Item in pecunia numerata, coram Notario, & teſtibus in actu inſtrumenti, *ibid.*

4. Sine ulla conventione de caſu fortuito, *ibid.*

6. Cum libertate vendendi rem illam abſque laudemio, &c. & quomodocumque alienandi, *ibid.*

7. In venditione tamen præferatur dominus cenſus, & per menſem expectetur, *ibid.*

8. Pacta de lucro ceſſante ob moram ſolutionis ſeu alia ſimilia, nulla ſint, *ibid.*

9. Neque cenſus augeatur, neque novus creetur ſuper eadem re, vel alia pro cenſibus temporis præteriti, vel futuri, *ibid.*

10. Neque imponantur onera, quæ ſunt extra naturam hujus contractus, *ibid.*

11. Pereunte re in totum, vel ex parte, pro rata pereat cenſus, & pro rata poſſit extingui, *ibid.*

12. Pro extinctione fiat denunciatio ante duos menſes, & poſt denunciationem intra annum omnino ſalvatur pretium, *ib.*

13. Si non extinguatur, adhuc ſemper extingui poteſt, *ib.*

14. Neque pactum ullum fiat ob non extinctum cenſum, *ib.*

15. Aliter creati cenſus habeantur fœneratitii, *ibid.*

16. Res infructifera ea eſſe declaratur, quæ tota, vel ex parte infructuoſa perpetuo redditur, non aliquibus annis. Pius V. 1570.

17. Neque prohibetur, quin poſſint repeti expenſæ, quæ fiunt litigando contra moroſum debitorem, *ibid.*

18. Neque prohibentur fidejuſſores, aut hypotheca bonorum pro evictione rei gravatæ cenſu, aut pro ſolutione cenſus, *ib.*

19. In caſu dotis aſſignandæ, non eſt neceſſaria pecunia coram Notario, & ſatis eſt etiam idonea ſchedula bancaria pro pecunia numerata, *ibid.*

20. Cenſus ſuper bonis Communitatum ſtatus Eccleſiaſtici non poſſunt excedere ſeptem pro centenario. Clem. VIII. apud Nald. *V. Cenſus num.* 15.

Convertitæ.

1. COnſtitutiones Convertitarum ſerventur. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 18. *de Reg.*

2. Numerus certus ne in iis conſtituatur, nec habeat locum in iis, quod loco dotis, & alimentorum in aliis Monialibus eſt decretum. Prov. 6.

3. In iis recipiendis ſufficit conſenſus majoris partis Capituli, *ibid.*

4. Item in iis admittendis ad profeſſionem, *ibid.*

5. Profeſſio emittatur ea ætate, eoque temporis ſpatio, quibus jure communi liceat, aut earum ſtatutis eſt cautum, *ib.*

6. Quæ poſt annum probationis non ſunt habiles ad profeſſionem, aut eam ſe emittere recuſant, e Monaſteriis, niſi cauſis jure permiſſis, ne ejiciantur; ſed tempus Novitiatus prorogetur, *ibid.*

7. Neque eæ, quæ non ſunt habiles ad Officium, etiamſi domus illa non egeat Converſis, contra inſtitutum repellantur, *ibid.*

V. Monialium Clauſura, per totum.
Monialium educatio activa, num. 4.
Monialium cura temporalis, num. 19.

Corporale.

1. EX lino debet eſſe, *cap. Conſulto de conſ. diſt.* 1.

2. Ex canabe fieri poteſt. Azor. *lib.* 10. *c.* 28. *q.* 8.

3. In extrema parte ejuſdem addi poteſt ſericum, & aurum. Suar. 3. *part. diſ.* 81. *ſeſſ.* 6.

4. Crux acu pingi poteſt in anteriori parte. Acta Mediol. Eccl. *de ſacr. ſupellect.*

5. Benedicitur una cum palla. Pont. Rom.

6. Non debet tangi a laicis, nec a ſacratis fœminis, *cap. Sacratas diſt.* 23.

7. Neque lavari debet in vaſe communi. Ordo Rom.

8. Poſt primam lotionem poteſt tangi, & reparari a non ſacris, antequam iterum adhibeatur. Sylv. *V. Corporalia q.* 1.

9. Poſt uſum, & poſt lotionem non debet iterum benedici. Idem *ibid. q.* 2.

Curiales.

V. exempti, num. 3. 4.

Decimæ.

1. SOlvantur integræ ab iis, ad quos ſpectant. Trident. *ſeſſ.* 25. *cap.* 12.

2. Qui eas ſubtrahunt, aut impediunt, excommunicentur, nec abſolvantur, niſi plena reſtitutione ſequuta, *ibid.*

3. Evulgetur hoc Decretum Concilii in Dominica prima Adventus. Prov. 1.

4. Non poteſt Epiſcopus alicui concedere immunitatem a Decimis per viam privilegii. Munet. *de Decim. c.* 5. *q.* 2. *conc.* 1.

5. Poteſt remittere Decimas, maxime ſuæ menſæ debitas ex juſta cauſa, *ibid.*

6. Item interponere Decretum, & conſenſum in compoſitione ſuper ſolutione Decimarum, *ibid.*

7. Decimarum Eccleſiaſticarum inveſtituras in perpetuum factas laicis, ſed minus legitime, declaret irritas Epiſcopus in earum recognitione. Prov. 3.

8. Privilegium conceſſum Religioſis aliis de non ſolvendis Decimis, etiam ex agris antiquitus cultis, non extenditur

ad

ad eas, in quarum poſſeſſione is eſt, cui de jure competunt Decimæ. Monet. *ſup. concl.* 3.

9. Conſuetudo nihil ſolvendi Eccleſiæ miniſtris, quantumcumque longa, non valet, quando miniſter ſuſtentari non poteſt in Parochia. *ibid. q.* 4. *concl.* 2.

10. Valet compoſitio inter Perſonas Eccleſiaſticas, ut Decimæ uni Eccleſiæ debitæ, ſolvantur alteri. Idem *ibid. qu.* 6. *concl.* 1. & 2.

11. Accedente conſenſu Epiſcopi, *ibid. concl.* 1. & 2.

12. Valet compoſitio, & tranſactio ſuper Decimis decurſis ſine conſenſu Superioris, *ibid. concl.* 3.

13. Non valet de futuris ſine conſenſu Papæ, *ib. concl.* 4.

14. Valet, ſi compenſetur Eccleſia aliis in rebus de conſenſu Epiſcopi, *ibid.*

15. Decimæ Epiſcopales poſſunt remitti perſonis Eccleſiaſticis de conſenſu Capituli. Idem *quæſt.* 7. *concl.* 1.

16. Non poteſt remitti Decima Parochialis alicui laico de conſenſu Epiſcopi, *ibid. concl.* 2.

17. Conſuetudo circa portionem, & quantitatem Decimæ attendenda eſt, *ibid. q.* 4. *concl.* 1.

18. Exactio Decimarum Capituli, etiam ab iis de Capitulo ad ſuum uſum conduci poteſt, facultate ab Epiſcopo data, cum gravis cauſa urgebit. Prov. 4.

19. Qui decimas debet, biduo ante moneat Rectorem, quam bona ſua in domum ſuam portet, niſi aliter ſit cautum. Prov. 3.

20. Debent inferri in horrea Clericorum, ubi ſine magno ſumptu, & labore id fieri poſſit. Monet. *cap.* 6. *q.* 1. *concl.* 1.

21. Non poſſunt aſportari fructus donec Clerici certiores fiant de collatione, niſi obſtet conſuetudo, *ib. concl.* 2. & 4.

22. Decimæ prædiales debent ſolvi ſtatim ac fructus collecti ſunt, *ib. q.* 2. *concl.* 1.

23. Decimæ perſonales regulariter in fine anni, *ib. concl.* 2.

24. Attenditur conſuetudo, *ibid. concl.* 4.

25. Non poſſunt propria auctoritate capi, ſed peti debent, *ib. q.* 3. *concl.* 4.

26. Poteſt Epiſcopus nomine cujuſlibet Eccleſiæ Parochialis ſubjectæ ad Decimas agere, quando non eſt Curatus, qui agat. Idem *cap.* 7. *q.* 1. *concl.* 7.

27. Non ſolvens excommunicari poteſt, ac debet. Idem *ib. cap.* 8. *qu.* 5. *concl.* 1.

28. Poteſt judex ex officio procedere contra non ſolventem, *ib. q.* 6. *concl.* 1.

29. Cauſa Decimarum eſt executiva, appellatione remota, invocato etiam brachio ſæculari, nulla compenſationis habita ratione, *ibid. q.* 4. *tota*.

30. Si quæſtio ſit de Decimis inter Clericos cauſa eſt ſummaria, *ib. cap.* 8. *q.* 4. *concl.* 1.

31. In viſitatione poteſt Viſitator cogere ſubditos ad ſolvendum Parocho Decimas, *ib. d. q.* 6. *concl.* 2.

32. Poſſunt denegari Decimæ deneganti injuſte Sacramenta, *ib. cap.* 7. *q.* 1. *concl.* 11.

33. Poteſt Epiſcopus etiam Decimarum aſſignatione augere redditus Eccleſiæ Parochialis adeo exiguos, ut debitis nequeant oneribus ſatisfacere, *ib. cap.* 8. *q.* 8 *q.* 6. *concl.* 3.

34. Laicus conductor Decimæ debet conveniri coram Judice Eccleſiaſtico. Idem *ibid. q.* 1. *n.* 17.

ADDITIO.

1. Clerici non tenentur ſolvere Decimam ſuorum Beneficiorum. DD. cum Barboſa *de jure Eccl.* 3. *c.* 26. §. 3. *n.* 8.

2. Seu bonorum ſuorum ſæcularium, quicumque ii ſint, licet non ſint ſubditi Parocho, *ib. n.* 10.

3. Pertinentes ad Eccleſiam Matricem non tranſeunt ipſo jure in Parochialem Eccleſiam noviter erectam, ſed remanent apud Matricem, niſi eas Epiſcopus novo Parocho aſſignaverit ad præſcriptum Conc. Trid. Cong. Conc. 11. Mart. 1617.

4. Decimæ ratione prædiorum acquiſitorum per Regulares ſolvendæ ſunt, donec doceant de ſufficienti privilegio, ead. 4. & 18. Decemb. 1627. 1. Sept. 1629. 13. Apr. 1630.

Degradatio.

1. AN ſit neceſſaria Degradatio realis in caſibus, in quibus Clerici in minoribus ſunt puniendi a laico Judice: Affirmant, Negant DD. apud Barb. *alleg.* 110. *n.* 8.

2. Ad ſolemnem Clerici Degradationem, quot & qui concurrant. Vide Tr. *ſeſſ.* 13. *cap.* 4.

3. Epiſcopus electus, non conſecratus, non poteſt actualiter Clericum degradare. *Barb. de pot. Epiſc. alleg. cit. n.* 24.

4. Epiſcopus cognoſcit contra exemptos in omnibus criminibus requirentibus actualem Degradationem. DD. apud Barb. *ibid. num.* 28.

5. Aſſiſtentes Degradationi debent adeſſe in cognitione cauſæ, & in pronuncianda ſententia ferre, ſuffragium, *ib. n.* 25.

6. Prælati Religioſorum non habent facultatem Degradandi ſuos ſubditos, *ibid.*

7. Verbalem Degradationem merentur adulterium, concubinatus, perſeverans poſt monitionem in ſimonia notoria, ſtuprum, inceſtus, furtum, perjurium, homicidium, etiam ſi ſit patratum ſolo conſilio, delictum, quo quis ſua culpa permittit decedere ſuum Parochianum ſine Baptiſmo, & alia, quæ inferunt irregularitatem. Monet. *de diſtrib. q.* 17. *n.* 6.

8. Realem merentur hæreſis, crimen falſi in litteris Apoſt. & conſpirationis in proprium Epiſcopum. DD. apud Barb. *c. l. n.* 11.

9. Item quando quis commiſit immane delictum, puta homicidium qualificatum: & in proditoriis, parricidio, fratricidio, combuſtione Eccleſiæ, aſſaſſinio, & ſimilibus, *ib. n.* 13.

10. Item non Ordinatus, Celebrans, vel ſacramentalem audiens Confeſſionem. Clem. VIII. 1. Decembris 1601.

11. Item ſolicitans mulierem in Confeſſione, ſi delictum ſit grave. Gregor. XV. *in ſuo Decreto.* *

12. Item criminis nefandi reus. Pius V. in Bulla. *V. Si exercuerit.* Barboſ. *alleg.* 44. *num.* 25.

13. Item reus de abortu animato. Quaranta. *V. Abortus n.* 6.

14. Degradatum non poteſt reſtituere Epiſcopus. Sylveſt. *Degradatio quæſt.* 9.

15. Niſi verbaliter tantum Degradatum. Tolet. *lib. p. cap.* 50. *n.* 7.

Diaconi Selvatici,

V. Clericus, num. 86.

Diſpenſatio.

1. DIſpenſationes quacumque auctoritate concedendæ ſummarie recognoſcantur a locorum Ordinariis. Trid. *ſeſſ.* 22. *cap.* 5.

2. Fiant cauſa cognita, urgenti, & juſta ratione, ſumma maturitate, & gratia, aliter cenſeantur ſurreptitiæ. Idem *ſeſſ.* 25. *cap.* 18.

3. Circa Canones Pontificios, qui imponunt legem ipſis Epiſcopis, non poteſt Epiſcopus diſpenſare, niſi reperiatur hoc conceſſum. Sylv. *V. Diſpenſatio q.* 13.

4. Quoties in jure exprimitur, ut cum aliquo poſſit diſpenſari, & non dicitur, per quem, diſpenſare poteſt Epiſcopus. Tolet. *lib.* 1. *cap.* 99. *num.* 4.

5. Et poteſt in materia levi. Sà, *Diſpenſatio num.* 9.

6. Diſpenſatio non impeditur, ſi dum Papa tribuit facultatem diſpenſandi, diſpenſandus iterum copulam habeat cum ea, pro qua impetratur Diſpenſatio. Bonac. *de leg. diſp.* 1. *quæſt.* 1. *punct.* 5. *propoſ. unic. num.* 4.

7. Diſpenſationem obtinentem cum ea clauſula: *juſtis de cauſis animum noſtrum moventibus*: non tenetur eas Commiſſario ſignificare. Deciſum refert Nald. *Diſpenſatio n.* 18.

8. Archiepiſcopus non poteſt diſpenſare in Decretis Synodi Provincialis. Barboſa *de poteſt. Epiſc. Alleg.* 34. *n.* 8.

9. Epiſcopus poteſt diſpenſare in propriis Conſtitutionibus ſine cauſa. DD. apud eumdem *ibid. num.* 2.

10. Et in Diœceſanæ Synodi Decretis, *ib. n.* 3.

11. Niſi ille juramento ea firmaverit, *ibid. num.* 5.

12. Et niſi conſtitutio tranſierit in contractum in alterius commodum, *ibid. n.* 6.

13. Et niſi ſint confirmata auctoritate Apoſtolica, *n.* 7.

14. Poteſt diſpenſare cum illegitimo ad beneficium ſimplex, cui eſt unita Parochialis. DD. apud eumdem *alleg.* 66. *num.* 48. *Plura infra V. Illegitimi.*

15. Poteſt item ex cauſa in voto, & juramento, non in præjudicium tertii, cui ſit jus quæſitum; Mirand. *in Man. Prælat. tom.* 1. *q.* 47. *art.* 4. *concl.* 1.

16. Etiam electus, non conſecratus. Barb. *alleg.* 36. *n.* 6.

17. Reſpectu ſubditorum, non eorum, qui habitationem ibi tantum habent, ut ſcholares, *ibid. num.* 17.

18. Item in voto continentiæ, ſi detur urgens cauſa, & periculum in mora, ſi adeatur Papa, idem *alleg.* 37. *n.* 8.

19. Item in voto caſtitatis ad tempus, *ibid.*

20. Item de non contrahendo matrimonio, *num.* 17.

21. Item in voto virginitatis, ſi intendat ſolum fugere primum actum venereum, *num.* 18.

22. Item in voto ſuſcipiendi ſacros Ordines, *num.* 19.

23. Non poteſt in quinque votis, ſeu juramentis de Religione, caſtitate perpetua, peregrinatione in terram ſanctam, ad limina Apoſtolorum, & Compoſtellam. DD. communiter, etiam ſi ſint conditionata, *ibid. num.* 5.

24. In dilatione horum ad aliud tempus ſi vovens ſibi tempus præfinivit, poteſt diſpenſare. Barboſa *loc. cit. n.* 13. 16.

25. De voto peregrinationis ad Ædem Lauretanam, an ſit Papæ reſervatum? Affirmat Navarr. dubitat Suarez apud Barboſam *alleg.* 37. *num.* 3.

26. Si vota prædicta quinque fiant in pœnam alicujus peccati, an poſſit Epiſcopus diſpenſare? affirmant, negant DD. *ibid. n.* 7.

27. In matrimonii impedimentis ſolo jure Pontificio dirimentibus non poteſt Epiſcopus. Deciſum refert Garz. *de benefic. part.* 11. *cap.* 5. *num.* 344.

28. In impedimentis, quæ non dirimunt contractum, poteſt, Sanchez *lib.* 7. *diſp.* 17. *num.* 15.

29. Poteſt etiam in ſequentibus dirimentibus.

Primo, quando eſt occultum, bonaque fide matrimonium eſt publicum, nec ad Papam facilis eſt recurſus, neque poſſunt conjuges ſeparari. DD. apud Barboſam *alleg.* 35. *n.* 3.

Secundo ex magna neceſſitate, & urgentiſſima cum periculo infamiæ, &c. *num.* 5.

Ter-

Tertio, quando impedimenta ſuperveniunt matrimonio, & impediunt petitionem debiti, n. 8.

30. Si tamen adſit Nuncius Apoſtolicus håbens facultatem diſpenſandi, ad hunc tutius recurritur, *num.* 10.

31. Vicarius Generalis ſine mandato ſpeciali non poteſt in prædictis, *num.* 13.

32. In dubio an res egeat diſpenſatione, poteſt Epiſcopus declarare, illam non deſiderari, vel ad cautelam diſpenſare, *n.* 18.

33. Poteſt item cum minoribus non habentibus requiſitam ætatem ad matrimonium, quando ſunt prope ætatem, & dubium eſt an malitia ſuppleat ætatem, *num.* 20.

34. Item cum eo, qui poſt votum ſimplex caſtitatis contraxit matrimonium ratum, ut poſſit petere debitum. Idem *alleg.* 37. *num.* 9.

35. Et cum eo, qui poſt matrimonium emiſit votum caſtitatis, ut poſſit petere debitum, vivente conjuge tantum, *n.* 10.

36. Et cum iis, qui mutuo conſenſu emiſerunt votum caſtitatis, ſi detur periculum incontinentiæ, & aditus ad Papam ſit difficilis, *num.* 11.

37. Et cum eo, qui commiſit inceſtum, ut petat debitum, *n.* 12.

38. In diſpenſatione matrimoniali pœnitentia injuncta inceſtuoſo poteſt ab Epiſcopo delegato commutari ex cauſa. Deciſum Romæ refert Genuenſ. *in praxi Neapol. cap.* 20.

39. Qui poteſt diſpenſare, poteſt etiam commutare, non e contra. Barboſa *alleg.* 37. *num.* 21, *&* 25.

V. Cenſura, num. 1. *& ſeqq. Clericus concubinarius, n.* 9. *Irregularitas per totum. Ordines majores, num.* 45. *Regularium jura ſub Epiſcopis, num.* 77.

Doctor.

1. EPiſcopus in dando gradu Doctoratus non ſervans Clementinam 2. *de Magiſtrat.* ſuſpenditur per ſex menſes a poteſtate dandi gradus, *ut ibid.*

2. Doctoratus a Comite Palatino in quacumque facultate nullius eſt nunc auctoritatis, quoad dignitates, & beneficia. Pius V. Anno 1565. apud Nald. *Doct. num.* 11.

3. Conferens gradum Doctoris, niſi ſub certa limitatione, ſit ſuſpenſus a collatione gradus. Barboſa *alleg.* 111. *n.* 38.

4. Theologus præcedit, poſt Canoniſta, deinde Legiſta, ultimo Medicus. Sylv. V. *Doctor, q.* 2.

V. Cap. Sede vac. num. 56. *Fidei Profeſſio, num.* 24.

ADDITIO.

Ratione Doctoratus inter Canonicos Presbyteros nulla datur præcedentia, nec præeminentia. *Cong. Rit.* 19. *Mart.* 1611.

Doctoralis Præbenda.

1. CAnonici Doctoris hujus Præbendæ, officium eſt, defendere jura Eccleſiæ, ſive ſpectent ad bona, ſive ad præeminentiam Eccleſiarum. Garz. *de benef. tom.* 5. *p.* 5. *c.* 4.

2. Neque dari debet illi in hanc cauſam aliquod aliud ſtipendium. Idem *ibid.*

3. Sed debeat eo caſu haberi tamquam præſens in Choro. Idem *ibid.*

4. Si exit a loco, debetur conveniens ſtipendium pro itinere, &c. Idem *ibid.*

Doctrina Chriſtiana.

1. IN Dominicis, & feſtis diebus in ſingulis Parochiis doceantur pueri fidei rudimenta, & obedientiam erga Deum, & parentes, ab iis, ad quos ſpectant, cenſuris etiam adhibitis contra eos, qui docere debent. Trid. *ſeſſ.* 24. *c.* 4.

2. Sodalitas Doctrinæ Chriſtianæ inſtituatur. Prov. 2.

3. Ubi non poteſt, duo, vel tres homines ad id aptiores eligantur, qui adjuvent, *ibid.*

4. Inſtituantur ſcholæ, etiam extra Parochiales Eccleſias, in locis commodioribus. Prov. 4.

5. Conſtituantur loca ab Ordinariis, pro tradenda Doctrina Chriſtiana. Pius V. Anno 1571.

6. In ſingulis Vicariatibus conſtituatur aliquis Eccleſiaſticus, qui ſcholas viſitet, & tertio quoque menſe Vicarium Generalem certiorem faciat de earum ſtatu. Prov. 7.

7. Scholæ omnes eo ordine ubique inſtituantur, ut unum corpus conſtetur ſub Urbano Priore Generali, *ib.*

8. A prandio convocentur pueri. Prov. 1.

9. Clerici quicumque Choro non addicti Parochum adjuvent. Prov. 5.

10. Graviter moneantur patres, & domini, qui negligunt eam doceri filios, & ſervos ſuos, iiique Confeſſarii graviſſimam pœnam imponant, *ibid.*

11. Non poſſunt compelli pueri ad diſcendam Doctrinam Chriſtianam pœnis, & mulctis, ſed ii quorum intereſt docere. Deciſum refert Prax. Epiſcop. *V. Doctrina Chriſtiana* §. 3.

12. Muſicæ cantiones, ſymphoniaca inſtrumenta arceantur ab his ſcholis. Prov. 7.

13. Viſitentur a Præfectis ſcholæ, neque eo tempore, quo ſcholæ habentur, concio fiat. Prov. 3.

14. Indulgentiæ conceſſæ in hanc cauſam ſemel evulgentur ante Kalendas Maji, & in Kalendis ipſis fiat Communio cum Proceſſione generali, *ibid.*

15. Intra Miſſarum quoque ſolemnia Parochi recitent Orationem Dom. Salutationem Angelicam, Symbolum Apoſtolorum, & Decalogum repetente populo rudiori, & ſæpius explicent. Prov. 5.

16. Antequam confiteantur, eadem pœnitentes recitent, *ib.*

17. Quæ ſi neſcierint, & poſt certum tempus, ne audiantur, inconſulto Deputato ab Epiſcopo, ſeu Vicario Foraneo, *ibidem.*

18. Aliquibus remitti poteſt prædictorum recitatio, judicio eorum Confeſſariorum, quibus id Epiſcopus conceſſerit. Pr. 6.

V. Confraternitates, num. 31.

ADDITIO.

Poteſt Epiſcopus per viam præcepti pœnalis obſtringere Parochos ad docendum doctrinam Chriſtianam: non autem ſub pœna peccati mortalis. *Congr. Epiſcop.* 22. *Novemb.* 1592.

Duellum.

1. QUI locum ad monomachiam in terris ſuis conceſſerint; eo ipſo ſunt excommunicati, & juriſdictione, dominiove loci, quod ab Eccleſia obtinent, privati intelligantur. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 19.

2. Si feudalia ſint, directis dominis ſtatim acquirantur, *ib.*

3. Si ex condicto permiſerint, aut non prohibuerint, mandantes, inſtigantes, auxilium, conſilium, favorem dantes, equos, arma, pecuniam, commeatum, ſcienter miniſtrantes, aut ex compoſito ſpectatores, vel ſocii, eiſdem cenſuris ſubjaceant, quibus duellantes, etiamſi illi impediti pugnam non commiſerint. Greg. XIII. *Anno* 1582.

4. Qui pugnam commiſerint, & eorum patrini, excommunicationis, bonorum proſcriptionis, & perpetuæ infamiæ pœnas incurrant, & uti homicidæ puniantur. Trid. *loc. cit.*

5. Si ipſo conflictu deceſſerint, perpetuo careant Eccleſiaſtica ſepultura, *ibid.*

6. Qui ex condicto, ſtatuto tempore, & in loco convento monomachiam commiſerint, etiamſi nulli patrini, ſociive ad id vocati ſint, nec loci ſecuritas habita, nullæve literæ provocatoriæ, aut denuntiationis chartulæ proceſſerint, cenſuris Concil. Trid. & pœnis tenentur, ac ſi certamen iniviſſent publico, & ſolito abuſu. Gregor. *loco cit.*

7. Extenduntur prædicta ad omnem locum. Clem. VIII. Anno 1592.

8. Et quomodocumque, & titulo quovis ineatur duellum, *ib.*

9. Et qui ſcripta in hanc cauſam dictarint, ſcripſerint, detulerint, affixerint, impreſſerint, ſubſcripſerint, ſeu verbo denunciaverint, *ibid.*

10. Non comprehenduntur hoc loco Epiſtolæ privatæ, quæ ordinarie ſcribuntur. Congr. Epiſc. 6. Septemb. 1593.

11. Qui conſilium, &c. ut ſupra num. 3. etiam effectu non ſecuto nec acceſſu, nec actu proximo ad pugnam, prædictas cenſuras, & pœnas ſubeant. Clem. *ſup.*

12. Excommunicatio eſt Papæ reſervata. Idem *ibid.*

13. Pœnæ aliæ privationis beneficiorum, officiorum, inhabilitatis ad illa imponuntur, *ibid.*

V. Caſus Reſervati, num. 3.

Eccleſia.

1. ECcleſia nova ne conſtruatur ſine licentia Epiſcopi. DD. apud Barboſ. *de poteſt. Epiſc. alleg. num.* 1.

2. Neque Regularium in loco non exempto. Idem *ib. n.* 3.

3. Attendatur autem præjudicium Parochialis Eccleſiæ, *ib. n.* 5.

4. Sufficit, quod Epiſcopi conſenſus ſit tacitus. Idem *loco cit. num.* 2.

5. In locis exemptis neceſſaria eſt licentia Papæ. Sylv. *V. Eccleſia, quæſt.* 1.

6. Non debet ædificari ſine dote; alioquin Epiſcopus de ſuo dotare debet. DD. Barboſ. *alleg.* 74. *num.* 2.

7. Quæ ſufficiat Rectori, & Clerico ad victum. Id. *ib. n.* 3.

8. Non poteſt Epiſcopus aſſignare fabricæ Eccleſiæ pauperis de fructibus ſuperfluis alterius Eccleſiæ, *ibid.* n. 17. concedit Sanchez cum aliis, *lib.* 3. *de matrimonio diſp.* 19. *n.* 14.

9. Non poteſt impedire ædificium Eccleſiæ ſufficienter dotatæ, ſine cauſa rationabili. Deciſum in Rota Rom. 18. Februar. 1591. *coram Mantica.*

10. Eccleſia ſufficienter dotata pro omnibus etiam Capellis, non eſt neceſſario dotanda unaquæque Capella. Nald. *Capellania, num.* 6.

11. Eccleſia mutari non poteſt de loco ad locum ſine licentia Papæ, & Epiſcopi. Barboſ. *alleg.* 26. *num.* 8.

12. Eccleſiæ collapſæ, vel quæ nequeunt inſtaurari, vocatis, quorum intereſt, transferri poſſunt in Matrices, aut alias vicinas arbitrio Epiſcopi cum beneficiis ſimplicibus, etiam de jurepatronatus, erectis Altaribus, cum oneribus priorum Eccleſiarum. Trident. *ſeſſ.* 21. *cap.* 7.

13. Reparationi Cathedralis ad Epiſcopum ſpectantis ſupplicat Capi-

Digitized by Google

Capitulum de ſuperfluis fructibus beneficiorum vacantium. Barboſ. *alleg. 64. num. 5.*

14. Vel compellantur Parochiani, *num. 6.*

15. Parochiales reficiantur ex fructibus; qui ſi non ſufficiant, cogantur Patroni, aut Parochiani, aut certe transferantur, ut ſupra. Trid. *loco cit. cap. 7.*

16. Populo nolente ſuam Eccleſiam inſtaurare, diruatur. Deciſum refert Ricc. *in praxi reſol.* 201.

17. Penſionarius tenetur pro rata ad reparationem Eccleſiæ, ſi non eſt liber ab onere. Nav. *conſ. un. de Eccleſ. ædif.*

18. Non ſunt profanandæ Capellæ ſine cauſa; & earum cementa potius tribuenda ſunt Eccleſiæ, quæ eſt caput dictarum Capellarum. Deciſum refert Ricc. *in praxi d. reſ.* 201.

19. Eccleſia diruta in profanos uſus, non ſordidos, erecta ibi Cruce, converti poteſt. Trid. *loco cit.*

20. Profanari non poteſt, ut fiat ibi domus pro Curato, ſine licentia Sedis Apoſtolicæ. Congr. Epiſc. 6. Aug. 1601.

21. Lapides, cemento, ligno vendi poſſunt, laicis etiam, non tamen ad uſum ſordidum. Prov. 5.

22. Sacrilegii pœnas incurrunt, qui lapides, vel ornamenta e templis divinis eripiunt, ut ipſa in uſus proprios convertant. Sixt. IV. apud Nald. *Sacrilegium, num.* 13.

23. Transferantur eo caſu Reliquiæ Sanctorum, & Sacræ Imagines decenter. Prov. 4.

24. Oſſa item Defunctorum transferantur cum Pſalmis, *ib.*

25. Forma Eccleſiæ hæc eſſe debet.

26. Habeatur ratio proſpectus, ſitus, & ſeparationis ab ædibus, ut circumdari queat, *ibid.*

27. Ne a domibus vicinis pateat feneſtra in Eccleſiam, Cong. Epiſc. 5. Mart. 1619.

28. Imago Chriſti crucifixi magna in alto ſtatuatur. Pr. 4.

29. Altare majus Orientem ſpectet; ſi poteſt, *ibid.*

30. Altaria ne ædificentur ſub Organo, aut pulpito, *ibid.*

31. Neque ubi celebrans terga vertat Altari majori, *ib.*

32. Ubi fornix non eſt, tegmen altari fiat ſaltem e tela cærulea, *ibid.*

33. Sepiantur Altaria, *ibid.*

34. Sacrarium extruatur in Capella majori, aut prope Sacriſtiam cum ſera, & clave, *ibid.*

35. Suggeſtus congruit potius, ut ſit a latere Evangelii, *ib.*

36. Sedilia tantum communia fiant, *ibid.*

37. Et ſi fiant ad uſus proprios, nullum tamen jus acquiritur dominis eorum in Eccleſia. Sylveſter.

V. Sepultura, qu. 3. ſecundum.

38. Niſi dentur Patronis, honoris cauſa. Genuenſ. *in Praxi cap.* 32.

39. Vas aquæ benedictæ intus exiſtat, non foris, & a dextero latere ingredientis. Prov. 4.

40. Simplex Eccleſia unam tantum Campanam habeat, *ib.*

41. In frontiſpicio, & præſertim Parochialis Eccleſiæ, adſint imagines Sanctorum Titularium, *ibid.*

42. In Pavimento nulla Crux ſculpatur, *ibid.*

43. Sepulchra fiant Canonicorum, & Parochorum communia reſpective. Prov. 5.

44. Longe ab Altaribus extruantur Sepulchra. Prov. 4.

45. Nec in alto, & longe minus laicorum. Prov. 1.

46. Duplici tegumento claudantur, neque Sacra imago, neque Crux in iis ſculpatur, Prov. 4.

47. Veſtibulum ſaltem ante portam ſit pro Catechiſmo baptizandorum, *ibid.*

48. Arma, ſagittæ, & eiuſmodi ne appendantur in Eccleſiis. Congr. Epiſc. 19. Martii 1585.

49. Noctu cuſtodienda eſt. Prov. 1.

50. De forma cujuſcumque ex prædictis.

Vide inſtr. Fabr. Eccl. approbata in Prov. 3.

V. Benedictio, num. 1. 2. 4. 16.

Juſpatronatus, num. 3. 4.

Subſidium charitativum, num. 5.

ADDITIO.

1. Feneſtræ prohibentur in Eccleſia, per quas in eam proſpectus haberi poſſit: *Congreg. Epiſc.* 11. *Septembris* 1615. *& apud Barboſ. de jure Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 13. *num.* 28.

2. Solus Epiſcopus eas habere poteſt. *Congr. Rit.* 19. *Jan.* 1614.

Eccleſiæ Collegiata.

1. PRobatur ex ſigillo, arca communi, ſtallis, congregationibus. DD. *apud Barboſ. de jure Eccleſ.* 2. *cap.* 6. *num.* 6.

2. Numerus trium Canonicorum ſufficit, *ibid. num.* 8.

3. Inſignis ea dicitur, quæ in loco inſigni, *ibid. n.* 15.

4. Statuta Eccleſiæ Collegiatæ quærenda ſunt a proprio Epiſcopo. *Congr. Rit.* 28. *Septemb.* 1602.

5. Poteſt Collegiata in proceſſionibus publicis deferre propriam Crucem, etiam præſente Capitulo Cathedralis, *eadem* 24. *Auguſti* 1609.

6. Canonici Collegiatæ non debent incedere parati in proceſſionibus, ſicut Canonici Cathedralis, *ead.* 19. *Maji* 1607.

7. Prior Collegiatæ, ſi intereſt in Cathedrali, incenſatur duplici ductu Thuribuli, ut Canonici Cathedralis, *eadem* 19. *Auguſti* 1619.

8. Eccleſiæ Regularium non ſunt Collegiatæ in odioſis. *Roderic. de quæſt. regul. tom.* 1. *q.* 43. *tit.* 12.

9. Sunt autem propriæ Conventuales. Innoc. IV. in Bulla ejuſdem 7. Bullarii, & in Clem. I. de celebrat. Miſſæ, ex *Conc. Viennen. Vide Cherub. in Comp. Bull. loc. cit. ſchol.* 1.

Eccleſiæ Conſecratio.

1. NOn poteſt conſecrari, niſi ab Epiſcopo proprio, vel alieno de licentia proprii. Barb. *alleg.* 27. *n.* 1.

2. Neque ab Abbatibus eorum propria Eccleſia. Tamb. *de jure Abb. tom.* 1. *diſp.* 23. *quæſt.* 7.

3. Neque ea debet conſecrari, quæ ſine dote ex Barboſ. *loc. cit. num.* 3. alias tenetur Epiſcopus dotare. Vivian. *de jurepatron. part.* 1. *lib.* 2. *cap.* 3. *num.* 16.

4. De novo reparata in totum, ut dicatur alia, verius eſt conſecranda. Barboſ. *ibid. num.* 13.

5. Reparata per partes non amittunt Conſecrationem. Azor. *part.* 2. *lib.* 10. *cap.* 26. *q.* 11.

6. Pridie Conſecrationis populus jejunet, & ipſo die feſtum colat ſine opere. Prov. 4.

7. Ob impedimenta poteſt fieri ſine circuitionibus extra eam. Congreg. Rit. 17. Julii 1604.

8. Non debet fieri ſine Miſſa. Barboſ. *loc. cit. num.* 10.

9. Conſecrator in actu Conſecrationis poteſt ſtatuere alium diem pro Anniverſ. celebritate. Cong. Rit. 19. Febr. 1585.

10. Extra actum vero non poteſt mutari ab Epiſcopo, ead. 19. Octob. 1604.

11. Si concurrant plures Epiſcopi cum Archiepiſcopo ad Conſecrationem non poſſunt concedere plus, quam unus Epiſcopus, ſcilicet unum annum Indulgentiæ. Henriquez *de Indulg. cap.* 32. §. 1.

12. Pro Conſecratione Eccleſiæ poteſt Epiſcopus recipere procurationem. Genuenſ. *in Man. Paſtor. cap.* 35. *num.* 12.

13. Nihil novi ædificii fiat in Eccleſia Conſecrata, inconſulto Epiſcopo. Prov. 3.

14. Anniverſaria Conſecrationis Eccleſiæ dies ſolemniter agatur: ſi dies ignoratur, certus ſtatuatur, *ibid.*

15. Incidatur in lapide Conſecrationis memoria. Provinc. 4.

16. Unus teſtis ſufficit ad probandam Conſecrationem. Barboſ. *loc. cit. num.* 5.

17. Liber conficiatur, in quo Eccleſiarum Conſecrationes, & benedictiones ſcribantur, & in Archivio Epiſcopali reponatur. Prov. 4.

18. Dedicatio Eccleſiæ Cathedralis habet Officium in tota Diœceſi, & Octavam in Civitate tantum. Congr. Rit. 2. Maji 1619.

19. Si Parochialis eſt feſtum, mane ſaltem obſtineant vicini ab officinis; ſi Collegiatæ, ab ejuſdem Clero fiat Officium. Prov. 3.

20. Si occurrant duo feſta Dedicationum, Cathedralis, & Eccleſiæ propriæ, in hac fiat de propria. Rot. Rom. *deciſio* 616. *part.* 1. *in Recentioribus.*

V. Altare, num. 1. *Benedictio, num.* 2. *Indulgentia n.* 11. 12. 15.

ADDITIO.

1. Si de Conſecratione dubitatur, ob vetuſtatem, & abolitionem monumentorum, poteſt conſecrari. *Facul.* 1. *apud Ciaconium Anno* 275. *pag.* 74.

2. Si incepta Conſecratione correptus morbo Epiſcopus deficiat, & præſertim antequam ungantur Cruces, reſumenda eſt a capite Conſecratio. *Cong. Rit.* 22. *Apr.* 1614.

Eccleſiæ Reconciliatio.

1. POlluitur Eccleſia effuſione ſanguinis, & ſeminis peccaminoſa, & notoria. DD. communiter.

2. Item ob ſepultum ibidem excommunicatum, hoc eſt, notorium Clerici percuſſorem, vel denunciatum, niſi ſigna Pœnitentiæ dederit; eſt communis.

3. Item ob ſepultum infidelem, vel hæreticum. Azor. *part.* 2. *lib.* 9. *cap.* 5. *quæſt.* 2.

4. Non autem, ſi ſepeliatur ibi Catechumenus. Ugol. *de poteſt. Epiſcop. cap.* 26. *num.* 5.

5. Eccleſia cnnſecrata non poteſt reconciliari, niſi per Epiſc. Azor. *loco cit. q.* 5.

6. Neque poteſt delegari ſimplici Sacerdoti. Barboſ. *de poteſt. Epiſc. alleg.* 28. *num.* 56.

7. In caſu, de quo ſupra num. 3. eruot abradendi parietes. Azor. *loc. cit. verſ.* 5.

8. Abſente Epiſcopo, & longe diſtante poteſt idem ex cauſa juſta concedere, ut in Eccleſia conſecrata, & polluta ante Reconciliationem celebretur. DD. apud Barb. *ſup. n.* 61.

9. Tutius eſt in tali caſu concedere, ut in loco non Sacro celebretur, attento jure communi, vel poſt Tridentin. in privatis Oratoriis, aut locis deſtinatis ad Divina. Idem, *ibid. num.* 62.

10. Eccleſia benedicta tantum, reconciliari poteſt per ſimpli-

Digitized by Google

ſimplicem Sacerdotem per ſolam aquæ luſtralis aſperſionem. Tol. *in ſum. lib.* 5. *cap.* 8. *n.* 15. *cum aliis*.

11. Non eſt neceſſaria benedictio aquæ ab Epiſcopo. Barboſa *loco cit. n.* 56.

12. Ante Reconciliationem nemo poteſt ibi ſepeliri. Sylv. *V. conſecr.* 2. *q.* 9.

13. Neque poſſunt ibi recitari Divina Officia. Idem ibid. *qu.* 7.

14. Si hodie polluitur Eccleſia, & ignoratur, & poſt octo dies ad notitiam venerit, intereaque fuerit celebratum, non eſt opus Reconciliatione. Alfonſ.Caſtr. *lib.* 2. *cap. ult. in fine de lege pœnal.*

15. Celebrans in Eccleſia polluta, quæ erat conſecrata, ab ingreſſu Eccleſiæ tantum eſt ſuſpenſus. Sylv. *V. conſecratio* 2. *q.* 9.

16. Prædicta de pollutione Eccleſiæ non habent locum in Oratoriis. Suar. *tomo* 3. *diſt.* 81. *ſect.* 4. *coll.* 8.

V. Benedictio, *n.* 4.
Excommunicatio, *n* 35.

Eccleſiarum Reverentia.

1. AB Eccleſiis muſicæ laſcivæ, ſæculares actiones, vana colloquia, deambulationes, ſtrepitus arceantur. Trid. *ſeſſ.* 22. *obſerv. in celebr. Miſſ.*

2. Vana, fœda, profana, ſtrepitus judiciorum, deambulationes, &c. dum Divina celebrantur, arceantur. Pius V. Anno 1566.

3. Sub pœna 25. aureorum, & aliis arbitrio Ordinarii, *ib.*

4. Qui ibidem impudica dixerit, ſeu fecerit, eadem pœna puniatur, & carceris per menſem, ſi cum mulieribus id acciderit, *ib.*

5. Qui eadem geſſerit cum aliis perſonis, pœnam luat aureorum decem, *ib.*

6. Capitula, Rectores, Vicarii, Sacriſtiæ, Oſtiarii, Cuſtodes moneant prædictos delinquentes, & Ordinariis deferant puniendos, alias duorum aureorum pœnam incurrant, *ib.*

7. Mendicantes ad Portam Eccleſiæ ſtare faciant, ſub pœna duorum aureorum Capitulis negligentibus, & auri dimidii Parochis, *ib.*

8. Regulares deputent aliquem ad prædicta, alias ab Ordinario corripiantur graviſſime, & a Superioribus inobedientes puniantur, *ib.*

9. Capſæ, & cadaverum depoſita ſupra terram exiſtentia, amoveantur, *ib.*

10. Cuſtodes Eccleſiæ ne noctu quemquam in Eccleſia morari ſinant. Prov. 1.

11. Ne quid frugum terræ reponatur in Eccleſia. Prov. 4.

12. Ne affigantur res, ſeu ſchedulæ de rebus prophanis valvis Eccleſiæ, *ibid.*

13. Ne res venales ejus parietibus hæreant, *ibid.*

14. Ne ſuper Capellas, ubi celebratur, ſit locus ad dormiendum, vel habitatio prophana, *ib.*

15. Ne per Eccleſiam fiat tranſitus cum oneribus, *ib.*

16. Intra Presbyterium ne detur locus magiſtratibus, aut laicis Officialibus. Congreg. Epiſc. 12. *Jan.* 1604.

17. A Choro, & Sacriſtia laici arceantur. Pr. 1.

18. Ne Altaribus hæreant laici, neque fonti baptiſmali, *ib.*

19. Ne ſedeant, neque ſtent averſi ab Euchariſtiæ Sacramento, *ib.*

20. Ne in Portis morentur, *ibid.*

21. Ne ſcholæ Grammaticæ pro pueris ibidem fiant. Pr. 4.

22. Occiſorum cadavera ne in Eccleſiis ſuſpiciantur, ſed alio portentur. Prov. 1.

23. Turcæ, aut mancipia ne permittantur ibidem tempore Divinorum Officiorum. Congreg. Epiſc. 23. *Julii* 1603.

24. Canes venatici, volucres, haſtæ, ſclopeti ne inferantur in Eccleſiam. Prov. 1.

25. Diviſio ſexuum procuretur. Prov. 4.

26. Ad Capellas ſubterraneas ſtatuatur certum tempus pro mulieribus tantum, *ib.*

27. Velato capite mulieres ſint in Eccleſia. Prov. 3.

28. Sub pœna Interdicti. *ib.*

29. Ne convocentur in Eccleſia ad conſultanda laicorum negotia. Congr. Epiſcop. 3. *Februar.* 1604.

30. Ne in cœmeterio, ac ſi area eſſet, tritura fiat, neque telæ extendantur, neque ibi mulieres, aut alii fabrile quid operentur. Prov. 6.

V. Immunitas Eccleſiaſtica, *n.* 1. 2.
Regularium jura ſub Epiſc. n. 43. 47.
Repræſentationes ſacræ, *n.* 1.

ADDITIO.

1. Laici non debent in Choro ſtare, nec ſedere. *Congr. Rituum* 4. *Februarii* 1600.

2. Etiamſi ſint illuſtres, & de Magiſtratu, *eadem* 21. *Februarii* 1604. 24. *Octobris* 1609.

3. Et laicorum ſcamna, & loca moderari poſſunt arbitrio Epiſcopi, *eadem* 10 *Decembris* 1604.

4. Non poſſunt in Eccleſia examinari rei, etiamſi extra lo-

cum immunem juramentum præſtetur. *Cong. Immun.* 7. *Decembris* 1632.

Edicta.

1. POntificiæ Conſtitutiones Romæ editæ de novo, duobus ſaltem poſt menſibus in Diœceſibus evulgentur. Prov. 2.

2. Et in librum referantur a Cancellario Epiſcopi, *ibid.*

3. Satis erit, ſi affigantur certis locis publicis, niſi alius modus in Bulla præſcribatur. Prov. 3.

4. Vulgari ſermone, & ſummatim, ſi opus eſt. Prov. 4.

5. Idem fiat de Epiſcopalibus edictis, *ib.*

6. Certi dies ſingulis menſibus Kalendarii inſtar, notati ſtatuantur, quibus, vel Pontificia, vel Tridentini, vel Diœceſana, vel Provincialia Decreta a Parochis publicentur, *ib.*

7. Decretum Prov. 7. de ſumenda Euchariſtia in Paſchate, non alibi quam in Parochia, ſine licentia Epiſcopi, evulgetur in Quadrageſima. Prov. 7.

8. Decretum de Medicis ne inconfeſſos viſitent, publicentur Dominica 1. Adventus, *ibid.*

9. Decretum de Notariis pia legata non denunciantibus die Dominica ult. Adventus, & ſecunda Quadrageſimæ promulgetur. Prov. 3.

10. Aliud item de Confratribus invitantibus alios ad eligendam ſepulturam in Oratoriis Confratrum, evulgetur ſemel in anno, ſi Parochis expedire videbitur. Prov. 7.

Epiſcopus.

1. QUÆ attinent ad propriam Epiſcopi perſonam, hoc loco ſunt indicanda: nam alii tituli hujus operis ad eumdem pertinent.

2. Proviſus a Sede Apoſtolica ſine litteris Apoſtolicis recipiens adminiſtrationem ſuæ Eccleſiæ ſuſpenditur ab adminiſtratione fructuum ejuſdem: item recipientes, vel ei obedientes ſuſpenduntur a perceptione ſuorum beneficiorum, donec abſolvantur a Sede Apoſtolica. Barb. *alleg.* 111. *n.* 35.

3. In ingreſſu Epiſcopi delatores Baldachini incedant pedites, & capite nudo. Congr. Rit. 27. Julii 1614.

4. Proceſſurus cum Mozzetta, eam deponere debet coram Cardinalibus, etiam non Legatis, ex conſuetudine Italiæ, eadem 10. *Julii* 1621.

5. Et coram ſuo Archiepiſcopo, eadem 31. *Januarii* 1626. niſi aliud ſit ſtatutum, ut in Prov. Mediol.

6. Proceſſurus cum Cappa, ſufficit, ſi eam induat in ea camera, in qua Canonici conveniunt, eadem 10. *Nov.* 1628.

7. Sedere poteſt in loco, quem ipſe voluerit. Tridentin. *ſeſſ.* 25. *cap.* 6.

8. Poteſt Epiſcopus portare ſecum Altare Viaticum, & in itinere, & in quolibet loco ſuæ habitationis decenti Miſſam celebrare, vel celebrari facere. *c. ult. de Privileg. in* 6. *Ugol. de poteſt. Epiſc. c.* 2. §. 2. *num.* 4.

9. Etiam in aliena Diœceſi, non tamen Romæ. Deciſum refert idem Ugolin. *ib. lib.* 1. *cap.* 2. §. 2. *contra Navarrum conſ.* 1. *de Privilegiis*.

10. Etiam ſi non ſit conſecratus. Suar. *de cenſ. diſp.* 28. *ſeſſ.* 2. *num.* 7.

11. Non poteſt Epiſcopus eligere ſibi Confeſſarium non ſibi ſubditum, qui a proprio ſuo Epiſcopo non ſit approbatus. Deciſum refert Riccius *in praxi deciſ.* 548. *num.* 2. & Ugol. *ſupr. num.* 4. *V. Abſolutio*, *num.* 7.

12. Poteſt in aliena Diœceſi facere ſibi deferre caudam. Sylv. *V. Patriarch. Tertium.*

13. Debet diebus feſtis celebrare. Nald. *Epiſcopus*, *n.* 9.

14. Pro ovibus applicare Sacrificium aliquando debet, Trid. *ſeſſ.* 23. *cap.* 1.

15. Reſideat, neque poteſt abeſſe ultra tres menſes. Trid. *ſeſſ.* 6. *c.* 1. & *ſeſſ.* 23. *c.* 1.

16. Sub pœnis ibidem contentis.

17. Non tamen abſit in Adventu, Natali Domini, Quadrageſima, Paſchate, Penteeoſte, Feſto Corporis Chriſti, *ibidem*.

18. Nec in feſtis ſine juſta cauſa. Sà *Epiſcopus* 42.

19. Urgens neceſſitas, Chriſtiana charitas, reipub. evidens utilitas, debita obedientia, ſeu licentia in ſcriptis concedenda, & approbanda a Papa, vel Metropolitano, vel unico Epiſcopo, ſunt cauſæ legitimæ abſentiæ. Trid. *loco cit.*

20. Non licet abeſſe propter morbum perpetuum. Deciſum refert Barboſa *ſupra num.* 9.

21. Licet autem, ob perſecutionem ſuæ perſonæ, idem *ib. num.* 8.

22. Non poteſt emittere votum de peregrinatione longinqua ſine licentia Papæ. Barboſa *de poteſt. Epiſcop. allegat.* 53. *num.* 22.

23. Neque ſine eadem intrare Religionem, *ibid. num.* 13.

24. Epiſcopus Canones non ſervans, aut non ſervare faciens, eſt perjurus. Sylv. *V. Epiſcopus quæſt.* 11.

25. Bona empta ex redditibus Epiſcopatus ipſo jure tranſeunt in dominium Eccleſiæ. Barboſ. *alleg.* 114. *num.* 17.

26. Bona Epiſcopi Titularis acquiruntur Papæ, idem, *ibid. num.* 21.

27. Poteſt Epiſcopus donare in vita, non cauſa mortis,

idem *ibid. num.* 32. 33. etiam Regularis. Filliuc. *tom.* 2. *tr.* 34. *c.* 3. *q.* 6. *n.* 60.

28. Poteſt conſervara patrimonium, & expendere bona Eccleſiæ in prophanos uſus. Barboſa *ibid. num.* 36. negant alii, *ibid. num.* 38.

29. Epiſcopus Regularis, neque de patrimonialibus, neque de acquiſitis poteſt teſtari, idem *ibid. n.* 20.

30. In vita non poteſt tam ample diſponere, quam Epiſcopus Sæcularis. DD. *ibid. n.* 22.

31. In infirmitate non poteſt quilibet Epiſcopus immoderatas facere eleemoſynas, idem *n.* 35.

32. Non poteſt Epiſcopus de bonis intuitu Epiſcopatus acquiſitis teſtari. Barboſa *alleg.* 114. *n.* 9.

33. Poteſt teſtari de aliis bonis patrimonialibus ex induſtria ſua acquiſitis, quamvis ratione ordinis, puta ſi Vice-Rex, vel Nuncius fuerit, idem *ibid. n.* 10.

34. Habita licentia teſtandi a Papa non expirat ob mortem Papæ, *ibid. n.* 25.

35. Et poteſt condere plura teſtam. *n.* 26.

36. Licentia ſuperveniens poſt factum teſtamentum valet, *ibid. n.* 27.

37. Bona Epiſcopi Regularis ſine legitimo teſtamento debentur Eccleſiæ, non Monaſterio, *ibid. n.* 28.

38. Epiſcopus non ſervans ea, quæ ſtatuta ſunt a Joanne XXII. *in extrav.* 2. *de elect.* quoad perceptionem fructuum Epiſcopatus anni primi, & ſecundi, non relicta portione ſtatuta Succeſſori, ibidem, ſuſpenditur a Pontificalibus, & ingreſſu Eccleſiæ. Barboſa *ibid. n.* 32.

39. Ingreſſus Eccleſiæ prohibitus facit ne in Eccleſia poſſit celebrare Divina, & durante Interdicto, non poteſt Epiſcopus ſepeliri in Eccleſia, neque in cœmeterio, niſi pœnitentiam egerit, & fit irregularis, ſi in Eccleſia Divina celebret, *ibid. n.* 33.

40. Translatus ad aliam Eccleſiam non poteſt deferre libros, & alia, que in priori Epiſcopatu ex ejus redditibus, licet in morte ea velit reddere priori Eccleſiæ. Suarez *de relig. lib.* 3. *c.* 16. *n.* 24. 25.

V. Archiepiſcopus, *n.* 2. 3.
Benedictio, *n.* 20.
Suffraganeus Epiſcopus, *n.* 1.
Uſura, *n.* 8.

A D D I T I O.

Epiſcopus Regularis recuperat jus ſuccedendi, etiam quoad renunciata, ad ſavorem tamen ſuæ Eccleſiæ. *Congreg. Concilii* 11. *Januarii* 1631.

Euchariſtia.

1. EXtra Parochiales Eccleſias non conceditur retineri aſſidue. Congreg. Epiſcop. 15. Jan. 1619.

2. Niſi a Papa. Deciſum refert Genuenſ. *in Praxi Neap. c.* 110.

3. Neque in Eccleſiis Tertiariarum, quæ profeſſionem ſolemnem non emittunt trium votorum, nec in clauſura vivunt. Congreg. Epiſc. 20. Dec. 1616.

4. In Parochialibus retineatur in Altare majori, eadem 6. Dec. 1594.

5. Pyxides ne ſint ebore, ex eadem 26. Julii 1588.

6. Duæ ſint Pyxides in Parochialibus, altera pro infirmis, quæ cum ſacculo ſerico albo, & chordulis pro montibus ad collum appenſa, deſerviat. Prov. 4.

7. Tabernaculum panno albo ſerico veſtiatur intus, & conopœo albo foris, ritu Romano, *ibid.*

8. Clavis ſit penes Rectorem tantum, *ibid.*

9. In Tabernaculo nihil aliud aſſervetur. Congreg. Rituum 22. Febr. 1593.

10. Renoventur particulæ octavo quoque die, quinque ſaltem in Pyxide ſint. Prov. 4.

11. Hoſtias ne laicus homo, neque fœmina conficiant, *ib.*

12. Velo coloris albi Pyxides ſemper veſtiantur. Rit. Rom. De Tabernaculo geſtatorio. *V. Proceſſio*, *n.* 36.

13. Ante Euchariſtiam ſemper ardeat lampas. Prov. 1.

14. Non adhibeatur contra grandinem, puta in valvis Eccleſiæ, benedicendo aerem. Prov. 3.

15. Decet magis, ut Solemnitas Corporis Chriſti celebretur in Cathedrali, a qua, & ad quam fieri debet Proceſſio. Deciſum refert Barboſa *alleg.* 22. *n.* 7. *V. Proceſſio*, *n.* 31. 39.

16. Non deferatur humeris, ſed manibus tantum. Congr. Rit. 2. Junii 1618.

17. Nec deferatur per vias Hebræorum. Congreg. Epiſcop. 22. Februarii 1593.

18. Feria V. Cœnæ Domini Clerus, & Canonici in Miſſa ſolemni communicent. Congr. Rit. 27. Septembris 1608.

19. Feria V. & VI. majoris hebdomadæ non deferatur extra Eccleſiam. Congreg. Epiſcop. 6. Auguſti 1591.

20. Feria VI. ejuſdem non deferatur noctu, & abrogata eſt conſuetudo, tamquam abuſus, eadem 22. Martii 1596.

21. Nemo ſumat in Paſchate Euchariſtiam extra Parochialem ſine licentia Epiſcopi in ſcriptis. Prov. 7.

22. Communicans in hebdomada majore, vel infra octavam Paſchæ ſatisfacit præcepto. Eugen. IV. Anno 1446.

23. Qui ſatisfacit Paſchati in Parochiali, non tamen poteſt in ipſo die Paſchatis Euchariſtiam ſumere in Eccleſia Regularium non habentium curam animarum. Congreg. Concil. 23. Januar. 1586. 14. Martii 1615.

24. Famuli ſæculares in Monaſteriis degentes ad Parochialem in Paſchate ire debent. Congreg. eadem 20. Feb. 1576.

25. Qui abfuerit, doceat de facta communione. Prov. 3.

26. Concubinarii, fœneratores, & blaſphemi alias moniti arceantur a communione. Prov. 1.

27. Qui non communicarint, deferantur ad Epiſcopum, ad ſex dies poſt octavam Paſchæ. Prov. 5.

28. Non meretricea. Sà *Confeſſio*, *n.* 42.

29. Non deferens Parochus ob periculum mortis, ſeu non denuncians interdictos, excuſatur. Bonac. *deleg. diſp.* 2. *q.* 8. *punct.* 2. *n.* 10.

30. Interdicantur non communicati ab ingreſſu Eccleſiæ Pr. 2.

31. Ob ſolam omiſſionem Paſchalis Communionis, & confeſſionis poteſt Epiſcopus procedere etiam ad excommunicationem: & ſi velit, ad pœnas etiam pecuniarias: non autem expedit, ut ſibi reſervet hunc caſum. Congreg. Concil. 30. Juanuarii 1587.

32. Clerici præterea ſingulis menſibus, Diaconi, & Subdiaconi bis in menſe communicent; cujus fidem exhibeant tertio quoque menſe. Prov. 1.

33. Diaconis, & Clero communio detur ad Altare, Laicis remotius. Prov. 4.

34. Sacerdotibus addita Stola in modum Crucis. *Brac.* 3. *Canon.* 3.

35. Adoleſcentes prius examinentur. Prov. 1.

36. Miniſtretur Laicis cum diſtinctione ſexus. Prov. 5.

37. Miniſtrans Epiſcopus Euchariſtiam extra Miſſam, induat Pluviale cum Stola, Prov. 5.

38. Miniſtrans Euchariſtiam, vel inſerviens miniſtranti nihil omnino recipiat, neque a ſponte dantibus, ſub pœna ſuſpenſionis a Divinis ipſo facto. Prov. 7.

39. Neque pro eleemoſynis pelviculæ exponantur. Pr. 4.

40. Pro communicando ægroto pridie Veſperi detur etiam ſignum cum campana. Prov. 5.

41. Neque noctu ſine neceſſitate deferatur, *ibid.*

42. Parocho impedito, deferat ille, qui audire poteſt confeſſiones. Prov. 4.

43. Parentur neceſſaria, & munda apud ægrotum a ſodalibus Societatis. Prov. 5.

44. Umbella adſit cum luminibus, & campanula, *ibid.*

45. Pluviale adhibeatur in locis inſignioribus. Prov. 3.

46. Umbella ruralis ab uno geſtanda rite adſit, *ib.*

47. Duæ ferantur particulæ, altera pro reditu niſi loci diſtantia, aut alia cauſa aliud ſuadeat. Prov. 1. & 2.

48. Purificatio ne unquam detur in vaſe ſacro, neque formam Calicis habente. Prov. 1.

49. Reis capitali ſententia damnatis, etiam mane quando exequenda eſt, poteſt dari Euchariſtia. Congr. Epiſc. 26. *Junii* 1590. etiam non jejunis Emmanuel Sà, *Euchariſt. n.* 2.

50. Numquam deferatur ad ægrotos, ut eam tantum adorent. Deciſum refert Praxis Epiſc. *V. Euchar. ad quintum.*

51. Sodalitas Corporis Chriſti inſtituatur. Prov. 1.

52. Indulgentiæ pro aſſocianda Euchariſtia conceſſæ ſæpius publicentur. Prov. 1.

53. Non exponatur cum ſolemnitate a Regularibus ſine licentia Ordinarii. Cong. Rit. 26. *Februar.* 1628.

54. Pro perſonis particularibus exponatur in oſtiolo Tabernaculi, aut in Pyxide velata cum luminibus & aſſiſtentia. Congreg. Epiſc. 7. *Septemb.* 1598.

55. Putrefactis Hoſtiis, (quod abſit) in Pixide, cuſtos earum 30. diebus pœniteat. Sylv. *Euch.* 2. *quæſt.* 9. *ſextum.*

56. Qui incaute eam dimiſerit, licet nihil nefandum acciderit, tribus menſibus ab Officio ſuſpendatur. Idem *ibid. ſeptimum.*

57. Ne fiat concio coram Sacramento in Altari expoſito, capite tecto. Congr. Rit. 16. Febr. 1630.

V. Benedictio, *num.* 15. *Canonicorum munera*, *num.* 48. 50. *Ceſſatio a Divinis*, *n.* 4. *Confraternitates*, *num.* 21. *& ſeqq. Excommunicatio*, *num.* 49. *Interdictum*, *n.* 21. 31. *& ſeqq. Peſtis*, *num.* 6. 7. *Proceſſio num.* 32. *Regularium jura ſub Epiſcopis*, *num.* 22. *Regularium jura circa Tertiarios*, *num.* 2.

Examinatores.

1. PRo concurſu Parochialium debent in Synodo eligi ſaltem ſex. Trident. *ſeſſ.* 24. *cap.* 18.

2. Pro examine Confeſſariorum, & Ordinandorum poteſt Epiſcopus eligere, quos voluerit. Gav. *de Synodo part.* 1. *cap.* 31.

3. Debent eſſe Magiſtri in Theologia, aut Doctores, vel Licentiati in jure Canonico. Trid. *loc. cit.*

4. Ex Ordine Mendicantium aſſumi poſſunt, *ibid.*

5. Ex Ordine aliorum Regularium. Gav. *loc. cit.*

6. Si deſint prædicti, poſſunt eligi alii Clerici magis idonei. Deciſum refert Maſſobr. *in Praxi de concurſu Requiſ.* 11. *dub.* 2. *in fine.*

Digitized by Google

7. Nominandi Regulares de nomine, & cognomine, nedum de titulo officii; alias Succeſsor in officio non eſt legitimus Examinator. Rota apud Garz. *de benef. par.* 9. *c.* 2. *dub.* 22.

8. Debent jurare ad ſacra Dei Evangelia in Synodo Electi. Trid. *loc. cit.*

9. Durat officium, donec alia Synodus habeatur. Deciſum refert Fr. Leo in *theſ. fori Eccleſ. parte* 2. *cap.* 3. n. 25.

10. Mortuis Electis, poteſt Epiſcopus alios eligere extra Synodum de conſenſu Capituli uſque ad Synodum, ex Decr. Clem. VIII. relato a Garz. *d. c.* 2. n. 72.

11. Imo, ſit tempore concurſus nullus ſit Examinator, poteſt Epiſcopus deputare novos ſine Synodo. Rota 29. *Novemb.* 1594. *coram Litta apud Ricc.* in *Praxi reſolut.* 355. *in edit.* 2.

12. Tres debent eſſe in examine pro Parochialibus. Trid. *loco cit.*

13. Nec Examinator quemquam Collegæ commendet. Provinc. 5.

54. Non accendant, niſi vocati ab Epiſcopo, *ibid.*

15. Excludatur ille, qui privatum examinandum docuit, *ib.*

56. A ſtata prece incipiant examen, *ibid.*

17. Attendant, veſtes, vultum, geſtus examinandi, *ib.*

18. Fiat examen circa ætatem, mores, doctrinam, prudentiam, & alia opportuna. Trid. *loc. cit.*

Vide ſupra Benefic. Parochialium proviſio a num. 22. *uſque ad* 30.

19. Si vota ſunt paria, Epiſcopus vel Vicarius accedere poteſt, quibus maluerit. Trident. *loco cit.*

20. Idem fiat ſi vota ſint ſingularia, *ibid.*

21. In examine ad Ordines, ſeu Confeſſiones, aut Conciones, tres adſint. Prov. 5.

22. Et præſente Epiſcopo, ſeu Vicario ſi voluerit adeſſe. Prov. 4.

23. Non poteſt Epiſcopus ſtatuere aliquod ſtipendium, etiam minimum Examinatoribus Synodalibus: & ſi Synodus ipſa ſtatueret, Decretum eſſet nullum. Deciſum refert Garz. *d. cap.* 2. *num.* 374.

24. Caveant ne quidquam prorſus occaſione examinis Paroch. Eccleſiarum, nec ante, nec poſt accipiant, alioquin ſimoniæ vitium tam ipſi, quam dantes incurrant. Trident. *loco citato.*

25. Ne abſolvi queant, niſi dimiſſis beneficiis, quæ quomodocumque obtinebant, & ad alia impoſterum inhabiles reddantur, *ibid.*

26. In Synodo Provinciali, ſi opus erit, teneantur rationem reddere, & graviter puniri poſſunt, ſi quid contra officium eos feciſſe comperiantur, *ibid.*

V. Benefic. collat. num. 16. *& ſeq.*

A D D I T I O.

5. Electi alias in Synodo, & non confirmati in poſteriori Synodo non ſunt idonei in examine beneficiorum Parochialium. *Congreg. Concilii* 13. *Julii* 1630. *& Barboſa de offic. Paroch. p.* 1. *cap.* 2. n. 67.

2. Si inter Examinatores aliquis adſit, qui non ſit Examinator Synodalis, concurſus eſt nullus. *Congregat. eadem Anno* 5629. & deciſum refert *Garz. de benefic. q.* 2. *c.* 2. *num.* 83. 324. 341. *Barboſa loco cit.* n. 71.

Intellige ſi votum ſuum det cum aliis: ſecus ſi tantum interroget, & alii ſuffragia ferant, in numero debito.

Excommiſſæ.

5. SUper electione Papæ, & creatione Cardinalium ſponſiones, & Excommiſſæ prohibentur. Gregorius XIV. Anno 1591.

2. Sub pœna nullitatis, applicationis pecuniarium piis locis; privationis beneficiorum, inhabilitatis, excommunicationis reſervatæ Papæ, *ibid.*

Excommunicatio.

1. AD finem revelationis pro deperditis, aut ſubtractis rebus non inferatur, niſi ab Epiſcopo ex re non vulgari, & cauſa mature cognita. Trid. *ſeſſ.* 25. *c.* 3.

2. Data a Vicario Generali pro perditis valet. Deciſum refert Barb. *alleg.* 96. *n.* 6.

3. Non valet. Deciſum referunt alii, *ibid.*

4. A Capitulo, ſede vacante, valet, *ibid.* n. 7. *&* 10.

5. Vicarius Apoſtolicus eam concedere poteſt per monitorium. Deciſum 26. Octobris 5590. apud Barboſam *n.* 10.

6. Poteſt Epiſcopus communicare hanc facultatem Vicario Foraneo, ſpecialiter, & expreſſe. Deciſum refert Barb. *ibid. num.* 9.

7. Inferiores Epiſcopo non poſſunt dare monitoria. Deciſum referunt DD. *ibid. num.* 12.

8. Debent dari in ſubſidium, deficiente omni alia probatione. DD. *ibid. num.* 14.

9. Et ad inſtantiam tantum partis, cujus intereſt, *ibid. num.* 19. *&* 24.

10. Cum ſpeciali mandato ad obtinendum, idem *n.* 22.

11. Non ad inſtantiam excommunicati, ſeu notorie criminoſi. Prov. 4.

12. Pro civili intereſſe, non pro criminali. Congreg. Epiſcop. 22. Aprilis 1616.

13. Non pro re omnino occulta. Prov. 4.

14. Neque pro re jamdiu amiſſa, ut veriſimile ſit non haberi de ea memoriam, *ibidem.*

15. In Curia Romana attenditur valor aureorum quinquaginta. Barboſa *loc. cit. n.* 30.

56. Non dentur contra aliquem impotentem ſatisfacere. Prov. 4.

17. Neque nominari debet perſona, quæ præſumitur rem habere. Barboſa *cit. n.* 33.

18. Poſſunt dari monitoria ante cœptam litem, & ea pendente, quoties jura permittunt, examinari teſtes, & articulos produci, idem *n.* 38.

19. Forma monitorii habetur apud Quar. in *ſumm. V. Excommunicatio ad finem revel.*

20. In monitoriis expeditis a Papa obſerventur verba, ſed poſſunt vulgari lingua publicari. Deciſum apud Quar. *ibid.*

21. Non promulgentur in feſtis ſollemnioribus Domini, & ſanctorum. Prov. 4.

22. Nec in loco, ubi timetur ejus contemptus, *ibidem.*

23. Pro executione Papalium monitoriorum, Vicarius nihil accipiat. Congregat. Epiſcop. 25. Octobris 1588.

24. Qui deponunt, non tenentur jurare. Barboſa *loc. cit.* n. 34.

25. Niſi in monitoriis juramentum decernatur, *ibid.*

26. Antequam feratur ſententia, habeatur relatio de promulgatione, locis, & temporalibus: tum iterum de cauſa deliberetur. Prov. 2.

27. In cauſis judicialibus, quando executio realis, & perſonalis fieri poteſt, abſtineat a cenſuris, ſeu interdicto, ſed per mulctas pecuniarias, etiam contra laicos procedant. Trident. *ſeſſ.* 25. *cap.* 3.

28. Si executio prædicta fieri nequit, ſitque erga judicem contumacia, tunc excommunicatio poterit inferri, *ibid.*

29. Eadem in criminalibus fieri poſſunt, & debent, ſi delicti qualitas id poſtulet, *ibid.*

30. Severa forma juris, *in cap. ſacro cap. contingit de ſent. excomm.*

31. Quam ſi omittat Prælatus inferior Epiſcopo, vel Epiſcopi Vicarius, ſine juſta cauſa, eſt interdictus ab ingreſſu Eccleſiæ per menſem. Navar. *cap.* 27. *n.* 8.

32. Cauſas juſtas non præmittendi monitione, lege in praxi Epiſc. *V. Excommunicatio.*

33. Non eſt imponenda excommunicatio ob feſtorum violationem. Congreg. Epiſcop. 16. Januarii 1615.

34. Neque contra non audientes quotidie Concionem in Quadrageſima, eadem 15. Martii 1583.

35. Neque contra polluentes Eccleſiam, eadem 10. Maji 1619.

36. Neque facile contra alloquentes Moniales, eadem 15. Januari 1616. & 1. Septembris 1617.

37. Neque contra Clericos ludentes, aut ludere ſpectantes, eadem 5. Febr. 1616.

38. Neque contra eos, qui practicas faciunt ad beneficia, antequam vacent, eadem 19. Januarii 1618.

59. Nulla excommunicatio debet ferri ab Epiſcopo Pontificaliter induto, neque debet pingi excommunicatus inter Dæmones, eadem 14. Novembris 1592.

40. Excommunicatus ab Epiſcopo, & denunciatus publicetur ad valvas Cathedralis, & Parochialis Eccleſiæ: tum a Curatis, & Diœceſanis, qui primo ſaltem Dominico die cujuſque menſis, illum populo denuncient uſque ad abſolutionem. Prov. 2.

41. Si Excommunicatus, vel interdictus publice, qui a Sacerdote Celebrante nominatim monitus, ut exeat de Eccleſia, auſerit permanere; excommunicationis novo vinculo irreptiptus eſt, ſedi Apoſtolicæ reſervatæ a Clemente V. Prov. 5.

42. Si tres menſes manſerit in eo ſtatu, illius nomen Epiſcopus denunciet reliquis Provinciæ Epiſcopis, tum illis, quorum Diœceſes ſunt finitimæ. Prov. 2.

43. Excommunicatus per annum inſordeſcens, habeatur tamquam de hæreſi ſuſpectus. Trid. *cit. ſupra.*

44. Statutum Epiſcopi valet, quod obſtinate perſeverans in excommunicatione, quolibet menſe ſolvat certam pecuniæ quantitatem. Genuenſ. *in man. Paſt. cap.* 65. *num.* 6.

45. Excommunicatio lata pro re gravi poteſt ſæpius aggravari ſingulis Dominicis, & feſtis, pulſatis campanis. Gen. *ib.*

46. Poteſt etiam prohiberi uxor, in caſibus gravioribus, ne communicet cum marito excommunicato, excepto debito conjugali. Sanchez *lib.* 9. *diſp.* 14. *n.* 7. *&* 13.

47. In omni Sacriſtia habeatur Tabella cum nominibus excommunicatorum, & interdictorum. Prov. 6.

48. Mittantur etiam eorum nomina ad Regulares, *ibid.*

49. Excommunicati paulo ante Paſcha, non ſunt moleſtandi, ſi non excommunicant in Paſchate. Congreg. Epiſcoporum 25. Maji 1601.

50. Summarium quoque excommunicationum, & qua de cauſa infligantur, communi lingua publicentur in Cathedrali, die primo Dominico Quadrageſimæ; & in iis Provincialibus, in quibus Epiſcopus cenſuerit. Prov. 3.

51. Nefas ſit ſæculari Magiſtratui prohibere Judici Eccleſiaſtico ne excommunicet, aut mandare, ut revocet excommunicationem latam, eo prætextu, quod prædicta non ſint obſervata: cum hæc cognitio pertineat ad Eccleſiaſticos. Trident. *ſeſſ. cit. cap. 3.*

52. Vitandi vero ſunt excommunicati in duplici genere tantum, percuſſores publici Clericorum, & publice denunciati. DD.

53. Notorius percuſſor dicitur, qui viſus eſt a ſex perſuois ſaltem. Navarr. *cap. 25. n. 73.*

54. Potuit excommunicatus audire Concionem in Eccleſia. Abbas *in cap. reſponſio, n. 2. & 3. de ſent. excomm. V. Benedictio, n. 18. Benef. Reſignatio, n. 18. Bona Eccleſiaſtica, n. 1. 23. 25. Cenſuræ, n. 12. 13. Cingari n. 4. Concubinarius, n. 1. Gratiæ, n. 1. 2. Miraculum, n. 3. Monialium receptio, n. 1. 2. 6. Monialium alimenta, n. 1. Monialium communes leges, n. 24. Monialium educatio activa, n. 3. Montes Pietatis, n. 3. 6. Quadrageſima, n. 4. Sepultura, n. 16. 23. Toracamentum, n. 1. 4. Vicarius Generalis, n. 28. 29.*

Exempti.

1. UNiverſitates generales, Collegia Doctorum, ſeu Scholarium, & Regularia loca, necnon Hoſpitalia actu hoſpitalitatem ſervantia, & perſonæ prædictorum ſunt exemptæ. Trid. *ſeſſ. 14. cap. 5.*

2. Item ii, qui Monaſteriis, Hoſpitalibus, Collegiis, aut Militiis privilegiatis actu ſerviunt, & intra eorum ſepta reſident, aut ſecundum regulam earumdem militiarum profeſſionem fecerint, idem *ſeſſ. 24. cap. 11.*

3. Nihil detractum eſſe Ordinariis intelligatur ex Privilegiis, ſeu titulis honorariis Protonotariatus, Comitis Palatini, Capellani Regii, aut ejuſmodi aliis, quo minus ii ipſis Ordinariis tanquam Sedis Apoſtolicæ Delegatis plene ſubjecti exiſtant, *ibidem.*

4. In ratione Beneficiorum Ordinariis ſubjiciuntur omnes, etiam ſi reſideant in Curia Romana, aut familiares ſint Cardinalium, non obſtantibus quibuſcumque inhibitionibus, idem *ibidem.*

5. Referendarii non poſſunt excommunicari, vel interdici ab Epiſcopo. Zerola *parte 2. V. Referendarii.*

6. Neque ſubſunt Ordinariis una cum Capellanis, familiaribus, & ſervitoribus. Paul. III. Anno 1540. Sixtus V. Anno 1586.

7. Item, & Auditores Rotæ Romanæ ſunt exempti ab Ordinariis. Clement VIII. Anno 1525.

8. Item & eorum loca tenentes, idem *ibid.*

9. Subcollectores Cameræ Apoſtolicæ, ſi non ſerviunt amplius, ſub Ordinario ſunt. Congregatio Epiſcopor. 1. Octobris 1602.

10. Epiſcopus reſidens etiam extra Viſitationis actum, poteſt punire exceſſus Clericorum Privilegiatorum, ut Delegatus Sedis Apoſtolicæ. Trid. *ſeſſ. 14. cap. 7.*

11. Ex defectu juſtitiæ, ſi non poteſt haberi recurſus ad Papam, ſeu Superiorem Exemptorum, poteſt adiri Ordinarius. Barboſa *alleg. 105. n. 67.*

12. Poteſt Epiſcopus capere Exemptum, & remittere ad competentem, ſi fugæ ſit periculum, & quando non poteſt expectari auctoritas Judicis Exemptorum. DD. apud eumdem, *ibid. n. 64.*

13. Epiſcopo ſubduntur Exempti ad hoc, ut per eum poſſint denunciari, & mandari, ut evitentur, quando ſunt notorie excommunicati. DD. apud Barboſam *loc. cit. n. 73.*

V. Concilium Provinciale, n. 5. 51. 72. Proceſſio, n. 7. Protonotarii, n. 1. Regularium jura ſub Epiſcopo, per totum. Subſidium Charitativum, n. 16. Synodus Diœceſana, n. 11. 20. Tertiarii, num. 89. 90. Viſitatio Epiſc. n. 6. 12. 20. 24. 28. 29. 30. 32. 33. 34.

ADDITIO.

Commiſſarii Fabricæ S. Petri ſubduntur Ordinariis locorum. Congreg. Epiſcop. 1. *Septembris* 1603.

Exequiæ.

1. SUb quovis prætextu non retardetur Sepultura mortuorum. Congreg. Epiſc. 5. Maji 1617.

2. Ante ſolis ortum, & poſt occaſum ne efferantur mortui ſine licentia Epiſcopi. Prov. 1.

3. Neque niſi poſt 12. horas ab obitu: qui vero repentina morte obeunt, non ante horas viginti quatuor. Prov. 6.

4. Hæredes Defunctorum poſſunt vocare numerum Sacerdotum ſibi bene viſum. Congreg. Epiſc. 5. Maji 1617.

5. Et ceram pro libito dare, eadem *ibid.*

6. Licet a Defuncto accerſiri tantum Regulares jubeantur, non tamen excluditur proprius Parochus, eadem 24. Aprilis 1584.

7. In vocandis ad funus præferantur ii, qui ſunt de gremio Parochialis Eccleſiæ. Prov. 4.

8. Vocati adſint ipſi, neque habeatur ratio non vocatorum, etiamſi adſint, neque præſertim, nomine aliorum, *ibid.*

9. Ne efferantur a quoquam, nec etiam a Regularibus quibuſcumque quovis prætextu, non vocato, & expectato Parocho Defuncti, eoque præſente, niſi ipſe aliud permiſerit, vel adeſſe recuſet. Congreg. Epiſc. 12. Januarii 1600.

10. Non obſtante quacumque ſpeciali conſuetudine, eadem 1. Julii 1606.

11. Regulares conveniant ab Eccleſiam Parochialem, ſeu aliam, in qua Defunctus jacet, eadem 26. Auguſti 1616.

12. Totus Clerus conveniat in Eccleſiam ſaltem proximam ædibus Defuncti. Prov. 1.

13. Cruces tot adhibeantur, quot Collegiatæ vocantur, & ſub Cruce Rectoriæ procedant alii invitati Clerici, *ibid.*

14. Crux autem Parochialis regulariter deferri tantum debet, niſi probetur contraria conſuetudo canonice præſcripta. Congreg. Epiſc. 29. Julii 1616.

15. Regulares teneant locum ſolitum in Proceſſionibus. Prov. 1.

16. Curatus Regularis, ad cujus Eccleſiam defertur cadaver, procedat inter Curatos, & Regulares; & illi, quibus ille Curatus eſt, procedant loco ſuo. Congreg. Epiſcopor. 14. Auguſti 1643.

17. Duo Parochi, a quo, & ad quem funus effertur, etiamſi alter ſit Regularis, Cotta, & Stola induti pares incedant. Prov. 1.

18. At ſecus; ſi alter ſit in Dignitate conſtitutus, & cum ſuo Capitulo interſit, quia eo caſu alter Parochus præire Capitulo debet. Prov. 7.

19. Parochi Defuncti locus in funere, erit a ſiniſtris Superioris illius Eccleſiæ, ad quam defertur. Congreg. Epiſc. 2. Julii 1591.

20. Accenſæ candelæ deferantur a Clero, nec extinguantur niſi Officio abſoluto. Prov. 5.

21. Regulares, ad quos defertur, neque domi, neque in via Officium facere poſſunt, ut Parochi. Congreg. Epiſcop. 28. Octobris 1584.

22. Non portent laicum Eccleſiaſtici, neque inferiorem gradu Clericum, qui ſunt in Superiori. Prov. 6.

23. Diaconi Diaconum efferant, Sacerdotes Sacerdotem, *ibidem.*

24. Epiſcopum efferant Dignitates, & Canonici, *ibid.*

25. Recto tramite ad Eccleſiam Regularium ſunt deferendi Defuncti. Congreg. Epiſc. 11. Decembr. 1615. *Nad. V. Sepultura, num. 13.*

26. Parochus deducet funus uſque ad Eccleſiam Regularium, in qua Regulares Officium circa cadaver peragent, niſi contraria adſit conſuetudo. Cong. Epiſc. 18. Junii 1591. 5. Junii 1615. 31. Jan. 1617.

27. Non inferantur in Eccleſiam inter Miſſæ majoris celebrationem. Prov. 1.

28. Omnes autem circumſtent, Officia celebrantes, *ibid.*

29. Neque a laicis Confratribus celebrentur. Prov. 6

30. Miſſam, etiam Dominico die, cantare coram Defuncto licet, *ibid.* & Rit. Rom.

31. Taxa fiat ab Epiſcopo de ſingulis, quæ in hoc genere accidunt. Prov. 1.

32. Fiat Tabella, in qua præſcribatur cereorum numerus, & pondus, tum eleemoſyna, propoſitis pœnis, ut obſervetur. Prov. 7.

33. Pallium commune pro feretro, aut ſumptibus populi, aut Cleri fiat, cui ideo dari debet aliquid ab hæredibus Defunctorum juxta taxam Epiſcopi. Prov. 1.

34. Comparatum detur deinde gratis. Prov. 4.

V. Supellex Supra, n. 1.

35. Pallium nobilium cedat in ornamentum Eccleſiæ tantum, non ad uſum Defunctorum. Prov. 1.

36. Pro Crucibus nihil omnino detur. Prov. 4.

37. Quod nomine campanarum, ſeu Sacriſtiæ datur, Epiſcopo concedente id vere in eos uſus inſumatur, *ibid.*

38. Qui Crucem tulerit, vel campanas pulſaverit, accipiat quod eo nomine ſtatutum eſt, *ibid.*

39. Qui ſunt in ſacris, æque habeant, ac Sacerdotes, *ibid.*

40. Cerei circum cadaver, & in Altaribus accenſi, Sacriſtiæ addicantur. Prov. 1.

41. Adhibeantur ii ad Miſſas, neque ullo modo vendantur ſine licentia Epiſcopi. Prov. 2.

42. Qui ſupererunt, Rectoris erunt, eorumve, ad quos de jure, *ibid.*

43. Excipiuntur ii, qui Clericis dantur, vel funeralium nomine, Cathedrali, & Parochiali, *ibid.*

44. Nulla pactio, neque pignus fiat; piæ tamen conſuetudines ſerventur. Prov. 1.

45. Et ad eas cogantur hæredes ab Epiſcopo. Prov. 2.

46. Pro loco, in quem mortuus infertur, ne quicquam prorſus exigatur, niſi pia adſit conſuetudo. Prov. 4.

47. Neque nomine Cœnotaphii, quod in medio Eccleſiæ ad pompam ex tabulis conſtruitur, *ibid.*

48. Pauperum cadavera gratis ſepeliantur. Congreg. Epiſc. 5. Maii 1617.

49. Neque Parochus, intra cujus fines aliquis alienæ Parochiæ occiſus eſt, alio transferri ejus cadaver prohibeat, nihilque ideo accipiat. Prov. 4.

50. Si vero translatio fit cum funere, liberum ſit ei uti jure, *ibid.*

51. At

51. Anniverſaria ne fiant die feſto, ſed eo caſu in præcedenti die. Prov. 6.

52. Vel in ſequenti die. Congregat. Rituum 27. Septembris 1608.

53. Tolerantur Miſſæ privatæ de Requiem in feſto Duplici, quod non eſt de præcepto, pro implenda voluntate Teſtatorum, eadem 1. Septembris 1607.

54. In Altari pro certis diebus privilegiato non poteſt dici Miſſa de Requiem in feſto Duplici de præcepto, eadem 24. Aprilis 1625.

55. In diebus, quibus prohibetur fieri de feſto Duplici, non debent dici Miſſæ de Requiem, eadem 28. Aug. 1627.

56. Die Dominico denuncientur a Parocho officia Defunctorum obeunda in Parochiali. Prov. 6.

57. Et Anniverſaria, etiam in Cathedrali. Prov. 6.

58. Nemini quemquam in funere laudare liceat, quem Epiſcopus non probarit in ſcriptis. Prov. 1.

59. Sermo haberi poteſt, & in Eccleſia tantum. Prov. 4.

60. Et finita Miſſa. Rubr. Miſſal. *tit.* 13. *n.* 6. *Ceſſatio a Divinis, num.* 6. *Confraternitates, num.* 44. 45. *Regularium jura ſub Epiſcopis, num.* 44. *& ſeqq.*

ADDITIO.

1. Parochus debet vocare Clericos deſtinatos ab hæredibus, non alios. *Congr. Rit.* 8. *Auguſti* 1601.

2. Alias poteſt vocare quos maluerit, omiſſis etiam vicinioribus, *eadem* 7. *Septemb.* 1613.

3. Confraternitates non poſſunt accedere, niſi vocatæ expreſſe, & ſpecialiter, *eadem* 9. *Decemb.* 1617.

4. Et tunc non poſſunt erigere Crucem, eadem 22. Novembris 1631.

5. Vocati omnes ad ſonum debent convenire ad Eccleſiam Parochialem Defuncti, *eadem* 9. *Decemb.* 1617. 16. *Februarii* 1631.

6. Neque ſiſtere extra januam illius. *Congr. Epiſcop.* 13. *Novembr.* 1620. ſi capax.

7. Nemini licet deferre cadaver irrequiſito proprio Parocho. *Congr. Rit.* 18. *Auguſti* 1629.

8. Neque Canonicis Eccleſiæ Cathedralis, *ead.* 26. *Nov.* 1631.

9. Si recuſet intereſſe Parochus requiſitus, poſſunt Defuncti ſepeliri in Eccleſia, in qua ſepulturam elegerunt, ſine præſentia Parochi, *eadem* 22. *Decemb.* 1629.

10. An ad Parochum ſpectet decernere viam per quam exportandus eſt Defunctus, uſque ad portam Eccleſiæ Regularium, in qua eſt ſepeliendus. *Congr. Epiſcop.* 4. *Jan.* 1594. 18. *Junii* 1591. 5. *Junii* 1515.

11. In funeribus unica Crux deferenda eſt illius Eccleſiæ, ad quam defertur cadaver, poſt quam debent incedere immediate perſonæ Eccleſiæ illius, deinde cæteri ſecundum antianitatem. *Congr. Rituum* 30. *Septembris* 1614. 22. *Novembris* 1631.

12. Dummodo non interveniat Capitulum Cathedralis Eccleſiæ, ſub cujus Cruce omnes, eo caſu, incedere debent, *eadem* 22. *Martii* 1631.

13. Et in hoc caſu Curatus, & Sacriſta Cathedralis Eccleſiæ, licet ſint amovibiles, debent præcedere Parocho Defuncti, eadem *ibid.*

14. Crux propriæ Parochiæ Defuncti deferenda eſt, ut ſupra; non autem antiquæ Parochiæ, ex qua diſmembrata fuit nova Parochia, de qua eſt Defuncti, eadem *ibid.*

15. Parochus ſæcularis deferat Stolam in Parochia etiam Regularium, dum Defunctus in eorum Eccleſia ſepelitur: & eodem modo in eodem caſu, & tempore Parochus Regularis in Parochia Defuncti, *ead.* 30. *Septembris* 1629. 29. *Januar.* 1629.

16. Omnibus in Eccleſiis Regularium ſive per ſe ipſos, ſive per alios ſæculares Officium fieri debet, non obſtante quavis contraria conſuetudine, *eadem* 12. *Martii* 1612. 5. *Julii* 1614. 23. *Martii, &* 12. *Octobris* 1619. 12. *Feb.* 2. *Martii,* 8. *Auguſti* 1629. 5. *Julii* 1631. ubi excluditur immemorabilis etiam conſuetudo.

17. Parochi non debent plus recipere pro tumulandis exteris, quam pro civibus. *Congr. Concil.* 27. *Martii* 1617.

18. Si deponantur in Parochiali, ut inde transferantur ad Eccleſiam Regularium, in qua elegerunt ſepulturam, nihil debetur Eccleſiæ Parochiali, exceptis juribus Parochialibus. *Congr. Rit.* 23. *Martii* 1619.

19. Baronum Defunctorum regalia, quæ conſiſtunt in lecto, equo, pileo, enſe, annulo, calcaribus, debentur Epiſcopo, in cujus Diœceſi eſt Baronia: non autem illi, in cujus Diœceſi deceſſit. *Congr. Epiſcop. apud Jul. Lavor. var. lucubr. tom.* 1. *tit.* 2. *cap.* 3. *n.* 204.

Exequiæ Eccleſiaſticorum.

1. MOrtuo Summo Pontifice, in omni Eccleſia campanæ pulſentur; tum in Cathedrali, & Collegiatis Miſſa pro eo cantetur. Prov. 6.

2. Sacerdotes ſinguli Miſſam dicant, aut ſaltem Collectam in ea, *ibid.*

3. Mortuo Epiſcopo, Sacerdotes ſinguli per dies novem Miſſam pro eo faciant, aut Collectam recitent, *ibid.*

4. Capituli munus ſit monendi Diœceſanum Clerum, *ib.*

5. Exequiæ Epiſcopi deſcribuntur late in Cærem. Epiſc. *lib.* 2. *cap.* 28.

6. Epiſcopus vivens Prædeceſſoris ſui proxime defuncti ſingulis annis in die obitus anniverſarium celebrare debet, vel ſaltem Miſſæ a Dignitate, vel Canonico celebratæ, intereſſe, & in fine ipſe debet abſolvere. Cæremoniale Epiſcoporum, *ibid. cap.* 36.

7. Canonico mortuo, ſumptibus Capituli fiat funus; tum Miſſa Conventualis, & Miſſæ privatæ a ſingulis Sacerdotibus illius Eccleſiæ. Prov. 4.

8. Parocho mortuo, Succeſſor quotannis Anniverſarium celebret pro eo cum Miſſa Parochiali, Prov. 6.

9. Infra Octavam Defunctorum arbitrio Epiſcopi, die non impedito, Canonicus, ſeu Dignitas Eccleſiæ Cathedralis celebrabit Miſſam pro animabus omnium Epiſcoporum, & Canonicorum Cathedralis Defunctorum. Cæremon. Epiſcop. *loc. cit. cap.* 37.

10. Clerus faciat Miſſas pro iiſdem. Prov. 3.

11. In Collegiatis fiat idem pro Canonicis illius Eccleſiæ, *ib.*

V. Exequiæ, n. 22. 23. 24. *Parochorum munera, n.* 46. 47.

Exorciſta.

1. NE quis Exorciſtæ fungatur officio ſine licentia Epiſcopi. Prov. 1.

2. Neque duo ſimul exorcizentur. Prov. 4.

3. Mulieres ne tangantur ab Exorciſta, *ibid.*

4. Neque ullus quæſtus, aut percunctatio ad divinationem intercedat. Prov. 1.

5. In Eccleſia tantum exorciſmi fiant, paucis præſentibus, uno, ſaltem Eccleſiaſtico, neque ante ortum, neque poſt ſolis occaſum. Prov. 4.

V. Monialium Cura Spiritualis, num. 30.

Extrema Unctio.

1. EXtremam Unctionem, & Viaticum, aliaque Sacramenta non poſſunt dare Confeſſarii iis, quorum audierint Confeſſiones, licet ii dicant ſibi ea denegari a Parocho. Leo X. Anno 1518.

2. Niſi denegatio ſit illegitima, & viciniorum teſtimonio probata, aut requiſitio coram Notario facta doceretur, *ib.*

3. Religioſi non poſſunt miniſtrare hoc Sacramentum, nec etiam in neceſſitate, alias incidunt in Canonem Cler. relig. *de Privil.* Sylv. *V. Unctio.*

4. Licentiam dare poteſt prius Sacerdos, etiam ſi ſit excommunicatus, aut ſuſpenſus. Sylv. *ibid. q.* 4.

5. Ne Pueris uſu rationis carentibus, neque mulieribus in partu, neque damnatis ultimo ſupplicio miniſtretur. Prov. 4. Senio confectis, non ægrotis, dari poteſt, *ibid.*

6. Una cum Viatico, ſi opus eſt, deferatur oleum infirmorum, *ibid.*

7. In via Pſalmi recitentur, *ibid.*

8. Sacculo ſerico violaceo de collo pendente feratur Olei vas, *ibid.*

9. Si Oleum aliud non ſacrum adhibeatur, iteretur unctio, Prov. 5.

10. Oleo veteri ſacro poterit uti Parochus in caſu neceſſitatis. Congr. Epiſcop. 20. Martii 1590.

11. Singulis menſibus reddatur ratio Deputato ab Epiſcopo de Defunctis, & Sacramentis miniſtratis. Prov. 4.

V. Ceſſatio a Divinis, n. 5. *Interdictum, n.* 38. 39. *Olea Sacra, n.* 12. 13. *Peſtis, n.* 8. *Regularium jura circa Tertiarias, num.* 3.

Familiaris Epiſcopi, vel Cardinalis.

1. FAmiliaris, & commenſalis, idem; Trid. *ſeſſ.* 23. *c.* 9. continue, inquit, commenſalitatis.

2. Familiares Epiſcopi, laici, ſunt immunes a laica juriſdictione. Congreg. Epiſcop. 7. Junii 1595.

3. Cardinalis Presbyter poteſt conferre primam tonſuram, & Minores Ordines ſuis familiaribus. DD. apud Barboſam *de poteſt. Epiſcop. alleg.* 5. *num.* 19.

4. Epiſcopus Titularis non poteſt ordinare ſuam familiarem. Trid. *ſeſſ.* 14. *c.* 2.

5. Poteſt Epiſcopus ordinare familiarem ſuum, ſi per triennium ſecum fuerit commoratus, & beneficium quacumque fraude ceſſante ſtatim re ipſa illi conferat. Trid. *ſeſſ.* 23. *c.* 9.

6. Habet hoc etiam locum in minoribus, & prima tonſura. Navarr. *conſ.* 11. *de temp. ordinat.* & deciſum refert Armendar. *in addit. ad recompil. legum. Navarr. lib.* 1. *tit.* 18. *lib.* 7. *de Epiſcop. num.* 35.

7. Triennium ſufficit incœpiſſe, antequam eſſet Epiſcopus. Deciſum refert Garz. *de benef. part.* 2. *cap.* 5. *n.* 83.

8. Debet eſſe continuum. Campanil. *in Div. Juris Canon. Rub.* 9. *cap.* 9. *num.* 12.

9. Beneficium ſtatim ei eſt conferendum. Deciſum refert Garz. *d. cap.* 5. *num.* 85.

10. Et

10. Et ſufficit Beneficium ſimplex in aliena Diœceſi. Congr. Conc. 26. Maji 1594.

11. Etiam ad titulum penſionis Ordinarii poteſt. Deciſum refert Garz. *d. c.* 5. *n.* 81. 82.

12. Etiam ad titulum Patrimonii pro neceſſitate, & commoditate Eccleſiæ Epiſcopi, & debet adſeribi illi Eccleſiæ. Deciſum refert idem, *ibid.*

13. Licet ordinandus ſit Ultramontanus, ordinari poteſt, ut ſupra. Congr. Epiſcop. 12. Januari 1618.

14. Non poteſt tamen Epiſcopus diſpenſare cum familiari ſuper illegitimitate, etiam ad minores Ordines, neque ſuper interſtitiis. Deciſ. refert. Garz. *loc. cit. num.* 86.

15. Poſtquam fuerit ordinatus titulo Beneficii collari, erit Epiſcopo ſubditus, & ſic cum eo diſpenſare poterit in interſtitiis. Deciſum refert Armandar. *loco cit. num.* 50.

16. Non poteſt admitti ad concurſum Parochialium, niſi per obitum. Deciſum refert Genuenſ. *in Praxi* 1. *edit. c.* 66. *V. Exempti, num.* 4.

A D D I T I O.

1. Collatio Beneficii riquiritur etiam ad primam Tonſuram familiaris Epiſcopi. *Barb. cum aliis de poteſt. Epiſc. alleg.* 5. *num.* 11.

2. Beneficium ſtatim conferendum, hoc eſt, intra decem circiter dies. *Monſel. cum aliis in ſumm. tract.* a. c. a. *num.* 9.

3. Ratio Ordinationis, & Litterarum dimiſſorialium ad alium Epiſcopum in caſu familiaris eſt eadem. *Barb. l. c. n.* 16.

4. Poteſt Epiſcopus diſpenſare in inteſtitiis eum ſuo familiari, ſi reliqua a Conc. Trid. præſcripta adſint, DD. *cum Diana* 3. *tract.* 4. *de Sac. reſol.* 190.

Feſti dies.

1. NON poteſt Epiſcopus ſacrare dies Feſtos iis, qui non ſunt auctoritate Apoſtol. relati in ſanctorum numerum. Sanchez *in præcepta Decal. lib.* 2. *cap.* 43. *n.* 9. & Azor. *p.* 2. *lib.* 1. *cap.* 26. *quæſt.* 14.

2. Solus Epiſcopus poteſt ſtatuere dies Feſtos, vocato populo, ut ab eo audiat, an nimis gravetur. Barboſ. *de pot. Epiſc. alleg.* 105. *num.* 36.

3. Poteſt indicere Feſta in Synodo ſine populi conſenſu. M. Aut. Genuenſ. *in praxi c.* 51. *ubi reſp. ad tex. in c. fin. de feriis.*

4. Poteſt Epiſcopus incidere Feſta uſque ad meridiem tantum, & populus tenetur audire Miſſam. Azor. *loc. cit. q.* 8.

5. Parciſſimus ſit Epiſcopus in inſtitutione Feſtorum. Sayrus *in clavi reg. lib.* 7. *cap.* 3. *num.* 16.

6. Colantur Feſta uſu, vel publico voto inducta. Prov. 3.

7. Feſta de præcepto communia toti Eccleſiæ ſunt Nativitatis Dom. Reſurrectionis, Aſcenſionis, Pentecoſtes, Epiphaniæ, Corporis Chriſti: Circumciſionis Domini; Duæ feriæ poſt Paſcha, & Pentecoſten ſe hæc ex conſuetudine. Azor. *infra*. Aſſumptionis, Nativitatis, Purificationis, Annunciationis Beatæ Virginis, Nativitatis S. Joann. Baptiſtæ, SS. Apoſtolorum Petri, & Pauli, Natal. duodecim Apoſtolorum, S. Stephani, Sancti Laurentii, Dedicationis S. Michaelis Archangeli, Omnium Sanctorum, Inventionis S. Crucis, Hæc Sylv. *V. Dominica*, *q.* 1.

8. De conſuetudine univerſali ſunt Feſta Sancti Nicolai, S. Antonii, Sanctæ Catharinæ, idem *ibid.*

9. Item SS. Innocentium, & S. Sylveſtri, ſtandum eſt conſuetudini, idem *ib.* & Azor. cum aliis *p.* 2. *lib.* 1. *cap.* 25.

10. De S. Martini Feſto idem docet Azor. *ibidem.*

11. Feſtum S. Marci non eſt de præcepto, jure communi. Azor. *ib.* niſi ubi eſt conſuetudo.

11. Feſtum S. Joſeph eſt ubique de præcepto. Greg. XV. Anno 1621.

13. Feſtu item S. Annæ. Idem Anno 1622.

14. Item Feſtum S. Franciſci. Congreg. Rit. die 3. Januar. 1622. & in Tabella eſt Romæ edita Anno 1631. de Feſtis ubique de præcepto.

15. Decreto evulgentur Feſta de præcepto, & de conſuetudine, vel voto, & in Calendario notentur cum vigiliis de præcepto. Prov. 3.

16. Ea denunciet Parochus die Dominico præcedente: & doceat de agendis eo die, *ibid.*

17. Denunciet etiam Indulgentias, Stationes, Orationes, Proceſſiones, & Officia Defunctorum in Parochiali obeunda, *ib.*

18. Abſtineat ab opere ſervili, mercatus ne fiant; negotiationes, & judiciorum ſtrepitus quieſcant. Pius V. Anno 1566.

19. Licet diebus Feſtis dare operam rebus ad vitam neceſſariis tempore perituris, vel ubi neceſſitas urget, aut pietas ſuadeat judicio Ordinarii. Deciſum refert Quar. *V. Dies Feſti.*

20. Nundinæ occurrentes in die Feſto, quæ fiunt qualibet hebdomada, fiant in præcedenti feria; quæ vero ſemel in anno, tolerari poſſunt poſt celebratam Miſſam majorem. Congr. Epiſc. 10. Aug. 1592.

21. Ne fiat apparatus pro nundinis, mercatuve, quæ in ſequentem cadant diem poſt Feſtum. Prov. 3.

22. Ne quid ematur, aut vendatur, præter id, quod ad victum illius diei, ſeu ad ægrotos attinet. Prov. 1.

23. Non tamen ea venalia prope Eccleſiam proponantur. Prov. 3.

24. Neque ibidem eorumdem tentoria, raſtrave ſint, quibus illa exponuntur, excepto pane, deferendo a Sole, vel pluvia, *ibid.*

25. Nec officinæ ſint apertæ, ſed oſtiolum tantum, *ib.*

26. Certa item hora vendendi præſcribatur, *ibid.*

27. Ne exigantur collectæ, taleæve in oppidis, & præſertim tempore Divinorum Officiorum, Concionis, Proceſſionis, Doctrinæ Chriſtianæ. Prov. 3.

28. Neque libri, imaginesque venales proponantur, *ibid.*

29. Neque ad aleæ uſum, larvæ, veſtes perſonarum vendantur, aut locentur, *ib.*

30. Neque comeſſationes in honorem Sanctorum, ludi, aliæve prophanæ actiones, neque comœdiæ, haſtiludia, ſpectacula fiant.

31. Saltationes, tripudia, choreæve ne fiat, dum Divina celebrantur Officia, *ibid.*

32. Ne circulatores, & ejuſmodi quidquam vendant, ne medicamenti quidem prætextu, *ibid.*

33. Tonſoribus, piſtoribus, ſutoribus, calceariis, & ejuſmodi præſcribantur certæ regulæ, *ib.*

34. Eccleſiaſtici non ſuſcipiant iter, niſi urgenti de cauſa: Laici vero, vel prius audita Miſſa. Prov. 5.

35. Non excuſentur puellæ nubiles, aut viduæ a Miſſa audienda, cujuſvis conſuetudinis prætextu. Prov. 1.

36. Neque teſtes dicant teſtimonium, niſi in cauſis, in quibus licet die Feſto juramentum deferre: hæc etiam in foro laicorum ſerventur. Prov. 4.

37. Ne torqueantur rei, niſi criminis atrocitas illud exigat, *ibid.*

38. Cauſæ alimentorum tractari poſſunt coram Epiſcopo in die Feſto. Sũ *Alimenta*.

39. Regulares ſervent Feſta, & jejunia pro locorum conſuetudine. Prov. 5.

40. Si dies Feſtus incidat in diem vigiliæ de præcepto, omnino ſervetur jejunium. Prov. 6.

41. Feſtum Sancti Titularis Eccleſiæ Parochialis colatur etiam cum vigilia, hortante Parocho ſuas oves. Prov. 3.

42. Poſt Veſperas, ſaltem de libro, vita Sancti Titularis enarretur, ex Actore probato, *ibid.*

43. Si adſit Corpus, vel inſignis Reliquia, eo die, & campanarum ſono, & luminum apparatu Divina Officia celebreatur, *ib.*

44. Princeps, & Magiſtratus invitentur ad Eccleſiam Cathedralem in ſolemnioribus Feſtis, & ad Proceſſiones, *ib.*

45. Pro licentia operandi in die Feſto nihil imponatur titulo eleemoſynæ, niſi hortando. Congreg. Epiſc. 27. Novembris 1594.

46. Parochus non poteſt dare licentiam operum in die Feſto, niſi conſentiente Epiſcopo, eadem 18. Julii 1594.

47. Superiores laici non poſſunt dare licentiam, & ſi dent, nulla eſt, & poſſunt puniri ab Epiſcopo. Barboſa *de poteſt. Epiſc. alleg.* 105. *n.* 42.

48. Poteſt Epiſcopus procedere contra laicos non obſervantes Feſta: ex Bulla Pii V. *ſupra citata*.

49. Poteſt, & laicus Judex procedere contra eoſdem. Congreg. Epiſc. 21. Aug. 1615.

50. Pœna incurritur arbitrio Ordinarii, vel Magiſtratus, etiam amiſſionis animalium. Pius V. *ſupra*.

51. Præventioni ſit locus, *ib.*

52. Pro officinis apertis, rebuſve venditis, etiam pater, dominus, & artifex pœnam ſubeat. Prov. 53.

53. non locentur pœnæ ex violatione Feſtorum, ſed applicentur Locis Piis, eo loci, & in quo ſolvuntur. Congr. Epiſcop. 22. Maji 1590.

V. Caſus reſervati, *n.* 14. *Excommunicatio*, *n.* 21. 33. *Licentia*, *n.* 1. *Regularium jura ſub Epiſcopis*, *n.* 26.

A D D I T I O.

1. Ad Vicarium potius foraneum, non ad Archipreſbyterum ſpectat dare licentiam operandi die Feſto. *Congr. Epiſc.* 18. *Novembris* 1597.

2. Debet autem hac de re licentia dari in ſcriptis, eadem 21. *Auguſti* 1651.

Fidei Profeſſio.

1. PRoviſi de Beneficiis quicumque animarum curam habentibus, tenentur, a die adeptæ poſſeſſionis ad minus intra duos menſes coram Epiſcopo, ſeu Vicario fidei facere Profeſſionem. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 12.

2. Canonici, & Dignitates Cathedralium, & coram Epiſcopo, & in Capitulo tenentur, *ibid.*

3. Et Portionarii, qui ſunt de Capitulo. Ricc. *de jure perſon. lib.* 1. *cap.* 13. *n.* 57. alias minime, neque Capellani in Cathedrali, *ib.*

4. Etiam Canonici prædicti exempti, tenentur coram Epiſcopo, & Capitulo. Deciſum refert Garz. *part.* 3. *c. p.* 3. *n.* 21.

5. Item

5. Item Canonici Regulares Cathedralium a die electionis, ſeu a quo admittuntur ad participationem maſſæ Capitularis. Deciſum refertur *ibid. n. 16.*

6. Sede Vacante non ſufficit fieri coram Capitulo, ſed coram ejus Vicario Capitulari. Garz. *ibid. n. 27.*

7. Si Epiſcopus, vel Vicarius fuerit in Capitulo, ſufficit quod ibi ſemel emiſerit coram iis. Deciſum refert Garz. *ibid. num. 24.*

8. Non tenentur Coadjutores Canonicorum, aut Dignitatum, niſi cum factus fuerit ſucceſſioni locus. Garz. *p. 4. cap. 5. num. 76.*

9. Neque tenentur in Capitulo facere Canonici, & Dignitates Collegiatarum. Deciſum refert Garz. *p. 3. c. 3. n. 13.*

10. Sed ſufficit, ut faciant coram Vicario, etiam Epiſcopo non impedito. Garz. *ibid. num. 23.*

11. Commendatarii tenentur, ſicuti veri beneficiati. Garz. *p. 4. c. 5. num. 20.*

12. Item Vicarii perpetui. Ricc. *de jure perſon. lib. 2. cap. 13. num. 12.*

13. Item Vicarii temporales Eccleſiarum curatarum. Idem *cap. 14. n. 1.*

14. Non ii, qui ſine proprio titulo deputantur ad animarum curam. Idem *cap. 13. num. 59.*

15. Neque ille, qui obtinuit Eccleſiam alias curatam, ſed deſiit habere Parochianos. Idem *cap. 14. num. 2.*

16. Tenentur autem poſt adeptam poſſeſſionem, idem *n. 50.* & eam pacificam per menſes duos, idem *n. 62.*

17. Non excuſat ignorantia Concilii Tridentini, idem *n. 47.* licet excuſare poſſet ignorantia Bullæ Pii IV, vel ſi putaret in ea ſe non comprehendi, idem, *n. 46.*

18. Solet tamen Apoſtolica Sedes in caſibus ignorantiæ remittere pœnam, idem, *num. 49.*

19. Beneficiati omnes, & ii, qui in Synodo Diœceſana convenire debent, Fidei Profeſſionem faciant in prima Synodo, cui adfuerint. Trid. *ſeſſ. 25. cap. 2.*

20. Omnes ii, ad quos univerſitatum, & ſtudiorum cura, Viſitatio, & Reformatio pertinet, diligenter curent, ut Decreta Concilii Tridentini integre recipiantur, & ad eorum normam doceant, & initio cujuslibet anni ad hoc inſtitutum ſolemni juramento ſe obſtringant, *ibid.*

21. Publici Lectores, vel Magiſtri, & privati, etiam Grammaticæ, & liberalium Artium, tenentur ad fidei Profeſſionem faciendam. Pius IV. Anno 1564.

22. Et eſt in uſu hæc Bulla. Ricc. *de jure perſon. lib. 1. cap. 13. num. 5.* contra Sorbum, & Sanchez.

23. Item eligendi in Rectores, vel Cancellarios Gymnaſiorum. Pius IV. *loco cit.*

24. Item promovendi ad Doctoratus gradum, *ibid.*

25. Item ii, qui Aritmeticam, & Muſicam docent, ex declaratione Apoſtolica. Prov. 4. *V. Ludi Magiſtri, num. 1.*

26. Concionatores ſaltem ſemel. Prov. 5.

27. Confeſſarii omnes, Medici, Chirurgi, Advocati, & Procuratores ſancti Officii, *ib.*

28. Bibliopolæ, & Typographi. Prov. 6. *V. Librorum editio, num. 21.*

29. In novo Beneficio Parochiali, ſeu Canonicali debet de novo emitti. Deciſum refert Garz. *d. c. 3. n. 17. 38.*

30. Per ſe ipſum facere debet Beneficiatus, non per Procuratorem. Deciſum refert idem *n. 74.* & ultro ſe offerre debet. Ricc. *ſupr. num. 18.*

31. Poſſe per Procuratorem, docet Navarr. *conſ. 11. titulo de jurejur. num. 2.*

32. Sed cum ſpeciali mandato. Ricciull. *loco cit. num. 30.* & ſi velit Epiſcopus, idem *num. 29.*

33. Etiam ſi alia de cauſa alias emiſerit, idem *num. 19.*

34. Omiſſio hæc non privat Beneficiatum poſſeſſione, & juribus Beneficii. Deciſum referunt *in Add. Quar. V. Benefic. Poſſeſſio litt. B, in fine.*

35. Privat fructibus Beneficii. Trid. *ſeſſ. 24. cap. 12.*

36. Abſque alia ſententia. Ricc. *ſup. num. 43.*

37. Fructibus Præbendarum, non Diſtributionibus. Deciſum refert Garz. *cap. 3. num. 60.*

38. Neque Defunctorum Anniverſariis. Ricc. *loc. c. n. 53.*

39. Niſi fructus omnes conſiſtant in Diſtributionibus, idem *n. 54.*

40. Neque prodeſt triennalis poſſeſſio quoad fructus percipiendos. Deciſum refert Garz. *loc. cit. num. 34.*

41. Et ſemper tenentur eam facere, idem *ib. n. 29. & 30.*

42. In Dignitatibus habentibus fructus diſtinctos a menſa Capitulari, ſunt applicandi fabricæ Eccleſiæ, ſi egeat, vel loco pio, arbitrio Ordinarii. Garz. *ibid. num. 30.*

43. Et generaliter fructus amiſſi ob hanc cauſam in uſus pauperum, vel fabricam Eccleſiæ impendi debent, Garz. *p. 5. c. 3. num. 26.*

44. Nec Epiſcopus poteſt condonare fructus amiſſos. Deciſum refert Garz. *p. 3. cap. 3. num. 53.*

45. Iis, de quibus ſupra num. 13. 23. 24. imponitur pœna nullitatis auctorum, & aliæ contra Rectores, & Superiores quoſcumque Univerſitatum, & Gymnaſiorum. Pius IV. *ſupra.*

46. Epiſcopus non exigens, nec recipiens a Doctoribus, & ſcholaribus Fidei Profeſſionem incurrit pœnam interdicti ab ingreſſu Eccleſiæ. Pius IV. *ubi ſupra.*

47. Inferiores vero non recipientes, aut ſupra excommunicationis latæ ſententiæ, privationis Dignitatum, Beneficiorum, & feudorum incurrunt pœnam, idem, *ibid.*

48. Receptio, promotio, electio, &c. ſunt nullæ. Idem *ibidem.*

49. Referantur in certum librum nomina eorum, qui Fidei Profeſſionem emiſerunt. Prov. 3.

V. Capitulum, num. 17. Concio Sacra, num. 20.

Filii Clericorum illegitimi.

1. NON licet iis in Eccleſiis, ubi eorum Patres Beneficium aliquod Eccleſiaſticum habent, aut habuerunt, quodcumque etiam diſſimile Beneficium obtinere. Trident. *ſeſſ. 25. cap. 15.*

2. Nec in dictis Eccleſiis miniſtrare, nec penſiones ſuper fructibus Beneficiorum Patrum habere, *ib.*

3. Reciprocæ reſignationes inter eos, fraude factæ, cenſeantur impoſterum nullæ, *ibid.*

4. Probibitio Concilii habet locum in filiis naturalibus procreatis tempore, quo parentes eorum nondum erant effecti Clerici. Deciſum refert Garz. *p. 7. cap. 3. num. 15.*

5. Regula de triennali non habet locum in hac materia. Deciſum refert idem, *ibid. n. 88.*

6. Non poteſt Epiſcopus diſpenſare cum Illegitimis filiis Clericorum ad Beneficia Patrum. DD. apud Barboſam *alleg. 65. num. 30.*

7. Non poteſt filius Illegitimus obtinere Beneficium in ea Eccleſia, in qua Pater ejus ſine legitimo titulo illud idem obtinuit, & minus pacifice. Deciſum refert Garz. *loc. cit. num. 59.*

8. Non poteſt filius Illegitimus obtinere illud Beneficium, ratione cujus debet cantare unum verſiculum certo die in Eccleſia, in qua Pater ejus eſt Canonicus. Deciſum refert idem, *num. 69.*

9. Neque poteſt obtinere Beneficium, neque ſervire tamquam amovibilis Capellanus in Eccleſia, in qua Pater tamquam Capellanus amovibilis ſervivit. Deciſum refert idem *ibid. num. 72.*

10. Sufficit poſſeſſio Patris in Beneficio, licet non miniſtraverit, nec aliquid perceperit de fructibus Beneficii, ut excludatur filius ab alio Beneficio. Deciſum refert idem, *ibid. n. 55.*

11. Excluditur etiam filius quando Pater habuit ſolam ſedem in Choro ratione Dignitatis, quam in alia Eccleſia obtinebat. Deciſum refert idem, *ibid. n. 66.*

12. Neque poteſt filius, ut Cantor, Muſicus, ſeu Sacriſta miniſtrare, ubi Pater eſt Beneficiatus. Deciſum refert idem, *ibid. n. 68.*

13. Non excluditur filius, ſi Pater obtinuit quidem Beneficium, ſed litteram non expedivit, neque unquam poſſeſſionem cœpit. Deciſum refertur, *ibid. n. 55.*

14. Neque dicitur habuiſſe, qui proviſus, & litteris non expeditis, neque poſſeſſione capta, ceſſit alteri. Deciſum, *ibid. num. 56.*

15. Non probibetur obtinere Eccleſiam filialem dependentem, ſeu unitam acceſſorie Eccleſiæ Matrici, cujus Pater fuit Rector, modo in ea non miniſtraverit; prohibetur autem obtinere unitam, æque principaliter, aut ſi in utraque Pater miniſtraverit. Deciſum refertur, *ibid. n. 62. 63. 65.*

16. Neque prohibetur obtinere Canonicatum, qui erat Portio tempore, quo Pater illum obtinebat. Achill. de Graff. *deciſ. 1. de fil. Presbyt.*

17. Neque prohibetur ſuccedere in Capellania, quæ fundari ſolet abſque Epiſcopi auctoritate, ut in ea accedant Clerici de parentela. Gonzal. *ad regul. 8. Cancell. gloſſ. 5. num. 33.*

18. Neque prohibetur Illegitimus laicus, cujus Pater nec Beneficium, nec Penſionem habet, ſed ut Cantor muſicus tantum in ea Eccleſia cantat, quin & ipſe cantare poſſit, *ib.* Deciſum refert Garz. *ſup. num. 68.*

19. Neque prohibentur Pater, & filius in eadem Eccleſia celebrare Miſſam, dummodo in ea non habeant Beneficia. Deciſum ibidem refertur, *num. 73.*

20. Et longe minus prohibentur habitare ſimul. Deciſum refertur, *ibid. n. 74.*

21. In Proceſſione poſſunt incedere Pater, & filius Beneficiati in diverſis Eccleſiis: ſi vero Proceſſio fiat ad Eccleſiam Patris, non poteſt ibi filius miniſtrare. Deciſum refertur, *ib. num. 68. in 3. declar.*

22. Penſio poteſt transferri in filium a Patre habente facultatem transferendi. DD. apud Barboſam *alleg. 65. n. 27. loco cit. num. 34.*

23. Nepos legitimus ex filio Illegitimo non comprehenditur in Decreto Concilii. Deciſum refert Garz. *dict. c. 3. num. 22.*

24. Et poteſt etiam nepos illegitimus ex filio Illegitimo obtinere Beneficium, quod avus habuit. Deciſum refert idem *ib. num. 27.*

A D-

ADDITIO.

Legitimatus per ſubſequens matrimonium non poteſt obtinere Canonicatum in ea Eccleſia, in qua Pater. *Congreg. Concil.* 1625.

Fori Privilegium.

1. PRivilegio Fori non gaudet, niſi qui Beneficium Eccleſiaſticum habet, aut Clericalem habitum, & tonſuram defert, alicuique Eccleſiæ de mandato Epiſcopi ſervit. Trid. *ſeſſ.* 23. *cap.* 6.

2. Item qui in Seminario Clericorum, aut Schola, aut Univerſitate de licentia Epiſcopi verſatur, *ibid.*

3. Clerici conjugati gaudent, ſi alicujus Eccleſiæ ſervitio, vel miniſterio ab Epiſcopo deputati eidem ſerviant, & Clericali habitu, & tonſura utantur, *ibid.*

4. Conjugati Clerici gaudent in criminalibus, & ii, qui cum unica virgine contraxerunt. Bonifacius VIII.

5. Aſſumptio Clerici alicui Eccleſiæ ab Epiſcopo facta oretenus ſufficit. Deciſum referunt Ricc. *in praxi fori Eccl. decif.* 601. *in* 1. *edit.* & Barboſa *de poteſtate Epiſcop. alleg.* 12. *n.* 13.

6. Sed pro maiori parte ſerviat. Barboſa *ibid. num.* 14.

7. Et eidem tit. non alteri. Idem *ibid.*

8. Habitus autem, & Corona copulative, non disjunctive ſufficiunt. Deciſum referunt Ugol. *de poteſt. Epiſc. c.* 12. *num.* 3. *verſ.* 3. Barboſa *loco cit. num.* 19.

9. Si item ſoleant deferri, licet aliquando ex cauſa deponantur. Mar. Anton. *var. reſol. lib.* 3. *reſ.* 48. *num.* 7. Barb. *loc. cit. num.* 20.

10. Beneficiatus ut gaudeat, debet probare etiam Beneficii poſſeſſionem. Barboſa *ibid. num.* 4.

11. Niſi impediatur ab intruſo, contra quem movit litem. Idem *ibid. num.* 5.

12. Solus titulus Beneficii valet, ut gaudeat Privilegio Fori abſque redditibus. Mar. Ant. Genuenſ. *in Praxi Archiep. Neap. cap.* 7. *in fine.*

13. Præſtimonium ſufficit, quia eſt Beneficium. Garz. *part.* 1. *cap.* 2. *num.* 117.

14. Coadjutoria poſita per Papam ſufficit. Idem *part.* 2. *cap.* 5. *n.* 98. Barb. *loc. cit. n.* 9.

15. Penſio ſolita concedi Clerico, an ſufficiat? Affirmant; Negant DD. apud Barboſam *ſupra num.* 8.

16. Familia armata Epiſcopi, etiam laica, gaudet Fori Privilegiis, ſicut Clerici. DD. apud Barboſam *alleg.* 107. *n.* 9.

17. Item Fiſcalis, Notarius Cancellariæ officium exercens, Nuncii, Cuſtodes carcerum, & Lictores. Idem *n.* 11. 12. 13.

18. Novitii gaudent Privilegio Fori. Angel. *V. Religio, num.* 24.

19. Converſi Profeſſi. Barboſa *ſupra num.* 38.

20. Oblati Regularium. Idem *num.* 39.

21. Milites Religioſi. Idem *num.* 45.

22. Tertiarii Sancti Franciſci communiter viventes. Idem *num.* 41.

23. Qui non vivunt in communitate? Ajunt; Negant DD. apud Barboſam, *ibid.*

24. Eremitæ nullam profitentes Religionem, nulloque Clericali Ordine inſigniti, nec habentes modum vivendi ab Eccleſia approbatum, non gaudent. Barb. *num.* 42.

25. Pœnitentes, Pinzocheræ, non gaudent. Idem *n.* 44.

26. Laici janitores Eccleſiarum, ſeu ii, qui accenduot lampades non gaudent. Congreg. Epiſcop. 23. *Jan.* 1630.

27. Cum Privilegio Fori jungitur immunitas a gabellis, exactionibus, & tributis. Barboſa *alleg.* 13. *num.* 1.

28. A quibus non eſt immunis Clericus negotiator. Idem *num.* 8.

29. Privati Privilegio Fori, non intelliguntur privati Privilegio Canonis. Deciſum refert Garz. *de Benefic. part.* 2. *cap.* 2. *num.* 20. Barboſa *alleg.* 12. *num.* 32.

30. Privati Privilegio Fori puniri poſſunt a Judice laico, nulla præcedente degradatione. Idem Barboſa *num.* 31.

31. Si tempore delicti commiſſi erat Beneficiatus de Foro Eccleſiaſtico, & poſtea ducat uxorem, cauſa pertinet ad Judicem Eccleſiaſticum. Gratian. *diſc. for. cap.* 224.

32. Cognitio cauſæ de Clericatu, Habitu, & Tonſura, pertinet ad Judicem Eccleſiaſticum, citato Judice, & fiſco Curiæ ſæcularis. Barboſa *allegat.* 12. *num.* 33. 34. *V. Clericus, num.* 17. 84. 85. *Notarius, n.* 32. *Ordines Minores, num.* 3. *Penſio, num.* 11. *Regularium jura ſub Epiſcopis, num.* 52.

ADDITIO.

1. Ordinarius non poteſt privare Clericos non inſervientes Eccleſiis immunitate a gabellis, & aliis oneribus fiſcalibus. *Congr. Epiſc.* 24. *Jan.* 1631.

2. Subdiaconus, qui in vim diſpenſationis Apoſtolicæ cum vidua matrimonium contraxit, & penſiones obtinet Eccleſiaſticas, gaudet Privilegio Fori. *Congreg. Conc.* 24. *Mart.* & 17. *Septemb.* 1618. *apud Barboſam de jure Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 39. §. 2. *num.* 39.

3. Clericus, qui poſt delictum aſſumpſit characterem, & habitum, gaudet hoc Privilegio, quoad perſonam, non quoad bona; ſi fraus ſubſit, dijudicanda eſt a judice Eccleſiaſtico. *Congr. Immun.* 18. *Februarii* 1631. *apud Barb. ibid. n.* 89.

4. Filius legitimus Clerici ante Clericatum natus gaudet hoc Privilegio vita patris durante, *eadem* 18. *Martii* 1631. *apud Barboſ. ibid. n.* 62.

5. Item coloni partiarii Epiſcoporum durante colonia, *ead.* 6. *Decemb.* 1617. *apud eumdem ibid. num.* 63.

6. Item conductores Prædiorum Eccleſiaſticorum, *ib. n.* 64.

7. Non gaudent Clerici Minorum Ordinum promoti ab alieno Epiſcopo cum falſis dimiſſoriis poſt declarationem judicis Eccleſiaſt. *Urb. VIII. in Bulla de hac re* 11. *Dec.* 1624.

8. Clerici conjugati, etiam cum unica, & virgine, non gaudent exemptione a tributis. *DD. cum Barb. l. cit.* §. 5. *n.* 18.

9. Coloni affictuarii, vel partiarii bonorum Eccleſiaſticorum gaudent exemptione collectarum tam ordinariarum, quam extraordinariarum pro colonica portione. *Cong. Epiſc.* 18. *Sept.* 1681. & poſt longam diſputationem Romæ Anno 1020. pro ſtatu Mediolani idem definitum.

10. Bona patrimonialia quæcumque Clericorum libera ſunt a Laicorum exactionibus, *ead.* 3. *Aug.* 1592.

11. In damnis datis per Clericos, ſeu per eorum animalia, nec non per familiares Miniſtros, & Colonos Epiſcoporum, & menſæ Epiſcopalis, etiam Laicos, ſeu eorum animalia in bonis quibuſcumque, tam Eccleſiarum, & perſonarum Eccleſiaſticarum, quam etiam laicorum, cauſa pertinet ad Curiam Epiſcopalem privative. *Congr. Immun. apud Barb. loc. cit.* §. 2. *num.* 123.

12. Si laici, eorumve miniſtri, & animalia, damnificent bona Eccleſiaſtica, & perſonarum Eccleſiaſticarum, Curia Epiſcopalis procedere poteſt, ut in cauſis mixti Fori, *ibid.*

13. At quando Coloni, & Miniſtri Eccleſiarum, & Eccleſiaſticorum cum animalibus propriis bona laicorum damnificant, cognitio tam quoad bona, quam ad perſonas laicorum, & earum animalia ſpectat ad Judicem laicum privative, *ibid.*

14. Si vero cum animalibus Eccleſiaſticorum, quoad perſonas ad laicum, quoad animalia ad Curiam Epiſcopalem, *ibidem.*

Forum Epiſcopale.

1. IN ingreſſu Epiſcopi, non poteſt ille indulta facere reis, quæ faciunt Principes, & rei ſunt puniendi. Congr. Epiſcop. 28. *Junii* 1588.

2. Cauſæ omnes Eccleſiaſticæ, etiamſi Beneficiales ſint, in prima inſtantia coram Ordinariis cognoſcantur, & infra biennium terminentur. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 20.

3. Cauſæ matrimoniales examini Epiſcopi, & juriſdictioni relinquantur, *ibid.*

4. Item & criminales, *ibid.*

5. Cauſæ mercedum, & miſerabilium perſonarum contra Regularem, aut Exemptum, ſi extra Monaſterium degunt, ad Epiſcopum ſpectant, uti a Sede Apoſtolica Delegatum, nulla habita ratione Conſervatorum. Idem *ſeſſ.* 7. *cap.* 14.

6. Cauſæ unius Epiſcopatus non debent cognoſci in alio Epiſcopatu, licet amborum ſit unus Epiſcopus. Congreg. Epiſcop. 2. Martii 1594.

7. In cauſis Viſitationis, correctionis, & criminalibus ante definitivam ſententiam ne appelletur, niſi gravamen deinde ſit irreparabile. Trid. *ſeſſ.* 13. *cap.* 1.

8. Præventione Epiſcopi attenta, in delictis laici contra Clericum, ad Epiſcopum ſpectat cauſa. Congreg. Epiſcop. 16. *Januarii* 1515.

9. Contra alienum Clericum non procedatur inconſulto proprio Epiſcopo, Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 8.

10. Cauſæ, quæ decem aureorum ſummam non excedunt, ſummarie, ſine forma judicii expediantur; quod Pius V. conceſſit Provinciæ Mediolanenſi. Prov. 3.

11. Lites certe brevius, quam in Foro laicali, definiantur. Prov. 6.

12. Pro ære alieno non ſunt carcerandi Presbyteri, neque cenſuris cogendi. Congreg. Epiſc. 27. Auguſti 1591.

13. In cauſis civilibus poteſt Epiſcopus delegare laicum, non tamen generaliter ad omnes cauſas, & in defectu ſufficientis Clerici. Barboſa *alleg.* 108. *num.* 7.

14. Ne perſonæ Eccleſiaſticæ trahere præſumant aliam Eccleſiaſticam quovis modo ad Forum laicale. Martin. Vedi Anno 1328.

15. Neque Judices laici trahant ad ſe perſonas Eccleſiaſticas, eorumve cauſas, *ibid.*

16. Sub pœna excummunicationis, & interdicti reſpective cum reſervatione abſolutionis Papæ, *ibid.*

17. Fabrica Eccleſiæ trahit laicum reum ad Forum Eccleſiaſticum. Barboſa *alleg.* 82. *num.* 37.

18. Poteſt præterea Epiſcopus compellere ſubditos ad eleemoſynas. Barboſa *alleg.* 82. *num.* 34.

19. Item cogere laicos, ut eodem pretio res victui neceſſarias peregrinis, & hoſpitibus vendant, quo publice ab incolis vendi ſolent, *num.* 5.

20. Item cogere laicos Cenſuris ad vendendum frumentum, & alia, tempore penuriæ. Idem *num.* 8.

21. Item

21. Item compellere ad ſolutionem relictorum ad pias cauſas, etiamſi hæres ſit laicus. Idem *n.* 13.

22. Item tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatus cogere legatarios ad exequendas pias diſpoſitiones, etiamſi executores ſint exempti quomodocumque. Deciſum refert *Fr. Leo in theſ. p.* 2. *cap. ult.*

23. Item poteſt ipſemet exequi teſtamentum, negligente hærede, & intra annum adimplere voluntates defuncti. Barboſ. *alleg.* 2. *num.* 15.

24. Ille ſcilicet Epiſcopus, in cujus juriſdictione ſita ſunt bona diſtribuenda; non ille, in cujus juriſdictione Teſtator morabatur. Idem *ibid.*

25. Tempus ſex menſium in piis relictis currere incipit, poſt aditam hæreditatem, a monitione Epiſcopali. Idem *n.* 18. 19. *& ſeqq.*

26. Imo tenetur Epiſcopus exequi, conſtito de negligentia Executorum. Idem *num.* 26.

27. Poſſunt etiam peti alimenta apud Epiſcopum a laicis, & coram eo hac ratione eos convenire. Idem *ibid. n.* 9.

28. De Beneficiis reſervatis, ſeu affectis in prima inſtantia conoſci poſſunt in Curia, neque comprehenduntur in Decreto Trid. *cap. n.* 1. ex Conſtit. Greg. XIII. apud Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancell. gloſ.* 34. *n.* 113. *&* 117.

29. Et præſcriptione, conſuetudine, vel privilegio poſſunt inferiores Epiſcopo quærere ſibi facultatem cognoſcendi de cauſis matrimonialibus. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *alleg.* 84. *n.* 5.

30. Teſtis probaturus immemorabilem debet eſſe annorum quinquaginta quatuor. Nald. *Conſuetudo n.* 10.

31. Poteſt Epiſcopus punire exceſſus Notariorum ſuorum, Fiſcalis, nunciorum, lictorum, cuſtodum carcerum. Barboſ. *alleg.* 107. *n.* 15.

32. Licet non poſſit ferri ſententia cum cenſura, niſi in ſcriptis; tamen fieri poteſt præceptum ſub cenſura ſine ſcriptis. Nald. *Super. n.* 3.

33. Poteſt Epiſcopus habere carcerem. Barb. *loc. cit. n.*20.

34. Cuſtos carceris fidelis eſſe debet. Idem *num.* 21.

35. Si cognoſcat carnaliter mulierem carceratam, etiam meretricem, punitur acerrime. Idem *num.* 22.

36. Poteſt habere ſatellites, quot voluerit. Congr. Epiſc. 15. Apr. 1615.

37. Satellitio uſurus laico, ſatis eſt ſi Epiſcopus a laico judice ſemel licentiam petat, eadem 3. Octob. 1585.

38. Poteſt implorare brachium ſæculare. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 8. *& ſeſſ.* 25. *cap.* 5.

39. Poteſt & cenſuris compellere, ut opem det. Barb. *alleg. cit. n.* 25.

40. Non poteſt delegare Judici laico cauſas criminales Clericorum. Idem *alleg.* 108. *n.* 2.

41. Neque laico, & clerico ſimul. Idem *ibid. n.* 2.

42. Neque Clerico conjugato. Idem *n.* 4.

43. Niſi ſit in loco, ubi non eſt Clericus ſufficiens ad tales cauſas. Idem *num.* 5.

44. Et niſi pro delicto eſſet inferenda pœna ſanguinis, quia tunc tenetur delegare ſententiam ferendam laico. Idem *ibid.*

45. Poteſt aſſumere laicum aſſeſſorem. Idem *n.* 6.

46. Rei ne diebus Feſtis torqueantur, niſi ob atrocitatem delicti. Prov. 4.

47. Neque teſtes diebus Feſtis teſtimonium dicant etiam ſi die feriali in jurati ſint, niſi cauſis, quibus licet, *ibid.*

48. Habet Epiſcopus fiſcum, cui applicantur bona Clericorum hæreticorum patrimonialia. Barboſ. *alleg.* 107. *n.* 16. 17.

49. Unde & poteſt imponere pœnam pecuniariam, eamque ſibi, vel Cameræ ſuæ applicare, *ibid. num.* 18.

50. Poteſt tenere Camerarium pignorum. Congreg. Epiſc. 14. Aprilis 1615.

51. Publice peccanti detur publica pœnitentia, quam tamen Epiſcopus mutare poteſt in ſecretam. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 8.

52. Pœna ſalutaris non ſignificat pecuniariam. Congreg. Epiſc. 9. Auguſti 1594.

53. Pœnæ criminales ne applicentur fabricæ palatii Epiſc. eadem 3. Januarii 1594.

54. Pœnæ fori Eccleſiaſtici non poſſunt applicari Vicario, vel Cameræ Epiſcopali, ut ſic, etiam in minima parte, eadem 27. Julii 1619

55. Si Epiſcopus eſſet pauper, eas poſſet ſibi ſumere, teſtatur deciſum Molfeſ. relatus a Ricc. *reſ.* 300. *n.* 3. *vel limita.*

56. Debent erogari in uſus pios. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 3. *&* 14.

57. Pœnæ locis piis aſſignatæ non exactæ intra menſem a die, quo ſolvi debent, a locorum adminiſtratoribus, ſtatim Seminario adſcriptæ intelligantur. Prov. 1.

58. Pœnarum attributio, & ſolutio in certum codicem in Archivio aſſervandum referantur. Prov. 4.

59. Notarius intra triduum moneat Præfectos locorum piorum, ut exigant; alias teneatur de ſuo Prov. 1.

60. Condonans pœnam contra incendiarios, *in cap. peſſimam* 23. *q.* 8. ultra obligationem reſtitutionis ſuſpenditur per annum ab Officio Epiſcop. Barb. *alleg.* 111. *n.* 23.

61. Procurans Epiſcopus, ut Clerici capiantur a Dominis temporalibus, ſuſpenditur a perceptione fructuum Eccleſiæ, ſecuto effectu. Idem *ibid. n.* 29.

62. Carcerum Protector deligatur duraturus ad arbitrium Epiſc. Prov. 5.

63. Qui carceratos inviſat ſæpe, & arctiori cuſtodia detentos, conſentiente Vicario, eove præſente, vel alio, *ib.*

64. Viſitet Epiſcopus carceres, & ter ſemel in anno. Pr. 3.

65. Deſignentur Patroni miſerabilium perſonarum, qui eas gratis defendant. Prov. 1.

66. Advocati, Procuratores, Notarii, & alii Officiales notorie criminoſi arceantur a foro Epiſcopali. Prov. 3.

67. Cancellariæ proventus ne locentur, niſi feudalis Eccleſiſticæ. Congr. Epiſc. 26. Auguſti 1592.

68. Acta omnia Notarii in codicem, non in pagellas referant, menſe ſaltem, poſtquam illa rogati confecerint. Pr. 3.

69. De expenſis Actorum, & mercede Notarii plura Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 20.

70. Taxa ſervetur approbata a Gregorio XIII. Cong. Epiſc. 14. Apr. 1515.

71. Singulis annis, aut alternis decernatur Eccleſiaſticus vir, qui taxam recognoſcat, & Miniſtros delinquentes puniat, tum reſtitutione tum aliis pœnis. Prov. 5.

72. Pro litteris Epiſcoporum Commendatitiis Clericorum, neque Vicarius, neque Notarius aliquid accipere poteſt. Congreg. Epiſcop. 15. Maji 1601.

73. Sigillo utatur Epiſcopus cum imagine Sancti Eccleſiæ Patroni, in iis, quæ requirunt Epiſcopalis ſigilli impreſſionem. Pr. 4.

74. Viſitet Epiſcopus tribunal fori ſui ſemel in anno. Pr. 3.

V. Exempti, n. 39. *& ſeq. Feſti dies, n.* 45. *& ſeqq. Fori Privilegium, n.* 31. 32. *Hebræi, n.* 30. *Juramentum, n.* 6. 7. *Locorum piorum cura, n.* 22. 23. *Notarius, n.* 23. *Regularium jura ſub Epiſcopis, n.* 59. 60. 62. *& ſeqq. Sequeſtrum, n.* 1. *Spolia Clericorum, n.* 15. *Teſtamentum, n.* 2. 15. *& ſeqq.*

A D D I T I O.

1. Cancellaria Epiſcopalis non debet locari, nec vendi, nec ex ea Epiſcopus aliquod emolumentum habere. *Cong. Epiſc.* 12. *Januarii* 1698.

2. Poteſt Epiſcopus cogere laicos ad ferendum teſtimonium veritatis pro ſuæ curiæ informatione, ſub pœna pecuniaria & in ſubſidium excommunicationis. *Cong. Conc.* 16. *Martii* 1630.

3. Poteſt item coercere, & punire quoſcumque exemptos, qui offendunt Officiales Curiæ Epiſcopalis in actu exercendi ſuum Officium, vel alias impediunt Epiſcopi juriſdictionem. Deciſum refert *Barboſ. de jure Eccl. lib.* 1. *cap.* 43. *n.* 154.

4. Poteſt fieri carcer ex pœnis ab Epiſcopo. *Congr. Epiſc.* 25. *Januarii* 1596.

5. Fiſcali aliqua pars pœnarum applicari poteſt, non Epiſcopo, neque Notario, *eadem* 4. *Septembris* 1595.

6. Si jubeat Epiſcopus aliquem crudeliter fuſtigari, tunc per duos menſes a Miſſarum celebratione ſuſpendendus eſt. *Iſidor. Moſcon. de Majeſt. milit. cap. Eccl. part.* 1. *cap.* 8.

7. In pari neceſſitate melius eſt ſubvenire pauperibus loci, in quo degit Clericus condemnatus in pœnam pecuniariam. *Cong. Epiſc.* 21. *Novembr.* 1600.

8. Gratis debent dari, quæ ſequuntur a Notario Epiſcopali. *Cong. Conc.* 8. *Martii* 1602. Approbatio ad Confeſſiones audiendas, licentia adminiſtrandi Sacramenta.

Deſerviendi Beneficiis.
Sepeliendi Defunctos.
Celebrandi Miſſas.
Colligendi Eleemoſynas.

Mandata publicandi in Eccleſiis initiandos prima Tonſura, & aliis Ordinibus.

9. Quoad alia ſi nullum habet ſalarium, quoad litteras collationis, vel inſtitutionis curatarum Eccleſiarum, vel deputationis Vicariorum, in his unum aureum poterit percipere. *ib.*

10. Quoad litteras dimiſſorias, vel teſtimoniales decimam unius aurei partem numquam excedat, *ead. ibid.*

Functiones Epiſcopales.

1. NUllus Epiſcopus cujuſvis privilegii prætextu poteſt exercere Pontificalia in Diœceſi aliena, niſi de Ordinarii expreſſa licentia, & in perſonas eidem Ordinario ſubjectas tantum. Trid. *ſeſſ.* 6. *cap.* 5.

2. Sub pœna ſuſpenſionis ab exercitio Pontificalium; ordinatis autem ab executione Ordinum, ipſo jure. Idem *ibid.*

3. Etiamſi inadvertenter hoc faciat, etiam benedicendo Calicem, vel Corporalia. Navarr. conſ. 12. *de Cler. excom. celebr. cum Zerol. part.* 2. *V. Epiſcopi*; excuſatur a Suar. *de Cenſur. diſp.* 28. *ſect.* 4. *n.* 7.

4. Suſpenſio a Pontificalibus eſt reſervata Papæ. Barb. *de pot. Epiſc. alleg.* 111. *n.* 9.

5. An ſic ſuſpenſus fiat irregularis ſi celebret? Negat Navarr. cum aliis, Affirmat Innoc. cum aliis. Vide diſtinctionem inter has opiniones apud Sayr. *de Conſecr. lib.* 4. *cap.* 16. *num.* 17. 18. 19.

6. Patriarcha habens aliquas Eccleſias immediate ſibi ſubjectas in aliena Diœceſi, non poteſt dare licentiam Pontificalium in aliena Diœceſi ſine conſenſu Diœceſani. Cong. Conc.

apud Ricc. *in prax. for. Eccl. poſt* *fol.* 495. *in not. de mat. Epiſc.*

7. Vicarius Generalis ſine mandato ſpeciali non poteſt dare licentiam exercendi Pontificalia, comm. DD.

8. Capitulum Sede vacante dare poteſt non tamen ad Ordinandos ſuos ſubditos. Quar. *Cap. Sede vacante q.* 21.

9. Non poteſt Superior loci exempti dare licentiam, ibidem alicui Epiſcopo Pontificalia exercendi ſine conſenſu Epiſcopi loci, intra cujus fines locus exemptus eſt conſtitutus. Congr. Conc. 1. Julii 1597.

V. Abbas, *n.* 50.

10. Pontificalibus veſtibus uti poteſt Epiſcopus in locis exemptis ex conceſſione Concilii Vienn. in Clem. Barb. *alleg.* 80. *n.* 4.

11. Et ibidem & in aliena Diœceſi, refert, poſſe Miſſam celebrare in Pontificalibus. Barboſ. *ibid.*

12. Sed in aliena Diœceſi negatur verius, ex Ricc. *in praxi p.* 1. *decif.* 467. *n.* 1. 2.

13. Baculus paſtoralis non poteſt adhiberi ab Epiſcopo, niſi in ſua Diœceſi, & niſi extra Diœceſim concedantur illi Conſecrationes, Ordinationes, vel Benedictiones perſonales Apoſtolica auctoritate. Cærem. Epiſcop. *lib.* 1. *cap.* 17.

14. Debet autem adhiberi in omnibus Proceſſionibus, quibus intereſt Epiſcopus in ſua Diœceſi. Idem *ibid.*

Reliqua de Baculi uſu, *vide ibid.*

15. Exercens Pontificalia ſine Miſſa in peccato mortali non peccat mortaliter, niſi miniſtret Sacramenta. Nald. *Ep. n.* 2.

16. Septimum Candelabrum adhibeatur in Miſſis tantum Epiſcopi ſolemnibus non Defunctorum. C. R. 19. Maji 1607.

17. Epiſcopo Pontificalia exercenti deſerviant ii, qui ſolent in Cathedrali, ſi in ea exercet. Prov. 4.

18. Aſſiſtens pluviali indutus datur Epiſcopo tantum, & Epiſcopalibus inſignibus utenti, *ibid.*

19. Miſſæ ſolemnes Epiſcopi a Parochis prænuntientur. Pr. 6.

20. Dum Epiſcopus celebrat Miſſam, etiam planam, aliæ ibi Miſſæ ne fiant. Prov. 4.

21. Epiſcopo abſente Vicarius non poteſt Miſſas Conventuales, nec Pontificales celebrare. Cong. Ep. 16. Maji 1600.

22. Neque deferre Sacramentum, aut Sacras Reliquias, nec aliis functionibus ſe immiſcere, eadem, *eodem die*.

23. Sed functiones fiant a prima Dignitate, & poſtea ab aliis. Congr. Rit. 1. Martii 1614.

24. Referendarii Commendatarii in Monaſteriis Commendatis, ubi Abbates uti poſſunt Pontificalibus inſigniis poſſunt & iiſdem uti, nimirum, Mitra, Annulo, Baculo, & dare Benedictionem ſolemnem, niſi adſit Antiſtes aliquis, aut Legatus, vel de eorum tunc conſenſu. Paulus III. Anno 1540. Sixtus V. Anno 1586.

25. Auditores Rotæ Rom. gaudent eodem privileg. Clem. VII. anno 1525.

26. Et Prothonotarii participantes.

Vide Prothonotarii, *n.* 5. 4.

Vide Cap. Sede vac. n. 50.

Patriarcha, *n.* 9.

A D D I T I O.

1. Epiſcopus in feſtis non ſolemnioribus, & in ferialibus non debet æqualiter ſedere cum Canonicis, ſed eodem eminentius aſcendere. *Congr. Conc.* 10. *Julii* 1620. *Barboſ. de Canon. cap.* 21. *&* 36.

2. Non poteſt cantare Miſſam in Eccleſiis Regularium ipſis invitis. *Cong. Epiſc.* 6. *Julii* 1593.

3. Vicarius Apoſtolicus non poteſt functiones Epiſcopales facere. *Cong. Rit.* 15. *Febr.* 1614.

4. Epiſcopo delegato debentur ea, quæ Epiſcopo deleganti circa aſſiſtentiam Canonicorum, *eadem* 20. *Febr.* 1603.

5. At non tamen Diaconorum ad Sedem. Vide ſupra Canonic. munera erga Epiſcopum, *n.* 27. *& ead.* 1. *Sept.* 1607.

6. Niſi ſit antiqua hac de re conſuetudo, *ead.* 7. *Julii* 1612.

7. Abſente Epiſcopo pertinent functiones Epiſcopales ad primam Dignitatem, quæ reſidet, & ordine ad ſequentes, ſi primæ abſint, *ead.* 19. *Januar.* 1608. 21. *Mart.* 1609. 30. *Januar.* 1610. 11. *Nov.* 1614.

8. Niſi ad alium pertineant ex immemorabili conſuetudine, *ead.* 9. *Maji* 1609.

9. Non tenetur prima Dignitas ex obligatione, ſed ex ſua voluntate, & devotione, *ead.* 9. *Decemb.* 1600.

10. Neque poteſt Epiſcopus eas alteri ad libitum delegare, *ead.* 20. *Febr.* 1621. 4. *Apr.* 1615. 9. *Decemb.* 1617.

11. Neque prima Dignitas poteſt ſibi quem voluerit ſubſtituere, *ead.* 25. *Jan.* 1618.

12. Coadjutor dignitatis poteſt eas facere, quas coadjutus, *ead.* 14. *Febr.* 1615.

13. Epiſcopo Ordinationem celebranti extra propriam Eccleſiam tenentur aſſiſtere Canonici, dummodo in Cathedrali remaneat ſufficiens Canonicorum numerus, *ead.* 7. *Julii* 1651.

14. Eidem exercenti Pontificalia, ſeu Pontificaliter concionanti, etiam extra Cathedralem, in Civitate tamen, & non in Diœceſi, tenentur Canonici aſſiſtere, & inſervire, qui ſolent in Cathedrali. Dec. refert *Galett. Marg. caſ. conſ. V. Can. pen.*

15. Non convenit aſſiſtentia Canonicorum Collegiatæ, *ead. Congr. Rit.* 1. *Julii* 1601. 20. *April.* 1650. 15. *Junii* 1618.

16. Neque convenit aſſiſtentia ſimplicium presbyterorum, neglectis Canonicis, *ead.* 2. *Aug.* 1613.

17. Ad Epiſcopum ſpectant ſumptus pro ſuis paramentis Pontificalibus, & pro ornatu Altaris majoris: ad capitulum pro reliquis, *Congr. Epiſc. in una Mancer. Junii* 1583.

Gratiæ.

1. PRo Gratia, vel Juſtitia obtinenda in Curia prohibetur dare aliquid, vel promittere, ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ, reſervata abſolutione Papæ. Greg. XIII. Anno 1573.

2. Ampliatur etiam reſpectu quorumvis tribunalium, etiam laicalium, in toto ſtatu Eccleſiaſtico, ſub eadem pœna, & aliis. Clem. VIII. apud Naldum. *Gratia n.* 13. *& habetur in Bulla de Bono regimine* 6. 22. 15. *Aug.* 1592.

3. Falſo obtentæ in criminoſis ſummarie recognoſcantur ab Epiſcopo, & rejiciantur. Trident. *ſeſſ.* 13. *cap.* 5.

Græcorum Jura.

1. GRæci degentes in locis Latinis, & eorum Eccleſiæ, & pia loca ſubjecta ſunt Epiſcoporum Latinorum Viſitationi, & omnimodæ juriſdictioni, ſervatis eorum approbatis ritibus. Pius IV. Anno 1594.

2. Ne Græci Latino more Miſſas, & divina Officia celebrent, nec Latini e contra ſub pœna ſuſpenſionis perpetuæ a Divinis. Pius V. Anno 1566.

3. Ritus quoque proprii circa Sacramenta ſerventur, ex Clem. VIII. Decreto *apud Quar. in Summ. Bullar.*

4. Fidei profeſſio fiat a Græcis juxta formam datam a Greg. XIII. *apud Qu. ibid.*

5. Mulieres Latinæ datæ Græcis in Matrimonium ne permittantur vivere ritu Græcorum. Congreg. Epiſc. 20. Febr. 1590. *V. præcedentia*, *n.* 15.

Hæretici.

1. IN locis Italiæ, & inſularum adjacentium nullus Hæreticus quovis prætextu domicilium contrahere, habitare, aut morari poſſit. Greg. XV. An. 1622.

2. Neque cuiquam liceat Hæreticos receptare, opem ferre, favorem, &c. idem *ibid.*

3. Et contra prædictos procedatur juxta formam juris, & puniantur, idem *ibid.*

4. Itali quicumque ne audeant habitare in loco Hæreticorum, in quo non eſt aliqua Eccleſia cum Sacerdote catholico, Clem. VIII. An. 1596.

5. Abſtineant item a Matrimonio cum Hæreticis mulieribus, Hæreticorum ſepulturis, & mutuo compatrum Officio in Baptiſmo non legitimo, neque eorum medicis utantur, niſi ex inopia Catholici, idem *ibid.*

6. Antequam eant ad eos, id ſignificent Ordinariis, quibus ſingulis annis tranſmittant teſtimonium de Confeſſione, & Communione facta, *ibid.*

7. Alias procedi poteſt contra eos, ut de hæreſi ſuſpectos, *ib.*

8. Nemo mittatur ad Hæreticorum loca, etiam cauſa mercaturæ, niſi agant annum vigeſimum quintum. Prov. 6.

9. Neque eant ſine licentia Deputati ab Epiſcopo, & cum redeunt, ferant teſtimonium ab Epiſcopo, ſeu Parocho Catholico, quod ibi Catholice vixerint. Prov. 3.

10. Qui prope Hæreticorum loca habitant, ea conditione concedatur acceſſus, ne die Feſto illic opus ſervile faciant, immo redeant die feſto. Prov. 6.

11. Nullo modo liceat alicui ſua bona vendere, ut illic conſtituant domicilium, *ibid.*

12. Suſpectus eſt de hæreſi, qui obdurato animo cenſuris annexus in illis per annum inſorduerit. Trid. *ſeſſ.* 25. c. 3. *de ref.*

13. Bis in Anno initio Adventus, & Quadrag. moneantur populi a Parochis, ut revelent ſuſpectos de hæreſi. Pr. 2.

14. Si odii, gratiæ, vel amoris, lucri, vel commodi temporalis obtentu contra juſtitiam, & conſcientiam omiſerit Epiſcopus procedere contra quemcumque ſuper hæreſi, ſuſpenditur per triennium ab Officio. Barboſ. *alleg.* 111. *n.* 30.

15. Non poteſt Epiſcopus abſolvere Hæreticum, licet Conc. Trid. concedat ei facultatem ob Bullam Cœnæ. Deciſum referunt DD. apud Barb. *alleg.* 40. *n.* 23. 24.

16. Data in Jubilæis facultate abſolvendi a caſibus in Bulla Cœnæ, reſervatur tamen crimen Hæreſis. DD. citati a Barboſ. *alleg.* 1. *n.* 178.

17. Non poteſt Epiſcopus diſpenſare in irregularitate, quæ provenit ex hæreſi, per *cap. liceat*. Riccius *de jure perſ. l.* 5. *cap.* 16. *n.* 6. *contra Sanchez*, *& alios*.

18. Et longe minus quoad uſum Sacerdotis in Altaris miniſterio. Idem *ibid. num.* 8. *V. Excommunicatio*, *n.* 43. *Irregularitas*, *n.* 36. 60. 64. 65. 66. *Libri prohibiti*, *n.* 8. 9. 28. 29. *Regularium jura ſub Epiſcopis*, *n.* 63. *Vicarius Capitularis*, *n.* 1.

Heb-

Digitized by Google

Hebdomada major.

1. AD legendam Paſſionem in Miſſa privata non extinguuntur luminaria in Altari. Paul. Comitol. *in reſp. mor. lib. 1. quæſt.* 49.

2. In pulſatione, quæ fit in fine Matutini tenebrarum, arceatur indecorus tumultus. Prov. 1.

3. Is in fine tantum, ſemelque fiat. Prov. 4.

4. In Feria v. communio Cleri fiat in Miſſa ſolemni. Congreg. Rit. 27. Sept. 1608.

5. In hac Feria, & ſequenti, Proceſſio cum Hoſtia in Calice reſervata non fit extra Eccleſiam. Cong. Epiſc. 6. Aug. 1591.

6. Locus pro reponenda Hoſtia paretur, non cum pannis nigris. Gavant. *in Theſ. Sacr. Rit. tom. 1. part. 4. tit. 8. n. 9.*

7. Hoſtia repoſita videri non debet, ſed in Calice, & Arca reſervari. Prov. 4.

8. Clavis Arcæ non debet dari laico, quamvis nobili, Congr. Rit. 30. Jan. 1610.

9. In Paraſceve ſi incidat feſtum Annunciationis B. V. non tenentur fideles audire Miſſam, eadem 19. Feb. 1612.

10. Neque in eo die fiat communio, niſi infirmorum, eadem *ibid.*

11. Adoratio Crucis ne fiat alibi eo die ante ſtatam horam in Cathedrali. Prov. 5.

12. Nec in Diœceſi ante horam Eccleſiæ Matricis, *ibid.*

13. Fiat hæc adoratio cum corporis proſtratione, *ibid.*

14. In Paraſceve non poteſt fieri nocte proceſſio cum Euchariſtia. Cong. Epiſcop. 22. Martii 1596.

15. Sabbato Sancto non ſunt pulſandæ Campanæ a quoquam ante Cathedralem, ſeu Matricem Eccleſiam. Conc. Lat. *ſeſſ.* 11.

16. Matrix in Diœceſi eſt parochialis Eccleſia. Cong. Rit. 9. Febr. 1608.

V. Baptiſmus, n. 37. 38.
Confraternitates, n. 26.
Miſſæ Ritus, n. 27.
Oratio Publica, n. 20.

Hebræi.

1. HEbræorum ſit una tantum Synagoga, neque vicina noſtris Eccleſiis. Paul. IV. Anno 1555. Pius V. 1597. Prov. 5.

2. Novæ Synagogæ prohibentur ædificari, & dirutæ renovari: ruinoſæ tamen poſſunt reſarciri. Sylv. *V. Judæi q. 4. ad* 5.

3. Bona immobilia poſſidere non poſſint. Paulus IV. & Pius V. *ſup.*

4. Portent habitum, & ſignum diſtinctivum. Sylv. *loco cit. quæſt.* 4.

5. Non prodeant in publicum in triduo majoris Hebdomadæ. Idem *ibid. ad* 6.

6. In Paraſceve oſtia claudant, & feneſtras, *ibid.*

7. Ne circumcidant alienum, *ibid.*

8. Ne ducant Chriſtianam in uxorem, *ibid.*

9. Ne impugnent dogmate perverſo fidem Catholicam, *ibid. ad* 14.

10. Ne habeant Officia publica, neque Dignitates, *ibid.*

11. Neque commercium, quod poſſit eſſe gravamini Chriſtianis, *ibid.*

12. Ne recipiantur uti teſtes contra Chriſtianos, *ibid.*

13. Cogantur ad reſtituendas uſuras ſupra id, quod eis toleratur, per judicem Eccleſiaſticum, ſi laici negligant, *ib.*

14. Cogantur, ne exigant uſuras, *ibid.*

15. Cogantur ad ſolvendas decimas prædiales, *ibid.*

16. In libris rationum ſcribant Italice, ſub pœna nullitatis, ſeu lingua communi loci. Paul. IV. *ubi ſupra.*

17. Sola arte ſtrazzariæ, ſeu cienciariæ utantur. Idem *ib.*

18. Et menſes in eorum computis ſint triginta dierum completorum. Idem *ibid.*

19. Pignora non poſſunt vendi a Judæis, niſi poſt 28. menſes integros. Idem *ibid.*

20. Non habitent in ædibus vicinis Eccleſiæ. Prov. 1.

21. In feſtis noſtris ne quidquam ſervile publice agant. Prov. 5.

22. Ne permittantur accedere ad Monaſteria Monialium. Congreg. Epiſc. 28. Novembris 1594.

23. Non debent cogi ad fidem noſtram. Sylv. *ſupra q.* 6.

24. Neque impediri in ſuis Cæremoniis, modo non fiant in opprobrium Fidei, *ibid.*

25. Neque in Sabbatis trahi ad judicium, *ibid.*

26. Nec effodi, aut violari eorum Sepulchra, *ibid.*

27. Neque ſpoliari bonis injuſte quæſitis, ſi convertantur, neque debita ſucceſſione in bonis ſuorum, *ibid.*

28. Habeatur Concio ad eoſdem, qui juſſi conveniant, Prov. 1.

V. Concio Sacra, n. 59. 60.

29. Promulgetur aliquando Conſtit. Gregor. XIII. Anno 1581. contra blaſphemias eorum. Prov. 6.

30. Si deliquerint in prædictis ſortiuntur forum Eccleſiaſticum, *cap. Poſtulaſti, de jud. Vide Abb. in Clem. 1. n. 2. de jeſſ.* & Sylv. *loco cit., q. 5. ſecundum,*

31. Noſtri vero ad Synagogas eorum non eant, neque ad convivia, nuptias, choreaſve. Prov. 2.

32. Nec iiſdem famulentur aſſidue. Sylv. *loc. cit. q.* 1.

33. Si operas locant, cum iis non comedant. Prov. 1.

34. Nec azyma eorum manducent. Sylv. *loc. cit.*

35. Neque mulieres noſtræ ſint nutrices infantum in domibus eorum. Sylv. *ibid. q.* 2.

36. Neque poteſt Epiſcopus in hoc diſpenſare. Idem *ibid.*

37. Extra eorum domum, poſſunt de licentia Ordinarii. Prov. 1.

38. Neque juvent Hebræas ornandas, *ibid.*

39. In diebus feſtis cum iis non contrahatur, *ibid.*

40. Ne agri, bonave Eccleſiaſtica iis locentur, neque Sacra Supellex pignore detur, *ibid.*

41. Eorum opera ne matrimonia tractentur, *ibid.*

42. Neque ii, uti medici, vocentur, *ib. V. Medicus, n.* 7.

43. Nec in balneo cum iis ſe lavent. Sylv. *loc. cit.*

44. Nihil in teſtamento iis relinquatur. Idem *ibid.*

45. Participantes Clerici cum Judæis privandi ſunt Officio, & Beneficio. Sylv. *q.* 5.

46. Laici vero excommunicandi, *ibid.*

47. Servus Judæi ſi ſit Chriſtianus, eſt liber. Idem *ibid.*

48. Catechumeni ne baptizentur, niſi prius inſtructi. Pr. 1. Poſt octo menſes, *cap. Judæi, de conſ. diſt.* 4.

49. Non tenetur Epiſcopus, neque Parochus alimenta dare Catechumenis. Navarr. *conſ. 2. de Bapt. n. 2. par. 1. l. 3. cad.* 1.

50. Si moriantur Catechumeni, non tradantur Eccleſiaſticæ Sepulturæ, neque cum pſalmis, eorum cadavera ducantur. *Ricciul. de jure perſon. lib. 3. cap. 4. n.* 35.

51. Neque pro iis Miſſæ fiant. Idem *cap. 5. n.* 3.

52. Baptizati ſaltem per annum curæ alicujus probi viri committantur. Prov. 1.

53. Neque hi inter ſe multam conſuetudinem habeant, neque ulla in re moſaicos ritus retineant. Paulus III.

54. Circa bona eorum, dotemque fœminarum ſervetur Conſtit. Pauli III. Anno 1542.

55. Gaudeant privilegiis, libertatibus, ac immunitatibus civium loci, in quo Baptizantur. Idem *ibid.*

56. Male partæ incertæ reſtitutionis in pium uſum iiſdem Baptizatis conceduntur. Idem *ibid.*

57. Redeuntes ad Judaiſmum puniantur, ut hæretici, poſt monitionem Canonicam. Idem *ibid.*

V. Libri prohibiti, n. 6. 7.

Hermaphroditus.

1. EST irregularis. *Nav. in Man. cap.* 27. *n.* 203. *Tolet.*

2. A Papa diſpenſandus. *Idem.*

3. Is, in quo prævalet ſexus virilis, poteſt deinde Ordinari. *Idem,*

Horæ Canonicæ.

1. NOn eſt relinquendum Officium Breviarii pro Officio devotionis. Congregat. Rit. 29. Novemb. 1603.

2. Epiſcopus Regularis debet recitare Officium juxta ritum ſuæ Diœceſis, non Regulæ, eadem 11. Junii 1515.

3. Capellani Epiſcopi conformet ſe illi, eadem *ibid.*

4. Qui eſt de gremio Eccleſiæ alicujus, debet recitare Officium, quod in Choro dicitur, licet alibi muretur, eadem 8. Septembris 1602.

5. Clerici, licet adſcripti alicui Eccleſiæ, non tamen obligati Choro, non tenentur recitare Officia, quæ in Choro propria dicuntur, eadem *ibid,*

6. Non poteſt Epiſcopus addere Officia Sanctorum, niſi juxta Rubricas Breviarii, vel de licentia Sedis Apoſtolicæ, eadem 8. Aprilis.

7. Neque poteſt extendere Officium conceſſum Civitati ad Diœceſim, eadem 18. Januarii 1607.

8. Non poteſt fieri Officium de Sancto, eo quod in loco ſit ejus nomine Eccleſia, vel reliquia, niſi in proprio titulo Eccleſiæ, & ubi eſt Reliquia, ead. 8. April. 1628.

9. Conceditur Officium duplex pro Reliquia inſigni, & approbata, eadem 3. Junii 1617.

10. Reliquia inſignis eſt Corpus, Caput, Brachium, Crus, & ea pars, in qua paſſus eſt Martyr, integra, eadem 8. Aprilis 1628.

11. Prædicta ſub pœna nullitatis Officii, *ibid.*

12. Feſtum Roſarii celebrari debet ubique, ubi eſt Altare Roſarii, ſub ritu duplici majoris, in Dom. 1. Octobris Gregor. XIII. Anno 1573.

13. Dedicatio Eccleſiæ Cathedralis habet Octavam in Civitate tantum, & celebratur Feſtum in tota Diœceſi. Congr. Rit. 2. Maji 1619.

14. De Sancto Canonizato non poteſt fieri Officium ſine novo Decreto Congregationis Rituum, extra propriam Eccleſiam, ead. 9. Decemb. 1628.

15. Officium, & Miſſa B. Rocchi conceditur tantum in Eccleſiis ejus Nomini dicatis, ead. 26. Novemb. 1629.

16. Moniales ne dicant in Confiteor, ad Primam, & Completorium, Tibi, mater, Vobis ſorores, ſed ut in Breviario, eadem 18. Aug. 1629.

17. Officium parvum B. Virg. debet dici in Choro, etiam

in Dominicis, ſi aderat conſuetudo, eadem 5. Septembris 1607.

18. Et tempore Paſchali non additur Alleluja Antiphonis, nec aliis, eadem 28. Martii 1626.

19. Veſperæ Defunctorum pro prima die menſis dicuntur poſt Veſperas etiam Dominicæ, ſi accidat hæc ante primam diem, eadem 23. Maji 1603.

20. Matutinum Defunctorum in die Commemorationis omnium Defunctorum recitandum eſt mane, niſi Epiſcopus ſit celebraturus die ſequenti ſolemnem Miſſam; eadem 1. Septembris 1607. & Cærem. Epiſcop. lib. 2. cap. 10.

21. Kalendarium quotannis edatur ab eo, quem Epiſcopus elegerit. Prov. 4.

22. Recognoſcatur a peritioribus, *ibid.*

23. Notentur in eo dies Coronationis Papæ, & Conſecrationis Epiſcopi, ut ſaltem Collectæ dicantur in Miſſa. Prov. 3. 4. 6.

24. Beneficiati, qui eas omittunt ſine juſta cauſa, non faciunt fructus ſuos reſpondentes diebus illis, in quibus omiſerint. Pius V. Anno 1571.

25. Qui Matutinum omittit, dimidiam partem fructuum diei amittit; qui reliquas Horas dimidiam, *ibid.*

26. Qui Horarum ſingulas, ſextam partem fructuum, *ib.*

27. Qui primo ſemeſtri omittit, peccat graviter, ſed fructus facit ſuos, *ibid.*

28. Præſtimonia, portiones præſtimoniales, & qualiacumque alia Beneficia cum prædictis conveniunt, *ibid.*

29. Qui penſionem habet, eodem modo obligatur pro rata in Horis Beatæ Virginis, *ibid.*

V. Altare, n. 30. Beatorum cultus, n. 22. & ſeqq. Eccleſiæ reconciliatio, n. 13. Interdictum, n. 10. & ſeqq. Regularium jura ſub Epiſcopis, n. 27. 28. Reliquiæ Sanctorum, n. 45.

ADDITIO.

1. Commemoratio S. Mariæ debet cum Oratione fieri in Officio occurrenti in Eccleſiis ejuſdem Nomini dicatis, etiamſi Officium parvum ejuſdem recitatum fuerit, cum ibi ſit Titularis. *Congr. Rit. 19. Jan. 1604.*

2. Officium S. Franciſcæ Romanæ in Urbe Roma eſt ad libitum, ritu ſemiduplici, *ead. 13. Martii 1632.*

Hoſpitale.

1. NOviter fundatum ſine auctoritate Epiſcopi non ſubditur Epiſcopo. DD. apud Barboſ. *alleg. 75. n. 3.*

2. Si locus ab antiquo ſit in forma Eccleſiæ, ubi Sacerdotes celebrant, præſumitur auctoritate Epiſcopi fundatum. DD. *ibid. n. 5.*

3. In dubio, præſumitur Epiſcopo ſubjectum. Sylv. *Hoſpitale qu.* 11. *Quintum.*

4. Poteſt Epiſcopus viſitare quodcumque, niſi ſit ſub Regum immediata protectione. Trid. *ſeſſ. 22. cap. 8. & ſeſſ. 7. cap. 15. & ſeſſ. 25. cap. 8.*

5. In dubio, an ſit ſub immediata Regum protectione, cognitio cauſæ ſpectat ad Epiſcopum. Deciſum refert Martha *de juriſ. part. 2. cap. 18. n. 8.*

6. Uni, & eidem perſonæ adminiſtratio ne ultra triennium concedatur. Idem *ſeſſ. 25. cap. 8.*

7. Niſi aliter in fundatione reperiatur, *ibid.*

8. Si utile reddatur, poteſt Epiſcopus cum duobus de Capitulo convertere redditus in alium pium uſum, *ibid.*

9. In laicali videat Epiſcopus ſaltem, an omnia fiant juxta mentem Fundatoris. Barboſa *loco cit. n. 7.*

10. Procurationem non debet Epiſcopo viſitanti. Sylv. *V. Hoſpitale, qu. 6. Quintum V. Seminarium Clericorum, num. 28. 29.*

Jejunium.

1. POteſt Epiſcopus Jejunium transferre in præcedentem diem, quando illud occurrit in Feſto ſolemni. Sylv. *Jejunium, q. 7. V. Feſti dies, n. 15. 39. 40.*

2. Item poteſt ex cauſa diſpenſare in Jejunio, & in bonum aliud compenſare. Idem *ib.*

3. Item in Jejunio ex voto, *ib.*

ADDITIO.

Si Vigilia S. Mathiæ incidat in ultimam diem Bacchanalium, poteſt Epiſcopus transferre Jejunium in præcedens Sabbatum, ne vitietur Jejunium. *Dian. 3. par. tr. 6. Miſcellan. reſ. 60.*

Jeſuitiſſæ.

1. NUlla eſt, & invalida ab ortu ſuo Congregatio mulierum Jeſuitiſſarum, & quatenus opus eſt, ſupprimitur, & extinguitur. Urbanus VIII. Anno 1630.

2. Neque tenetur ad obſervationem votorum ad inſtar ſolemnium in ea emiſſorum, *ibid.*

3. Habitent extra collegia, domuſque, ubi habitarunt; neque ſimul degant neque ſimul conveniant ad aliquid ſpirituale, vel temporale tractandum: habitum deponant, ad eumdem alias non admittant: neque amplius eum reſumant; nec ulli earum ad hæc conſilium, auxilium, favorem, directe, vel indirecte, aut quomodolibet præſtent; neque pro religioſis, ſeu prætenſæ Congregationis, ullo modo ſe gerant, *ibid.*

4. Sub pœna excommunicationis ipſo facto incurrendæ reſervatæ ſummo Pontifici, *ibid.*

5. Quæ vovere in quemcumque eventum voluerunt, cum eorum vota ſint ſimplicia, Ordinariis ſubſint; cum uſu non dominio bonorum, & cum facultate diſponendi ad uſus pios, *ibid.*

6. Ab inteſtato ſuccedant ii, qui non commiſſo voto, ſucceſſuri fuiſſent. *ibid.*

7. Si nubere velint, conceditur, cum relaxatione omnium votorum de facto emiſſorum, *ibid.* melius agent, ſi Moniales fiant, *ibid.*

8. Ampliſſimis clauſulis firmatur hæc Conſtitutio, *ib.*

9. Ordinarii eam publicent, & contenta quæcumque executioni mandari curent, *ib.*

10. Cenſuris, pœnis, & aliis remediis, & omni appellatione remota, *ib.*

Illegitimi.

1. EXcluduntur a ſucceſſione quacumque bonorum. Pius V. anno 1571.

2. Et a ſucceſſione bonorum patrimonialium. Idem Anno 1572.

3. Poteſt Epiſcopus diſpenſare cum Illegitimo, ut obtineat Beneficium ſimplex ſine cura. Sylv. *V. Beneficium, 3. q. 7.*

4. Non autem Perſonatum, vel Dignitatem ſine cura. Idem *ib.*

5. Poteſt ad Beneficium ſimplex, cui annexa eſt cura animarum, quando Eccleſia curata habet proprium Vicarium diverſum ab Illegitimo. Idem *ibid. q. 8.*

6. Prædicta intellige, niſi aliud obſtet Canonicum impedimentum, quam Illegitimitas, *ib. q. 9.*

7. Neque poteſt Epiſcopus diſpenſare cum Illegitimo, ut plura Beneficia retineat, *ib. q. 24.*

8 Poteſt Epiſcopus diſpenſare ad dimidias portiones, ſeu Beneficia inferiora Cathedralis Eccleſiæ. DD. apud Barboſ. *alleg. 45. n. 23.*

9. Item poteſt cum Illegitimis etiam ex damnato coitu ad minores ordines. Idem *ib. n. 19.*

10. Item ad Canonicatus Collegiatæ Eccleſiæ, *n. 22.*

11. Non ad dignitates, vel Perſonatus, *n. 29.*

12. Nec in iis, qui requirunt Ordinem ſacrum, *n. 30.*

13. Neque conſequenter in Canonicatibus Eccleſiæ Cathedralibus, *num. 31.* Contrarium docent alii, *ib.* minus vere, ex jure novo. Concil. Trid.

14. Neque ad penſiones. Gigas, *q. 17.*

15. Illegitimus diſpenſatus a Papa ad Sacros Ordines non cenſetur diſpenſatus ad Beneficium curatum. Sylv. *loc. cit. q. 10.*

16. Diſpenſatus ſuper certo Beneficio non poteſt obtinere aliud, ſi fuit in culpa, ut non habuerit illud, *ib. q. 11.*

17. Si non fuit in culpa, aut diſpenſatio fuit ſuper incerto Beneficio, poterit aliud obtinere, *ib.*

18. Diſpenſatus ad Beneficium curatum, non poteſt obtinere Dignitatem, *ib. q. 12.*

19. Diſpenſatus a Papa ad Beneficium curatum poteſt promoveri ad Beneficium, cui præficiendus eſt aliquis per electionem, *ib. q. 16.*

20. Diſpenſatus in ordine, & Beneficio, & promotus non poteſt impetrare diſpenſationem ſuper pluralitate, non facta mentione Illegitimitatis. Idem *ib. q. 13.*

21. Legitimatus a Principe non ideo eſt legitimatus quantum ad Eccleſiam. Sà *Filius, n. 11.*

V. Cap. Sede vac. n. 43. & ſeq.

Familiaris Epiſcopi, n. 14.

Imagines Sacræ.

1. OMnis tollatur abuſus, ſuperſtitio, turpis quæſtus, omnis laſcivia a Sacro Imaginum uſu. Trid. *ſeſſ. 25. de Sacr. Imag.*

2. Nihil inordinatum, præpoſterum, profanum, inhoneſtum appareat, *ibid.*

3. Nulla inſolita Imago ponatur in Eccleſia, non prius approbata ab Epiſcopo, *ib.*

4. Non patiantur Epiſcopi, cauſa a ſe non cognita, & ſcripto probata, imaginem extra morem ornari, Altareve ibi erigi, vota appendi, aut novi quidquam fieri. Prov. 4.

5. Neque pingantur hiſtoriæ non probatæ. Prov. 1.

6. Neque de induſtria in Imaginibus Sanctorum effigies hominum viventium, vel mortuorum, *ibid.*

7. Neque admittantur effigies jumentorum, quæ ad Sacram non attinent Hiſtoriam. Prov. 4.

8. Corona Chriſti Domini a Coronis Sanctorum diſtinguatur, addita figura Crucis. Prov. 5.

9. Neque detur corona, niſi Canonizatis, *ibid.*

10. Imago Crucis ne humi ponatur, ſub pœna graviſſima, cit. Can. Sylv, *V. Imagines*, §. 4.

11. Neque Sacra imago exponatur humi, neque ſub feneſtra, unde a pluvia deformari queat, neque ubi clavi figendi, neque in loco ſordido. Prov. 4.

12. Crucis imago lapidea, vel lignea erigatur, ubi trivia ſunt frequentiora. Prov. 3.

13. Cruces, & Sanctorum Imagines pro Eccleſiarum uſu ſtatis precibus benedicantur. Prov. 4.

14. Oratoria in viis cum imaginibus tegantur a ſuperiori parte, ne corruant, *ibid.*

15. Et ea certis congruis locis ædificentur.

16. Aulæa intexta turpibus imaginibus ne adhibeantur in Eccleſia, neque imagines Ethnicorum, Prov. 2.

17. In cubiculis omnibus curetur Imago ſacra. Prov. 4.

18. Imagines turpes, & obſcœnæ etiam a laicorum domibus abjiciantur. Prov. 3.

19. Quæ picta ſunt indecore, vel deleantur, vel corrigantur. Prov. 1.

20. Quæ pene delata ſunt, renoventur, aut deleantur, & comburantur, cineribus in pavimenti foſſis collocatis. Prov. 4.

21. Puniantur pictores, & ii, quorum juſſu in hoc genere peccatur, etiam pœna interdicti, *ibid.*

22. Rectores Eccleſiarum, qui permiſerint, etiam pœna excommunicationis afficiantur, *ibid.*

23. Ne imagines cereæ, quæ voti cauſa offeruntur, venditari ullo modo poſſint, *ibid.*

V. Proceſſio, *num.* 50. 51. 52.

Immunitas Eccleſiaſtica.

1. ECcleſia, etiam non conſecrata, auctoritate Epiſcopi fundata, gaudet immunitate. Sylv. *Immunitas*, *quæſt.* 1.

2. Etiam interdicta, & item Cæmeterium, *ibid.*

3. Item Hoſpitale, & privata Oratoria (non tamen intra domos laicorum) Auctoritate Epiſcopi fundata, *ibid.*

4. Item Palatium Epiſcopi etiamſi non ſit Eccleſiæ conjunctum. Idem *ibid.* 3. q. 1.

5. Item ſpatium 40. paſſuum, quoad Matricem Eccleſiam, 30. quoad minores Eccleſias, *ibid.*

6. Item Monaſteria Regularium, *ibid.*

7. Item Corpus Chriſti ſi in via geſtetur, & ad illud quis confugiat, *ibid.* non autem ſi quis illud recipit in carcere, *ib.*

8. Capellæ privatæ Palatiorum non gaudent immunitate. Congr. Epiſcop. 17. Novembris 1617.

9. Gaudent immunitate confugientes ad Eccleſiam Judæi, Pagani, Excommunicati. Sylv. *loc. cit. quæſt.* 3.

10. Non gaudent Clerici, & Religioſi, idem *ibid.* ſed gaudere declaravit Congr. Epiſcop. 24. Januarii 1617.

11. Conceditur immunitas geſtantibus arma prohibita in Eccleſiis, eadem 30. Septembris 1616.

12. Et inferentibus ſfrigia in Eccleſiis, eadem 16. Novemb. 1618.

13. Exiſtens extra Cæmeterium, vel Eccleſiam, & trahens violenter eum, qui eſt intra, vel partem veſtis exterius exiſtentem, violat immunitatem. Sylv. *loc. cit. q. 9. primum.*

14. Contra violatores innovantur Canones, & Concilia Generalia, & Apoſtolicæ Sanctiones. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 20.

15. Debent enim excommunicari, pecunia mulctari, publica pœnitentia affligi, nec reſtitui communioni, niſi reſtituant extractum. Sylv. *q.* 8.

16. De delictis in Eccleſia commiſſis moneatur ſtatim Epiſcopus, etiamſi committantur in Eccleſia Regularium. Pr. 6.

17. Exule recurrente ad Eccleſiam, aut alio criminoſo, conſulatur Epiſcopus, vel ſtatim moneatur, ſi veniant illi de repente. Prov. 1.

18. Magiſtratus ſæcularis non poteſt dare hoſpitium militibus in domibus Eccleſiarum, etiam locatis laicis, & indirecte tendit in præjudicium Eccleſiæ. Congr. Epiſc. 9. Junii 1617.

19. In crimine hæreſis, & in delictis Eccleſiaſticorum ne ſe intromittat Curia ſæcularis ſub pœnis alias inflictis. Gregor. XIV, Anno 1591.

20. Publici latrones, viarumque graſſatores, depopulatores agrorum, qui homicidia, & mutilationes membrorum in Eccleſiis, ſeu Cæmeteriis committunt, non gaudent Immunitate Eccl. Idem, *ibid.*

21. Neque proditores homicidæ, aut aſſaſſini, vel hæreſis, ſeu læſæ Majeſtatis in perſonam Principis rei, *ibid.*

22. Traduntur hi Curiæ ſæculari, ſi requiſiti ſint Ordinarii, *ibid.*

23. Nec extrahantur a locis ſacris ſine expreſſa licentia Epiſcopi; & ſi locus eſt exemptus, vicinioris Epiſcopi, *ib.*

24. Si recuſent Epiſcopi tradere prædictos, tunc minori tumultu, qui fieri poteſt, extrahantur, *ibid.*

25. Et ad carceres Eccleſiaſticos ducantur, donec ab Epiſcopo cognoſcatur; an ipſi rei prædicta delicta commiſerint, *ib.*

V. Caſus reſervati, *num.* 3.

Clericus, *num.* 78. 79. 81. 89.

Fori Privilegium, *num.* 27. 28.

A D D I T I O.

1. Spatium 30. ſeu 40. paſſuum circa Eccleſiam de conſuetudine non ſervari docet *Far. in praxi crim. quæſt.* 28. *& de Immun. Eccl. n.* 294.

2. Fallit Immunitas hæc in Eccleſiis, quæ ſunt intra ambitum Caſtellorum ob anguſtiam loci. *Barboſa de jure Eccleſ. l.* 2. *cap.* 3. *n.* 42.

3. Domus Clericorum exiſtentium intra dictos paſſus Eccleſiæ, cui ſerviunt, gaudent immunitate. *DD. cum Barboſ. ib. n.* 39.

4. Immo, & laicorum inſervientium vicinæ Eccleſiæ, *ib.*

5. Paſſus quilibet habet quinque pedes, & pes 15. digitos, *ib. n.* 40. 41.

6. Eccleſiæ capanna intra 30. paſſus, quæ tantum inſervit pro ſervitio Eccleſiæ, gaudet Immunitate. *Congr. Immunit. menſe Decemb.* 1632.

7. Gaudet confugiens, & ſe immiſcens inter eos, qui aſſociant venerabilem Euchariſtiam, licet non tangat Sacerdotem, neque haſtam Baldachini. *DD. cum Barb. loc. cit. n.* 69.

8. Gaudet furtum committens in Eccleſia de re Eccleſiæ, etiam Pixide, *ibid. num.* 123.

9. Non gaudet mater occidens filium infantem. *Congr. Conc.* 3. *Decembr.* 1632.

10. Neque, qui alium occidit veneno, *ead. ibid.*

11. Contravenientes Conſtit. Greg. XIV. ex multorum DD. ſententia poſſunt abſolvi ab Epiſcopo. *Dia. p.* 1. *tr.* 1. *reſ.* 41.

Indulgentiæ.

1. POteſt Epiſcopus nondum conſecratus, etiamſi non ſit Sacerdos, elargiri Indulgentias. DD. apud Barboſ. *alleg.* 88. *num.* 7.

2. Ei demandare facultatem eas concedendi Clerico, nedum Vicario, *ibid. n.* 10.

3. Subditis tantum ſuis, & externis in ſua juriſdictione morantibus, *ibid. num.* 23.

4. Archiepiſcopus etiam per totam Provinciam. Sylv. *V. Indulgentia*, *quæſt.* 5. *Quartum.*

5. Poteſt Epiſcopus concedere Exemptis etiam, & Religioſis. Barb. *loc. cit. num.* 27.

6. Et ſibi ipſi, *num.* 28.

7. Poteſt etiam concedere ſubditis ſuis, ut ab alieno Epiſcopo recipiant Indulgentias, *num.* 25.

8. Mortuis dare non poteſt, *num.* 24.

9. Epiſcopo inferior dare non poteſt, *n.* 17.

10. Poteſt Epiſcopus dare Indulgentiam 40. dierum, non ultra, *num.* 14.

11. In Dedicatione Eccleſiæ dare poteſt Indulgentiam unius tantum anni, & in anniverſario ejuſdem 40. tantum dierum, *ib.* *V. Eccleſiæ Conſecratio*, *num.* 11.

12. Si Dedicetur a pluribus, non ultra annum, nec ultra 40. dies poteſt dari. Sylv. *loc. cit. q.* 5. *Secundum.*

13. Si detur annus ab Archiepiſcopo, & annus a proprio Epiſcopo, ſubditi Epiſcopo biennium habebunt, Comprovinciales unum annum ab Archiepiſcopo. Sylv. *ib. Sextum.*

14. Si Epiſcopus dat 40. dies, & Succeſſor ejuſdem ob eamdem cauſam 40. dies, utraque non valet. Idem, *ibid.*

15. Durant perpetuo prædictæ Indulgentiæ, *ib. Septimum.*

16. An Capitulum Sede vacante dare poſſit Indulgentias, Affirmant Sylv. & alii: Negant Henriquez & alii apud Barb. *loc. cit. num.* 21. *Vide ſupra Capitum Sede vacante*, *num.* 49.

17. Clauſula in Indulgentiis Papalibus: *Dummodo alias non conceſſerimus*, intelligitur de alia ſimili expreſſa in eadem conceſſione. Nal. *V. Clauſula Dummodo.*

18. Quæſtus omnis pro his conſequendis prohibetur. Trid. *ſeſſ.* 25. *de Indulgent.*

19. Revocatæ ſunt omnes eæ, quæ continent quæſtus, & manus adjutrices. Pius V. Anno 1566.

20. Quæcumque Indulgentiæ publicentur ab Epiſcopo, adhibitis duobus de Capitulo. Trid. *ſeſſ.* 21. *cap.* 9.

21. Litteræ Indulgentiarum ne affigantur arculis eleemoſynarum, ſed apud Altare collocentur apertæ. Prov. 5.

22. Et capſa eleemoſynarum, ſi ab Epiſcopo concedatur, remota ſit ab Altari, *ibid.*

23. Eleemoſynæ dentur Eccleſiæ, locove, cujus cauſa conceſſæ ſunt. Prov. 4.

24. Si colligantur hoc titulo eleemoſynæ, eligantur perſonæ ſpectata fide; & collectæ, de Epiſcopi conſenſu, & ſcientia expendantur in utilitatem earum Eccleſiarum ſub pœna ſuſpenſionis ipſo facto Eccleſiaſticis; laicis autem ſuppreſſionis ſcholarum, privationis habitus, & aliis arbitrio Epiſc. Pr. 7.

25. Eccleſiis Regularium alias conceſſæ Indulgentiæ non fuerunt ſublatæ per revocationem earum, quæ conceſſæ fuerunt perſonis ipſis Regularibus ante Paulum V. Congreg. Epiſcop. 21. Aug. 1645.

16. Quæcumque habentur, etiam in Eccleſiis exemptis, referantur in librum in Archivio aſſervandum. Prov. 4.

27. Earumdem Tabellæ in propriis Eccleſiis habeantur, *ibid. V. Archiepiſcopus*, *n.* 49. *Coadjutor Epiſcopi*, *num.* 14. *Concilium Provinciale*, *n.* 113. 114. *Doctrina Chriſtiana*, *n.* 14.

Eucha-

Eucbariſtia n. 52. Quæſtores, n. 4. 6. Regularium jura ſub Epiſcopis, n. 40.

ADDITIO.

Falſæ ſunt, quæ ſequuntur ex Decreto Romæ impreſſo 23. Junii 1635. a S. Rom. Inquiſit.

1. Quæ aſſeruntur conceſſæ a Pio V. Principi Senatuum.

2. Item a Pio V. Magno Duci Etruriæ, & confirmatæ a Clemente VIII.

3. Item a Clemente VIII. Eccleſiæ S. Mariæ Montisſerrati.

4. Item Idulgentia Plenaria pro Defunctis a Clemente VIII. *Matrici 20. Junii 1606.*

5. Item Indulgentiæ fundatæ ſuper revelationem B. Jo: de Cruce piaculari grano, quod dicitur tetigiſſe unum ex tribus, quæ ſunt apud Papam, Regem Hiſpaniarum, & Generalem Minorum de obſervantia.

6. Item Indulgentia, quæ dicitur conceſſa a Jo: XXII. illis, qui oſculantur plantam pedis B. V. prælo datam.

7. Item eæ, quæ a Papa Adriano VI. dicuntur conceſſæ granis benedictis ad inſtantiam Car. Lanchinaves Trigermani Brabantini, impreſſæ Panorm. An. 1611.

8. Anno Jubilæi non ſuſpenduntur Indulgentiæ plenariæ conceſſæ pro articulo mortis. *Alph. Leo. tr. de Jubil. q. 6. n. 242.*

9. Neque ſuſpenduntur Indulgentiæ pro Defunctis, neque Altaria privilegiata. *Idem ibid. n. 246. 248.*

10. Qui ex Privilegio habet uſum mitræ, non tamen poteſt dare Indulgentias. *Congr. Rit. 4. Mart. 1606.*

11. In Eccleſia, in qua expoſita eſt Indulgentia Plenaria, non datur ab Epiſcopo Indulgentia ab eo dari ſolita, Cærem. Ambroſianum.

Inquiſitionis Sanctæ Officium.

1. CONſtituat Epiſcopus Congregationem Theologorum, & Juriſtarum una cum Inquiſitore. Prov. 5.

2. Secretum, ſilentiumque indicatur iiſdem, dato juramento, ut neque nutu ſignificent, propoſita latæ ſententiæ excommunicatione, *ibid.*

3. Notarii idem præſtent juramentum de ſecreto; cuſtodes carceris, & alii miniſtri, *ibid.*

4. Cauſarum acta, nec aliud quidquam ad cauſas attinens, typis edatur, *ibid.*

5. Procurator. Advocatuſque dari debet, qui fidei Profeſſionem emiſerit, & qui omni labe caruerit, ſuſpicioneve hæreſis, *ibid. V. Fidei Profeſſio, n. 27.*

6. Detur facultas in ſcriptis, & cum juramento de legitima tantum defenſione facienda, *ib.*

7. Qui Inquiſitorem, Advocatum, alioſve Miniſtros Sancti Officii, aut denunciatorem, accuſatorem, aut teſtem in cauſa fidei perterrefecerit, occiderit, verberarit, dejecerit, eo ipſo eſt excommunicatus, reſervata abſolutione Papæ. Pius V. *Conſt.* 83. Anno 1595.

8. Item ille qui ejuſdem Sancti Officii ædes, aut Miniſtrorum, aliaſve res expugnaverit, invaſerit, inciderit, aut libros, litteras, ſcripta combuſſerit, deripuerit, interverterit, aſportarit, idem *ibid.*

9. Item ille, qui ad hæc conſilium, auxilium, favorem præſtiterit, *ib.*

10. Et qui delinquentibus contra Officium S. Inquiſitionis veniam petere, aut pro illis intercedere tentaverit, *ib.*

11. Et qui carcerem, ſeu cuſtodiam etiam privatam effugerit, vinctum extraxerit, ſeu emiſerit, capiendum prohibuerit, captumve eripuerit, receperit, occultaverit, ſeu facultatem fugiendi dederit, etiam ſi effectus non ſequatur, *ib.*

12. Aliæ Pœnæ ibidem infliguntur graviſſimæ, *ib.*

13. Promulganda eſt aliquando prædicta Conſtitutio Pii V. Prov. 3.

V. Irregularitas n. 71. 72.

ADDITIO.

1. Epiſcopus terminare poteſt ſine interventu Inquiſitoris cauſas ſuperſtitionum, incantationum, veneficiorum, & blaſphemiarum, niſi ſapiant manifeſte hæreſim. *Congr. S. Offic. 2. Decembr. 1602. apud F. Leon. in Theſ. Fori Eccl. tit. de ſortileg.*

2. Omnes gratias in hoc genere expediuntur, *ead. 5. Junii 1601.*

Interdictum.

1. POteſt Epiſcopus ponere Interdictum contra ſubditos ſuos; non debet tamen interdicere Clericos, aut eorum Eccleſias perpetuo, vel ad longum tempus, niſi de conſenſu Capituli. Sylv. *V. Interd. 3. q. 3.*

2. Propter delictum domini, vel Capituli, vel alicujus communitatis, idem *ibid. q. 5.*

3. Et quando Officiales laici nolunt remittere Clericum ad Curiam Eccleſiaſticam. Aufrer. *de pot. Jud. Eccleſ. ſupra laic. n. 8.*

4. Non pro debito pecuniario, niſi contraria adſit conſuetudo, cui ſtandum erit. Sylv. *loc. cit.*

5. Subjacet Interdicto ipſo facto omnis locus, quo Eccleſiaſtici compelluntur ad ſolvenda pedagia, guidagia, vel alia, per ſe, aut per alium de rebus ſuis, quas non deferunt cauſa negotiandi. Sylv. *Interd. 4. quæſt. 1. Tertio.*

6. Item Civitas, quæ committit aliquid in Epiſcopum ſuum, ut capiatur, percutiatur, banniatur, *ibid. Quinto.*

7. Item quando in aliquo loco detinetur Epiſcopus invitus, *ibid. Sexto.*

8. Item quando dominus loci impedit ne Legatus, aut Nuncius Papæ poſſit exequi Officium ſuum, *ibid. Septimo.*

9. Non poteſt Epiſcopus ſuſpendere Interdictum pro feſtivitate, Miſſa nova, &c. Negant, affirmant DD. apud Barb. *alleg. 38. num. 5.*

10. Tempore Interdicti quotidie poſſunt Miſſæ, & officia divina celebrari ſubmiſſa voce, januis clauſis, non pulſatis campanis; excommunicatis, & Interdictis excluſis, idem *Interd. quæſt 1.*

11. Non habet locum hæc moderatio in Interdictu populi, ſeu Univerſitatis, non expreſſo loco in ſententia, *ibid.*

12. Neque in Eccleſia, vel Monaſterio ſpecialiter Interdictis, *ibid.*

13. In Feſtis Nativitatis Domini, Reſurrectionis, Pentecoſtes, Aſſumpt. B. V. & Corporis Chriſti, cum Octava, campanæ pulſantur, & januis apertis alta voce, divina celebrantur, Interdictis admiſſis; non tamen ii, quorum cauſa latum eſt Interdictum, appropinquent Altari, idem *ib. q. 2. Primum.* Non ait, Sacramenta miniſtrantur; quod bene nota.

14. Nimirum a primis Veſperis cujuslibet Feſtorum prædictorum uſque ad Completorium feſti, idem, *ib. Secundum.*

15. Poteſt Epiſcopus in prædictis Feſtis Altaria, & Virgines conſecrare, vela benedicere, & imponere monialibus, calices, paramenta, aquam, Abbates, & hujuſmodi, *ibid. Tertium.*

16. Item Sacerdos poteſt benedicere ſponſam, aquam, candelas, olivas, niſi ſit & ipſe interdictus, *ibid.*

17. Intellige ſponſæ benedictionem in Feſto Aſſumptionis B. V. & Corporis Chriſti, non in aliis, *ibid.*

18. In aliis diebus hæc eadem poſſunt fieri, ſed eo modo, quo diximus, *num.* 10. idem *ibid.*

19. Sepultura conceditur in prædictis Feſtis probabiliter, *ib.*

20. Sed probabilius oppoſitum mihi videtur. Ugol. *c. 9. num. 1. fuſe & optime.*

21. Extra prædictas moderationes prohibentur exercitia deputata certo Ordini Eccleſiaſtico, celebratio divinorum, adminiſtratio Sacramentorum, collatio Ordinum, Eccleſiaſtica ſepultura cum Officio, pulſatio campanarum. Sylveſt. *ſup. qu. 3.* adde aperitionem Januarum, *ibid.*

22. Idem Miſſa ſicca, prohibetur. Idem *ibid.*

23. Non ſuſpenditur juriſdictio Prælati, etiam circa ſpiritualia, *ibid.*

24. Epiſcopus per vias non debet benedicere populo Interdicti tempore. Ugolin. *Tab. 5. cap. 8. §. 5. num. 4.*

25. Oratio privata in Eccleſia non prohibetur, etiamſi orantes ſint Interdicti, vel Interdicta Eccleſia. Sylv. *ſupra qu. 5. Tertium.*

26. Prædicatio poteſt fieri, etiam pulſata campana, *ib. Sextum.*

27. Pulſari poteſt campana pro Ave Maria, pro nota horarum diei, *ibid.*

28. Baptiſmus poteſt cum Catechiſmo miniſtrari, *ib. q. 7.*

29. Item pœnitentiæ Sacramentum, etiam ſanis miniſtrari poteſt, *ibid.*

30. Item Confirmationis, *ibid.* & poteſt conſequenter confici Chriſma cum modificatione ſupradicta, *num.* 10.

31. Poteſt deferri Viaticum ad infirmos cum campanula, & lumine, *ibid.*

32. Item dari damnatis ad mortem, *ibid.*

33. Item & Clericis ſecreto intra Divina, *ibid.*

34. Non aliis, licet admiſſis licite ad Divina, *ibid.*

35. Prægnantibus dari poteſt Communio, ſi probabiliter imminet periculum mortis, *ibid.*

36. Poſt partum non poſſunt introduci in Eccleſiam. Ugol. *de Interdicto, Tab. 5. cap.* 8. *initio.* Affirmat oppoſitum Navarr. *in Man. c. 27. n. 176.* ſed ſine Stola.

37. Matrimonium quoque conceditur ſine benedictione nuptiali. Sylv. *ſupra q. 7.* Negat Ugol. *Tabula 5. cap. 7. §. 1. n. 5.*

38. Extrema Unctio prohibetur. Sylveſt. *initio q. 7.*

39. Ordo commendationis animæ non prohibetur, *ib. q. Sextum.*

40. Ordinum collatio non prohibetur Clero, ſi populus tantum eſt Interdictus. Idem, *q. 7. except. 6.*

41. Sed extra locum Interdictum promoveri poterit, *ib.*

42. Si locus tantum ſit Interdictus, neque ob delictum univerſitatis, laici, qui non ſunt in culpa delicti, poterunt extra locum Ordinari, *ibid.*

43. In loco Interdicto verius non poſſunt Ordines conferri, neque Clericis, neque laicis, *ibid.*

44. Eccleſiaſtica ſepultura denegatur laicis etiamſi egerint pœnitentiam, *ib. quæſt. 8. Primum,*

45. Et

45. Et ſepeliri debent in loco non ſacro, ſine Officio Divino, *ibid. Tertium*.

46. Soluto interdicto transferri poterunt in Eccleſiam, vel Cæmeterium, *ibid. Primum*.

47. Et debent ſolemniter. Sà, *Interdictum*, *n.* 22.

48. Clericis non Interdictis, & Interdictum ſervantibus conceditur ſepultura cum ſilentio, cum officio ſine nota, cum moderatione ſupradicta, *num.* 10. Sylv. *q.* 8. *Quartum*.

49. Vel in Eccleſia propria, vel in alia, *ibid.*

50. Confratribus quoque idem conceditur, qui ex Privilegio Religioſorum, quorum ſunt Confratres, admittuntur ad Divina; non tamen in Eccleſia Interdicta, *ibid.*

51. Etiam in Interdicta docet Panorm. *ibid.*

52. Privilegiati, ut admittentur ad Divina tempore Interdicti, excluduntur tamen ſi cauſa, vel concauſa fuerunt Interdicti, Sylv. *q.* 5. *Octavum*.

53. Privilegiatus ad perceptionem Sacramentorum, poteſt ſepeliri in Eccleſia, *q.* 8. *Sextum*.

54. Negat prædicta, *n.* 50. & 53. Ugol. *loc. cit. c.* 9. §. 3. *n.* 2.

55. Violantes Interdictum, nempe contra modificationes prædictas aliquid facientes, fiunt Irregulares. Sylv. *ib. q.* 5. *Primum*, ſi compleatur actus celebrandi Divina.

56. Poſſunt recipi mortuaria, & orari poteſt pro pœnitentibus mortuis, alias minime. Idem *quæſt.* 8. *Septimum*.

57. Pœnæ multæ violantium Interdictum habentur apud Sylv. *V. Interdictum*, *n.* 6.

V. Prothonotarii, *n.* 3. *Regularium jura ſub Epiſcopis*, *n.* 43. *Sepultura*, *n.* 22.

Irregularitas.

1. POteſt Epiſcopus in ſua Diœceſi diſpenſare cum ſuis ſubditis ſuper Irregularitatibus provenientibus ex delictis occultis, excepto homicidio voluntario, aut delicto deducto ad forum contentioſum. Trid. *ſeſſ.* 24. *c.* 6.

2. In ea nempe Diœceſi, in qua Concilium Tridentinum, ſaltem quoad aliqua, eſt receptum. Ita deciſum refert Suarez *diſp.* 45. *ſect.* 2. *n.* 6.

3. Non poteſt cum Regularibus ſe illi ſubjicientibus ob hanc diſpenſationem. Bonacina *de Irregul. diſp.* 7. *quæſt.* 5. *punct.* 1. *propoſ.* 2. *n.* 4.

4. Poteſt cum ſubdito ſuo extra Diœceſim exiſtente extrajudicialiter, Suar. *loc. cit. n.* 10. *Vide Cenſura*, *n.* 7.

5. Poteſt etiam ſi ipſe Epiſcopus non exiſtat in Diœceſi, extrajudicialiter diſpenſare. Bonac. *loc. cit. num.* 5.

6. Delictum occultum intelligitur formaliter occultum; licet actio materialiter fuerit notoria. Idem 5. *ibid.*

7. Deductum autem ad Forum contentioſum illud eſt, quod ſemiplene eſt probatum. Idem *ibid.*

8. Et eo magis illud, quo quis convictus, & condemnatus fuit. Idem *ibid. n.* 7.

9. In jubilæo non datur facultas diſpenſandi in Irregularitatibus, niſi fiat illius expreſſa mentio. Nav. *c.* 27. *n.* 2. 50.

10. Non poteſt Epiſcopus diſpenſare cum Neophyto. Bonac. *loc. cit. q.* 2. *punct.* 1. *propoſ.* 3.

11. Neophytus eſt ille, qui ex aliena lege nuper eſt adultus baptizatus. Idem *ibid. V. Ordo. in genere*, *num.* 15.

12. Neque poteſt cum abſtemio. Nev. *c.* 27. *n.* 204.

13. Neque in Irregularitate proveniente ex defectu, vel deformitate, vel infirmitate corporis. Idem *num.* 200.

14. Neque ex defectu occulto, ex *licent.* Bonac. *quæſt.* 4. *punct.* 3. *prop.* 3.

15. Ad Epiſcopum pertinet judicare, utrum defectus, vel deformitas corporis inducat Irregularitatem. Idem *ib. punct.* 2. *prop.* 3.

16. Etiam in Regularibus ſtandum erit judicio Epiſcopi in vitio corporis. Barboſa *alleg.* 42. *num.* 60.

17. Sed neque poteſt diſpenſare cum dæmoniaco, niſi, ut exerceat Ordines jam ſuſceptos, ſi tamen ſpatio unius anni non vexetur. Ugolin. *de Irregul. c.* 55. *num.* 2.

18. Æthiops non videtur Irregularis. Majol. *de Irregul. lib.* 1. *cap.* 21. contra Ugol. *c.* 50. *n.* 4.

19. Maleficiatus ad contrahendum Matrimonium inhabilis, non eſt Irregularis ad Ordines. Sayr. *lib.* 6. *c.* 9. *n.* 14.

20. Simulans ſe eſſe dæmoniacum, eſt Irregularis. Idem *ib.*

21. De Illegitimis. *Vide ſupra Illegitimus*.

22. Non poteſt Epiſcopus diſpenſare in bigamia propria, & interpretativa. Bonac. *quæſt.* 2. *punct.* 5. *prop.* 2.

23. Neque ad primam Tonſuram. Deciſum refert Garz. *de Beneſ. p.* 7. *cap.* 6. *n.* 5.

24. Niſi neceſſitas urgeat ob Miniſtrorum penuriam, & tranſitus ad Papam ſit difficilis. Barboſa *alleg.* 26. *n.* 25.

25. Poteſt in ſimilitudinaria cum Clerico in ſacris, qui matrimonium cum unica, & virgine contraxit. Idem *ibid. n.* 26.

26. Secus, ſi cum vidua, vel corrupta, vel duplex iniit matrimonium. Idem *ibid.*

27. Infamia facti poteſt auferri per diſpenſationem Epiſcopi, quatenus poteſt diſpenſare in adulterio, & criminalibus minoribus adulterio. Nav. *n.* 204.

28. Infamis in uno loco, eſt ubique infamis. Ugolin. *c.* 60.

29. Nulla pœnitentia ſolemnis hodie inducit Irregularitatem, niſi adjunctam habeat infamiam. Bonac. *q.* 3. *punct.* 2. *propoſ.* 3. *num.* 4.

30. Cum ſollemniter pœnitentibus ſi dubitatur de Irregularitate, poteſt Epiſcopus diſpenſare ob neceſſitatem, vel utilitatem, ad minores Ordines. Barboſ. *alleg.* 43. *n.* 8.

31. Non poteſt diſpenſare cum convictis, & condemnatis de crimine nefando. Idem *alleg.* 44. *n.* 30.

32. Sodomitam non eſſe Irregularem, docet Bonac. *q.* 3. *pun.* 7. *propoſ.* 3.

33. Rebaptizans, & rebaptizatus ex culpabili iteratione Baptiſmi, etiam occulta, fiunt irregulares. Idem *q.* 3. *punct.* 3. *propoſ.* 1.

34. Poteſt Epiſcopus diſpenſare in occulta iteratione Baptiſmi, ex *cap. liceat*. Concil. Trident.

35. Iteratio Confirmationis, & Ordinis non inducit irregularitatem. Ugolin. *cap.* 35. §. 4. contra Navarr. *cap.* 27. *n.* 247. non enim eſt in jure expreſſum.

V. Confirmationum, 28.

36. Baptizatus ab hæretico eſt Irregularis, ſi ille eſt adultus. Suarez *ſect.* 1. *n.* 11.

37. Excommunicatus ſuſcipiens minores Ordines non fit Irregularis. Navarr. *de ſententia excommunic. conſ.* 28. *contra Sylv. & alios*.

38. Suſcipiens Majores fit. DD. communiter.

39. Intellige prædicta de excommunicatione majori. DD. citati.

40. Suſpenſus, vel interdictus recipiendo ſacros Ordines non incurrit Irregularitatem. Savr. *lib.* 7. *cap.* 10. *n.* 13. *& alii*. Incurrit ex Sylv. *V. Irregularitas q.* 2. *& aliis*.

41. Non incurrit is, qui ſuſcipit Ordines ſacros, vel illos exercet, pœna excommunicationis latæ ſententiæ impoſita contra ſuſcipientem vel exercentem eoſdem Ordines. Reginald. *lib.* 30. *n.* 182.

42. Incurrit ille, qui uno, & eodem die, non advertente Epiſcopo, recipit minores Ordines, vel ultimum minorem cum, Subdiaconatu, vel duos Ordines ſacros. Bonac. cum aliis, *q.* 3. *punct.* 4. *prop.* 3.

43. Soluſque Papa diſpenſat, niſi ſit occultum. Sayr. *lib.* 7. *cap.* 10. *n.* 36. *& alii*.

44. Recipiens Ordines per ſaltum, non eſt Irregularis, ſed ſuſpenſus: communiorem dicit Bonac. *loco cit. prop.* 4. *contra Ugol. Sayrum*, *& alios*.

45. Non poteſt Epiſcopus diſpenſare, ſi per ſaltum ordinatus miniſtraverit. Barboſ. *alleg.* 47. *n.* 8.

46. Conjugatus recipiens Ordinem ſacrum eſt Irregularis. Bonac. *loco cit. propoſ.* 5.

47. Recipiens item Ordines ſacros ab Epiſcopo, qui renunciavit dignitati, etiamſi recipiens forte ob ignorantiam non peccaverit. Ugol. *cap.* 40. *lib.* 7. *cap.* 10. *n.* 27.

48. Poterit Epiſcopus proprius diſpenſare, ſi ordinatus probabiliter ignoravit illius renunciationem. Idem *ibid.*

49. Recipiens Ordinem extra tempora ab Epiſcopo, qui ſine culpa eſt, diſpenſari poteſt. Majol. *cap.* 24. *n.* 9. ut ſcilicet exerceat, non ut aſcendat ad Altiorem.

50. Ligatus cenſura, etiam occultus, ſi exercet ſolemniter actus majoris Ordinis, citra ſcandalum, neceſſitatem, ignorantiam, inadvertentiam, oblivionem, fit Irregularis. Bonac. *q.* 3. *punct.* 5. *prop.* 1.

51. Qui dubitat ſe eſſe excommunicatum, celebrando fit Irregularis, ſi revera eſſet excommunicatus; ſecus ſi non erat, Suarez *diſt.* 11. *ſect.* 3. *n.* 7. Sylveſt. *Irregul. n.* 15. *& alii*.

52. Actus ſolemnes ſunt, canere in Choro ut hebdomadarium Epiſtolam cum manipulo, Evangelium cum Stola, baptizando ſolemniter; abſolvendo a peccatis; benedicendo ſponſis; miniſtrando Euchariſtiam; exercendo Ordinem Epiſcopalem.

53. Non eſt actus Ordinis aſſiſtere Matrimonium contrahentibus. Suarez *loc. cit. n.* 18. *& alii*.

54. Ligatus duplici cenſura, duplicem incurrit Irregularitatem. Bonacina *loco cit. prop.* 1. *num.* 10.

55. In prædictis non diſpenſare Epiſcopum, niſi cenſura ſit occulta. Naverr. *num.* 241. *& alii*.

56. Licet cenſura ſit lata ab inferiore Papæ. Majol. *c.* 19. *num.* 1. 2. *cap.* 21. *num.* 2.

57. Clericus miniſtrans in Ordine ſacro, quem non habet, ſerio, & ex officio, eſt Irregularis. Nav. *n.* 242. *comm.*

58. Abſolvens ſacramentaliter item, cum non ſit Sacerdos. Idem *ibid. contra Sylv. V. Confeſſor.* 1.

59. Non poteſt Epiſcopus in his diſpenſare, niſi ut exerceat Ordines ſuſceptos, quod ſi occultum ſit delictum, poteſt eum diſpenſare, ut alios ſuſcipiat. Sylv. *Irregularitas* 3. *quæſt.* 8. Ugol. *cap.* 37. *n.* 14. *& alii*.

60. Hæretici apoſtatæ a fide, eorum fautores, defenſores etiam occulti, ſunt Irregulares. Navar. *num.* 205. *& alii*.

61. Non autem colentes dæmonem ſine hæreſi, neque Sciſmatici. Suarez *diſt.* 43. *ſect.* 1. *contra Majorem*, *& Ugolinum*.

62. Neque Clerici apoſtatæ e Clericali habitu, & tonſura. Ugol. *cap.* 37. *num.* 6. *contra Majolum*.

63. Religioſus profeſſus apoſtata a Religione, eſt Irregularis. Ugol. *loc. cit.* §. 4.

64. Filii hæreticorum ſunt Irregulares uſque ad ſecundam generationem per lineam virilem, & paternam; uſque ad

pri

primum per lineam maternam; ſi parentes mortui ſint cum hæreſi. Sayr. *lib. 6. c. 10. n. 4. & communiter.*

65. Nati ante hæreſim parentum non ſunt irregulares. Navarrus *de hæreſ. conſ. 27.* Ugol. §. 1. *num. 6.*

66. Non poteſt Epiſcopus diſpenſare in Irregularitate ob hæreſim. Suarez *diſp. 43. ſect. 1. ad fin. contra Ugol. & alios.*

67. Clericus, aut alius juſte mutilans, vel occidens, vel cooperans ad mutilationem, vel homicidium, ſecuto effectu, fit Irregularis. DD. communiter.

68. Item qui mortem accelerat dicto, vel facto. Navarrus *num.* 315.

69. Item qui conſulit, & influit in ſententiam Judicis. Ugol. *c. 9. §. 2. num. 7. & alii.*

70. Item qui ex pietate monet miniſtrum Juſtitiæ, ut acuat gladium, &c. Graf. 1. *part. lib. 4. cap. 27. num. 68.*

71. Denunciatores, teſteſve in Officio Sanctæ Inquiſitionis non ſunt Irregulares, licet nullam faciant proteſtationem. Ugol. *cap. 6. §. 5. & commun.*

72. Proteſtatio ſi fiat coram Judice ſanguinis, impedit Irregularitatem, communiter DD.

73. Neque eſt neceſſaria in ſcriptis. Ugol. *loco cit.* §. 7.

74. Sed debet eſſe expreſſa. Idem §. 8.

75. Et tam in laicis, quam in Clericis. Navarrus *c. 27. n. 226.*

76. Conſulens bellum juſtum, vel pugnans in eo, non tamen occidens, aut mutilans, non eſt Irregularis. Bonacina, *quæſt. 4. punct. 4. propoſ.* 1.

77. Cooperans bello juſto eſt Irregularis. Ugolinus *loco citato* §. 1.

78. Non poteſt Epiſcopus diſpenſare in Irregularitate cauſa belli. Suarez *loco cit. num. 12. & alii.*

79. In arte Chirurgiæ accidit Irregularitas, quando ex inciſione, ſeu aduſtione ſequitur mors, culpa Chirurgi. Bonacina *quæſt. 4. punct. 5. prop.* 1.

80. Item in Medico, ſi dubiam præbendo medicinam, ſequitur mors; niſi caſus infirmi ſit deſperatus. Idem *ibid.*

81. Clericus in ſacris incidendo, vel adurendo extra caſum neceſſitatis, fit Irregularis. Idem *ibid. prop.* 2. Oppoſitum docent Sayrus, & alii, *ibid.* morte ſcilicet non ſecuta, vel ſecuta ex morbi gravitate, non ex inciſione: in dubio erit Irregularis, *ibid.*

82. Non fit qui jubet ſecundum artis peritiam inciſionem, vel aduſtionem, etiam ſi ſequatur mors. Bonac. *loc. cit.*

83. Clericus in ſacris ſecando venam, ad emittendum ſanguinem, ſi moriatur, fit Irregularis, Idem, *ibid.*

84. Adjuvans Chirurgum peritum inciſione, vel aduſtione, non eſt Irregularis, Idem, *ibid.*

85. Occidens alium ad ſuæ vitæ defenſionem cum moderamine inculpatæ tutelæ, non eſt Irregularis. Suarez, & alii communiter.

86. Etiamſi dederit cauſam invaſionis. Bonacina cum Lellio, & Suarez *ſect. 1. num. 11. contra Navarr. & alios.*

87. Neque ad membrum ſuum, ſeu vultum a mutilatione, ſeu deformitate defendendum. Sayr. *cap. 12. n. 5. contra Navarr. & alios.*

88. Neque ad defenſionem honoris ſui cum moderamine. Suarez *dec. 46. ſect. 2. & alii contra Navarr. & alios. Vide Bonac. loco cit. punct. 6. prop.* 2.

89. Neque occidens invaſorem proximi cum moderamine, ſeu arma invaſo miniſtrans. Idem *ib. contra Nav. & alios.*

90. Homicidium omnino caſuale, non volitum in ſe, nec in cauſa, non inducit Irregularitatem. DD. apud Bonacinam, *quæſt. 4. punct. 7. prop.* 1.

91. Puer major ſeptennio occidens fit Irregularis. Idem *ibid. contra Henriquez, & alios.*

92. Caſuale volitum in cauſa, inducit Irregularitatem. Idem, *ibid. prop.* 2.

93. Dans operam rei illicitæ periculoſæ homicidii, eo ſecuto, eſt Irregularis. Suarez, & alii apud Bonacinam, *ibid.* Negant alii, *ibid.* ſi adhibita fuit diligentia, ne ſequeretur homicidium.

94. Baptizatus occidens, vel abſcindens membrum voluntarie, ſimpliciter, vel ſecundum quid, ſecuta morte, vel mutilatione, eſt Irregularis. DD. communiter,

95. Membrum eſt oculus, manus, pes, auris, virile membrum, mamilla fœminæ. Navarr. *cap. 27. num. 20. & alii.*

96. Si debilitatum eſt & aridum, & mutiletur, adhuc inducitur Irregularitas. Suarez *diſt. 44. ſect. 2. num.* 11.

97. Item ſi major membri pars abſcindatur. Idem *n.* 8.

98. Non eſt Irregularis, qui debilitat membrum, neque qui cæcum facit, aut claudum, abſque membri mutilatione, neque qui digitum abſcindit. Bonacina, *q. 4. punct. 8. prop. 1. num.* 6. 7. 8.

99. Mandans, etiam tacite, homicidium, ſeu actiones periculoſas homicidii, eſt Irregularis, *ibid. prop.* 2.

100. Conſulens illi, qui paratus non erat ad homicidium, auxilians, cooperans, non impediens, cum ex juſtitia tenetur, ſunt Irregulares. Idem, *ibid. propoſ.* 3. 4. 5.

101. Multis percutientibus, illi, qui lethale vulnus infligant, ſunt Irregulares, non alii: niſi ex pluribus levioribus vulneribus ſit mors accelerata. Idem, *ib. prop. 4. n.* 30.

102. Et niſi ii omnes communi conſenſu ſint aggreſſi, *ib. n.* 29.

103. Non impediens homicidium quod tenetur ex juſtitia impedire, incurrit Irregularitatem homicidii voluntarii, ſi ex odio non impedit: caſualis vero ſi ex timore, negligentia, avaritia. Suarez *diſt. 45. ſect. 5. n.* 9.

104. Ratum habens homicidium non factum nomine ſuo, & factum, ſe inſciente, non eſt Irregularis. Idem *dec. 44. ſect. 3. n. 24. contra Nav. & alios.*

105. Non poteſt Epiſcopus diſpenſare in homicidio voluntario juſto, vel injuſto. Trid. *ſeſſ. 24. cap.* 6.

106. Poteſt diſpenſare in homicidio caſuali occulto, *ib.*

107. Item in homicidio patrato occulto, cauſa defenſionis, non ſervato moderamine. *Nav. cap. 27. n. 239. & alii.*

108. Item in mutilatione injuſta occulta. Suar. *dec. 44. ſect. 4. n. 35. & alii contra Sanchez, & alios*; deciſum refert idem Suarez, *ibid.*

109. Poſſe Epiſcopum diſpenſare in homicidio ex defectu perfectæ lenitatis. Affirmant Suarez *dec. 44. ſect. 6. n. 13. & alii.*

Negant Salonius, & Bonacina, *q. 4. punct. ult. prop. ult.*

110. Poteſt Epiſcopus, cauſa cognita, diſpenſare in Irregularitate ex homicidio, non ex propoſito, ſed cauſa, vel vim vi repellendo. Trid. *ſeſſ. 14. cap.* 7.

111. Idem poteſt Capitulum Sede vacante. Beja *part. 4. caſu 37. verſ. tandem.*

112. Sed committatur cauſa, Trid. *loco cit. V. Aqua benedicta, n. 1. Benedictio, n. 20. Canonicatuum optio, n.* 20. 21. *Functiones Epiſcopales, n.* 52. *Suſpenſio, n.* 3. 4. 10. 13. 15. *Torneamentum, n.* 7. 8.

ADDITIO.

Non incurrit Irregularitatem Sacerdos male ordinatus concelebrans in ſua Ordinatione cum Epiſcopo Ordinante, licet eo caſu ſit ſuſpenſus. Nald. *V. Sacerdos, n. 9. contra Navarr. Barboſ. & alios.*

Judex Synodalis.

1. IN Diœceſana Synodo eligantur ſaltem quatuor Judices, quibus delegandæ erunt cauſæ a Sede Apoſtolica. Trident. *ſeſſ. 25. cap.* 10.

2. Debent eſſe in Eccleſiaſtica Dignitate conſtituti, aut Perſonatum obtinentes, ſeu Eccleſiarum Cathedralium Canonici. Idem *ibid.*

3. Canonici Collegiatarum etiam inſignium, alioqui Doctores, non poſſunt eſſe Judices Synodales, etiamſi nullus Doctor reperiretur, nec eis aptior in Capitulo Cathedralis, & inter obtinentes Dignitates. Deciſum refert Maſſobr. *de Synod. cap. 4. dub. 10. in fine.*

4. Oppoſitum docent alii apud Barboſ. *de poteſt. Epiſc. alleg. 106. n.* 12. ſed melius negatur etiamſi ſint peritiſſimi.

5. Canonicus in Cathedrali diſpenſatus ſuper minori ætate non poteſt eſſe Judex Synodalis. Maſſobr. *loco cit. dub.* 11.

6. Canonici Regulares, aut Monachi, etiamſi ſint in Cathedrali, non ſunt capaces Delegationum Apoſtolicarum. Archid. Geminian. Butr. *in cap. ſtatutum 11. de reſcript. in 6.*

7. Vicarius Epiſcopi Generalis poteſt eligi. Maſſobr. *dub.* 13.

8. Protonotarius Apoſtolicus item, ex eodem *dub.* 12.

9. Quam plures hodie ſunt eligendi in gratiam Regularium, ut ex iis Conſervatores ſibi eligant. Greg. XV. An. 1621.

10. In Provincia Mediolanenſi debent nominari omnes Canonici Cathedralium Eccleſiarum in Judices, ex Decreto Sacræ Congreg. Concil. edito 27. Septemb. 1614.

11. Judici non Doctori detur Aſſeſſor non ſuſpectus. Leo X. Anno 1515.

12. Si quis obierit, ſubſtituatur alius ab Ordinario cum conſilio Capituli uſque ad Synodum. Greg. XV. *ubi ſupra.*

13. Qui tempore commiſſionis cauſarum, reperiebatur conſtitutus in Dignitate, & deſignatus inter Judices Synodales commiſſionem reſignaverit, poterit de eadem cauſa, cognoſcere. Deciſum a Congreg. Concil. 2. Martii 1587.

V. Notarius, n. 31.

Synodus Diœceſana, n. 45. 46.

ADDITIO.

Non poteſt eſſe is, qui eſt Coadjutor Canonici Cathedralis Eccleſiæ. *Garz. de Benef. p. 5. c. 4. in add. poſt n. 130. dub.* 28. Vide Conſervatores,

Juramentum.

1. NE exigantur, neque reddantur Juramenta illicita, impoſſibilia, damnoſa, vel Eccleſiaſticæ libertati contraria. Greg. XIII. Anno 1584.

2. Sub pœna ſuſpenſionis, & interdicti, & excommunicationis reſpective, cum reſervatione Papæ, *ibid.*

3. Tam ab actore, quam a reo calumniæ juramentum exigi poteſt. Prov. 5.

4. Juramentum Clerico, nonniſi a Sacerdote deferatur, ſi ille examinandus eſt in foro ſæculari de licentia Epiſcopii. Pr. 6.

5. Neque detur ab Epiſcopo licentia, ubi eſt ſuſpicio de Irregularitate, *ibid.*

6. Non

6. Non licet in judicio jurare diebus feriatis, niſi pro pace, & piis cauſis; pro rebus autem temporalibus minime, niſi forte ex magna neceſſitate. Sylv. *V. Juramentum* 2. *q.* 4. ſtandum conſuetudini locorum. Nald. *Jurament. n.* 6.

7. Relaxatio Juramenti ne unquam detur, niſi ad agendum tantum nullo modo ad excipiendum. Prov. 5. niſi defenſionis ergo.

8. Et ne ad agendum quidem poſt commiſſum perjurium, *ib.*

9. Non tamen poteſt Epiſcopus in reſervatis Papæ. Sylv. *Juramentum* 5. *quæſt.* 3.

10. Neque in contractibus in forma Cameræ Apoſtolicæ. Covar. *lib.* 1. *c.* 4. *n.* 6. *id. vero var. reſol.*

11. Neque in caſibus non prohibitis Epiſcopo, ſine cauſa rationabili. Sylv. *loc. cit. q.* 2. *in fine.*

12. In eo, qui juravit non petere abſolutionem a Juramento, eſt neceſſaria ſpecialis abſolutio. Sa. *Juramentum n.* 37.

13. Et ille Epiſcopus poteſt relaxare, ſeu habilitare, qui eſt Epiſcopus jurantis, ſeu loci contractus, non autem creditoris.

Covarr. *loco citato, num.* 1.
V. Clericus, num. 74. 75.
Diſpenſatio, num. 15. 23.

Juſpatronatus.

1. SOlus Fundator Capellæ, aut Dotator de ſuis propriis bonis poteſt Juſpatronatus obtinere, & inſtitutio eſt Epiſcopi. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 12.

2. Titulus Juriſpatronatus fit fundatione, vel dotatione, qui ex authentico documento oſtendatur, ſive etiam ex multiplicatis præſentationibus per antiquiſſimum temporis curſum, qui hominum memoriam excedat, idem *ſeſſ.* 25. *cap.* 9.

3. Exactior erit probatio in iis perſonis vel communitatibus, vel univerſitatibus, in quibus uſurpatio ſolet præſumi, & ſpatium annorum 50. ſaltem in continuatis præſentationibus, & admiſſis probandum erit, *ibid.*

4. Abrogantur reliqui Patronatus omnes, exceptis ſuper Cathedralibus Eccleſiis, & iis, quæ ad ſupremos Principes, jura imperii in dominiis ſuis habentes, pertinent, & quæ in favorem ſtudiorum generalium conceſſa ſunt, *ibid.*

5. Patronatus quicumque in Beneficiis antea liberis acquiſitis a 40. annis citra, & in futurum acquirendis ex augmento dotis, ſeu ex nova conſtructione, vel alia ſimili cauſa, etiam auctoritate Sedis Apoſtolicæ ab Ordinariis diligenter cognoſcatur, & revocent in totum non legitime conſtitutos, reſtituto Patronis eo, quod ab eis idcirco datum eſt, idem *ſeſſ.* 25. *cap.* 9.

6. Probatio facienda ab Epiſcopo juxta formam prædictam, locum habet etiam in Beneficiis, quorum inſtitutio pertinet ad Abbates, & Commendatarios cum ordinaria juriſdictione. Deciſum refert Garz. *p.* 9. *c.* 3. *num.* 19. *in decl.* 2.

7. Sufficit probatio ex ſolis præſentationibus continuis ultra hominum memoriam, licet in iis non fiat mentio de fundatione, vel dotatione. Deciſum refert Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancell. Gloſſ.* 18. *n.* 46.

8. Probatio, quæ fit per ſolos teſtes, non per ſcripturam, rejicitur. Deciſum refert idem *ibid. n.* 79.

9. Duæ præſentationes ſufficiunt, ut dicantur multiplicatæ. Barb. *alleg.* 72. *n.* 31.

10. Non poteſt repelli Patronus e ſua quaſi poſſeſſione præſentandi, ſi adhibita cauſæ cognitione poſt Concilium Trid. Ordinarius admiſiſſet Præſentatum, etiamſi poſt obitum Præſentati de validitate Juriſpatronatus iterum contigerit dubitari. Deciſum refert Gonzal. *loco cit. n.* 26.

11. Secus, ſi Patroni præſentatio ſine cauſæ cognitione fuiſſet admiſſa. Deciſum refert idem *ibid.*

12. Juſpatronatus ex Privilegio ſublatum eſt a Trident. niſi ſit ex cauſa oneroſa, Vivian. *de Jurep. par.* 2. *l.* 11. *cap.* 5. *num.* 103.

13. Nullum item eſt ex ſola ſeparatione, idem *par.* 1. *lib.* 1. *cap.* 1. *n.* 44.

14. Nullum item ex ſolo augmento dotis. Rota apud Barb. *alleg.* 70. *n.* 16.

15. Abrogatum eſt item a Trident. Juſpatronatus acquiſitum præſcriptione, vel conſuetudine. DD. apud Barb. *n.* 17.

16. In fundatione debet accedere conſenſus Epiſcopi, ſeu Ordinarii. Viv. *part.* 1. *lib.* 1. *cap.* 1. *n.* 24.

17. Et ſufficit poſt factum. Garz. *part.* 12. *cap.* 2. *n.* 209.

18. Ordinarii nomine in hac materia venit quilibet Prælatus Epiſcopalem habens poteſtatem. Viv. *loco cit. n.* 17.

19. Non eſt repellenda meretrix, dum inſtat de rebus turpiter quæſitis fundare Juſpatronatus. Nav. *Miſcell.* 52. *n.* 7.

20. Valet traslatum in alios, ſucceſſione cum vera univerſitate. DD. apud Barb. *alleg.* 71. *n.* 2.

21. Item donatione omnium bonorum, Ricciull. contra Lambert. *in praxi reſol.* 147. & donatione ſimplici.

22. Quæ ſi fiat de laico ad laicum, debet adeſſe conſenſus Epiſcopi. Barb. *q.* 71. *n.* 23.

23. Secus, ſi de laico in Eccleſiaſticum. *ibid. n.* 26.

24. Si de Eccleſia in Eccleſiam, requiritur conſenſus, *num.* 27.

25. Et item, ſi de Compatrono in filium Compatroni, *ibid. n.* 29.

26. Non autem ſi de Comj atrono in Compatronum, *n.* 28.

27. Licet tutius requiratur. Viv. *part.* 1. *lib.* 4. *capit.* 1. *num.* 13.

28. Permutatione transfertur de conſenſu Epiſcopi, ſi in laicum: non autem, ſi in Clericum. Viv. *loc. cit. cap.* 3.

29. Venditione veræ univerſitatis transfertur, idem *cap.* 5.

30. Non venditione de per ſe ſub pœna excommunicationis. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 9.

31. Et amiſſionis Juriſpatronatus. Viv. *part.* 3. *libr.* 15. *cap.* 2.

32. In venditione prædicta non requiritur conſenſus Epiſcopi. Barb. *d.* 71. *n.* 46.

33. Amittitur, ob præſentationem indigni, ob hæreſim, proditionem patriæ, occiſionem Rectoris, ſeu Epiſcopi, uſurpationem fructuum Beneficii, confiſcationem omnium bonorum, Viv. *p.* 3. *l.* 15. *c.* 2. *per totum.*

34. Præſentatio facta alio, quam Epiſcopo citra Privilegium, nulla eſt omnino. Trid. *ſeſſ.* 14. *cap.* 13.

35. Laici intra quadrimeſtre; Eccleſiaſtici intra ſemeſtre præſentent. DD. communiter, in mixto, intra ſemeſtre.

36. Juſpatronatus ad laicorum confraternitates ſpectans laicale cenſetur. Rota *in Romana* 7. *Februar.* 1628. *coram Durano.*

37. Patronus laicus variare poteſt, non Eccleſiaſticus. Viv. *p.* 3. *lib.* 10. *cap.* 1. *n.* 1.

38. Præſentatione nulla ob defectum ignoratum a Patrono, datur aliud quadrimeſtre, vel ſemeſtre a die ſcientiæ nullitatis, idem *part.* 2. *lib.* 5. *cap.* 2. *n.* 7.

39. Elapſo tempore poteſt Epiſcopus admittere præſentationem, idem *part.* 2. *lib.* 7. *cap.* 6. *n.* 13.

40. Niſi ille indignum præſentaverit ſcienter, *n.* 15.

41. Et niſi tranſactum ſit ſemeſtre collationis Epiſcopalis cum devolutione ad Superiorem, *n.* 14.

42. Patronus non poteſt ſe ipſum præſentare. Barb. *alleg.* 72. *n.* 85.

43. Neque Procurator mandantem, neque ſe ipſum, idem *ibid. n.* 87. 88.

44. Neque ſubſtitutus prædictos, num. 89.

45. Unus ex Patronis poteſt ab aliis præſentari, *n.* 92.

46. Neque donatarius donatione temporanea Juriſpatronatus poteſt præſentare donatorem, *n.* 95.

47. Præſentatio non fit per litteras, ſed reipſa, *n.* 110.

46. Niſi notorie conſtet Epiſcopo, eum eſſe idoneum. Deciſum refert Garz. *part.* 4. *cap.* 1. *n.* 23.

49. Poteſt fieri præſentatio etiam die Paſchatis. Vin. *par.* 2. *lib.* 7. *cap.* 1. *n.* 5.

50. Et extra Dicecefim Inſtitutoris, *ibid. n.* 9.

51. Quid, ſi Eccleſia eſt in finibus duarum Diœceſum; quatuor opiniones affert Barb. *loco cit. n.* 150.

52. Fiat edictum ab Inſtituente ad valvas Eccleſiæ vacantis, & Cathedralis, cum termino ad opponendum, aliter nulla eſt collatio. Vin. *part.* 2. *lib.* 9. *cap.* 1. *n.* 4. 5.

53. Et tot fiant, quot ſunt Præſentati, *n.* 14.

54. Niſi aliud habeat legitima conſuetudo, *n.* 23.

55. Ab Epiſcopo examinentur, etiam ſi ad inferiores ſpectat inſtitutio, alias irrita ſit. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 9.

56. Et ad quævis Beneficia, idem *ſeſſ.* 7. *cap.* 13.

57. Non idonei repellantur ab Epiſcopo, idem *ſeſſ.* 25. *capit.* 9.

58. Si curatum eſt Beneficium. *Vide ſupra Beneficiorum Parochial. proviſio, n.* 31. 33. *& ſeq.*

59. An Capellania ſit ſacerdotalis, itaut ſatis ſit, ſi promoveri queat præſentatus intra annum. Ajunt: Negant DD. apud Barboſ. *alleg.* 24. *a num.* 37. Attende verba fundationis.

60. Poteſt autem inſtitui præſentatus etiam in menſe Apoſtolico. Congr. Epiſc. 15. Martii 1586.

61. E pluribus præſentatis ille inſtituatur, qui a majori parte. Barboſ. *alleg.* 72. *n.* 197.

62. Inter æque idoneos, & cum æqualibus votis eſt locus gratificationi penes Inſtitutorem *n.* 199.

63. Vel penes Patronum. Leo *in Theſ. fori par.* 2. *cap.* 6. *n.* 12. *Hoc eſt.*

64. Si Patronus eſt Clericus, ad hunc ſpectat gratificatio. Trident. *ſeſſ.* 24. *capit.* 18. §. *ſi vero*, Zerol. *part.* 2. *Juſpatronatus.*

65. Præſentatus a pupillo præfertur præſentato a tutore. Sylv. *quæſt.* 8.

66. Dignior, ſi æque non idonei. Barb. *n.* 200. *loc. cit.*

67. Dignior, qui de linea fundatoris, ſi idoneus, *n.* 202. *idem.*

68. Vel alia de cauſa, *n.* 204.

69. Poteſt Epiſcopus inſtituere Patronum idoneum ſine ulla præſentatione. Sylv. *V. Juſpatronatus quæſt.* 7.

70. Non poteſt Epiſcopus comendare ad alicujus vitam Beneficiorum Juriſpatronatus ſine conſenſu Patroni. Vivian. *part.* 3. *lib.* 14 *cap.* 3. *n.* 53.

71. Devoluta inſtitutione ad Superiorem, hic intra ſemeſtre inſtituere debet, a die notitiæ devolutionis. Barboſ. *alleg.* 72. *n.* 194.

72. Inter Beneficiatos, ut ſupra.

V. Beneficiorum collatio, *n.* 21.

73. Unio Beneficiorum liberorum ad Eccleſias Patronatas nulla eſt. *V. ſupra Beneſic. unio*, *n.* 4.

74. Non poſſunt auferri, neque ab Epiſcopo, inſignia fundatorum in Capellis de Jurepatronatus. Lambert *de Jure patron. q.* 5. *princ. art.* 4.

75. Decreta de pœnis Patronor. prædictis, *n.* 30. 31. 33. ſæpius evulgentur. Prov. 5.

V. Beneſ. Paroch. Proviſio, *n.* 31. *& ſeqq. Beneſ. reſignatio*, *n.* 9. *Beneſ. permutatio*, *n.* 6. *Beneſ. Unio*, *n.* 4. *Bona Eccleſiaſtica*, *n.* 2. 9. *Canonicatuum collatio*, *n.* 17. *Canonicatuum optio*, *n.* 4. *Eccleſia*, *n.* 12. 38. *Parochia*, *n.* 10. *Viſitatio inferiorum Epiſcop. n.* 9.

A D D I T I O.

1. Filius ex legitimo matrimonio natus eget diſpenſatione, ut poſſit immediate obtinere Beneficium de Jurepatronatus, quod obtinuit pater, ad quod Beneficium in fundatione vocati ſunt proximiores de genere, *Congr. Conc.* 23. *Apr.* 1631.

2. Juſpatronatus non acquirit ille, qui dotat inſufficienter, quod arbitrabitur Ordinarius; ſed dicitur Benefactor, *ead. apud Garz. beneſ. p.* 5. *c.* 9. *n.* 51.

Legatum.

1. IN Legato ad pias cauſas ſufficiunt duo vel tres teſtes, Sylv. *V. Legatum* 4. *q.* 9.

2. Vitiato teſtamento, non tolluntur legata ad pias cauſas, *ibid. q.* 10.

3. Ex cauſa poteſt Epiſcopus mutare Legatum in alium uſum; quia forte in eo loco non poteſt fieri, idem *q.* 11. 12.

4. Alias, nec in facto, nec in modo, nec in loco, *ibid.*

5. Mutatio vero ne fiat ſine conſenſu hæredis gravati; idem *q.* 13.

6. In defectu executoris, qui vel non eſt datus, vel negligit, poteſt Epiſcopus ſe intromittere in Legatis ad pias cauſas, alias minime, idem *qu.* 15.

7. Ille ſcilicet, qui eſt Epiſcopus teſtatoris, vel Epiſcopus executoris, ſi iſte eſt compellendus, idem *V. Teſtamentum* 2. *q.* 3. *verſ.* 5.

8. Legatus calix intelligitur argenteus; planeta vero ſerica, Sà.

Legatum, *n.* 45.

V. Commut. ult. volunt. n. 4. *& ſeqq. Notarius*, *n.* 15. 16. 17. *Quarta funeralis*, *n.* 1. 4. 8. *Seminarium Clericorum*, *n.* 22. *Spolia Clericorum*, *n.* 9. *Teſtamentum*, *n.* 19. *& ſeqq.*

A D D I T I O.

1. Factum pro anima dicitur factum ad piam cauſam, *DD. cum Barb. de jure Eccl. lib.* 3. *cap.* 27. *n.* 11.

2. Item pro excarcerandis carceratis, *ibid. n.* 4.

3. Item pro utilitate conſanguinei pauperis, ibi *n.* 10. 16.

4. Item quod pupillis relinquitur, *n.* 18.

5. Item quod ratione ſtudii, *ibid. n.* 13.

6. Item quod pro conſtructione monumenti, *ibid. n.* 20.

7. Legatum pro anima dicitur id, quod pro bono publico, veluti viarum, pontium, & hujuſmodi, ſi eorumdem ſit neceſſitas, *ibid. n.* 21.

8. Pro exequutione Legatorum, ſi a teſtatore non præfinitur tempus, datur annus in profanis, & Epiſcopo item, ut cogat hæredes ad ſolutionem, *ibid. num.* 27. 28.

9. Legatum pium omnino intra ſex menſes adimplendum eſt, *ib. n.* 28.

10. A die hæreditatis aditæ, *ibid. n.* 29.

11. In Legatis piis a tempore inſinuationis teſtamenti, ſeu publicationis, *ib.*

12. Una monitio, vel bina ſufficit facta hæredi, vel perſonaliter, vel per nuncium, ſeu Epiſtolam, & in generali, DD. *ibid. n.* 35. 36. 37.

13. Et tenetur Epiſcopus de præcepto exequi mandata teſtatorum, *n.* 40.

14. Neque poteſt excludi Epiſcopus a teſtatore in hac executione, *ibid.*

15. Devoluta executione Legati pro electione pupillorum, ſeu pauperum, quibus eſt aliquid diſtribuendum, etiam electio devolvitur ad Epiſcopum, *n.* 45.

Legatus.

1. LEgatus a latere poteſt conferre Beneficia, & proviſus a Legato præfertur proviſo ab Epiſcopo, Nald. *Legatus*, *n.* 3.

2. Diſpenſat in omni voto, in quo Epiſcopus, idem *n.* 6.

3. Diſpenſat in defectu ætatis in Parochialibus, idem *ib.*

4. Poteſt conferre Dignitates poſt primam in Cathedrali, idem, *n.* 6.

5. Poteſt audire confeſſiones, & aliis hoc munus delegare, etiam Regularibus, idem *n.* 8. in ſua nimirum Provincia.

6. Poteſt abſolvere a caſibus reſervatis Epiſcopo, idem *ib.*

7. Non tamen a cenſuris per ſententiam latis, idem *ib.*

8. Poteſt committere abſolutionem a reſervatis Epiſcopo, non ſimpliciter, ſed quando occurrunt caſus, *ib. n.* 9.

9. Alia poteſt, prout in litteris ei datis a Papa.

A D D I T I O.

Legato præſente in Civitate, Epiſcopus non poteſt uti Mozzetta, neque Rochetto diſcooperto, nec benedicere populo, ſed intra Eccleſiam, eo abſente, vel annuente poteſt benedicere, *Congr. Rit.* 2. *Octobr.* 1601.

Libri prohibiti.

1. INdex Librorum prohibitorum habeatur apud impreſſores, bibliopolas, & perſonas Eccleſiaſticas. Prov. 1.

2. Et apud eos, qui numeroſam librorum ſupellectilem habent. Prov. 5.

3. Indices tamen, & Syllabi omnes particulares extra Urbem editi, ſine auctoritate S. Congreg. Indicis, ſunt prohibiti, Congreg. Ind. 16. Martii 1621.

4. Catalogus Librorum in partibus impreſſorum, qui aut ſunt prohibiti, aut expurgandi, tranſmittatur ab Epiſcopis ad ſedem Apoſtol. in Ind. §. 4. Clem. VIII.

5. Liberum ſit Epiſcopis, aut Inquiſitoribus generalibus, eos etiam Libros prohibere, quos in ſuis Diœceſibus expedire judicaverint, *in Ind. reg.* 10.

6. Libri Thalmudici, Cabaliſtici, aliique nefarii Hebræorum Libri omnino damnantur. Clem. VIII. *In Ind. Librorum &c.*

7. Liber Magazor prohibetur, præterquam ſcriptus hebraica lingua, *ib.*

8. Hereſiarcharum Libri cujuſcumque nominis, tituli, aut argumenti, omnino prohibentur. Pius IV. *in Ind. Reg.* 2.

9. Item hæreticorum Libri, qui de religione ex profeſſo tractant, *ib.*

10. Libri, qui res laſcivas, ſeu obſcœnas ex profeſſo tractant, narrant, vocant, omnino prohibentur, *ib. reg.* 7.

11. Libri omnes, & ſcripta Geomantiæ, Hidromantiæ, Neromantiæ, Piromantiæ, Onomantiæ, Chiromantiæ, Necromantiæ, ſive in quibus continentur ſortilegia, vaticinia, veneficia, auguria, auſpicia, incantationes artis magicæ, *ib. reg.* 9.

12. Alii libri a prænarratis ſupra poterunt permitti ab Epiſcopis, pro qualitate materiæ, & perſonarum, quibus conceduntur, *ibid. in reg.* 2. 3. 5. 6. 7. 8. 9.

13. Miſſalia impreſſa Venetiis ab anno 1596. uſque ad 1601. diverſa a Miſſali Pii V. Romæ edito, niſi corrigantur, ſunt prohibita, Congreg. Indicis 17. Februarii 1601.

14. Officia omnia non approbata Romæ, & item parva Sanctorum Joſeph, Angeli Cuſtodis, ſunt prohibita, & ſimilia, ead. Congreg. 2. Decembris 1624.

15. Concilium Tridentinum alio idiomate, quam latino, edi vetitum eſt, eadem 15. Novemb. 1629.

16. Declarationes Conc. Tridentini, Remiſiones Doctorum ad loca ejuſdem, una ſimul impreſſæ, prohibitæ ſunt, Cong. Ind. 29. Aprilis 1621.

17. Prohibiti in una lingua, cenſentur prohibiti in quacumque lingua, & ſub iiſdem pœnis. Clem. VII. *in Ind.* §. 6.

18. Licentia Librorum quæ judicio Epiſcopi, ſeu Inquiſitoris datur in ſcriptis, detur gratis, & ſingulo triennio renovetur. Clem. VIII. *in Ind.* §. 2.

19. Neque Epiſcopus, neque Inquiſitor poteſt concedere facultatem legendi, aut tenendi Libros hæreticorum, qui ex profeſſo tractant de Religione, nec alios omnino damnatos in Indice. Congr. S. Officii apud Nald. *n.* 10.

20. Illi vero quibus datur licentia, tenentur Epiſcopo ſignificare, vel Inquiſitori, quæ repererint corrigenda. Clem. VIII. *ſupra* §. 2.

21. Sed revocatæ ſunt omnes licentiæ retinendi Libros prohibitos a Gregorio XV. 1623. & Urbano VIII. 2. Apr. 1631.

22. Neque dari amplius poſſunt, niſi a Sacra Congreg. Inquiſitionis Romanæ. Idem *ib.*

23. Habent Epiſcopi, & Inquiſitores conjunctim facultatem expurgandi quoſcumque Libros, etiam in locis exemptis, & nullius; ſoli vero Epiſcopi, ubi non ſunt Inquiſitores, *in Indice* §. 1. *de correct. librorum*.

24. Correctores ſint tres ſaltem, *ib.*

25. Approbata correctione a prædictis, permittantur, *ib.*

26. Correctores advertant diligenter omnia, quæ illis præſcribuntur in hoc genere a Clem. VIII. *in Ind.* §. 2.

27. Imagines quoque obſcœnæ, etiam in litteris grandioribus, obliterentur, *ib.*

28. Qui hæreticorum Libros, vel ſcripta propter hæreſim, vel ſuſpicionem damnata legerit, habueritve, ipſo jure eſt excommunicatus. Pius IV. Anno 1564. *in Indice libror. &c.*

29. Poteſt contra eum procedi, ut de hæreſi ſuſpectum, *ibidem*.

30. Qui libros alia de cauſa prohibitos legerit, aut habuerit, præter peccatum mortale, Epiſcopi arbitrio puniatur, *ibid.*

31. Contra legentes, aut retinentes Libros Aſtrologiæ judiciariæ, divinationum, & ſortilegiorum, &c. poſſunt Ordinarii,

rii, & Inquiſitores procedere. Sixtus V. Anno 1585. & Urbanus VIII. Anno 1631.

32. Habentes Libros prohibitos non ſatisfaciunt comburendo, ſed neceſſario eos deferre debent ad ſuperiores. Barboſ. *de poteſtat. Epiſc. alleg.* 90. *num.* 5.

33. Impreſſorum officinæ, & bibliopolarum viſitentur ſæpius a perſonis deputandis ab Epiſcopo, ſive Vicario. *In Indice reg.* 10.

34. Omnes Librarii, & Librorum venditores habeant indices Librorum venalium, quos habent ſubſcriptione Deputatorum, nec alios vendant, ſub pœna amiſſionis Librorum, & aliis arbitrio Epiſcopi, vel Inquiſitoris, *ibid.*

35. Quas pœnas ſubeant emptores, lectores, impreſſores, *ib.*

36. Nemo audeat Librum a ſe introductum in Civitatem alicui legendum tradere, niſi oſtenſo prius Libro, & habita a prædictis Deputatis licentia, niſi notorie conſtet, Librum eſſe omnibus permiſſum, *ibid.*

37. Heredes idcirco, & executores ultimarum voluntatum defuncti Librorum indicem offerant prædictis, & obtineant licentiam ante uſum eorum, ſeu tranſlationem in alios, *ib.*

38. Libellorum famoſorum auctores, ſcriptores, evulgatores excommunicati ſunt lata ſententia, nec abſolvantur, niſi fama reſtituta. Prov. 5.

V. Scriptura Sacra, num. 4. 5. 6.

Librorum Editio.

1. NEmini liceat imprimere, vel imprimi facere quoſvis Libros de rebus ſacris ſine nomine auctoris, neque illos vendere, aut retinere apud ſe, niſi probati ſint ab Ordinario ſub pœna anathematis, & pecuniæ, in Concil. Later. *ſeſſ.* 10. *ſub Leone* X. Conc. Trid. *ſeſſ.* 4.

2. Regulares, ultra prædictam Ordinarii approbationem, habeant quoque licentiam a ſuis Superioribus. Idem *ibid.*

3. Probatio Libri edendi fiat per Epiſcopum, ſeu ab eo Deputatum, & per Inquiſitorem loci, quo imprimitur: & exemplum Libri imprimendi authenticum, & manu auctoris ſubſcriptum apud Examinatorem maneat. Pius IV. *in Ind. reg.* 10.

4. Ne imprimantur Libri de ſanctitate, geſtis, miraculis, martyrio eorum, qui nondum a Sede Apoſtolica in numerum Beatorum relati ſunt. Congr. S. Inquiſit. 13. Mart. 1625.

5. Nihil imprimatur, quod ad formandos ſacros Ritus attineat, inconſulta ſacra Rituum Congregatione; eadem Congreg. Rituum 21. Martii 1620.

6. Ne imprimantur Libri alicubi ſine licentia Ordinarii, & Inquiſitoris loci, in quo degunt Auctores librorum, & licentia ipſa præfigatur operi; alias cenſeantur prohibiti. Congreg. S. Inquiſit. Anno 1625.

7. Muſicalium verba in Muſicis appoſita non poſſunt imprimi abſque ſolita Superiorum licentia. Congreg. Indicis lib. 17. Decembri. 1623.

8. Problemata, vel axiomata ne proponantur publice defendenda, niſi prius recognita, ut ſupra. Prov. 4.

9. Liber alias editus, ſine nova facultate ne recudatur. Prov. 6.

10. Electio virorum ad examen Librorum fiat eorum, de quorum fide, doctrina, integritate nihil dubitandum ſit. Clemens VIII. *de impreſſ. lib. in Jud.* §. 5.

11. Probatio in ſcriptis detur, & in fronte libri, ſeu ſcripti, ſeu impreſſi appareat, & fiat gratis. Trid. *ſeſſ.* 4.

12. Examinatorum quoque approbatio ante initium operis imprimatur. Clem. VIII. *ubi ſupra* §. 5.

13. In fronte Libri nomen, cognomen, & patria præferatur Auctoris. Idem, *ibid.* §. 5.

14. Vel certe nomen illius, qui collegit ex aliis, *ibid.*

15. Ementito nomine Auctoris ne imprimatur. Prov. 6.

16. Liber Auctoris damnati expurgatus, ſi denuo imprimatur, præferat titulum Auctoris, & notam damnationis. Clem. VIII. *ubi ſupra* §. 7.

17. In ejuſdem quoque libri principio, tum veteris prohibitionis, tum recentis emendationis mentio fiat, *ibid.*

18. Impreſſoris nomen, locus impreſſionis, & annus, in principio, & fine libri annotetur, *ibid.* §. 3.

19. Impreſſus Liber ne publicetur, vendaturve, antequam fiat collatio cum manuſcripto, & detur licentia publicandi, vendendi, *ibid.* §. 4.

20. Typographi, & Bibliopolæ jurejurando ſpondeant coram Epiſcopo, aut Inquiſitore ſe munus ſuum fideliter executuros, *ibid.* §. 6.

21. Inſignes, & eruditi ex eis fidei quoque profeſſionem emittant, *ibid.*

22. Qui Libros communicant ſcripto, vel evulgant, niſi probati fuerint, ſubjaceant prædictis pœnis. Trid. *ubi ſup.*

23. Qui eoſdem habuerint, vel legerint, niſi providerint Auctores, habeantur ipſi Auctores, *ibid.*

24. Lectiones, Annotationes, Diſputationes, Conciones, Tractatus permanentes, quæ ſibi invicem communicant fratres, modo communicent ad effectum imprimendi, continentur ſub Decreto librorum imprimendorum. Deciſum referunt DD. apud Barboſam, *alleg.* 90. *num.* 14.

A D D I T I O.

Ne imprimantur Libri in materia de Auxiliis, etiam ſub prætextu commentandi S. Thomam, aut alio modo, niſi conſulta prius S. Inquiſitione Romana, ſub pœna privationis dignitatum, officiorum, vocis activæ, & paſſivæ, facultatis concionandi, publice legendi, ipſo facto, & aliis pœnis, *Congreg. S. Officii* 1625. *apud Lezzanam in ſum. quæſt. Regul. cap.* 9. *num.* 24.

Libri impreſſi contra dictum Decretum ſunt prohibiti, *ibidem.*

Impreſſores puniantur amiſſione Librorum, & aliis pœnis, *ibid.*

Licentiæ.

1. LIcentia laborandi die feſto a ſolo Epiſcopo concedi debet; Judex tamen laicus poteſt procedere contra non habentes licentiam. Congr. Epiſcop. 21. Auguſti 1615.

2. Et gratis debet dari, eadem 14. Junii 1619.

3. Licentiæ diſcedendi, audiendi Confeſſiones, Concionandi, & miniſtrandi Sacramenta dentur gratis, eadem 16. Julii 1591.

4. Licentia quæritandi eleemoſynas a Regularibus mendicantibus in ipſamet Monaſteriorum ædificatione, ſeu erectione data cenſetur, eadem 6. Octobris 1507.

5. A laicis non poteſt concedi pro quæſtu eleemoſynarum, eadem 8. Novembris 1619.

6. Licentia alloquendi Moniales Regularibus ſubjectas dari debet laicis in ſcriptis ab Epiſcopo, & a Superiore Monialium conjunctim, eadem 15. Januarii 1616. *& alias ſæpius.*

7. Idem fiat in Diœceſi a Vicario deputando; ſed eo caſu Superior Regularis priori loco ſubſcribat, eadem 7. Martii 1717.

8. Idem ſervetur in licentiis ingrediendi monaſteria Monialium, exceptis repentinis caſibus, quibus ſufficit alterutrius ſubſcriptio, eadem, *ibid.*

9. Edicta pro hujuſmodi licentiis ab Epiſcopo tantum ſubſcribantur, & publicentur, eadem, *ibid.*

V. Feſtis dies, num. 45. 46. 47.

Limina Apoſtolorum.

1. OMnes Epiſcopi tenentur viſitare Limina Apoſtolorum, & de ſtatu Eccleſiarum rationem reddere. Sixtus V. Anno 1585.

2. Per ſe, vel per Nuncium, ſi legitime ſint impediti, *ib.*

3. Nuncius autem debet eſſe certus cum mandato ſpeciali de gremio Capitulorum Epiſcopi, aut in Dignitate conſtitutus, ſeu Perſonatum habens; & his deficientibus, ſit Sacerdos Diœceſanus, & Clero deficiente aliquis Presbyter, etiam Regularis ſpectatæ probitatis, & religionis, *ibid.*

4. Itali, & alii ex inſulis adjacentibus tertio quoque anno: alii remotiores quarto, quinto, vel decimo, pro regionum varietate, *ibid.*

5. Annus incipit a tempore ſuſcepti muneris conſecrationis, vel pallii traditionis, vel translationis, *ibid.*

6. Pœna imponitur ſuſpenſionis ab ingreſſu Eccleſiæ, & ab adminiſtratione ſpiritualium, & temporalium, & a fructuum perceptione; & eſt reſervata Papæ, *ibid.*

7. Excuſatio de non veniendo Romam, debet probari legitime coram primo Diacono Cardinali, *ibid.*

8. Si ad curiam profectus Epiſcopus Papam non viſitet, ab eoque non obtenta licentia diſcedat, incidit in excommunicationem. Ugol. *de poteſt. Epiſcop. cap.* 2. §. 2. *n.* 5.

V. Subſidium Charitativum, num. 6. *Synodus, num.* 7.

A D D I T I O.

1. Epiſcopi in partibus infidelium reſidentes, ſi viſitent per Procuratorem in Curia reſidentem, ſatisfaciunt Conſtitutioni Sixti V. *Sac. Cong. de propag. Fide* 23. *Julii* 1626.

2. Coadjutor Epiſcopi non tenetur viſitare, ſed Coadjutus. *Congr. Concilii* 4. *Auguſti* 1609. *apud Barboſam de jure Eccleſ. l.* 3. *c.* 10. *n.* 45.

Litaniæ.

1. LItaniæ Majores, ſi incidant in diem Paſchatis, transferantur in feriam tertiam ſequentem. Congr. Rit. 25. Septembris 1627.

2. Præter Litanias Breviarii Romani, & B. V. Lauretanæ Ædis, omnes aliæ prohibentur. Clem. VIII. Anno 1601.

3. Et præter peccatum, arbitrio Ordinarii pœnæ imponantur, *ibid.*

4. Quas luant, & qui ediderint, & qui publice recitaverint, *ibid.*

5. Non licet addere Sanctorum nomina Litaniis, quæ habentur in Breviario, licet ſint Patroni locorum. Congr. Rit. 22. *Martii* 1631.

Litteræ Dimiſſoriæ.

1. AB aliis, quam ab Epiſcopis, dari non poſſunt. Trid. *ſeſſ.* 22. *cap.* 10.

2. Sub pœna, impetrantibus, ſuſpenſionis ad arbitrium Epiſcopi, ſi ordinentur in majoribus; ſi vero in minoribus quod non gaudeant Privilegio Clericali, præſertim in criminalibus, *ibid.*

3. Abſolutio a ſuſpenſione, de qua ſupra, in iis, qui ſunt nullius Diœceſis, ſpectet ad eum Epiſcopum, ad quem ſpectet dare Dimiſſorias, Deciſum refert Barboſ. *alleg.* 7. *n.* 30.

4. Concedentes litteras contra Decretum ad Officio, & Beneficio per annum ſunt ſuſpenſi. Trid. *loc. cit.*

5. Vicarius Generalis habens generale mandatum in forma, poteſt, abſente Epiſcopo, dare Dimiſſorias ad Ordines, & remittere interſtitia. Congreg. Concilii 4. *Martii* 1597.

6. De Capitulo Sede vacante. *Cap. Sede vacante*, *n.* 26. 29.

7. Prælatus habens jus cogendi Synodum, poteſt dare Clericis Sæcularibus ſibi ſubditis. Barboſ. *loc. cit. n.* 8. & Rota *in Salmane. juriſd.* 9. *Maji* 1594. *coram Seraphino*.

8. Prælati Regularium dant Dimiſſorias ſuis ſubditis. Clem. VIII. apud Barboſ. *alleg.* 7. *num.* 18. *&* 31.

9. Et in his exprimatur cauſa abſentiæ Diœceſani Epiſcopi, vel impeditæ Ordinationis, ſi ad alienum mittantur Epiſcopum. Deciſum refert Quaranta. *V. Ordo* 15. *Martii* 1596.

10. Poſſunt dari ab Epiſcopo etiam ægroto, vel impedito. Deciſum refert Ugolin. *de pot. Epiſcop. c.* 26. §. 20. *n.* 11.

11. Item ſi abſit a ſua Diœceſi, abſentibus, & petentibus, & poteſt demandare examen Epiſcopo loci, ubi petentes degunt. Deciſum refert Barboſ. *alleg. loco cit. n.* 29.

12. Debent regulariter prius examinari a proprio Epiſcopo, quam dentur eis Dimiſſoriæ. Trid. *ſeſſ.* 14. *cap.* 3. *&* *ſeſſ.* 23. *cap.* 3.

13. Dentur gratis, & ſponte oblatum rejiciatur, idem, *ſeſſ.* 21. *cap.* 1. *V. Ordo in genere*, *num.* 26. 27. 28.

14. Notarii, quibus nullum eſt ſalarium conſtitutum, decimam aurei partem pro ſingulis litteris accipere poſſunt, id. *ibid.*

15. Pœna illis imponitur, *ibid.*

16. Accipere aliquid pro Dimiſſoriis non eſt tamen ſimoniacum. Congr. Epiſcop. 17. *Sept.* 1587. *Vide Navarr. affirmantem conſil.* 67. *de ſimon. n.* 1. 2. *part.* 2. *l.* 5. *ed.* 2.

17. Nec exſpirant Dimiſſoriæ, tum vivente, tum defuncto dante; neque datæ a Capitulo per ingreſſum novi Epiſcopi. Barb. *loco cit. n.* 23. 24. & Congr. Epiſc. *Anno* 1600. *apud Nald. Ordo*, *num.* 12.

18. Non ſunt negandæ Litteræ Commendatitiæ, ſeu Dimiſſoriæ iis, qui non habent Beneficia requirentia reſidentiam. Deciſum refert Barboſ. *alleg.* 21. *num.* 5.

19. In dimittendis Sacerdotibus ad alienas Diœceſes videat Epiſcopus, ne dimittat eos, quos ad titulum Patrimonii ob neceſſitatem ſuæ Eccleſiæ ordinavit; argumentum enim eſſet, titulum minus Legitimum eſſe Ordinationis, ſi neceſſitas non ſit, poſſunt dimitti.

A D D I T I O.

1. Epiſcopo notorie ſuſpenſo ob malam collationem Ordinum, poſſunt ordinandi adire Epiſcopos vicinos pro libito, abſque Dimiſſoriis. *Barb. de pot. Epiſc. alleg.* 7. *n.* 5.

2. Quæ nondum plene habuerunt ſuum effectum, datæ a quocumque, poſſunt a Succeſſore revocari. *Rebuff. arg. cap. ſi qua de rebus* 12. *quæſt.* 2.

Litteræ teſtimoniales Ordinum.

1. DEntur eodem modo, quo Dimiſſoriæ, & ſub eiſdem pœnis. Trid. *ſeſſ.* 21. *cap.* 1.

2. Si in Litteris plurium Ordinum mentio fiat, Notarii tamen ne ultra decimam aurei partem accipiant. Prov. 3.

3. Si perdantur neque poſſint probari per teſtes, delato juramento in ſubſidium, non erit vetitum concedere Dimiſſorias ad alios Ordines, Congreg. Epiſcop. 4. *Maji* 1604. *apud Naldum Ordo*, *num.* 15.

4. Obtento reſcripto Apoſtolico pro recipiendis Ordinibus a quocumque Epiſcopo, neceſſariæ ſunt Litteræ teſtimoniales proprii Ordinarii de vita, & moribus, alias incurritur ſuſpenſio ab executione Ordinum, & a collatione per annum ab Ordinante. Tolet. *lib.* 1. *cap.* 49. *num.* 4.

5. Niſi in eodem reſcripto (quod ſolet fieri) concedatur, inconſulto Ordinario proprio.

A D D I T I O.

1. Litteris teſtimonialibus Regularium, in quibus ſit teſtimonium de Ordine præcedenti ſuſcepto, eſt adhibenda fides. *Maſcard. de probat. concil.* 1145.

2. Litteræ teſtimoniales de vita, & moribus dandæ Ordinandis extra tempora, ſi deſint recipienti primam Tonſuram, non incurrit ſuſpenſionem. Deciſum refert *Tolet. lib.* 1. *c.* 49. *n.* 4.

Locorum piorum cura.

1. LOca pia ſunt ea, quæ auctoritate Epiſcopi fundata ſunt. Sylv. *V. Loca quæſt.* 4.

2. Regulæ certæ conſtituantur ad pietatem aptæ tum a præfectis, & miniſtris, tum a pauperibus obſervandæ, maxime precandi certis horis, & Doctrinæ Chriſtianæ tradendæ. Prov. 5.

3. Tollantur comeſſationes, quæ pietatis ſpecie fieri ſolent a Sodalitatibus, & certis diebus Feſtis, propoſita pœna. Pr. 1.

4. Bona locanda publice proponantur, facta omnibus conducendi poteſtate, *ibid.*

5. Exceptis debitoribus loci, *ibid.*

6. Conductores dent idoneos fidejuſſores, *ibid.*

7. Quæ Loca pia non ſint inſtituta ad pecuniam mutuo dandam, eorum adminiſtratores ne ulla cauſæ ſpecie cuiquam, nec etiam univerſitati Loci, aut viciniis dent mutuo. Prov. 2.

8. Si dederint, aut ipſimet acceperint, ſtatim amoti ſint, & per ſex annos nullius pii Loci adminiſtratione ſint digni, *ibidem*.

9. Præfectus eorum locorum, qui huic rei conſenſerit, excommunicationis ſubeat pœnam, *ibid.*

10. Collectæ fieri poſſunt ſemel in menſe, & in quatuor anni temporibus, pro iis, qui præ pudore oſtiatim mendicare non audent. Prov. 4.

11. Oblationes Loco pio fiant ſine muſicis inſtrumentis excepto organo. Prov. 2.

12. Quæſtores ſint ejuſdem Diœceſis, bonæ exiſtimationis, & famæ, neque ex eorum numero, quos Conc. Trid. damnat. Prov. 1.

13. Non cedant quæſita Loco pio extra Diœceſim: Officium fiat gratis, vel certa mercede ſtatuta, *ibid.*

14. Nullo modo ſint participes eleemoſynarum, *ibid.*

15. Puellæ non quæritent. Prov. 2.

16. In erogandis eleemoſynis, alendiſque pauperibus teſtatorum voluntates adimpleantur, cum teſtimonio Parochorum, conſilioque, & aliorum piorum virorum. Prov. 4.

17. Diſtributiones omnes notentur in libro diſtincte.

18. Qui male diſtribuerint, ei pœna ſit dupli reſtitutio, & gravior, arbitrio Epiſcopi, *ibid.*

19. Adminiſtratores tenentur quotannis reddere rationem adminiſtrationis Ordinario. Trid. *ſeſſ.* 22. *cap.* 9.

20. Niſi ſint ſub immediata protectione Regum, idem *ib. c.* 8.

21. Neque ſi ſecus in fundatione expreſſe caveatur, idem *ibid. cap.* 9.

22. Si aliis Deputatis reddenda eſt ratio, cum iis adhibeatur etiam Ordinarius, & aliter factæ liberationes ſunt nullæ, idem, *ibid.*

23. Et hoc Decretum locum habet etiam extra Viſitationem, & in caſibus a jure expreſſis. Deciſum refert Marta *de juriſd. part.* 2. *cap.* 18. *num.* 6.

24. Pluries in anno poteſt Epiſcopus exigere rationem adminiſtrationis Locorum piorum, quando illi conſtet de dulo, vel errore. Barboſ. *alleg.* 82. *num.* 40.

25. Executio contra adminiſtratores condemnatos ſpectat ad Ordinarium, ſive ipſi ſoli, ſive ipſi cum aliis Deputatis ratio ſit reddita, *ſeſſ.* 22. *n.* 8.

26. Qui ſunt debitores Loco pio non poſſunt eſſe Procuratores, Syndici, aut Miniſtri ejuſdem. Prov. 1.

27. Poteſt Epiſcopus reſervare ſibi facultatem reformandi, & augendi, etiam extra Viſitationem, Decreta edita in Viſitatione Montis Pietatis, & Locorum piorum. Deciſum refert Nald. *viſitare*, *num.* 13.

V. Viſitatio Epiſcopi, *num.* 5. 8.

A D D I T I O.

1. Hoſpitia adminiſtrata a fratribus B. Jo: Dei non ſunt exempta a Juriſdictione Ordinarii, niſi ſolum quoad regularem Obſervantiam. *Congr. Conc.* 12. *Januarii* 1630.

2. Probatio, an Loca pia ſint ſub immediata Regum protectione, judice Epiſcopo, facienda eſt. Deciſum referunt *DD. apud Barboſ. de jure Eccleſ. lib.* 2. *cap.* 11. *num.* 53.

Ludimagiſtri.

1. FIdei profeſſionem emittant. Prov. 3.

2. Lectores Philoſophi principia, vel concluſiones Auctorum contra fidem confutent. Leo X. *Ann.* 1513.

3. Ubi Theologiæ lectio haberi nequit, ſaltem habeatur Magiſter ab Epiſcopo cum conſilio Capituli eligendus, qui Clericos, alioſque pauperes grammaticam gratis doceat. Trid. *ſeſs.* 5. *cap.* 1.

4. Et eidem vel Beneficium ſimplex, ſeu fructus ejuſdem aſſignentur, quandiu in docendo perſtiterit: vel ex menſa capitulari, ſeu Epiſcopali, vel alia ratione merces tribuatur, *ibid.*

5. Licentia, quæ datur ab Epiſcopo, docendi pueros, ne detur ultra triennium, ut fiat recognitio Magiſtri. Prov. 5.

6. Do-

6. Doceant etiam fidei rudimenta, & diebus Feſtis nullo alio doctrinæ genere pueros inſtruant. Prov. 3.

7. Ne interpretentur libros vetitos, aut obſcœna continentes, *ibid.*

8. Quotidianas exercitationes inchoent, & concludant pia prece. Prov. 5.

9. Ideoque ſacra Imago in gymnaſio appendatur, *ibid.*

Matrimonii Denunciationes.

1. CAveatur, ne pro Denunciationibus faciendis interrogentur ſponſi præſentes de præſenti, ſed de futuro Matrimonio. Prov. 6.

2. Fiant ter a Parocho proprio tribus continuis diebus Feſtivis inter Miſſarum ſolemnia. *Trid. ſeſſ.* 24. *cap.* 5.

3. Poſſunt fieri eo tempore, quo nuptiæ prohibentur. Congreg. Epiſcop. 12. *Decem.* 1589.

4. Fiant in Feſtis de præcepto. Prov. 5.

5. Non poteſt Epiſcopus diſpenſare, ut fiant in ferialibus diebus. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *de pot. Epiſc. alleg.* 32. *n.* 14.

6. Poſſe fieri in magno concurſu hominum ad Eccleſiam in die profeſto, docet Sanchez *lib.* 3. *diſp.* 6. num. 9. 10.

7. Imo, & extra Eccleſiam, idem *ibid.*

8. Sed in Feſtis de præcepto, & in Eccleſia, intra Miſſam, ait Trid.

9. Fiant, ubi habitus eſt conſenſus utriuſque, & parentum, & in diverſis Parochiis, ubi habitant. Prov. 3.

10. Denunciationes inter vicinos, quorum alter inter hæreticos habitat, ne fiant inconſulto Epiſcopo. Prov. 2.

11. Eodem modo, ſi de vagis hominibus agatur, *ibid.*

12. Omittens Parochus ex propria auctoritate Denunciationes, ſuſpendendus eſt ab Officio per triennium. DD. apud Barboſ. *loc. cit. n.* 7.

13. Si probabilis ſuſpicio eſt, impediri poſſe malitioſe Matrimonium, tunc vel una tantum Denunciatio fiat, & reliquæ ante conſummationem, niſi Ordinarius judicet expedire, ut remittantur. Trid. *loc. cit.*

14. Solus Epiſcopus poteſt eas remittere, quando eſt in Diœceſi. Prov. 5.

15. Si extra Diœceſim ſit Epiſcopus, adhuc poteſt diſpenſare in Denunciationibus, Sanchez *lib.* 3. *diſput.* 8. *n.* 6.

16. Neque eſt neceſſaria cognitio cauſæ judicialis, *ibid. n.* 4. ſed ſufficit juramentum partis, & duorum teſtium, nullum eſſe impedimentum.

17. Cauſæ juſtæ remittendi Denunciationes ſunt, ſuſpicio malitioſi impedimenti. Trid. *loco cit.*

18. Item contrahentium pudor ob nimiam diſparitatem, vel quia concubinarii erant, ſeu æſtimabantur conjugati, vel ſi inæquales, & valde noti, vel ſi injuſti impedimenti, aut nullus juſti ſit timor; vel vicinum tempus prohibitum nuptiarum, & id genus alia. Sanchez *lib.* 3. *diſp.* 6. *tota.*

19. Non poteſt Epiſcopus titulo hujus remiſſionis præciſe imponere pecuniariam mulctam, idem, *ibid. diſp.* 10. *q.* 2. *n.* 9.

20. Poteſt Epiſcopus alterutrius ſponſi remittere Denunciationes pro utroque, idem *diſp.* 7. *n.* 7.

21. Multo magis ille in cujus Diœceſi eſt celebrandum Matrimonium. Bonac. *q.* 2. *punct.* 6. *n.* 7.

22. Vicarius etiam poteſt. DD. apud Barb. *alleg. cit. n.* 29. & Sanchez *diſp.* 7. *q.* 1. *n.* 10.

23. Si una ſola conceditur, non tamen fiat ſtatim Matrimonium. Sanchez *lib.* 3. *diſp.* 6. *n.* 8.

24. Quando omittuntur Denunciationes, per octo dies poſt contractum Matrimonium ne conſummetur; & interim fiant Denunciationes ſaltem ſemel. Deciſum refert Barboſ. *alleg.* 32. *num.* 55.

25. Quocumque impedimento delato, etiam falſo, ne ulterius procedatur, ſine licentia Epiſcopi. Prov. 5.

26. Qui falſum detulerit impedimentum ſcienter, excommunicetur. Prov. 3.

27. Repetantur Denunciationes arbitrio Epiſcopi, ſi non ſit Matrimonium intra duos menſes a primis. Prov. 5.

28. Omnino poſt 4. menſes repetantur. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *loc. cit. n.* 55.

29. Qui ante Denunciationes Matrimonium conſummant, pœna ſtupri puniendi ſunt. Riccius *in praxi p.* 1. *reſ.* 224. *n.* 2.

A D D I T I O.

1. Vicarius Generalis non poteſt impedire. *Congreg. Concil.* 27. *Maji* 1627.

2. Omiſſio denunciationum non facit Matrimonium clandeſtinum, *ead.* 23. *Febr.* 1630.

Matrimonii impedimenta.

1. COgnatio ſpiritualis contrahitur tantum inter eos, qui de fonte baptizatum ſuſcipiunt, & unum, vel unam, vel unum, & unam ad ſummum, & baptizatum ipſum, & illius patrem & matrem. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 2.

2. Nec non inter baptizantem, & baptizatum, hujuſque patrem, & matrem, *ibid.*

3. Cum aliis qui tetigerint baptizatum, non contrahitur ultra deſignatos, ut ſupra, *ibid.*

4. Cognatio ex confirmatione non egreditur extra Confirmantem, & Confirmatum, illiuſque patrem, & matrem, & tenentem, *ibid.*

5. Et prædicta confirmat Pius V. Anno 1566.

6. Juſtitiæ publicæ honeſtatis impedimentum eſt nullum, ubi ſponſalia non ſunt valida: ubi ſunt valida, primum gradum non excedit. Trid. *loc. cit. cap.* 3.

7. Et procedit hoc Decretum in ſponſalibus de futuro tantum. Pius V. Ann. 1598.

8. Impedimentum affinitatis ex fornicatione contractæ reſtringitur ad eos tantum, qui in primo, & ſecundo gradu conjunguntur; & in ulterioribus gradibus ejuſmodi affinitas non dirimit Matrimonium. Trid. *loc. cit. c.* 4. & Pius V. Ann. 1566.

9. Contrahere præſumens ſcienter inter gradus prohibitos, ſeparetur, & ſpe conſequendæ diſpenſationis careat, eoque magis, ſi conſummare auſus fuerit. Trident. *loc. cit. capit.* 5.

10. Si ignoranter fecerit, neglectis ſolemnitatibus requiſitis, eiſdem ſubjiciatur pœnis.

11. Si ſolemnitatibus adhibitis, impedimentum poſtea cognitum fuerit, cujus ille probabilem ignorantiam habuerit, facilius cum eo, & gratis diſpenſari poterit, *ibid.*

12. Neque tunc erit neceſſarius novus conſenſus coram Parocho, ſi occultum erat. Deciſum referunt DD. apud Barb. *alleg.* 32. *n.* 157.

13. Inter raptorem, & raptam quandiu hæc in ejus erit poteſtate, nullum poteſt eſſe Matrimonium, Trident. *loc. cit. capit.* 6.

14. Raptor, & omnes præbentes conſilium, auxilium, favorem ipſo jure ſunt excommunicati, & perpetuo infames, *ibidem.*

15. Clerici faventes raptori, de ſuo gradu decidant, *ibid.*

16. Raptor, ſive duxerit, ſive non, dotare debet raptam arbitrio Judicis, *ibidem.*

17. Spadonum utroque teſticulo carentium Matrimonia ſunt nulla. Sixtus V. Anno 1587.

18. In impedimentis occultis dirimentibus in caſu magnæ neceſſitatis poſſe Epiſcopum diſpenſare: Ajunt, negant DD. apud Sanchez, *lib.* 2. *diſp.* 40. *q.* 1. & ipſe affirmat.

19. Immo & ante Matrimonium ex urgentiſſima neceſſitate, idem *ibid. n.* 7.

20. Niſi adſit ibi Nuncius Apoſtolicus potens diſpenſare, *ibid. n.* 8.

21. Urgens neceſſitas eſt, ſi Matrimonium ſit publicum, ſcandalum in ſeparatione, aditus difficilis ad Papam, inopia ſponſorum, aut alia juſta cauſa, *ibid.*

22. Vicarius Generalis non poteſt, niſi ex ſpeciali mandato, *ibid. n.* 12.

23. Poteſt enim Epiſcopus delegare, *ibid. quæſt.* 2. *n.* 14.

24. In impedimentis tantum impedientibus poteſt Epiſcopus diſpenſare, idem *ibid.* 7. *diſp.* 17. *n.* 15.

25. In ætatis defectu poteſt ex urgentiſſima neceſſitate, id. *lib.* 7. *diſp.* 104. *n.* 12.

26. In diſpenſatione Papæ commiſſa Officiali Diœceſano, id eſt, Vicario Generali, non poteſt Epiſcopus eam expedire, amoto Vicario, idem *lib.* 8. *diſp.* 27. *quæſt. ult. num.* 30.

27. Neque etiamſi Vicarius ipſe fiat ejuſdem loci Epiſcopus, *ibid. n.* 31.

28. Exequi poteſt Succeſſor in Vicariatu, *ibid. quæſt.* 1. *num.* 10.

29. Item Vicarius Capitularis, Sede vacante, *ibid. quæſt. ult. n.* 32. & 33.

30. Item ſubſtitutus Vicarius Generalis a Vicario Generali, *num.* 41.

31. Non autem poteſt ab Epiſcopo delegari alius Vicarius ſpecialis ad cognoſcendas Papæ hujuſmodi commiſſiones, *num.* 42.

32. Poteſt Vicarius Generalis committere aliis proceſſum pro informatione, non ipſam diſpenſationem, *n.* 34.

33. Eadem poteſt Vicarius habens juriſdictionem quaſi Epiſcopalem, *n.* 34.

34. Vicarius Epiſcopi nihil prorſus poteſt accipere, ſive pro laboribus in inſtruendo proceſſu, ſive pro Decreto diſpenſationis Matrimonialis. Congreg. Epiſc. 22. April. 1616. contra Sanchez, qui concedit ſtipendium pro ſolis laboribus, *loc. cit. diſp.* 35. *n.* 10.

35. Neque eſculenta, poculentave, idem *n.* 12.

36. Neque Epiſcopus oblatum ſponte recipere poteſt. Congreg. Epiſc. 17. Martii 1619. *V. Baptiſmus*, *n.* 23. 14. 15. *Diſpenſatio*, *n.* 27. & *ſeqq.*

Matrimonii celebratio.

1. NE quovis modo, directe, vel indirecte ſubditi, vel alii cogantur ad Matrimonia, anathematiſque pœna ipſo facto eſt illata. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 9.

2. Ne vagantes facile ad Matrimonium recipiantur, ſed a Magiſtratibus etiam ſæcularibus coerceantur, *ibid. cap.* 7.

3. Et

3. Et non conjugantur, niſi facta diligenti Inquiſitione, & re ad Ordinarium delata, & ab eo licentia obtenta, *ibid.*

4. Tollatur mutua Sponſorum converſatio ante Matrimonium. Prov. 6. & Trid. *loco cit. cap.* 1.

5. Sponſis culpam habentibus ante conjunctionem Sacerdotalem ne detur publica pœnitentia, ſed ſalutaris, aut pecuniaria moderata. Congreg. Epiſcop. 15. Maji 1590.

6. Non debent prohiberi matrimonia ignorantibus Doctrinam Chriſtianam, niſi comminatorie id fiat, eadem 3. Martii 1588. Barboſa *alleg.* 32. *n.* 173.

7. Qua ratione ne jungantur ii, qui fidei rudimenta ignorant, Prov. 5.

8. Ne jungantur ii, qui illud clam contrahere attentarint, niſi de licentia Epiſcopi. Prov. 3.

9. Neque jungantur ante utriuſque Parochi, ſi diverſæ ſint Parochiæ, teſtimonium datum de Denunciationibus. Prov. 2.

10. Si alter Parochus eſt alienæ Diœceſis, accedat ſubſcriptio cum ſigillo ab Ordinario loci, aut Deputato, *ibid.*

11. Pro licentiis contrahendi Matrimonii nihil accipiatur, niſi moderatum aliquid a Notario pro informatione extraneorum. Congreg. Epiſcop. 10. Jun. 1586.

12. Gratis Matrimonia miniſtrentur, eadem 5. Julii 1619.

13. Solemnes nuptiæ prohibentur ab Adventu ad diem Epiphaniæ, & a fer. 4. cinerum ad Octavam Paſchatis incluſive. Trid. *loc. cit. cap.* 10.

14. Quocumque tempore poteſt Matrimonium contrahi, ſed ſolemnitates, convivia, traductio dictis temporibus prohibentur. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *alleg.* 32. *n.* 194.

15. Non ipſa die, qua fit ultima Denunciatio. Prov. 3.

16. Poteſt tamen Epiſcopus id concedere monito prius populo, aut quia inſtant dies prohibiti, *ibid.*

17. Mane celebretur Matrimonium, *ibidem.*

18. Et non niſi poſt dilaculum poſtridianæ diei; quæ poſtrema eſt interdictarum nuptiarum, *ibid.*

19. Ne extra Parochialem Eccleſiam celebretur. Prov. 2.

20. Non poteſt Epiſcopus prohibere, quin celebretur domi. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *alleg. cit. num.* 18.

21. Epiſcopus poteſt diſpenſare in tempore, & loco. Provinc. 3.

22. Conjuges triduo ſaltem ante conſummationem Matrimonii peccata ſua confiteantur, & Euchariſtiam ſumant. Trident. *loc. cit. cap.* 1. Vel eo die, quo fit Matrimonium. Miſſ. Rom.

23. Laudabiles conſuetudines, & cæremoniæ hac in re retineantur, *ibid.*

24. Nec cum inſtrumentis muſicis ducatur ſponſa ad Eccleſiam. Prov. 2.

25. Uſus frangendi cyathi, & ſimiles abuſus tollantur. Provinc. 1. & 4.

26. In ſecundis nuptiis viduarum prohibeantur conventus, clamores diſſoni ante domos conjugum, vel per vias noctu, ſub gravibus pœnis. Prov. 7.

27. Faſcinatores, & venefici excommunicentur. Prov. 5.

28. Et ii, qui mandarint, ſuaſerint, conſenſerint, *ibid.* & ii, qui ſolverint maleficia per verba ſuperſtitioſa, & improbata, *ibid.*

29. Qui aliter, quam præſente Parocho, vel Sacerdote de ipſius Parochi, vel Ordinarii licentia duobus, vel tribus teſtibus Matrimonium contrahere attentabunt, inhabiles fiunt ad ſic contrahendum, & contractus eſt nullus. Trid. *loc. cit. capit.* 1.

30. Poſſunt tamen iterum inter ſe coram Parocho, & teſtibus contrahere. Deciſum referunt DD. apud Barb. *p.* 251. *alleg.* 32.

31. Parochus, vel Sacerdos, vel Teſtes aliter aſſiſtentes, quam dictum eſt, una ſimul, & contrahentes ipſi puniantur arbitrio Ordinarii. Trident. *loc. cit. cap.* 1.

32. Alius Sacerdos non poteſt benedicere niſi de licentia Parochi, vel Ordinarii, quacumque ſublata conſuetudine, vel Privilegio, *ibid.*

33. Si conjungat, aut benedicat; prætextu etiam Privilegii, ſeu conſuetudinis immemorabilis, ſuſpenſus ipſo jure ſit, quamdiu ab Ordinario proprii Parochi abſolvatur, licet ille ſit Regularis, *ibid.*

34. Non Parochus loci, ſed contrahentium eſt neceſſarius. Prov. 6.

35. Et Parochus habitationis eorum. Deciſum 6. Jun. 1621. refert Barb. *loc. cit. n.* 63.

36. Valet coram Parocho notorio fornicatore, nondum condemnato, & coram Parocho non Sacerdote; & coram Coadjutore Parochi. Deciſum refertur a Barboſ. *loc. cit. n.* 9.

37. Valet etiam coram Sacerdote degradato, ſi de Parochi licentia aſſiſtat. Sayr. *de cenſ. lib.* 5. *cap.* 22. *n.* 26.

38. De Parocho non Sacerdote oppoſitum fuiſſe deciſum referunt aliqui apud Barboſ. *n.* 106. Doctores affirmant valere, *ibid.*

39. Valet item coram Parocho prohibito ab Ordinario, ne interſit; immo, & coram Vicario Parochi amovibili ad nutum Ordinarii: licet hic prohibeatur adeſſe. Deciſum refert Barb. *ibid. num.* 39.

40. Item coram eo Sacerdote, cui generalis licentia data fuit a Parocho exercendi omnia Parochi Officia. Deciſum refertur *ibid. num.* 107. 127.

41. Vicarius Generalis poteſt conſtituere alium vice proprii Parochi in favorem Matrimonii, immo & ipſemet adeſſe pro Parocho. DD. apud Barb. *loco citato num.* 17.

42. Non valet coram Vicario Parochi amovibili, nondum approbato ab Epiſcopo. Congr. Epiſc. 22. Decemb. 1617.

43. Sufficit alter ex Parochis, ſi vir, & mulier ſint in diſtincta Parochia. DD. apud Barb. *num.* 98. *loc. cit.*

44. Et melius eſt ſi aſſiſtat ille, in cujus Parochia celebratur. Deciſum referunt DD. apud eumdem, *ibid. num.* 65.

45. Valet etiam, ſi adſit vi, ſeu doloſe adductus, intelligit contrahentium ſenſum, modo non affectet, ſe non audire. Deciſum referunt DD. apud Barb. *ibid. num.* 83. 85.

46. Qui Parocho doloſe compulſo adeſſe Matrimonium celebrare præſumpſerint, ipſo facto ſint excommunicati, & puniantur pœna centum aureorum. Prov. 7.

47. Iidemque pœnis teneantur ii qui auxilium, opem, conſilium quoquomodo præbent, *ibid.*

48. Parochi pœna triennalis ſuſpenſionis ab Officio ex jure Canonico, quia clandeſtino Matrimonio interfuit; non poteſt diminui ab Epiſcopo. DD. apud Barboſ. *loc. cit. n.* 166.

49. Virgo data in Matrimonium viro, qui aliam habuit uxorem, poteſt benedici, ſi ita viget conſuetudo, Congr. Epiſc. 8. Martii 1602.

50. Habeat Parochus librum, in quo nomina Conjugum, Teſtium, diem, & locum matrimonii contracti deſcribat, & diligenter cuſtodiat. Trid. *loc. cit. cap.* 1.

51. Scribatur etiam ſubſtitutio, quæ fit a Parocho, alterius Sacerdotis in hoc Sacramento, quæ non fiat, niſi Epiſcopo illum probante. Prov. 3.

52. Quæcumque conceſſerit Epiſcopus, fiant in ſcriptis, & Parochus notet in libro ſingula. Prov. 1.

53. Decreta Concilii Trid. prædicta publicentur populo, quoties expedire videatur. Trid. *loc. cit. cap.* 1.

V. Benedictio, n. 11. *Forum Epiſcopale, n.* 29. *Græcorum jura, n.* 5. *Interdictum, n.* 37. *Irregularitas, n.* 19. 46.

ADDITIO.

1. Tempore Adventus, & Quadrageſimæ non prohibeantur ſponſalia de futuro. *Congreg. Epiſcop.* 18. *Decemb.* 1589.

2. Valet Matrimonium, ubi contrahens moratur tamquam Prætor, Judex, Medicus temporalis. Deciſum refert *Garz. de Beneſ. part.* 5. *cap.* 7. *n.* 11. *ad* 5.

3. Item valet poſt quartum habitationis menſem a muliere coram Parocho oppidi, ad quod tranſlata fuit ſub præcepto illinc non diſcedendi, donec aliud ſtatuatur. Deciſum refert Barboſa *de off. Parochi, cap.* 21. *n.* 39.

4. Valet conjugium juvenis cum meretrice, qui dubitabat impediri a parentibus, & Romam iverunt, & in quadam Parochia aliquantulum morati erant. Deciſum refert idem *ibid. num.* 49.

5. Valet coram Parocho non promoto infra annum. Congreg. Conc. 12. Martii 1593.

6. Etiam, licet collatio ejus Beneficii ſit nulla ob defectum Examinatorum ſynodalium, *eadem* 31. *Julii* 1627. *apud Barb. loc. cit. n.* 51.

7. Non valet coram Parocho illius loci, ubi contrahentes reperiuntur, recreationis tantum cauſa. Deciſum refert *Garz. loc. cit. ad* 4.

8. Neque coram Sacerdote extraneo, qui habet licentiam a proprio Parocho unius ex contrahentibus, & ignorat ſe illam habere, prout ignorat unus ex contrahentibus. Deciſum refert Barboſa *loco cit. num.* 75.

9. Neque valet, ſi revera licentia non eſt vera. Congreg. Concil. 7. *Sept.* 1620.

10. Neque in iis, qui per fraudem accedunt ad locum, in quo non ſit promulgatum Concil. Trid. ut ibi ſine Parocho, & teſtibus contrahant, *ead.* 7. *Februarii* 1602. 5. *Septembris* 1626. 16. *Decem.* 1628. *apud Barb. loc. cit. n.* 92.

11. Abſentia viri, qui diſceſſit Anno 1602. uſque ad Annum 1627. ſine notitia, quod ſupervivat, non eſt ſufficiens, ut ejus uxor tranſeat ad ſecundas nuptias. Deciſum refert Barboſa *ib. n.* 9. *in una Mediol.*

12. Parochus benedicens ſecundas nuptias in caſu non permiſſo, an incurrat ſuſpenſionem. Ajunt, Negant DD. *apud Barb. loc. cit. n.* 106.

13. Excuſat craſſa ignorantia, *ibid.* 107.

14. Eleemoſyna occaſione benedictionis recipi debet a Parocho, & non ab alio. *Congreg. Riſ.* 25. *Jan.* 1602.

Medicus.

1. NE ultra tertium diem viſitet ægrotum inconfeſſum, ſub variis pœnis etiam arbitrio Ordinarii. Pius V. Anno 1566.

2. Ante Doctoratum promittat, hoc idem juratus, *ibid.*

3. Vel Ordinarii juramentum hoc exigat aliter mederi, & ab ingreſſu Eccleſiæ arceatur, *ibid.*

4. De abſolutione Viſitantis contra hoc Decretum. *Vide ſup. Abſolutio, n.* 37.

5. In-

5. Intelliguntur prædicta de infirmis in lecto jacentibus ob morbum, non podagræ, ſed eum, qui de ſe lectum requirit. DD. apud Barboſ. *alleg.* 91. *num.* 4.

6. Bulla Pii V. prædicta quotannis evulgetur. Prov. 3.

7. Medici Hebræi, aut infideles ne adhibeantur; alias negentur Sacramenta, & ſepultura Eccleſiaſtica. Greg. XIII. Anno 1581. *V. Fidei Profeſſio*, *num.* 27.

Miraculum.

1. TRia requiruntur ad Miraculum; ſit aliquod arduum, & difficile; ſit inſolitum; præter ordinem, & vires naturæ. S. Thom. 1. *part. q.* 105. *art.* 7. *ad* 2.

2. Non poteſt publicari, ſeu venerari ut tale, ſine approbatione Ordinarii. Trid. *ſeſſ.* 25. *de Invoc. SS. Vide ſupra Beatorum cultus*, *num.* 2. & *ſeqq.*

3. Falſa Miracula prædicantes ſunt excommunicati excommunicatione Papali. Navarrus *cap.* 27. *n.* 113. *excommunic.* 30.

Miſſæ.

1. IN Celebratione Miſſarum tollantur omnia, quæ avaritiam, irreverentiam, ſuperſtitionem ſapiunt. Trident. *ſeſſ.* 22. *cap.* 15.

2. Mercedum conditiones, pacta, quidquid promiſſis novis datur, illiberales eleemoſynarum exactiones, *ibid.*

3. Removeatur certus numerus Miſſarum & candelarum, *ibidem.*

4. Ne cui vago, & ignoto Sacerdoti celebrare liceat *ſeſſ.* 23. *cap.* 16. neque notorie criminoſo. Idem *ubi ſupra.*

5. Ne admittantur ad Celebrandum non approbati. Prov. 1.

6. Alienæ Diœceſis Sacerdotes ferant ſecum Dimiſſorias duobus non ante menſibus datas, ſi in Provincia; quatuor, ſi extra in Italia; ſex, ſi extra Italiam. Prov. 1.

7. Neque in Regularium Eccleſiis ſine Dimiſſoriis celebrare permittantur. Deciſum referunt DD. apud Barboſam *alleg.* 11. *num.* 8.

8. Neque in Eccleſiis Monialium celebret quis ſine licentia Epiſcopi, ſub pœna ſuſpenſionis. Prov. 2.

9. Ne cuiquam Miſſa prima, niſi a peritis inſtructo, concedatur. Prov. 1.

10. Miſſæ novæ convivia, ludi, choreæ tollantur, *ibid.*

11. Celebrent Sacerdotes Miſſam ſaltem diebus Dominicis, & feſtis ſolemnioribus. Trid. *ſeſſ.* 23. *cap.* 14.

12. Ne detur amplius facultas faciendi plures Miſſas in die, quacumque de cauſa. Prov. 5.

13. Ubi non eſt Clericus, ne celebretur ſine licentia Epiſcopi. Prov. 4.

14. Cuicumque Capellæ, ubi Miſſa celebratur, detrahatur aliquid pro Clerico, ſi aliunde non detur, aut ex pluribus Capellarum redditibus, quantum ſatis eſt pro uno Clerico, *ibid.*

15. Facultas celebrandi detur ſine præjudicio Parochialis Eccleſiæ, *ibid.*

16. Non poteſt Epiſcopus cogere Capellanum, ut ipſemet celebret, licet in fundatione diſponatur, quod Rector celebret; nam per alium poteſt. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *alleg.* 24. *num.* 29.

17. In privatis domibus, aut extra loca deſignanda, & viſitanda ab Ordinariis ne celebretur. Trid. *loc. cit.*

18. Non poteſt Epiſcopus deputare pro Miſſa Oratorium in domo privata. Paul. V. per litt. Card. Lancellotti 30 *Martii* 1615. *apud Naldum habet litteras V. Miſſas*, *num.* 31.

19. Si concedat Papa, adhuc non poterit ibi Miſſa fieri in Natali Domini, Epiphania, Paſchate, Pentecoſte, Annunciatione, Aſſumptione B. Virginis, Feſto SS. Petri, & Pauli, & omnium SS. Congreg. Rit. 17. Novembris 1607. hoc eſt, in primo die Paſchatis, Pentecoſtes, &c.

20. In Oratoriis Confratrum ne Miſſa celebretur diebus Feſtis ante Miſſam Parochialem. Congregatio Epiſcoporum 14. Maji 1585.

21. In Infirmaria Monialium ne permittatur celebrari Miſſa, eadem 22. Auguſti 1605.

22. In Palatio Epiſcopi, & privato Oratorio ejuſdem, poteſt fieri Miſſa. Deciſum refertur apud Barboſam *alleg.* 22. *n.* 5.

23. Ne ſemel quidem in hebdomada celebret alibi, qui quotidie alicubi celebrare tenetur, niſi alium ſubſtituat. Prov. 4.

24. Pro Miſſis ex legato relictis, non aſſignato loco debet Capellanus eligere locum, ut innoteſcat, an ſatisfecerit. Congreg. Epiſcop. 17. Januarii 1594.

25. In Altari Privilegiato pro certis tantum diebus, ſi incidat feſtum duplex de præcepto, non poteſt dici Miſſa de Requiem. Congreg. Rit. 24. Aprilis 1627.

26. Debitis horis fiat Miſſa. Trid. *loco cit.* & Miſſæ veſpertino tempore non poſſunt celebrari ſub pœna ſuſpenſionis perpetuæ a Divinis. Pius V. Anno 1566.

27. In diebus feſtis præſente corpore, poteſt celebrari Miſſa ſolemnis de Requiem. Congreg. Rit. 23. Maji 1603.

28. Qui Miſſam ex obligatione beneficii dicendam omiſerit, ſive is beneficium obtineat, ſive ſit mercenarius, diebus quidem Feſtis pœnam luat duorum realium; in ſolemnioribus quatuor; in ferialibus unius. Prov. 7.

29. Qui Miſſæ quotidianæ onus habent, ſi per annum ſaltem illud obierint, infirmitate impediti per menſem, Epiſcopi judicio, integram eleemoſynam percipere poſſunt, *ibid.*

30. Si diutius ob infirmitatem abſtinuerint, eleemoſyna ejus temporis careant, *ibid.*

31. Ordo Miſſarum in Eccleſiis ſtatuatur, & ſervetur. Prov. 1.

32. Poteſt Epiſcopus diſpenſare circa locum, tempus, & horam, juſta de cauſa, ut cum eo, qui abeſt ratione ſtudii. Henriq. *lib.* 9. *cap.* 24. §. 4.

33. Anticipata celebratio pro incerto eleemoſynam oblaturo eſt prohibita a Paulo V. & Congregat. Concilii 15. Novembris 1605.

34. Anticipata celebratio ejus Miſſæ, quæ die ſequenti facienda erat, conceditur. DD. apud Barboſam *alleg.* 24. *n.* 14.

35. Si eligatur perſona in fundatione, ut quotidie celebret, non tenetur quotidie, ſed titulo honeſtatis, vel alia juſta cauſa, ſemel in hebdomada poteſt non celebrare. Barb. *ibid. num.* 31.

36. Secus, ſi dicatur: quotidie ibi celebretur: nam per alium ſupplere debet, *ibidem.*

37. Stipendia Miſſarum ſtatui poſſunt ab Epiſcopo. DD. apud Barb. *ibid. num.* 9.

38. Non poteſt ſtatui, ne Sacerdotes accipiant minus, quam taxatum ſit, *ibid. num.* 9.

39. Pro ſtipendio, etiam incongruo, acceptato pro Miſſa, ea dicatur integre, & non una pro pluribus ſtipendiis, ſublatis omnibus privilegiis. Congregat. Concilii, Decreto edito 21. Junii 1625.*

40. Qui cum certa eleemoſyna ſuſcipit Miſſam celebrandam, eam ne committat alteri, retenta ſibi parte eleemoſynæ, *ibid.*

41. Præſcriptio eleemoſynæ jam acceptatæ pro Miſſa pendet ab offerente eleemoſynam: in caſu dubio, ab Ordinario more locorum, ead. Anno 1617. *in decl.**

42. Præſcripta taxa ab Ordinario, tot tamen dicantur Miſſæ, quot voluerit offerens eleemoſynam, etiam minori dato ſtipendio, *ibid.*

43. Si major eleemoſyna detur ultra taxam, ea tota detur Celebranti, *ibid.*

44. Teſtatore non præſcribente eleemoſynam pro certo numero Miſſarum, quem deſiderat, præſcribat Ordinarius, *ibid.*

45. Qui titulo Beneficii, Capellæ, legati, ſalarii, tenetur celebrare, non poteſt eadem Miſſa alteri danti eleemoſynam ſatisfacere, *ibid.*

46. Adminiſtratores Miſſarum non poſſunt retinere partem eleemoſynarum, niſi cum Eccleſia nullos habet redditus pro cera, paramentis, &c. ſubminiſtrandis & tamen expenſis præciſe pro Miſſa deductis, dicantur tot Miſſæ, quot fuerunt ab offerentibus præſcriptæ, *ibid.*

47. Eleemoſynæ quotidianæ ita accipiantur, ut oneribus anterioribus fiat ſatis, alias rejiciantur, *ibidem.* 1625.

48. Nova onera in dies ita recipi poſſunt, ut infra modicum tempus poſſit ſatisfieri, niſi conſentiat offerens in longiorem dilationem, *ibid.*

49. Prohibentur capſulæ pro Miſſis, etiam in Commemoratione omnium Fidelium Defunctorum, hoc eſt ad colligendas incertas eleemoſynas, *ibid.*

50. Et in prædictis comprehenduntur etiam privati Sacerdotes, *ibid.* 1626.

51. Onera vero perpetua Miſſarum a ſæcularibus, & Clero ſæculari ne recipiantur ſine licentia Epiſcopi in ſcriptis, *ibid.* 1625.

52. Qui non concedat licentiam, niſi conſtet, poſſe fieri ſatis oneri novo perpetuo juxta morem patriæ examinato reditu, *ibid.* 1525.

53. Pecuniæ pro iiſdem, ſeu bona ſtabilia deponantur ſtatim penes idoneam perſonam, vel Ædem ſacram, & inveſtiantur, & in eorum alienatione fiat ſemper mentio oneris perpetui Miſſarum, *ibid.*

54. Depoſitio, & inveſtituræ forma prædicta præcipitur ſub pœna Interdicti eo ipſo ab ingreſſu Eccleſiæ, *ibid.*

55. Reductio Miſſarum, ſeu moderatio onerum reſervata eſt Apoſtolicæ Sedi, *ibid.*

56. Etiam in legato tenui, *ibid.* 1626.

57. Si in fundatione datur Epiſcopo reducendi facultas, ea non eſt ſublata, *ibid.*

58. Liber habeatur in unaquaque Eccleſia, in qua ſcribantur onera Miſſarum, & quando fit ſatis, & a Deputato ſubſcribatur ſingulis diebus. Prov. 1.

59. Tertio quoque menſe per idoneos miniſtros exigatur ratio Miſſarum, *ibid.*

60. Qui carent hoc libro Rectores aureo nummo mulctentur; qui non ſcribunt, duodecim ſolidis. Prov. 7.

61. In concurſu populi, ubi eleemoſynæ dantur pro multis Miſſis, præficiatur qui colligat, & diſtribuat onera cum eleemoſynis, & rationem reddat. Prov. 1.

62. Aut Depoſitarius eligatur, qui ſolvat poſt onerum ſatisfactionem, *ibid.*

63. Mul-

63. Mulctæ, de quibus ſupra, aſſeeventur in capſa, & dentur iis, qui negligentiam ſupplent. Prov. 8.

64. In qualibet Collegiata, & Plebe conſtituatur earum Exactoe, *ibid.*

V. Altare, n. 28. *Clericus*, *n.* 42. 44. *Exequiæ Eccleſiaſticorum*, *n.* 1. *& ſeqq. Filii Clericorum illegitimi*, *n.* 19. *Functiones Epiſcopales*, *n.* 11. 20. *Hebræi*, *n.* 51, *Peſtis*, *n.* 10. *Protonotarii*, *n.* 3. 16. 17. *Regularium jura ſub Epiſcopis*, *n.* 29.

ADDITIO.

1. In eo Altari, ſub quo, vel ſub cujus peadella humata ſunt corpora Defunctorum, non debet celebrari Miſſa, donec alio transferantur. Congregatio Epiſcoporum 10. Novembris 1599.

2. Ante diem, & horis indebitis celebrare non licet, etiam vigore Privilegiorum ante Concil. Trid. conceſſorum. Deciſum refert *Lezana in ſumm. q. Regul. c.* 21. *n.* 2.

3. Sacerdos alienigena, qui per longum tempus in aliquo loco celebravis, cujus vita, & mores ſunt notorii, non eſt cogendus oſtendere Litteras Commendatitias ſui Ordinarii. *Congr. Epiſc.* 26. *Januarii* 1588.

4. Qui quotidie tenetue celebrare, ſi ægrotet per duos menſes, non tenetur per alium ſatisfacere. *Petrus Nav. de reſtit.* 2. *l. c.* 2. *n.* 210. *& Nald. V. Miſſa*, *n.* 11.

5. Per dies quindecim docet idem *Dian. tract. de celebr. Miſſæ*, *reſol.* 27.

6. Per octo dies, vel decem. *Barb. de poteſt. Epiſc. allegat.* 24. *n.* 32. cui adhæreo.

7. Non poteſt ſatisfieri duabus obligatinnibus unica Miſſa, & cum novo ſtipendio; niſi in fundatione cautum ſit expreſſe, quod non teneatue ſacrificium applicare. Nota; expreſſe. *Congreg. Concilii* 13. *Julii* 1630. *apud Barboſ. de jure Eccleſ. lib.* 3. *cap.* 5. *n.* 38.

8. Qui babuerit obligatinnem unius Miſſæ in hebdomada cum ſtipendio legato, & confirmato de octo annis in octo annos, poteſt demandare alteri Celebrationem dictarum Miſſarum cum eleemoſyna conſueta, juxta morem regionis, retenta ſibi parte dicti ſtipendii, *eadem* 7. *Septembris* 1630. *apud eumdem ibid. n.* 39.

Miſſæ Ritus.

1. MIſſæ approbatæ pro certis Regularibus non poſſunt ab aliis dici, nec in eorum Regularium Eccleſiis. Congreg. Rit. 19. Novembris 1622.

2. Miſſa Roſarii conceſſa eſt Dominicanis tantum, non aliis, eadem die 8. Aprilis 1628.

3. Pro ea ſolet concedi Miſſa votiva communis de B. Virg. ead. 5. Maji 1623.

4. Miſſa S. Mariæ de Carmelo ſolis Carmelitis conceditur, eadem 6. Aprilis 1628.

5. Miſſæ XV. Auxiliatorum, S. Gregorii pro vivis, & pro defunctis, Venetiis, & alibi impreſſæ, de Patee æterno, ſunt omnibus prohibitæ, eadem *ibid.*

6. Non tamen Miſſæ prohibentur eæ, quæ numero teiginta, nomine Sancti Gregorii appellantur, de quibus Dial. 4. cap. 55. eadem 28. Octobris 1628.

7. Sed & prædictæ nominatim prohibitæ retineri non poſſunt, ſub pœna inflicta tenenti libros prohibitos, eadem 8. Aprilis 1628.

8. Capellani Monialium poſſunt celebrare Miſſam de Sancto, de quo Mnniales recitant Officium; ſed cum Miſſali Romano de communi, ſi intra Miſſale Romanum non eſt de eo Miſſa propria, eadem 20. Nnvembris 1628.

9. In ipſa Miſſa ritus, & preces approbatæ tantum adhibeantur. Trid. *ſeſſ.* 22.

10. Solis Epiſcopis licet ſumere paramenta de Altari. Congreg. Rit. 7. Junii 1612.

11. Non competit Vicariis Generalibus, ut ad eorum Miſſam ardeant quatuor candelæ in Altari, neque quod duo illis miniſtrent cum Cotta, etiam ſi ſint Protonotarii, eadem Congreg. Rit. 7. Auguſti 1627.

12. Annuli uſus prohibetur in Miſſa Protonotariis non participantibus, & Doctoribus, eadem 11. Februarii 1623.

13. Et Canonicis Cathedralium, eadem 20. Nov. 1628.

14. Pileoli uſus in Miſſa non poteſt concedi, niſi a Papa, eadem 31. Januarii 28. Martii 24. Aprilis 1626.

15. Miſſam inchoatam nemo repetat. Prov. 1.

16. In Oratione *A cunctis*, nomen S. Michaelis, ſeu Sancti Joannis Baptiſtæ, ſi ii ſint Patroni, vel Titulares, ponitur ante Apoſtolos. Congreg. Rit. 22. Auguſti 1620.

17. Oratio juſſa a Superiore dici, ultra Collectas de die, non dicitur in feſtis primæ Claſſis, eadem 28. Auguſti 1627.

18. Liber Evangelii non debet dari oſculandus, niſi Epiſcopis, Prælatis majoribus, & Principibus magnis, non Gubernatoribus, aliiſve Miniſtris. Congreg. Epiſcoporum 22. Auguſti 1589.

19. Neque Vicario Apoſtolico, eadem 28. Auguſti 1589.

20. Neque Commendatario, ſeu illius Procuratori. Congreg. Rit. 17. Septembris 1611.

21. Laico Principi nonniſi per Clericum deferatur. Prov. 4.

22. Cum oblatio fit in Miſſa, ne detur Patena oſculanda. Prov. 1.

23. In Miſſa fer. 4. Temporum occurrentis in die Octava Nativitatis B. V. Præfatio erit ferialis. Congreg. Rit. 12. Decembris 1626.

24. In Canone, nomine Antiſtitis non ſunt nominandi Superiores Regularium, ead. 12. Nov. 1605.

25. Communicantes de Aſcenſione, non omittitur in Feſtis ſecundæ Claſſis, quæ occurrant infra Octavam Aſcenſionis, licet de ea non fiat commemoratio, eadem 28. Aug. 1627.

26. Signum, quod fit cum Patena a fronte ad pectus, eſt ſignum Crucis, eadem 13. Martii 1627.

27. In Paraſceve immittitur Particula in Calicem ſine Crucis ſigno, eadem 28. Auguſti 1627.

28. In fine Miſſæ ad quodcumque Altare celebratæ fit reverentia Ceuci infra gradus, capite diſcoopeeto, ead. *ibid.*

29. Reliqua in Miſſali habentur, *& in Theſauro ſacrorum Rituum*, *tom.* 1. *Auctore hujus operis*, *ubi multa*.

V. Cardinalis, *num.* 21.

Exequiæ, *num.* 30. 53. 54. 55.

Miſſa, *num.* 4. 11. 12. 13.

Miſſa Parochialis.

1. PArochi ſaltem ter in hebdomada celebrent, Prov. 1.

2. Die Feſto duabus horis poſt ortum ſolis fiat Miſſa. Prov. 4.

3. Aliis diebus pro commodo populi, *ibid.*

4. Si alius eſt Sacerdos, hic in aurora celebret pro iter agentibus, *ibid.*

5. Intra fines Parochiæ nulla fiat Miſſa in die Feſto, excepta illa prima ante Miſſam Parochialem, ſine licentia Parochi, *ibid.*

6. Si illa prima nocet, tollatur, *ibid.*

7. Ne gratia cujuſquam anticipetur, aut differatur, neque Concio omittatur. Prov. 8.

8. Imperioſi minaces in hac recoerceantur ab Epiſcopo; Clericus privationa Beneficii, ſeu inhabilitate ad Beneficia, laicus excommunicatione. Prov. 4.

9. Moneatur populus ut Parochialem audiat Miſſam. Pr. 1.

10. Non poteſt Ordinarius mulctis, & pœnis per Conc. Trid. etiam in caſu notabilis negligentiæ, aut contumaciæ, cogere populum ad audiendam Miſſam in Parochiali. Deciſum referunt DD. apud Barboſam *alleg.* 24. *num.* 17.

11. Poſſunt enim Laici eamdem audire in Eccleſiis Regularium ad libitum. Leo X. 13. Novembris 1517. Congreg. Epiſcop. 1. Julii 1606.

12. Viduæ non excuſantur ab audienda Miſſa, ultra menſem. Prov. 5.

13. Ne quid profanum in Miſſa publicetur. Prov. 4.

14. Cum elevatur Sacramentum, detur ſignum ſono campanæ, quæ eſt in Turri. Prov. 2.

V. Doctrina Chriſtiana, *num.* 15.

Miſſa, *num.* 15. *Regularium jura ſub Epiſcopis*, *num.* 30.

ADDITIO.

1. Non poteſt prohiberi celebratio Miſſæ in Oratorio rurali ædificato per laicum, antequam celebretur Miſſa Parochialis. *Congr. Concil.* 1627. *Congreg. Rit.* 31. *Mart.* 1629.

Miſſa Conventualis.

1. TEnentur Canonici omnino cantare Miſſam de die, ut lucrentur diſtributiones. Cong. Rit. 28. Januae. 1617.

2. In Cathedralibus, & Collegiatis, etiam in ferialibus, fiat Miſſa cum Diacono, & Subdiacono, ſi numerus ſufficiat. Prov. 4.

3. Canonico Celebranti Aſſiſtens datur, ſi eſt immemorabilis conſuetudo. Congr. Rit. 19. Junii 1604.

4. Poteſt Epiſcopus cogere Canonicos, ut a Capellanis in Quadrageſima cantare faciant Miſſam cum Diacono, & Subdiacono, eadem 17. Julii 1627.

5. Miſſa Votiva, ſeu de Requiem non valet pro Miſſa de die, niſi ut in Rubricis, eadem 16. Januarii 1627.

6. Anniverſarium Defunctorum, aut in die Depoſitionis, ſupplere non poteſt pro miſſa de die, ſed utraque cantanda eſt Miſſa, eadem 12. Julii 1628.

7. Neque conſuetudo contraria induci poteſt non cantandi Miſſam Conventualem de die, eadem 16. Jan. 1628.

8. Duæ Miſſæ de Feſto, & de feria in Rubricis præſcriptæ, non debent omitti; neque poteſt omitti altera, etiam ſi celebrandum ſit Capitulum, eadem 6. Maji 1626. & 16. Januarii 1627.

9. Cum prædictæ duæ Miſſæ præſcribuntur, ambæ cantentur; & præterea, ſi occurrant, Anniverſaria fiant, ſub pœna perdendæ Diſtributionis, omnibus de Choro, toto eo die, & ſequenti. Prov. 4. *ex Miſſ. Rom.*

10. Miſſa Nativitatis Domini in Aurora non omittatur in Collegiatis, neque in Parochiali, ubi cantatur prima, & tertia Miſſa, *ibid.*

11. Qui

11. Qui benedicit Cineres, Candelas, Ramos, debet etiam cantare Miſſam ſequentem. Congr. Rit. 20. Febr. 1628.

12. Miſſa ſolemnis in Rogationibus Majoribus dicitur de Sancto Marco, ſi in Eccleſia ejuſdem terminatur Proceſſio, eadem 23. Maji 1603.

13. Miſſa ſolemnis pro re gravi ea eſt inter Votivas, pro qua convenit totus Clerus cum Epiſcopo, ead. 19. Maji 1607.

14. Qui Miſſam Conventualem cantare debet, & contemnit, vel negligit, diſtributione tridui careat, & ſuſpendatur a munere Ordinis ſui. Prov. 2.

15. Planetis plicatis in Miſſa uti poſſunt Regulares in Eccleſiis propriis inſignioribus. Congr. *apud Alcover. in ſuo Cæremoniali*.

16. Si ob terræ frigiditatem populus veniat tarde pro ſolemni Miſſa, tardius etiam recitetur Hora Tertia, potius, quam decantetur poſt Sextam, eadem *apud eumdem ib.*

17. Celebrans, & Miniſtri ſedere poſſunt dum cantatur Epiſtola, & Graduale, eadem apud *eumdem ibid.*

18. Sedeat autem ille in loco paratu, non in ſtallo, eadem 12. Junii 1627.

19. Beneficiati ſolemniter Celebrantes cum Diacono, & Subdiacono debent ſedere in eodem loco, ubi ſedent Canonici Celebrantes ſolemnem Miſſam, non obſtante quacumque conſuetudine, eadem 15. Januarii 1611.

20. Si quid cantatur in Miſſa præter ea, quæ habentur in Miſſali, prius probetur ab Epiſcopo. Prov. 3.

21. Hymnus Angelicus, Symbolumque non dicuntur in Votiva ſolemni, in qua paramenta violacea adhibentur. Congr. Rit. Maji 1607.

22. Symbolum totum canatur a Choro, non alternatim cum Organo. Prov. 3.

23. Presbyter Celebrans neminem thurificet, neque Diaconus det pacem Domino loci. Congr. Rit. 5. Julii 1614.

24. Canonici parati incenſantur ante Vicarium, eadem 6. Mart. 1610.

25. Beneficiati parati incenſantur ante non paratos, eadem 30. Auguſti 1602.

26. Vicarius non Prælatus duplici tantum ducto incenſatur, abſente Epiſcopo, eadem 14. Jan. 1617.

27. Vicario etiam Apoſtolico non datur trina incenſatio. Congreg. Epiſcop. 28. Aug. 1589.

28. Gubernatori Provinciæ thus, & pax dantur poſt Vicarium Epiſcopalem etiam abſente Epiſcopo, ead. 30. Junii 1592.

29. In aliis minoribus Civitatibus præſente Epiſcopo, dantur Gubernatori, & poſtea Vicario, ſed abſente Epiſcopo, prius Vicario, niſi Gubernator ſit Epiſcopus, ead. *ib.*

30. Gubernator non Prælatus incenſatur poſt Canonicos Aſſiſtentes, ante alios Canonicos Epiſcopo præſente: abſente vero, poſt Vicarium Generalem: etiam ſi ille ſit uxoratus, eadem 9. Maji 1606. 17. Novembris 1607.

31. Non incenſentur mulieres in Eccleſia ſolemnitate diſtincta ab aliis. Congreg. Epiſc. 26. Aprilis 1594.

32. Cum elevatur Sacramentum, detur ſignum campanis majoribus. Prov. 2.

33. Pax Diacono datur a Subdiacono poſt datam pacem in Choro, Epiſcopo præſente. Congreg. Rit. 17. Junii 1606, & 15. Martii 1608.

34. Diaconus, & Subdiaconus niſi celebrarint, communicent ſaltem in Feſtis. Trid. *ſeſſ.* 23. *cap.* 13.

V. Præcedentia, *n.* 26. 27.

Proceſſio, *n.* 25.

ADDITIO.

1. Abrogata eſt omnis contraria conſuetudo non cantandi Miſſam de die ultra Votivam. *Congr. Rit.* 18. *Julii*, & 28. *Auguſti* 1628.

2. Dignitatibus hinc inde diſtributis in Choro, incenſantur eæ cum Canonicis ab una parte, deinde cum aliis Canonicis ab alia; non autem Dignitates omnes ſimul ante omnes Canonicos, eadem 7. *Decembris* 1601.

3. Thurificatio cum triplici ductu convenit uni tantum, & digniori; ideſt Epiſcopo, ead. 11. *Dec.* 1604. 11. *Nov.* 1614.

4. Abſente Epiſcopo, thurificatur Celebrans triplici ductu, ead. 9. *Maji* 1606. 30. *Jan.* 1616.

5. Vicarius Generalis ſedens in Choro ſupra Canonicos duplici ductu, non triplici, ſi tamen non ſit Prælatus, eadem 14. *Jan.* 1617.

6. Dignitatibus, & Canonicis Cathedralium, & Collegiatarum in ſuis Eccleſiis, duplici ductu ſit incenſatio; cæteris de Choro unico ductu, *eadem 9. Maji* 1606. 30. *Jan.* 1616.

7. Niſi Portionarii, & alii in omnibus, & per omnia æquiparentur Canonicis, ead. 21. *Martii* 1615.

8. Magiſtratus æque ac Canonici poſt eos æquis ductibus incenſantur, ead. 10. *Julii* 1600.

9. Et hoc in omnibus Eccleſiis, ubi conveniunt Canonici Cathedralis, & Magiſtratus, eadem 16. *Junii* 1607.

10. Nec non Canonici Collegiatæ ante Gubernatorem, & Officiales, eadem *Januarii* 1618.

11. Semper tota thurificatio facienda eſt cum unico thuribulo, ead. 21. *Julii* 1618.

12. Neque probatur duorum uſus in incenſatione perſonarum, eadem 15. *Martii* 1608.

Monetarii.

1. AD Ordinarios locorum, ubi non eſt Legatus, vel Prolegatus, ſpectat cognitio cauſæ Monetariorum Eccleſiaſticorum, etiam Regularium. Urbanus VIII. Anno 1627.

2. Et ad viciniorem Ordinarium, ſi locus delinquentis eſt exemptus, *ibid.*

3. Aureas, & argenteas Monetas tondentes, fabricantes, colorantes, adulterantes, erogantes, ſæculari Curiæ tradantur, *ibid.*

4. Detinentes, transferentes inſtrumenta, opem, & materiam præſtantes, triennium decennali pœna puniantur, *ib.*

5. Impedientes, ne procedatur, privantur eo ipſo Beneficiis, officii, cum inhabilitate, amiſſione vocis activæ, & paſſivæ, excommunicantur, *ibid.*

6. Tenentur omnes conſignare acta, & ſcripturas requiſiti a prædictis, *ibid.*

Monialium Monaſteria.

1. NOva ne erigantur, quibus ad minus 300. ſcutorum redditus annuus non aſſignetur pro duodecim ſuſtentandis. Congreg. Epiſc. 27. Maji 1603.

2. Neque erigantur ſine conſenſu Ordinarii, eadem 13. Septembris 1583.

3. Neque ſine ſpeciali Sedis Apoſtolicæ Indulto, eadem 10. Aprilis 1615.

4. Neque erigantur niſi in locis muro cinctis, & ubi copia Confeſſariorum adeſt, aut facultas conducendi Confeſſarium aliunde, eadem 15. Septemb. 1523.

5. Multiplicatio Monaſteriorum evitetur in iis locis, in quibus jam erecta laborant inopia, eadem *ibid.*

6. Prope Monaſteria tollantur omnes arbores altæ, eadem 13. Auguſti 1585.

7. Portæ duæ tantum concedantur, una jumentis, & vehiculis, altera aliis uſibus. Prov. 1.

8. Duabus clavibus unaquæque claudatur, altera apud Præfectam, altera apud antiquiorem Profeſſione, *ibid.*

9. Si expedire videatur, addatur vectis ab exteriore parte, clave commiſſa viro fideli. Prov. 6.

10. Tres rotæ, aut quatuor ad ſummum, ad Januam, in collocutorio, in Eccleſia pro ſacris veſtibus, & prope ſedem Confeſſionalem. Prov. 4.

11. Rota, quæ in Eccleſia, binas valvas ligneas habeat, interiores cum clave apud Præfectam, exteriores cum clave apud Capellanum ſervanda, ſive alium judicio Superioris, *ib.*

12. In collocutorio nullo modo ſit porta, per quam aditus ſit ad Monaſterium. Congr. Epiſcop. 12. Octobris 1592.

13. Oſtium collocutorii interius ſit ſemper clauſum, ejuſque clavis ſit apud antiquiorem earum, quæ Auſcultatrices dicuntur. Prov. 1.

14. Duo ferrei cancelli conſtruantur ibi, qui ſaltem palmo diſtent alter ab altero, *ibid.*

15. Intimo cancello verſus Moniales ferrea lamina appingatur, immobilis, cui ligneus pannus nigri coloris, ligneis tabellis affixus, inſtar feneſtræ, quæ aperiri poſſit, cum erit colloquendum, apponatur, *ibid.*

16. Lamina ſit perforata exiguis foraminibus, & in ea fieri poteſt quadrata feneſtellula, cujus clavis ſit apud Præfectam, neque aperienda erit, niſi Epiſcopo, vel Superioribus Ordinis, aut parentibus, & ſanguine conjunctis Monialium, aut Notario inſtrumentum confecturo, vel Concionatori, *ib.*

17. Clavis oſtii exterioris collocutorii committatur Confeſſario, vel pio viro, qui noctu, & certis diebus invigilent, ne collocutioni ſit aditus. Prov. 6.

18. Dormitionis locus ſit unus, clave noctu apud Præfectam retenta. Prov. 1. & 4.

19. Duo alia Monaſterii loca ſint communia pro veſtibus Monialium, & pro labore manuum. Prov. 4.

20. Caminus privatis cellis ne permittatur, & ubi eſt, obturetur, *ibid.*

21. Horti in anguſtiores fines concludantur, *ibid.*

22. Ea ſit clauſura Monaſterii, ut Monialibus ab externorum hominum aſpectu, & auditu liberis ſecure per Monaſterium ambulare liceat. Prov. 1.

23. Ædes proximæ ne locentur famoſis mulieribus, *ib.*

24. Neque in ea loca migrent Regulares viri, neve areas Monialibus proximas emant, unde Monialium aſpectus fieri poſſit, *ib.*

25. Quæ ſunt extra mœnia urbis, ſi ita videbitur expedire, transferantur intra Urbem. Trid. *ſeſſ.* 25. *c.* 5. *de Regular. V. Monialium cura ſpiritualis*, *n.* 21. 26. *Viſitatio Epiſcopi*, *n.* 27.

Monialium Eccleſiæ.

1. NE detur oſtium, per quod ex Monaſterio ſit aditus ad exteriorem Eccleſiam. Greg. XIII. Anno 1574.

2. Sanctiſſimum Sacramentum in publica tantum eadem Eccleſia teneatur. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 10.

3. Ante illud luceat lampas in Eccleſia interior, & altera in exteriori, quando fores patent. Prov. 1.

4. Feneſtra, qua Sanctiſſimæ Euchariſtiæ elevatio proſpicitur, altius ne pateat cubitis duobus, & unciis duodecim; late vero ut Altaris altitudo. Prov. 4.

5. Ea perpetuo panno lineo tecta ſit; qui tantummodo amoveatur, quando elevatur Sacramentum, neque Sacerdos ex Altari videre poſſit Moniales. Prov. 1.

6. Feneſtella pro Communione Monialium ita alta ſit, ut Sacerdos commode miniſtret ſtans, non genuflexus, Prov. 4.

7. Ejuſdem clavis perpetuo ſit apud Confeſſarium. Congr. Epiſc. 12. Jan. 1604.

8. Pro Sacris Reliquiis feneſtella conſtruatur in pariete exteriori cum tribus clavibus, una penes Epiſcopum, altera apud Confeſſarium, tertia apud Præfectam, Prov. 4.

9. Organum ne conſtituatur, niſi locus, in quo apte locetur, Superioris judicio ante probetur. Prov. 1.

10. Prohibentur alia inſtrumenta muſica, præter harpicordium, quod ad diſcendam Organi artem adhibetur, *ibid.*

11. Præter Miſſam nihil ab aliis canatur, *ibid.*

12. Ne permittatur in Eccleſiis Monialium cantus ſimplex, vel figuratus a perſonis Secularibus, Cong. Epiſc. Anno 1593.

13. Si viget conſuetudo ſepeliendi Moniales in Eccleſia exteriori, permittatur, eadem 20. Septembris 1594.

14. In Sepultura Monialium, quæ intra clauſuram eſt, ne ſepeliantur extranei, eadem 1. Mart. 1585.

15. Ne inſtituantur ibi Confraternitates laicorum, eadem 6. Novembris 1595.

V. Oratio publica, n. 13.

Monialium Clauſura.

1. CLauſura perpetua decernitur a Pio V. Anno 1566.

2. Votum Clauſuræ venit ſub voto obedientiæ. Congr. Epiſc. 19. April. 1519.

3. Epiſcopi procurent Clauſuram Sanctimonialium; inobedientes, & contradictores compeſcant per cenſuras, & pœnas. Trid. *ſeſſ. 25. cap. 5.*

4. Nemini Sanctimonialium poſt Profeſſionem liceat exire, etiam ad breve tempus, quocumque prætextu, niſi ex aliqua legitima cauſa ab Epiſcopo approbanda, *ibid.*

5. Pœna egredientibus eſt excommunicatio reſervata Papæ. Pius V. Anno 1569.

6. Excipitur cauſa incendii, lepræ, epidimiæ, de conſenſu Epiſcopi, & in ſcriptis approbata, & ad tempus, *ibid.*

7. Epidimiæ nomine intelligitur quicumque morbus popularis contagioſus. Congreg. Epiſc. 8. Novembris 1594.

8. Etiamſi Regularibus ſint ſubjectæ, debet Epiſcopus approbare cauſam, Pius V. *loco cit.* & DD. apud Barboſ. *allèg.* 102. *n.* 28.

9. Concedentes licentiam exeundi ſine cauſa, committentes, recipientes ſubjiciuntur prædictæ pœnæ cum privatione dignitatum, Officiorum inhabilitate, & aliis. Pius V. *ibid.*

10. Tectum Monaſterii eſt pars ejuſdem. Bonac. *de clauſ. Monial. q.* 1. *punct.* 1. *num.* 3.

11. Non poſſunt egredi januam Monaſterii ad claudendam ulteriorem januam, quæ patet exteris. Greg. XIII. An. 1573.

12. Neque exeant ad Congregationem. Congreg. Epiſc. 9. Octobris 1584.

13. Novitiis non detur licentia exeundi ad videndos parentes, ead. 1. Sept. 1617.

14. Neque transferri poſſunt Moniales pro inſtructione novi Monaſterii, inconſulta Sede Apoſtolica, ead. 27. *Maji* 1603. & Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *loco cit. n.* 25.

15. Si concedatur translatio, fiat in aurora. Deciſum refertur *ib. n.* 26.

16. A vitis pravibus, & contagione propinquis. Prov. 5.

17. Si divertant alio, tam in exitu, quam in reditu 20. circiter miliaribus, ad Sacram Imaginem, vel ad conſanguineos: non violant clauſuram. Sanchez *de oper. mor. tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 16. *n.* 61.

18. Neque Converſæ poſſunt exire ad ornandum Altare in Eccleſia exteriori. Congr. Epiſcop. 27. Octobris 1592.

19. Poſſunt pro quæſtu egredi, ætatis ſaltem 40. annorum, non pulchræ; neque pernoctent foris, ead. 14. Aprilis 1615.

20. Idem conceditur Monialibus Convertitis ſi egeant, & cum iiſdem conditionibus, eadem *ib.*

21. Neque plures, quam octo deſtinentur ad quæſtum, eadem 15. Sept. 1603. *& Anno* 1573. *apud Zecbium de Repub. tit. de reg. cap.* 3. *n,* 15. *verſ.* 9.

22. Si deinde non egeant, ceſſent a quæſtu, eadem 14. Aprilis 1515.

23. Incorrigibiles ejici non poſſunt, neque tranſferri, inconſulta Sede Apoſtolica, eadem 17. Maji 1603.

24. Fugitivæ revocentur, & Epiſcopi judicio inter Convertitas reponantur, impoſita debita pœnitentia. Provinc. 1.

25. In cauſis criminalibus ne educantur e Monaſterio, neque ad breve tempus, in aliud Moſterium, *ib.*

26. E contra nemini liceat ingredi ſepta Monaſterii Monialium ſine Epiſcopi, vel Superioris licentia in ſcriptis obtenta ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda. Trid. *loc. cit.*

27. Non eſt tamen abſolutio reſervata Papæ, *ibid.* neque in Bulla Gregorii XIII. de cujus mente controverſia eſt inter Doctores; iis aſſentior, qui negant, eum reſervaſſe ſimplicem ingreſſum, ſine licentia, Summo Pontifici.

28. Fiat in ſcriptis licentia, ut ſupra, niſi ingrediatur una cum Epiſcop. Prov. 6. vel niſi periculum ſit in mora; tunc enim oretenus dari poteſt, immo & abſque licentia ingreſſus licet. Bonac. *q.* 4. *punct.* 3. *n.* 2. *V. Licentia n.* 8. 9.

29. Vicelegatus non poteſt ingredi ſine licentia Epiſcopi. Congr. Epiſc. 9. *Martii* 1604.

30. Magiſtratus, & Deputati ad curam Monialium non debent ingredi cum Epiſcopo, niſi hic eos elegerit, eadem 1. *Martii* 1585.

31. Pueri, & puellæ cujuſvis minimæ ætatis non poſſunt admitti intra ſepta Monialium, eadem 12. *Febr.* 1585.

32. Ubi viget conſuetudo introducendi puellas habitum ibi ſuſcepturas, ut per biduum, aut triduum ſint ibidem, toleretur, eadem 12. *Junii* 1594.

33. Neque poſſunt admitti conſanguineæ ad viſitandas ægrotas, etiam in caſu mortis. Deiſum refert Rodriq. *tom.* 1. *quæſt.* 64. *n.* 11.

34. Dari debet licentia in caſibus tantum neceſſariis. Trid. *loc. cit.*

35. Statuit Epiſcopus quæ opera in Monaſteriis ingreſſum virorum neceſſarium requirant. Prov. 1.

36. Nulla de cauſa pernoctare poſſit quiſpiam in Monaſterio, propoſita pœna excommunicationis latæ ſententiæ, *ib.*

37. Confeſſarius non poteſt ingredi ad aſpergendum domum in Sabbatho Sancto, neque alio die. Cong. Ep. 4. *Sept.* 1596.

38. Neque ut comitetur Medicos, aut operarios, eadem 13. *Sept.* 1583.

39. Neque ut audiat Confeſſiones illius infirmæ, quæ poteſt accedere ad ſedem Confeſſionalem, *eadem ib.*

40. Neque item prætextu ſepeliendæ Monialis, aut Officium funerale peragendi, eadem *ibid.*

41. Neque item Proceſſionis cauſa. Prov. 5.

42. In caſibus, quibus Confeſſarius eget ſocio non eſt neceſſaria licentia pro eo expreſſa. Sanchez *ſup. l.* 6. *c.* 16. *n.* 47.

43. Adminiſtrata Extrema unctione relinquantur, alia Monialibus ad bene moriendum, & exeat Confeſſarius. Cong. Ep. 13. *Septemb.* 1583.

44. Neque Confeſſarius divagetur ad aliam partem Monaſterii, nec etiam occaſione viſitandi alias infirmas, ead. *ib.*

45. Chirurgi poſſunt ingredi in caſu neceſſitatis, etiam poſt ſignum veſpertinum ſalutationis Angelicæ, eadem 1591.

46. Quibus cura eſt Monialium, non poſſunt ingredi, niſi talibus neceſſariis, cum ſenioribus, ac religioſis viris. Gregor. XIII. *Anno* 1582.

47. Sub pœna, Epiſcopis prima vice interdicti ab ingreſſu Eccleſiæ; tum a munere Pontificali; tum excommunicationis ipſo facto, non reſervatæ. Idem *ib.*

48. Aliis autem excommunicationis, & aliis pœnis. Idem *Anno* 1575. & reſervata abſolutio. *Abſolutio, n.* 15.

49. Epiſcopus non poteſt ingredi in Monaſterium non ſibi ſubditum, extra viſitationem clauſuræ, ſine licentia Superioris Monialium. DD. apud Barboſ. *alleg.* 102. *n.* 42.

50. Moniales præſumentes admittere alienos ſine licentia, vel cauſa, ut ſupra, ſubjiciuntur pœnis excommunicationis reſervatæ, & aliis. Greg. *ubi ſupra* 1572.

51. Præterea tribus menſibus carceri mancipetur ea, quæ introduxerit marem, vel fœminam ſine licentia, & ſingulis ſextis feriis, panis, & aqua tantum illi dentur, & ad annuum velo privetur. Prov. 6.

52. Eamdem pœnam luent, quæ rotæ, & januæ præficiuntur. Præfecta, & quævis alia conſenſerit, *ib.*

53. Præfecta ſubjacet prædictis pœnis, ſi non impedierit. Bon. *de clauſ. Mon. q.* 4. *punct.* 6. *n.* 16.

54. Licentiæ Papales revocatæ ſunt poſtremo a Paulo V. ingrediendi Monaſteria, converſandi, & cibum ſumendi ſub pœna excommunicationis reſervatæ Papæ.

55. Licentiæ impoſterum ſint nullæ, ſi non accedit conſenſus Monialium Capitulariter per ſecreta Suffragia. Urb. VIII. 27. *Octobris* 1624. apud Bonac. *de clauſ. q.* 4. *punct.* 5. *n.* 8.

56. Viſitare poteſt Epiſcopus clauſuram non ſibi ſubditarum ſine aſſiſtentia Superiorum Monaſterii. Cong. Ep. 25 *Junii* 1596.

57. Etiam ſi nunquam alias viſitata fuerit, ead. 24. *Nov.* 1617.

58. Etiamſi alieno Epiſcopo ſit ſubjectum Monaſterium eo modo, quo Regularibus. Deciſum refert Barboſ. *alleg. n.* 6.

59. Et toties quoties expedire judicaverit. Barboſa *ib. n.* 5. *&* 7.

60. Et interrogare Moniales Regularibus ſubjectas de pertinentibus ad clauſuram. Congreg. Epiſcop. 25. *Febr.* 1583.

61. Et idcirco Monaſterium ingredi. Deciſum 28. *Aprilis* 1584. refert Barboſa *alleg. cit. n.* 8.

62. Neque permittat Epiſcopus deputari a Civitatibus aliquos qui comitentur Viſitatores Monialium Regularibus etiam ſubjectarum. Congreg. Epiſc. 22. *Januarii* 1616.

63. Poteſt Epiſcopus punire Regulares delinquentes circa clauſuram. Greg. XV. *Anno* 1622.

64. Recuſantibus viſitari quoad clauſuram, poſſunt oſtia frangi ab Epiſcopo. Fiſcus *de Viſit. lib.* 2. *cap.* 19. *ubi plura.*

65. Poſſunt excommunicari tamquam impedientes juriſdictionem Epiſcopi; immo excommunicantur in Bulla Cœnæ, *ib. n.* 15.

66. Invocari poteſt brachium ſeculare; quod ſi negligat, excom-

excommunicari poteſt, *cap* 2. *de maledi:is*, & *cap.* 1. *de offic. Ordin.*

67. Excuſatur a mortali ingrediens ad duos pedes, & ſtatim regrediens. Graff. *de caſ. reſerv. cap.* 5. *n.* 45.

V. Caſus reſervati, *n.* 3.

Monialium receptio, *num.* 26. 34.

Monialium educatio activa, *num.* 9. 14.

ADDITIO.

1. Licentia ingrediendi Monaſteria Monialium Regularibus ſubjectarum danda eſt ab Epiſcopo, & Superiore Regularium Monaſterii. *Congregat. Concil.* 13. *Novembr.* 1610. facto verbo cum Sanctiſſimo, & *Congr. Epiſc.* 26. *Aug.* 1591. & 21. *Febr.* 1617.

2. Idem in Diœceſi ſervetur, deputato aliquo, qui pro Epiſcopo agat, *ead.* 23. *Febr.* 1616.

3. Epiſcopus ſeu Vicarius primo loco ſubſcribat: in Diœceſi Superior Regularis primo loco, *ibid.*

4. Exceptis repentinis caſibus, in quibus alterius ſubſcriptio ſufficit, *ibid.*

5. Edicta vero de acceſſu ad Moniales ſubſcribenda ſunt ab Epiſcopo tantum, *ibid.*

6. Ubi vero eſt conſuetudo, quod Superioribus Regularibus non petatur licentia, ſervetur, *Congregat. Concil.* 21. *Maji* 1630.

7. Licentia eſt neceſſaria in ſcriptis, alioquin excommunicatio incurritur. *Barboſ. de jure Eccl. l.* 1. *cap.* 44. *n.* 112.

8. Excepto caſu repentino, *ibid. n.* 114.

9. Renoventur licentiæ Medicorum, Chirurgorum, & operariorum quolibet trimeſtre. *Congr. Epiſc.* 28. *Marc.* 1588.

10. Ad conficiendum panem nullus ingrediatur; canes omnes, ſeu catelli in Monaſterio non admittantur. *Clem. VIII. apud Moſcon. de majeſt. milit. Eccl. lib.* 1. *par.* 4. *cap.* 4.

11. Fratres minores non poſſunt elegi ab Epiſcopo pro ſociis, ut ſimul ingrediantur Monaſterium Monialium. *DD. cum Barboſ. loc. cit. n.* 109. quia in eorum regula Summi Pont. licentia requiritur.

Monialium collocutio cum Exteris.

1. EDictum Epiſcopi contra colloquentes cum Monialibus ſub pœna excommunicationis comprehendit etiam eos, qui adeunt Monaſteria Monialium non ſubjecta Epiſcopo exiſtentia in ſua Diœceſi, ſi fiat mentio etiam de exemptis. DD. apud Barboſ. *allegat.* 102. *n.* 74. 75. *V. Excommunicatio*, *n.* 36.

2. Licentia alloquendi Moniales Regularibus ſubjectas debet dari ab Ordinario, & Superiore Monialium ſimul. Cong. Epiſc. 15. *Febr.* 1595. niſi obſtet contraria conſuetudo.

3. Servetur conſuetudo, ſi eſt, quod detur licentia ab Epiſcopo, & Superiore Monialium exemptarum. Deciſum refert Quar. V. *Monaſt. Monial. a Congr. Conc.*

4. Non permittatur acceſſus ad Moniales ſub prætextu docendi ſonum cymbalorum, aut alterius inſtrumenti, aut muſicam, cantumve, ad crates. Congr. Epiſcop. 13. *Sept.* 1583.

5. Clericus frequentans Monaſteria Monialium, ſi monitus ab Epiſcopo non deſiſtat, eſt ſuſpendendus, *cap. Monaſteria de vita, & hon. cler.*

6. Poteſt etiam excommunicari, *cap. ut Clericorum*, *ibid.*

7. Patres, & matres Monialium poſſunt eas alloqui ſine licentia, non tamen in diebus prohibitis. Congr. Epiſc. 15. *Januar.* 1616.

8. Item filii Monialium proprias matres, eadem 15. *Martii* 1619.

9. Moniales ipſæ ne cum exteris loquantur ſine licentia Superiorum in ſcriptis. Prov. 1.

10. Pœna iis propoſita non loquendi cum exteris per tres menſes, etiam cum propinquis, eſt ſingulis ſextis feriis ſe flagellandi cum Pſal. *Miſerere*, *ibid.*

11. Abſtineant diebus Communionis, Feſtivis, tempore Adventus, Quadrageſimæ, & divinorum Officiorum niſi ex neceſſitate, *ibid.*

12. Præfecta aſſervet omnes licentias ſcriptas, quas quiſque feret; Epiſcopoque clauſuram Viſitanti, & quoties voluerit, eas exhibeat. Prov. 6.

V. Hebræi, *n.* 22. *Licentia*, *n.* 6. 7. *Monialium communes leges*, *n.* 24. *Regularium jura in Ordine ad Moniales*, *n.* 9. & *ſeqq.*

ADDITIO.

1. Epiſcopus non poteſt promulgare excommunicationem contra alloquentes Monialem Regularibus ſubjectam ſine licentia ipſorum, ſed alias pœnas poteſt imponere. *Congreg. Epiſcop.* 1. *Sept.* 1617. *apud Barb. de jure Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 44. *n.* 168.

2. Subcollector ſine licentia Ordinarii alloquens Moniales poteſt ab Epiſcopo excommunicari. Deciſum refert *Barboſ. loc. cit. num.* 154.

Monialium Numerus.

1. PRæfigatur Monialium numerus. Pius V. Anno 1566.

2. In tantum numerum conſtituatur, & conſervetur, qui vel ex redditibus propriis, vel ex conſuetis eleemoſynis commode ſuſtentari poſſit. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 3.

3. In numero Monialium comprehenduntur etiam Converſæ neceſſariæ. Congr. Epiſc. 6. Novembr. 1595.

4. Saltem quindecim Monialium ſit numerus, eadem 27. Maji 1603.

5. Epiſcopus debet numerum præfigere, etiam in Monaſteriis exemptis cum interventu Superiorum Regularium. Greg. XIII. Anno 1573.

ADDITIO.

1. Virgo non dicitur coacta ingredi Religionem, ſed tantum inducta, quando a patre inſtituitur hæres, ea lege, ut in Monaſterium ingrediatur: & niſi ingrediatur, inſtituit Monaſterium, & eidem filiæ relinquit aureos 25. pro alimentis. Deciſum refert *Nald. Virgo n.* 9.

2. Prohibentur munera, quæ erant ſolita dari in ingreſſu, ſeu ſuſceptione habitus; & quod ſponte offertur a conſanguineis in commune ſervetur; neque fiant convivia inter Moniales, & multo minus cum ſæcularibus. *Clem. VIII. apud Moſcon. de majeſt. mil. Eccleſ. l.* 1. *part.* 4. *cap.* 4.

Monialium Receptio.

1. EXcommunicantur omnes, qui quomodocumque Virginem, vel viduam, vel aliam mulierem coegerint invitam ad ingrediendum Monaſterium, vel habitum ſuſcipiendum Religionis, vel ad Profeſſionem emittendam. Trident. *ſeſſ.* 25. *cap.* 18.

2. Item ii, qui conſilium, auxilium, favorem dederint, quique ſcientes eam non ſponte facere quoquo modo eidem actui, vel præſentiam, vel conſenſum, vel auctoritatem interpoſuerint, *ibid.*

3. Non excommunicantur ii, qui per vim inductivam, non coactivam, coegerint virginem Monaſterium ingredi. Deciſum refert Barb. *alleg.* 104. *n.* 3.

4. Non impedit metus reverentialis patris nullis præcedentibus minis, & verberibus. Riccius *in praxi reſol.* 599.

5. Effectu ſecuto, Decretum Tridentini intelligitur. Barb. *n.* 7.

6. Excommunicantur & ii, qui voluntatem prædictarum, vel accipiendi, vel voti emittendi quoquo modo ſine juſta cauſa impedierint. Trid. *ubi ſupra.*

7. Viduam non convenit admitti ad habitum monachalem virginum. Congr. Epiſc. 29. Jan. 1585.

8. Nullo modo admittatur vidua, ut vivat ibi in habitu laicali. Deciſum refert Campanil. *Rubr.* 12. *cap.* 16. *n.* 31.

9. Illegitimo thoro nata non excluditur. Congreg. Epiſc. *Anno* 1592.

10. Tertia ſoror Monialis ne admittatur ſine licentia Sedis Apoſtolicæ, ead. 25. Maji 1595.

11. Supernumeraria non poteſt admitti ſine licentia Sacræ Congregationis, ead. 6. Februarii 1615.

12. Ad loca Vacatura non dentur expectativæ, ead. 6. Septem. 1604. & 12. Martii 1619.

13. Sub pœna Præfectis Monialium privationis Suffragii, ead. 6. Sept. 1604. & refert Campanil. *Rub.* 12. *cap.* 16. *n.* 14.

14. Ancillæ ne introducantur in ſervitium infirmarum, ſeu decrepitarum, ſine licentia Sedis Apoſtolicæ. Congr. Epiſc. 22. Auguſti 1605.

15. Moniales S. Claræ regulariter non habent Converſas, eadem 12. Aprilis 1619.

16. Neque Moniales Sancti Franciſci, eadem 22. Novembris 1618.

17. Moniali defunctæ, alia ſubrogetur, non autem in ejus locum ſupernumeraria, eadem 19. Aprilis 1595. & 6. Septembr. 1604. *apud Camp. loc. cit.*

18. Mortua numeraria, etiam Converſa, ad reliquas Moniales ſpectat Capitulariter aliam admittere in ejus locum, ead. 6. Febr. 1615.

19. Quæ habitum Regularem ſuſcipere voluerit, major ſit duodecim annis. Trid. *loc. cit. cap.* 17.

20. Habeat annum duodecimum completum, alias recurratur ad Sac. Congregationem. Congreg. Epiſc. 1592.

21. Neque habitum ſuſcipiat, antequam examinetur ab Epiſcopo, vel ejus Delegato. Trid. *loc. cit.*

22. Neque dentur Suffragia a Monialibus antequam fuerit examinata ab Epiſcopo, & data licentia in ſcriptis. Prov. 1.

23. Anno ſaltem, antequam examinetur, propoſitum ſuum aperiat Epiſcopo, Monialibus, & earum Superiori, *ibid.*

24. Et licet velit ingredi Monaſterium Regularibus ſubjectum, Epiſcopus tamen examinare illam debet. Congr. Epiſc. apud Barb. *alleg.* 100. *n.* 4.

25. Cum examen fit puellæ, moneantur parentes, & alii de excommunicatione lata ſupra a Concil. Trid. 1.

26. Neque per plura Monaſteria vagari permittatur, ut inſpiciat, quem ſibi deligat locum. Prov. 4.

27. Sed interea confiteatur Confeſſario Monialium ſemel ſingulis menſibus, & probetur a Monialibus. Prov. 1.

28. Suffragia deinde dentur tacita, etiam in Monaſteriis Regularium curæ ſubjectis. Prov. 4.

29. Et duas partes ex tribus Suffragiorum ferat, *ib.*

30. Certe vota ſecreta debent excedere majorem Capituli partem, Congreg. Epiſcop. 1603.

31. Recepta ſtatim aſſumat veſtes pullas, nigras, vel fuſcas, vel albas, non ſericas valedicens mundo. Prov. 1.

32. Poſt ſex menſes a receptione dabitur ei Regularis habitus, niſi citius, vel tardius id judicarit Epiſcopus, & Monialium Superior, *ibid.*

33. Deducatur mane nulla pompa, & ſola introducatur in Eccleſiam, ubi Miſſa audita, & ſumpta Communione, veſtiatur a Superiore, vel Confeſſario, adhito Sermone pio, *ibid.*

34. Ne idcirco ingrediatur Monaſterium, qui eam veſtit. Congr. Epiſc. 13. Sept. 1583.

35. Imponatur ei nomen Sanctæ, non gentilis fœminæ. Pr. 1.

36. Si facultas datur, prius Confirmationis Sacramentum ei miniſtretur, quam detur habitus. Prov. 3.

37. Non exeat amplius, niſi pœniteat habitus; ſi exit, nulla datur redeundi facultas. Prov. 1.

38. Præſcribat Epiſcopus expenſas, & ſumptus occaſione habitus. Deciſum refert Campanil. *Rub.* 12. *cap.* 16. *n.* 13.

39. Maneant Novitiæ in loco ſeparato. Cong. Epiſc. 1632.

Monialium Novitiarum alimenta.

1. EXcepto victu, & veſtitu Novitiæ illius temporis, quod eſt in probatione, nihil tribuatur Monaſterio de bonis ejuſdem, ſub pœna anathematis dantibus, & accipientibus. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 16.

2. Tempore Novitiatus præbeantur alimenta a Conſanguineis, præter dotem depoſitam. Congreg. Epiſcop. 13. Septemb. 1583.

3. Præſcribat Epiſcopus alimentorum expenſas. Prov. 2.

4. Pecunia vero eo nomine decreta, re ipſa apud certum hominem idoneum deponatur, qui ſuppeditet neceſſaria, *ib.*

5. Anno probationis durante deponatur pecunia, quæ datur nomine dotis, ſeu alimentorum pro tota vita, & poſt Profeſſionem in bonis ſtabilibus, ſeu cenſibus implicetur. Congr. Epiſcop. 1581.

6. Solvatur in ære, non in bonis ſtabilibus, eadem 28. Martii 1588.

7. Deponatur penes idoneam perſonam, non affines, neque conſanguineos Monialium, eadem 5. Junii 1615.

8. Pro tertia Sorore duplicata portio debet ſolvi intra numerum præfixum, & ſuffragio carebit in Capitulo, quouſque altera ex duabus primis ejus Sororibus deceſſerit e vita, eadem 26. Aug. 1616.

9. Pro quarta Sorore triplicata portio danda erit, eadem *ib.*

10. Converſæ ſupernumerariæ ſolvant dotem Converſarum duplicatam, eadem 30. Septemb. 1616.

11. Duplex eleemoſyna ſignificat duplicatam ſummam ejus, quæ in receptione Monialis intra numerum dari conſuevit, ita tamen, ut, ubi ſumma minor eſt ducentis ſcutis, ibi ſaltem ſolvantur 400. & non minus, eadem 6. Septembris 1604. *apud Campanil. Rubr.* 12. *cap.* 16. *n.* 14.

12. Nulla fiat dotium differentia inter terrerias, & advenas, eadem 30. Sept. 1616.

13. Expendi poteſt dos in uſus communes Monaſterii neceſſarios: ſi vero ſit ſupernumerariarum; omnino in emptione bonorum ſtabilium convertatur, ead. 6. Jun. 1615.

14. Nulla renunciatio, aut obligatio valeat, niſi fiat cum licentia Epiſcopi, ſeu Vicarii intra duos menſes proximos ante profeſſionem. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 16.

15. Nec intelligatur ſortiri effectum ſuum, niſi ſecuta Profeſſione. Idem *ibid.*

16. Si decedat Novitia, reſtituantur omnia, quæ ſecum attulit, & cogantur etiam per cenſuram. Trid. *ibid.*

17. Item fiat, ſi moriatur ante Profeſſionem. Deciſum refert Barboſ. *alleg.* 101. *n.* 40.

18. Deductis alimentis Novitiatus. *Azor. part.* 1. *lib.* 13. *cap.* 9. *q.* 2.

19. Habitus Religioſus non eſt reſtituendus, ſed pretium. Deciſum refert Barboſ. *ſupra n.* 36.

V. Monialium profeſſio, n. 19.

A D D I T I O.

1. Mulier, quæ diutius manſit in Monaſterio in habitu Novitiæ cum licentia permanendi educationis cauſa, poteſt valide donare ipſi Monaſterio, non obſtante Decreto Conc. Trid. quia non eſt Monialis. Deciſum refert Barboſ. *de jure Eccl. lib.* 1. *cap.* 42. *n.* 236.

2. Facta renunciatio intra duos menſes, etiamſi differatur Profeſſio ex quacumque cauſa, adhuc valet. Deciſum refert *Armendar. lib.* 7. *de Regular. n.* 28. apud Barb. *loco cit. n.* 254.

Monialium Profeſſio.

1. ANnus probationis debet eſſe continuus intra clauſtra, non interpolatus. DD. apud Barb. *alleg.* 101. *n.* 23.

2. In anno biſſextili valida eſt Profeſſio poſt completus dies 365. Barboſ. *ibid. n.* 20.

3. Si novitia de licentia Superiorum exierit cum habitu curandæ valetudinis gratia, non interrumpitur idcirco annus. DD. *apud eumdem ib. n.* 28.

4. Novitia exiſtens in articulo mortis ætatem habens legitimam, poteſt ante annum finitum profiteri, ut lucretur Indulgentias, ex Priv. Pii V. 21. Maji 1570. ſi convaluerit, tenetur annum explere. Beja *part.* 4. *caſu fin.*

5. Quæ emiſit Profeſſionem intra annum probationis, ad nihil eſt obligata, nec in foro conſcientiæ. Deciſum refert Garz. *part.* 11. *cap.* 9. *n.* 6.

6. Regulariter finito Novitiatu, aut profiteatur, aut ejiciatur. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 16.

7. Profeſſio ne fiat ante annum 16. expletum, & anno poſt habitum ſuſceptum completo. Idem *cap.* 15.

8. Alias ſit nulla, *ibid.*

9. Ante menſem Præfecta tenetur certiorem facere Epiſcopum tempore Profeſſionis, ſub pœna ſuſpenſionis ab Officiu, arbitrio Epiſcopi. Idem *ibid. cap.* 17.

10. De Profeſſione emittenda certior factus Epiſcopus intra 25. dies examen perficere tenetur, quibus exactis amplius ſe non intromittat. Deciſum referunt DD. apud Barb. *alleg.* 100. *n.* 3.

11. Vicarius non poteſt examinare, niſi Epiſcopo impedito, ex Trid. Barboſ. *ibid. n.* 8.

12. Fiat experimentum, an legere ſciat; alias non admittatur. Congr. Epiſc. 12. Jan. 1604.

13. Ut admittatur ab Epiſcopo ſufficit Teſtimonium Præfectæ, quod in Capitulo Monialium partium de ea admittenda obtentum fuit, ead. 11. Sept. 1615.

14. Fiat examen hoc ad crates. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *alleg.* 100. *n.* 6.

15. Si adeſt juſta cauſa, & certa ſuſpicionis, fiat examen in Eccleſia Monaſterii, vel alia. Deciſum refert Campanil. *Rubr.* 12. *cap.* 16. *n.* 15.

16. Inducta per vim in Monaſterium debet inde educi, ejus indemnitati provideri. Deciſum refertur apud Barboſ. *loc. cit. n.* 7.

17. Si opus eſt, debet ab Ordinario præfigi certus dierum numerus 10. vel 20. intra quem Novitia deliberet, an velit profiteri, *ibid.*

18. Ex cauſa differri poteſt Profeſſio ultra annum. Deciſum refert Rodriq *tom.* 3. *q.* 15. *art.* 10.

19. Contradicente majori parte Monialium, non poteſt Epiſcopus admittere ad Profeſſionem. Bonac. *de clauſ. q.* 2. *p.* 10. *diff. cap.* 2. §. 6. *n.* 6.

20. Omiſſo examine prædicto, permittendæ ſunt tamen Profeſſæ in ſtatu ſuo. Deciſum refert Barb. *loc. cit. n.* 9. ita ut de Profeſſione non liceat dubitare ex hac omiſſione.

21. Si puella 12. annorum conjugata Religionem ingreditur, vir ejus cogendus eſt expectare per quatuor annos, donec illa Profiteatur. Barboſ. *alleg.* 10. 11.

22. Quæ Profeſſa eſt in anno 15. ætatis ſuæ, poſt quinquennium dicitur tacite Profeſſa. Cong. Epiſc. 21. Novemb. 1619.

23. Propinæ dandæ Superioribus in habitu & Profeſſione Monialium ſunt prohibitæ, non tamen eleemoſynæ, quæ hac occaſione per pactum dantur Sacriſtiæ, vel infirmariæ, eadem 5. Nov. 1616.

24. Convivia ne fiant in foraſteriis Monialium a puellæ conſanguineis, nec in habitu, nec in profeſſione. Prov. 1.

25. Expenſæ pro Profeſſione taxentur ab Epiſcopo pro rebus neceſſariis. Deciſum refert Campan. *Rub* 12. *c.* 16. *n.* 13.

26. Ritus induendi Moniales, & Profeſſionis emittendæ, Epiſcopi cura ſit uniformis. Prov. 5.

27. Profeſſio emiſſa ſcribatur in libro, & ſubſcribat Profeſſa, ſi ſcribere novit, tum Superior, qui eam admiſit. Pr. 1.

28. Sed poteſt etiam Abbatiſſa acceptare Profeſſionem. Bon. ubi ſupra *q.* 2. *punct.* 11. *diffic.* 2. §. 6. *n.* 3.

A D D I T I O.

Poteſt Epiſcopus cenſuris, & pœnis ſibi bene viſis prohibere Abbatiſſis, Superioribus Regularibus Monialium, ne puella Profeſſionem emittat, niſi prius explorata illius voluntate ab Ordinario. Deciſum refert Barboſ. *de jure Eccleſiæ, lib.* 1. *cap.* 44. *n.* 10.

Monialium communes leges.

1. SEdi Apoſtolicæ immediate ſubjectæ, etiam nomine Capitulorum S. Petri, vel S. Joannis ab Epiſcopis tanquam delegatis gubernentur. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 9.

2. Ordinationes pro Monialibus cum ſuis declarationibus refert fuſe Quaranta *in ſumma Bullar. ex Decreto Sac. Cong. Epiſc. pro Regno Neapolitano.*

3. Priores in Profeſſione ſunt etiam priores in procedendo, licet receptæ fuerint poſt inferiores Profeſſione. Cong. Epiſc. 26. Junii 1615.

4. In Choro adſint ad Officia Divina cum habitu congruenti. Prov. 1.

5. Orationi mentali bis in die vacent per dimidiam horam, *ib.*

6. Semel ſaltem in menſe peccata ſua confiteantur, & Euchariſtiam ſumant. Trid. *loc. cit. cap.* 10.

7. Die-

Digitized by Google

7. Diebus Feſtis ſacræ ſedeant lectioni. Prov. 1.

8. Communitati ſtudeant in cibo, potu, ſomno, & veſtitu, *ibid.*

9. Tollatur omnis occaſio proprietatis, *ibid.*

10. In veſtiario communi omnes veſtes. Prov. 4.

11. Lectio ad menſam primam, & ſecundam adhibeatur, cum benedictione menſæ, & gratiarum actione. Prov. 12.

12. E cellis inania amoveantur, *ibid.*

13. Recognoſcantur libri earum a Superiore, vel Confeſſario, *ibid.*

14. Neque retineant, niſi probatos ab Epiſcop. Prov. 5.

15. Ter ſingulis annis Præfecta cum Diſcretis cellas viſitet, & cujuſque inquirat ſupellectilem. Prov. 1.

16. Prohibeant Ordinarii, etiam in Monaſteriis ſub cura Regularium, ne recreationis tempore utantur habitu virorum, neque armis ſe cingant, Cong. Epiſc. 17. Aprilis 1604.

17. Neque utantur veſtibus muliebribus ſæcularium fœminarum. Prov. 1.

18. Longe minus veſtibus ſacris. Prov. 4.

19. Neque ſcribant litteras, niſi ad Superiorem, & Epiſcopum, ſine licentia Præfectæ. Prov. 1.

20. Neque ad ſe miſſas aperiant, niſi Præfecta prius eas aperuerit, legeritve, *ibid.*

21. Sub pœna ſcribenti, vel recipienti, ne per duos menſes exeat e cella, & jejunet in ſextis feriis in pane, & aqua, *ibid.*

22. Si litteræ ſuſpicionem criminis habent, ea prætcrea privetur facultate loquendi cum exteris per ſex menſes, & velo, *ibid.*

23. Idcirco non habent privatim atramentum, nec calamum. Prov. 3.

24. Excommunicatio lata contra loquentes non includit mittentes litteras. DD. apud Barboſ. *alleg.* 102. *n.* 81. *&* 82.

25. Tollantur abuſus ſecendendi in cellam, veſtiendi veſtes lugubres in morte parentum. Cong. Epiſc. 12. Januar. 1604.

26. Exteris intra Monaſterium admiſſis eæ ſolam imperent, quas Præfecta elegerit: aliæ nec eos alloquantur. Prov. 4.

27. Facie ſint operta, cum ab aliis videri poſſunt, *ibid.*

28. Non alantur in Monaſterio boves, equi, jumenta. Pr. 1.

29. Alias Præfecta per tres menſes amoveatur ab Officio, *ib.*

30. Nihil in Monaſteriis aſſervetur tritici, & frugum ad uſum exterorum. Prov. 4.

31. Neque liceat depoſiti, aut cuſtodiæ cauſa habere pecuniam, gemmas, veſtes, vaſa florum. Prov. 1.

32. Neque cibum parent exteris, aut vendant eſculenta: exceptis rebus minimi momenti pro infirmis, & conſanguineis. Congr. Epiſc. 1. Jul. 1606.

33. Vetitum quoque ſit omnino dari aliquid per rotam, portamve, eleemoſynæ cauſa; ſed alia ratione fiat eleemoſyna judicio Epiſcopi. Prov. 4.

34. Præſcribat Epiſcopus rationem victus, & taxam, a quibus non recedat Præfecta, ſub pœna ſuſpenſionis ab Officio, *ibid.*

35. Æs alienum ſupra quinquaginta aureos ne contrahatur, ſine conſenſu Deputatorum, aut etiam Epiſcopi, *ibid.*

36. Nec ædificium fiat ſine iiſdem. Prov. 1.

37. Legantur regulæ communes quotidie, ſaltem caput unum a primo ad ultimum, & deinceps eodem modo, Pr. 5.

38. Decreta quoque majorum ad Moniales attinentia, in communem linguam tranſlata, *ibid.*

V. Horæ Canonicæ, num. 16.

Monialium Officiales, num. 39.

ADDITIO.

Ex Conſt. Clem. VIII. apud Moſcon. de Majeſtat. milit. Eccleſ. lib. 1. *part.* 4. *hæc jubentur.*

1. Litteræ ſeu Epiſtolæ nullo modo a Monialibus ſcribantur ſine licentia Superiorum, nec recipiantur, niſi prius lectæ fuerint a Præfecta Monaſterii.

2. Prohibeant Prælati, ne a Monialibus munera fiant aliis ſæcularibus, niſi, quæ charitatis cauſa judicaverit Præfecta, de bonis communibus, nomine, & de licentia Conventus, mellaria penitus abolenda, tantummodo eſculenta, & poculenta parva munuſcula concedantur eo modo, & forma, quibus ſupra.

3. Nulla Monialis audeat accipere aliquid de communi ſine licentia, neque Officiales poſſint aliquid expendere de bonis communibus ſine dicta licentia.

4. Nulla Monialis poſſit diſpenſare aliquid de bonis ſuis; & ſi quæ diſpenſationes fiant, nullæ intelligantur, & applicentur Monaſteriis.

5. Nulla item ponatur in Infirmaria, niſi juſſu Medici,

6. Prohibeantur cantus figurati, & inſtrumenta ad ſonum, organa in Eccleſia extra Clauſuram permittuntur, & Moniales per ſe ipſas dicant Officium divinum.

7. Nulla Monialis, vel alia perſona ſæcularis audeat celebrare facere in Eccleſiis Monialium privatas Miſſas, præter eas, quæ a Capellanis Deputatis celebrari ſolent, ſine licentia Ordinarii.

8. Unaquæque Monialis, ſola dormiat, & tot cellæ fiant, quot Moniales. *Hæc Clem. VIII.*

Monialium Officiales.

1. Electio Abbatiſſarum, & Præfectarum fiat per vota ſecreta, ita ut eligentium nomina nunquam publicentur. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 6.

2. Filia ſcænici, vel hiſtrionis non poteſt eligi in Abbatiſſam. Majol. *de irreg. lib.* 1. *cap.* 29. *num.* 12.

3. Neque corrupta virgo, quantumvis pœnitens, & irreprehenſibiliter vivens ſine Papæ diſpenſatione, *ib. num.* 13.

4. Neque bigama, neque ea, quæ poſt votum caſtitatis prævaricata eſt, cum qua Epiſcopus non poteſt diſpenſare. Idem, *ibid. num.* 14.

5. Neque violans Interdictum. Idem, *ibid. num.* 46.

6. Neque vidua, ſine licentia Sedis Apoſtolicæ. Congr. Epiſc. 15. Jul. 1616.

7. Illegitimo thoro nata non excluditur, quo minus Abbatiſſa poſſit eligi, ead. 1592. *contra Majolum loc. cit. n.* 10. 11.

8. Excluditur Monialis ambiens Præfecturam. Prov. 1.

9. Ne ſit minor 40. annis, & quæ octo annis poſt profeſſionem expreſſam laudabiliter vixerit. Trid. *loco cit. c.* 7.

10. Si nulla ſit cum prædictis qualitatibus, ex alio Monaſterio ejuſdem Ordinis eligatur. Idem, *ibid.*

11. Si incommodum eſt, eligatur ex iis, quæ 30. annum exceſſerint, & annis quinque poſt profeſſionem recte vixerint, Epiſcopo conſentiente. Idem, *ibid.*

12. In electione Præfectæ Monialium Regularibus ſubjectarum poteſt Epiſcopus intereſſe per ſe, vel per alium, una cum Superioribus earum, ſine impenſa earumdem. Greg. XV. Anno 1612.

13. Unde debet moneri, & expectari uſque ad tempus præfinitum ab Epiſcopo, ſi velit adeſſe; ſecus, eo non monito, vel non expectato, poterit ille punire Regulares. Cong. Conc. *Decreto impreſſo* 1626.

14. Jus tamen confirmandi Præfectas non datur Epiſcopis. Ead. *in declarat. impreſſa* 1623.

15. Qui electioni præeſt, aut ad Cancellorum feneſtellam accipit vota. Trid. *loc. cit. cap.* 7.

16. Debet eligi Abbatiſſa cum duabus partibus Suffragiorum ex tribus, niſi aliud habeat conſuetudo. Cong. Epiſc. 20. Nov. 1585.

17. Poteſt fieri per vota oretenus accepta a Superioribus cum duobus teſtibus. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *alleg.* 102. *num.* 46.

18. Ad Suffragia ægrotarum recipienda in hac electione non licet ingredi Monaſterium. Cong. Epiſc. 21. Jun. 1595.

19. Ultra triennium ne duret Officium, ſub pœna nullitatis. Greg. XIII. Anno 1583.

20. Neque Epiſcopus poteſt prorogare triennium. Cong. Epiſc. 20. Febr. 1515.

21. Et Decretum Greg. XIII. ſervetur in omnibus Monaſteriis, etiam militiarum, & Jeroſolymitanæ, ead. 22. Maji 1604.

22. Poſſunt tamen eligi ſingulis annis intra triennium, eadem 18. Septemb. 1595.

23. Vicaria ne ſit Soror Præfectæ, quæ neque ſit Diſcreta, neque Janitrix, neque Scriba, neque Celleraria. Prov. 1.

24. Diſcretæ quatuor ſint, & ſex ſi ultra 40. ſint Moniales, *ib.*

25. Vicaria, & Diſcretæ, ſi mos eſt, tacitis Suffragiis eligantur coram Superiore, aut ejus Miniſtro, *ibid.*

26. Satis eſt ſi cum pluribus votis dimidia parte, *ibid.*

27. Aliæ Officiales (niſi Monialium ſuffragiis creari ſolent) eligantur ab eo, qui electioni præeſt, una cum Confeſſario, Præfecta, Vicaria, & Diſcretis, *ibid.*

28. Monialis ambiens Officia directe per ſe, aut per aliam in Capitulo per tres ſextas ferias ad pedes ſingularum terram deoſculans, ſuam accuſet ambitionem, *ibid.*

29. Idem faciant eæ, quæ illi faverint, & Officio obtento priventur, arbitrio Superioris, *ibid.*

30. Duæ Moniales maturæ præficiantur Monialium laboribus, *ibid.*

31. Et curent in loco laborum adhiberi lectionem, *ibid.*

32. Duæ aliæ præficiantur cuſtodiæ tritici, & farinæ cum duabus diverſis clavibus, *ibid.*

33. Electæ ſuſcipiant Officia data, alioquin ſine juſta cauſa a Superiore probata ejuſdem arbitrio jure ſuffragii priventur, *ibid.*

34. Biennio durent Officia, aut, ubi eſt conſuetudo, ad ſummum triennium, vacent deinde tantumdem temporis, niſi ex gravi cauſa, judicio Superioris, *ibid.*

35. Amoveri tamen poſſunt ante tempus ob culpam ipſarum, *ibid.*

36. Præfecta in gravioribus negotiis conſulat ſuas Diſcretas, *ibid.*

37. In graviſſimis convocet Capitulum, in quo jus ſuffragii non habeant, niſi, quæ triennio moratæ fuerint poſt Profeſſionem, *ibid.*

38. Singulis tribus menſibus ad Capitulum referat ſummarie rationes dati, & accepti, quotannis autem Superiori, & Curatoribus Deputatis, *ibid.*

39. Arca pecuniæ communis habeatur cum duplici clave, altera apud Præfectam, altera apud majorem Diſcretam, *ib.*

40. Am-

40. Ambæ interſint cum ſcriba, ad deponendam, ſeu extrahendam pecuniam, *ibid.*

V. Abbatiſſa, num. 6. Monialium Novit. alimenta, n. 7.

ADDITIO.

1. Non excuſantur, ſi per ignorantiam Decreti Conc. Trid. eligant Abbatiſſam per vota non ſecreta, & electio eſt nulla, itant neque Epiſcopus diſpenſare poſſit in hac nullitate. Deciſum referunt *DD. apud Barboſ. de jure Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 45. *num.* 6.

2. Non eſt Secreta electio, quando unum ſuffragium publicatur. *Rota apud eumdem, ibid. num.* 12.

3. Item, quando aliqui ex Electoribus unicam ſchedulam recipiunt unico nomine, & nomen Electi notum Scribæ, vel alteri reponunt in capſula, *ibid. num.* 13.

4. Item, quando accipiunt de manu Scribæ duas ſchedulas, & unam, quam voluerint, reponunt, alteram ſcindunt. Deciſum referunt *DD. ubi ſupra num.* 13.

5. Item, quando eligentes ſchedulam, reponunt aliquo ſigno notatam, ut innoteſcat ſcrutatoribus, vel uni ex illis, quod talis Elector eligit illum notatum in ſchedula. Deciſum referunt DD. *ibid. num.* 14.

6. Si diſcordant Moniales in electione, Epiſcopus aſſignet certum tempus, quo elapſo, poteſt Epiſcopus nominare, quam voluerit. *Congr. Epiſcop.* 20. *Novembris* 1585. *ubi ſupra num.* 27.

7. Votum dare non poteſt Epiſcopus, aut alius ſcrutator in caſu diſcordiæ. Deciſum refert *Lavor. var. Lucubr. tit.* 4. *cap.* 24. *num.* 42.

8. Electio Prioriſſarum S. Claræ per ſchedulas, & vota ſecreta fiat, alias eſt nulla. *Sixt. V. apud Em. Rodr. in addit. tom.* 3. *cap.* 3. *num.* 12.

9. Conſtitutiones Gregorii XIII. & Sixti V. de teiennio Abbatiſſarum electione locum non habent in iis, quæ fiunt per præſentationem, & inſtitutionem. *Barb. loco cit. n.* 37.

10. Illegitima ſi eligatur in Abbatiſſam, vel Prioriſſam (ſecluſis Religionum Privilegiis) electio eſt nulla. Deciſum referunt *DD. cum Barboſ. loco cit. num.* 21.

11. Janitrices, Auſcultatrices, & Sacriſtæ ſint annorum 40. vel de ſenioribus Monaſterii, & ſeniores comitentur ingredientes Monaſterium. *Clem. VIII. apud Moſcon. de majeſt. milit. Eccl. lib.* 1. *p.* 4. *c.* 4.

Monialium Converſæ.

1. PRO quæritando victu Monialium provideant Ordinarii de Converſis, aut piis perſonis. Pius V. Anno 1566.

2. Converſis minimum 40. annos natis, & a Superiore probatis facultas ſit exeundi pro neceſſariis negotiis, permittente etiam Præfecta. Prov. 1.

3. Cui etiam liberum ſit eas intra ſepta ſemper retinere; & erit laudabilius, *ibidem.*

4. Exeuntes prodeant binæ, neque longius procedant, quam ut ſe invicem aſpicere, & audire poſſint, *ibid.*

5. Si contingat ex urbe egredi, dormiant in eodem lecto, *ib.*

6. Caveant, ne in cujuſquam famoſæ perſonæ domum introeant, neque in locis ſuſpectis pernoctent, *ibid.*

7. Neque litteras, mandatave clam perferant, *ibid.*

8. Delinquentibus pœna ſit carcer, aut etiam gravior, *ibid.*

V. Monialium clauſura, num. 18. 19. 21. *Monialium receptio, num.* 14. 15. 16. *Monialium alimenta, num.* 10.

ADDITIO.

1. Nulla Monialis poſſit retinere converſas penes ſe, & numerus converſarum non excedat tertiam partem Monialium. *Clem. VIII. apud Moſcon. de Majeſt. mil. Eccleſ. l.* 1. *p.* 4. *cap.* 4.

2. Famulæ ſæculares pro ſervitiis particularium Monialium ne permittantur. Idem, *ibid.*

Monialium educatio activa.

1. EXcommunicantur a Concilio Trid. cogentes fœminam ad Monaſterii ingreſſum, ut ibi ſæculari habitu retento educeretur, donec ætatis aptæ ſit Matrimonio. DD. apud Barboſ. *alleg.* 104. *num.* 5.

2. Nimirum effectu ſecuto, *ibid. num.* 7.

3. Ubi prohibitum eſt admitti puellas ad habitum Monachalem, ibi ne admittantur ad educationem. Cong. Epiſc. 28. Martii 1588.

4. Neque fiat educatio in Monaſterio Convertitarum, ead. 15. Martii 1619.

5. Quæ tuto domi non poſſunt ali, ſuppeditato victu, in Monaſteriis collocandæ ſunt, *ibid.*

6. Viduis, & aliis nobilibus non concedatur, niſi a Papa, ut in Monaſterio perpetuo vivant, & cum conſenſu Monialium. Deciſum referunt DD. apud Barb. *allegat.* 102. *n.* 67.

7. Determinatus numerus puellarum educandarum. Congreg. Epiſcop. 27. Maji 1603.

8. Ne admittantur ſine licentia Sac. Congr. Epiſcop. & cum conditionibus ab ea præſcriptis, eadem *ibid.*

9. Nimirum: ne ſint minores ſeptennio, neque majores annis 25. ſine ancillis ingrediantur, ſi ſemel egrediantur, ne poſſint redire: teneantur ad Clauſuram: recipiantur cum licentia in ſcriptis de conſenſu Abbatiſſæ: ſi ob ægritudinem de conſenſu Superioris Abbatiſſæ, & Monialium exierint, cum eorumdem conſenſu redire poſſunt: utantur veſtimento modeſtiæ virginalis, non ſint ſupra numerum: quolibet ſemeſtri anticipata ſolvatur portio pro alimentis: ſit locus ſeparatus a Monialibus pro earum dormitione, & operibus. Hæc apud Zer. *in Prax. V. Moniales.*

10. Et requiritur conſenſus Monialium ſingillatim, ut admittantur. Congr. Epiſcop. 4. Jan. 1608.

11. Neque permittatur, quod iiſdem dietim a parentibus tranſmittatur victus, ſed certa ſolvatur pecunia, ead. 27. Maji 1603.

12. Expleto ætatis ann. 25. Epiſcopus conſtituat terminum ad exeundum, vel habitum regularem ſuſcipiendum. Deciſum refert Fr. Leo *in Theſ. fori, p.* 2. *cap.* 16. *n.* 54. *& Barboſ. alleg.* 102. *num.* 65.

13. Quæcumque ex iis voluerit Monialis fieri, ad ſuos redeat, apud quos per menſem maneat, antequam examinetur ab Epiſcopo. Prov. 1.

14. Si infirmentur, & teſtari velint, dari debet licentia Notario, & teſtibus ingrediendi Monaſterium. Congregat. Epiſcop. 1595. *citata a Naldo V. Moniales, num.* 14.

Monialium Conſecratio.

1. TOllenda potius eſt hæc Conſecratio. Congr. Epiſc. 5. Decembr. 1597. *teſte Praxi nova Epiſc, part.* 1. *cap.* 2. *num.* 3. *ver. Virgines.*

2. Non conceditur Monialibus Ordinum Mendicantium, eadem 30. Sept. 1616.

3. Quæ conſecrandæ ſunt agant annum 25. ætatis completum, ead. *ib.*

4. Non debet ideo Epiſcopus ingredi Monaſterium, eadem 13. Septemb. 1583. *V. Monialium clauſura, num.* 12. 46.

5. Fiat Conſecratio ad feneſtellam Communionis, neque e clauſura egrediantur, ead. 30. Sept. 1616.

6. Epiſcopus non poteſt demandare Sacerdoti Conſecrationem virginum. Majol. *de irregul. lib.* 1. *cap.* 20. *n.* 38.

7. Sed tantum benedictionem. Ugol. *de poteſt. Epiſc. c.* 4. *§.* 11. *n.* 1. ſed benedictio eſt Conſecratio, mutato nomine virginitatis in alia honeſta verba, ſi vere non eſt virgo; & de hac loquitur Ugolin. *ibid. & cap.* 32. *§.* 2. *num.* 2.

Monialium cura ſpiritualis.

1. EPiſcopus gubernet Moniales ſpirituali gubernio, non temporali. Cong. Concil. *ad ſeſſ.* 25. *cap.* 9.

2. Moniales invicem ſe percutientes, etiam exemptas, poteſt Epiſcopus abſolvere. Barboſ. *alleg.* 105. *num.* 55.

3. Viſitet quoad clauſuram omnes. *Vide ſupra, Monialium clauſura a num.* 56.

4. In viſitatione Monialium audiet eas ad crates, non intra ſepta Monaſterii. Gavantus *de Viſitat.* §. 8. *in Annot.*

5. De quibus examen fiat in viſitatione, compendio collegit Gavantus, *ib.* §. 11. a num. 16.

6. Confeſſarii ſint ætate provecti, & prudentes, qui ſemel ſaltem in menſe Moniales audiant, eiſque Euchariſtiam miniſtrent. Prov. 1.

7. Ordinarii triennio tantum durent. Congr. Epiſcop. 4. Julii 1594. & refert Campanil. *Rub.* 12. *cap.* 16. *num.* 5.

8. Etiam ii qui Regularibus ſubjectas audiunt, ead. 15. Februarii 1593.

9. Mutentur poſt biennium, & ad ſummum poſt triennium. Pr. 1.

10. Habentes curam animarum munere Confeſſarii Ordinarii Monialium fungi non poſſunt. Congr. Epiſc. 10. Apr. 1615.

11. Extraordinarius Confeſſarius bis, aut ter in anno offeratur Monialibus. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 10.

12. Deputentur Extraordinarii in communi, non in particulari pro hac, vel illa. Congr. Epiſc. 25. Febr. 1593.

13. Qui fuit Ordinarius aliquando, ne detur iiſdem ut Extraordinarius, niſi aliud Epiſcopo videatur. Prov. 3.

14. Monialium Regularibus ſubjectarum Confeſſarii Ordinarii, & Extraordinarii ſunt approbandi ab Epiſcopo. Gregor. XV. Ann. 1622.

15. Poſt debitam monitionem factam Superioribus poteſt eos Epiſcopus amovere, *ib.*

16. Nec ſatis eſt, quod ii ſint approbati ad laicorum Confeſſiones, ſed nova opus eſt approbatione. Declarat. Greg. XV. Anno 1623.

17. Neque approbatus pro uno Monaſterio cenſetur approbatus pro alio, *ibid.*

18. Aliter Confeſſiones ſunt nullæ, *ibid.*

19. Neque Extraordinarius pro una vice approbatus poteſt pluries eaſdem audire, *ibid.*

20. Non tenetur Epiſcopus ſignificare cauſam Superioribus, cur amoveat Confeſſarium, ejus tamen oneratur conſcientia, *ib.*

21. Confeſſionalia ne ſint in ſacriſtia, ſeu locis occultis, & remo-

remotis, ſed in Eccleſiis exterioribus. Congr. Epiſc. 29. Novembris 1605.

22. Ingredi poſſunt de licentia Superiorum ad adminiſtranda Sacramenta infirmis: quo caſu, duæ, aut tres ſeniores ſemper aſſiſtant. Prov. 1.

23. Etiam poſt datum ſignum Salutationis Angelicæ veſpertinum. Congr. Epiſc. 1593.

24. In aliis caſibus. *Vide ſupra Monialium clauſura n. 37. ad 44.*

25. Ne morentur in domibus Monialium cibi capiendi cauſa, niſi confeſſionis tempore. Prov. 5.

26. In habitatione pro Confeſſario contigua Monaſterio ne ſint rotæ, crates, neque januæ, quibus eatur in Eccleſiam, Congreg. Epiſcop. 13. Septembr. 1583.

27. Neque lecti habeantur ibi, ead. 7. Martii 1617.

28. Non dietim victus illis ſubminiſtretur, ſed quædam pecuniæ ſumma quotannis conſtituatur, eadem 22. Aug. 1605.

29. Neque aliud communiter, ſeu privatim illis tribuatur, neque ii ſponte oblatum, aut donatum quidquam recipiant, propoſitis pœnis, non tamen cenſuris, eadem 29. Novembris 1605.

30. Si exorcizanda eſt a Confeſſario Monialis, habita licentia a Sede Apoſtolica, exorcizetur in Eccleſia exteriori clauſis januis, præſentibus fœminis honeſtis conſanguineis, vel aliis provectæ ætatis, neque alio divertatur, ead. 1. Julii 1606.

31. In ſepultura Monialium nullus jus competit Parocho, ſed tantum Confeſſario ead. 7. Jan. 1603.

32. Capellani Monialium approbentur a Superiore Monaſterii. Prov. 1.

33. Miſſam dicere poſſunt, quæ concordat cum Officio Monialium in choro, ſed ritu Romano, qui Romano utuntur Breviario, & Miſſa ſumpta de Communi, ſi propria non habetur in Miſſali Romano. Congr. Rit. 20. Nov. 1628.

34. Annuum ſtipendium certa ſummi pecuniæ detur, niſi Epiſcopus ejus loco dari triticum, vel vinum conceſſerit. Prov. 4.

35. Nihil accipiant, etiam quod uſui ſacro deſerviat, neve quid elaboratum, ac ne laborem quidem, opuſve, quod in veſtibus ſarciendis ponitur, *ibid.*

36. Neque ab ulla, niſi a Præfecta, ſeu ea, quæ ſacriſtiæ præeſt, celebrandi Miſſas munus ſuſcipiant, *ibid.*

37. Neque colloquantur cum Monialibus ſine licentia in ſcriptis, niſi cum iis, quæ ſacriſtiæ præſunt, & de neceſſariis, ad rotam Eccleſiæ. Prov. 1.

38. Concionatores dentur apti ſaltem bis in ſingulis menſibus ad cancellos collocutoris, vel Eccleſiæ, *ibid.*

39. Neque iis liceat cum Monialibus ſeparatim loqui, *ibid.* *V. Miſſa, n. 8. 21.*

A D D I T I O.

1. Non licet Generali audire Confeſſiones Monialium ſui Ordinis ſine deputatione ſpeciali Epiſcopi. *Cong. Conc.* 13. *Nov.* 1627.

Monialium cura in temporalibus.

1. MOniales ex, quæ vigore inſtituti ſua bona ſtabilia non poſſederunt, impoſterum ea poſſunt retinere. Cong. Epiſc. 28. Martii 1588.

2. Omnia bona mobilia, & immobilia Conventui incorporentur. Trident. *ſeſſ.* 25. *cap.* 2.

3. Adminiſtratio bonorum ſit penes Officiales tantum, & hæ ſint amovibiles, *ibid.*

4. Mobilium uſus ſit pro neceſſitate cujuſque, & juxta ſtatum paupertatis, quam profitentur, *ibid.*

5. Quæ in his deliquerit biennio voce activa, & paſſiva privata ſit, *ibid.*

6. Quidquid acquiſierint, ad Abbatiſſam deferatur, quæ in primis ſubveniat, arbitrio ſuo, neceſſitatibus illius, cujus opera, vel contemplatione ſunt res datæ: reliquum convertatur in uſum communem. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *alleg.* 103. *n.* 3.

7. Si ære alieno gravatæ non habent unde vivant, veſtiantve, adſtringantur parentes, & conſanguinei uſque ad ſecundum gradum, nec non hæredes bonorum eorundem parentum ad iis ſubveniendum. Congr. Epiſcop. 1592.

8. Prædia locentur, ſub haſta actione facta, niſi aliud magis expediat, Prov. 4.

9. Ne cogantur Monialiales contribuere aliquid Seminario, ſi beneficia non ſint eis unita. Congreg. Epiſc.

10. Si quæ fiant alienationes, moneatur Epiſcopus. Prov. 4.

11. Inventarium bonorum, & jurium in archivio Epiſcopali aſſervetur, *ibid.*

12. Non poſſunt Ordinarii deputare Religioſos particulares cujuſcumque gradus in adminiſtratores bonorum Monialium. Congreg. Epiſc. 22. Auguſti 1605.

13. Procuratores Monialium quodlibet triennio mutari debent, ead. 31. Julii 1615.

14. Iidem quotannis ſuæ adminiſtrationis rationem reddant. Prov. 1.

15. Præfecta quoque deputatis curatoribus, *ibid.*

16. Eadem neminem admittat ad Monaſterii procurationem, vel famulatum, quem non probarit Epiſcopus, *ibid.*

17. Et eodem modo eligantur medici, tonſores, & alii Miniſtri, *ibid.*

18. Tranſlata Moniali ad aliud Monaſterium pro ejuſdem gubernatione, non licet transferre fructus dotales. Congreg. Epiſcop. 9. Octob. 1618.

19. Fugitiva Moniali inter Convertitas repoſita, dentur Monaſterio Convertitarum bona illius, ſed poſt ejus obitum priori Monaſterio reſtituantur. Prov. 6.

V. Monialium clauſura, n. 22. 25. Monialium communes leges, n. 34. 35. 36. Monialium Officiales, n. 37. 38. Munerum largitio, per totum, Regul. jura in Ordine ad Monialium &c. n. 14. 15. 16.

Monitoria.

V. Excommunicatio.

Montes Pietatis.

1. APprobantur cum ſolutione ultra ſortem pro Miniſtris, & rerum cuſtodia. Leo X. Anno 1515.

2. Moderata ſit tamen ſolutio, *ibid.*

3. Prædicantes contra Montes rite inſtitutos, ſeu diſputantes, ipſo facto ſunt excommunicati, *ibid.*

4. Epiſcopi ex Officio ſuo juxta ſacros Canones cognoſcant Eleemoſynas Montis Pietatis, ſeu Charitatis, & exequantur, non obſtantibus quibuſcumque, *ſeſſ.* 22. *cap.* 8.

5. Etiam ſi cura ad laicos pertineat, & exemptionis Privilegio ſint muniti, *ibid.*

6. In ſtatu Eccleſiaſtico excommunicantur omnes inferiores Epiſcopi, qui quovis prætextu, vel colore, præſumunt pecunias ad Montes pios attinentes in alios, quam in uſu pauperum, diſponere, cum obligatione reſtituendi. Paulus V. *apud Nald. Furtum, n.* 12.

Munerum largitio vetita Regularibus.

1. NIhil donare poſſunt Regulares utriuſque ſexus. Clem. VIII. Anno 1594.

2. Præter leviora, eſculenta, aut poculenta, ſeu ad devotionem ſpectantia, nomine communi, *ibid.*

3. Neque per ſe, neque per alios, *ibid.*

4. Neque Ordinatis ex cauſa benedictionis, habitus tradendi, aut profeſſionis Monialium, *ibidem*.

5. Neque ipſis Religioſis inter ſe, niſi minima, & cum licentia Superiorum in ſcriptis, *ibid.*

6. Prohibetur etiam erogatio pecuniæ in honorem alicujus, ſeu grati animi teſtificationem quovis modo ſignificandam, *ibidem*.

7. Quicumque recipit, tenetur ad reſtitutionem Monaſterio, *ibid.*

8. Pœnæ imponuntur dantibus, privationis Officiorum, inhabilitatis, vocis activæ, & paſſivæ, ipſo facto, furti, & ſimoniæ, *ibid.*

9. Quotannis legantur hæc coram Regularibus, & pro Monialibus in communem convertantur linguam, *ibid.*

Notarius.

1. POſſunt examinari ab Epiſcopo Notarii quicumque ii ſint; & inepti prohiberi ad tempus, & in perpetuum. Trident. *ſeſſ.* 22. *c.* 10.

2. Collegium Notariorum Curiæ Epiſcopalis, ſi multi ſunt, inſtituatur, quod certum numerum pro Diœceſis conditione contineat. Prov. 1.

3. Statuta conficiantur, ab Epiſcopo approbanda, *ibid.*

4. Idonei tantum per examen Epiſcopi recipiantur, *ibid.*

5. Rejiciantur ii, qui de jure non poſſunt eſſe teſtes, ut indigni, *ibid.*

6. Neque admittantur ii, qui 25. annum non attigerint, & quadriennium in Notariatus Officio integre, periteque non ſunt verſati, *ibid.*

7. Jurent ſe nihil dediſſe, vel promiſiſſe pro obtinendo hoc Officio, antequam admittantur, *ibid.*

8. Itemque quod fideliter munus hoc exercebunt, nihil recipient a litigatoribus, vel aliis eorum nomine, præter taxam Epiſcopi; non curabunt, ut ſibi cauſæ committantur; neque promotores erunt, vel Procuratores in cauſis, coram Epiſcopo, aut Vicario, eorumque Miniſtro, *ibidem*.

9. Item quod omnes actus judiciales conſcriptos, & inſtrumenta, & omnia alia in cauſis producta in regeſtum referent debitamque copiam dabunt, ſine fraude, contenti taxata, *ibid.*

10. Itemque quod ſecreta Officii, & cauſarum nemini patefacient, præſertim dicta Teſtium, & conſilia Aſſeſſorum, donec ſententiæ latæ fuerint, & ſubſcriptæ, *ibid.*

11. Denique jurent, quod mandatis Epiſcopi parebunt, inſtituta Officii, & juſſa Officialium Collegii ſervabunt, & prædicta omnia ſine dolo inviolate præſtabunt, *ibid.*

12. Ori-

11. Originales proceſſus nemini deferant, niſi alicujus inopia aliud Epiſcopo ſuadeat, *ibid.*

13. Et tunc nonniſi in proprio pluteo, Archiviive loco, neque alio aſportari liceat, etiam de conſenſu partium, præterquam Judici cauſæ oſtendenda. Prov. 5.

14. Nihil edatur ſine licentia Vicarii ſub pœna amiſſionis Officii, *ibid.*

15. Denuncient legata pia poſt tres ſaltem menſes a morte Teſtatorum ſub pœna excommunicationis ipſo facto. Pr. 2.

16. Notarii quorumcumque locorum tenentur in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub pœna privationis Officiorum, ac ſolutione duplici, revelare omnes diſpoſitiones in favorem Sac. Ædis Lauretanæ factas, vel faciendas intra octo menſes a die mortis Diſponentis, extra Italiam, intra vero, infra tres menſes. Pius V. *apud Naldum V. Eleemoſyna num.* 12.

17. Si autem diſpoſitio eſſet inter vivos, intra idem ſpatium a die ſolutionis faciendæ computandum, idem, *ibid.*

18. Quam breviſſime poſſunt, ſcribant rejectis ſupervacaneis, maxime in repetitionibus dignitatis judicum, vel litigatorum. Prov. 5.

19. In Criminalibus poteſt Epiſcopus uti Notario Criminali Civitatis, qui, ſi advena ſit, non excedat tamen taxam ſub quovis prætextu. Congreg. Epiſcop. 14. Apr. 1626.

20. Ubi non ſunt Notarii in Diœceſi, adhibeantur duo vitæ integritate probati homines, qui acta conſcribant, iiſque mercedis taxa major ne ſit, quam Notariis præſcripta. Pr. 3.

21. Cancellariæ ne vendantur, locenturve, nec earum nomine quidquam ſulvatur quotannis quovis prætextu. Prov. 1.

22. Tabella edatur eorum, quæ ſunt expedienda gratis. Pr. 5.

23. Pro litteris Dimiſſoriis, ſeu Teſtimonialibus Ordinum ſervetur Decretum Concil. Trident. *ib. V. Litt. Dimiſſoriæ, & Teſtimoniales*, *n.* 14. 45.

24. Munera quæcumque ne recipiant Notarii, prout in juramento ſupra poſito. Prov. 4.

25. Idem extenditur ad Scriptores Cancellariæ Epiſcopalis. Prov. 5.

26. Mercedem, quam acceperint, ſcribant in fine cauſæ, ſeu proceſſus, notatis diebus, quibus diviſim acceperint. Prov. 4.

27. De emolumentis Cancellariæ Epiſcopalis nihil prorſus utilitatis privatæ ad Epiſcopum, ejuſve menſam, aut Vicarium, alioſve niſi ad Cancellariam, Cancellarium, & Miniſtros perveniat, ſub pœna quadrupli in Eccleſiæ reſtaurationem, vel Sacriſtiæ uſum erogandi. Prov. 5.

28. Certus in eo habeatur liber proviſionum Eccleſiarum, Parochialium præſertim, aliorumque Beneficiorum, quæ examine adhibito conferunt, in quo ſcribantur acta examinis, dies vacationis, & modus, dies edicti, & prorogationis ejuſdem; nomina Examinatorum, & examinandorum, dies examinis, rejectorum, approbatorum, nomen Electi ab Epiſcopo, & his ſimilia, *ibid.*

29. In alio libro ſcribantur Confeſſarii, Concionatores approbati, ſeu rejecti cum nominibus Examinatorum. Item Ordinati, & alii, qui examini ſubjiciuntur, *ibid.*

30. Alia notabiliora, & criminalia quoque in tabellas referantur, *ibid.*

31. Notarii Epiſcopales tenentur omnino ſibi ſumere Judices, & alii in Litteris remiſſorialibus, & compulſorialibus Eccleſiaſticis deputati in iis exequendis. Prov. 7.

32. Notarius Epiſcopi gaudet Privilegio fori. Grat. *diſcept. cap.* 340. *tom.* 2. Et ſi delinquit, etiamſi ſit laicus, punitur ab Epiſcopo. Ricciul. *in praxi reſolut.* 471. *num.* 3. *V. Forum Epiſcopale*, *n.* 31. 59. 68. *Viſitatio Epiſcopi*, *n.* 48.

Nuncius Apoſtolicus.

1. NON debet exercere Divina in Eccleſia Archiepiſcopi ſine ejuſdem licentia. *Congr. Rit. 9. Martii* 1593.

2. Neque poteſt Ordinare Clericos illius Provinciæ Ordinibus Sacris ſine facultate Sedis Apoſtolicæ, ſub pœnis. *Conc. Trid. Congr. Conc.* 15. *Apr.* 1633. *Vide Archiepiſcopus.*

Oblationes.

1. OBlationum inſtitutum in Cathedrali, ſeu Parochiali Eccleſia ad Miſſæ Sacrificium conſervetur, & ubi non eſt, reſtituatur. Prov. 4.

2. Aliis in Eccleſiis interdicitur Oblatio, *ibid.*

3. Ad conſuetudinem retinendam Oblationum populi cogi poſſunt, non a Sacerdote, ſed ab Epiſcopo, cujus auxilium eſt implorandum. Sylv. *V. Decima* 9. 2.

4. Non poteſt civitas per ſtatutum mutare ſolitas Oblationes, idem, *ibid. Secundum.*

5. Oblatio in Miſſa fiat dum cantatur Offertorium, & omnino, ante oblationem Hoſtiæ. Prov. 4.

6. Primo mares, deinde fœminæ offerant. Prov. 1.

7. Neque patena, ſed Crux, aut ſacra Imago ad oſculandum eo caſu præbeantur. Prov. 3.

8. A notorie criminoſis ne accipiatur oblatio. Prov. 4.

9. Nec ideo Sacerdos longe diſcedat ab Altari, minuſque per Eccleſiam eidem ire liceat ordinarie, *ibid.*

10. Offerentium commemoratio fiat in Miſſa, *ibid.*

11. Oblationes factæ in Miſſa Epiſcopi Celebrantis in aliqua Eccleſia Parochiali, ſunt Epiſcopi, niſi celebret ibi nimis frequenter. Genuenſ. *infra num.* 8. 9.

12. Oblatio facta in Cathedrali, niſi ad certos uſus fiat, Epiſcopi arbitrio reſervatur. Prov. 4.

13. In Parochiali facta, ſeu in alia Eccleſia de licentia Superiorum intra fines Parochiæ, Parocho detur, *ibidem.*

14. Oblatio facta Capellæ, ſeu Altari, in dubio præſumitur facta intuitu Eccleſiæ, & eſt Rectoris, non Capellani. Gen. *in praxi Neap. cap.* 57. *q.* 2. *num.* 3.

15. Occurrente Feſto principali in die Dominico, Oblationes, ſi ad diverſos attinent, ratione Feſti, & Dominicæ, dividantur, idem, *ibid. num.* 11.

16. Pactio quævis de dividendis Oblationibus, irrita ſit, & puniatur. Prov. 4.

17. Neque locari poſſunt Oblationes futuræ, neque ſuper his contractus iniri, pœna gravi, etiam Parocho, propoſita, *ib.*

18. Neque imagines cereæ voti cauſa Oblatæ vendi, vari poſſint ſæpius, inconſulto Epiſcopo, neque vendi, etiamſi ſint confractæ, *ibid.*

V. Miſſæ ritus, *num.* 22. *Uſura*, *num.* 13. 14.

ADDITIO.

1. QUÆ fiunt tempore Jubilæi, vel anno ſancto in Eccleſia Cathedrali, ſpectant ad Archipresbyterum, cui incumbuit animarum cura; non ad Epiſcopum. *DD. cum Barboſa de jure Eccleſ. lib.* 3. *cap.* 23. *num.* 37.

2. Quæ fiunt ad imagines depictas in pariete domus alicujus perſonæ privatæ, Parochiali Eccleſiæ debentur, intra cujus fines ſitus eſt paries, niſi offerens obtuliſſet contemplatione Domini domus, puta, quia pauper, &c. *ib. n.* 26.

3. Parocho nimirum, non Epiſcopo. Deciſum refertur, *ib. n.* 29.

4. Oblata Celebranti in Eccleſia, cedunt illius Rectori, *ibid. num.* 28.

Olea Sacra.

1. EPiſcopus duarum Civitatum debet conficere Chriſma, & Olea Sacra alternis annis in utraque, *cap. te referente* 12. Grat. *diſcept. forenſ. tom.* 4. *diſcept.* 655. *num.* 74.

2. Tempore Interdicti poteſt publice conſecrari Chriſma, contra communem probat optime Barb. *alleg.* 31. *num.* 25.

3. Ad ejus conſecrationem omnino adſint ii, quos vocarit Epiſcopus. Prov. 1.

4. Ad Sacra Olea accipienda mittantur tres phialæ ſtanneæ intra capſulam, ita clauſæ, ut Miniſter ſolus Eccleſiæ Cathedralis eam aperire poſſit, nullus alius in via. Prov. 4.

5. Capſula corio ſit tecta, vel certe ſit lignea.

6. Ab eo referetur tantum, qui ſit in ſacris. Prov. 2.

7. In Cathedrali notetur in libro nomen illius, cui dantur, *ibid.*

8. Regulares non aliunde, quam a propria Cathedrali Olea ſumant, alias puniantur. Prov. 6.

9. Et Ordinarii permittant Oleum Sacrum apud Regulares ad eorum uſum tantum. Congr. Epiſc. 13. *Julii* 1589.

10. In diſtributione Oleorum nihil recipiatur, ead. *Septembris* 1604.

11. Vetera Olea comburantur in lampade, quæ adeſt ante Sanctiſſ. Sacramentum, bombice in ſacriſtia exuſto. Prov. 4.

12. In caſu neceſſitatis uti poterit Parochus Oleo veteri. Sacra Congr. Epiſc. 20. *Martii* 1590.

13. Sacro Oleo novo deficiente, ſi aliunde non ſuppetit, guttatim infundatur Oleum non conſecratum. Prov. 4.

14. Duo vaſcula pro ſingulis Oleis adſint, quorum alterum, ut dictum eſt, ſit pro iis recipiendis, *ibid.*

15. Ubi plures Parochi in eadem Eccleſia, ibi plura vaſa ſint Olei infirmorum, *ibid.*

16. Inſcriptiones fiant hoc modo ſaltem in vaſis CHR. CATH. INFIR. *ibid.*

17. Thecæ vaſorum ſint ex corio, & intus ornatæ ſerico rubro, *ibid.*

18. Sacculus addatur, & pro Chriſmate albus, *ibid.*

19. Pro Oleo infirmorum ſit violaceus, cum cordulis, ut de collo pendens ad ægrotos deferri queat. Prov. 3.

20. Aſſerventur Olea in Eccleſia tantum, niſi quibus conceſſerit Epiſcopus Oleum infirmorum tenere domi ob diſtantiam domicilii, *ibid.*

21. Et eo caſu domi in feneſtella lobetur panno ſerico veſtita intus, & ſub clave. Prov. 4.

22. Clavis Oleorum ſemper ſit apud Rectores Eccleſiæ, neque Clerico committatur, *ibid.*

23. Servetur in bambacio, quod defertur ad ægrotos. Rituale Rom.

Oracula vivæ vocis.

1. REvocata ſunt qualiacumque, & qualitercumque conceſſa. Gregor. XV. *Anno* 1622.

2. Exceptis iis, quæ ad ſupplicationem Regum, & quæ ad favorem Cardinalium; vel pro quibus Cardinales ipſi in ſcriptis teſtimonium præbuerunt, *ibid.*

3. Omnia

2. Omnia abolevit, & caſſavit, etiam ad inſtantiam Regum, & Imperatorum conceſſa, quibuſcumque Generalibus, Superioribus, etiam Societatis Jeſu, Sæcularibus, & Regularibus. Urban. VIII. *Anno* 1632.

Oratio publica.

1. NE fiat hæc Oratio coram Sacramento per 40. horas, niſi ubi aſſidue aſſervatur Euchariſtia, & ubi Epiſcopus conceſſerit. Prov. 4.

2. In Cathedrali quoties inchoatur Ordo, fiat cum apparatu majori, concurrente toto Clero, & populo; tum ad proceſſionem, tum ad Orationem, cum diſtributione horarum, & Sermonibus pluribus. *ibid.*

3. Non deferatur hac occaſione Euchariſtia per ambitum templi. Prov. 1.

4. Cerei minimum ſex, ad ſummum decem, lampades non plures tredecim, nec pauciores tribus. Epiſcopus concedere plures cereos poteſt. Prov. 1.

5. Per horam antequam in una Eccleſia terminetur, in altera inchoetur, ſi continuata eſt Oratio. Prov. 1.

6. Romæ biduo durat hæc Oratio, itaut mane inchoetur, & mane finiatur. Inſtruct. Rom. *de Horis* 40.

7. Cantatur Miſſa votiva de Sacramento, tum in initio, tum in fine Orationis, *ibid.*

8. In Feſto primæ, vel ſecundæ claſſis, ſive in Dominica privilegiata primæ, vel ſecundæ claſſis in Collegiatis, vel duæ Miſſæ cantentur feſtiva, & votiva, vel una de die cum commemoratione Sanctiſſimi Sacramenti. Gavantus 1. *Theſauri Sacr. Rituum*, *part.* 2. *tit.* 4. *n.* 14.

9. Habetur ritus proprius hujus Miſſæ, *ibid.*

10. Clerici ſaltem ſex interſint Proceſſioni. Prov. 4.

11. Duo ſemper aſſiſtant, quorum alter ſaltem ſit Diaconus, & noctu unus ſaltem in Sacris, *ibid.*

12. Diviſio ſexuum curetur; noctu vero nemo, niſi cuſtodes orantes, conveniat. Prov. 1.

13. In Eccleſiis Monialium, ſi fiat Oratio, noctu nemo prorſus intromittatur, & repoſita Euchariſtia orent in Choro Moniales, *ibid.*

14. Si noctu nemo poteſt aſſiſtere, recondatur Euchariſtia, & interdiu compenſetur Oratio, *ibid.*

15. Clauſa ſint Oſtia noctu, *ibid.*

16. Signa cum Campanis dentur pridie, & ipſo die. Prov. 4.

17. Sermones breves habeantur populo frequentiori, *ibid.*

18. Ne pelves, aut vaſa exponantur pro eleemoſyna, ſed capſulæ permitti poſſunt, *ibid.*

19. Extra ordinem, Oratio 40. horarum, ne fiat alicubi ſine Epiſcopi licentia. Prov. 2.

20. In Feria 5. Cœnæ Domini ſaltem unus Sacerdos, aut Sacris initiatus excubet in Oratione. Prov. 5.

21. In Feriis ſextis paulo ante horam nonam detur ſignum ſalutationis Angelicæ. Prov. 2.

22. In Sabbatis laudes B. Virginis per Antiphonam, Salve Regina, cantantur Veſperi in Parochialibus. Prov. 3.

23. Quotidie ſtatuatur oratio pro Defunctis prima hora noctis, dato Campanæ ſigno. Prov. 6.

24. Sabbatis quatuor temporum ſub veſperum conveniant populi ad Eccleſias Parochiales ad pias preces, tum pro ordinatis, tum pro Beneficiis acceptis. Prov. 4.

25. Imminentibus calamitatibus ea ratio ineatur, ut ſine intermiſſione fiat Oratio a Clero, & populo. Prov. 3.

26. Nimbis, procellis ve imminentibus Campanæ ſonentur, ut fiant preces in Eccleſia, ſaltem a Clero. Prov. 4.

27. Pro temporum ratione certa hora ſtatuatur ad communem Orationem, etiam domi habendam, datis idcirco Campanarum ſignis. Prov. 3.

28. Stata prece, adhibeatur benedictio ante cibum, & poſt cum gratiarum actio. Prov. 5.

V. Confraternitates, *n.* 23. *Regularium jura ſub Epiſcopis*, *num.* 18. 20.

ADDITIO.

1. Non tenentur Regulares accedere ad Eccleſias extra propria Monaſteria pro celebratione Orationis 40. horarum. Deciſum refert *Genuenſ. in praxi Neapol. cap.* 64. *num.* 3.

Oratorium.

1. ÆDificatio, aut uſus Oratoriorum parcius concedatur. Prov. 1.

2. Ne ſit in partibus interiorum ædium, ſed ſeparatum ab aula, triclinio, cellis, *ibid.*

3. Neque ita anguſtum ſit, ut e feneſtris audienda ſit Miſſa, *ibid.*

4. Rarius ibi celebretur, & diebus conceſſis a Sede Apoſtolica tantum, *ibid.*

5. Quæ in viis extruuntur, ne ſint in campis, & ſint ſine Altari. Prov. 4.

6. Cancellis muniantur, & feneſtris clathratis, *ibid.*

7. Valvis etiam, & claves penes Parochum, *ibid.*

8. Neque extra, niſi in loco alto, pingantur ibi ſacræ imagines, *ibid.*

V. Imagines ſacræ, *num.* 14. 15. *Miſſæ*, *num.* 18. 19. 20. *Reliquiæ Sanctorum*, *n.* 45.

Ordo in genere.

1. ORdinationes fiant ſtatis temporibus in Cathedrali, præſentibus Canonicis, publicæ; vel in digniori Diœceſis Eccleſia, ſi in Diœceſi ſit Epiſcopus. Trident. *ſeſſ.* 23. *cap.* 8.

2. Ab alieno Epiſcopo nemo Ordinetur ſine teſtimonio Ordinarii de vita, & moribus. Idem *ibid.*

3. Dimiſſoriæ litteræ dari non poſſunt niſi ab Epiſcopis, intra quorum fines exiſtunt exempti. Idem *cap.* 10. *V. Litteræ dimiſſoriæ*, *n.* 1. 2. 3.

4. Diſpiciantur Ordinandorum genus, Perſona, ætas, inſtitutio, mores, doctrina, fides ab Epiſcopo, opera virorum prudentum, *ibid. cap.* 5.

5. Genus, nam poteſt Epiſcopus Ordinare ſubditum ſibi ratione originis, ſeu domicilii, ſeu Beneficii. DD. communiter.

6. Origo patris inſpicitur. Barb. cum aliis *alleg.* 4. *n.* 4.

7. Matris in illegitimo attenditur. Idem *ibid. num.* 15.

8. Expoſiti origo attenditur ex loco in quo fuit expoſitus. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 75. *n.* 12.

9. Domicilium eſt locus perpetuæ habitationis. Menoch. *conſ.* 329. *n.* 33.

10. Habitatio continua per decennium æquivalet domicilio. Barboſ. *loc. cit. num.* 28. 29.

11. Ratione Beneficii, ſi plura habet, quovis Epiſcopo illorum, Barboſ. *ibid. n.* 51.

12. Habita Beneficii poſſeſſione, ne dum collatione, quæ ſola non ſufficit. Garz. *part.* 2. *cap.* 4. *n.* 16. 17.

13. Filii Hebræorum non excluduntur ab Ordinibus. Deciſum refert Armendar. *l.* 1. *tit.* 21. *l. unica n.* 6.

14. Poteſt etiam Epiſcopus Ordinare Novitios alibi natos, ſed degentes in Monaſterio Diœceſis, non autem poteſt eorum Abbas. Barboſ. *allegat.* 2. *n.* 8. & *allegat.* 4. *n.* 2.

15. Perſona, nam hi ſimpliciter Ordinari non debent. Illegitime nati. Neophyti intra biennium. Ricciul. *de jure perſon. cap.* 10. *n.* 9.

Corpore vitiati.	Ebrioſi.
Inſigniter deformes.	Impudici.
Epileptici.	Minores natu.
Amentes.	Rudes, & ignari.
Servi.	Lapſi poſt Ordinem.
Infames.	Peregrini, & ignoti.
Perjuri.	Irregulares aliis modis.
Criminoſi.	Cenſuris ligati.
Sollemniter pœnitentes.	Ratiocinii obligati.

Hæc ex Prov. 4.

16. Ætas, de qua in titulis ſequentibus.

17. Doctrina: conveniant urbani ad examen feria 2. Diœceſani ante feriam quartam temporum. Prov. 4.

18. Ne examinetur, qui ſine habitu decenti acceſſerit. Provin. 5.

19. Examinatus ab Epiſcopo qui dat dimiſſorias, debet rurſus examinari ab Ordinante. Trid. *ſeſſ.* 12. *cap.* 11. & probat Barb. *alleg.* 7. *n.* 22.

20. Diſpenſatio interſtitiorum pertinet ad Epiſcopum Ordinandi, non ad Ordinantem. Congregat. Epiſcop. 9. Auguſti 1563.

21. Interſtitia ipſa attenduntur ſecundum eorum curſum, non autem per 12. menſes, eadem 15. Aprilis 1591. & DD. apud Barboſ. *alleg.* 18. *n.* 2.

22. Initiatus ab alieno Epiſcopo ferat teſtimonium de Ordine ſuſcepto. Prov. 4.

23. Nemo Ordinetur, qui Eccleſiæ, aut pio loco non adſcribatur, & ſi locum deſerat, Epiſcopo inconſulto, ei ſacrorum exercitium interdicatur. Trid. *ſeſſ.* 23. *cap.* 16.

24. Dominico die ante indictam Ordinationem in Parochialibus Proceſſio cum Litaniis habeatur. Prov. 2.

25. Præter Candelam nihil accipiatur non pannus, pecten, &c. Congr. Epiſc. 2. Januarii 1601.

26. Nihil item accipiatur ab Epiſcopo pro litteris dimiſſoriis, ſeu teſtimonialibus, aut ſigillo, neque ſponte oblatum, neque accipiatur a Miniſtris. Trid. *ſeſſ.* 21. *can.* 1.

27. Pro ſingulis dimiſſoriis, aut teſtimonialibus, Notarii, ubi non viget contraria laudabilis conſuetudo decimam tantum aurei partem accipere poſſunt, dummodo ſalarium nullum ſit eis conſtitutum. Idem *ibid.*

28. Neque inde ullam partem emolumenti Epiſcopus habeat, *ibid.*

29. Regulares non profeſſi tenentur iiſdem legibus, quibus ſæculares in Ordinibus ſuſcipiendis. Pius V. Anno 1598. & Novitius dicitur habere domicilium in Diœceſi Novitiatus. Nald. *Ordo n.* 10.

30. Sub pœna ſuſpenſionis per annum Epiſcopus a collatione Ordinum. Pius V. *ubi ſupra.*

18. Uni, vel duobus, videatur Ordinatio generalis. Sylv. *V. Ordo*, 2. *q.* 6. *ſecundum*. Pluribus, quam duobus, concedunt alii, *ibid.*

19. Habens animum non aſcendendi ad Sacros Ordines ob humilitatem, non facit contra Concilium. Navarr. *cap.*25. *n.* 108. Secus, ſi ut fugiat forum laicale.

20. In regno Neapolitano antequam prima Tonſura, ſeu Ordines Minores dentur, publicentur a Parocho initiandorum nomina, & hic tranſmittat Teſtimonium de natalibus, ætate, moribus ad Ordinantem. Congreg. Cathedralium 10. Julii 1623.

21. Si dentur Dimiſſoriæ, dentur uni, & certo Ordinario ad electionem concedentis, cum mentione dictæ diligentię, *ib.*

22. Alias promotus ab executione collati, & a ſuſceptione Superioris Ordinis perpetuo ſuſpenſus ſit, & Ordinans, ſeu Dimiſſorias concedens a collatione Ordinum, eo ipſo per annum, *ibid.*

Ordines Majores.

1. QUi Majoribus ſunt initiandi ad ſingulos Ordines ante menſem Epiſcopum adeant, qui committat Parocho, aut alteri, ut eos publicet in Eccleſia, & de natalibus, ætate, moribus, & vita inquirat, & teſtimonium tranſmittat. Trid. *ſeſſ.* 23. *cap.* 5.

2. Nemo admittatur ad Sacros Ordines, niſi cum ſufficienti Beneficio. Idem *ſeſſ.* 23. *cap.* 2.

3. Neque poterit reſignari, ſub pœna nullitatis, *ibid.*

4. Et admittens reſignationem debet eum alere. Pius V. Anno 1568. & Deciſum referunt DD. apud Barboſam, *alleg.* 19. *n.* 47.

5. Neque poteſt reſignare, licet cum juramento extet promiſſio. Deciſum refertur *ibid. n.* 46.

6. Neque poteſt permutari, nulla facta mentione de titulo. Deciſum referunt DD. apud eumdem, *ibid. n.* 43.

7. Neque poſſunt obligari fructus talis Beneficii, nec hypothecari, *ibid. n.* 28.

8. Poteſt Ordinari quis ad titulum Beneficii, cujus tamen fructus non percipiet, niſi poſt Sacerdotium. Deciſum refert Garz. *part.* 2. *cap.* 3. *n.* 110. & Barboſ. *alleg.* 19. *n.* 29.

9. Ad Patrimonii titulum, ſeu penſionis, non niſi pro neceſſitate, vel commoditate Eccleſiarum Epiſcopi, & ſit redditus certus, & ſufficiens. Trident. *ſeſſ.* 21. *cap.* 2.

10. Non poteſt hoc Patrimonium, neque penſio alienari, niſi adſit aliunde victus, *ibid.*

11. Pactum, & conditio in Patrimonio de eo reddendo, cum ordinatus habuerit aliunde, unde vivat, non eſt contra Concilium. Garz. *d. cap.* 5. *n.* 169.

12. Et item ad vitam tantum Ordinandi. Congr. Epiſcop. 22. Aprilis 1596. *apud Naldum Ordo, n.* 17.

13. Alienatio Patrimonii, adveniente Beneficio ſufficiente, valet etiam facta ſine licentia Epiſcopi. DD. apud Barboſam *alleg.* 19. *n.* 88. 89. Negant alii, *ibid. n.* 90.

14. Bona hujus Patrimonii habent privilegia, quæ conceduntur a jure bonis Eccleſiaſticis, Barboſ. *ibid. n.* 91.

15. Publicetur hoc Patrimonium a Parocho, intra cujus limites major eſt illius cenſus. Prov. 4.

16. Qui promittit, & cui promittitur victus, donec aliunde habuerit, jurent, ſine dolo, & vere id fieri, pœna ſuſpenſionis propoſita, & inhabilitatis ad alios Ordines. Provinc. 5.

17. Neque hæc promiſſio admittatur niſi ob penuriam Sacerdotum, *ibid.* & Deciſum refert Barboſ. *cit. n.* 73.

18. Ob delictum non poteſt Patrimonium applicari Fiſco, ſed redeat ad eum, qui promiſit, ſub pœna nullitatis, *ib.*

19. Ordinari poteſt quis ad titulum donationis alicujus, ſi vera eſt, arbitrio Epiſcopi, neque poteſt alienari. Deciſum refert Garz. *d. cap.* 5. *n.* 79.

20 Item ad titulum Maſſæ tot Clerici Ordinari poſſunt, quot congruenter ſuſtentari poſſunt, & tenentur inſervire Eccleſiæ, ac ſi eſſent Beneficiati. Congreg. Epiſcop. 16. Martii 1593.

21. Non poteſt Ordinari ad titulum menſæ Epiſcop. eadem 20. Febr. 1590.

22. Neque ad titulum Seminarii, niſi ob Beneficium Seminario unitum, vel ſub certa aſſignatione fructuum cauſa inſerviendi Beneficio unito Seminario. Deciſum referunt Garz. *d. cap.* 5. *n.* 104. & Barboſ. *alleg.* 19. *n.* 31.

23. Neque ad titulum inſignis litteraturæ. Deciſum refert Barboſ. *loco cit. n.* 72.

24. Neque ſi ex arte Muſica, vel alia poſſit habere, unde vivat. Deciſum refert Garz. *d. cap.* 5. *n.* 126.

25. Ordinatus ſine titulo non eſt ſuſpenſus, ſed Epiſcopus tenetur eum alere. Deciſum referunt DD. apud Barboſam, *alleg.* 20. *n.* 27.

26. Ordinatus ſine titulo, non promoveatur ad alios Ordines. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *ibid. n.* 22.

27. De familiaribus Epiſcopi. *Vide ſupra proprio titulo.*

28. Regulares titulo paupertatis Ordinantur, ſed jurent coram Epiſcopo ſe ſponte profeſſionem ſolemnem emiſiſſe, aut ratam habuiſſe. Prov. 5.

29. Examen pro majoribus Ordinibus fiat coram Epiſcopo, *ibid.*

30. Ad Subdiaconatum ne admittatur ante annum 22. ætatis. Trident. *ſeſſ.* 23. *cap.* 12.

31. Et non niſi poſt annum a ſuſceptis Minoribus, niſi adſit neceſſitas, aut Eccleſiæ utilitatis, *ibid. cap.* 11.

32. Neque admittatur imperitus Canonicarum Horarum. Prov. 5.

33. Doceat de Denuntiationibus factis in Eccleſia.
De ætate.
De cenſu cum publicatione ejuſdem.
De exercitationibus ſpiritualibus per dies aliquot.
De interſtitiis, ſeu cauſa diſpenſandi. Prov. 4.
De exercitio Minorum Ordinum. Trident. *ſeſſ.* 23. *cap.* 13.

34. Ad Diaconatum ne admittatur, niſi poſt annum a Subdiaconatu, arbitrio tamen Epiſcopi. Trid. *ibid.*

35. Neque ante 23. ætatis annum. Idem *ibid. cap.* 12.

36. Doceat de exercitio Subdiaconatus. Idem *ibid. cap.* 13.
De Denunciationibus.
De ætate. Prov. 4.

37. Ad Sacerdotium ne admittatur, niſi poſt annum a Diaconatu, niſi Eccleſiæ utilitas, ac neceſſitas aliud ſuadeat. Trid. *loco cit. cap.* 14.

38. Sit aptus ad docendum populum, ea, quæ ſcire omnibus neceſſarium eſt ad ſalutem, & ad miniſtranda Sacramenta. Item pietate, & caſtis moribus ſit conſpicuus. Trident. *ibid.*

39. Doceat de Denunciationibus.
De ætate.
De exercitationibus ſpiritualibus.
De interſtitiis, ſeu cauſa diſpenſandi. Prov. 4.

40. Regulares obſervent eadem, quæ ſupra, & examinentur ab Epiſcopo. Trid. *loco cit. cap.* 12.

41. Doceat de natalibus, & ætate.
De Ordine proxime ſuſcepto.
De progreſſione in Eccleſiaſtica diſciplina.
De miniſterio in Eccleſia.
De exercitio functionum.
De frequentia Sacramentorum.
De interſtitiis ſeu cauſa diſpenſandi, cujus judicium erit Epiſcopi. Prov. 5.

42. Duo Sacri Ordines, eodem die ne conferantur. Trid. *loco cit. cap.* 13.

43. Non niſi in Miſſa conferantur, *cap. Quod ſicut elect.*

44. Extra tempora, quando conceditur Ordinatio in diebus Feſtis, intellige, de præcepto, quia in privilegio dicitur: *in Dominicis, ſeu aliis Feſtis:* hoc eſt, quæ æquiparantur Dominicis.

45. Cum promotis per ſaltum, ſi non miniſtraverint, Epiſcopus ea cauſa poteſt diſpenſare. Trid. *cap.* 14. *V. Regularium jura ſub Epiſcopis, num.* 23.

ADDITIO.

1. Patrimonium poteſt conſtitui ſuper annuis perpetuis cenſibus, cum cautione, quod, ſi redimantur, pecunia ex Decreto Judicis deponatur apud idoneas perſonas ad effectum reinveſtiendi. *Cong. Conc.* 2. *Junii* 1629.

2. Patrimonium valet Clerico aſſignatum a patre in bonis, quæ ſunt directi Dominii Eccleſiæ, & de quibus ſolvitur quædam rata fructuum in recognitionem, quatenus utile Dominium a patre transferri queat, & ad victum Clerici, ſufficiat, *ead.* 7. *Sept.* 1603.

3. Patrimonium non poteſt capi in executionem ob illata vulnera alicui ad reficiendas curationis impenſas, etiam ex Decreto judicis, & etiamſi nihil aliud poſſideat, *eadem* 5. *Febr.* 1604.

4. Ad Diaconatum non poteſt quis Ordinari, promotus ob utilitatem alicujus Eccleſiæ, ab alio Epiſcopo, ſub quo domicilium habet: ſed debet ab eo, qui eum Subdiaconum creavit; niſi cum hujus licentia diſceſſerit, *ex Trident. ſeſſ.* 23. *cap.* 16.

5. Ob multitudinem Ordinandorum, ſi deſit tempus, qui in Sabbato Ordinari non poſſunt in Sacris, continuato jejunio ab Ordinante, & Ordinandis, poſſunt Ordinari in ſequenti die Dominico. Henriq. *lib.* 10. *cap.* 12. *n.* 12. *Dian. tom.* 3. *tract.* 16. *reſol.* 28.

6. Non tamen in Sabbatho conferri poteſt unus Ordo Sacer, & alter in Dominica, continuato jejunio ſub pœna ſuſpenſionis Papalis. *Nav. in Man. cap.* 27. *n.* 71.

7. Qui obtinet a Papa Ordinari poſſe tribus diebus Feſtis, non poteſt in Sabbato quatuor Temporum, & in Dominica ſequenti duos recipere Ordines Sacros. *Suarez de cenſ. diſp.* 31. *ſect.* 3. *n.* 40. 42.

8. Tres dies Feſtos intelligi de duplicibus, non feriatis, docent *Rodriq. tom.* 2. *de Regul. quæſt.* 13. *art.* 5. *& Facund. de quinque præc. lib.* 1. *cap.* 2. *n.* 12.

9. Sed Azor, cui adhæreo, *part.* 2. *lib.* 1. *cap.* 27. *q.* 19. intelligit de feriatis a populo.

10. Licet Concilium Trident. in Ordinando ad titulum Patrimonii neceſſitatem, ac utilitatem requirat Eccleſiæ, tamen intellige illud, ac, pro vel, *Cong.* 17. *Mart.* 1619.

Parochia.

1. ITa diſtinguantur Eccleſiæ Patochiales, ut quiſque habeat proprium Parochum, & ubi non ſunt Parochiales Eccleſiæ, fiant quamprimum. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 13.

2. Quarum Parochialium fructus adeo exigui ſunt, ut debitis nequeant oneribus ſatisfacere, curet Epiſcopus per Beneficiorum non regularium unionem, aut peimitiarum, vel decimarum aſſignationem, vel Parochianotum ſymbolum, aut alia ratione, ſufficienter eos augeri. Idem *ibid.*

3. Ubi populus eſt numetoſus, cui unus non ſufficit Rector, adjungantur alii, & cogantur Rectores. Idem *ſeſſ.* 21. *cap.* 4.

4. Ubi ob locorum diſtantiam Parochiani non ſine magno incommodo Sacramenta percipere poſſunt, & Divina Officia audire, novæ Parochiæ fiant, invitis etiam Rectoribus. Idem *ib.*

5. In erectione novæ Parochiæ, ſeu ſeparatione Parochianotum, non requiritur conſenſus Parochianorum. Ricciul. *in praxi reſol.* 466. *in* 2. *edit. n.* 6.

6. Neque conſenſus Patochi pcimæ Eccleſiæ, dummodo ſine illius præjudicio fiat. Deciſum refert Praxis nova Epiſc. *part.* 1. *cap.* 5. *n.* 1.

7. Eccleſia ſimplex poteſt ex cauſa erigi in Curatam. Garz. *part.* 12. *cap.* 5. *n.* 2.

8. Non tamen Beneficium ſimplex in Curatum. Deciſum refert, ceſſante cauſa, & neceſſitete, Garz. *ibid. n.* 3.

9. Parochis novis aſſignetur competens portio, arbitrjo Epiſcopi, ex fructibus ad Matricem Eccleſiam quomodocumque pertinentibus, & ſi eſt neceſſe, compellatur populus ad ſubveniendum. Trid. *loco cit. cap.* 4.

10. Parochiales collapſæ, etiam ſi jurisſpatronatus ſint, reficiantur ex fructibus quibuſcumqua ad eas provenientibus. Idem *ibid. c.* 7.

11. Si non ſufficiunt, Patroni, & alii, qui fructus aliquos percipiunt, item Parochiani compellantur, aut ſi nimia eſt egeſtas transferantur ad Matricem, ſeu viciniores Eccleſias. Idem *ibid.*

12. Valent prædicta etiam in Parochialibus Regularium. Deciſum refert Franc. Leo *in Theſ. fori p.* 2. *c.* 2. *n.* 69.

13. Canonici reſidentes in Cathedrali, & Clerici ejuſdem cenſentur de Parochia Cathedralis, non autem de ea, in qua habitant. Nald. *Parochia*, *n.* 13.

14. Si non reſident, ſunt de ea, in qua habitant, Idem *ibid.*

V. Benefic. n. 11. 12. 13. 14.
Beneſ. mutatio, *n.* 1. 3.
Decimæ, *n.* 9. 16. 19. 33.

A D D I T I O.

In vim Decreti *Conc. Trid. ſeſſ.* 21. *cap.* 4. non poteſt Epiſcopus erigere Coadjutoriam, ſed debet cogere Rectorem ad aſſumendum ſibi Sacerdotes neceſſarios pro miniſtrandis Sacramentis. Deciſum refert Barboſa *de jure Eccl.* 2. *cap.* 2. *n.* 10.

Parochorum Reſidentia.

1. REſidere cogantur omnino. Trid. *ſeſſ.* 6. *c.* 2.

2. Etiam Regulares. Prov. 5.

3. Etiam ii, quorum inſtitutio pertinet ad inferiores Epiſcopos. Deciſum refert Garz. *part.* 3. *cap.* 2. *n.* 179. *in* 2. *&* 27. *decl.*

4. Reſideant in ædibus Eccleſiæ Parochialis, niſi aliud videatur Epiſcopo. Prov. 1.

5. Si non habent ædes proprias, conducant viciniores Eccleſiæ intra fines Parochiæ. Deciſum refert Garz. *loco cit. n.* 22. *decl.*

6. Quod extenditur etiam ad Subſtitutos, & Coadjutores neceſſarios. Prov. 4.

7. Si in ædibus Parochialibus Rector, & ſocius habitare nequeunt, aptior ex iis, judicio Epiſcopi, ibi habitet, alter in alia domo, *ibid.*

8. Capellani, & Coadjutores Parochorum inſtituti a Sede Apoſtolica tenentur ad perſonalem reſidentiam. Deciſum referunt DD. apud Barboſam *alleg.* 53. *n.* 78. *& alleg.* 63. *n.* 9.

9. Etiam ſi eſſent tres tantum incolæ, & ſi ibi fuerint duæ Eccleſiæ unitæ, reſidendum eſt in digniori, & intra urbem, ſi altera eſt extra; ſi neſcitur dignior, in frequentiori. Deciſum refert Garz. *loco cit. in* 14. *declar.*

10. Qui Parochialem, & Canonicatum, ſeu Dignitatem in Collegiata habet, reſideat in Parochiali. Pius V. Anno 1568.

11. Sub pœnis arbitrio Ordinarii, etiam privationis Beneficiorum, *ibid.*

12. Si Parochialis Eccleſia tribus, aut quatuor milliaribus diſtet a Civitate, in ea tamen habitare debet Rector, nec habetur pro reſidente, qui Dominicis tantum diebus illuc accedit. Deciſum refert Garz. *loco cit. in* 17. *decl.*

13. Nec poterit abeſſe Rector ille, cui datus eſt Coadjutor. Deciſum referunt DD. apud Barboſam *alleg.* 63. *n.* 8.

14. Qui Vicarium habet perpetuum, cui tota incumbit cura, non tenetur reſidere. Deciſum refert Gonz. *ad reg.* 8. *Cancell. gloſſ.* 6. *n.* 99.

15. Neque excuſat a reſidentia ſenectus. Deciſum refert Praxis nov. Epiſc. *p.* 1. *V. Reſidentia*, *verſ.* 9.

16. Neque Officium Inquiſitoris. Deciſum refert Gonzalez *loc. cit. n.* 265.

17. Neque Officium Subcollectoris Apoſtolici. Deciſum refertur *ib.*

18. Neque Officium Secretarii, ſeu Vicarii foranei. Deciſum referunt DD. apud Barboſam *ſupra n.* 86. *alleg.* 53.

19. Neque negotium Epiſcopi, Deciſum refert Garz. *dict. c.* 2. *n.* 2. *in* 2. *declar.*

20. Neque quod ſit Magiſter Grammaticæ in Civitate, ſi diſtat Patochialis Eccleſia ultra duo milliaria. Deciſum refert idem *in* 29. *declar. loco cit.*

21. Etiam ſi relinquat ibi Vicarium idoneum. Deciſum refert Ricc. *in praxi deciſ.* 102. *in* 1. *edit. & reſol.* 393. *in* 2. *edit.*

22. Studendi cauſa non percipit fructus abſens Parochus. Deciſum referunt DD. apud Barboſam *alleg.* 53. *n.* 77.

23. Neque excuſat defectus domus, neque ſervitium Cathedralis, neque lis, conſtituto etiam Vicario idoneo. Deciſum referunt DD. apud Barboſam *ib. n.* 85.

24. Excuſat cauſat inimicitiarum, & diſcrimen vitæ, ut poſſit abeſſe per annum, dato Vicario idoneo. Deciſum referunt DD. apud Barboſam *ibid. n.* 89.

25. Item infirmitas; ubi non adeſt copia Medicorum, vel medicinarum, poteſt ab Epiſcopo dari dilatio Rectori trium, vel quatuor menſium, ut in locis vicinioribus curetur. Deciſum refertur in Praxi nova Epiſc. *V. Reſidentia*, *verſ.* 7.

26. Propter intemperiem aeris, Parochus aliunde oriundus de conſenſu Ordinarii, poteſt per quatuor menſes habitare alibi, relicto Vicario idoneo, Deciſum refert Garz. *loco cit. in* 4. *declar.*

27. Omnino ne evocentur alio, etiam ad Divina Officia, paulo ante Feſta Natalitia, & Paſchalia, Parochi. Prov. 1.

28. Itaque ultra bimeſtre regulariter ne abſint Parochi, & eo caſu cum licentia in ſcriptis, & Vicario approbato, & ex gravi cauſa. Trid. *ſeſſ.* 23. *cap.* 1.

29. Valet Conſtitutio Epiſcopi cohibentis, ne Parochi abſint ultra duos dies ſine licentia. Deciſum refert Garz. *dict. cap.* 2. *n.* 23. *in* 2. *decl.*

30. Sub Pœna pecuniaria, quæ decimam dimidiam non excedat: non ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ. Deciſum refertur *ib.*

31. Abſentes illegitime peccatum mortale incurrunt, & pro rata temporis abſentiæ non faciunt fructus ſuos, qui debentur in foro conſcientiæ fabricæ Eccleſiæ, aut pauperibus loci. Trid. *ſeſſ.* 23. *c.* 1. ſine citatione. Deciſum refert Garz. *n.* 17.

32. Si contumaces ſint, uſque ad privationem Beneficii compellantur per cenſuras, & alia juris remedia. Idem *ibid.*

33. Procedens Epiſcopus per ſubtractionem fructuum contra Parochos non reſidentes, non tenetur ſervare intervalla omnia, quæ contra Epiſcopos ſtatuit Trid. Deciſum refert Garz. *ibid. n.* 32.

34. Neque conventio, neque compoſitio ulla valet circa fructus amiſſos. Trid. *loco cit.*

35. Neque vigore Bullæ Cruciatæ, ſeu alterius Privilegii Deciſum refert Garz. *loc. cit. n.* 26.

36. Vicecuratus non tenetur ad reſidentiam, ex edicto, quod fit ad Curatos. Congregatio Epiſcoporum 24. Januarii 1617.

V. Canonicorum Reſidentia, *n.* 20. 24. *Reſidentia*. *n.* 1. 5.

A D D I T I O.

1. De domibus pro neceſſaria Parochi habitatione intelligendum eſt idem, quod de Eccleſiis Parochialibus reparandis eſt deciſum. Refert deciſum *Barboſ. de off. Parochi p.* 1. *cap.* 13. *n.* 12.

2. Abſentiæ licentiam debet dare Epiſcopus, etiamſi collatio Parochialis Eccleſiæ ad inferiores, etiam Regulares, ſpectet. Deciſum refert *Garz. de Beneficiis*, *parte* 3. *cap.* 2. *num.* 179.

3. Niſi hi juriſdictionem habeant quaſi Epiſcopalem. Idem *ibidem*.

Parochorum munera.

1. FRequenter celebrent, ita ut ſuo muneri ſatisfaciant. Trident. *ſeſſ.* 23. *c.* 14.

2. Offerant Sacrificium pro ovibus. *ibid. cap.* 1.

V. Miſſa Parochialis, *n.* 1. *& ſeqq.*

3. Juxta viri prudentis arbitrium. DD. cum Barboſa *allegat.* 24. *n.* 23. Negant teneri ad applicationem Sacrificii. Nald. cum aliis.

V. Parochus, *n.* 19.

4. Clericus adſit, populi etiam ſumptu, ſi minus ille poteſt ſuo. Prov. 4.

5. Prædicent populo omnibus diebus Feſtis. Trid. *ſeſſ.* 24. *capit.* 4.

6. Vim

6. Vim Sacramentorum, & uſum explicent inter Miſſarum ſolemnia. Idem *ibid. cap. 7.*

7. Jejunia, & dies Feſtos commendent, & evulgent. Idem *ſeſſ. 25. in fin.*

8. Decreta Matrimonialia Concil. Trid. publicent, & explicent. Idem *ſeſſ. 24. cap. 1.*

9. Præmoneant populum de Oratione, Proceſſione, Anniverſariis per hebdomadam, ſeu Exequiis faciendis. Prov. 3.

10. In Quadrageſima quotidie, vel tribus diebus per idoneos, expenſis ſuis, judicio Epiſcopi Conciones procurent. Trid. *ſeſſ. 24. cap. 4.*

11. Ne omittantur Conciones eo prætextu, quia in Cathedrali eæ habentur. Prov. 7.

12. Sacramenta miniſtrent. Trid. *ſeſſ. 23. cap. 1.*

13. In Baptiſmo non omnes lavantes de fonte admittant, niſi certos. Idem *ſeſſ. 24. c. 2.*

14. Liceat Parocho advenas, & peregrinos, quos intra fines ſuæ Parochiæ, vel ad breve tempus morari contigerit, etiam Paſchali tempore confitentes audire, niſi ii de induſtria eo diverterint, ne in propria Parochiali Sacramenta percipiant. Prov. 7.

15. In feſto Aſcenſionis ſignificent Epiſcopo eos, qui in Paſchate non communicarunt, ſub pœna ſuſpenſionis ipſo facto, *ibid.*

16. Contumaces autem, de mandato tamen Epiſcopi, Dominica 2. poſt Pentecoſten intra Miſſarum ſolemnia interdictos ea de cauſa denuncient, eorumque nomina valvis Eccleſiæ affigant, & intra dies quindecim curent, ut affigantur valvis Eccleſiæ Cathedralis, *ibid.*

17. Nuptias ipſi benedicant. Trid. *ſeſſ. 24. cap. 1.*

18. Veſperas in diebus Feſtis recitent, etiam cum altero tantum, alta voce, ſtata hora. Prov. 3.

19. Horas Canonicas in ſollemnioribus Feſtis canant in Eccleſia, ubi id commode fieri poteſt, Epiſcopi judicio. Prov. 4.

20. Diebus Feſtis pueros fidei rudimenta, & obedientiam erga Deum, & parentes doceant. Trid. *ſeſſ. 24. cap. 1. V. Doctrina Chriſtiana, n. 1. 15*

21. Ad Parochum pertinent functiones Sacerdotales in Eccleſiis, quæ ſub laicorum ſunt gubernio, non ad Capellanos, neque ad Sacriſtam, nempe benedictiones Cinerum, Candelarum, Ramorum, Fontis Baptiſmalis, delationes Sanctiſſimi Sacramenti, Celebratio Miſſarum in Feria V. Cœnæ Domini, Aſperſiones Domorum, & quæ in Eccleſia fiunt die Dominico, Orationes 40. Horarum, & ſimiles. Congreg. Rit. 18. Maji 1602.

22. Librum Baptizatorum habeant. Trid. *ſeſſ. 24. cap. 1.*

23. Item Matrimoniorum. Idem *ibid. cap. 1.*

24. Item librum, in quo omnium, qui in eorum Parochiis ſunt, nomina, ſexum, ætatem, & ſtatum habeant. Prov. 3.

25. Negligentes in conficiendis prædictis libris, & Defunctorum, decem aureorum pœna mulctentur. Prov. 7.

26. Habeant Homiliarum Summam Antoninam, vel aliam, præter libros communes Clericorum. Prov. 4.

27. Ad munera Parochialia compellantur, etiam Curati Regulares. Prov. 3.

28. Neque ſemper poteſt Parochus alterum ſibi ſubſtituere etiam approbatum, ad Confeſſiones ſuorum ſubditorum audiendas. Deciſum refert Campanil. *Rub. 12. cap. 13. n. 61.*

29. Illi etiam, idest, Regulares, tenentur adeſſe benedictioni Fontis Baptiſmalis in Sabbato Sancto, ſi tenentur alii, Congreg. Epiſc. 12. Decembris 1597.

30. Et debent habere ſocium Regularem in domo Parochiali, eadem 21. Junii 1595.

31. Curati Religionis Hieroſolymitanæ tenentur, & ipſi ad omnes functiones, ad quas Curati alii, ead. 28. Aprilis 1599.

32. Et accedere quoque ad Congregationes Caſuum conſcientiæ. Congreg. Concil. 18. Martii 1593.

33. Monentur præterea Curati omnes, ut deponant nimium affectum erga propinquos. Trid. *ſeſſ. 25. cap. 1.*

34. Hoſpitalitatem ament, Idem *ibid. c. 8.*

35. Pauperum, & miſerabilium perſonarum curam paternam gerant. Idem *ſeſſ. 23.*

36. Ne pueros certa mercede pacta alant domi; Clericos autem, & pauperes Parochiæ pueros futuros Clericos, de conſenſu Epiſcopi, poſſunt. Prov. 4.

37. Neque ludum aperiant litterarum extra fines Parochiæ, *ibidem.*

38. Neque Cantoris, Muſicive munus in alia Eccleſia ſuſcipiant, ſine licentia Epiſcopi, *ibid.*

39. Neque aliud munus, quod impedire poſſit reſidentiam. Prov. 5.

40. Si illiterati ſint, poſſunt eis dari Vicarii, vel Coadjutores cum parte fructuum competenti. Trid. *ſeſſ. 21. cap. 6.*

41. Inter Rectorem, & ſocium emolumenta dividantur certa lege, judicio Epiſcopi. Prov. 4.

42. Servitia animarum, & Eccleſiæ non dividantur per hebdomadas, ubi ſunt plures Parochi, ſed omnes ſint, unus. *ibidem.*

43. Qui ſcandaloſe vivunt, poſt monitionem caſtigentur, & incorrigibiles priventur etiam Beneficiis. Trident. *ſeſſ. 21. cap. 16.*

44. Nullum tradant teſtificationis genus e libris Parochialibus deſcriptum ſine licentia Epiſcopi, niſi de natalibus, vel ætate. Prov. 3.

45. Morituro Parocho vicinior Sacramenta miniſtret, & mortui funus obeant univerſi Parochi regionis illius in qua degebat. Prov. 2.

46. Quiſque ex prædictis Miſſam pro eo faciet, & una omnes ad Miſſam pro eo ſolemnem convenient, die ſtatuta a Præfecto, ſeu Vicario foraneo: & hæc omnia gratis, *ibid.*

47. Succeſſor Parochi prædefuncti animam juvet celebrando quotannis Anniverſarium cum Miſſa pro eo. Prov. 6.

Vide Baptiſmus, n. 2. 10. Cleri Conventus, n. 2. 15. 18. 19. Concio ſacra, n. 5. 6. 54. & ſeqq. Confeſſarius, n. 4. 5. Confraternitates, n. 12. 38. & ſeqq. Euchariſtia, n. 4. & ſeqq. Exequiæ, n. 14. & ſeqq. Matrimonii celebratio per totum. Miſſa, n. 15. 66. Monialium cura ſpiritualis, n. 10. 35. Oratio publica, n. 22. 24. Oratorium, n. 7. Ordo, n. 24. Poſtie, n. 1. 2. 8. Præcedentia, n. 14. Quadrageſima, n. 5. Synodus Diœceſana, n. 12. 15. Uſura, n. 17.

ADDITIO.

1. Non cenſetur approbatus Parochus per tota Civitate, & Diœceſi. Deciſum referunt *Piaſec. in Praxi Epiſc. par. 2. cap. 4. n. 10. & Barboſa de poteſt. Epiſc. alleg. 25. n. 8.*

2. Parochus Cathedralis Eccleſiæ non poteſt miniſtrare Sacramenta in aliena Parochia. *Congreg. Conc. 20. Sept. 1628.*

3. Parochus ſæcularis audiens Confeſſiones tenetur deferre ſuperpelliceum, & ſtolam. *Congr. Epiſc. 8. Nov. 1588.*

4. Parochus, ſecluſa Epiſcopi reſervatione, poteſt dare ſimplici Sacerdoti licentiam adminiſtrandi Sacramenta, excepto Pœnitentiæ. *Cong. Epiſc. 20. Aug. 1502.*

5. Neque ſine cauſa debet ei Epiſcopus hoc idem prohibere, eadem *ibid.*

6. Non poteſt Epiſcopus cogere Parochum, ut ſubminiſtret neceſſaria Presbyteris volentibus celebrare in Parochiali. *Congreg. Rit. 1602.*

Patriarcha.

1. PAtriarchæ ſunt quatuor proprie, Conſtantinopolitanus, Alexandrinus, Antiochenus, Hieroſolymitanus, & hic eorum ordo. Sylv. *V. Patriarcha.*

2. Alii proprie ſunt Primates, ut Aquilejenſis, Gradenſis, & hujuſmodi. Idem *ibid.*

3. Conferunt Metropolitanis ſuis pallium. Idem *ibid.*

4. Faciunt ante ſe ubique Crucem deferri, niſi in Urbe, & ubi eſt Papa, vel Legatus ejus utens inſigniis Papalibus, quæ enumerat Sylv. *ibid.*

5. Crux autem geminum lignum tranſverſarium habet, cujus ſuperius eſt brevius, inferius longius. DD. cit. a Barboſa *de poteſt. Epiſc. tit. 3. n. 25.*

6. Prædicta privilegia non competunt aliis minus proprie Patriarchis, ſed quatuor tantum ſupra relatis. DD. apud Barboſam *loc. cit. n. 37.*

V. Subſidium charit. n. 1.

7. Non poteſt tamen ſolemniter benedicere, niſi intra Diœceſim, non extra eam. Sylv. *ſupra.*

8. De eorum juriſdictione in Archiepiſcopos. Sylv. *ſup.*

9. Patriarcha habens aliquas Eccleſias immediate ſibi ſubjectas in aliena Diœceſi, non poteſt dare licentiam Pontificalium in iis ſine conſenſu Epiſcopi Diœceſis. Deciſum refert Riccius, *in Praxi fori poſt reſolut. 495. in notab. de mat. Epiſcop.*

Penſio.

1. NOn poteſt Epiſcopus per reſignationem reſervare alicui penſionem; quia reſignationes in favorem ſunt prohibitæ per Bullam Pii V.

2. Poteſt autem ex cauſa permutationis, ut ea ſit æqualis. Bulla Pii V. *cit. a Leon. in Theſ. Fori p. 2. c. 7. n. 27.*

3. Poteſt Epiſcopus ex juſta cauſa, puta pro bono pacis, vel ſtudio ſcholaris pauperis, vel in utilitatem Eccleſiæ reſervare Penſionem, & imponere. DD. cum Rot. apud Barb. *alleg. 69. n. 15.*

4. Item in collatione Beneficiorum per obitum vacantium & ad Epiſcopi collationem ſpectantium. Leo *ſupra n. 29.*

5. Non tamen ſuper quotidianis diſtributionibus; nec excedat tertiam partem fructuum Beneficii. Idem *ibid. n. 30.*

6. Omnino non excedat medietatem veri valoris Beneficii. Urbanus VIII. 24. Januarii 1624.

7. Ætas ſeptem annorum ſufficit ad Penſionem. Ricc. *in praxi, reſ. 367. in 2. edit.*

8. Obligatur Penſionarius ad Horas parvas B. Virg. Pius V. Anno 1571.

9. Sub pœnis, quas diximus ſupra.

V. Horæ Canonicæ, n. 29.

10. Si Penſio minor ſit ſexaginta ducatis de Camera, non tenetur ad Habitum Clericalem. Sixtus V. Anno 1589.

11. Penſionarius habetur pro Clerico beneficiato ad effectum Privilegii fori, ſi incedat in habitu, Deciſum refert Garz. *p. 1. cap. 5. num. 70.*

12. Illegitimi Clericorum filii non poſſunt habere Penſiones ſuper Beneficia, quæ parentes eorum obtinent, vel alias obtinuerunt. Trid. *ſeſſ.* 25. *c.* 15.

13. Onratus Penſione non debet ſolvere de fructibus Canonicatus gravati fabricæ, ſeu Sacriſtiæ, ſi ea eſt conſuetudo, niſi de fructibus, quos libere percipit, cum fidejuſſione ſolvendi reliquum, cum Penſio ceſſaverit. Prov. 2.

14. Penſio ſolvitur in fine ſemeſtris, non pro rata menſium, quibus vixit Penſionarius. Naldus *Penſio*, *n.* 9.

15. Non tranſit Penſio ad Succeſſorem in Beneficio, niſi a Papa reſervetur. Leo *ſupra n.* 31. & eſt neceſſarius conſenſus ejus, cui Beneficium Epiſcopus confert. Idem *ibid. num.* 36.

16. Extinguitur Penſio per Religioſam Profeſſionem, prout vacant Beneficia. Idem *ibid. n.* 73.

17. Penſio amittitur per contractum Matrimonii. DD. apud Barboſam *alleg.* 57. *n.* 207.

18. Extingui poteſt anticipatis aliquot ſolutionibus ſine auctoritate Papæ. Leo *ubi ſupra n.* 74. negat Moneta, *de diſtributi n.* 52. cum Navarro *cap.* 23. *n.* 111. & Nald. *Penſio*, *num.* 10.

19. Penſiones in Cancellariis Epiſcoporum aſſignatæ, niſi ſint juridicæ, tollantur. Prov. 1.

20. Incapacitas Beneficiorum, ratione homicidii, non extenditur ad Penſiones. Deciſum refert Riccius *in Praxi*, *deciſ.* 524. *n.* 4.

V. Beneſ. Paroch. proviſio, *n.* 56. *Pluralitas*, *n.* 14. *Beneſ. permutatio*, *n.* 9. *Concio ſacra*, *n.* 58. *Eccleſia*, *n.* 17. *Filii Clericorum illegitimi*, *n.* 22. *Fori privilegium*, *n.* 15. *Illegitimi*, *n.* 14. *Ordines majores*, *n.* 9. 10. *Seminarium Clericorum*, *n.* 34. *Subſidium charitativum*, *n.* 17.

Peregrinationes ſacræ.

1. NUllus Sacerdos, aut Clericus ſine litteris, & benedictione Epiſcopi, ſe committat itineri, peregrinationis cauſa. Prov. 4.

2. In litteris exprimantur Comites, *ibid.*

3. Nec oſtiatim quæritet, niſi ex voto, vel alia cauſa ab Epiſcopo probata in ſcriptis, *ibid.*

4. Reverſus adeat Epiſcopum, ſeu Vicarium, *ibid.*

5. Laici eadem præſtent eum ſuis Parochis, *ibid.*

Perſonæ infames.

1. ASſignato meretricibus loco in Civitate pro earum incolatu, extra fines illius ne habitent. Prov. 5.

2. Qui domum eis locaverit extra, excommunicatione puniatur, *ibid.*

3. Neque habitent prope Eccleſiam. Prov. 4.

4. Contra caupones, qui eas alunt in cauponis ad turpem quæſtum, agatur pœna interdicti, & aliis gravioribus. Provincial. 5.

5. Amictum aliquem habeant, quo dignoſcantur. Prov. 1.

6. Ne ultra diem commorentur in tabernis publicis, & cauponis, *ibid.*

7. Non eſt eis prohibenda auditio Miſſæ, neque Divinorum Officiorum. Congreg. Epiſc. 23. Julii 1602.

8. Vicelegatus non poteſt eiſdem concedere larvæ uſum, quibus prohibuit Epiſcopus, eadem 9. Martii 1604.

V. Benedictio, *n.* 18. *Juſpatronatus*, *n.* 19. *Monialium Monaſteria*, *n.* 23. *Oblationes*, *n.* 8.

Peſtis.

1. TEmpore peſtis tenetur Parochus miniſtrare Sacramenta ſaluti neceſſaria, vel dare ſuis expenſis, qui miniſtret. Sà *Parochus*.

2. Si Parochus hoc tempore renunciet Beneficium, non debet admitti renunciatio. Rodr. *in ſumm. Caſ. Conſ. par.* 2. *cap.* 37. *n.* 3. *ad ult.*

3. Deficientibus Curatis tenentur Sacerdotes deputati ab Epiſcopo, cui in Ordinatione promiſerunt obedientiam.

4. Epiſcopus tenetur curare Miniſtros Sacramenturum, etiam ſi multum debeat expendere. Bannes 2. 2. *quæſt.* 33. *artic.* 3. *dub.* 4.

5. Poteſt vendere bona Eccleſiæ in hanc cauſam. Idem *ibidem*.

6. Euchariſtia non debet miniſtrari cum inſtrumento. Acta Mediol. Eccl. *de cura peſtil. cap.* 15. *n.* 2.

7. Alii concedunt cum cochleari argenteo. Venerus in *Exam. Epiſc. lib.* 4. *cap.* 46. *n.* 47.

8. Ungi poſſe infirmum cum argentea virga, docet Nald. *Sacramentum n.* 7. *in fine.*

9. Poteſt Epiſcopus cum conſilio ſui Capituli, & Theologorum, & Medicorum diſpenſare, ut omnes tempore peſtis in Quadrageſima comedant carnes, & profuit Panormitanis. *Anno* 1725. Navarr. *coſ. final. de obſervat. jejunii cit. a Venero ſupra n.* 53.

10. Miſſæ celebrari poſſunt extra Eccleſias. Acta Mediol. Eccleſiæ *loco cit. cap.* 13. *n.* 6.

11. Veſtibus uti poterunt Miniſtri brevioribus, *ib. c.* 15. *n.* 2.

12. Plura de cura Peſtilentiæ, *ibid.*

ADDITIO.

1. Tenentur Parochi reſidere. Decreto Gregorii XIII. 20. *Decemb.* 1577. *apud Marchinum de bello dict. par.* 3. *c.* 2. *n.* 3.

2. Et tenentur miniſtrare Sacramenta Baptiſmi, & Pœnitentiæ, ſaltem per alios. Idem *ibid.*

3. Non alia Sacramenta, ſi cum maximo vitæ periculo. *ibid. n.* 4.

4. Tempore magnæ Peſtilentiæ valde ſævientis, ceſſant omnes caſus reſervati, & omnes Sacerdotes, etiam non approbati, poſſunt abſolvere, *ibid. c.* 3. *n.* 3. 4.

5. Immo vero etiam coram approbatis, ſi non approbatus audit prius pœnitentem, *ibid. n.* 13.

6. Quilibet Sacerdos, & eo abſente, Diaconus poteſt miniſtrare Euchariſtiam peſte laborantibus, *ibid. c.* 8. *n.* 4. 5.

7. Nequaquam Clericus, neque laicus, *ibid. n.* 6.

8. Sacerdos, & Diaconus peſte laborantes poſſunt ſe ipſos communicare ſingillatim ſine miniſterio alterius, *ib. c.* 9. *n.* 4. 5.

9. Laicus abſente Sacerdote, tempore peſtis, poteſt abſolvere a Cenſuris, *ibid. c.* 12. *n.* 3. *& ſeqq.*

10. Perſonis Eccleſiaſticis non poteſt Princeps probibere egreſſum e domo, vel Monaſteria claudere. Deciſum 21. *Januarii* 1631. *refert Marchinus p.* 4. *cap.* 2. *n.* 4. *in fine.*

11. Niſi titulo defenſionis naturalis, ne Eccleſiaſticus infectus peſte inficiat alios. Idem, *ibid. n.* 6.

12. Neque poteſt Princeps deſtinare Monaſteria pro Lazaretis, inconſulto Romano Pontifice. Deciſum 21. *Januar.* 1631. *refert ibid. c.* 3. *n.* 31.

13. Niſi periculum eſſet in mora, & Papa diſtaret, *ibid. num.* 41.

14. Tenentur Regulares in penuria Sacerdotum miniſtrare Sacramenta vocati ab Epiſcopo. Idem *p.* 3. *c.* 1. *n.* 10.

15. Facultas exeundi e domo Regularibus datur non ab Epiſcopo, ſed a Nuntio Apoſtolico ſi ibi eſt, *ibid. c.* 3.

16. Cauſa item audiendi Confeſſiones fidelium intra domos eorum, vel ad januas, ſpectat licentiam dare ad Nuntium, *ibid. c.* 4.

17. Poteſt fieri Sacrum, Miſſave de licentia Epiſcopi in viis publicis. Idem *p.* 6. *c.* 1. *n.* 5.

Piæ Diſpoſitiones.

1. EXecutiones omnino Piarum Diſpoſitionum ſunt Epiſcopi. Trid. *ſeſſ.* 22. *cap.* 8.

Pœnitentiarius.

1. IN omnibus Cathedralibus Pœnitentiarius inſtituatur ab Epiſcopo, cum unione Præbendæ proxime vacaturæ. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 8.

2. Præbenda vacatura unienda intelligitur extra menſem Papæ. Deciſum refert Garz. *in addit. ad p.* 5. *cap.* 4. *n.* 127.

3. Portio, quæ fit in Eccleſia, non poteſt erigi in Pœnitentialem Præbendam; ſed Canonicalis eſſe debet. Deciſum 31. *Maji* 1596. *a Cong. Concil.*

4. Poteſt per ſolum Epiſcopum conſtitui, ad quem quoque ſpectat electio perſonæ, quoties opus fuerit, exercentis tale Officium, neque requiritur conſenſus Capituli. Deciſum refert Garz. *part.* 5. *cap.* 4. *n.* 138.

5. Collatio Præbendæ uniendæ ab iis fieri debet, ad quos antea ſpectabat. Deciſum ibidem refertur.

6. Si contingat vacatio in Menſe Apoſtolico, vel alias Præbenda ſit reſervata, vel affecta, electio perſonæ Pœnitentiarii pertinet ad Papam. Deciſum refert Gonzalez *ad regul.* 8. *Cancell. Gloſſ.* 9. §. 2. *n.* 84.

7. Abſente Epiſcopo, Capitulum, ad quod Collatio ſpectat, non poteſt ſe intromittere in electione Pœnitentiarii, ſed expectetur electio ab Epiſcopo. Deciſum refert Garz. *ſupra n.* 143.

8. Negligente Epiſcopo, aut Vicario, poſt ſex menſes a die vacationis, electio devolvitur ad Capitulum. Barboſ. *alleg.* 55. *n.* 16.

9. Sede vacante, non poteſt Capitulum eligere, licet collatio ſit communis Capitulo, & Epiſcopo. Deciſum refert Garz. *loco cit. n.* 145.

10. Electio eo caſu ſpectabit ad Papam, etiam ſecluſa reſervatione. Deciſum refert idem *ibid. n.* 150.

11. Pœnitentiarius inſtitutus ante vacationem Præbendæ ei Officio unitæ, non habetur pro Canonico, neque vocem in Capitulo, neque locum babet in Choro. Deciſum refert Garz. *loco cit. n.* 111.

12. Tenetur tamen ita initiatus Officium exercere. Deciſum a Congr. Conc. 1. Martii 1598.

13. Fiat concurſus in collatione Pœnitentiariæ, niſi ſpectet ad Sanctiſſimum. Prov. 5.

14. Sit ille annorum 40. Magiſter, vel Doctor, aut licentiatus in Theol. ſeu jure Canonico. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 8.

15. Defectus ætatis 40. annorum non obſtat, ubi alius

aptior

aptior pro loci qualitate non reperitur. Garz. *loc. cit. n.* 133.

16. Regulariter autem ætas 40. annorum debet eſſe completa. Idem, *ibid. num.* 35.

17. At ſufficit inchoata. Azor. *p.* 2 *lib.* 6. *c.* 5. *quæſt.* 6.

18. Eſt enim veluti Parochus totius Diœceſis. DD. apud Barb. *alleg.* 55. *num.* 19.

19. Ubi optantur Præbendæ, erecta Pœnitentiali, non poteſt optare Pœnitentiarius; neque ejus optari Præbenda. Deciſum refert Garz. *loc. cit. num.* 132. *& ſeqq.*

20. Non poteſt ſibi alium ſubſtituere in audiendis Confeſſionibus. Congr. Epiſc. 2. Octobris 1584.

21. Neque videtur poſſe delegare ſuam poteſtatem, nec generaliter, nec particulariter. DD. apud Barb. *alleg.* 55. *num.* 21. affirmat poſſe Navarr. *cap.* 17. *num.* 45.

22. Non poteſt abſolvere a caſibus Epiſcopo reſervatis expreſſe, niſi ſpeciatim Epiſcopus dederit illi facultatem. Deciſum refert Garz. *loc. cit. num.* 115.

23. Tenetur integras audire Confeſſiones, non autem ſolos caſus reſervatos. Congr. Conc. 21. Apr. 1587.

24. Debet aſſiſtere certis horis opportunis in loco, & ſede arbitrio Epiſcopi. Deciſum refert Garz. *loc. cit. numero* 118.

25. Adſit diebus Feſtis ſolemnibus, in Quadrageſima, Adventu, Quatuor Temporibus, Paſchate, Aſcenſione, ejuſmodi. Deciſum refert, *ibid. num.* 122.

26. Non debet manu virgam tenere, ſicut in Urbe. Barb. *loc. cit. n.* 28.

27. Si renuat audire Confeſſiones, puniri debet, & cogi. Deciſum refert Garz. *loc. cit. num.* 118.

28. Non tamen poteſt cogi ad majorem reſidentiam, quam alii Canonici, qui per tres menſes abeſſe poſſunt, dummodo non abſit eo tempore, quo pœnitentes frequentius accedunt. Deciſum refert idem, *ibid. n.* 122.

29. Habetur autem pro præſente in Choro, dum audit Confeſſiones, etiam extra ſedem Confeſſionalem. Deciſum referunt DD. apud Barb. *loc. cit. num.* 30.

30. Immo, & cenſetur præſens in Proceſſionibus, dum audit Confeſſiones. Deciſum refert Garz. *loc. cit. n.* 125.

31. Item, & in funeribus. Deciſum refert idem, *ib.*

32. Non cenſetur præſens, dum non audit, licet ſit in ſede Confeſſionali, & recitet Officium privatim. Deciſum referunt DD. apud Barb. *d. num.* 30.

33. Neque quando audit ante horam divinorum Officiorum, & poſtea hoc tempore celebrat Miſſam, aut privatim recitat Horas. Prov. 5.

34. Neque quando audit Confeſſiones extra Eccleſiam, etiam infirmorum. Garz. *loc. cit. n.* 125.

35. Qui tempore Paſchatis confitetur Pœnitentiario, ſatisfacit præcepto. Congr. Conc. 26. *Febr.* 1595.

Præcedentia.

1. Controverſiæ omnes de Præcedentia inter Eccleſiaſticos, Sæculares, & Regolares, in Proceſſionibus, & aliis caſibus componantur ab Epiſcopo, amota omni appellatione. Trid. *ſeſſ.* 15. *cap.* 13. *de Regul.*

2. Inter Fratres, & inter Confratres ii præcedunt, qui ſunt in quaſi poſſeſſione Præcedentiæ. Gregor. XIII. Anno 1583.

3. In dubio ii, qui ſunt antiquiores in loco controverſiæ; & qui Confratres uſi prius ſunt ſaccis, *ibid.*

4. In futurum qui novas domos alicujus Ordinis Mendicantium erigere volunt, ubi ſunt alii Mendicantes, ii ſunt poſteriores in Proceſſionibus, & publicis actibus, *ibid.*

5. Salvis juribus dictorum Ordinum, quando diverſa ſunt in Proceſſionibus, ſeu Conciliis generalibus, ſeu aliis actibus publicis, aut privatis, *ibid.*

6. Illud obſervetur regulariter, quod Romæ inter Regulares. Congreg. Epiſc. 26. *Aug.* 1519.

7. Conſuetudo prævalet Conſtitutioni Greg. XIII. eadem 8. *Julii* 1618.

8. Præcedentia Regularium intelligitur, quando Monaſterium eſt prius erectum, non ſimplex domus. Congreg. Epiſcop. 8. *Maji* 1584.

9. Canonici Lateranenſes præcedunt Monachos in Proceſſionibus. Pius IV. 23. *Septembr.* 1563. & Congreg. Epiſc. 30. *Maji* 1583.

10. Monachi Fulienſes præcedunt omnes Mendicantes. Cong. Conc. 23. *Junii* 1529. * Decreto impreſſo Romæ.

11. Fratres Prædicatores præcedunt reliquos Mendicantes. Pius V. & Greg. XIII. apud Fuſcum de Viſitat. *lib.* 2. *cap.* 15. *n.* 66.

12. Fratribus Obſervantibus Reformatis etiam ſine familia incedentibus, debetur Præcedentia a Regularibus aliorum Ordinum. Congr. Rit. 10. *Decemb.* 1629.

13. Capucini incedere poſſunt ſub Cruce aliorum S. Franciſci. Greg. XIII. Anno 1583.

14. Generaliter Rector in ſua Eccleſia præcedit alios quoſcumque non ſibi Superiores Ordine Hierarchico, puta Decanum, & Capitulum Collegiatæ, ad eam Eccleſiam accedentes. Rota apud Barb. *alleg.* 78. *num.* 38.

15. Larini Græcos præcedant. Congreg. Epiſc. 17. *Auguſti* 1618.

16. Abbas ſæcularis exemptus habens uſum mitræ, & baculi, præcedit Commendatariis, qui, & inter Abbates ſunt recipiendi ex declarat. Greg. XIII. *apud Genuenſ. in praxi cap.* 49.

17. Abbates præcedunt Canonicos Cathedralis non Collegialiter incedentes. Tambur. *de jure Abb. diſq.* 25. *qu.* 2. *V. Abbas num.* 40.

18. Item Protonotarios non participantes. Cærem. Epiſcop. *lib.* 1. *cap.* 23.

19. Item Vicarium Generalem Epiſcopi, ſi ſæculares ſint, pro conſuetudine tamen Eccleſiarum. Cærem. *loc. cit.* & Tamb. *loc. cit. qu.* 3.

20. Prælati poſt Epiſcopum incedant. Congreg. Rituum 12. Junii 1627.

21. Prælatus Referendarius Canonicus extra Eccleſiam præcedit alios Canonicos, & Dignitates, eadem 6. *Junii*, & 4. *Julii* 1626.

22. Vicarius Generalis debet præcedere Gubernatorem non Prælatum in temporalibus, etiam Epiſcopo præſente, eadem 28. *Apr.* 1607.

23. Item præcedit Abbatem Regularem. Congreg. Epiſc. 31. *Julii* 1515.

24. Vicarius Generalis in Proceſſione cum Capitulo incedere poteſt ante Epiſcopum. Cong. Rit. 12. *Junii* 1627.

25. In accipiendis cineribus, candelis, & palmis attendatur conſuetudo in Vicario, & Canonicis, eadem 15. *Martii* 1608.

26. Item in thurificatione, & aliis, ead. *ibid.*

27. Niſi Canonici ſint parati, ead. 19. *Maji* 1608.

28. Neque præcedit Canonicos paratos, eadem 6. *Martii* 1610.

29. Epiſcopus ſedens in Choro inter Canonicos, extra ſedem Pontificalem, Vicarius ſedeat in loco convenienti. Congreg. Epiſc. 15. *Maji* 1600.

30. Vicarius Capitularis, ſede vacante, ſi Canonicus eſt, ſedebit in loco ſuo poſt antiquiores. Rebuff. pract. ben. in for. Vicariatus, *n.* 27. & deciſum a S. Congr. Rituum, refert Riccius *in Praxi deciſ.* 475. *num.* 5.

31. Protonotarii Apoſtolici non participantes, debent cedere locum Canonicis Collegialiter incedentibus, ead. 23. Martii 1619.

32. Præcedunt autem Canonicos non Collegialiter incedentes, ead. 12. Julii 1628.

33. Ubi non eſt Collegium, ſedere poſſunt in presbyterio in habitu Prælatitio, & in Proceſſione incedere poſt Celebrantem, ead. *ibid.*

34. Debent item cedere locum Officialibus Epiſcopi, ead. 10. Aprilis 1604.

35. Iidem ſedebunt poſt Abbates, ead. 6. Martii 1601.

36. Priori Collegiatæ non competit Præcedentia ſupra Canonicos Cathedralis. Congreg. Rit. 19. Auguſti 1619.

37. Canonicus Collegiatæ in Romana Civitate eſt dignior Canonico Cathedralis alterius Civitatis. Deciſum refert Zerola, *part.* 2. *Vide Canonic.*

38. Inter Canonicos præcedant qui in Ordine Presbyterali Canonicatum Presbyteralem obtinent; deinde, qui Canonicatus Diaconales; poſtremi ſint alii, licet hi promotione ſint antiquiores prædictis, non obſtante conſuetudine. Sacra Rituum Congr. apud Ricc. *in Praxi dec.* 579. *num.* 2.

39. Inter æquales præcedit Canonicus prior in Poſſeſſione, non in Data. Riccius, *ibid. deciſ.* 580. *num.* 4.

V. Coadjutor, &c. n. 22. 23. 24. *Confraternitas, n.* 49. *Doctor, num.* 4. *Exequiæ, num.* 16. *& ſeqq. Vicarius foraneus, num.* 5. 6.

ADDITIO.

1. Epiſcopus Diœceſanus in ſua Eccleſia, & Diœceſi in conſecrationibus, & actibus Pontificalibus exercendis præferendus eſt aliis Archiepiſcopis, & Epiſcopis etiam anterioribus, excepto Metropolitano ejuſdem, licet alias debeat advenas honorare. *Congr. Rit. Januarii* 1609.

2. Epiſcopus Conſiliarius Regis ſedet eo caſu poſt alios Conſiliarios, vel certe non eos præcedit, ut Epiſcopus. *Ricc. in Praxi reſol.* 203. *num.* 3. *in fine.*

3. Si adſit in regio Senatu, vel Regalibus Cancellariis, alicujus litis propriæ, vel ſuæ Eccleſiæ cauſa, ſedebit inter Senatores ad ſiniſtram Præſidis. *Barb. de jure Eccl. l.* 1. *c.* 1. *num.* 35. *Decimoquinto.*

4. Epiſcopus Canonicus præcedit omnes Canonicos, & Dignitates in omnibus actibus. *Congr. Rit.* 11. *Julii* 1617. 13. *Novembris* 1621.

5. Coadjutores Epiſcoporum ſedent inter Epiſcopos loco ſuæ promotionis, *ead.* 20. *Septemb.* 1596.

6. Vicario præſente in choro, & Epiſcopo abſente ſi primum ſtallum detur Vicario in dextera Altaris, ſedebit in parte ſiniſtra prima Dignitas, ſecunda poſt Vicarium, *ead.* 15. *Septembr.* 1610.

7. Vicarius Capitularis, qui non eſt Canonicus in Capitulo

lo ſedere debet poſt primam Dignitatem, *ead. Septemb.* 1630. *apud Barboſ. Canonic.* 36. *num.* 8.

8. Canonici Cathedralis Eccleſiæ præcedunt Canonicos Collegiatæ, etiam in hac Eccleſia, non obſtante conſuetudine, *ead.* 2. *Octob.* 1597. 10. *Aug.* 1619.

9. Iidem præcedunt Curato in funeralibus, & aliis Proceſſionibus, ſtola induto, *eadem* 25. *Junii* 1615. 30. *Julii* 1616.

10. Non autem, ſi Canonici ſine Cruce, & conſenſu Capituli, uti ſinguli incedant, *ead.* 20. *Novembr.* 1603.

11. Canonici Cathedralis non Doctores in Congregationibus præferuntur Presbyteris Doctoribus, *eadem* 29. *Januarii* 1608.

12. Canonici Cathedralis ſunt in omnibus, & per omnia præferendi Magiſtratui ſæculari, quando non eſt de perpetuis, & majoribus, *ead.* 3. *Octobr.* 1615.

13. Et ideo ante Magiſtratum ſunt thurificandi, tam in Cathedrali, quam in aliis Eccleſiis, *ead.* 19. *Junii* 1605.

14. Referendarius Canonicus extra Eccleſiam præcedit etiam Dignitatibus, *ead.* 4. *Julii* 1626.

15. Canonicus paratus præcedit, etiam Decano, *ead.* 24. *Octobr.* 1609. 26. *Junii* 1610.

16. Canonici parati aſſiſtentes Epiſcopo præcedunt Vicario Generali, *ead.* 6. *Sept.* 1603. 13. *Martii* 1608. 27. *Feb.* 1610. 25. *Sept.* 1621. & *Congr. Epiſc.* 16. *Maji* 1600.

17. Et ſunt thurificandi ante Vicarium. *Congr. Rit.* 3. *Auguſti* 1601. 6. *Martii* 1610.

18. Poſita diſtinctione Præbendarum, in Presbyterales, Diaconales, & Subdiaconales, qui de novo obtinuerit Presbyteralem, debet præcedere habentes Diaconales, *ead.* 11. *April.* & 11. *Octob.* 1601. 23. *Martii* 1602. 17. *Junii* 1606.

19. Conſuetudo, ut obtineat locum ſecundum tempus admiſſionis, licet Præbendæ ſint diſtinctæ, quando omnes ſunt Presbyteri, & ſerviunt in celebrandis Miſſis, ſervanda eſt, *ead.* 10. *Jan.* 1604. 23. *Maji* 1603.

20. Qui Canonicatum dimiſit, & alium acquirit, ultimo loco ſedere debet, *ead.* 2. *Martii* 1609.

21. Collegiata inſignis ab ejus erectione præcedit aliis Collegiatis antiquioribus, *ead.* 24. *Martii* 1612.

22. Collegiata ſimplex præcedit Parochialibus, *ead.* 20. *Julii* 1602. 23. *Martii* 1619.

23. Etiamſi antequam erigeretur, illis cederet, *ead.* 25. *Februarii* 1606.

24. Canonici Collegiatarum præcedunt alios de Clero & ideo debent thurificari duplici ductu, Clerici Parochialium unico, *ead.* 19. *Januarii* 1613.

25. Iidem præcedunt Parochis in funeralibus, *ead.* 30. *Aug.* 1602. 2. *Aug.* 1603. 18. *Nov.* 1606. 9. *Maji* 1617. 14. *Aug.* 1618.

26. Præcedunt etiam omnibus Parochis in ſynodo, & Proceſſione, *ead.* 11. *Decemb.* 1613. 23. *Mart.* 1619. 4. *Apr.* 1620. *contra Steph. Gratian. Vide Barboſ. de Canon. cap.* 18. *num.* 68. & *de off. Parochi part.* 1. *cap.* 9. *num.* 9.

27. Canonici quicumque præcedunt Regularibus, etiam in eorum Eccleſiis *ead.* 11. *Martii* 1616. 31. *Martii* 1618.

28. Prior Collegiatæ, qui eſt caput Capituli, & Dignitas unica, cui ſolent a Sede Apoſtolica cauſæ committi, præcedit Canonico Cathedralis, *ead.* 20. *Dec.* 1601.

29. In Eccleſia Collegiata exempta, præſente uno Canonico Cathedralis cum Epiſcopo, & Abbate Collegiatæ ejuſdem cum ſuis Canonicis, prius incenſatur Canonicus, quam Abbas, *ead.* 7. *Febr.* 1604.

30. Prior abſque cura animarum Eccleſiæ Parochialis præcedit alios Beneficiatos antiquiores ejuſdem Eccleſiæ, tam intra, quam extra Eccleſiam, *ead.* 5. *Julii* 1631.

31. Inter plures Parochos, ſive Regulares, ſive ſæculares, attenditur prærogativa Eccleſiarum, non Regulæ, *eadem* 21. *Martii* 1609.

32. Inter Parochum a quo, & Parochum ad quem Defunctus effertur, præcedentia debetur Parocho ad quem, *ita Romæ fit, teſte Barb. de off. Parochi, cap.* 9. *num.* 13.

33. Cœleſtini præcedunt Olivetanis. *Rot. Rom.* 21. *Junii* 1625. *coram Burato dec.* 877.

34. Carmelitani in omni loco præcedere debent Fratribus de Mercede. *Congr. Rit.* 21. *Aug* 1604.

35. Capucini debent cedere iis Regularibus, qui ſub propria Cruce, & in proprio loco incedebant, antequam ipſi propriam Crucem deferrent, *ead.* 23. *Martii* 1619.

36. Mendicantes ubique cedunt Monachis, ead. *ibid.*

37. In materia præcedentiarum plurimum defertur conſuetudini. Rota apud Seraphinum *deciſ. ejuſdem* 964. etiamſi jus reſiſtat,

Proceſſio.

1. Poteſt Epiſcopus cum conſenſu Capituli conſtituere, & edicere, quo, & qua proceſſiones dirigi, & ad quas Eccleſias perduci debeant. Deciſum refert Fr. Leo *in Theſaur. p.* 4. *cap.* 2. *num.* 145.

2. Vicarius Generalis eamdem habet facultatem in decernendis Proceſſionibus. Deciſum refert Barb. *alleg.* 78. *n.* 5.

3. Stati dies pro gratiarum actione de Beneficio accepto ſint, Dominica dies, & Feria 5. Prov. 4.

4. Pro calamitatibus, Feria 5. 6. & Sabbathum, *ibid.*

5. Fiant ſemper mane, ſi Epiſcopo videbitur. Prov. 7.

6. Ad publicas Proceſſiones etiam pro bono publico, & honore, poſſunt compelli Canonici, & alii Beneficiati, vel Officia Eccleſiaſtica obtinentes. Deciſum a Congreg. Conc. 17. Julii 1597.

7. Exempti omnes, tam Clerici ſæculares, quam Regulares, & Monachi quicumque ad publicas Proceſſiones vocati, accedere compellantur. Trident. *ſeſſ.* 25. *cap.* 13.

8. Iis tantum exceptis, qui in ſtrictiori clauſura perpetuo vivunt, idem *ibid.*

9. Et iis qui fere ultra medium miliare a civitate abſunt. Congr. Conc. 5. Maji 1592.

10. Et iis item, qui ſunt nullius Diœceſis, vel nullum Officium, ſeu Beneficium in Civitate, aut Diœceſi obtinent. Deciſum refert Barb. *loc. cit. num.* 23.

11. Monachi Caſſinenſes non tenentur ire ad Proceſſiones, niſi juxta ſolitum. Congr. Rit. 10. Junii 1602. & 30. Julii 1616.

12. Fratres Joannis Dei non tenentur ire ad Proceſſiones. Greg. XV. Anno 1591. in Bullario.

13. Confraternitates laicorum non tenentur ire, quas tamen Epiſcopus vocare poteſt. Deciſum ſæpius referente Quaranta. *V. Præcedentia in fine.*

14. Sacerdotes inſervientes Religioni Hieroſolymitanæ vocari debent, & compelli ad Proceſſiones. Deciſum refert Barb. *alleg.* 78. *num.* 11.

15. Nomine Proceſſionum generalium comprehenduntur Rogationes. Congr. Epiſc. 12. Martii 1601.

16. Generales Proceſſiones a Cathedrali incipiant, vel a majore loci Eccleſia, & eodem redeant, niſi aliud Epiſcopo videatur. Prov. 1.

17. Decernat Epiſcopus, qui e Clero pluvialia induant. Prov. 4.

18. Cruces ferant Clerici talari veſte induti cum duobus luminibus. Prov. 5.

19. Canonici Lateranenſes ferant Crucem cum velo, ſeu panno appenſo. Congreg. Rit. 14. Januarii 1617. Salva contraria conſuetudine.

20. Capucini ferre poſſunt Crucem propriam. Paulus V. Anno 1617.

21. Campanæ pulſentur dum exit, & redit Clerus Prov. 4.

22. Item in iis Eccleſiis, per quas tranſitur, *ibid.*

23. Muſica inſtrumenta ne permittantur, *ibid.*

24. Preces in Eccleſia, ad quam itur, fiant a Clero majori loci, niſi aliud ferat conſuetudo, *ibid.*

25. Item Miſſa ab eodem, ſi fiat ſolemnis, *ibid.*

26. Non accedentes etiam Regulares, poteſt punire Epiſcopus Cenſuris, & pœnis arbitrariis. Deciſum refert Barb. ſupra num. 25.

27. Qui non venerit ante invocationem Sanctiſſimæ Trinitatis, ſi Litaniæ cantantur, habeatur pro abſente. Prov. 1.

28. In iis, quæ fiunt majorum juſſu intra Eccleſiam, Canonicis, & aliis de Choro, ex communi cenſu reſidentiæ tantum detur, quantum dari ſolet iis, qui interſunt Horæ Tertiæ: ſi longior ſit Proceſſio, triplum detur. Prov. 4.

29. Alii Clerici pœnis mulctentur, *ibid.*

30. Si Eleemoſynæ idcirco ſint diſtribuendæ, fiat diſtributio, peracta tota Proceſſione, *ibid.*

31. Proceſſio Sanctiſſimi Sacramenti conceditur omnibus in quacumque die infra Octavam ejuſdem. Greg. XIII. Anno 1573.

32. In Proceſſione, quæ fit in Feſto Corporis Chriſti, Eucharistia non deferatur humeris. Cong. Rit. 2. Junii 1618.

33. Deferatur a Celebrante, & in Veſperis diei Octavæ (ſi fit) ab eo, qui cantavit Veſperas, modo ſaltem ſit Canonicus in Collegiatis, eadem 12. Junii 1627.

34. Si Epiſcopus eo die non deferat Euchariſtiam, Canonici tamen induant Sacras veſtes, eadem 17. Martii 1628.

35. Non deferantur eo caſu Sanctorum Reliquiæ. Provinc. 4.

36. Tabernaculum geſtatorium habeat lunulam ſaltem argenteam auro litam, cum ſcuto ſuppoſito ejuſmodi operis, ut fragmenta Hoſtiæ colligi queant, *ibid.*

37. Umbella pretioſior adhibeatur, *ibid.*

38. Cerei in manibus Cleri ſint uniformes, *ibid.*

39. Priores Confraternitatis Sanctiſſimi Sacramenti eant a latere umbellæ poſt Canonicos, non ante. Congr. Rit. 30. Jan. 1616.

40. Mares a Fœminis ſeparentur in Proceſſione. Prov. 1.

41. Non e feneſtris inſpiciant laici. Prov. 4.

42. Non exhibeantur ſpectacula in viis. Prov. 1.

43. Eſculenta, ac poculenta vendendi, aut deferendi tollatur abuſus, *ibid.*

44. Indulgentiæ, ſi quæ ſunt, prænuncientur a Parochis. Prov. 4.

45. In Proceſſionibus Regularium, ne ingrediantur eo caſu in Eccleſias Monialium ſibi ſubjectarum. Cong. Epiſc. 24. Novembr. 1617.

46. In

46. In eorumdem Eccleſiis habentibus clauſtra, fiant Proceſſiones intra clauſtra tantum. Cong. Rit. 26. Februar. 1628.

47. Si non habent clauſtra, fiant prope muros Eccleſiæ, ſive exeundo ab una porta, & intrando per aliam Eccleſiæ portam, ſive per eamdem, eadem, *ibid.*

48. Extra ambitum Eccleſiæ non licet Regularibus facere proceſſiones, niſi de licentia, conſenſuve Parochi; ſalvis privilegiis, ſi quæ ſunt, eadem, *ibid.*

49. Proceſſiones Confraternitatum non debent extendi per vias, ſed circa muros Regularium, qui eas regunt. Congr. Rit. *ibid.* & Congr. Epiſc. 6. Auguſti 1591.

50. Sacrarum Imaginum Vexilla, ne Laicus ferat, ſi Clerus adſit, & poſſit ferre. Prov. 4.

51. Nulla ſimulacra B. V. Sanctorumve deferantur, ſed Imagines tantum ſerico panno depictæ, textilive opere elaboratæ, non obſtante inveterata conſuetudine. Prov. 7.

52. Liceat tamen Epiſcopo, certo loco, & tempore, & certis perſonis eam facultatem dare, ut Imagines, quæ apud populum peculiarem habent venerationem, circumferri poſſint, *ibid.*

V. Confraternitates, num. 24. 47. 48.
Hebdomada major, num. 5. 14.
Regularium jura ſub Epiſcopis, num. 37. 39.

ADDITIO.

2. In proceſſionibus edicendis debet Epiſcopus ipſe petere conſilium, non conſenſum a Capitulo. Congr. Rit. 29. *Martii* 1628.

2. Abſente Epiſcopo, ſpectat ad Vicarium Generalem edicere, & dirigere proceſſiones cum conſilio Capituli. *Cong. Rit.* 28. *Septembr.* 1604.

3. Non obſtante, quod Capitulum, vel alii ſint in quaſi poſſeſſione contraria per longum tempus, *Congr. Conc.* 16. *Febr.* 1619.

4. Nec obſtante etiam immemorabili conſuetudine. *Cong. Rit.* 24. *Apr.* 1619.

5. Prima Dignitas habet munus ordinandi proceſſiones intra, & extra Civitatem, abſente Epiſcopo, & Vicario, *eadem* 10. *Jan.* 1597.

6. Presbyteri, & Clerici Cathedralis omnes faciunt unum corpus cum Canonicis, & ſub una Cruce debent incedere, *eadem* 28. *Nov.* 1609.

7. Canonici in proceſſione intra Eccleſiam capite detecto, extra cum bireto in capite incedunt, *ead.* 30. *Martii* 1633.

8. Canonici Collegiatæ non debent incedere parati, ſicut Canonici Cathedralis, *eadem* 19. *Martii* 1607.

9. Teatini, Clerici Regulares S. Pauli vulgo Barnabitæ, Jeſuitæ, Pauperes Matris Dei Scholarum piarum non tenentur ire ad proceſſiones. Barb. *de jure Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 43. *num.* 170. 171. 172.

10. Regulares quantumvis exempti, tenentur accedere ad proceſſiones omnes publicas, & conſuetas, aut indictas pro bono publico, & honore. Deciſum refert Barboſ. *ibidem num.* 158.

11. Fratres B. Jo: Dei tenentur accedere. *Cong. Concil.* 4. *Julii* 1615. *apud eumdem Barb. ibid. num.* 160. *Corrige, quæ diximus in Manuali in hoc titulo, num.* 12.

12. Debent omnes accedere in numero decenti, debito, & conſueto. *Congr. Rituum* 30. *Auguſti* 1602.

13. Pœnæ, & cenſuræ imponendæ ſunt Regularibus in particulari pro proceſſionibus, non in Decretis, & ſi deliquerint, non ab Epiſcopo, ſed a Sac. Congr. Epiſc. debent puniri, *ead. Congr. Epiſcop.* 20. *Maji* 1616.

14. Fratribus Dominicanis conceſſa eſt proceſſio Sanctiſſimi Sacramenti in Dominica infra octavam Corporis Chriſti per vias ſolitas tantum, per quas inceperunt facere hujuſmodi proceſſionem. *Congr. Rit.* 24. *Novembris* 1615. 10. *Julii* 1629.

Protonotarii.

1. PRotonotarii participantes ſunt exempti a juriſdictione Ordinariorum in omnibus, niſi in flagranti crimine deprehendantur. Sixtus V. Anno 1585.

2. Extra Curiam in Miſſa ſolemni poſſunt uti Mitra, & aliis quibuſcumque Pontificalibus inſignis, etiam in Cathedralibus Eccleſiis de illorum Præſulum conſenſu, ſi præſentes ſunt, ſi abſentes, abſque eorum conſenſu, & eis irrequiſitis. Idem, *ibid.*

3. Item poſſunt facere ſibi celebrare Miſſam in loco convenienti, etiam non ſacro, & tempore cujuſvis Interdicti; cui intereſſe quoque poſſunt familiares eorum. Idem, *ibid.*

4. Si poſt decennium reſignaverint Officium Protonotariatus, adhuc per quinquennium gaudent prædictis privilegiis extra Urbem. Idem, *ibid.*

5. Nam in Urbe Rochetto tunc non utuntur, ut prius, neque locum habent, ut antea. Idem, *ibid.*

6. Præcedunt adhuc quoſcumque Prælatos, exceptis Auditoribus Rotæ, & Clericis Cam. Apoſtol. Idem, *ibid.*

7. Sufficit, quod per triennium fuerint de Collegio Protonotariorum, ut gaudeant prædictis Privilegiis. Urbanus VIII. Anno 1629.

8. Poſſunt deferre pileum nigrum cum cordulis vinlaceis circumornatum, & etiam ſerico violaceo ſuffultum cum floccis, & ornamentis ejuſdem coloris. Congreg. Rituum 17. Febr. 1607.

9. Præcedunt, & ſedent poſt Epiſcopum ſupra Canonicos tam Patriarchalium in Urbe, quam Cathedralium extra Urbem. Cong. Rituum 4. Maji 1613.

10. Protonotarii Apoſtolici non participantes ſub Ordinariis ſunt tamquam delegatis Sedis Apoſtolicæ. Trident. *ſeſſ.* 24. *cap.* 11.

11. Qui ex privilegio violaceis utuntur veſtibus, ſi Canonici ſunt, poſſunt deferre intimam veſtem violaceam ſub cotta, & almutia. Congreg. Rituum 14. Januarii 1612. & 11. Decemb. 1627.

12. Qui deferunt Rocchettum ſub cotta tanquam Protonotarii, & Canonici ſimul, non lucrantur diſtributiones, eadem 12. Decemb. 1626.

13. Non poſſunt uti habitu Prælatitio in Choro, ſi Canonici ſint, vel Dignitates; alias amittunt diſtributiones, eadem 17. Junii 1623.

14. In proceſſionibus, ſi non ſunt Canonici, poſſunt incedere cum mantelletto, & Rocchetto, eadem 29. Julii 1626.

15. Non poſſunt benedicere paramenta, eadem 17. Julii 1627.

16. Non poſſunt in Miſſa geſtare Annulum, eadem 11. Febr. 1623.

17. Neque debent ſumere paramenta de Altari, eadem 6. Martii 1610.

18. De loco, & ſede eorumdem.

V. Præcedentia, num. 18. 31.
V. Judex Synodalis, num. 8.

ADDITIO.

1. Protonotarius de non participantibus poteſt uti mantelletto coloris violacei. Congr. Rit. 18. Julii 1626.

2. Neque poteſt prohiberi in Eccleſiis, & functionibus Eccleſiaſticis, ead. 18. Sept. 1530. & 5. Julii 1631.

3. Poteſt apponere pileum ſuper inſignibus. Deciſum refert 21. Aug. 1601. Barboſ. de jure Eccl. l. 1. c. 23. n. 29.

4. In civilibus eſt exemptus a juriſdictione Ordinarii quoad cauſas excedentes ſummam 25. Ducatorum ex Bulla 8. Leonis X. Deciſum refert. 14. Decembris 1630. *ibid. num.* 35.

5. Et licet ſervitio alicujus Eccleſiæ non ſit adſcriptus, incedens in habitu Clericali gaudet privilegio Fori, tam in civilibus, quam in criminalibus. Deciſum refert idem, *ibid. num.* 36.

6. Poteſt in Miſſa geſtare annulum, ſed ſine gemma. Congr. Rit. 21. Aug. 1601.

7. Protonotarius, qui ſit prima Dignitas, poteſt deferre in Choro Rocchettum cum mantelletto, eadem, *ibid.*

8. Poteſt eſſe Conſervator. Deciſum refert, Barb. loc. cit. c. 23. n. 28.

Punctatores.

1. QUatuor ſunt; duo, quorum alter a Capitulo, alter ab Epiſcopo, notent abſentiam, & errata Canonicorum: tertius Manſionariorum: quartus, qui peccant contra Epiſcopi leges notet. Prov. 1.

2. Epiſcopus eligere poteſt, quem voluerit, idoneum Clericum, *ibid.*

3. Et poteſt cogere quoſcumque ad hoc munus, *ibid.*

4. Jurent initio Officii, & in Synodo Diœceſana, lectis prius Tabellis, ac eorum ſtatutis. Prov. 4.

5. Trimeſtre ſit eorum Officium, niſi prorogetur, *ibid.*

6. Singulis diebus ſi opus eſt, poſt Officium divinum errata ſingula exponantur a Punctatore, ut Præfectus dijudicet, niſi aliud Epiſcopo videatur circa hunc morem, *ibid.*

7. Singulis Hebdomadis duo primi conferant inter ſe quæ notarint, & concordent. Prov. 1.

8. Si diſcordent, Epiſcopus, aut Vicarius ſine forma judicii componat, *ibid.*

9. In fine anni fiat computatio coram Deputatis a Capitulo. Prov. 3.

10. Si aliquem injuria notarint, vel notandum prætermiſerint, ſatisfaciant de ſuo, & integras unius hebdomadæ amittant diſtributiones. Prov. 1.

11. Cuſtodiantur libri punctationum, & ſingulis menſibus Epiſcopo, & Capitulo, ſi videbitur, exhibeantur, *ibidem.*

ADDITIO.

1. Poteſt Epiſcopus cogere Canonicos ad Juramentum de Punctando fideliter in Choro. Congreg. Conc. 17. Martii 1619. apud Barb. de Canon.

Quadrageſima.

1. IN Dominica Quinquageſimæ publicetur Decretum ſequens.

2. Qui poſt mediam noctem, quæ diem Quadrageſimæ præcedit, ſi cibis veſcitur prohibitis, aut perſonatus incedit, puniatur, arbitrio Epiſcopi, pœna Interdicti. Pr. 7.

3. Signum autem mediæ noctis exactæ Majori Campana detur, *ibid.*

4. In prima Dominica Quadrageſimæ publicentur excommunicationes omnes a Sacris Canonibus impoſitæ, & in Bulla Cœnæ præſertim, & quæ Epiſcopo ſunt reſervatæ, ſummatim. Prov. 3.

5. Parochi initio Quadrageſimæ convocent populos, & agant, ut concilientur diſſidentes, concubinarii revocentur, aberrantes reducantur. Prov. 5.

6. Excitentur populi ad ſeveriorem morum diſciplinam in veſtibus, colloquiis, operibus pœnalibus, ſeparatione thori, venationibus, deliciis, & conviviis, *ibid.*

7. Dent ſe orationi, eleemoſynis, frequentiori Sacramentorum uſui, octavo quoque die, *ibid.*

8. Mane a foreoſibus judiciis abſtineant. Prov. 4.

9. Concionis tempore officinæ ne pateant. Prov. 5.

10. Qui cibis vetitis veſcuntur, ne publice comedant, etiam a ſuis ſeparatim. Prov. 2.

11. Ne cibi vetiti venales proponantur, ſed certis tantum conſtitutis locis. Prov. 5.

12. Neque tabernarum valvis omnino patentibus, neque in foro, neque in via publica, *ibid.*

13. Neque niſi ab iis, qui vendendi facultatem habent, & in ſcriptis ab Epiſcopo, *ibid.*

14. Neque omnis carnis genus, niſi quod eſt uſui ægrotis, *ibid.*

15. Neque omnibus, niſi ſcripto emendi facultatem habentibus, quæ facultas ceſſet, cauſa ceſſante, *ibid.*

16. Facultas detur per dies decem, & iterum, & deinceps, *ibid.*

17. Cauponæ, Tabernarii ne dent cibos vetitos, niſi nominatos in licentia ſcripta, neque viatoribus quibuſcumque, *ibid.*

18. Neque patiantur aliunde coctos aſportari, *ibid.*

19. Pœnæ infligantur graviſſimæ violatoribus, *ibid.*

V. Benedictio, num. 14. *Excommunicatio*, *num.* 34. *Peſtis*, *num.* 9.

Quæſtores.

1. QUæſtores ii ſunt, qui quæſtum ſibi referunt, Bald. apud Barb. *alleg.* 109. *num.* 6.

2. Regulares quæſtuantes extra loca, ubi habent Monaſteria, tenentur oſtendere Epiſcopo loci licentiam ſuorum Superiorum. Deciſum refert Barb. *num.* 8.

3. Laici non poſſunt quærere eleemoſynas pro aliqua cauſa, niſi cognita per Epiſcopum. Barboſ. *ibid. num.* 9.

4. Omnes Indulgentiæ quæſtuariæ revocatæ ſunt a Pio V. refert Barb. *num.* 12.

5. Pravi eleemoſynarum quæſtorum abuſus tollantur, & quæſtores excludantur. Trid. *ſeſſ.* 21. *cap.* 9.

6. Et præſertim pro conſecutione Indulgentiarum. Idem *ſeſſ.* 25. *Decr. de Indulg.*

7. Poteſt Epiſcopus eos licet exemptos incarcerare, excommunicare, & caſtigare. Barboſ. *loco cit. n.* 3.

8. Sedes Apoſtolica ſolet concedere cum his conditionibus:
Ne dicantur quæſtores, ſed collectores eleemoſynarum.
Ne publicent Indulgentias.
Ne concionentur. *V. Concio Sacra*, num. 14.
Ne circumferant privilegia, aut Reliquias.
Ne pulſent Campanulam, excepto Ordine S. Antonii Vien. aliave inſtrumenta.
Ne petant eleemoſynam tanquam debitam, aut ſolitam.
Nec ulla arte, prætextuve dicendæ orationes.
Ne utantur minis, nec imprecationibus,
Ne faciant ullam conventionem ſuper eleemoſynis, etiam pio loco utilem pro quo petunt. Zerol. *in Praxi part.* 1. *V. Quæſtores.*

Hæc eadem præſcribit Gregorius XIII. Ordini S. Antonii Viennenſ. Diœceſis Anno 1582. cui etiam prohibet benedictiones animalium in ſtabulis, & annis ſingulis peti jubet ab Ordinariis licentiam.

V. Locorum piorum cura, *num.* 12. *& ſeq. Regularium jura ſub Epiſcopis*, *num.* 48. 49.

Quarta Epiſcopalis, & funeralium.

1. DE omnibus legatis, & relictis Eccleſiis exiſtentibus in Diœceſi competit quarta pars Epiſcopo, Sylv. *V. Canonica portio*, §. 4.

2. Et hanc non ſolvit hæres, ſed Eccleſia, cui legatum fuit, Covarruv. in *cap. Officii Teſtam. num.* 1, *circa ult.*

3. Non habet locum in funeribus ex charitate piorum locorum. Congr. Epiſc. 20. Nov. 1588.

4. Neque in legatis, eadem 17. Sept. 1585.

5. Præſertim in legato maritandi puellas, eadem 14. Sept. 1592.

6. Neque, quando relinquitur pauperibus in genere. Barb. *alleg.* 86. *num.* 11.

7. Neque in relictis pro ornamentis, cereis, fabrica Eccleſiæ, choro, pictura, calice, anniverſariis. Idem, *ib. n.* 23.

8. Neque quando legatur, ut omni anno fiat ſolemnitas alicujus Sancti, vel conſtituatur Præbenda, Altare, aut Pulpitum, &c. Idem, *num.* 25.

9. Neque quando quis donat Eccleſiæ in vita donatione inter vivos. Idem, *num.* 26. & Sylv. *loc. cit.*

10. In his, & aliis ſtandum eſt conſuetudini locorum. Covarr. *loc. cit.*

11. Quæ ſolita eſt perſolvi ante 40. annos, ac poſtea fuerit aliquibus conceſſa, eadem integre perſolvatur. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 13.

12. Non comprehendit Monaſteria ædificata a 40. annis citra, aut quæ in dies ædificantur, præſuppoſito quod ſint ejus Religionis, cui Sedes Apoſtolica indultum ſit, ut non teneatur eam ſolvere Epiſcopo. Deciſum refert Joann. de la Cruz *de ſtatu Relig. lib.* 2. *cap.* 19. *dub.* 5. *concluſ.* 2, *in fin.*

13. Quarta earum Confraternitatum funera aſſociantium debetur Parocho. Congr. Epiſc. 15. Martii 1616.

14. Quarta funeralium debetur Rectori, non Regularibus, etiamſi Rectoria ſit Sæcularis in Eccleſia Regulari, eadem 3. Julii 1615.

15. Non tenentur Clerici Regulares ad ſolvendum Epiſcopo quartam funeralium. Rot. 15. Januarii 1618. coram Decano. Nald. *V. Sepultura*, *num.* 14.

ADDITIO.

1. Stante conſuetudine in Civitate, quod jus ſepeliendi peregrinos, & viatores ſpectet ad Cathedralem; quarta funeralis non debetur Parocho, intra cujus limites viator retentus pro delicto, & habilitatus cum cautione decedit. *Cong. Conc.* 22. *Januar.* 1628.

2. An Confraternitates debeant ſolvere Epiſcopo quartam Canonicam, DD. affirmant, ſed verius negant, ſi metræ ſunt laicales, aut ex mera devotione auctoritate Epiſcopi inſtitutæ. Barb. *de jure Eccl. lib.* 3. *cap.* 17. *num.* 18.

3. Quarta funeralis Epiſcopi non poteſt locari. Congr. *Epiſc.* 14. *Decemb.* 1592.

4. Parocho debetur, ſeu etiam Sacerdoti animarum curam exercenti. DD. eum Barboſ. *loco cit. c.* 24. *num.* 19. 21.

5. Illius nimirum Eccleſiæ, in qua Parochianus ſolet recipere Sacramenta, caſu quo alibi audiret divina, *ib. n.* 24.

6. In caſu dubio: An debeatur Epiſcopo, vel Parocho, præfertur Parochus ex cauſa oneroſa, Epiſcopus ex cauſa lucrativa, *ibid. num.* 25.

7. Etiamſi Parochianus moriatur ob bellum, peſtem in villa, dummodo in Parochia domicilium habeat, *ibid. num.* 27.

8. Etiam, quando ægrotus mutat Parochiam, *ib. n.* 27.

9. Vel ægrotus cum bonis ſuis ad Religionem ſe transfert, pendente anno probationis, ſi in eo moriatur, *ibid. num.* 18.

10. Si poſtridie, quam ſepultum eſt cadaver, cum cereis &c. ſolemnis Miſſa cum majori quantitate cereorum, de his quoque quarta debetur Parocho. *Congr. Epiſc. auditis partibus* 3. *Aug.* 1621.

11. De candelis, quas fratres, & alii presbyteri in funeribus geſtare ſolent in manibus, non datur quarta Parocho, ſed ſunt geſtantium. DD. apud Barb. *loc. cit*, *n.* 39. *& in ſeq.* plura habes de hac materia.

Referendarii.

Vide Exempti, *num.* 5. *Functiones Epiſcopales*, *num.* 24. *Præcedentia*, *num.* 21.

ADDITIO.

1. Poſſunt celebrare, & facere celebrare circa auroram, & in locis interdicto Eccleſiaſtico ſuppoſitis. *Sixtus V.* 10. *Kalend. Octob.* 1587. §. 11.

2. Cedunt locum Auditori confidentiarum. *Congr. Rit.* 6. *Decemb.* 1621.

Regularium virorum Monaſteria.

1. NON poſſunt erigi nova Monaſteria, niſi vocatis aliorum Monaſteriorum Prioribus, & cognita cauſa, an ſine aliorum damno ea erigi poſſint, Greg. XV. Anno 1621. * Urb. VIII. Anno 1625. *

2. Vocatis etiam Prioribus Conventuum per quatuor milliaria diſtantium. Greg. XV. *ibid.*

3. Nec

3. Nec alit poſſint habitare, & ſuſtentari duodecim, idem *loc. cit.*

4. Vel conſtituerit Ordinario, totidem ibi ſuſtentari poſſe, Greg. XV. *ibid.*

5. Si nulli ſint ibi Regulares; accedat conſenſus incolarum loci, idem *ibid.*

6. Si detur appellatio, nihil interea innovetur, idem *ibid.*

7. Revocatæ ſunt licentiæ omnes pro fundandis locis Regularium: Urban. VIII. Anno 1624.

8. Et qui prætextu licentiarum revocatarum ſine licentia Ordinarii, & non ſervata forma Gregor. XV. prædicta fundarit, pœnam incurrit privationis vocis, Officiorum, inhabilitatis, & ipſo facto excommunicationis, idem *ibid.*

9. Non poſſunt ædificari Eccleſiæ Regularium in loco non exempto, ſine conſenſu Ordinarii loci. Barb. *alleg.* 26. *n.* 3.

10. Monaſterium, in quo nondum poſitus eſt Religioſorum Conventus, ſed ſolum nonnulli Religioſi deputati fabricæ, non eſt obligatum Clauſuræ. Deciſum referunt DD. *loco cit. num.* 15.

11. Item videtur dici poſſe de iis domibus, in quibus non vivitur in forma Conventus, nec ibi eſt Eccleſia cum Euchariſtia, niſi alias ſubjectæ fuerint Clauſuræ. Bonac. *loc. cit. num.* 5.

12. Si de Clauſtrorum finibus eſt dubitatio, per loci Ordinarium, & Superiores Regularium explicetur. Prov. 4.

13. Sacriſtia comprehenditur ſub clauſura. Congreg. Epiſcop. 18. Aprilis 1605. refertur etiam a Corolano *de caſibus reſerv. part.* 2. *caſ.* 3. *quæſt.* 4. *num.* 31. Negat Bonac. quando immediate ab Eccleſia in Sacriſtiam itur, *de clauſ. quæſt.* 5. *punct.* 1. *n.* 4. affirmat Sanchez *in op. mor. l.* 6. *cap.* 17. *num.* 7.

14. Horti, viridaria, vineæ, quæ Monaſteriis Regularium continentur ſunt adjuncta, ut ad ea a Monaſteriis aditus ſit, nulla via locove publico interjecto, Clauſtrorum finibus comprehenduntur.

15. Infirmariæ, ſeu domus deputatæ ad recipiendos infirmos, vel Religioſos, ut hoſpites, non obſtringuntur Clauſura. Deciſum refert Sanchez *loc. cit. n.* 19. & Sorbus. *Ingredi*, *n.* 11.

16. Non poſſunt ingredi mulieres, niſi ad ea clauſtra, in quibus Miſſa, Officia, & Proceſſiones fieri ſolent. Pius V. Ann. 1566.

17. Sub pœna excommunicationis Papæ reſervatæ, idem *ibidem*.

18. Et Regularibus admittentibus fœminas, imponitur pœna ſuſpenſionis a Divinis ipſo facto, privationis Officiorum, inhabilitatiſque ad illa, idem *ibid.*

19. Quotannis ſemel hoc Decretum, & ſæpius arbitrio Epiſcopi publicetur. Prov. 3.

V. Immunitas Eccleſiaſt. n. 6.

Regularium jura ſub Epiſcopis.

1. ANte Profeſſionem nulla renunciatio valet, niſi cum licentia Epiſcopi, ſeu Vicarii. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 16. *de Regular.*

2. Poteſt Epiſcopus declarare nullam eſſe Profeſſionem factam ante annum ætatis 16. Deciſum referunt DD. apud Barboſ. *alleg.* 101. *n.* 1.

3. Et judicare de nullitate Profeſſionis ob alias cauſas, intra quinquennium a Profeſſione emiſſa, una cum Superiore Profeſſi. Trid. *loc. cit. cap.* 19.

4. Hoc eſt coram Epiſcopo loci, & Superiore Monaſterii, in quo facta eſt Profeſſio, deducendæ ſunt cauſæ nullitatis. Deciſum refert Barb. *alleg.* 104. *n.* 12.

5. Superior non poteſt ſolus ſine Ordinario ejicere Profeſſum, ob nullitatem Profeſſionis. Deciſum anno 1618. refert Ric. *in praxi reſol.* 20.

6. Poteſt Epiſcopus compellere per Cenſuras, ut reſtituantur Novitio diſcedenti omnia, quæ attulerat. Trident. *loco cit. c.* 16.

7. Epiſcopis ſubduntur ii, qui neque Capitulis Generalibus, neque congregantur ad præſcriptum Conc. Trid. neque a Metropolitano convocantur, neque habent Ordinarios Viſitatores. Vide *loc. cit. cap.* 8.

8. Ubi non habitant duodecim in domibus fundatis poſt Decretum Urb. VIII. ii ſubduntur omnimodæ Juriſdictioni Epiſc. Urb. VIII. Anno 1625.*

9. Et valet hoc Decretum etiam extra Italiam, idem Anno 1626.*

10. Subduntur & ii, quibus imminet animarum cura perſonarum ſæcularium, in iis, quæ ad eamdem curam pertinent. Trident. *loco cit. cap.* 1.

11. Neque ibi deputari poſſunt Curati etiam amovibiles, niſi de conſenſu Epiſcopi, & prævio examine, idem *ibidem*.

12. Exceptis Monaſteriis, in quibus habitant Capita Ordinum, vel Generales, vel Abbates, aut alii habentes Juriſdictionem Epiſcopalem, & temporalem in Parocho, & Parochianos, idem *ibid.*

13. Subduntur item Epiſcopis loca, & perſonæ Militiæ S. Jo. Hieroſolymis in iis tantum, quæ concernunt curam animarum, & Sacramentorum adminiſtrationem. Gregor. XIII. Anno 1584.

14. At reſpectu dictorum Militum Viſitationes, & Conſecrationes, & Benedictiones fiant gratis ab Epiſcopis abſque impenſa, & onere. Pius V. anno 1570.

15. In Sacramentorum qualibet adminiſtratione omnimode ſubjiciuntur Epiſcopis, uti delegatis Sedis Apoſtol. Gregor. XV. Anno 1622.*

16. Non tamen poſſunt præſcribere Regularibus, ut certis tantum in locis, temporibus, & perſonis miniſtrent Sacramentum Pœnitentiæ, vel reſtringere eorum Privilegia in miniſterio Sacramentorum, idem in Declaration. Anno 1623.*

17. Neque prædicta exequi poſſunt in perſonas Regulares particulares, idem *ibid.*

18. Atque hæc facultas Epiſcopis conceſſa non competit inferioribus Prælatis habentibus quaſi Epiſcopalem Juriſdictionem, *ibid.*

19. Debent Epiſcopi approbare cauſam, quæ debet eſſe publica, exponendi a Regularibus Sanctiſſimam Euchariſtiam. Congreg. Epiſc. 27. Maji 1683.

20. Non autem cauſam privatam, dummodo e Tabernaculo non extrahatur Euchariſtia, & velata remaneat, ita ut nec Hoſtia videatur, ead. *ibid.*

21. Poſſunt Regulares habere apud ſe, pro ſuorum uſu, Oleum infirmorum, ead. 20. Febr. 1601.

22. Adminiſtrantes Sacramenta Euchariſtiæ, vel extremæ Unctionis, vel Matrimonii, infirmis, &c. ſine licentia Parochi, poſſunt ab Epiſcopis excommunicari. Ricc. *in praxi reſolut.* 219.

23. Debent ab Ordinario loci, cui a Superiore ſunt deputati, ſuſcipere Ordines. Barb. *alleg. n.* 58.

Vide Ordo a n. 29.

24. Item debent ab eodem petere Chriſma, Conſecrationem Eccleſiarum, & ea quæ ſunt Ordinis Epiſcopalis, Barb. *alleg.* 105. *n.* 65.

25. Item Cœmeterii Benedictionem, primi lapidis impoſitionem, & ſi bis aut ter requiſitus Epiſcopus loci negaverit alienus adiri poteſt. Leo X. Anno 1516.

26. Tenentur ad obſervantiam dierum Feſtorum ab Epiſcopo præceptorum. Trident. *ſeſs.* 25. *cap.* 12.

27. Non tamen tenentur ad Officia Feſtorum. Deciſum refert Barboſ. *alleg.* 105. *n.* 34.

28. Tenentur ad Officium de Patrono, non ad Octavam. Congreg. Rituum 27. Martii 1628.

29. Poſſunt celebrare Miſſam in Eccleſia Sæculari de conſenſu ſolius Rectoris. Congr. Epiſc. 5. Januar. 1617.

30. Non tenentur expectare tempus Miſſæ Parochialis, ut celebrent in ſuis Eccleſiis, eadem 30. Jun. 1592.

31. Poteſt Epiſcopus cogere Regulares ut lectionem Sacræ Scripturæ in Monaſteriis ſuis habeant, ſi commode fieri poteſt, *ſeſs.* 5. *cap.* 1.

32. Concionari non poſſunt in propriis Eccleſiis ſine benedictione Epiſcopi, neque in alienis ſine licentia, & benedictione ejuſdem. Idem *ibid. cap.* 2.

33. In concionibus ad populum utantur Evangeliis, & Epiſtolis, quæ leguntur a Clero Sæculari ejus Eccleſiæ, ubi degunt. Congr. Conc. Anno 1604. * & Deciſum refert Quaranta. *V. Privilegia Regularium.*

34. Poſſunt Epiſcopi eos punire, qui prædicant in propriis Eccleſiis, Epiſcopo contradicente, vel ſine ejuſdem benedictione, aut in alienis ſine licentia. Greg. XV. Anno 1622.

35. Non debent impediri Regulares, quo minus in quadrageſima concionem habeant in ſuis Eccleſiis, etiam ſi non fuerit conſuetudo. Congregatio Epiſcoporum 5. Junii 1590.

36. Neque debet denegari benedictio pro concione ſine cauſa, eadem 22. Auguſti 1615.

37. Ad publicas Proceſſiones compelli poſſunt ab Epiſcopo, iis exceptis, de quibus ſupra, *Proceſſio.* Trident. *loc. cit. cap.* 26.

38. Ad Epiſcopum ſpectat componere controverſias de præcedentia. Idem *ibid. V. præcedentia.*

39. Exempti a Proceſſionibus, ſi tamen accedant, non idonee Epiſcopus poteſt eos deinde cogere. Nald. *Privilegium*, *n.* 3.

40. Non poſſunt publicare Indulgentias ſine Epiſcopi conſenſu. Trid. *ſeſs.* 6. *cap.* 3. *ſeſs.* 24. *cap.* 11.

41. Poteſt Epiſcopus cogere Regulares, ut in Offertorio Miſſarum Conventualium in Dominicis enuncient fidelibus Feſta, & jejunia, quæ occurrunt. F. Emanuel Rodriquez, *quæſt. Regul.* 1. *q.* 33. *art.* 7.

42. Cenſuræ, & Interdicta, etiam ab Ordinariis promulgata, mandante Epiſcopo a Regularibus publicentur, & ſerventur. Trident. *loc. cit. cap.* 12.

43. Tempore Interdicti ab Epiſcopo non poſſunt Regulares admittere laicos ad divina, ſi privilegia conceſſa fuerunt ante Concil. Trid. Deciſum refert Garz. *part.* 5. *cap.* 4. *n.* 67. oppoſitum docent alii apud Barboſ. *allegat.* 105. *num.* 44.

44. Non poſſunt Regulares cum Cruce intrare Parochias ad levanda cadavera, niſi præmonito, & non recuſante Parocho; & tunc ſine illius, & Ordinarii præjudicio ſalvo antiquo uſu & pacifico. Leo X. Anno 1516.

45. In funeribus ſe conferant ad Eccleſiam Parochialem, & inde cum Parocho ad domum Defuncti. Congr. Epiſc. 26. Auguſti 1616.

46. Si cadaver eſt repoſitum in aliqua Eccleſia, ut inde transferatur alio, ſe conferant ad eamdem Eccleſiam, in qua eſt cadaver, eadem, *ibid.*

47. Diſputationes litterariæ Regularium extra Comitia generalia, ne fiant in Eccleſia, eadem 17. Januar. 1594.

48. Non tenentur Mendicantes petere licentiam ab Epiſcopo quæritandi, eadem 6. Octobris 1597. & Cong. Conc. Anno 1621. Decreto impreſſo. *

49. Sed tenentur quæſtores eorum oſtendere Ordinario licentiam Superiorum ſuorum. Deciſum Anno 1625. apud Barboſ. *alleg.* 105. *n.* 51.

50. Poteſt Epiſcopus punire Mendicantes habentes plures campanas, cum debeant eſſe contenti una. DD. apud Barb. *ibid. num.* 62. ſalva conſuetudine: ſed non poſſunt eos prohibere ne pulſent campanas pro Horis, & Miſſa, antequam pulſetur campana majoris Eccleſiæ. Cong. Conc. Decreto edito 1604.

51. In locis exemptis ſuæ Diœceſis, poteſt Epiſcopus facere ſolemnes Benedictiones, & divina Officia celebrare, idem, *ibid. num.* 66.

52. Oblati laici, qui degunt extra Monaſteria, non gaudent Privilegio fori. Cong. Epiſc. 22. Martii 1583.

53. Tertiarii mantellati, corrigiati, chordellati, & alii in omnibus Propriis habitantes, communionem in Paſchate, extremam Unctionem, & alia Sacramenta (excepto Pœnitentiæ) a proprio Parocho recipiant. Leo X. Anno 1516.

54. Non poſſunt Epiſcopi viſitare Altaria Eccleſiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura; neque loca, ubi aſſervatur Euchariſtia, vel ubi confeſſiones audiuntur. Greg. XV. *in Decl. citato Anno* 1623.

55. In cauſis civilibus conveniantur Regulares coram Superioribus, vel eorum Conſervatoribus. Paul. V. *Anno* 1607.

56. Conſervatores eorum indicandi erunt Epiſcopo, qui debet eis idcirco præfigere terminum ad indicandum. Congreg. Epiſc. 28. Martii 1688.

57. Si non indicant, conveniri poſſunt a laicis coram Ordinario, eadem *ib.*

58. Conſervatores eorum non ultra duas dietas a loco ſuæ habitationis trahere alios ad ſe poſſunt. Leo X. *Anno* 1516. *Vide ſupra Conſervatores.*

59. In cauſis mercedum, & miſerabilium perſonarum poteſt Epiſcopus, tamquam delegatus Sedis Apoſtolicæ, cogere Regulares debitores, extra Monaſterium degentes ad ſolvendum, licet in partibus habeant deputatum Judicem a Sede Apoſtolica. Trid. *ſeſſ.* 7. *cap.* 14.

60. Poteſt Epiſcopus compellere Regulares exemptos ad reddendam rationem coram ſe executionis teſtamentorum, & negligentes punire. DD. apud Barboſ. *alleg.* 82. *num.* 34.

61. Ex Defuncti juſtitia, ſi non poteſt haberi recurſus ad Papam, ſeu Superiorem exemptorum, poteſt adiri Ordinarius. Barboſ. *alleg.* 105. *num.* 67.

62. In criminalibus poteſt Epiſcopus capere, & remittere Regularem ad Competentem, ſi fugæ ſit periculum, & quando non poteſt expectari auctoritas Judicis Regularium. DD. apud Barb. *ib. n.* 64.

63. In cauſis hæreſis omnes Regulares ſubjacent Epiſcopis. Paul. V. 26. Septembr. 1606.

64. Et præſertim in cauſa Conceptionis B. V. Decretum S. Inquiſit. 31. Auguſti 1617. 24. Maji 1622. *

65. Et in cauſa ſollicitationis mulierum in Confeſſione, eadem Congr. S. Inquiſit. 30. Auguſti 1622. *

66. Extra Monaſterium degentes, ſi delinquant, ab Ordinario puniuntur. Trid. *ſeſs.* 6. *cap.* 3.

67. Qui ita notorie deliquerit, ut ſcandalo ſit populo; ſi non punitur a Superiore, ſed ad alium locum tranſmittitur, debet revocari ad priorem locum, ut Ordinario ſubjaceat. Clem. VIII. An. 1596.

68. Infra terminum ab Ordinario præfigendum, *ibid.*

69. Alias Epiſcopus loci, ad quem fuit tranſmiſſus, in eumdem ſevere animadvertat, ſive requiſitus a priore Epiſcopo, ſive informatus de delicto, *ibid.* ex Trident. *ſeſs.* 25. *cap.* 14.

70. Qui ſine mandato Superiorum in ſcriptis obtento a ſuis Conventibus recedit, ab Ordinario tamquam deſertor ſui inſtituti puniatur. Trid. *ſeſs.* 25. *cap.* 4.

71. Qui ſtudiorum cauſa ad Univerſitates mittitur, in Conventibus tamen habitet, alioquin ab Ordinario contra eum procedatur, idem *ibid.*

72. Qui ſine Priore cum aliis exiſtit in aliqua domo ad erectionem Monaſterii deſtinata, & deliquerit, ab Ordinario puniri poterit. Deciſum apud Barb. *allegat.* 105. *n.* 16.

73. Non autem poterit, ſi ſub Superiore cum aliis conventualiter vivat. Deciſum a Congreg. Concil. 24. Maji 1588.

74. Si incedunt ſine habitu extra Monaſterium; poſſunt ab Epiſcopo puniri. DD. apud Barboſ. *loc. cit. num.* 61.

75. Poteſt Epiſcopus abſolvere Regularem percutientem Clericum Sæcularem. Barb. *ib. num.* 52.

76. Et de æquitate Regulares exemptos ſe invicem percutientes. Idem *ibid. n.* 54. *alleg.* 41. *num.* 17. & 18.

77. Poſſunt Regulares ſe ſubjicere Epiſcopo quoad diſpenſationes Epiſcopales. Nald. *V. Irregul. num.* 30.

78. De licentia ſuorum Prælatorum, vel ea injuſte denegata. Sanch. *tom.* 1. *Decal. lib.* 4. *cap.* 39. *num.* 26.

79. Epiſcopus item abſolvit laicos percutientes Regularem, non Superior Monachorum. Barb. *alleg.* 105. *n.* 54.

80. Crimen aſſaſſinii impoſitum Militibus Hieroſolymitanis, ſeu eorum donatis, familiaribus, ſervitoribus, ſeu presbyteris eorum ſæcularibus, & aliis inſervientibus actu, ad Superiores eorum ſpectat, adjuncto loci Epiſcopo, excommunicationis lata ſententia contra alienos Judices. Clemens VIII. An. 1595. 18. Decemb.

81. Apoſtatæ debent ab Epiſcopo loci, ubi moram trahunt, capi, & conſignari Superioribus eorum. Urb. VIII. cum Congr. Conc. 21. Septembr. 1624.

82. Ejecti extra Religionem degentes ſint perpetuo ſuſpenſi ab exercitio Ordinum ſublata Ordinariis locorum facultate dictam ſuſpenſionem relaxandi, ſeu moderandi. Idem *ibid.*

83. In dandis litteris Teſtimonialibus projectis juxta Decretum, Greg. IX. *in cap. fin. de regul.* oneratur conſcientia Ordinariorum. Idem *ibid.*

84. An Confeſſarii Sæculares poſſint audire Confeſſiones Regularium diſtinguit Ugol. *de poteſt. Ep ſc. cap.* 2. *num.* 9. Poſſe in Jubilæis generalibus: non poſſe in Bulla Cruciatæ, & ſpecialibus privilegiis laicorum ex Decreto perpetuo Clementis VIII. Ann. 1599. renovata ab Urbano VIII. 1630. *

85. Et eodem modo poteſt, & non poteſt reſpective Regularis approbatus ab Ordinario audire Confeſſiones Regularium alterius Ordinis. Idem *ib.*

86. Tres Conſtitutiones Pii V. in favorem Regularium, revocatæ fuerunt a Greg. XIII. Ann. 1572.

87. Alia Pii V. in favorem Militum Hieroſolymitanorum fuit revocata in favorem Ordinariorum a Greg. XIII. Ann. 1580.

Vide Archiepiſcopus, num. 30. 32. 33. *Benef. Paroch. Proviſio, n.* 39. *& ſequentib. Cenſura, num.* 13. *Cleri conventus, num.* 2. *Concil. Provinciale, num.* 44. 74. *Concio Sacra, num.* 1. 3. 11. *& ſequentibus. Confeſſarius, num.* 6. 22. 23. *& ſequentibus. Confirmatio, num.* 20. *Confraternitates, num.* 2. 8. *Conſervatores per totum. Decimæ, num.* 8. *Eccleſia, n.* 2. *Euchariſtia, num.* 23. 24. 53. *Examinatores, num.* 4. 5. 7. *Exempti, num.* 2. *Exequiæ, num.* 9. 11. 15. 21. *Extrema unctio, n.* 3. *Fori Privilegium, num.* 8. 19. *Forum Epiſcopale, num.* 5. *Indulgentiæ, num.* 25. *Irregularitas, num.* 3. 16. 63. *Index Synodalis, n.* 69. *Librorum editio, num.* 6. 9. *Licentia, num.* 4. *Litteræ dimiſſoria, n.* 8. 9. *Miſſa, num.* 7. *Miſſæ ritus, num.* 1. 2. 4. *Miſſa Parochialis, num.* 11. *Miſſa Conventualis, n.* 15. *Monetarii, n.* 1. *Monialium Monaſteria, num.* 24. *Monialium Clauſura, num.* 8. *Monialium numerus, num.* 5. *Monialium receptio, num.* 14. *Monialium communes leges, num.* 16. *Monialium Officiales, num.* 12. 13. *Monialium cura ſpiritualis, num.* 8. 14. *& ſequentibus. Monialium cura in temporalibus, n.* 14. *Munerum largitio per totum. Olea Sacra, num.* 8. 9. *Ordo, num.* 29. *& ſequentibus. Ordines majores, num.* 28. 40. *Parochia, num.* 12. *Parochorum munera, num.* 27. 30. *Præcedentia, num.* 1. 2. *& ſequentibus. Proceſſio, n.* 7. *& ſequentibus. Quæſtores, n.* 2. *Quarta Epiſcopalis num.* 12. 15. *Reliquiæ SS. num.* 21. *Scriptura Sacra, num.* 4. 8. 10. *Seminarium Clericorum, num.* 30. 41. 42. *Sepultura, n.* 19. 20. *Synodus Diœceſana, num.* 15. 39. *Tutela, num.* 1. *Viſitatio Epiſcopi, num.* 10. 11. 12. 13. 14. 19. *& ſequentibus.*

ADDITIO.

1. Coram Epiſcopo, & Superiore Novitiatus, poteſt religio in re quinquennium agere pro nullitate Profeſſionis alicujus male Profeſſi. *Congr. Concil. petente noſtro Procurat. Generali* 1. *Sept.* 1635. *ut in Trid. ſeſſ.* 25. *de Regul. cap.* 19.

2. Tenentur Regulares accipere Bullas Ordinum ſuſceptorum ab Epiſcopis, qui eos ordinarunt, & litteræ dentur gratis. Deciſum refert *Laurent. de Francis tom.* 1. *controv. inter Epiſc. & Regul. qu.* 35. *ſuper deciſ. de Ordin. Regul.*

3. Poſſunt audire Confeſſiones ægrotorum in eorum domibus, ſine licentia Parochorum, quos tamen monere debent de Confeſſione audita. *Cong. Epiſc.* 2. *Julii* 1585. 22. *Jan.* 1616.

4. Poſſunt Regulares miniſtrare Euchariſtiam, & extremam Unctionem hoſpitibus infirmis in eorum Monaſteriis ex privilegio Pii IV. conceſſo Cler. Regular. & confirmato a Pio V. *idem Febr.* 1567. *apud Pereg. p.* 1. *Compend. tit. communicare, §.* 3. *& per communicationem aliis. Paſrin. tom.* 1. *Conſtit.* 1. *Julii* 2. *num.* 92.

5. Non poſſunt Regulares in Sabbato S. benedicere domos laico-

laicorum. *Cong. Conc.* 23. *Novembr.* 1619. *apud Barb. de Off. Paroch.* 12. *n.* 1.

6. Non prohibentur in eorum Eccleſiis admittere mulieres ad purificationem poſt partum. *Congreg. Concil. ad Archiepiſc. Bonon. apud Poirin. tom.* 2. *quæſt.* 7. *Pii V.* §. 12. *n.* 13. *ad* 9.

7. Neque probibentur denunciare Feſta, & jejunia in ſuis Eccleſiis, *eadem* 2. *Julii* 1620. *Licet antea Congr. Epiſc.* 15. *Decemb.* 1603. limitaſſet, cum licentia Epiſcopi id fieri debere. *Barboſ. de Off. Parochi, cap.* 16. *num.* 26. *in fin. part.* 1.

8. Non poſſunt geſtare Pluviale, aut Stolam per alienam Parochiam. *Congreg. Concil. ad Archiepiſc. Bonon. ſupra ad* 3.

9. Non poſſunt in Feſto Corporis Chriſti Proceſſionem facere, quia dumtaxat in Cathedrali. *Congr. Rit.* 11. *Decembr.* 1613. 28. *Auguſti* 1615. *Febr.* 1617. *& Congr. Epiſc.* 27. *Junii* 1615.

10. Regulares extra Clauſtra decedentes ad eorum Eccleſias deferri debent, etiam Parochis inconſoltis. *Congreg. Concil.* 2. *Julii* 1620. *apud Barboſ. de Off. Paroch. cap.* 26. *num.* 68.

11. Neque debent ſolvere jus Sepulturæ. *Congr. Epiſcop.* 12. *Maji* 1615. *apud eumdem ibid.*

12. Neque tamen poſſunt ducere funus Superiorum, Magiſtrorum, ſeu Theologorum per Parochias Civitatis, & vias cum pompa, *ead. apud Poirinum ſupra ad* 11.

13. Ne excedant taxam ab Epiſcopo præſcriptam in emolumenta, Parochialibus probiberi poſſunt ab Epiſcopo. *Congreg. Concil.* 18. *Sept.* 1625. *apud Barboſ. de jure Eccl. lib.* 2. *cap.* 43. *n.* 145.

14. Poſſunt colligere a laicis fructus agrorum in eleemoſynam, antequam Curati colligant primitias, *ead. apud Poirinum loc. cit. ad* 13.

15. Soperiores, qui ad præſcriptum * Concil. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 14. tenentur facere certiores Epiſcopos de punitione Regularium extra clauſtra delinquentium, in ſcriptis facere debent. *Deciſum* refert 14. *Decembr.* 1630. *Barboſ. loc. cit. cap.* 43. *n.* 117.

16. Debet Epiſcopus abſolvere Regularem percuſſorem Clerici, cap. Religioſo, de ſententia excomm.

17. Facultas data Epiſcopo a Trid. ſupra cit. contra Regulares notorie delinquentes extra Clauſtra, vendicat ſibi locum, cum intra Eccleſiam delinquunt notorie, & cum ſcandalo. *Congr. Conc.* 16. *Septemb.* 1625.

18. Non poſſunt Regulares aggregare ſuæ Regulæ perſonas in articulo mortis conſtitutas. *Congreg. Rit.* 20. *Junii* 1619.

19. Neque poſſunt deſerere Monaſteria, ſeu loca jam ædificata, niſi in manibus Ordinarii. *Bonifac.VIII. & DD. cum Barb. de jure Eccl. lib.* 2. *cap.* 12. *n.* 45.

Regularium jura in Ordine ad Moniales eorum.

1. CIrca clauſuram, Vide ſupra Monialium clauſura.
2. De Monialium Officialibus eligendis, Vide Monialium Officiales.

3. De Confeſſariis Monialium, Vide Monialium cura ſpiritualis.

4. Non poſſunt Regulares alloqui Moniales quaſcumque ſine licentia, ſub pœnis privationis officiorum, ac vocis activæ, & paſſivæ ipſo facto. Congreg. Epiſc. 5. Maji 1599. * & eſt reſervata clarius infra 1614. *

5. Et ſub reatu peccati mortalis, eadem 1. Julii 1606.

6. Comprehenduntur hoc Decreto Milites Hieroſolymitani, ead. 28. Jan. 1603.

7. Non tamen ligantur excommunicatione lata ab Epiſcopo contra alloquentes Moniales. DD. cum *Barboſ. alleg.* 102. *n.* 73.

8. Epiſcopi poſſunt punire, uti Sedis Apoſtolicæ delegati, Regulares alloquentes quaſcumque Moniales ſine licentia. Congr. Conc. Anno 1624. edito Decreto.

9. Iidem poſſunt concedere Regularibus, ut quater ad ſummum in anno poſſint alloqui Moniales conſanguineas in primo, & ſecundo tantum gradu. Eadem Anno 1623. Urban. VIII. ea annuente.

10. Non in Feſtis, Adventu, Quadrageſima, feria ſexta, ſabbatho, & vigiliis, *ibid.*

11. Et præſente Confeſſario, & Auſculatrice, dataque licentia in ſcriptis pro die, & hora; quæ in libris Epiſcopi notentur, *ibid.*

12. Si Ordinarii pluries conceſſerint, S. Congreg. judicium timeant, *ibid.*

13. Et eadem lege tenentur in hac re puellæ, & aliæ mulieres intra Clauſtra degentes, ead. 1590.

14. Adminiſtratores bonorum Monialium Regularibus ſubjectarum rationem reddant Epiſcopis, & Superioribus Regularibus. Greg. XV. Anno 1622.

15. Si male reddant, amoveri poſſunt ab Epiſcopo, facta prius monitione Superioribus prædictis, *ibid.*

16. Et poſſunt Epiſcopi punire malos Adminiſtratores dictorum bonorum, *ibid.*

ADDITIO.

1. Regularis ſine licentia accedens ad Moniales Regularibus ſubjectas, & cum eis colloquens, poteſt ab Epiſcopo loci tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegato coerceri, & puniri. Deciſum refert *Lezana ſumm. q. Reg. c.* 25. *n.* 36.

2. Reperti alloquentes ſine licentia, conſignati debet carcerati eorum Superioribus, a quibus erunt declarandi privati voce activa, & paſſiva. *Congreg. Epiſc.* 17. *Julii* 1615.

3. Qui ſuperiores debent facere certiorem Epiſcopum, & S. Congregationem, *ead.* 7. *Mart.* 1617.

4. A pœnis pro allocutione Monialium non poſſunt abſolvi, niſi a Sede Apoſtolica, aut a S. Congreg. Epiſc. *eadem* 7. *Novembr.* 1605.

5. Confeſſarii extra actum Confeſſionis non poſſunt alloqui Moniales, ſub iiſdem pœnis, quibus alii, *eadem* 21. *Februarii* 1617.

6. Non comprehenduntur in hoc Decreto Provinciales, nec Miniſtri Provinciarum, neque Superiores, quibus Moniales ſubjectæ ſunt, *ead.* 1593. *apud Barboſ. de jure Eccl. lib.* 1. *cap.* 44. *n.* 165.

7. Vicarius Fratrum comprehenditur, niſi abſente Priore vices illius agat, *ead.* 5. *Sept.* 1617.

8. Ubi Moniales Clauſuram non obſervant, Regulares loquentes eis extra clauſtra non incurrunt prædictas vocis pœnas, *ead.* 15. *Mart.* 1594.

Regul. jura circa Tertiarias.

1. NOn poſſunt audire Confeſſiones earum, niſi fuerint approbati ab Ordinario. Congr. Epiſc. 1616.

2. Neque miniſtrare illis Euchariſtiam in die Paſchatis, eadem *ibid.*

3. Neque domi in infirmitate, neque extremam unctionem. Leo X. Anno 1516. *Vide infra Tertiarii.*

Reliquiæ Sanctorum.

1. DEbet Epiſcopus recognoſcere Reliquias Sanctorum, & miracula. Trid. *ſeſſ.* 25. *de invoc. & ven. SS.*

2. Reliquiæ SS. recognoſcantur, adhibitis piis viris, idem *loc. cit.*

3. Scripta, tabulæ, litteræ, monimenta, teſtes, arcæ, ſchedulæ accurate recognoſcantur, unde translatæ, & hæc tuto aſſerventur in Archivio. Prov. 4.

4. Ipſæ Reliquiæ cernantur, non eæ tamen, quæ ſub Altaribus; niſi judicio Epiſcopi, *ibid.*

5. Scribantur in libro cum ſuis documentis aſſervando in Archivio Epiſcopali, *ibid.*

6. Alii inferiores Epiſcopo non poſſunt. Barboſ. *alleg.* 79. *n.* 9.

7. Non poteſt Epiſcopus approbare Reliquias, etiam ſancti antiqui nondum canonizati, & eas publice colendas exponere. Barb. *ibid. n.* 10.

8. Si vero ſint canonizati competit Epiſcopo approbatio illarum, poſſuntque exponi approbatæ. Azor. *par.* 2. *lib.* 9. *cap.* 8. *q.* 8.

9. Si extat dubium, an ſint Sancti canonizati, vel Beatificati, ne exponantur adorandæ. Sanchez *tom.* 1. *decal. lib.* 2. *cap.* 43. *n.* 12. 29.

10. Reliquiæ etiam non approbatæ, ad ornatum Crucis in Cruce collocatæ poſſunt cum ea exponi, quaſi acceſſorie. Idem *ibid. n.* 17.

11. Antiquæ Reliquiæ habendæ ſunt ea veneratione, qua hactenus ſunt habitæ. Deciſum refert Barboſ. *loco cit. n.* 12.

12. Corpora Sanctorum nondum canonizatorum non poſſunt poni ſub Altari. Congr. Epiſc. 10. Junii 1587.

13. Sanctorum Corpora extra Altaria in arcis condita marmoreis, ut collocentur in eo Sacello, ubi aſſervatur Sanctiſſima Euchariſtia. Prov. 4.

14. Et clathris ferreis muniantur, *ibid.*

15. Ipſa corpora ſint involuta panno ſerico coloris apti ad Sanctum, cujus ſunt oſſa, *ibid.*

16. Tabella ænea cum nomine Sancti includatur, *ibid.*

17. Lampas ardeat aſſidue, niſi excuſet ægeſtas, *ibid.*

18. In vaſculis decoris collocentur. Prov. 1.

19. Vaſa, thecæ, arcæ, ſtata prece benedicantur. Pr. 1.

20. Claves duæ ſint, penes Epiſcopum, & Rectorem Eccleſiæ; ſi Univerſitas, aut alii laici habere ſolent, addatur tertia, *ibid.*

21. Ne exponantur nec etiam a Regularibus ſine licentia Epiſcopi in ſcriptis, cum ejus approbatione, *ibid.*

22. Neque paſſim exponantur, ſed in feſtis ſolemnioribus, & Sanctorum, quorum ſunt Reliquiæ, *ibid.*

23. Nullo modo exponantur nudæ, nec ſine luminibus, *ibid.*

24. Nec educantur e loculis earum. Prov. 1.

25. Non quæſtus gratia exponantur, *ibid.*

26. Cum exponuntur, fiat Proceſſio a Clero Eccleſiæ, & cum luminibus, *ibid.*

27. An-

27. Antequam exponantur, vel oſtendantur, thurificentur, & idem fiat a Thuriferario præeunte in Proceſſione. Provinc. 4.

28. Idemque fiat quando reconduntur, *ibid.* & cum Proceſſione, ut prius, *ibid.*

29. Deferantur ab induto Cotta, & Stola, vel etiam Pluviali, cum Hymnis in via, & orationibus in fine opportunis. *ibidem.*

30. In Altari Candelæ ſaltem quatuor colluceant, & cuſtodes Sacris Ordinibus initiati adhibeantur, *ibid.*

31. Horum opera, non laicorum coronæ admoveantur Reliquiis, ut eas tangant, *ibid.*

32. Cum a loco ſuperiori oſtenduntur populo, prædicta ratio ſervetur, excepta Proceſſione, *ibid.*

33. Ad ægrotos non portentur Reliquiæ SS. Prov. 3.

34. Neque radentur oſſa, ut raſura detur cum potu infirmis. Congreg. Epiſc. 17. Decemb. 1591.

35. Extractio Reliquiarum, ſeu translatio Corporum, & Reliquiarum, ſi perpetuæ tradita ſunt Sepulturæ, non poteſt fieri ſine auctoritate Papæ, vel Sanctæ Syn. Sylv. *V. Reliquiæ SS. q.* 3.

36. In Provincia Mediolanenſi extractio prohibita a Gregorio XIII. moderata eſt a Sixto V. ut ſufficiat licentia Epiſcopi, non Papæ. Congr. Epiſc. 16. Febr. 1588.

37. Ab uno loco ad alium ne transferantur ſine juſta cauſa, & facultate ſcripta Epiſcopi. Prov. 4.

38. Translatio Reliquiarum inſignium, judicio Epiſcopi, fiat cum ſolemni pompa, & pio cultu, *ibid.*

39. Cum pridiana recognitione, compoſitione in arca, aſſignatione clavium, & obſignatione, *ibid.*

40. Fiat cum apparatu viarum, ſono Campanarum, Proceſſione, Miſſa ſolemni, Concione, & expoſitione in Altari per diem integram cum debitis cæremoniis, *ibid.*

41. A Notario fiat inſtrumentum per acta ſingula, *ib.*

42. Si jumento, vel curru vehuntur, decenter ſternantur, *ib.*

43. Quocumque iter fit, ſignificatio pietatis, & lætitiæ in Clero, & populo ne deſideretur, *ibid.*

44. Dies translationis, qua ultimo reponuntur, anniverſario Officio Divino de Sancto, cum licentia majorum, quotannis celebretur, *ibid.*

45. Si eſt Reliquia inſignis, Corpus, Caput, Brachium, Crus, aut illa pars, in qua paſſus eſt Martyr, modo ſit integra, & non parva, & legitime, ut ſupra, approbata, fieri poteſt de Sancto, cujus eſt Reliquia, Officium duplex, Congreg. Rit. 8. Apr. 1628.

46. Privatim poteſt quilibet venerari Sanctum nondum Canonizatum, & ejus Reliquias colere. Barboſ. & Azor. *locis ſupra cit. n.* 8. 11.

47. In Oratorio privato retineri poſſunt Reliquiæ SS. de licentia Epiſc. Prov. 4.

48. In privatis ædibus, aut apud laicos non habeantur, *ibidem.*

49. Neque tangantur a laicis, neque per eos tractentur, *ibidem.*

Repræſentationes Sacræ.

1. PRohibentur fieri in Eccleſiis. DD. apud Barboſ. *alleg.* 24. *n.* 25.

2. Paſſio Salvatoris nullibi agatur. Prov. 1.

3. Neque Sanctorum martyria actioneſve, niſi de licentia Epiſcopi, *ibid.*

Reſidentia.

Vide ſupra; Canonicorum Reſidentia, & Parochorum reſidentia.

1. AD reſidentiam cogi poſſunt ab Epiſcopo Superiores Eccleſiarum Collegiatarum, licet habeant juriſdictionem in Canonicos. Deciſum refert Garz. *part.* 3. *cap.* 2. *n.* 181.

2. Sine conſenſu Ordinarii nulla valet diſpenſatio Apoſtolica non reſidendi etiam ratione ſtudii. Pius IV. Anno 1564.

3. Non reſidentium ultimæ voluntates annullantur, quacumque auctoritate ſuffultæ. Idem *ibid.*

4. Aliæ pœnæ non reſidentium habentur apud Sylv. *V. Reſidentia q.* 5.

5. Poteſt Epiſcopus applicare fructus non reſidentium fabricæ Eccleſiæ Parochialis, etiam ſi non indigeat, quæ poteſt in dies indigere. Deciſum refert Garz. *part.* 3. *cap.* 2. *num.* 31.

A D D I T I O.

1. Tenetur Epiſcopus reſidere, licet habeat coadjutorem, Congr. *Epiſc.* 7. *Sept.* 1619.

Reſtitutio incertorum.

1. POteſt Epiſcopus præcipere Confeſſariis, ne abſque conſilio ſuo reſtitutores abſolvant, aut diſtribuant. Navarr. *in Man. cap.* 17. *n.* 92.

2. Eſt facienda pauperibus; non pauperibus, vel melioribus, niſi de conſilio. Idem *ibid. n.* 95.

3. Non tamen poteſt Epiſcopus reſervare ſibi abſolute reſtitutionem incertorum. Congr. Epiſc. 14. Junii 1619.

V. Uſura, n. 20.

Sacramenta.

1. IN miniſtrandis Sacramentis adhibeatur ſuperpelliceum cum Stola. Prov. 1.

2. Laici, qui recipiunt Sacramenta, deponant arma. Pr. 3.

3. Et ii item, qui ſunt compatres in Baptiſmo, & Confirmatione, *ib.*

4. Pro Sacramentorum adminiſtratione nihil poteſt accipi hoc titulo, etiam a ſponte dantibus. Quod offertur ſponte pro Eleemoſyna, accipi poteſt. Congreg. Concil. 1. Februarii 1593.

V. Interdictum, n. 21. 28. *& ſeqq. Regularium jura ſub Epiſcopis, n.* 22. *Simonia, n.* 12. 13. *Uſura, n.* 13.

Sal.

1. SAL externum in terris Eccleſiæ mediate, vel immediate ſubjectis non poteſt emi. Greg. XIII. apud Navarr. *Emptio, n.* 17.

Scriptura Sacra.

1. SAcrorum librorum editio evulgata in publicis lectionibus, diſputationibus, prædicationibus, & expoſitionibus authentica habeatur. Trid. *ſeſſ.* 24.

2. Puniantur ab Ordinariis, qui Sacram Scripturam ad ſuos ſenſus contorquent, contra ſenſus S. Matris Eccleſiæ, & unanimem Patrum conſenſum. Idem *ibid.*

3. Ne de eadem verba uſurpentur ad irreverentiam, & contemptum, ad ſcurrilia, vana, adulationes, detractiones, ſuperſtitiones, incantationes, divinationes, ſortes, *libellos* famoſos, ſub pœnis juris, & arbitrio Epiſcoporum. Idem *ibidem.*

4. Biblia vulgari lingua edita non poſſunt legi, neque retineri, neque Epiſcopi, neque Inquiſitores, neque Regularium Superiores dare queunt licentiam. Clement. VIII. *in Indice lib. probib.*

5. Compendia hiſtorica Bibliorum, ſeu librorum Sacræ Scripturæ, vulgari idiomate ſcripta, eodem modo prohibentur, Idem *ibid.*

6. Verſiones novi Teſtamenti ab Auctoribus primæ claſſis indicis factæ, nemini concedantur. Idem *ibid. reg.* 3.

7. Deputati ad interpretationem ſacrarum litterarum compellantur ab Ordinariis, ut id præſtent. Trid. *ſeſſ.* 5. *cap.* 1.

8. In Monaſteriis Regularium lectio Sacræ Scripturæ procuretur ab Epiſcopo, ſi negligant Superiores, *ibid.*

9. Idem fiat in Gymnaſiis publicis, *ib.*

10. Approbentur prædicti ab Epiſcopo de moribus, & ſcientia, exceptis regul. *ib.*

V. Regularium jura ſub Epiſcopis, num. 31. *Theologalis Præbenda, num.* 13.

Seminarium Clericorum.

1. SIngulæ Cathedrales tenentur inſtituere certum numerum puerorum in loco convenienti eligendo ab Epiſcopo. Trid. *ſeſſ.* 23. *cap.* 18.

2. Recipiantur ii, qui ad minimum 12. annos, & ex legitimo matrimonio nati ſint, ac legere, & ſcribere noverint, quorumque indoles, & voluntas ſpem affert eos perpetuo Eccleſiæ ſervituros, *ibid.*

3. Pauperum filii præcipue eligantur; ditiores alantur ſumptibus ſuis, *ibid.*

4. Tonſura ſtatim, & habitu Clericali utantur, *ib.*

5. Miſſæ quotidie interſint, *ib.*

6. Singulis menſibus peccata confiteantur, & judicio Confeſſarii Communionem ſumant, *ibid.*

7. Cathedralibus, & aliis Eccleſiis diebus Feſtis inſerviant, *ibid.*

8. Doceantur ea, quæ videntur Epiſcopo expedire, *ib.*

9. Grammaticam, cantum, computum Eccleſiaſticum, aliamque artium diſciplinam: Sacram Scripturam, opportunaque ad Sacramentorum adminiſtrationem, rituum, & Cæremoniarum formas, *ibid.*

10. Catechiſmus Romanus perpetuo prælegatur. Provinc. 5.

11. De Hiſtoria Eccleſiaſtica, & Sacris Ritibus, certis diebus inſtruantur, *ibid.*

12. Duorum Canonicorum adhibito conſilio ſeniorum, quos

quos Epiſcopus elegit, hæc, & alia conſtituantur. Trident. *loc. cit.*

13. Leges præſcriptæ ſingulis menſibus coram omnibus legantur. Prov. 2.

14. Sæpius viſitentur. Trid. *loc. cit.*

15. Tertio quoque menſe ſaltem, ſi poteſt commode, viſitet Epiſcopus, & inquirat tum de magiſtris, tum de alumnis. Prov. 2.

16. Duo Canonici electi debent eſse perpetui, neque poſsunt mutari ſine juſta cauſa. Deciſum refert Barb. *alleg. 77. n. 31.*

17. In Diœceſi ampla Seminaria plura haberi poſsunt, quæ tamen a primario Civitatis pendeant. Trid. *loc. cit.*

18. Quæcumque oriatur difficultas ob inſtitutionem, ſeu conſervationem Seminarii decernere poteſt Epiſcopus cum ſupradictis Deputatis, vel Synodus Prov. *ibid.*

19. Cogi poſsunt ad docendum in Seminario ii, qui Scholaſterias obtinentes munus habent annexum lectionis, & Doctrinæ, vel per ſe ſubſtitutos, *ibid.*

20. Si minus digni ſint, alios nominent; ſi neglexerint, deputet Epiſcopus, *ibid.*

21. Eligentur enim ſubſtituti a Scholaſticis, ſed ab Ordinario erunt approbandi, *ibid.*

22. Legata ut conducantur Grammatices, qui pauperes inſtruant, applicari poſsunt Seminario. Deciſum refert *praxis Epiſc. V. Seminarium.*

23. Redditus neceſsarii ſumi debent ab Epiſcopo cum conſilio duorum de Capitulo, quorum alterum Epiſcopus, alterum eligat Capitulum; itemque aliorum duorum de Clero Civitatis, quorum alter ab Epiſcopo, alter a Clero eligi debet, ex fructibus beneficiorum, de quibus fuſe Trident. *loc. cit.*

24. Epiſcopus debet primum de ſua, & Capituli menſa contribuere, & poſtea alios cogere. Deciſum refert *in praxi. V. Seminarium*, Barb. *loc. cit. n. 2.*

25. Cardinales debent contribuere de fructibus beneficiorum in Diœceſi ubi eſt Seminarium. Deciſum refert Barboſ. *ibid. n. 5.*

26. Clerici Cameræ Apoſtolicæ non tenentur contribuere. Congr. Epiſc. 12. Maji 1604.

27. Canonici non tenentur contribuere de Diſtributionibus quotidianis. Deciſum referunt Moneta, & alii apud Barboſ. *ibid. n. 13.*

28. Hoſpitalia data in titulum, vel adminiſtrationem, ſi habent beneficia annexa, vel redditus Eccleſiaſticos, tenentur contribuere. Deciſum refert praxis Epiſcopalis. *V. Hoſpitale verſ.* 10. *dub.*

29. Hoſpitalia mere laicalia non tenentur. DD. cum Barb. *loc. cit. n.* 8.

30. Monaſteria Mendicantium non tenentur. Trident. *loc. cit. cap.* 18.

31. Nimirum Dominicani, Franciſcani, Eremitæ S. Auguſtini, Carmelitæ, Servitæ, Societas Jeſu, S. Franciſci da Pau'a, Jeſuati, Carmelitæ Diſcalceati. Barboſ. *loc. cit. num.* 14.

32. Equites Sancti Joannis Hieroſulymitani ſunt immunes a contributione Seminarii. Gregor. XIII. Anno 1580.

33. Confraternitates, ſi habent redditus Eccleſiaſticos, tenentur contribuere, etiamſi exiſtant intra Eccleſias Regularium. Deciſum refert Barb. *loc. cit. n.* 10.

34. Penſionarii tenentur pro rata Penſionis. Garz. *part.* 1. *cap.* 5. *n.* 171. Monet. *de Decimis cap. 9. a num.* 83.

35. Sive Seminariom ſit erectum ante reſervationem Penſionum, ſive poſt. Deciſum refert Garz. *in addit, dict. n.* 171.

36. Non ſunt magis gravanda beneficia ſimplicia, quam curata. Congr. Epiſc. 27. *Octob.* 1603.

37. Decima veto ſulvatur ſingulis annis in duobus terminis. Prov. 1.

38. Poſſunt etiam uniri Seminario beneficia ſimplicia aliquot, etiam præſtimonia, & præſtimoniales portiones, etiam ante vacationem, & reſervata, ſeu affecta, nec impediri poſſunt per eorum reſignationem, unionem, & applicationem. Trid. *loc. cit.*

39. Non decernunt, ut omnia ſimplicia uniantur, ſed aliquot; aliter non valet unio. Deciſum refert Ricc. *in praxi deciſ.* 402. *& reſol.* 383. *n.* 4. *in ſecunda editione.*

40. Nec uniri poſſunt beneficia ad collationem inferiorum ſpectantia, neque Canonicatus, neque Jurispatronatus, etiam Eccleſiaſtici, non reſervata Sedi Apoſtolicæ poſt illorum vacationem, nec vacantia in menſe reſervato per Epiſcopum. Deciſum refert Franciſcus Leo *in Theſauro fori p.* 2. *cap.* 16. *num.* 23.

41. Uniones factæ Seminario non ſubſiſtunt, niſi poſt illius erectionem, & actualem educationem puerorum. Deciſum refert Gonzal. *ad reg.* 8. *Canc. gloſ.* 7. *num.* 68. Ricc. *reſol.* 380. *num.* 1, *a Rota.*

42. Emptio domus, aut creatio deputatorum non eſt erectio Seminarii. Rota 15. *Aprilis* 1622. *apud Barboſ. loc. cit. num.* 24.

43. Uniones factæ abſque conſilio quatuor Deputatorum non valent. Congr. Conc. 13. *Jan.* 1594. Franciſcus Leo *in Theſ. d. cap.* 16. *n.* 25.

44. Tenetur Epiſcopus adhibere in conſilium, non eos ſequi. Gonzal. *loc. cit. gloſs.* 46. *n.* 74.

45. Bona, quæ fuerunt applicata Collegio pro educatione puerorum miſerabilium, ſi Collegium ſublatum ſit, debent applicari Seminario. *Barb. loc. cit. n.* 51.

46. De incertis redditibus nemo tenetur contribuere Seminario. Congr. Epiſc. 13. Maji 1586.

47. Adminiſtratio temporalis Seminarii tota ſpectat etiam ad quatuor Deputatos; ſed exactio ad ſolum Epiſcopum. Ricc. *de rel.* 380. *n.* 3.

48. Cogique poſſunt ad ſolvendum prædictos redditus per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia juris remedia ab Epiſcopo, non obſtantibus quibuſcumque. Trid. *loc. cit.*

49. Rationes autem horum reddituum quotannis Epiſcopo reddantur, præſentibus quatuor, ſcilicet duobus a Capitulo, & duobus electis a Clero. Idem *ibid.*

50. Seminario redditibus congruentibus conſtituto, & aucto, tantumdem de exactione remittatur pro rata parte reddituum, quos impoſterum acceſſione beneficiorum, aliave ratione Seminarium habere contigerit. Prov. 5.

V. Archiepiſcopus, n. 6. Fori privilegium, n. 2. Forum Epiſcopale, n. 57. Monialium cura in temporalibus, n. 9.

A D D I T I O.

1. Clerici Seminarii non ſunt de corpore Cathedralis Eccleſiæ, licet in ea deſerviant. *Congregat. Rit.* 1. *Septembris* 1607.

2. Commendatarius, etiam Cardinalis, tenetur contribuere Seminario. Deciſum refert 3. *Decembr.* 1622. *Barboſ. de jure Eccleſ. lib.* 3. *cap.* 9. *n.* 53.

Septuageſima.

1. TEmpore Septuageſimæ, & ſequenti proponantur exercitationes piæ contra corruptelas illius temporis. Prov. 3.

Sepultura.

1. SEpulcra Sacerdotum, & Clericorum, ubi fieri poteſt, a Sepulcris laicorum ſeparata ſint, & decentiori loco ſita. Rit. Rom.

2. Immo, & diſtincta pro Sacerdotibus, & aliis inferioris Ordinis, *ibid.*

3. Pro parvulis baptizatis habetur ſpecialis Sepultura, ſeu locus in Cœmeterio. Rit. Rom.

4. Sepulturæ locus honoratior licite vendi poteſt pluris abſque ſimonia. DD. cum Nardo *Sepultura, n.* 8.

5. Sed prohibita eſt Sepultura exiſtens ſupra terram a Pio V. Anno 1566.

6. Cadavera ne reponantur ſub Altaribus, neque ſub gradibus eorum. Congr. Epiſc. 6. Sept. 1593.

7. Pater eligere poteſt Sepulturam filiu minori 14. annis dummodo electio fiat ante obitum ipſius. Congr. Epiſc. 27. Octobris 1587.

8. Poteſt eligere Sepulturam Dominus pro ſervo impubere, & pater pro filiis impuberibus, quando hoc habet conſuetudo. Sylveſt. *V. Sepultura, quæſt.* 7.

9. Limitat in filiis legitimis naturalibus adoptivis, vel arrogatis, non ſpuriis, vel naturalibus tantum, *ibid.*

10. Minores majorum ſepultura poni debent, ita volentibus majoribus, non obſtante Rituali Rom. Congreg. Epiſc. 21. Octobris 1616.

11. Non poteſt avus eligere pro nepote impubere. Sylv. *loc. cit.*

12. Multo minus frater, aut alius collateralis, nec pater pro filio pubere. Idem *ibid.*

13. Controvertitur inter DD. quodnam dicatur Sepulcrum majorum. Sylveſt. *loco cit. quæſt.* 8.

14. Uxor ſequitur maritum, & ultimum ſi plures habuit. Sylv. *ibid. Quintum.*

15. Viatores qui moriuntur, dum tranſeunt, ſepeliri debent in Cathedrali. Congregat. Epiſcop. 9. *Junii* 1592. in Parochia, inquit Sylv. *ibid.* Niſi conſuetudo ſit, quod in Cathedrali. Alii dicunt, *ibid.* eſſe locum præventioni.

16. Excommunicatus, etiam denunciatus dans ſigna pœnitentiæ in articulo mortis ſepeliatur in Eccleſia. Congregat. Epiſc. 27. Maji 1583.

17. Et ſufficit unus teſtis. Sylv. *loc. cit. q.* 9.

18. Si contingat ſepeliri aliquem in loco non Sacro, donec transferatur in locum Sacrum, apponatur Crux capiti illius. Rit. Rom. *de Exequiis.*

19. Sepultura in Eccleſiis Regularium non debetur illi, qui cum habitu Regulari petit tantum ſepeliri. Congreg. Epiſc. 3. *Novemb.* 1582.

20. Sepeliendi ſunt in Eccleſiis Regularium ii, qui coram teſtibus dumtaxat elegerint Sepulturam, *ibid.* eadem 11. Decembris 1615.

21. Sepeliens corpus ejus, qui alibi elegit Sepulturam violenter amittit jus, quod habebat, & tenetur reſtituere emolumenta, & corpus. Sylv. *quæſt.* 11.

22. Si

22. Si Eccleſia eſt interdicta, ubi eſt ſepultura majorum, ſepeliuntur in Parochiali; ſi hæc interdicta, in Cathedrali; ſi omnes interdictæ, in Monaſterio proximiori, *idem q.* 8.

23. Privantur Sepultura Eccleſiaſtica, qui moriuntur in torneamentis; qui ſe occidunt; qui non ſunt confeſſi ſemel in anno, blaſphemi, notorii peccatores, uſurarii manifeſti, interdicti nominatim, & ab ingreſſu Eccleſiæ, excommunicati, & inſtituent Sacerdotem tutorem filiis. Sylv. *qu.* 9.

24. Sepelientes prohibitos prædictos peccant mortaliter, ſepelientes excommunicatos, interdictos, uſurarios, ut ſupra, excommunicati ſunt, idem *quæſt.* 11.

25. Si exempti ſepeliant excommunicatos, &c. poteſt Epiſcopus impedire, antequam ſepeliantur, non autem de facto ſepultum exhumare, idem, *ibid. q.* 16.

26. Nullum cadaver perpetuæ Sepulturæ traditum ex ulla cujuſvis Ordinis Eccleſia aſportari liceat, niſi de licentia Ordinarii. Rit. Rom. *de exequiis. V. Baptiſmi, n.* 39. *Confraternitates*, 42. 46. *Eccleſia, n.* 43. *& ſeqq. Eccleſiæ reconciliatio, num.* 12. *Exequiæ, per totum. Hebræi, num.* 26. *Interdictum, num.* 19. 44. *& ſeqq. Monialium Eccleſiæ, num.* 13. *& ſeqq. Tertiarii, num.* 8. 10. 11. 12. *Uſura, num.* 5. *& ſeqq.*

ADDITIO.

1. PArochus debet interrogare infirmum de Sepultura in genere, non in ſpecie: An velit in Parochiali ſepeliri, alias electio non valet. *Ricc. in praxi p.4. reſol.* 293. *n.*30.

2. Filia minor, non obſtante novo Rituali, ſepelienda eſt in Sepulcro majorum illius in Eccleſia Fratrum. *Congr. Epiſcop.* 21. *Octob.* 1616.

3. Suſcipientes habitum a Guardiano, vel ab alio cui ille commiſerit, & cum eo decedentes ſunt tradendi Sepulturæ in Eccleſiis ejuſdem Ordinis, ſi Guardianus propter habitus conceſſionem, & receptionem præmovit eorum cadavera. *Congr. Rit.* 11. *Decembr.* 1615.

4. Peregrinus decedens, dum eſt in via, ſepelitur in Cathedrali. *Congr. Epiſt.* 9. *Junii* 1592.

5. Excommunicatus notorius, ſi pœnitentiæ ſigna dederit in articulo mortis, ſepeliendus eſt in Eccleſia, *ead.* 9. *Jun.* 1629.

6. Sepultura non debet retardari ſub quovis prætextu compoſitionis quartæ funeralis, ead. 5. *Maji* 1617.

7. Non debet Epiſcopus dare licentiam exhumandi corpus ad hoc, ut laici ſumant indicia in criminalibus, *ead.* 22. *Novembris* 1619.

Sequeſtrum.

1. LIte pendente datur facultas Judicibus decernendi Sequeſtra ſuper fructibus Beneficiorum Sedi Apoſtolicæ reſervatorum, ſeu affectorum, & nulliter collatorum. Pius IV. Anno 1560.

2. Fructus Beneficiorum, lite pendente, deponi debent apud perſonam a Judice deligendam, contra quælibet ſtatuta. Pius V. Anno 1568.

3. Diſtributiones quotidianæ Canonicorum non poſſunt ſequeſtrari. Mon. *de diſtrib. part.* 1. *qu.* 9. *concl.* 1. niſi in quibuſdam caſibus, & cum moderatione, ne fame pereat Canonicus, *ibid. concl.* 3. 4. 5. 6.

Simonia.

1. QUI pro Beneficiis obtinendis ſe exponunt examini ſimulate pro aliis, ſeu pro ſe; aut aliis cum oblatione penſionis annuæ, aut cum ſpe conſequendi Penſionem, ſeu commodum; ſeu ut aliis reſignent libere, vel cum penſione; eo ipſo ſunt excommunicati, & privati omnibus Beneficiis, inhabileſque facti ad omnia Beneficia. Paulus IV. Anno 1557.

2. Et collatio ejuſmodi eſt nulla, idem *ibid.*

3. Beneficia in confidentiam, aut ad effectum reſervationum ſibi poſtmodum cedentibus procurandarum, recipere nemo præſumat, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, Papæ reſervata. Pius IV. Anno 1564.

4. Et ſub pœna nullitatis, idem, *ibid.*

5. Caſus confidentiarum, modi eas probandi, teſtium qualitates, pœnæ privationis, inhabilitatis, excommunicationis, &c. fuſius habentur in Bulla Pii V. Anno 1569.

6. Qui dignitates acquiſierit per ſimoniam, ipſo jure ſit privatus, & inhabilis eſt ad eas, & alias obtinendas, idem Anno 1566.

7. Qui Beneficium, aut Officium Eccleſiaſticum, ſit illis eo ipſo privatus, & ad reſtitutionem omnium fructuum teneatur, & perpetuo ſit inhabilis ad alia, *ibid.*

8. Epiſcopum accipere aliquid pro expeditione litterarum Beneficii, ſimonia eſt. Sà, *ſimonia, num.* 3.

9. Qui Ordines, & Beneficia contulerit, pœnis a jure ſtatutis, quicumque ille ſit, puniatur. Trid. *ſeſs.* 24. *cap.* 6.

10. Qui convictus fuerit in conſequendis Ordinibus de Simonia, eo ipſo ſit ſuſpenſus ab eorum executione per decennium, & carceri per annum mancipetur. Pius V. ſupra.

11. Qui pluries convictus fuerit, præter ſupradictas pœnas, corporaliter puniatur, & ab Ordinibus degradatus, ejiciatur a conſortio fidelium. Trident. *loc. cit.*

12. Ne in Sacramentorum adminiſtratione ſimoniacum quid fiat, Ordinarii curent, & puniant graviſſime delinquentes. Idem, *ibid.*

13. Epiſcopus ſciens Sacerdotem ſuum ſubditum pro Sacramentis, aliquod præmium accipere a non ſponte dante, ſi corrigere negligit, ſuſpenditur ab Officio per bimeſtre. Barb. *alleg.* 111. *num.* 22.

14. Proponens item indicem caſuum, gratiarum, & indulgentiarum, ſoluto certo pretio, ſuſpenditur ab ingreſſu Eccleſiæ, & perceptione fructuum, reſervata Papæ. *Idem ib. n.*40.

15. Poteſt Epiſcopus abſolvere a ſimonia occulta. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 6.

V. Caſus reſervati, num. 3. *Cenſura, num.* 6. *Litteræ Dimiſſoriæ, num.* 16. *Ordo, num.* 59. 60.

Sodomia.

1. CLericus Sodomita curiæ Sæculari traditur puniendus. Pius V. Anno 1566.

2. Privatur omni privilegio Clericali, Officio, dignitate, & Beneficio. Idem Anno 1578.

V. Degradatio, num. 12. *Irregularitas, num.* 31.

ADDITIO.

1. Bulla Pii V. eſt contra exercentes, quod ſignificat frequentiam actus. *Quar. V. Sod.*

2. Agentes tantum comprehenduntur. *Catet. V. Mollities.*

3. In caſibus Epiſcopo reſervatis includi patientes volunt, *Ricc. in praxi* 3. *reſolut.* 57. *n.* 7. *& Bonac. de Matrim. quæſt.* 4. *punct.* 11. *num.* 2.

4. Attendenda ſunt verba Decreti Epiſcopalis.

Spolia Clericorum.

1. SPoliorum nomine non veniunt diſtributiones Canonici defuncti. Congr. Epiſc. 29. *Decembris* 1600.

2. Neque veniunt paramenta, vaſa, Miſſalia, Sacri Libri, res Sacræ, & alia ad uſum, & cultum divinum, etiam in Capellis privatis. Pius V. Anno 1567.

3. Et applicanda ſunt Eccleſiis, quibus beneficiati præferuntur, ita ut propria auctoritate eadem poſſint illa apprebendere. Idem, *ibid.*

4. Si Beneficiatus pluribus Eccleſijs præfuit, prædicta inter ea proportionabiliter dividantur, *ibid.*

5. Neque veniunt ſcamna, Cathedræ, areæ etiam ligneæ, menſæ, tabulæ, dolia vinaria, neque alia ſimilia ſupellectilia. Idem, *ibid.*

6. Neque bona illius, qui vivens non habuit redditus, ſeu penſiones ultra 30. Ducatos auri de Camera, niſi illicitæ negotiationis ſit reus, *ibid.*

7. Ubi non ſunt Collectores ſpoliorum pro Camera Apoſtolica, fructus beneficiorum in obitu beneficiatorum maturati, inexacti cum effectu, etiam ſponte oblati, ſpectant ad ſucceſſores in beneficiis, non ad hæredes. Julius III. An. 1550.

8. Debita contracta occaſione beneficiorum, quæ aliunde perſolvi nequeunt, ex eorum bonis ſolvantur, *ibid.*

9. Legata ad pias cauſas a beneficiatis in ſanitate conſtitutis facta, ſolvantur de fructibus, *ibidem.*

10. Regulariter ad Cameram Apoſtolicam ſpectant ſpolia Clericorum, ſi non adeſt facultas teſtandi. Paulus III. An. 1542.

11. Eidem applicantur fructus omnium beneficiorum Sedi Apoſtolicæ reſervatorum, ſeu affectorum pro tempore vacantium. Pius IV. Anno 1561.

12. Clericorum item bona ex illicita negotiatione acquiſita. Idem Anno. 1560.

Vide ſup. Clericus, num. 82.

13. In Regno Neapolitano quicumque fructus pendentes, etiam nondum ſeparati a ſolo, ſeu nondum exacti uſque ad diem adeptæ poſſeſſionis per ſucceſſores in eis maturandi pro rata temporis ad Cam. Apoſt. ſpectant. Sixtus V. An. 1589.

14. Spoliorum Subcollectorum cauſæ ad Nuncium pertinent. Congr. Epiſcop. 14. *Decembris* 1619.

Studia litterarum.

V. Canonicorum Reſidentia a num. 8. *ad* 22.

Subcollectores.

V. Exempti, num. 9. *Spolia Clericorum, num.* 14. *Viſitatio Epiſcopi, num.* 33.

Subſidium Charitativum.

1. PAtriarcha, & Archiepiſcopus non poſſunt illud exigere a Clero Provinciæ extra Diœceſim. Barb. *alleg.*87. *n.*9.

2. Poteſt Epiſcopus compellere ſubditos ad illud ſolvendum ex manifeſta, & rationabili cauſa. Idem, *ib. n.* 5. 7.

3. Cau-

Digitized by Google

3. Cauſæ rationabiles ſunt Conſecratio Epiſcopi, vel ſolutio debitorum contractorum pro tuendo jure Eccleſiæ, *ibid. num.* 29.

4. Item magnæ expenſæ in negotiis communibus totius Diœceſis pertractandis, *n.* 30.

5. Fabrica quoque Cathedralis Eccleſiæ, *n.* 31.

6. Viſitatio liminum Apoſtolorum, *n.* 33.

7. Iter ad Papam, vel Regem pro utilitate ſuæ Eccleſiæ, vel Eccleſiæ Univerſalis, *n.* 30.

8. Iter ad Concilium Provinciale, *n.* 34.

9. Poteſt exigere etiam ſub excommunicationis pœna, *n.* 7.

10. Cum conſilio tamen Capituli ſui, & Clericorum, *n.* 11.

11. Canonici Cathedralis debent ſolvere, *n.* 43.

12. Non tamen de Diſtributionibus quotidianis; niſi aliud ſit ſancitum, *n.* 44.

13. Et Beneficiati tantum, *n.* 48.

14. Poteſt Epiſcopus aliquem eximere, *n.* 94.

15. Laici vero non debent, *n.* 40.

16. Neque exempti, *n.* 45.

17. Neque Penſionarii liberi ab omni onere, *n.* 32.

18. Taxa vero debet excedere ſummam factam in expeditione Bullarum Epiſcopi. Congreg. Epiſcop. 1. Martii 1583.

19. Neque majorem ſummam, quam a Benedicto XII. ſtatutum eſt, ſub pœna reſtitutionis, & alia arbitrio Superioris. Prov. 2.

Vide Extravag. 1. *de Cenſibus.*

V. electiones.

20. Ex urgenti cauſa, ultra taxam ſolitam, Barboſa *loc. cit. n.* 38.

ADDITIO.

1. COadjutor, ſeu Adminiſtrator datus Epiſcopo per Papam, vel Eccleſiæ Cathedrali vacanti, poteſt exigere e ſubditis hoc ſubſidium. Barboſa *de jure Eccleſ.* 3. *c.* 22. *num.* 19.

2. Item Commendatarius perpetuus Eccleſiæ Cathedralis, *ibid. n.* 20.

Suffraganeus Epiſcopus.

1. NOn tenetur extra celebrationem Concilii Provincialis, prætextu cujuslibet conſuetudinis, ad Metropolitanam Eccleſiam accedere, nec invitus cogi poteſt. Trid. *ſeſſ.* 24. *capit.* 4.

Supellex Sacra.

1. NE rumbis adhibeantur Altarium pallia. Prov. 4.

2. Pulvinaria Miſſalium ne genibus etiam Epiſcopi, ſupponantur. Prov. 5.

3. Ne transferatur ſacra quæcumque ſupellex ad profanum uſum. Prov. 1.

Suſpenſio.

1. QUinam incurrant Suſpenſionem, habes in variis titulis hujus Operis, collegit omnes caſus Sylv. *Suſpenſio*, *q.* 6. & Bonac. *diſp.* 3. *q.* 6. *punct.* 5.

2. Suſpenſus a Pontificalibus poteſt exercere juriſdictionalia, non quæ ſunt Ordinis. Sylv. *ibid. q.* 5.

3. Non fit irregularis exercendo Pontificalia ſine Miſſæ celebratione. Idem *ibid.* oppoſitum docet Angel. *ibid. cit.* ſed pendet ex illa controverſia, an Epiſcopatus ſit Ordo.

4. Suſpenſus a Sacramentorum perceptione, vel participatione contrafaciens non fit irregularis. Idem *ibid.*

5. Suſpenſus ab inferiori Ordine non poteſt exercere Ordinem ſuperiorem, non e contra, *ibid.*

6. Suſpenſus a collatione Ordinis inferioris, eſt etiam a collatione ſuperioris, non e contra, *ibid.*

7. Et in prædictis contrafaciens eſt irregularis, *ibid.*

8. Suſpenſus a Beneficio perdit fructus Beneficii, non facultatem adminiſtrandi in ſpiritualibus, vel temporalibus, *ib.*

9. Suſpenſus ab Officio non poteſt exercere juriſdictionem, non eligere, nec Beneficia conferre, *ibidem.*

10. Suſpenſus a Divinis Officiis, ſi interſit ut laicus, non fit irregularis, *ibid.*

11. Suſpenſus ab ingreſſu Eccleſiæ; poteſt tamen celebrare extra Eccleſiam, & orare in Eccleſia, quando non celebrantur Divina Officia, *ibid.*

12. Poteſt etiam percipere Sacramenta extra Eccleſiam, *ibidem.*

13. Si audit Divina in Eccleſia, peccat, ſed non fit irregularis, *ibid.*

14. Suſpenſus ab adminiſtratione Eccleſiæ in temporalibus, & ſpiritualibus, non eſt ſuſpenſus ab Ordine, *ibid.*

15. Suſpenſus ab Officio Prædicationis, prædicando non fit irregularis, niſi ſit annexum Ordini, *ibid.*

16. Suſpenſus ſimpliciter, intelligitur ſuſpenſus a juriſdictione ſpirituali, collatione Beneficiorum, & electione, *ibid.*

17. Suſpenſus ſine loci determinatione intelligitur ubique etiam in Beneficiis alibi exiſtentibus. Bonac. *diſput.* 3. *q.* 6.

punct. 3. *Prov.* 2. *de conſ.* Negant alii apud Sayrum *de conſ. lib.* 4. *cap.* 6. *n.* 21.

18. Suſpenſus per annum poterit ultima die anni biſſextilis celebrare. Sylv. *loco cit.*

19. Suſpenſio lata ad tempus, elapſo tempore, ceſſat abſque alia abſolutione. Bonacina *loc. cit. punct. ult.*

20. Item ea, ubi additur: *Donec ſatisfecerit*, ceſſat, data ſatisfactione. Idem *ibid.*

21. Poteſt Epiſcopus abſolvere a reſervata Papæ, ſi provenit ex delicto occulto. Trid. *ſeſſ.* 24. *c.* 16.

22. Fructus beneficii pro tempore ſuſpenſionis convertendi ſunt in utilitatem Eccleſiæ. Sayrus *loc. cit. n.* 16.

23. Diſtributiones non ſunt fructus Beneficii regulariter; ideo vel dantur aliis intereſſentibus, vel ipſi ſuſpenſio a Beneficio, non a Divinis. Idem *ibid.* & *n.* 11.

Synodus Diœceſana.

1. EPiſcopus nondum conſecratus, ſi Bullas expedivit, poteſt eam convocare. Maſſobr. *de Synodo capit.* 2. *dub.* 1. *n.* 9.

2. Capitulum, Sede vacante, per Vicarium capitulare poteſt. Deciſum refert Garz. *p.* 9. *c.* 2. *n.* 8.

3. Vicarius Generalis Epiſcopi poteſt cum ſpeciali mandato. Azor. *p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 45. *q.* 4.

4. Quotannis debet Epiſcopus eam celebrare. Tridentina *ſeſſ.* 24. *cap.* 2.

5. Omittens celebrare ſine cauſa eſt ſuſpendendus ab executione Officii. Congreg. Concil. 27. Martii 1509.

6. Per Archiepiſcopum, cui ſubeſt. Maſſob. *loco citato*, *dub.* 3. *n.* 3.

7. Cauſa debet afferri in Viſitatione liminum Apoſtolorum, *ibid.*

8. Paſchale tempus videtur eſſe magis congruum. Bott. *de Syn. par.* 2. *quæſt.* 8. & Gavant. *de Synodo par.* 1. *c.* 2. *annot.* 7.

9. Indicenda eſt in Feſto Epiphaniæ cum Feſtis mobilibus. Cærem. Epiſc. *lib.* 1. *cap.* 31.

10. Et per Edictum ſaltem ante menſem. Idem *ibid.*

11. Tenentur accedere etiam exempti omnes, qui alias ceſſante exemptione, intereſſe deberent, neque Capitulis Generalibus ſubſunt. Trid. *loco cit.*

12. Ratione Parochialium, aut aliarum Eccleſiarum ſæcularium, etiam annexarum, ii tenentur qui earum curam gerunt. Idem *ibidem.*

13. Tenentur ergo Abbates habentes Capellas, vel populum ſubjectum Epiſcopo, citra Privilegium ſpeciale. Maſſob. *loco cit. dub.* 6. *V. Abbas*, *n.* 38. 39.

14. Prelati ſeculares. Maſſob. *ibid.*

15. Parochi omnes, etiam Regulares, etiam præſentati per exemptos, *ibidem.*

16. Qui obtinent Beneficia ſimplicia, *ibid.*

17. Qui de conſuetudine per decennium introducta ſolent accedere, *ibid.*

18. Vel per ſe, vel per Procuratorem, *ibid.*

19. De Canonicis dubitant DD. extra vim conſuetudinis. Vide Gavant. *loc. cit. annot.* 5.

20. Rectores, qui nullius ſunt Diœceſis, tenentur adire Synodum Epiſcopi, a quo poſſunt viſitari. Congreg. Concilii *ſeſſ.* 24. *cap.* 1.

21. Et ii denique obtinentes Beneficium in Diœceſi, in qua fit Synodus, in alia Diœceſi habitant *ex prædictis.*

22. Culpabiles prædicti poſſunt excommunicari. Bott. *loc. cit. n.* 50.

23. Et ampliatur pœna contra eos, qui veniunt, Synodo abſoluta. Idem *ibid.*

24. Nulla poteſt eſſe præſcriptio non veniendi. Maſſobr. *dub.* 5.

25. Pro Decretis in Synodo evulgandis conſilium Canonicorum eſt requirendum, niſi Epiſcopus præſcripſiſſet oppoſitum. Gavantus *cap.* 6. *ann.* 3. *n.* 1.

26. In ſex caſibus requiritur conſenſus Capituli. Vide Piaſec. *in Praxi Epiſc. p.* 2. *c.* 2. *n.* 9. vel Gavant. *loc. cit. n.* 2.

27. Ordinem ſedendi deſcribit Gav. *ibid. cap.* 8.

28. Paramenta coloris rubri in Epiſcopo, & Canonicis. Cærem. Epiſc. *loc. cit.*

29. Coadjutores Canonicorum utuntur habitu Canonicali. Gav. *loc. cit. c.* 13. *n.* 3.

30. Vicarius Generalis quo habitu utatur, ubi ſedeat, Vide *ibid. n.* 11. 12.

31. Proceſſio ſub una Cruce initio Synodi fit ad inſignem Eccleſiam. Prov. 2.

32. In Miſſa Pontificali Communio Cleri. Pont. Rom.

33. Officiales Synodi ſolent eſſe plures: Præfectus Hoſpitiorum, Promotor unus, aut duo, Secretarius, Notarius, Lector Decretorum, Præfecti Diſciplinæ Synodalis, & ſcrutinii, Judices querelarum, & excuſationum: Procurator Cleri, Oeconomi pro Cathedratico, Confeſſarii Cleri, Magiſtri Cæremoniarum, Oſtiarii Synodi.

34. De quorum muneribus ſingillatim. Gav. *a cap.* 19.

35. De Cathedratico. *V. ſupra in proprio titulo.*

36. De ritu ſtandi, ſedendi, genufleƈtendi in Synodo. Gav. *loc. cit. c.* 28. *a num.* 14.

37. De concione in Synodo. Idem *c.* 30.

38. Eliguntur Examinatores Cleri, ſex ſaltem. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 28.

39. Examinator Regularis proponatur de nomine proprio, & cognomine. Garzis *p.* 9. *cap.* 2. *dub.* 22.

40. Debent eſſe Magiſtri in Theologia, aut DD. vel licentiati in jure Canonico. Trid. *loco cit.*

41. Si deſint ejuſmodi, eligantur alii de Clero magis idonei. Deciſum refert Maſſub. *in praxi de concurſu. Requiſ.* 12. *dub.* 2. *in fine.*

42. Poſſunt eligi per vota ſecreta, ſeu aperta. Deciſum 11. Julii 1592. *refert Quar. V. Synodum.*

43. A majori parte præſentium in Synodo approbentur, Maſſobr. *loc. cit. dub.* 7. & 8.

44. Jurentque electi ad S. Dei Evangelia. Trid. *loc. cit. ſupra examinatores.*

45. Judices item Synodales eligantur, ſaltem quatuor. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 10.

46. Debent eſſe in Eccleſiaſtica Dignitate, aut Perſonatum obtinere, aut Cathedralium Canonici, *ibid. Vide ſupra. Judices Synodales.*

47. Teſtes Synodales, ſaltem ſeptem eligantur. Prov. 5.

48. Punctatores eligantur. *V. ſupra Punctatores.*

49. Prædicti Teſtes, & Punctatores jurent. Prov. 4.

50. Alii Officiales poſſunt eligi, nimirum

Conſultores S. Officii
Recognitores librorum.
Reviſores indulgentiarum.
Præfecti muſicæ.
Syndici Cleri temporalium.
Vicarius Monialium.
Præfectus ſpiritualis carcerum.
Præfecti proceſſionum.
Præfectus Orationis publicæ.
Pœnitentiarii minores.
Præfecti diſciplinæ Clericalis.
Vicarii foranei.
Viſitatores.
Prior Doctrinæ chriſtianæ.
Confeſſarii Clericorum.
Præfecti fabricæ Eccleſiaſticæ.
Advocati pauperum.
Oeconomi Beneficiorum vacantium.
Præfecti Chori.
Recognitores onerum Miſſarum.
Præfecti Communium Cleri.
Diſpenſatores eleemoſynarum.
Recognitores Kalendarii.
Reviſores adminiſtratorum.
Præfecti Confratriarum.
Præfecti funeralium.

51. Fidei profeſſio emittitur in Synodo ab iis, qui nondum eam emiſerunt. Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 2.

52. Nimirum Beneficiati, *ibid.*

53. Et alii, qui tenentur ex Decreto. Prov. Med. 1.

54. Vel per ſe, vel per Procuratorem, cum ſpeciali mandatu. Maſſobr. *dub.* 40. 43.

55. Evulgentur in Synodo Decreta ultimi Conc. Provincialis. Maſſobr. *dub.* 5. & 6.

56. Item Decreta Trid. de reſidentia, *ſeſſ.* 6. *c.* 1. & *ſeſſ.* 13. *c.* 1. ut *ibid.* dicitur.

57. In Provincia Mediolanenſi leguntur etiam Bullæ Pii II. de male promotis, & Pii V. de Confidentiis. Prov. 3. & 5.

58. Item de vita, & honeſtate Clericorum. Prov. 2. & 4.

59. Item de divinis Officiis. Prov. 2.

60. Item de Chori diſciplina. Prov. 5.

61. Item monitiones ad Clerum. Prov. 4.

62. In fine non interrogatur Clerus, per verbum: *Placet ne vobis.* Congr. Conc. 27. Apr. 1592.

63. Indicitur futura Synodus.

64. De Oratione publica, & acclamationibus, quæ in Diœceſana Synodo omitti poſſunt. Cærem. Epiſ. *lib.* 1. *cap.* 31. *Vide Gav. loco cit. p.* 2. *in fine*, & 3. *cap.* 10. & 11. Plurima idem toto opere citato.

65. Ligant Decreta Synodi Clericos, & laicos Epiſcopo ſubjectos. Maſſobr. *de Syn. c.* 4. *dub.* 77. 78. non autem delinquentes extra Diœceſim. Sà, *V. Lex* 32.

66. Non tenetur Epiſcopus exhibere civitati, ſeu magiſtratibus ejuſdem. Congr. Epiſc. 14. Apr. 1615.

67. Neque tenetur ea mittere Romam. Plaſec. *in praxi Epiſc. p.* 2. *cap.* 2. *n.* 12. *V. Caſus reſervati*, *n.* 16. *Diſpenſatio*, *n.* 9. *Vicarius foraneus*, 14.

Tertiarii.

1. TErtiarii habitantes in domibus propriis, ſubditi ſunt foro ſæculari. Congr. Epiſc. 17. Maji 1583.

2. Tertiariæ non viventes ſimul, Ordinario ſubjectæ ſunt, ead. 20. Martii 1584. 20. Decemb. 1616.

3. Eædem habitantes in domibus propriis, non emittant votum ſubſtantiale, *ib.* habitandi, eadem 22. Mart. 1583.

4. Non veſtiantur habito Ordinis ſine licentia Epiſcopi, qui eas probet, & ſint ſaltem quadragenariæ, & quæ de ſuo poſſint ali, & cum affinibus in primo tantum gradu cohabitent, ead. 1616.

5. Prohibentur iiſdem velum ſupra caput, quod ſuperjectum vocant, pectorale, id eſt, ſottogola, & ſcapulare, ne videantur eſſe Moniales, *ibid.*

6. Si opus eſt, compellantur ab Ordinariis, ut ea deponant, *ibid.*

7. Poſſunt extra Paſcha ſumere Sacramenta in aliis Eccleſiis, ubi voluerint, ead. 26. Junii 1615.

8. Viri qui Collegialiter vivunt, aut cum Clauſtralibus habitant, exempti ſunt ab Ordinario, quoad ſepulturam, & alia Privilegia. Congr. Epiſc. 1619. Congreg. Conc. 1608. edito Decreto.

9. Mulieres Collegialiter viventes, ſeu cum Clauſtralibus degentes, ac mulieres, virginalem, ſeu cœlibem vitam ducentes, expreſſo voto non ſolemni, & ſub decenti habitu Regularium gaudent Privilegiis fratrum, quorum Tertiæ Regulæ habitum geſtant. Leo X. An. 1516. 1518.

10. Mulieres, quæ expreſſo voto caſtitatis, & cum habitu Tertiariarum vivunt, etiam ſi domi habitent ſuæ, exemptæ ſunt ab Ordinario, quoad ſepulturam, & alia Privilegia, ſi habent. Congr. Epiſc. 1616.

11. Non eligentes ſepulturam, ſepelientur in communi earum ſepulcro, ſi adeſt; alias in Parochiali, ead. *ibid.*

12. Eæ quæ conditiones in Bulla aurea Pii IV. contentas adimpleverint, & habitum receperint, poſſunt, etiam invito, & minime requiſito Parocho, in Eccleſiis fratrum ſepeliri, ead. 11. Decembr. 1615.

V. Eucharistia n. 3. *Fori Privilegium*, *n.* 21. 23. *Regularium jura ſub Epiſc. n.* 53. *Regularium jura circa Tertiarias, per totum.*

Teſtamentum.

1. AD pias cauſas valet coram duobus teſtibus, etiamſi ſint mulieres. Sylv. *Teſtamentum.* 1. *q.* 7.

2. Pertinet ad judicem Eccleſiaſticum, idem *ib. Tertium.*

3. Relictum ad pias cauſas per ſolemne teſtamentum, revocatur per non ſolemne ad pias cauſas, idem *ib. Quartum.*

4. Licet inſtitutio facta per mutuum non valeat, tamen valet in relicto ad pias cauſas, idem *ib. Sextum.*

5. Poteſt quis decedere teſtatus, & inteſtatus in relictis ad pias cauſas, idem *ib. Quintum.*

6. Filius familias in adventitiis bonis, ſi uſusfructus eſt patris, diſponere non poteſt ad pias cauſas, idem *ib. q.* 4.

7. Si uſusfructus eſt filii, poteſt. Barb. Non poteſt Bald. quem ſequitur Sylv. *ib.*

8. Non poteſt prodigus ad pias cauſas poſt interdictum, idem *ib.*

9. Poteſt uſurarius publicus, & quicumque peccator notorius, idem *ib.* contra Bartol. cum Bald. & Pan.

10. Item damnatus ad mortem, ſi retinet bona uſque ad mortem, poteſt ad pias cauſas, idem *ib.*

11. Si non eſt pœnitens, nihil recipiat Eccleſia, *ib.* recipi poteſt, ait Sylv. *ib.*

12. Excommunicatus poteſt ad pias cauſas diſponere, *ib.*

13. Valet ultima voluntas ad pias cauſas, licet non inſtituatur ibi hæres, vel non adeatur hæreditas, vel deficiat alia ſolemnitas, idem *ib. q.* 5. *Tertium.*

14. Si dicat Teſtator: committo omnia bona mea arbitrio Titii, tenetur Titius ea diſtribuere in pias cauſas, id. *q.* 9. *Quintum.*

15. Poteſt Epiſcopus compellere executorem in legatis ad pias cauſas, ſaltem ut delegatum, ſi non accepta executione, idem *Teſtam.* 2. *q.* 3. *Primum.*

16. Sede vacante poteſt Capitulum eumdem compellere, *ib. Tertium.*

17. Intellige de Epiſcopo domicilii, niſi in loco originis eſſent facultates, *ib. Quintum*, ſi ibi ſit executor.

18. Vel de Epiſcopo executorem compellente, *ib.*

19. In legatis ſolvendis ad pias cauſas tempus eſt ſex menſium, *ibid.* ideſt, quoad pœnam ſolvendi intereſſe.

20. Executore non exequente poſt duas monitiones, in legatis ad pias cauſas devolvitur executio ad Epiſcopum, *ib. q.* 8. *Primum.*

21. Et devolvitur poſt annum a die mortis. *ib.*

22. Etiam quando executor non potuerit exequi, *ib.*

23. Devolvitur ad Epiſcopum executio quoque ad non pias cauſas poſt annum, *ib. Tertium.*

24. Non poteſt excludi Epiſcopus a Teſtatore in executione ad pias cauſas, *ib. Quartum.*

25. Neque prohibere poteſt Teſtator, non reddi rationem Epiſcopo ab executore, *ibid. Quintum.*

26. Poteſt negligens hæres privari tota hæreditate, *ib. q.* 10. *Quintum.*

V. Bona Eccleſiaſtica, *n.* 29. 30. *Canonicorum diſtributiones*, *n.* 68. *Epiſcopus*, *n.* 31. & *ſeqq. Forum Epiſcopale*, *n.* 21. & *ſeqq. Regularium jura ſub Epiſcopis*, *n.* 60. *Reſidentia*, *n.* 3.

Theo-

Theologalis Præbenda.

1. UBI non eſt, conſtituatue primo vacatura, vel alia ratione inſtituatur. Trid. *ſeſs.* 5. *cap.* 1.
2. Vacatura ſcilicet, non in menſe Apoſtolico. Deciſum refert Garz. *p.* 5. *cap.* 4. *num.* 164.
3. Ubi locus eſt optioni, ea erit Theologalis, quæ vacat poſt optionem. Deciſum a Cong. Conc. 6. Julii 1592.
4. Erecta Theologali Præbenda non poteſt optari a ſequenti Canonico. Deciſum refert Moneta *de optione c.* 3. *p.* 6. *n.* 129.
5. Neque obtinens eamdem poteſt optare aliam. Deciſum refert Garz. in *addit. ad d. c.* 5. *num.* 134.
6. Collatio Præbendæ pertinet ad inferiorem Epiſcopi, electio tamen perſonæ ad Epiſcopum. Deciſum refert Gonzalez, *ad reg.* 8. *Cancell. gloſs.* 9. §. 2. *num.* 83.
7. Inſtituatur etiam in Collegiatis, nedum in Cathedralibus primo vacatura ad hunc uſum. Prov. 1.
8. Quando vacat fiat concurſus, niſi ad Papam ſpectet collatio. Prov. 5.
9. Idoneis tantum conferatur. Trid. *loc. cit.*
10. Tempus, hora, & materia pro lectionibus remittitur arbitrio Epiſcopi. Deciſum 11. Januarii 1594.
11. Conceduntur Lectori Theologo Diſtributiones pro tota die qua legit. Deciſum refert Garz. *p.* 3. *cap.* 2. *n.* 118.
12. Si tamen Matutinum recitetur in Choro pridie diei quo legitur, tenetur eidem intereſſe. Deciſum refert idem *ibid.*
13. In Cathedrali ſaltem die Feſto legatur Scriptura ſacra, arbitrio Epiſcopi. Prov. 5.
14. Poteſt vacare menſe Julio, Auguſto, & Septembri. Deciſum refert Garzia *loc. cit. n.* 156. 157.
15. Scholares audientes in Cathedralibus non gaudent iiſdem Privilegiis, quibus alii in publicis Academiis. Deciſum refert idem *ibid.* n. 117.
16. Theologo legente caſus conſcientiæ, poſſunt cogi presbyteri ad eum audiendum. Congreg. Epiſcop. 16. Martii 1593.
17. Idem reſpondeat gratis Theologicis quæſtionibus ab Epiſcopo vel ab aliis conſultus. Prov. 5.
18. Theologali Præbenda vacante, poteſt Epiſcopus applicare fructus ei, qui interea ſupplet. Congr. Epiſc. 26. Januarii 1594.
19. Ubi viget conſuetudo, quod detur a Capitulo ſtipendium perpetuum Theologo, qui doceat, ea ſervetur, & poteſt conduci ad triennium. Congr. Conc. 14. Maji 1598.
20. Ubi non invenitur Canonicus Theologus, dandi erunt fructus totius Præbendæ Superiori alicujus Monaſterii qui Theologo ſuppeditet. Cong. Concil. 24. Maji 1591. *V. Ludimagiſtri, num.* 3.

A D D I T I O.

1. ERectio Theologalis Præbendæ non fit in Cathedralibus Regularibus, ubi Præbendæ non ſunt diſtinctæ, ſed cogendi ſunt Monachi, ut provideant de Lectore Theologo. *Cong. Conc.* 9. *Septemb.* 1573. *apud Barb. de canon. cap.* 27.
2. Fit in Collegiatis, quarum Præbendæ ſunt de Jurepatronatus laicorum Deciſ. refert *Garz. de beneſ. part.* 5. *cap.* 4. *num.* 162.
3. Non eſt in optione Epiſcopi applicare primam Præbendam vacantem aſſignatam pro Pœnitentiario, ſed pro Theologo, ex Trid. *ſeſs.* 5. *c.* 1. ſi fiat ſecus, habenda eſt confirmatio a Papa.
4. Præbenda debet eſſe integra. Deciſum refert *Garz. loc. cit. num.* 128.
5. Si vacaverit Præbenda inſufficiens, poteſt Epiſcopus, altera vacante ambas applicare Theologo, dummodo Canonici habeant ſufficiens ſtipendium. *Cong. Concil.* 16. *Februarii* 1619.
6. Canonicus Theologus, qui reſignavit in manu Ordinarii Præbendam Theologalem, poteſt obtinere mediante optione pinguiorem Præbendam cum retentione ſui ſtalli in Choro. *Congr. Rit.* 2. *Sept.* 1597.
7. Stante conſuetudine in Cathedrali, ut per quemlibet Canonicum habentem Præbendam Canonicatui annexam obtineatur una ex Dignitatibus in eadem Eccleſia, quæ nullum habet emolumentum, ſed ſolum ſedet ſupra Canonicos, poteſt Canonicus Theologus dictam Dignitatem obtinere. *Cong. Conc.* 18. *Nov.* 1628.
8. Theologus ſedet in loco ſui Canonicatus. Deciſum refert *Garz. ad part.* 5. *cap.* 4. *num.* 111.
9. Poteſt Epiſcopus cogere Theologum ad legendum uſque ad privationem Præbendæ. Deciſum refert. *Barboſ. de canon. cap.* 27. *num.* 30.
10. Si ex infirmare non poteſt legere, non tenetur ponere ſubſtitutum; quando vero eſt ponendus, electio eſt Epiſcopi. Deciſum refert. *Garz. p.* 3. *c.* 4. *num.* 159.
11. Non ſolum lucratur Diſtributiones legitime ob lectionem abſens, ſed etiam emolumenta alia intereſſentibus dari ſolita. *Congr. Conc.* 12. *Aug.* 1628.
12. Ad hanc lectionem Sacræ Scripturæ tenetur Clerus accedere, & ab Epiſcopo poteſt cogi, *ead.* 15. *Aug.* 1618.

Gavant. Tom. III.

Torneamentum.

1. TAurorum, & ferarum agitatio probibita fuit ſub pœna permittentibus excommunicationis ipſo facto. Pius V. Anno 1567.
2. Qui obierit ibi cum feris congrediens careat Eccleſiaſtica ſepultura, idem *ibid.*
3. Clerici, ſi interſint, ſive Beneficiati, ſive in ſacris, excommunicatione puniantur, *ibid.*
4. Ordinariis præcipitur in virtute ſanctæ obedientiæ, ut impediant pœnis, & cenſuris, *ibid.*
5. In Regnis Hiſpaniarum prædictæ pœnæ ſunt revocatæ his conditionibus, ne fiat in diebus Feſtis, & ita, ut non poſſit alicujus mors ſequi. Greg. XIII. Ann. 1575.
6. In iiſdem Regnis eadem conceſſit Clem. VIII. adhortans Clericos, ne hac benignitate abutantur. Anno 1596.
7. Aliquo ibi occiſo, vel mutilato, irregulares ſunt omnes, qui illuc fuerant cauſa pugnandi, licet non occiderint, aut mutilaverint. Sylvius *V. Torneamentum.*
8. Epiſcopus diſpenſare poterit cum iis, idem *ibid.*

V. Sepultura, num. 23.

Tutela.

1. MIſerabilium perſonarum omnes Religioſi, Clerici, & Epiſcopi tenentur recipere Tutelam. Sylv. *Tutela q.* 3.
2. Epiſcopi non per ſe ipſos, ſed per Archipresbyterum, vel Archidiaconum, idem *ibid.*

Vicarius Capitularis.

V. Capitulum Sede vacante.

1. DEputatus in cauſa hæreſis debet attingere annum ætatis ſuæ quadrageſimum; alias geſta per eum nulla. Sbroz. *de Vic. l.* 1. *q.* 35. *n.* 8. *V. Archivium, n.* 8. *Concilium Provinciale, n.* 11. 54. *Matrimonii impedimenta, num.* 29. *Præcedentia. num.* 30.

A D D I T I O.

1. Non debet occupare ſedem primæ Dignitatis, ſed aliam ſedem portatilem. *Congr. Rit.* 11. *Apr.* 1601.
2. Non poteſt dare licentiam erigendi nova Monaſteria. *Congr. Conc.* 19. *Febr.* 1613.

Vicarius Foraneus.

1. AD hoc munus eligantur Archiprebyteri, Archidiaconi, & Præpoſiti, aliive in dignitate Eccleſiaſtica conſtituti; ſin minus Rectores, qui ſunt apti. Prov. 2.
2. Et poſſunt amoveri arbitrio Epiſcopi, dabuntque pœnas, ſi male ſe geſſerint. Prov. 1.
3. Detur illius juriſdictio in cauſis civilibus pro moderata ſumma, & in criminalibus poſſint capere informationes ad Vicarium Generalem tranſmittendas. Congr. Epiſc. 9. Junii 1592.
4. A Vicario Foraneo datur appellatio ad Epiſcopum. DD. apud Barboſ. *alleg.* 54. *n.* 12.
5. Nullam habet præcedentiam ſuper alios ipſo antiquiores in Clero, ratione hujus Officii. Congr. Rit. ſæpe, & nuper 30. Junii 1629.
6. Exceptis Congregationibus, quas ipſe facit, in quibus ſedet primus: eadem 20. Dec. 1603.
7. Conventus Cleri ſingulis menſibus cogantur, ut de Cleri Conventu diximus. Prov. 2.
8. Librum cuſtodiant, in quo quæſtionum explicandarum, & explicatarum concluſiones approbatæ ab Epiſcopo deſcribantur, *ibid.*
9. Viſitent Regionem quiſque ſuam a die Sancti Martini uſque ad Feſtum Sancti Ambroſii, niſi longiori tempore ſit opus. Prov. 5.
10. Ante primam Dominicam Adventus mittant ad Epiſcopum indicem Parochorum, quibus minus idoneis ad concionem dandus erit Concionator in Quadrageſima. Prov. 7.
11. Hebdomada penultima ante Septuageſimam conveniant omnes coram Epiſcopo, niſi aliud præſcribatur. Prov. 5.
12. Antequam veniant, congregatis Parochis ſibi ſubditis, colligant ea, quæ referre debent Epiſcopo, *ibid.*
13. Cum redierint, quiſque ſuos iterum convocet, moneatque de quibus juſſerit Epiſcopus, *ibid.*
14. Feria ſecunda poſt oct. Paſchatis, ſi dies feſtus non eſt, alioquin prima die feriali, iterum convocent Parochos, & colligant, ſi quæ inciderunt poſt Domin. Septuageſimæ, & quæ item ad Epiſcopum pro Synodo referri oportebit, *ibid.*
15. Et licet Synodus non habeatur ob aliquam cauſam, prædicta tamen ne omittantur, *ibid.*
16. Publicatis interdictis iis, qui non communicarunt in Paſchate, curent tranſmitti eorum nomina ad Regulares, ut ſciant. Prov. 7.

A D D I T I O.

5. Non poteſt prohibere concanonicos, ne Capitulum faciant ſine ſua licentia contra uſum Eccleſiæ. *Congr. Rit. 16. Decembr. 1616.*

2. Nihil illi detur in funeralibus ratione Vicariatus, *eadem 7. Oct. 1626.*

Vicarius Generalis.

1. NON poteſt Epiſcopus creare Vicarium ante apprehenſionem poſſeſſionis Epiſcopatus. Sbroz. *de Epiſcopi Vicario lib. 1. q. 46. num. 19.*

2 Tenetur autem eum creare, adepta poſſeſſione, & poteſt cogi, idem *ibid. num. 3.* nimirum a Metropolitano dato certo termino.

3. Statuto termino, & elapſo, poteſt creari ab Archiepiſcopo. Idem *quæſt. 57.* ex Trid. *ſeſſ. 14. cap. 16.*

4. Alii negant, teneri Epiſcopum ad electionem Vicarii, apud Barboſam, *alleg. 54. num. 125.*

5. Debet eſſe Clericus, ſaltem primæ Tonſuræ. DD. communiter apud Barboſam, *loc. cit. num. 4.*

6. Non Clericus conjugatus, *ibid. num. 6.*

7. Non bigamus, *ibid. n. 11.*

8. Non is, qui fuit Judex maleficiorum. Sbroz. *loc. cit. quæſt. 41.*

9. Non obligatus ad Reſidentiam Beneficii gratia. Pr. 5.

10. Debet eſſe Subdiaconus ſaltem. Prov. 6.

11. Annorumque 25. ætatis ſaltem. Sbroz. *loc. cit. q. 35.*

12. Expedit eum eſſe alienæ Diœceſis. Prov. 5.

13. Non paciſcatur Epiſcopus de annuo cenſu ſibi dando. Sylv. *Vicarius quæſt. 7.*

14. Sed illi conſtituat ſalarium. Idem *ibid.*

15. Poteſt Epiſcopus ad expediendas cauſas conſtituere duos principales Vicarios, dummodo tamen ii ſint in loco ubi ſedem habet. Barboſa, *loc. cit. num. 126.*

16. Ex quo fit, ut non poſſit creare duos Vicarios Generales in principalibus locis duarum Diœceſium æqueprincipaliter unitarum. Idem, *num. 129.*

17. Juret antequam officium ſuſcipiat in manibus Epiſcopi ad præſcriptam formulam. Prov. 5.

18. Ordinariam habet juriſdictionem. Barboſa, *loc. cit. num. 26. 27.* negant alii, *num. 30.*

19. Eſt in Dignitate Eccleſiaſtica conſtitutus, *ib. n. 135.*

20. Et poteſt ideo eſſe Papæ Delegatus, *ibid. n. 132.*

21. Præcedit Archidiaconum, *num. 144.*

22. Et alios. *Vide ſupra præcedentia a num. 22.*

23. Habet facultates Epiſcopales, prout in mandato Epiſcopi. Barboſa *a num. 60. & ſeqq.*

24. Non datur appellatio ab eo ad Epiſcopum, *ib. n. 46.*

25. Nihil muneris accipiat ab iis, qui coram eo cauſas agunt. Prov. 3.

26. Neque pecuniæ quicquam pro viſione ſcripturarum ad cauſas, quæ apud eum aguntur, *ibid.*

27. Gratis omnia dentur etiam quoad ſcripturam. Prov. 4.

28. In abſolutione ab excommunicatione, ſi non eſt Sacerdos, ſatius eſſet eam committere Sacerdoti. Sbroz. *lib. 2. qu. 162. n. 10.*

29. Epiſcopo excommunicato, & denunciato, ſuſpenditur juriſdictio Vicarii. Barboſa, *loc. cit. num. 146.*

30. Expirat per mortem Epiſcopi civilem, ſeu naturalem, *ibid. n. 151.*

31. Neque poteſt cauſas inceptas proſequi, *n. 156.*

32. Non poteſt petere ſalarium non conventum a Succeſſore, pro ſervitio præſtito Prædeceſſori. Idem, *n. 179.*

33. Non ſyndicatur. Greg. XIII. Anno 1578. apud Genuenſ. *in Praxi cap. 58. nonæ editionis.*

34. Poteſt puniri ab Archiepiſcopo. Sylv. *Vicarius q. 5. Quintum.*

V. Canonicorum Diſtributiones, n. 50. Munera erga Epiſcopum, num. 24. Capitulum, num. 1. & 5. Conſervatores, num. 6. Functiones Epiſcopales, num. 21. Judex Synod. n. 7. Litteræ Dimiſſoriæ, n. 5. Matrimonii impedimenta, n. 22. 26. & ſeqq. Miſſæ Ritus, n. 11. 19. Miſſa Conventualis, n. 26. Præcedentia, num. 22. & ſeqq. Proceſſio, num. 2.

A D D I T I O.

1. Abſente Epiſcopo, habet primum locum ſuper omnes Dignitates non obſtante conſuetudine. *Congr. Rit. 7. Auguſti 1610. 20. Decembr. 1614. 13. Julii 1619.*

2. Vicarius, & Canonicus ſimul debent ſedere in ſuo loco Canonicali. *Abbas & alii cum Barboſ. de Canonicis.*

Vicarius Perpetuus.

1. EPiſcopus inſtituat Vicarium perpetuum, ubi eſt opus. Trid. *ſeſs. 7. cap. 7.*

2. In iis, quæ curam habent animarum translatam in Vicarium perpetuum, aſſignetur eidem congrua portio fructuum, arbitrio Ordinarii. Idem *ſeſs. 25. cap. 16.*

3. Secus, cum primum vacaverit, per ceſſum, ſeu deceſſum Vicarii, aut Rectoris, ceſſat Vicariæ nomen, & Beneficium prius recipiat animarum curam. Idem, *ibid.*

4. Portio aſſignanda Vicario perpetuo ſit major centum, neque minor quinquaginta ſcutorum, computatis incertis percipi ſolitis. Pius V. Anno 1567.

5. Conſtituatur in pecunia, ſeu fundo ſtabili, & habita ratione redituum, & onerum loci, niſi tamen valor annuus ipſius Parochialis unitæ minor ſit quinquaginta ſcutis, *ib.*

6. Et tunc ſufficit aſſignare omnes fructus Vicario perpetuo, *ib.*

7. Vicarius perpetuus tenetur accipere a Sede Apoſtolica novam proviſionem ſuæ deputationis, *ibidem.*

8. Ejuſdem electio non eſt libera Ordinarii, ſed ad nominationem eorum, quorum ſunt Eccleſiæ unitæ, cum examine, & approbatione Ordinarii, *ibid.*

9. Onera Parochialia ad Vicarium perpetuum ſpectant, nulla ex parte ad Eccleſiam, Monaſterium, ſeu Locum Pium, quibus unita eſt Parochialis. Cong. Concil. 27. Martii 1594.

10. Non poteſt Vicarius perpetuus inſtituere ſibi alium Vicarium perpetuum. Sylv. *Vicarius qu. 2. Secundum.*

V. Parochorum Reſidentia, & Munera.

A D D I T I O.

1. Non poteſt Epiſcopus conſtituere Vicarium perpetuum, quando a tempore immemorabili unio facta eſt, & ex tunc conſtat Vicarios fuiſſe amovibiles, conſentientibus Ordinariis. DD. cum *Barboſ. de jure Eccl. lib. 2. cap. 6. num. 6.*

2. Neque quando unio facta eſt per viam concordiæ a Sede Apoſtolica approbatæ, *ibid. n. 8.*

3. Neque quando Beneficium unitum ſit Monaſterio Monachorum, aut Mendicantium. Pius V. 1. *Novemb.* 1567. *apud Quart. V. Vicarius perpetuus.*

4. Neque quando ex Privilegio remunerationis cauſa conceſſo Beneficium ſit unitum cum clauſula ponendi Vicarium amovibilem. Barboſa *loco cit. num. 10.*

5. Neque quando pro bono pacis, & ceſſatione litium, rectaque gubernatione expedit nihil innovari, *ibid. n. 11.*

6. Neque quando adeſt Privilegium conceſſum poſt Concilium Tridentinum inſtituendi Vicarium amovibilem, niſi abuſus irrepſet, *ibid. n. 12.*

7. Eleemoſynæ Altarium, funerum, & ſimilium non debent numerari in congrua portione, *ibid. n. 44.*

8. Vicarius perpetuo adſcriptus Eccleſiæ Cathedrali eſt de corpore Cathedralis, & conſequenter incedit ſub illius Cruce. *Congr. Rit. 21. Martii 1609.*

Violenta manus in Clericum.

1. MOdica percuſſio eſt pugni, palmæ, manus, pedis, digiti, baculi, lapidis, quæ ad livorem, mutilationem membri, fractionem dentis, depilationem capillorum non modicam, vel effuſionem ſanguinis non excedit. Jo. XXII. apud Navarr. *in Man. cap. 27. num. 92.*

2. Factum tamen, facti qualitas, percutiendi modus, & injuriandi, circumſtantia loci, perſonæ, attendatur, *ibid.*

3. Loci, ut theatro, vel foro, coram Prælato, vel Judice, in Eccleſia coram multis, vel in alio loco publico, *ibid.*

4. Perſonæ, ut Magiſter, Judex, Prælatus, Pater, Patruus, vel quis in Dignitate, vel Perſonatu conſtitutus, ab inferiori, vel humili, *ibid*

5. In dubio circa metas potius eſt decernendum, quam ultra, *ibid.*

6. Percutiens Epiſcopum nondum conſecratum, non incurrit in Bullam Cœnæ. Nav. *Man. cap. 27. num. 67.*

Vide Abſol. a num. 16. Caſus reſervati, n. 2. Excommu. num. 52. Monialium cura ſpiritualis, num. 2.

A D D I T I O.

1. Privilegio Canonis gaudent Clerici, de quibus ſupra Clericus, *a num. 18. ad 20.*

2. Regulares omnes, Novitii, & Converſi. *DD. communis.*

3. Equites S. Jo. Hieroſol. S. Jacobi, Alcantaræ, & Calatravæ. Barboſa, *de jure Eccl. lib. 1. cap. 39. §. 1. num. 24.*

4. Non gaudent mulieres intrantes Monaſteria, in quibus Religio non eſt approbata. Idem, *ibid. n. 18.*

5. Neque Tertiarii, qui in propriis domibus habitant, *ibidem, n. 22.*

6. Neque Eremitæ, qui vagi dicuntur, & qui nec definitum, aut firmum vitæ modum, neque ſpecialem obligationem Eccleſiaſticam habent, *ibid. n. 23.*

7. Propinans venenum Moniali gravidæ, ut abortiatur, ea conſentiente non incidit in pœnam Canonis, *ibid. n. 37.*

Viſitatio Epiſcopi.

1. EPiſcopus tenetur viſitare per ſe, vel Vicarium Generalem, vel alios idoneos Viros. Trid. *ſeſs. 24. c. 3.*

2. Singulis annis, vel ſaltem ut tota Viſitatio intra biennium compleatur. Idem *ibid.* quam celerrime, inquit.

3. Ar-

3. Arbitrio tamen Epiſcopi relinquitur, modo non graventur nimium Viſitandi. Deciſum refert Barboſa *alleg.* 73. *num.* 39.

4. Viſitare debet Cathedralem, Collegiatas Eccleſias cum domibus Canonicorum, Parochiales beneficiatas, & alias ſibi ſubjectas, Sacella, Oratoria, Confratrias. Trid. *ſeſſ.* 22. *c.* 8. *&* *ſeſſ.* 6. *c.* 4.

5. Item Hoſpitalia, & Loca pia. Idem *ſeſſ.* 22. *cap.* 8.

6. Non ea, quæ ſub Immediata Regum protectione, *ibid.*

7. Capellas regias viſitare poteſt habentes curam animarum circa eamdem curam. Congregatio Epiſcoporum 27. Junii 1618.

8. Collegia quæcumque, etiam inſtituta pro ſuſtentatione ſtudentium pauperum. Garz. *par.* 6. *c.* 1. *n.* 612.

9. Si oriatur dubium, Judex eſt Epiſcopus, vel viſitet uti Delegatus Sedis Apoſtolicæ. Idem *ib.* Barboſa *alleg.* 75. *n.* 20.

10. Item Monachorum, & Regularium Eccleſias, ubi eſt animarum cura. Trid. *ſeſſ.* 7. *cap.* 7.

11. Etiam Equitum Hieroſolymitanorum. Deciſum refert Vilagut. *in ſpec. Viſitatorum*, *n.* 6.

12. Non autem Monaſterium cum animarum cura, ubi habitat Generalis Ordinis. Tridentinus *ſeſſ.* 25. *cap.* 11. *de Regularibus*.

13. Unitas Monaſteriis, quæ habent juriſdictionem cum animarum cura, poteſt viſitare circa curam. Deciſum refert Barboſa *alleg.* 74. *n.* 14.

14. Et Unitas illi Monaſterio, in quo habitat Generalis Ordinis, habentes curam animarum. Deciſum refert idem, *ibidem*.

15. Item Eccleſias, quæ ſunt nullius Diœceſis, Epiſcopus vicinior. Trid. *ſeſs.* 24. *c.* 9.

16. Si dubitatur de viciniori, qui ſit, in Concilio Provinciali eligat Prælatus loci idoneam perſonam. Fuſcus *de Viſit. lib.* 2. *c.* 8. *n.* 2. ex Trid. *ib. c.* 9.

17. Et electione ſemel facta, a Succeſſoribus non poteſt mutari. Deciſum refert Vilagut. *loco cit. n.* 7.

18. Diſtantia vero eſt menſuranda ab ipſa Cathedrali Eccleſia ad locum exemptum. Deciſum refert idem *ibid.*

19. Poteſt item viſitare Monaſteria virorum, ubi non viget Regularis obſervantia. Trid. *ſeſs.* 21. *cap.* 8.

20. Non tamen Prioratus Equitum Hieroſolymitanorum. Idem *ſeſs.* 7. *cap.* 8.

21. Poteſt & ea in quibus non habitant duodecim, erecta poſt Decretum Urbani VIII. *de Celebratione Miſsarum* 21. *Junii* 1625. *ibid.*

22. Item Monaſteria commendata, perpetuo unita aliis Eccleſiis, vel piis Locis, etiam ſub Regulari protectione. Congreg. Concilii *ad ſeſs.* 21. *c.* 8.

23. Item Confraternitates laicorum erectas in Eccleſiis Regularium non obſtante quacumque contraria conſuetudine. Congreg. Epiſc. 17. Julii 1615.

24. Non Capellas earum in iiſdem Eccleſiis. Deciſum referunt DD. apud Barboſam *alleg.* 73. *n.* 13.

25. Poteſt cogere earum Adminiſtratores. Deciſum refert Gratian. *deciſ.* 188.

26. Item quæcumque Loca Pia, non erecta auctoritate Epiſcopi, ut mandentur executioni opera pia relicta. Deciſum refert Barboſa *alleg.* 75. *num.* 14.

27. Monaſteria Monialium Epiſcopo ſubjectarum. DD. communiter.

28. Item Monialium non ſubjectarum Epiſcopo circa Clauſuram. Trid. *ſeſs.* 25. *c.* 5.

29. Licet antea nunquam viſitata fuerint. Congreg. Epiſc. 24. *Novembr.* 1617.

30. Etiamſi alieno Epiſcopo ſint ſubjecta. Deciſum refert Barboſa *alleg.* 102. *n.* 6.

31. Et interrogare poteſt Epiſcopus de pertinentibus ad Clauſuram. Congreg. Epiſc. 25. *Februarii* 1583. *Vide ſup. Monial. Clauſura a n.* 56.

32. Quod attinet ad perſonas Viſitandas, excipe Canonicos exemptos, niſi ad formam. Trid. *ſeſs.* 25. *c.* 6.

33. Item Subcollectores Cameræ Apoſtolicæ, & Officiales Sedis Apoſtolicæ. Deciſum refert Gonzalez *ad reg.* 8. *Cancell. gloſs.* 51. *n.* 81. 82.

34. Et alios Clericos exemptos, ſi qui ſunt, ut patet.

35. Ordinem, & modum viſitandi edidit Auctor hujus operis *in Praxi compendiaria Viſit. Epiſc.*

36. Peccat Epiſcopus, qui in Viſitatione aliqua ratione non prædat populum. Cajet. *V. Epiſcoporum peccata.* Genuenſ. *in Man. Paſtorum capitulo* 34. *num.* 3. niſi aliunde excuſetur.

37. In prima Viſitatione poteſt inquirere circa Bullas Beneficiorum, litteras Teſtimoniales Ordinum, ſcientiam, & approbationem Confeſſariorum; cæremonias Miſſæ; & ejuſmodi: in aliis Viſitationibus non item. Congreg. Epiſc. 23. Auguſti 1593.

38. Non poteſt Epiſcopus jubere edicto, ut detegant ſubditi occulta delicta, multoque minus propoſita pœna excommunicationis. Deciſum refert Barboſ. *alleg.* 72. *n.* 29.

39. Ubi de morum correctione agitur, exemptio, aut ulla inhibitio, appellatio, querela interpoſita, etiam ad Sedem Apoſtolicam, non poteſt impedire, aut ſuſpendere executionem Decretorum. Trid. *ſeſs.* 24. *cap.* 10.

40. Non poteſt Epiſcopus in Viſitatione recuſari tamquam ſuſpectus, niſi modum excedat. Deciſum referunt DD. apud Barboſam *alleg.* 73. *n.* 38.

41. Poteſt exigere Cathedraticum in Viſitatione, quod ſingulis annis exigi ſolet. Deciſum refertur *ibid. n.* 44.

42. Adminiſtrationis Locorum Piorum, & Confraternitatum reddenda eſt ratio Epiſcopo, & ſi admittatur appellatio, non propter eam impeditur, aut ſuſpenditur executio. Deciſum refertur *ibid. n.* 62.

Vide ſupra locorum Piorum cura a n. 19.

43. Procuratio in Viſitatione debetur Epiſcopo frugalis, & moderata, pro temporis tantum neceſſitate, & non ultra, Trid. *ſeſſ.* 24. *c.* 3.

44. Decem perſonæ, computato Epiſcopo, & ſeptem jumenta conceduntur. Prov. 4.

45. Fugiat Epiſcopus hoſpitia laicorum, & eorum convivia, *ibid.*

46. A muneribus abſtineat. Trid. *loco cit.*

47. Toleratur acceptio munerum, quæ conſumenda ſunt ibidem, nec alio aſportanda. Vilagut *par.* 2. *n.* 21.

48. Neque accipiantur munera ab Univerſitate laicorum. Genuenſ. *in Man. Paſt. c.* 33. *n.* 4.

49. Neque item a quoquam poſt finitam Viſitationem. Idem *ibid. n.* 5.

50. Quæ ſuperſunt Victualia, erogentur pauperibus loci Viſitati, *num.* 6.

51. Si plures perſonas aſſumat, quam ſolita procuratio iis ſufficere poſſit, expendat Epiſcopus de ſuo. Panorm. & alii apud Felicianum *in Man. Viſitat. lib.* 1. *tit.* 15.

52. Contribuant procurationi Viſitationis Regulares, qui Parochialem Eccleſiam Conventui unitam habent. Congreg. Epiſc. 27. *Auguſti* 1577.

53. Procuratio ad pecuniam redigendam non pendet ex arbitrio Viſitatoris, eadem 22. Januarii 1601.

54. Nec accipiatur in eo loco procuratio, ubi habitat Epiſcopus. Deciſum ſæpius refert Barboſa *alleg.* 73. *n.* 45.

55. Neque ab Hoſpitalibus, locis leproſorum, domorum Dei pauperum, & infirmorum, nec a paupere Eccleſia. Deciſum refert Leo *in Theſ. fori part.* 2. *cap.* 16. *a n.* 42.

56. Neque a Clericis pauperibus. DD. cum Barboſ. *loco cit. num.* 51.

57. Excluduntur medicinæ, ſumptus equorum, plures procurationes, ſi una die duæ viſitentur Eccleſiæ. Zerol. *par.* 1. *Viſit.* §. 6.

58. Neque Notarii poſſunt accipere quicquam pro labore. Trident. *loco cit.* contra Vilagut. *ubi ſupra*, concedentem aliquid moderatum, ſi non habent ſalarium. Negant Zerola *loco cit. &* *alii*.

59. Præſtari debent vecturæ quoque equorum a Viſitatis, ſi Epiſcopus vere egeat, & alias impediretur Viſitatio. Leo *Theſ. fori p.* 2. *c.* 16. *n.* 43.

60. Imo etiam diviti Epiſcopo, ſi adeſt conſuetudo. Idem *ibid. n.* 44. *&* 45.

61. Qui negant procurationem dare niſi ob evidentem paupertatem, poſſunt cogi ab Epiſcopo quidem, propoſita etiam excommunicatione, ab inferiore vero aliis remediis. Salod. *de Viſit. par.* 2. *c.* 1.

62. Ubi etiam probat, dari procurationem in ſignum ſubjectionis: unde licet Viſitator domi ſuæ comedat, poteſt tamen recipere procurationem: DD. citati, *ibid.* ſed titulus meræ ſubjectionis non mihi placet.

63. Si accipiat Epiſcopus ultra prædicta, non obſtante quavis remiſſione, ſuſpenditur ab ingreſſu Eccleſiæ, donec reſtituatur duplum, & intra menſem facienda eſt reſtitutio, ſub hac pœna. Trid. *loco cit. ex Decreto Benedicti XII.*

64. Reſtitutio facienda eſt Eccleſiæ gravatæ, *ibid.*

65. Laici ad idem tenentur ſub pœna ſuſpenſionis ab ingreſſu Eccleſiæ, & a Communione Euchariſtiæ. *Id. cap. exigit, tit. de cenſ.*

66. Et Epiſcopus tenetur de facto famulorum ſuorum, ſi ſciat, aut ratum habeat, *ibid.*

67. Neque in his valet ulla donantium remiſſio, *ibid.*

68. Sufficit reſtituere ſimplum, etiam poſtquam incurrit. Navarr. *conſil.* 2. *de cenſ.* imo, ſi diſtulerit, ante menſem non incurrit. Zerola *par.* 2. *Viſitat. prim.* Sed oppoſita ſententia eſt communior, & tutior. Vide Nald. *Viſitare n.* 8.

V. Regularium jura ſub Epiſc. n. 14. 54.

A D D I T I O.

1. Poteſt Parochus denuo examinari ab Epiſcopo recentiori, ex ſuſpicione ignorantiæ. *Congregatio Concilii* 6. *Auguſti* 1628.

2. Ubi habitat Generalis alicujus Ordinis, licet Curatus ſit ſæcularis, hic non eſt ſubditus Viſitationi Epiſcopi Ordinarii Diœceſis. Deciſum refert *Lezana in ſumm. q. Regul. cap.* 11. *n.* 9.

3. Viſitare poteſt tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegatus Parochialem ſubjectam Olivetania, & Abbas poteſt condere Decreta cumulative cum Epiſcopo, ſed quatenus ſint contraria, debent prævalere Epiſcopi Decreta. Deciſum refert

29. ſu-

29. *Julii* 1628. Barboſa *de jure Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 14. *n.* 21.

4. Item Parochiales unitas Monaſterio Canonicorum Regularium, licet Generalis habeat in eo loco Sedem ordinariam Principalem. Deciſum refert 2. Maji 1595. Idem *ibid.*

5. Item Parochus S. Jo: Hieroſolymis curam animarum ſæcularium exercens, tenetur Epiſcopus tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegatus viſitare gratis, & abſque impenſa, & onere Rectorum. Deciſum refert 26. *Junii* 1627. Idem *ibidem*, *num.* 22.

6. Item in Eccleſiis Regularium animarum curam habentium viſitari poteſt, quomodo aſſervetur Euchariſtia, paramenta, Calices, & alia pro adminiſtratione Sacramentorum. Deciſum refert *Fr. Leop.* 2. *cap.* 31. *n.* 3. *& Barboſ. de poteſt. Epiſc. alleg.* 74. *n.* 18.

Viſitatio inferiorum Epiſc.

1. ARchidiaconi, & alii inferiores, qui jus habent viſitandi, aſſumant Notarium de conſenſu Epiſcopi, Trid. *ſeſſ.* 24. *cap.* 3.

2. Viſitatores a Capitulo jus habente Viſitationes deputandi, prius ab Epiſcopo approbentur, *ibid.*

3. Neque ideo omittat Epiſcopus ſuam Viſitationem, *ib.*

4. Poteſt Epiſcopus præſcribere Archidiacono comitatum, & equitatum, ne ſit oneri Eccleſiis. Deciſum refert Barboſa, *allegat.* 73. *n.* 39.

5. Inferioribus Viſitatoribus non conceduntur perſonæ ultra octo, & ſex jumenta. Prov. 4.

6. Si accipiant ultra debitam procurationem, de qua in præcedenti titulo *a n.* 52. incurrunt ſuſpenſionem ab Officio, & Beneficio. Trid. *loco cit. ex Decreto Benedicti XIII.*

7. Archidiaconi, & alii inferiores infra menſem tenentur rationem reddere Epiſcopo Viſitationis factæ, & acta integra exhibere, non obſtantibus quibuſcumque. Trid. *ſeſſ.* 24. *c.* 3.

8. Punitos a prædictis ſuper eadem re non poteſt Epiſcopus denuo punire. Barboſa *loco cit. n.* 31.

9. Patroni in iis, quæ ad Viſitationem ornamentorum Eccleſiæ, aut bonorum ſtabilium, ſeu fabricarum proventus attinent, ſe non immiſceant, niſi ex fundatione competat, Idem *ibid. V. Archidiaconus n.* 5.

Viſitatio circa Canonicos exemptos.

1. CAthedrales Eccleſiæ, quæ ante Concilium Trid. privilegio, exemptione, vel alio jure exemptæ erant a juriſdictione Epiſcopi, & illæ, quæ habent concordias confirmatas, debent viſitari ab Epiſcopo cum duobus de Capitulo, adjunctis a Capitulo electis. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 6.

2. Intellige concordias firmatas ex certa ſcientia, non in forma communi. Deciſum 13. Novembris 1586. & refert Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancell. gloſſ.* 25. *n.* 14.

3. Si Adjuncti requiſiti negligant, vel recuſent procedere cum Epiſcopo, facultas procedendi contra aliquem ex Capitularibus exemptis pertinens ad Epiſcopum non devolvitur ad eumdem. Deciſum refert apud Barboſam *alleg.* 73. *n.* 9.

4. Protonotarii exempti poſſunt viſitari ſine Adjunctis, licet habeant vocem in Capitulo exempto. Deciſum refertur *ibid. n.* 10.

5. Niſi contraria conſuetudo, vel ſtatutum. Deciſum refertur *ibid. n.* 11.

6. Contra Coadjutores non tenetur Epiſcopus cum Adjunctis procedere, niſi ex forma Coadjutoriæ colligatur oppoſitum. Deciſum refert Garz. *in addit. par.* 4. *cap.* 5. *n.* 96.

7. Poteſt etiam ſine Adjunctis procedere ad privationem Canonicorum ex cauſa, quod ordines ſuis Præbendis annexos non ſuſceperint. Deciſum refert idem *par.* 3. *cap.* 4. *n.* 22.

8. Item ſine Adjunctis poteſt corrigere, & punire peccata Capitularium, ea pœna, quæ morum magis emendationem, quam punitionem reſpiciat. Deciſum refert Barboſa *alleg.* 73. *n.* 13.

9. Item ſine Adjunctis poteſt viſitare Capitulares, bona, & eorum Adminiſtratores, vel cum quibus Adjunctis ſibi videbitur. Deciſum *ibid. n.* 14.

10. Et ſine iis viſitare corpus Eccleſiæ Cathedralis, Sacramenta, Reliquias, Veſtes, &c. Capellas, Capellanias, dotationes, Anniverſaria, Pia opera. Deciſum refertur *ib. num.* 15.

11. Debet autem Epiſcopus viſitare per ſe ipſum, & quoties opus fuerit. Trid. *ſeſſ.* 6. *cap.* 4.

12. Non poteſt ſine Adjunctis proſequi delictum Canonici. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 6.

13. Poteſt ſumere ſuum Notarium, non Capituli, *ibid.*

14. Et item Fiſcalem ſuum, vel alium quem voluerit. Idem *ibid.* ubi ait, in conſueto Tribunali.

15. Et in domo ſua. Idem *ibid.*

16. Carcer pro Canonicis ſit in loco decenti, *ibid.*

17. Quomodo ſe gerat Epiſcopus in pœnis eorum. Idem *ſeſſ.* 13. *cap.* 1. nimirum, ut Paſtor.

18. Appellatio non datur quoad effectum ſuſpenſivum. Idem *ib.* niſi gravamen ſit irreparabile, *ſeſſ.* 24. *cap.* 10.

19. Licet Epiſcopus procedat uti Delegatus Sedis Apoſtolicæ: appellatio tamen fit ad Metropolitanum. Deciſum refert Praxis nova Epiſc. *p.* 1. *Viſit.* §. 3.

20. Adjuncti ſunt eligendi initio anni, & a ſolo Capitulo. Trid. *ſeſſ.* 25. *cap.* 6.

21. Eorum auctoritas extenditur ſolum ad cauſas criminales, *ibid.*

22. Quandocumque vult poteſt Epiſcopus procedere contra aliquem, etiam extra Viſitationem, *ibid.*

23. Aſſenſus, nedum conſilium eorum, eſt neceſſarius, *ib.*

24. Non poſſunt recuſari, quia electi a toto Capitulo.

25. Eorum votum eſt unum, ſi diſcordent; & alter eorum adhæreat voto Epiſcopi, & fit ſententia. Trid. *ib.*

26. Si diſcordent ambo ab Epiſcopo, intra ſex dies Epiſcopus, & ipſi eligant tertium, aliter electio tertii devolvitur ad viciniorem Epiſcopum, *ib.*

27. Tertius electus accedat, cui parti voluerit, *ib.*

28. In delictis adulterii, concubinatus, & in atrocioribus & ubi de fuga timetur, poteſt Epiſcopus ſolus ad ſummariam informationem, & detentionem procedere, *ib. Vide ſupra, Clericus concubinarius.*

29. Ubi non eſt crimen grave, neque timetur fuga, Epiſcopus non poteſt, ex eod. *ibid.*

A D D I T I O.

1. POteſt Epiſcopus procedere ſine Adjunctis ad pœnas contra Capitulares non obſervantes diem Feſtum ab Epiſcopo edictum, *Congreg. Concil.* 7. *Sept.* 1630.

2. Item ſine Adjunctis exigere rationes ab Officialibus ex prævio Capitulo conſtitutis, Sede vacante, niſi velit criminaliter procedere. Deciſum refert Garz *de Benef. par.* 5. *c.* 7. *n.* 23.

3. Contra coadjutores cum futura ſucceſſione non tenetur procedere cum Adjunctis niſi ex forma coadjutoriæ colligatur, illis conceſſa fuiſſe privilegia, quæ habent Canonici exempti. Deciſum refert *Garz. addit. part.* 4. *cap.* 5. *n.* 96.

Votum.

1. NOn poteſt Epiſcopus diſpenſare in Voto, quo aliena incerta devota ſunt in ſubſidium terræ Sanctæ, ut in alios uſus convertantur. Sylv. *Votum* 4. *q.* 8. *Quintum.*

2. Neque in Voto temporali Religionis cum quis obligatur intrare, non remanere, *ibid. Sextum.*

3. Neque in Voto intuitu perſonæ certæ vel loci, niſi urgente cauſa Archid. & alii. Affirmant alii, apud Sylv. *ib. q.* 6. Quartum.

4. Poteſt impoſita Pœnitentia a Papa traſmutare Votum. Idem *ib. Octavum.*

5. Item in Voto quo exiſtens in religione laxiori vovet ſtrictiorem, *ib. q.* 3. *Sextum.*

6. Et habens Votum ſimplex de arctiori tranſeat ad laxiorem, *ib.*

7. Votum peregrinationis, ad Ædem Lauretanam eſſe reſervatum Papæ, dixit Navar. & Nald. *Votum*, *num.* 32. allegat breve Greg. XIII. ſed nunc non attendi in praxi; docet Azor. *tom.* 1. *lib.* 10. *&* 11. *quæſt.* 4. *& alii cum Nald. ſupr.*

8. Voti reſervati qualitas, puta eundi pedibus ad Sanctum Jacobum, &c. non eſt reſervata Papæ. Nald. *Votum* 52.

9. Cauſæ diſpenſandi ſunt tres: malum, inutile, majoris boni impeditivum. Sylv. *q.* 6. *loc. cit.*

10. Diſpenſatio nihil loco Voti injungit. Navarr. *in Man. cap.* 12. *n.* 63.

11. Cauſæ commutandi ſunt, impoſſibilitas, ſeu incommoditas, vel major utilitas, arbitrio boni viri. Sylv. *ſupra.*

12. Et ſaltem ſit æqualitas in commutatione, *ib. q.* 8. *Secundum.*

13. Commutatio Voti ad locum pium tutius fit in favorem ejuſdem loci pii. Nald. *ſupra* 70.

14. Si ob calamitates a populo Votum Deo fiat, non ante, quam agatur cum Epiſc. Prov. 5.

15. Fiat deinde cum aliqua ſolemnitate, pridie veſperi dato Campanæ ſigno, adultis omnibus mane convenientibus Sacra Euchariſtia refectis, Proceſſione indicta, Miſſa celebrata, Concione devota habita Clero loci præſente, & poſt offertorium, *ib.*

16. Qui univerſitatis nomine ſunt delecti, genibus flexis coram Sacerdote Celebrante, in ſcriptis voti formulam præſcriptam pronuncient, *ibid.*

17. Inſtrumentum Voti a Notario confectum mittatur ad Epiſcopum, ut in Archivio ponatur, *ib.*

18. Si perpetuum eſt, in tabula lapidea incidatur, & indicetur, *ib.*

19. Ubi vero, puta ob peſtem, convenire non poſſunt omnes, alia ratio ineatur, donec fieri poſſint, quæ ſupraſcripta ſunt, *ib.*

20. Vota populorum cenſentur obligare perpetuo ſucceſſores, ſi fiant cum auctoritate Epiſcopi, non in vim Voti, ſed præcepti Eccleſiaſtici. Suar. *tom.* 2. *de relig. lib.* 4. *cap.* 9. *fin.* Nald. *Votum*, *n.* 9. *V. Diſpenſatio*, *a num.* 18. *Legatus*, *num.* 2.

Uſu-

Uſura.

1. CAmbia ſicca damnantur, & ficta, Pius V. Anno 1571.

2. In realibus damnatur dilatio termini ſolutionis præſtituti, lucro recepto ex tacita, vel expreſſa conventione, ſeu etiam promiſſo tantum, *ib.*

3. Nec a principio, neque alias, audeant paciſci certum intereſſe, etiam in caſu non ſolutionis, *ibid.*

4. Neque fiant cambialiter, quam primis nundinis, ubi illæ celebrantur; ubi vero non celebrantur pro primis terminis juxta uſum locorum, *ibid.*

5. In terminis habeatur ratio longinquitatis, ſeu vicinitatis locorum, in quibus ſolutio deſtinatur, *ibid.*

6. Qui contra hæc fecerit, uſuræ pœnis ſubjiciatur, *ibidem.* (1)

7. Qui congeſtam undique pecuniam ita ad ſe redigunt, ut quaſi monopolium pecuniæ facere videantur, pœnis contra exercentes monopolia conſtitutis ſubjiciantur, *ibid.*

8. Epiſcopus domos ſuas locans, vel ſua alio titulo concedens ad fœnus publice exercendum Uſurarum hominibus alienigenis, & aliis non oriundis ex terris ipſorum, vel ſi eos in terris ſuis habitare permiſerit, ſuſpenditur. Barboſa *Alleg.* 111. *num.* 24. *Vide locum.*

9. De aliis Superioribus in hac materia. Sylv. *Uſura* 9. *quæſt.* 22.

10. Clericus Uſurarius, vel hæres Uſurarii cogitur reſtituere Uſuras ſub pœna ſuſpenſionis ab officio, & beneficio, & deputationis. Idem *Uſura* 6. *quæſt.* 8.

11. Uſurarius manifeſtus eſt, qui eſt notorius de jure, vel de facto, vel qui coram Sacerdote, & teſtibus in articulo mortis confeſſus eſt Uſurarium, & mandavit Uſuras reſtitui. Idem *Uſura* 9. *qu.* 1.

12. Poteſt publicari talis, etiam poſt mortem, *ib. qu.* 1.

13. Non eſt admittendus ad Sacramenta, neque ad oblationem, niſi idonee caveat pro reſtitutione, *ibid. qu.* 4.

14. Qui recipit oblationem, eſt ſuſpenſus ab officio, donec reſtituat ſpoliatis arbitrio Epiſcopi.

15. Careat Uſurarius manifeſtus Eccleſiaſtica ſepultura, *ib.*

16. Licet mandarit reſtitutionem, niſi re ipſa ſatisfaciat, aut pignoribus, aut fidejuſſione idonea data. Prov. 2.

17. Parochus ejuſmodi hominem ſepulturæ Eccleſiaſticæ tradens, eſt excommunicatus, ex Conſtitutione Clem. V. Prov. 2. & Sylv. *loc. cit. qu.* 4.

18. Alias pœnas temporarias recenſet. Idem *ibid.*

19. Cautione data poſt mortem, poteſt ſepeliri in loco ſacro. Idem, *ib. qu.* 10.

20. Incertorum reſtitutio ejuſmodi hominum ſpectat ad Epiſcopum. Idem. *Vide Reſtitutio* 8. *quæſt.* 5.

21. Jurans non repetere Uſuras, poteſt ex nova cauſa admitti ad repetitionem. Nald. *Uſura*, *num.* 6.

V. Contractus, *num.* 15. *Teſtamentum*, *num.* 9.

(1) Confer Benedicti XIV. Encyclicam de Uſura 1745.

Finis Primæ Partis.

MANUALIS EPISCOPORUM
PARS SECUNDA.

AD LECTOREM.

DESIDERAVERE non pauci, in calce Manualis noſtri Epiſcoporum, Bullas Pontificias, & Sacræ Romanæ Congregationis Decreta, prælo Romano jam data, & in eodem Manuali citata, notaque Aſteriſco iiſdem ipſis verbis, quibus in vulgus emanaverunt; quippe quæ, vel ad omnes non devenerunt; vel quia in foliis ſeparatim edita evanuerunt; vel quia in Bullario novo impreſſa, volumine grandi, incommode circumferri poſſunt. Ea igitur ſelegi, quæ præ manibus Epiſcoporum haberi debent, & Additionibus ejuſdem Manualis addidi, ordine temporum ſervato, quo a S. Sede Apoſtolica prodierunt: Videlicet

1. *De executione Concilii Tridentini contra Regulares,*
2. *De Conſervatoribus Regularium,*
3. *De Exemptorum Privilegiis,*
4. *Dubia emanata cum Reſponſionibus,*
5. *De Conceptione B. Virginis Mariæ,*
✠ *Bulla Alexandri Papæ. VII, de eadem Conceptione,*
6. *De executione novorum Conventuum.*
7. *De ſollicitatione Mulierum in Confeſſione.*
8. *Revocatio licentiarum loca Regularia erigendi,*
9. *Contra male Ordinantes, & Ordinatos.*
10. *Definitio quoad Imagines nondum Canonizatorum.*
11. *Declaratio de eadem re.*
12. *De Celebratione Miſſarum.*
13. *Dubia de eadem re cum Reſponſionibus.*
14. *Approbatio Decreti pro Abbatibus in Miſſarum ſolemnis.*
15. *Revocatio licentiarum legendi Libros prohibitos.*
16. *Decretum de electione Patronorum.*

Adjecimus Formulam conficiendi Inventarii bonorum Eccleſiaſticorum.

ADDITIONES NOVÆ
AD MANUALE EPISCOPORUM.

I.

De executione Concilii Tridentini contra Regulares non ſubditos Epiſcopo, extra Clauſtra notorie delinquentes, & de pœnis eorum Superiorum illos punire negligentium.

CLEMENS PAPA VIII,
Anno 1596. 23. Februarii,

SUſcepti muneris ratio poſtulat, ut ea, quæ in ſacro Tridentino Concilio provide conſtituta ſunt, ab iis ad quos ſpectat, inviolate obſervari curemus.

Maturo ſane Conſilio ipſius Concilii Decreto proviſum eſt, ut quicumque Regularis non ſubditus Epiſcopo, intra Clauſtra degens, extra ea ita notorie deliquerit, ut populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtante, a ſuo Superiore intra tempus ab Epiſcopo præfigendum, ſevere puniatur, & Superior de punitione Epiſcopum certiorem faciat, ſin minus ipſe a ſuo item Superiore officio privetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit.

Verum quia experientia compertum eſt interdum in hujuſmodi Decreti executione nimis remiſſe procedi: cum enim Epiſcopus inſtat aliquem Regularem, eo, quo ſupradictum eſt, modo delinquentem, a ſuo Superiore puniri, ſæpe fit, ut Superior Regularem delinquentem ad alia ſuorum Ordinum loca, extra Epiſcopi Diœceſim, ex induſtria impunitum tranſmittat, atque etiam ipſe aliquando ad alias Provincias ſe conferat, nec ulterius ſuper delinquentis exceſſibus inquirat, & de ejus punitione Epiſcopum certiorem reddat. Unde nec Regularis delinquens nunc ab Epiſcopo puniri poteſt, cum extra ipſius Diœceſim exiſtat, nec Superior, qui delinquentem corrigere negligit, officio privatur.

Nos pro Paſtorali noſtra ſollicitudine, præfati Decreti executioni, quantum cum Domino poſſumus favere, & præmiſſis malis, ut par eſt, opportuno aliquo remedio occurrere volentes, de venerabilium fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium prædicti Concilii Interpretum ſententia; Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtri, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuo valitura Conſtitutione, omnibus, & ſingulis cujuſcumque Ordinis, & inſtituti Regularium, etiam Mendicantium Superioribus, in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub indignationis noſtræ, ac privationis dignitatum, & Officiorum per eos obtentorum eo ipſo incurrendis pœnis præcipimus, & mandamus, ut juxta prædictum Decretum, quilibet ipſorum, Regularem non ſubditum Epiſcopo, intra clauſtra degentem, & extra ea ita notorie delinquentem, ut populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtante, intra tempus ab Epiſcopo præfigendum, ſevere puniat, ac de punitione Epiſcopum certiorem faciat, & alias Decretum ipſum, omnibus, & per omnia exequatur; Cæterum ſi Superior in regularem delinquentem non animadverterit, quinimmo ſi illum impunitum ad alia ſuorum Ordinum loca, extra Epiſcopi Diœceſim, ut præfertur, tranſmiſerit: volumus, & ſimili motu, atque auctoritate decernimus, ut Superior inſtante Epiſcopo, intra terminum ab Epiſcopo præfigendum, & ſub eiſdem indignationis noſtræ, ac privationis Dignitatum, & Officiorum obtentorum, nec non & ſub inhabilitatis ad illa, & alia in poſtremum obtinenda, ac ulterius privationis activæ & paſſivæ vocis, ad quas a nemine præterquam a nobis, & a Romano Pontifice pro tempore exiſtente, reſtitui poſſit, ipſo facto ſimiliter incurrendis pœnis,

ipſum

ipſum Regularem delinquentem a loco ad quem tranſmiſſus fuit, revocare, & in quo deliquit conſtituere, ſeu ſiſtere teneatur. Quod ſi hoc etiam facere prætermiſerit, per præſentes ſimiliter ſtatuimus, ut Ordinarius loci ad quem Regularis delinquens tranſmiſſus fuerit, ſuper præmiſſis ab ipſo Ordinario loci in quo deliquit ſimiliter requiſitus, vel alias de illius delicto informatus, ut præfertur, tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegatus omnino exequi, & in Regularem delinquentem ſevere animadvertere poſſit, & debeat.

II.

De electione Judicum Conſervatorum pro Regularibus,

GREGORIUS XV.

Anno 1621. 20. Septembris,

SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & Dominus noſter D. Gregorius Divina providentia Papa XV. ex certis rationabilibus cauſis animum ſuum moventibus, & de voto Venerabilium Fratrum ſuorum *S.* R. E. Cardinalium, Concilii Tridentini Interpretum, partim fel. rec. Clementis Papæ VIII. Prædeceſſoris ſui veſtigiis inhærendo.

Revocavit, ac nullas, & invalidas decrevit omnes, & quaſcumque Judicum Conſervatorum electiones, nominationes, ſeu deputationes, tam in vim litterarum Conſervatoriarum, juxta formam in quinterno Cancellariæ deſcriptam, quam in vim quorumque privilegiorum perpetuo, vel ad tempus nondum elapſum, Apoſtolica auctoritate conceſſorum, ſeu alias quocumque jure, vel titulo hactenus factas pro quibuſcumque Conventibus, Capitulis, Militiis, etiam S. Joannis Hieroſolymitani Congregationibus, Collegiis, Ordinibus, Monaſteriis, Hoſpitalibus, aut aliis quibuſvis piis, tam Sæcularibus, quam cujuſvis Ordinis, etiam Mendicantium, ſeu Inſtituti, vel Societatis Regularibus, locis quantumvis exemptis, etiam de neceſſitate exprimendis, ſeu illorum perſonis, cujuſvis qualitatis, ſeu conditionis exiſtant.

In futurum vero Sanctitas ſua hac generali, & perpetuo valitura Conſtitutione ſtatuit, & decrevit, ut Judices Conſervatores hujuſmodi, ſive principales, ſive ſubrogati eligi, nominari, aut deputari non poſſint, niſi non ſolum habeant qualitates requiſitas, & deſcriptas in Conſtitutione ſimilis rec. Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædeceſſoris ſui, quæ incipit: Statutum, itaut vel dignitate Eccleſiaſtica præditi, vel perſonatum obtinentes, vel Eccleſiarum Cathedralium Canonici exiſtant; ſed etiam in Conciliis Provincialibus aut Diœceſanis juxta Decretum Concilii prædicti, judices electi, ſeu deſignati ſint.

Quodque deinceps litteræ Conſervatoriæ per Sedem Apoſtolicam concedendæ ſupraſcriptis tantum dirigantur, & ſi quæ litteræ aliter expedientur, illæ, ac deputationes hujuſmodi, omniaque exinde ſequentia nullius ſint roboris, vel momenti.

Et nihilominus qui ſecus, quam juxta formam ſuperius præſcriptam, Conſervatores hujuſmodi cum effectu eligere, nominare, ſeu deputare, aut electis, nominatis ſeu deputatis uti auſi fuerint: Regulares quidem voce activa, & paſſiva ſint ipſo jure privati, adeo ut habilitationem a nemine, præterquam a Romano Pontifice, conſequi valeant; reliqui vero aliis pœnis arbitrio Sanctitatis Suæ coerceantur, & prædictorum omnium Conventus, Monaſteria, ac loca hujuſmodi, eorumque perſonæ, ac bona, careant Conſervatore ad annum, itaut illorum cauſæ interea coram locorum Ordinariis dumtaxat cognoſci, ac deffiniri debeant.

Cæterum ut latius pateat Conſervatorum hujuſmodi eligendorum facultas, Sanctitas ſua admonitos voluit omnes locorum Ordinarios, ut in Synodis Provincialibus, aut Diœceſanis quamplures perſonas ex habentibus qualitates in prædicta Conſtitutione ejuſdem Bonifacii Prædeceſſoris contentas, & alioquin ad id aptas deſignari procurent, & ſi aliquem interim ex deſignatis mori contigerit, ſubſtituat Ordinarius loci cum conſilio Capituli alium in ejus locum uſque ad futuram Provincialem, aut Diœceſanam Synodum.

Inſuper Sanctitas ſua inhærendo in hac parte Decreto ſimilis recordationis Gregorii Papæ XIII. etiam Prædeceſſoris ſui, ſtatuit, & ordinavit, ut Regulares, ac perſonæ hujuſmodi in Italia infra duos, extra Italiam vero infra ſex menſes a die publicationis in Urbe præſentis Conſtitutionis inchoandos, debeant ſibi eligere, ſeu aſſumere Conſervatores juxta formam ſuperius propoſitam.

Ejuſque electionis, ſeu aſſumptionis documentum infra tempus hujuſmodi penes Acta Curiæ Ordinariorum exhibere, & dimittere teneantur; alioquin eo termino elapſo, quamdiu Conſervatores ſecundum formam præſentis Conſtitutionis non elegerint, coram eiſdem Ordinariis conveniantur.

Quodque Conſervatores hujuſmodi ſemel legitime deputati, niſi ex legitima cauſa a Sede Apoſtolica, aut locorum Ordinariis, prout iiſdem Regularibus, & aliis ſupradictis libuerit, approbanda, durante quinquennio a die deputationis, amoveri, aut mutari nullatenus poſſint, aut valeant.

Ad hæc ſtatuit Sanctitas ſua, ut coram ipſis Conſervatoribus Regulares, ac perſonæ ſupraſcriptæ conveniri quidem, aut trahi debeant, ſed alios convenire, aut trahere non poſſint, itaut memorati Conſervatores in cauſis, in quibus Regulares, & alii actores fuerint, nullam prorſus juriſdictionem habeant, ſed in iis tantum, in quibus rei extiterint, neque extra Civitates, ſeu Diœceſes in quibus fuerint deputati, contra quoſcumque procedere præſumant.

Si qua vero inter Judices Conſervatores hujuſmodi, & locorum Ordinarios controverſia ſuper competentia juriſdictionis orta fuerit, nequaquam in cauſa procedatur, donec per arbitros in forma Juris electos ſuper juriſdictionis competentiam fuerit judicatum.

Quod ſi qui Conſervatores, ſive in hac parte, ſive alias quomodolibet ſuos limites exceſſerint, per annum ab Officio Conſervatoris hujuſmodi ſuſpenſi ſint, & pars quæ hoc fieri procuraverit, ſententiam excommunicationis incurrat juxta formam alterius Conſtitutionis ejuſdem Bonifacii Prædeceſſoris, quæ incipit: Hac Conſtitutione, quam Sanctitas ſua omnibus, quæ præſenti Conſtitutioni non adverſantur, innovavit, & innovat.

Per hoc tamen non intendit Sanctitas Sua prohibere, quominus Regulares, & alii ſupradicti in caſibus a jure permiſſis petant Judicem non ſuſpectum a Principibus, ſeu Magiſtratibus ſæcularibus; dum tamen hæc tria copulative concurrant; videlicet ut Regulares, & alii prædicti ſint actores, non autem rei; utque agant contra laicum, aut contra Eccleſiaſticum, vel alias a juriſdictione ſæculari exemptum, atque ut cauſa, in qua Judex deputatur, fuerit prophana, non autem Eccleſiaſtica, & in ea juxta Sacrorum Canonum diſpoſitionem laicus ut præfertur, eligendus Judex competens exiſtat.

Sequitur aliud Dubium ſuper prædicta Conſtitutione exortum, cum ſua declaratione.

IN Conſtitutione de Conſervatoribus, edita a Sanct. mem. Gregorio XV. ex ſententia Sac. Cong. Conc. inter cætera ſtatutum eſt, ut coram Conſervatoribus Regulares conveniri quidem, aut trahi debeant, ſed alios convenire aut trahere non poſſint, itaut memorati Conſeſſores in cauſis, in quibus Regulares, & alii actores fuerint, nullam prorſus juriſdictionem habeant, ſed in iis tantum, in quibus rei extiterint.

Dubitatur nunc, an per hæc verba ſublata ſit facultas, quam habent Conſervatores defendendi Regulares & alios a manifeſtis injuriis, & violentiis, quæ illis de facto inferuntur, dum a ſuis poſſeſſionibus dejiciuntur, & propriis bonis uti, ac frui impediuntur.

Sacra Congr. Cardin. Concilii Trident. Interpretum cenſuit, ejuſmodi verbis minime ſublatam fuiſſe facultatem quam habent conſervatores defendendi Regulares a manifeſtis injuriis, ac violentiis; dummodo obſervent formam præſcriptam in Conſtitutionibus Innocentii IV. & Bonifacii VIII. relatis in c. 1. & fin. de offic. deleg. in 6.

C. Card. de Torres.

Proſper. Fagnanus S. Cong. Secr.

III.

De Exemptorum Privilegiis circa animarum, & Sacramentorum adminiſtrationem, Sanctimonialium Monaſteria, & Prædicationem Verbi Dei.

GREGORIUS XV.

Anno 1622. 5. Febr.

SAne Tridentinæ Synodi Decretis provide cautum eſt nullum Presbyterum etiam Regularem, poſſe Confeſſiones ſæcularium, etiam Sacerdotum audire, nec ad id idoneum reputari, niſi aut parochiale Beneficium habeat, aut ab Epiſcopo per examen, ſi illi videbitur eſſe neceſſarium, aut alias idoneus judicetur, & approbationem obtineat.

Necnon in Monaſteriis, ſeu domibus virorum, ſeu mulierum, quibus imminet animarum cura perſonarum ſæcularium, præterea, quæ ſunt de illorum Monaſteriorum, ſeu locorum familia perſonæ, tam regulares, quam ejuſmodi curam exercentes, ſubſint immediate in iis, quæ ad dictam curam, & Sacramentorum adminiſtrationem pertinent juriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi, in cujus diœceſi ſunt ſita. Itemque ut Epiſcopi univerſi ſub obteſtatione Divini judicii, & interminatione maledictionis æternæ in Monaſteriis ſibi ſubjectis Ordinaria; in aliis vero Sedis Apoſtolicæ auctoritate clauſuram ſanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter reſtitui, & ubi inviolata eſt, conſervari maxime procurent; inobedientes, atque contrafacientes per cenſuras Eccleſiaſticas, aliaſque pœnas quacumque appellatione poſtpoſita, compeſcentes.

Atque ut Regulares in Eccleſiis ſuorum Ordinum prædicare volentes, ſe coram Epiſcopis præſentare, & ab eis benedictionem petere teneantur; in Eccleſiis vero quæ ſuorum Ordinum non ſunt nullo modo prædicare poſſunt ſine Epiſcopi licentia: contradicente autem Epiſcopo, nullis, etiam in

ſuorum Ordinum Eccleſiis prædicare quidem præſumant.

Verum quia experientia compertum Eccleſiaſtici regiminis rationem poſtulare, ut Decretis ejuſmodi aliquid adjungatur; matura deliberatione noſtra, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac generali, ac perpetuo valitura Conſtitutione decernimus, ſtatuimus, & declaramus, ut deinceps tam Regulares, quam Sæculares, quomodolibet exempti, ſive animarum curam perſonarum Sæcularium Monaſteriis, ſeu domibus Regularibus aut quibuſvis aliis Eccleſiis, vel beneficiis, ſive Regularibus ſive Sæcularibus incumbentium exerceant; ſive alias Eccleſiaſtica Sacramenta, aut unum ex illis, miniſtrent, prævia Epiſcopi licentia, & approbatione; ſive quoquomodo in dictæ curæ exercitio; aut in eorumdem Sacramentorum, vel alicujus ex illis adminiſtratione de facto abſque ulla auctoritate ſe ingerant in his, quæ ejuſmodi curam, ſeu adminiſtrationem concernunt, omnimodæ juriſdictioni, viſitationi, & correctioni Diœceſani Epiſcopi tanquam Sedis Apoſtolicæ Delegati, plene in omnibus ſubjiciantur. Ad hæc tam Regulares, quam Sæculares hujuſmodi nullis Privilegiis, aut exemptionibus tueri ſe poſſint, quominus, ſi deliquerint circa perſonas intra ſepta degentes, aut circa clauſuram, vel circa bonorum adminiſtrationem Monaſteriorum Monialium, etiam Regularibus ſubjectarum ab Epiſcopo loci ſimiliter tanquam ad hoc Sedis Apoſtolicæ Delegato, quoties, & quando opus fuerit, puniri, & corrigi valeant.

Confeſſores vero, ſive Sæculares quomodocumque exempti, tam ordinarii, quam extraordinarii, ad Confeſſiones Monialium etiam Regularibus ſubjectarum, audiendas, nullatenus deputari valeant, niſi ſi ab Epiſcopo Diœceſano idonei judicentur, & approbationem, quæ gratis concedetur, obtineant. Sed & Adminiſtrantes bona ad ejuſdem Monaſteria Sanctimonialium, ut præfertur, etiam Regularibus ſubjectarum pertinentia, ſive Regulares extiterint, ſive Sæculares, quomodolibet exempti, Epiſcopo loci, adhibitis etiam Superioribus Regularibus, ſingulis annis rationes adminiſtrationis, gratis tamen exigendas, reddere teneantur, ad idque juris remediis cogi, & compelli queant. Liceatque Epiſcopo, ex rationabili cauſa Superiores Regulares admonere, ut ejuſmodi Confeſſores, atque Adminiſtratores amoveant, iiſque Superioribus id facere detrectantibus, aut negligentibus, habeat Epiſcopus facultatem prædictos Confeſſores, & Adminiſtratores amovendi quoties, & quando opus eſſe judicaverit. Ac ſimiliter Epiſcopus, una cum Superioribus Regularibus quarumcumque Abbatiſſarum, Prioriſſarum, Præfectarum, vel Præpoſitarum eorumdem Monaſteriorum, quocumque nomine appellentur, electionibus per ſe, vel per alium intereſſe, ac præſidere; abſque ulla tamen ipſorum Monaſteriorum impenſa.

Ac demum habeat Epiſcopus, tanquam dictæ Sedis Delegatus, auctoritatem coercendi, aut puniendi quoſcumque exemptos tam Sæculares, quam Regulares, qui in alienis Eccleſiis, aut quæ ſuorum Ordinum non ſunt, abſque Epiſcopi licentia, & in Eccleſiis ſuis, aut ſuorum Ordinum non petita illius benedictione, aut ipſo contradicente, prædicare præſumpſerit. Itaut Epiſcopi in ſupraſcriptis caſibus, in prænominatas perſonas, in præmiſſis omnibus, & ſingulis, aut circa ea quoquomodo delinquentes, quoties, & quando opus fuerit, etiam extra Viſitationem, per cenſuras Eccleſiaſticas, aliaſque pœnas, uti ejuſdem Sedis Delegati, procedere, omnemque juriſdictionem exercere libere, & licite valeant.

IV.

Subſequuntur aliquot Dubia ſuper prædicta Conſtitutione exorta.

I. DUbitatur: An liceat Epiſcopis viſitare Altaria Regularium Eccleſiarum, quibus cura animarum perſonarum Sæcularium non incumbit, aut loca ubi in iiſdem Eccleſiis aſſervatur Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum, vel ubi audiuntur Confeſſiones perſonarum Sæcularium?

II. An Epiſcopi poſſint Regularibus præſcribere, ut certis tantum in locis, ac temporibus, aut certarum perſonarum Confeſſiones audiant, vel alias illorum privilegia reſtringere, ac moderari in Sacramentis adminiſtrandis?

III. An facultas Epiſcopis per Conſtitutionem attributa in exemptos tam Sæculares, quam Regulares, intelligatur etiam tributa in perſonas nullius Diœceſis?

IV. An eadem facultas competat inferioribus Prælatis proprium territorium, ac juriſdictionem quaſi Epiſcopalem habentibus?

V. An per eamdem Conſtitutionem in illis verbis, poſſit Epiſcopus una cum Superioribus Regularibus quarumcumque Abbatiſſarum, &c. electionibus per ſe, vel alium intereſſe, ac præſidere; jus Abbatiſſas confirmandi Epiſcopis attributum cenſeatur?

VI. An Confeſſores Monialium ante editam Conſtitutionem deputati, debeant ab Epiſcopo examinari, & approbari?

VII. An Superiores Regulares ſimiliter ante ipſam Conſtitutionis publicationem electi, ſeu deputati, alia indigeant Epiſcopi approbatione pro Confeſſionibus Sanctimonialium ſibi ſubjectarum audiendis?

VIII. An Confeſſiones, quas audiunt Superiores Regulares electi, ſeu deputati, vel confirmati poſt publicationem, & ſcientiam tenoris dictæ Bullæ, non obtenta Epiſcopi approbatione, ſint nullæ, atque irritæ, necne?

IX. An Regulares generaliter ab Epiſcopo approbati ad Confeſſiones perſonarum Sæcularium audiendas, cenſeantur etiam approbati ad audiendas Confeſſiones Monialium ſibi ſubjectarum?

X. An Regularis ad audiendas Confeſſiones Monialium unius Monaſterii ab Epiſcopo approbatus, Confeſſiones Monialium alterius Monaſterii audire poſſit?

XI. An Confeſſores Regulares extraordinarii ſemel ab Epiſcopo deputati, & approbati ad audiendas Monialium Confeſſiones pro una vice infra annum ad præſcriptum Sacri Concilii Tridentini poſſint, virtute dictæ approbationis pluries tanquam Confeſſores extraordinarii earumdem Confeſſiones audire abſque Epiſcopi licentia?

XII. Cum in eadem Conſtitutione ſtatutum ſit, ut liceat Epiſcopo ex rationabili cauſa Superiores Regulares admonere ut amoveant Confeſſores Monialium, atque Adminiſtratores bonorum ad earumdem Monialium Monaſteria pertinentium: iiſque Superioribus id facere detrectantibus, habeat Epiſcopus facultatem prædictos Confeſſores, & Adminiſtratores amovendi quoties, & quando opus eſſe judicaverit: An ejuſmodi cauſam Epiſcopus Superioribus Regularibus ſignificare teneatur?

XIII. An eadem Conſtitutio quæ ſupponit Epiſcopi juriſdictioni Regulares delinquentes circa perſonas degentes intra ſepta Monaſteriorum Monialium, aut circa clauſuram, vel bonorum adminiſtrationem eorumdem Monaſteriorum, habeat locum in omnibus delictis; an vero ſolum in notoriis, & cum ſcandalo populi?

Subſequuntur Declarationes ad ſupradicta Dubia a Congregatione Card. S. Concilii Tridentini Interpretum datæ, & ab iſto, & Urbano VIII. ejus Succeſſore reſpective approbatæ.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum cenſuit, Conſtitutionem ſanctæ memoriæ Gregorii Decimiquinti de Exemptorum Privilegiis, nequaquam ſubjicere Regulares Exemptos, quibus cura animarum perſonarum Sæcularium non incumbit, Epiſcoporum juriſdictioni in his, quæ Sacramentorum adminiſtrationem concernunt, niſi cum in Sacramentis perſonis Sæcularibus adminiſtrandis iidem Regulares delinquunt ac propterea:

s. AD Primum Dubium reſpondit, Epiſcopis non licere in vim ejuſdem Conſtitutionis viſitare Altaria Eccleſiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura perſonarum Sæcularium, nec loca ubi in iiſdem Eccleſiis aſſervatur Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum, vel ubi Confeſſiones perſonarum Sæcularium audiuntur.

Ad II. Hac in parte Conſtitutionem nihil novi juris induxiſſe, nec ullam novam auctoritatem Epiſcopis in Regulares attribuiſſe: Ideoque in vim ipſius Conſtitutionis non poſſe Epiſcopos Regularibus præſcribere, ut certis tantum in locis, ac temporibus, aut certarum perſonarum Confeſſiones audiant, vel alias illorum privilegia in Sacramentis adminiſtrandis reſtringere, aut moderari. Quod ſi aliunde Epiſcopis hujuſmodi facultas competat, illam non fuiſſe ab eadem Conſtitutione ſublatam.

Ad III. Cenſuit ejuſmodi facultatem non intelligi tributam Epiſcopis in perſonas nullius Diœceſis.

Ad IV. Non competere.

Ad V. Jus confirmandi Abbatiſſas minime fuiſſe Epiſcopis per Conſtitutionem attributum.

Ad VI. Confeſſores quidem extraordinarios Monialium nullatenus poſſe poſt Conſtitutionem illarum Confeſſiones audire, niſi prius ab Epiſcopo Diœceſano idonei judicentur, & approbentur. Ordinarios vero Confeſſores ante Conſtitutionis publicationem deputatos, poſſe, durante triennio ab eorum deputatione inchoando, pergere in Confeſſionibus Sanctimonialium audiendis abſque alio examine, & approbatione Epiſcopi. Quod ſi contingat, ut illorum facultas a Sede Apoſtolica ultra triennium prorogetur, tunc debere eos ab Epiſcopo examinari, & approbari.

Ad VII. Superiores Regulares electos, ſeu deputatos ante ipſius Conſtitutionis publicationem, quibus alioquin facultas competat audiendi Confeſſiones Monialium ſibi ſubjectarum, poſſe, durante eorum Officio, pergere ſine alia Epiſcopi approbatione in Confeſſionibus audiendis illarum tantum, quæ ſponte ac proprio motu id ab eis petierint. Ac vero eos, qui poſt Conſtitutionem eligentur, aut quoquo modo deputabuntur, vel qui in eorum Officiis, ſeu dignitatibus, expleto jam tempore a Conſtitutionibus, cujuſque Ordinis, vel alias legitime præfinito, ad aliud tempus confirmabuntur, nequaquam poſſe Sanctimonialium Confeſſiones audire, niſi prius a Diœceſano Epiſcopo idonei judicati, atque approbati fuerint.

Ad

Ad VIII. Confeſſiones hujuſmodi nullas, atque irritas eſſe.

Ad IX. Regulares generaliter ab Epiſcopo approbatos ad Confeſſiones perſonarum Sæcularium audiendas, nequaquam cenſeri approbatos ad audiendas Confeſſiones Monialium ſibi ſubjectarum; ſed egere quoad hoc ſpeciali Epiſcopi approbatione.

Ad X. Regularem ad audiendas Confeſſiones Monialium unius Monaſterii ab Epiſcopo approbatum, minime poſſe audire Confeſſiones Monialium alterius Monaſterii.

Ad XI. Confeſſores extraordinarios ſemel deputatos, atque approbatos ab Epiſcopi ad Monialium Confeſſiones pro una vice audiendas, haud poſſe plures in vim approbationis ejuſmodi illarum Confeſſiones audire; ſed ab Epiſcopo toties eſſe approbandos, quoties caſus deputationis contigerit.

Ad XII. Non teneri ejuſmodi cauſam ſignificare Superioribus Regularibus, ſed hoc relinqui arbitrio, & prudentiæ Epiſcoporum, quorum conſcientiam Sacra Congregatio ſerio oneravit, ne facultate ſibi hac in parte attributa quoquo modo abutantur, ejus rei in diſtricto Dei Judicio rationem reddituri.

Ad XIII. Conſtitutionem habere locum in omnibus delictis, non autem in notoriis tantum, & cum populi ſcandalo.

Quæ Sacræ Congregationis reſponſa ad ſe relata fel. rec. Greg. XV. & S. D. N. Urbanus VIII. in omnibus approbarunt.

A. Card. Cajetanus.

Proſper Fagnanus S. Cong. Secr.

Subſequuntur alia duo Dubia, ab eadem Congregatione declarata, & a S. D. N. approbata.

AN Regularis abſque legitima licentia accedens ad Monaſterium Monialium Regularibus ſubjectarum, ibique in loco colloquiis deſtinato cum Moniali colloquens, a Diœceſano Epiſcopo, tanquam Sedis Apoſtolicæ Delegato coerceri, & puniri poſſit?

SAcra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum cenſuit, Poſſe. Quam Congregationis ſententiam Sanctiſſimus Dominus Noſter Urbanus VIII. ad ſe relatam approbavit.

AN liceat Epiſcopo in vim Conſtitutionis ſanctæ mem. Gregorii XV. de exemptorum Privilegiis, punire Regulares, qui ad Abbatiſſæ electionem procedunt, ante tempus ipſi Epiſcopo ſignificatum, aut die electionis eidem nullatenus prænunciata?

SAcra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum reſpondit: Regulares ex eadem Conſtitutione ita demum teneri Epiſcopo ſignificare diem electionis Abbatiſſæ, eumque uſque ad præfinitum tempus expectare, ſi antea ipſe expreſſe declaravit, ſe uti velle facultate ſibi hac in parte attributa, Abbatiſſarumque electionibus per ſe, vel per alium intereſſe ac præſidere. Poſt eam vero declarationem licere Epiſcopo animadvertere in Regulares, qui ante tempus ſignificatum, aut die electionis eidem non prænunciata, ad Abbatiſſæ electionem procedunt.

Coſ. Card. de Torres.

Proſper Fagnanus S. Cong. Secr.

Sanctiſs. D. N. C L E M E N T I S
Divina Providentia Papæ X.

Conſtitutio, in qua Regularium Privilegia quoad prædicationem Verbi Dei, & Sacramenti Pœnitentiæ adminiſtrationem declarantur.

SUperna, &c.

Regulares, qui in Eccleſiis ſui Ordinis prædicare voluerint, teneri ab Epiſcopo Diœceſano benedictionem petere; prædicare tamen poſſe, quamvis illam non obtinuerint. Quod ſi Epiſcopus benedictionem, nedum non conceſſerit, ſed etiam contradixerit, nec in prædictis quidem Eccleſiis licere Regularibus prædicare, eoſque contravenientes ab illo tamquam a Sedis Apoſtolicæ Delegato, cenſuris, aliiſque pœnis Eccleſiaſticis, in vim Conſtitutionis fel. rec. Greg. XV. prædeceſſoris noſtri incipientis, *Inſcrutabili Dei providentia*, coerceri, & puniri poſſe; Epiſcopum tamen abſque juſta, atque rationabili cauſa contradicere non debere, & hujuſmodi benedictionem teneri etiam Regulares petere, ſi in quibuſcumque Oratoriis ſui Ordinis ſermonem coram populo, vel in Eccleſiis, vel ad crates Monaſteriorum, aut Sanctimonialium eorum juriſdictioni ſubjectarum, licet clauſis januis, & nullum ſæcularem ibi ingreſſum habere voluerint: Poſſe autem Epiſcopum licentiam conceſſam Regularibus in Eccleſiis, quæ ſuorum Ordinum non ſunt prædicare volentibus, illos tamquam ab Univerſitatibus aut a Magiſtratibus laicis nominatos, etiamſi Epiſcopi Anteceſſores per tempus immemorabile hanc licentiam abſque examine concedere conſueverint, quoad doctrinam examinare, ſi ita ipſius arbitrio, quod moderatum, & diſcretum eſſe debet, viſum erit, & licentiam prædicandi ſemel iiſdem conceſſam ob rationabiles cauſas, licet occultam Prædicationem tamen concernentes, ſuſpendere, non poſſe tamen Epiſcopum generatim prohibere Regularibus, quin in Eccleſiis ſuorum Ordinum prædicent.

Ad hæc Regulares ab Epiſcopo ad Confeſſiones ſæcularium in ſua Diœceſi audiendas approbatos non poſſe in alia Diœceſi eas abſque Epiſcopi Diœceſani approbatione audire, quamvis pœnitentes ſubditi ſint eidem Epiſcopo, a quo ipſi Religioſi jam fuerint approbati: & generaliter ab Epiſcopo ad perſonarum ſæcularium Confeſſiones audiendas nequaquam cenſeri approbatos ad audiendas Confeſſiones Monialium ſibi ſubjectarum, ſed egere quoad hoc ſpeciali Epiſcopi approbatione, atque approbatos pro audiendis Confeſſionibus Monialium unius Monaſterii, minime poſſe audire Confeſſiones Monialium alterius Monaſterii. Itidemque Confeſſores extraordinarios ſemel deputatos, atque approbatos ab Epiſcopo ad Monialium Confeſſionem pro una vice audiendas, haud poſſe, expleta Deputatione in viam approbationis hujuſcemodi, illarum Confeſſiones audire, ſed toties ab Epiſcopo eſſe approbandos, quoties caſus Deputationis contigerit. Cæterum in Monaſteriis, ac etiam Collegiis, ubi juxta Regularia Inſtituta vivitur, poſſe tam Prælatos Regulares, quam Confeſſores Regularium eorumdem Monaſteriorum, ſeu Collegiorum audire Confeſſiones illorum ſæcularium, qui inibi ſunt vere de familia, & continui Comenſales, non autem illorum, qui tantum ipſis deſerviunt. Illos autem Religioſos, qui ad Confeſſiones audiendas idonei generaliter reperti fuerint, ab Epiſcopis quoque & indiſtincte abſque aliqua limitatione temporum, certorumque locorum, aut generis perſonarum in Diœceſi propria admittendos. Quoad cæteros vero, qui non adeo idonei reperiuntur, ſi petierint ſe admitti arbitrio Ordinariorum, reliqui ipſos cum limitata facultate, prout eiſdem Ordinariis magis expedire videbitur probare, & admittere. Semel autem ab Epiſcopo approbatos poſſe in Diœceſi Epiſcopi, quovis anni tempore, etiam Paſchali, & quorumcumque etiam infirmorum Confeſſiones audire, abſque ulla Parochorum, vel ipſius Epiſcopi licentia. De qua tamen Confeſſione teneri dictos Religioſos eorumdem infirmorum Parochum certiorem reddere: & hoc illis ab Epiſcopo ſub pœna ſuſpenſionis a facultate audiendi Confeſſiones præcipi: ſufficere tamen ut certioratio hujuſmodi fiat ſaltem per ſcripturam apud ipſum infirmum relinquendam.

Et eos, qui dictis Religioſis ſimpliciter approbatis Paſchali tempore confeſſi fuerint Conſtitutioni, quæ incipit: *Omnis utriuſque ſexus*, quoad Confeſſionem dumtaxat ſatisfeciſſe cenſendos; Regulares vero ad ejuſmodi Confeſſiones audiendas prævio examine ſimpliciter, & abſque ulla temporis præfinitione ab ipſomet Epiſcopo: ſecus autem ſi ab ejus Vicario, aut ab Anteceſſoribus Epiſcopis approbatos non poſſe ab eodem, qui ſic approbavit, iterum examinari, aut ab ejuſdem Confeſſionibus audiendis ſuſpendi, ſeu licentias ipſis conceſſas revocari niſi nova ſuperveniente cauſa, quæ ipſas Confeſſiones concernat, de qua tamen haud neceſſarium eſſe ut in Actis conſtet, nec eam teneri Epiſcopum ipſis Regularibus ſignificare, ſed Sedis Apoſtolicæ dumtaxat ubi eam aperiri poſtulaverit. Porro ſi Regulares cum ſcandalo, aut alias inhoneſte vivant, vel aliquod delictum committant, per quod rationabili Epiſcopi judicio videantur a Confeſſionibus ſuſpendi, in quo ipſius Epiſcopi conſcientiam oneratam eſſe volumus cum præcipua Miniſtri Sacramenti Pœnitentiæ qualitas ſit vitæ integritas, ac morum honeſtas, utique eam cauſam ad Confeſſionum miniſterium pertinere, ac proinde nihil obſtare, quo minus ob eam poſſit Epiſcopus Regulares a ſemetipſo approbatos ſuſpendere, aut repellere a Confeſſionibus audiendis. Attamen Confeſſiones audiendi facultatem omnibus ſimul unius conventus Regularibus Confeſſoribus adimi ab Epiſcopi inconſulta Sede Apoſtolica nullatenus poſſe. Ex facultatibus per mare magnum, aliave Privilegia Regularibus cujuſcumque Ordinis, Inſtituti, aut Societatis etiam Jeſu, conceſſa factam eis non eſſe poteſtatem abſolvendi in caſibus ab Epiſcopo ſibi reſervatis. Et per Confirmationes dictorum Privilegiorum, quas Regulares a Sede Apoſtolica poſt Sacrum Concil. Trid. obtinuerunt, nequaquam revixiſſe Privilegia prius ab eodem Concilio, aut deinde Apoſtolicis etiam Decretis ſublata, atque extincta, ſi quæ habeant, abſolvendi a caſibus Epiſcopo reſervatis.

Et habentes facultatem abſolvendi ab omnibus caſibus Sedi Apoſtolicæ reſervatis, non ideo a caſibus Epiſcopo reſervatis poſſe abſolvere, poſſe autem Regularem Confeſſorem in ea Diœceſi, in qua eſt approbatus, confluentes ex alia Diœceſi a peccatis in ipſa reſervatis, non autem in illa ubi idem Confeſſor eſt approbatus, abſolvere; niſi eoſdem Pœnitentes noverit in fraudem reſervationis ad alienam Diœceſim pro abſolutione obtinenda migraſſe. Vigore ſupradicto dictorum Privilegiorum, nequaquam licere Regularibus etiam ſatisfacta parte abſolvere Pœnitentes a cenſuris, quoad externum, & judiciale forum, & abſolutos ab eis in foro Pœnitentiali, utique non cenſeri abſolutos in exteriori judicio, & contentioſo.

Quinimmo cenſuris Eccleſiaſticis irretitos, & denunciatos ab Epiſcopis cogi poſſe gerere ſe pro talibus, etiamſi a Regularibus fuerint abſoluti, quoties exhibitis aliquibus Regularium Apoſtolicis Privilegiis coram Epiſcopo ab eo judicetur ipſa non ſuffragari caſui, de quo agitur; ſi dictorum Privilegiorum verba obſcura ſint, & ambigua, non eſſe recurrendum ad Metropolitanum, ſed cum ejus ſit interpretari, cujus eſt condere, dictorum Privilegiorum interpretationem Sedis Apoſtolicæ judicio, prout per alias Conſtitutiones Prædeceſſoris noſtri &c. record. Clem. IV. ſtatutum fuit, eſſe exequendum.

Non obſtantibus quibuſcumque &c. etiam inſolitis caſibus.

Datum Romæ anno 1670. XI. Kal. Julii Pontificatus noſtri anno primo.

Nota: In propoſitionibus damnatis ab Alexandro VII. propoſitio duodecima videbatur limitata ad ſolos Mendicantes. Ita enim habet propoſitio: Mendicantes poſſunt abſolvere a caſibus Epiſcopo reſervatis, non obtenta ad id Epiſcopi facultate. At Clem. X. magis ample loquitur, dum abſolute ſic pronunciat. Ex facultatibus per mare magnum, aliave privilegia, cujuſcumque Ordinis, inſtituti, aut Societatis etiam Jeſu contentis, facta eis non eſt poteſtas abſolvendi in caſibus ab Epiſcopo ſibi reſervatis.

V.

De Conceptione B. Virginis Mariæ.

GREGORIUS XV.

Anno 1622. 14. Maji.

SAnctiſſimus D. N. auditis votis Illuſtriſs. & Reverendiſs. DD. Cardinalium contra hæreticam pravitatem Generalium Inquiſitorum, Decretum alias editum a fel. rec. Paulo V. ejus Prædeceſſore tenoris ſequentis, videlicet.

Sanctiſs. D. N. poſt longam, & maturam diſcuſſionem, auditis votis Illuſtr. & Rever. DD. Cardinalium contra hæreticam pravitatem Generalium Inquiſitorum, re accurate, ac diligenter perpenſa, provide conſiderans, quod quamvis in Conſtitutione fel. rec. Sixti IV. ſuper Conceptione Beatiſſimæ Virginis Mariæ pro ſubmovendis inter Chriſti fideles ſcandalis, rixis, & contentionibus edita, a S. Tridentina Synodo innovata, & deinde in alia Conſtitutione Sanct. mem. Pii Quinti ſuper eaſdem res, quas ſimiliter Sanctitas Sua innovavit cum quibuſdam proviſionibus, & adjectionibus pœnarum pro efficaciori earum obſervatione, relinquitur unicuique libera facultas tenendi, & etiam aſſerendi utramque partem, quod ſcilicet fuerit, vel non fuerit concepta cum peccato originali; & dum tamen neutra, veluti erronea, aut hæretica damnetur, nihilominus ex occaſione aſſertionis affirmativæ in publicis concionibus, lectionibus, concluſionibus, & actibus publicis, quod eadem B. Virgo fuerit cum peccato originali concepta, oriuntur in populo Chriſtiano, cum magna Dei offenſa, ſcandala, jurgia, & diſſenſiones. Propterea volens, hujuſmodi ſcandalis ex debito ſui muneris providere, decrevit, & præcepit, ac præſentis Decreti virtute mandat, & præcipit omnibus, & ſingulis cujuſvis Ordinis, & Inſtituti Regularibus, & aliis quibuſcumque tam Eccleſiaſticis, quam ſæcularibus perſonis cujuſvis conditionis, ſtatus, gradus, Ordinis, aut dignitatis, tam Eccleſiaſticæ, quam ſæcularis, etiam ſi ſpecialis, ſpecifica, & individua earum eſſet neceſſario mentio facienda, ut impoſterum, donec articulus hujuſmodi a Sancta Sede Apoſtolica fuerit diffinitus, vel per Sanctitatem Suam, & Sedem Apoſtolicam fuerit aliter ordinatum, non audeant in publicis concionibus, lectionibus, concluſionibus, & aliis quibuſcumque actibus publicis aſſerere, quod eadem B. Virgo fuerit concepta cum peccato originali; Contrafacientes autem eadem Sanctitas ſua voluit, & declaravit ſubjacere debere, & ſubjecit cenſuris, & pœnis contentis in ſupradictis Conſtitutionibus ſuorum Prædeceſſorum, & ſub ipſo facto incurrendis; per hujuſmodi tamen proviſionem Sanctitas Sua non intendit reprobare alteram opinionem, nec ei ullum prorſus præjudicium inferre, eam relinquens in eiſdem ſtatu, & terminis, in quibus de præſenti reperitur, præterquam quoad ſupra diſpoſita. Ulterius ſub eiſdem cenſuris, & pœnis mandamus, quod negativam opinionem, videlicet, quod non fuit concepta cum peccato originali, in prædictis publicis actibus aſſerentes, aliam opinionem non impugnent, nec de ea aliquo modo agant, ſeu tractent. Inſuper voluit, & expreſſe mandavit, ut extra hos caſus expreſſos publicorum actuum, in reliquis omnibus ſupradictæ Conſtitutiones firmæ, & illiſæ remaneant, & exacte obſerventur, perinde ac ſi præſens Decretum non emanaſſet. Et ita decrevit, & mandavit ubique inviolabiliter obſervari, non obſtantibus in hac parte ſupradictis Conſtitutionibus, & aliis omnibus in contrarium facientibus &c.

Hoc ſuo præſenti Decreto ex eiſdem cauſis evitandi ſcandala, diſſenſiones, atque diſcordias in Populo Chriſtiano, quæ pari ratione oriri poſſunt, & ut accepit in aliquibus Regionibus jam ortæ ſunt ex ſermonibus privatis occaſione aſſertionis affirmativæ, extendit, & ampliavit etiam ad privata colloquia, & ſcripta, mandans & præcipiens omnibus, & ſingulis ſupradictis, ne de cætero, donec articulus hujuſmodi a Sede Apoſtolica diffinitus, vel per Sanctitatem Suam, & Sedem Apoſtolicam fuerit aliter ordinatum, neque in ſermonibus, & ſcriptis privatis audeant aſſerere, quod eadem Beata Virgo fuerit concepta cum peccato originali, nec de hac opinione affirmativa aliquo modo agere, ſeu tractare, exceptis tamen, quibus a Sede Apoſtolica fuerit ſuper hoc ſpecialiter indultum. Per hoc tamen Sanctitas Sua non intendit reprobare hanc opinionem, nec ei ullum prorſus præjudicium inferre, eam relinquens in eiſdem ſtatu, & terminis in quibus reperitur, præterquam quod in ſupradicto fel. record. Pauli V. & hoc ſuo Decreto diſpoſitum fuit.

Eademque Sanctitas Sua voluit, & expreſſe mandavit, ut in reliquis omnibus, ubi hujuſmodi Decretis non adverſantur, Conſtitutiones Sixti Quarti, Alexandri Quarti, & Pii Quinti, ac Pauli Quinti ejus Prædeceſſorum ſuper Conceptione Beatæ Virginis firmæ, & illibatæ remaneant, ac exacte obſerventur, perinde ac ſi hujuſmodi Decretum non emanaſſet.

Et inſuper eadem Sanctitas Sua, cum Sancta Romana Eccleſia de Beatæ Virginis Conceptione Feſtum ſolemniter, & Officium celebret, omnibus, & ſingulis perſonis Eccleſiaſticis, tam Sæcularibus, quam cujuſvis Ordinis, & Inſtituti Regularibus mandat, ac præcipit, ut in Sacroſancto Miſſæ Sacrificio ac divino Officio celebrandis tam publice, quam privatim, non alio, quam Conceptionis Nomine uti debeant. Contravenientes autem Sanctitas Sua voluit, & declaravit ſubjacere debere, & ſubjecit cenſuris, & pœnis contentis in ſupradictis Conſtitutionibus ac præfato Decreto ſuorum Prædeceſſorum ipſo facto incurrendis. Et ita decrevit, & mandavit ubique inviolabiliter obſervari.

Non obſtantibus in hac parte Conſtitutionibus ſupraſcriptis Decreto præfato Pauli Quinti, conſuetudinibus etiam immemorabilibus, nec non omnibus, & ſingulis, quæ Prædeceſſores prædicti voluerunt non obſtare, ac aliis quibuſcumque in contrarium facientibus.

Volens, & decernens pro obſervatione, & executione præſenti Decretis, & omnium in eo contentorum, quod contra hujuſmodi tranſgreſſores etiam Regulares cujuſvis Ordinis, & Inſtituti, etiam quomodolibet exemptos, & alias quaſcumque Eccleſiaſticas, & Sæculares perſonas cujuſcumque ſtatus, conditionis, gradus, ordinis, aut dignitatis tam Eccleſiaſticæ, quam Sæcularis, tam Epiſcopi, & Prælati Superiores, aliique Ordinarii locorum, quam hæreticæ pravitatis ubique locorum deputati Inquiſitores procedant, & in eos ſevere animadvertant, tribuens eis, & eorum cuilibet liberam facultatem, & auctoritatem contra eoſdem tranſgreſſores procedendi, ac pœnis coercendi, & puniendi.

Sequitur declaratio ſupradicti Decreti edita Anno 1662. 28. Julii.

NOS Fratres Ordinis Prædicatorum, quos in viſceribus gerimus charitatis, ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & eorum ſingulares perſonas a quibuſvis excommunicationis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendarum; harum ſerie abſolventes, & abſolutas fore cenſentes, Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtris, omnibus, & ſingulis dicti Ordinis Prædic. Fratribus, ut de cætero in quibuſcumque privatis eorum colloquiis, ſeu conferentiis inter ſe dumtaxat, & non inter alios, aut cum aliis, de materia ejuſdem Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis diſſerere, & tractare, abſque ullo pœnarum in dictis Decretis contentarum incurſu libere, & licite poſſint, & valeant, Apoſtolica Auctoritate, tenore præſentium, licentiam concedimus, & impartimur.

Sed quanti faciat S. Mater Eccleſia hujuſmodi Immaculatæ Virginis Conceptionem, SS. D. N. in ſequenti Bulla clementer oſtendit, & declarat,

Sanctiſſimi D. N. ALEXANDRI, Divina Providentia Papæ VII.

Innovatio Conſtitutionum, & Decretorum in favorem Sententiæ, animam B. M. V. in ſui creatione, & in corpus infuſione a peccato originali præſervatam fuiſſe, editorum.

ALEXANDER Papa VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

✠ SOllicitudo omnium Eccleſiarum, quam licet meritis, & viribus longe impares, D. O. M. voluntate, & providentia gerimus, id in Nos anxia tenet intentos, & vigilantes, ut ſcandala, quæ inter fideles pro humanæ naturæ corruptione, & fragilitate neceſſe eſt ut veniant, quantum fieri poteſt pauciſſima exoriantur,

tur, atque evorta quam celerrime, & quam diligentiſſime amoveantur; nam iis per quos veniunt certam peccati perniciem, quibus vero præbentur præſens efferunt labendi periculum; quorum Nos pro noſtro Paſtoralis officii debito; & damnum ſummopere dolemus, & diſcrimine aſſidue timemur.

✠ Sane vetus eſt Chriſtifidelium erga ejus Beatiſſimam Virginem Mariam pietas, ſentientium ejus animam in primo inſtanti creationis, atque infuſionis in corpus fuiſſe ſpeciali Dei gratia, & privilegio, intuitu meritorum Jeſu Chriſti, ejus filii, humani generis Redemptoris, a macula peccati originalis præſervatam immunem, atque in hoc ſenſu ejus Conceptionis feſtivitatem ſolemni ritu colentium, & celebrantium; crevitque horum numerus, atque hujuſmodi cultus poſt editas a fel. rec. Sixto Papa IV. prædeceſſore noſtro in ejus commendationem Apoſtolicas Conſtitutiones, quas S. Conc. Trid. innovavit, atque obſervari mandavit.

✠ Aucta rurſus, & propagata fuit pietas hæc, & cultus erga Deiparam poſt erectis hoc Nomine, approbantibus Romanis Pontificibus, religioſum Ordinem, & Confraternitates, ac conceſſas ab iiſdem Indulgentias, itaut accedentibus quoque pleriſque celebrioribus Academiis ad hanc ſententiam, jam fere omnes Catholici jam complectantur.

✠ Et quia ex occaſione contrariæ aſſertionis in concionibus, lectionibus, concluſionibus, & actibus publicis, quod ſcilicet eadem Beatiſſima Virgo Maria fuerit concepta cum peccato originali, oriebantur in populo Chriſtiano cum magna Dei offenſa, ſcandala, jurgia, & diſſenſiones, recolend. mem. Paulus Papa V. etiam prædeceſſor noſter vetuit horum opinionem præfatæ ſententiæ contrariam publice doceri, aut prædicari.

✠ Quam prohibitionem piæ memoriæ Gregorius Papa XV. ſimiliter prædeceſſor ad privata etiam colloquia extendit, mandans inſuper in favorem ejuſdem ſententiæ, ut in Sacroſancto Miſſæ Sacrificio, ac divino Officio celebrandis, tam publice, quam privatim, non alio quam Conceptionis nomine uti quicumque debeant.

✠ Nihilominus, prout Venerabiles Fratres Epiſcopi fere omnes Hiſpaniarum cum Eccleſiarum ſuarum Capitulis, datis ad nos litteris, expoſuerunt, accedente etiam inſinuatione chariſſimi in Chriſto filii noſtri Philippi earumdem Hiſpaniarum Regis Catholici, qui ſpecialem ſuper hoc miſit ad Nos Oratorem Venerabilem Fratrem Ludovicum Epiſcopum Placentinum, per quem etiam delatæ fuerunt ad nos ſupplicationes Regnorum earumdem Hiſpaniarum, pergunt aliqui contrariæ illius opinionis aſſertores contra præfatas prohibitiones tum privatim, tum publice præfatam ſententiam, aut impugnare, aut vellicare, & favorem a Romanis Pontificibus cultui, & feſto ſecundum illam præſtitum ita interpretari, ut fruſtrentur; imo Eccleſiam Romanam huic ſententiæ, & cultui, juxta illam Beatam Virginem exhibito favere negant, pios Chriſti fideles e ſua pacifica quaſi poſſeſſione deturbare conando, unde offenſiones, ſcandala, & jurgia, quibus obviare voluerunt, Paulus V. & Gregorius XV. noſtri prædeceſſores perdurant adhuc, & ex occaſione eorumdem adverſantium majora his incommoda imposterum prudenter, & merito timentur.

✠ Quapropter ſuper his tamen præfati Epiſcopi cum Eccleſiarum ſuarum Capitulis, quam memoratus Philippus Rex ejuſque Regna Nobis pro opportuno remedio inſtantes ſupplicari fecerunt.

✠ Nos conſiderantes quod Sancta Romana Eccleſia de intemeratæ, ſemperque Virginis Mariæ Conceptione feſtum ſolemniter celebrabat, ſpeciale, ac proprium ſuper hoc Officium olim ordinavit juxtam piam, devotam, & laudabilem inſtitutionem, quæ a Sixto IV. prædeceſſore noſtro tunc emanavit; volenteſque laudabili huic pietati, & devotioni, & feſto, ac cultui ſecundum illam exhibito in Eccleſia Romana poſt ipſius cultus inſtitutionem numquam immutato, Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum exemplo favere, nec non tueri pietatem, & devotionem hanc colendi, & celebrandi Beatam Virginem, præveniente ſcilicet Spiritus Sancti gratia, a peccato originali præſervatam; cupienteſque in Chriſti Grege unitatem ſpiritus in vinculo pacis, ſedatis offenſionibus, & jurgiis, amotiſque ſcandalis, conſervare ad prælatorum Epiſcoporum cum Eccleſiarum ſuarum Capitulis, ac Philippi Regis, ejuſque Regnorum oblatam Nobis inſtantiam, ac preces, Conſtitutiones, & Decreta Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, & præcipue a Sixto IV. Paulo V. & Gregorio XV. editas in favorem ſententiæ aſſerentis, animam Beatæ Mariæ Virginis in ſui creatione, & in corpus infuſione Spiritus Sancti gratia donatam, & a peccato originali præſervatam fuiſſe, nec non, & in favorem feſti, & cultus Conceptionis ejuſdem Virginis Deiparæ ſecundum piam iſtam ſententiam, ut præfertur, exhibiti, innovamus, & ſub cenſuris, & pœnis in eiſdem Conſtitutionibus contentis obſervari mandamus.

✠ Et inſuper omnes, & ſingulos, qui præfatas Conſtitutiones, ſeu Decreta ita pergent interpretari, ut favorem per illas dictæ ſententiæ, & feſto, ſeu cultui ſecundum illam exhibito fruſtrentur, vel qui hanc eamdem ſententiam, feſtum, ſeu cultum in diſputationem revocare, aut contra ea quoquomodo directe, vel indirecte aut ſub quovis prætextu, etiam definibilitatis ejus examinandæ, ſive Sacram Scripturam, aut Sanctos Patres, ſive Doctores gloſſandi, vel interpretandi, denique alio quovis prætextu, ſeu occaſione, ſcripto, ſeu voce, loqui, concionari, tractare, diſputare, contra ea quicquam determinando, aut aſſerendo, vel argumenta contra ea afferendo, & inſoluta relinquendo, aut alio quovis excogitabili modo diſſerendo, auſi fuerint, præter pœnas, & cenſuras in Conſtitutionibus Sixti IV. contentas, quibus illos ſubjacere volumus, & per præſentes ſubjicimus etiam concionandi, publice legendi, ſeu docendi, & interpretandi facultate, ac voce activa, & paſſiva in quibuſcumque electionibus eo ipſo abſque alia declaratione privatos eſſe volumus, necnon ad concionandum, publice legendum, docendum & interpretandum perpetuæ inhabilitatis pœnas ipſo facto incurrere abſque alia declaratione; a quibus pœnis nonniſi a nobis ipſis, vel a ſucceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus abſolvi, aut ſuper iis diſpenſari poſſint; necnon eoſdem aliis pœnis noſtro, & eorumdem Romanorum Pontificum ſucceſſorum noſtrorum arbitrio infligendis pariter ſubjacere volumus, prout ſubjicimus per præſentes, innovantes Pauli Quinti, Gregorii Decimiquinti ſuperius memoratas Conſtitutiones, ſeu Decreta.

✠ Ac libros in quibus præfata ſententia, feſtum, ſeu cultus ſecundum illa in dubium revocatur, aut contra ea quomodocumque, ut ſupra, aliquid ſcribitur, aut legitur, ſeu locutiones, conciones, tractatus, & diſputationes contra eadem continentur, poſt Pauli Quinti ſupra laudatum Decretum edita, aut impoſterum quomodolibet edenda prohibemus, ſub pœnis, & cenſuris in Indice librorum prohibitorum contentis, & ipſo facto abſque alia declaratione pro expreſſe prohibitis haberi volumus, & mandamus.

✠ Vetamus autem Sixti Quarti Conſtitutionibus inhærentes, quempiam aſſerere, quod propter hoc contrariam opinionem tenentes, videlicet glorioſam Virginem Mariam cum originali peccato fuiſſe conceptam, hæreſis crimen, aut mortale peccatum incurrant: cum a Romana Eccleſia, & ab Apoſtolica Sede nondum fuerit hoc deciſum, prout Nos nunc minime decidere volumus, aut intendimus: quin potius contrariam illam opinionem hæreſis, aut peccati mortalis, aut impietatis damnare audentes, præter pœnas, quibus eos ſubjecit Sixtus Quartus, aliique prædeceſſores noſtri Romani Pontifices, gravioribus aliis pœnis ſubjicimus, quas in contrafacientes huic noſtræ Conſtitutioni ſuperius inflximus.

✠ Volentes, quod contra hujus noſtræ Conſtitutionis tranſgreſſores, etiam Regulares cujuſvis Ordinis, & Inſtituti etiam Societatis Jeſu, & quomodolibet exemptos, & alias quaſcumque Eccleſiaſticas, & Sæculares perſonas cujuſcumque ſtatus, gradus, Ordinis, aut dignitatis tam Eccleſiaſticæ, quam Sæculares, ut præfertur, tam Epiſcopi, & Prælati Superiores, aliique locorum Ordinarii, quam hæreticæ pravitatis ubique locorum deputati Inquiſitores procedant, & inquirant, atque in eos ſtricte animadvertant. Nos enim iis, & eorum cuilibet contra eoſdem tranſgreſſores procedendi, & inquirendi, ac pœnis coercendi, & puniendi liberam facultatem, & auctoritatem iiſdem auctoritate, & tenore tribuimus, impartimur, eoſque, ut præfertur, procedere, inquirere, & punire diſtricte præcipimus, & mandamus.

✠ Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac quibuſvis indultis, & litteris Apoſtolicis, quibuſvis perſonis quantacumque qualificatis & in quacumque etiam Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiſcopali, Epiſcopali, & quavis alia dignitate, & honore conſtitutis, etiam quod contra eos procedi, interdici, ſuſpendi, vel excommunicari nequeat quomodolibet conceſſis.

✠ Quibus omnibus, & eorum ſingulis, etiamſi pro ſufficienti illorum derogatione de eis, ipſorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, individua, & expreſſa, ac de verbo ad verbum, non autem per generales, etiam id importantes clauſulas, mentio habenda, aut alia exquiſita forma obſervanda foret, tenores hujuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

✠ Ut autem hæc noſtra Conſtitutio, & præmiſſa omnia ad eorum omnium, quorum intereſt, notitiam congruentius pervenire poſſint, in virtute ſanctæ obedientiæ, ſub pœna privationis ab ingreſſu Eccleſiæ eo ipſo incurrenda præcipimus, & mandamus omnibus, & ſingulis locorum Ordinariis, ac eorum Vicariis, Suffraganeis & Officialibus quibuſcumque, & aliis ſingulis, ad quos quomodolibet ſpectat, & pertinet; quatenus hujuſmodi noſtram Conſtitutionem ſingulis ſuæ Diœceſis, vel Diſtrictus Prædicatoribus, & aliis, & quibus expedire judicaverint, opportune inſinuent, & publicent, ac inſinuari, & publicari faciant, ne quis impoſterum quoquomodo ignorantiam de præmiſſis poſſit prætendere, aut ſe contra præmiſſa valeat excuſare.

✠ Volumus, & ſimiliter eadem auctoritate decernimus, & mandamus, quod præſentes Litteræ per aliquos ex noſtris Curſoribus in Baſilicarum S. Joannis Lateranenſis, ac Principis Apoſtolorum, & Cancellariæ Apoſtolicæ valvis, ac in acie Campi Floræ de urbe de more publicentur, & affigantur; quæ affixio, & publicatio ita omnes & ſingulos, ad quos ſpectet, afficiat, & arctet, ac ſi illis perſonaliter intimatæ fuiſſent, & quod illarum tranſumptis etiam impreſſis manu Notarii publ. ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in Eccleſiaſtica Dignitate conſtitutæ munitis, eædem prorſus in judicio, & extra illud adhibeantur, quæ eiſdem præſentibus adhiberentur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem ſub Annulo Piſcatoris die 8. Septembris 1661, Pontificatus Noſtri Anno VII.

S. Ugolinus.

V I.

De erectione novorum Conventuum Regularium.

G R E G O R I U S   X V.

Anno 1622. 17. Aug.

CUM alias fel. rec. Clemens Papa Octavus decreverit, Ordinarios locorum licentiam ad novos Conventus cujuſcumque, præſertim Mendicantium Ordinis, in Civitatibus & locis eorum ordinariæ Juriſdictioni ſubjectis erigendos, impartiri non poſſe, niſi vocatis, & auditis aliorum in eiſdem Civitatibus, & locis exiſtentium Conventuum Prioribus, ſeu Procuratoribus, & aliis intereſſe habentibus; & cauſa ſervandis cognita, in ejuſdem Civitatibus, & locis novos hujuſmodi erigendos Conventus, ſine aliorum detrimento, commode ſuſtentari poſſe conſtiterit. Si vero ab eorum ſententiis ad Sedem Apoſtolicam provocari, & appellari contigerit, ipſos Ordinarios tamdiu erectionem novorum Conventuum ſuſpendere debere, quamdiu a dicta Sede in ea cauſa pronunciatum extiterit, ac alias prout in Decreto hujuſmodi plenius continetur.

Verum per piæ mem. Paulum Papam Quintum accepto, pleroſque ex Ordinariis prædictis, favore, vel nimia expoſcentium importunitate ad novos Convantus, ſeu Domos, præter, & contra renorem prædicti Decreti erigendas, plerumque adduci, quo fit, ut, non habita debita eleemoſynarum ſeu reddituum cujuſcumque Monaſterii, Conventus, ſeu Domus ratione, Monachi, ſeu Fratres, aut Religioſi ibi degentes manuteneri nequeant, & ad tam exiguum numerum reducantur, ut cultus divinus in eorum Eccleſiis deſtituatur, ibique regularis diſciplina, ut convenit, conſervari non valeat, Sacra Congreg. Illuſtriſſim. DD. Cardinalium negotiis Regularium præpoſitorum, ad quos idem Paulus Papa V. negotium hujuſmodi rejecerat, tot incommodis obviam ire, eiſque aliquod opportunum remedium adhibere cupiens, Decreti hujuſmodi facultates, earumque etiam veriores, & in toto tenore dat. præſentibus, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, pro plene, & ſufficienter expreſſis habens, vivæ vocis oraculo a S. D. N. Greg. Papa xv. habito, Decretum prædictum, quatenus opus ſit, innovat, & in uſum reducit.

Volens, quod de cætero Monaſterium, Conventus, Domus, Congregatio, vel Societas Religioſorum, ſeu Regularium cujuſcumque, etiam Mendicantium, Ordinis, Societatis, & Inſtituti, quocumque nomine nuncupentur, etiamſi de illis particularis, expreſſa, & ſpecifica mentio habenda eſſet, in quacumque Civitate, vel Oppido, ſeu quocumque alio loco non erigatur, niſi ſaltem duodecim Fratres, aut Monachi, ſeu Religioſi inhabitare, ac ex redditibus, & conſuetis eleemoſynis ſuſtentari valeant, ad Priores, ſeu Procuratores aliorum Monaſteriorum, Conventuum, ſeu Domorum aliarum Religionum, vel Congregationum, aut Societatum, ſeu Inſtitutorum hujuſmodi non ſolum in prædictis, ſed etiam in aliis per quatuor millia paſſuum circumvicinis locis; ad id vocati, & auditi fuerint, ac tali erectioni conſenſerint, vel alias Ordinariis locorum conſtiterint. Religioſos Monaſterii, Conventus, ſeu Domus regularis ſic erigendæ, abſque detrimento Religioſorum in Monaſteriis, ſeu Domibus antea in Civitatibus ſeu locis hujuſmodi erectis, degentium, ibi in numero duodecim commode, & congrue manuteneri, & ali poſſe. Si vero novi Conventus, Domus, Congregatio, vel Societas hujuſmodi inſtituendæ erunt, nullique alii Regulares inibi reperiantur: Ordinarii locorum nihilominus diligenter inquirant, ac locorum incolæ, & habitatores, quorum votum & conſenſum requirant, ac adhibeant, hujuſmodi, duodecim Religioſos in Conventibus, ut præmittitur inſtituendis, commode alere, & manutenere valeant.

Si vero a Decreto, ſeu Decretis per Ordinarios prædictos in cauſis hujuſmodi ferendis legitime appellari contigerit, ex nunc, prout ex ea die, qua appellatio interponeretur ea ad eamdem Sacram Congregationem una cum toto negotio principali devoluta cenſeatur, appellationeque hujuſmodi pendente, nihil innovandum eſſe, irritumque, & inane quicquid ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernens, quibuſcumque in contrarium factis, non obſtantibus.

Romæ 17. Auguſti 1622.

Ant. Card. Saulius.

V I I.

De Solicitatione mulierum in Sacramento Pœnitentiæ.

G R E G O R I U S   X V.

Anno 1622. 30. Auguſti.

STatuimus, decernimus, & declaramus, quod omnes, & ſinguli Sacerdotes, tam ſæculares, quam quorumvis, etiam quomodolibet exemptorum, ac Sedi Apoſtolicæ immediate ſubjectorum Ordinum, Inſtitutorum, Societatum, & Congregationum, Regulares cujuſcumque Dignitatis, & præeminentiæ, aut quovis Privilegio muniti exiſtant, qui perſonas, quæcumque illæ ſint, ad inhoneſta, ſive inter ſe, ſive cum aliis quomodolibet perpetranda in actu Sacramentalis Confeſſionis, ſive ante, vel poſt immediate, ſeu occaſione, vel prætextu Confeſſionis hujuſmodi, etiam ipſa Confeſſione non ſecuta, ſive extra occaſionem Confeſſionis in Confeſſionario, aut in loco quocumque, ubi Confeſſiones Sacramentales audiuntur, ſeu ad Confeſſionem audiendam electo, ſimulantes ibidem Confeſſiones audire, ſollicitare, vel provocare tentaverint; aut cum eis illicitos, & inhoneſtos ſermones, ſive tractatus habuerint, in Officio Sanctæ Inquiſitionis ſeveriſſime, ut infra, puniantur. Et præterea omnes hæreticæ pravitatis Inquiſitores, & locorum Ordinarios omnium Regnorum, Provinciarum, Civitatum, Dominiorum, & Locorum univerſi Orbis Chriſtiani in ſuis quemque Diœceſibus, & Territoriis per has noſtras litteras, etiam privative, quoad omnes alios ſpecialiter, ac perpetuo Judices deligimus, ut ſuper his, contra prædictos ſimul, vel ſeparatim in omnibus, prout in cauſis fidei juxta Sacrorum Canonum formam, nec non Officii Inquiſitionis hujuſmodi Conſtitutiones, Privilegia, Conſuetudines, & Decreta diligenter inquirant, & procedant: & quos in aliquo ex hujuſmodi nefariis exceſſibus culpabiles repererint, in eos pro criminum qualitate, & circumſtantiis, ſuſpenſionis ab executione Ordinis, privationis Beneficiorum, Dignitatum, & Officiorum quorumcumque, ac perpetuæ inhabilitatis ab illa, nec non vocis activæ, & paſſivæ, ſi Regulares fuerint, exilii, damnationis ad triremes, & carceres etiam in perpetuum abſque ulla ſpe gratiæ, aliaſque pœnas decernant: eos quoque, ſi pro delicti enormitate graviores pœnas meruerint, debita præcedente degradatione, Curiæ ſeculari puniendos tradant.

Dantes etiam facultatem Venerabilibus Fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus Generalibus Inquiſitoribus, ne delictum tam enorme, & Eccleſiæ Dei tam pernicioſum remaneat ob probationum defectum impunitum, cum ſit difficilis probationis, teſtibus etiam ſingularibus, concurrentibus præſumptionibus, indiciis, & aliis adminiculis, delictum probatum eſſe arbitrio ſuo judicandi, & Curiæ ſeculari, ut præfertur, reum tradendum eſſe, pronunciandi.

Non obſtantibus omnibus, quæ dictus Prædeceſſor in ſuis literis prædictis voluit non obſtare, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Mandantes omnibus Confeſſariis, ut ſuos pœnitentes, quos noverint fuiſſe ab aliis, ut ſupra, ſolicitatos, moneant de obligatione denunciandi ſolicitantes, ſeu ut præfertur tractantes, Inquiſitoribus, ſeu locorum Ordinariis prædictis; quod ſi hoc Officium prætermiſerint, vel pœnitentes docuerint non teneri ad denunciaodum Confeſſarios ſollicitantes, ſeu tractantes, ut ſupra, iidem locorum Ordinarii, & Inquiſitores illos pro modo culpæ punire non negligant.

V I I I.

De licentiis loca Regularia erigendi.

U R B A N U S   P A P A   V I I I.

Anno 1624. 28. Auguſti.

CUM, ſicut nobis innotuit, complures licentiæ, ſive facultates a nonnullis Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris per diverſos Ordinum etiam Mendicantium, Congregationum, Societatum, & aliorum Regularium Inſtitutorum Superiores, ſeu alios eorum nomine, ubique locorum Monaſteria, Domos, Collegia, Conventus, & alia loca regularia, quovis nomine nuncupata, ſervata dumtaxat Sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini Decretorum forma, de ſola Ordinarii licentia, ſeu etiam forſan non ſervata forma, & abſque licentia hujuſmodi, & contra Decreta a Sede Apoſtolica ſuper præmiſſis edita fundandi, erigendi, & inſtituendi importunis precibus, ſeu etiam Motu proprio, vel alias conteotæ, & exortæ fuerint: Idcirco Nos omnes, & quaſcumque licentias, ac facultates hujuſmodi, literaſque deſuper tam ſub plumbo, quam in hujuſmodi forma Brevis deſuper expeditas, earumque tenore etiam veriores, & dat.

præſen-

præſentibus, ac ſi ſpecifice, & ſigillatim exprimerentur, & inſererentur, pro plene, & ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes, juſtis de cauſis animum noſtrum moventibus, Motu proprio, non ad alicujus nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine omnes, & quaſcumque licentias, & facultates hujuſmodi, litteraſque deſuper tam ſub plumbo, quam in eadem forma Brevis expeditas, omniaque, & ſingula in eis quomodolibet contenta, & expreſſa, etiam quoad erectiones, fundationes, & inſtitutiones Monaſteriorum, Collegiorum, Domorum, Conventuum, & aliorum regularium locorum hujuſmodi, quæ ſuum nondum ſortitæ ſunt effectum, tenore præſentium perpetuo revocamus, caſſamus, abrogamus, & annullamus, viribuſque, & effectu prorſus evacuamus.

Præterea Ordinum etiam Mendicantium, Congregationum, Societatum, & aliorum Inſtitutorum Regularium Superioribus, quocumque nomine nuncupatis, cæteriſque perſonis, ad quos ſpectat, in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub privationis vocis activæ, & paſſivæ, nec non Officiorum quorumcumque ac inhabilitatis ad illa, & in alia quæ in futurum obtinent, nec non etiam excommunicationis ipſo facto incurrendis pœnis interdicimus, & prohibemus, ne licentiarum, ſeu facultatum per Nos, ut præfertur, revocatarum, & annullatarum, ſive alio quovis prætextu, vel cauſa, etiam quantumvis privilegiata, nova Monaſteria, & Collegia, Domos, Conventus, & alia loca regularia hujuſmodi, niſi de expreſſa Ordinariorum licentia, ac ſervata in omnibus, & per omnia ſacrorum Canonum, & Concil. Trident. nec non Conſtitutionibus felic. recordat. Clem. VIII. quæ incipit: Quoniam ad inſtitutam ſub Dat. Romæ apud S. Marcum ſub Annulo Piſcatoris die xxiij. Julii MDCIII. ac Decretorum de Mandato ejuſdem Clementis, necnon fel. mem. Gregorii XV. Rom. Pont. prædeceſſorum deſuper editorum forma recipere, exigere, fundare, ſeu alias quomodolibet inſtituere, ſeu incœpta finire, & abſolvere audeant, ſeu præſumant.

Decernentes, præſentes Litteras etiam ex eo, quod cauſæ, propter quas illæ emanarint, expreſſæ, verificatæ, & juſtificatæ, aut quodcumque in præmiſſis intereſſe habentes, ſeu habere prætendentes, ad hoc vocati, citati, & auditi non fuerint, neque illis conſenſerint, vel alias ex quocumque capite, prætextu, colore, ingenio, vel cauſa de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, vel alio quovis defectu notari, impugnari, relevari, infringi, retractari, in jus, vel controverſiam vocari, ad terminos juris reduci, aut contra eas quovis gratiæ, vel juſtitiæ remedium impetrari, ſeu concedi nullatenus poſſe, ſed eas, ac omnia, & ſingula in eis contenta ſemper, & perpetuo valida, firma, & efficacia, eſſe, & fore, ſuoſque plenarios, integros effectus ſortiri, & obtinere, ac omnibus, & ſingulis, ad quos ſpectat, & pro tempore quomodolibet ſpectabit, inviolabiliter obſervari; ſicque, & non aliter per quoſcumque Judices ordinarios, & delegatos etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, & Nuncios, quavis auctoritate fulgentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Quo circa Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis locorum Ordinariis per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes litteras, & in eis contenta quæcumque ſolemniter publicanda faciant, & illa ab omnibus, ſingulis, ad quos ſpectat, & pro tempore ſpectabit, inviolabiliter obſervari, contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis.

IX.

De male Ordinantibus, & Ordinatis.

URBANUS VIII.

Anno 1624. 12. Decembris.

ALias ſiquidem fel. rec. Clemens Papa IV. Prædeceſſor noſter volens periculis animarum eorum obviare, qui vinculo excommunicationis adſtricti, aut apoſtatæ, ſeu irregulares, vel alias Ordinum Sacrorum ſuſceptione indigni, ſuam patriam, in qua de his habebatur notitia fugientes, ſe in remotis partibus faciebant ad hujuſmodi Ordines promoveri; ſtatuit, ut nullus Epiſcoporum Italiæ de cætero aliquem ultramontanum Clericum ordinare præſumeret, niſi ab eodem Clemente Prædeceſſore, vel ab Epiſcopo, de cujus Diœceſi traxerat originem Ordinandus, vel in cujus Diœceſi Beneficiatus exiſtebat, per ejus patentes litteras cauſam rationabilem continentes, quare ipſum nolebat, ac nequibat ordinare, niſi ſpecialem licentiam haberet; eos vero, quos contra præmiſſa contigiſſet ordinari, manere voluit abſque ſpe diſpenſationis ſuper hoc a Sede Apoſtolica obtinendæ ſuſpenſos; ac Ordinantes condigna pœnitentia puniri.

Cum autem non ſine gravi animi noſtri moleſtia, Nobis innotuerit, quamplures Ultramontanos ſuæ ſalutis immemores, Deique timore poſtpoſito, ad Ordines prædictos dimiſſorialibus litteris, ſeu etiam cum titulo patrimonii ficto, vel fiduciario, ſeu etiam falſo, cum maximo bonorum omnium ſcandalo, ſe promoveri feciſſe, Nos innumeris, quæ ex minus canonica Clericorum Ordinatione hujuſmodi proveniunt malis, quantum Nobis ex alto conceditur, providere volentes, prædictam Clementis Prædeceſſoris Conſtitutionem, cum omnibus, & ſingulis in ea contentis approbantes, & innovantes, Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis in Italia exiſtentibus tenore præſentium prohibemus, ne quovis prætextu, & ex quacumque cauſa, Hiſpanos, Luſitanos, Gallos, vel Germanos, alioſque quoſcumque Ultramontanos, & ex quibuſvis locis extra Italiam oriundi, non ſolum ad Sacros, ſed neque etiam ad minores Ordines, vel Clericalem characterem promovere audeant, ſeu præſumant, niſi Dimiſſoriales ſuorum Ordinariorum litteras a noſtris, & hujus Sanctæ Sedis Nunciis, ſeu Collectoribus in illis partibus commorantibus recognitas, probatas, & ſubſcriptas habeant, eorumdemve Nunciorum, ſeu collectorum ſubſcriptiones a dilecto filio noſtro in Alma Urbe Vicario in ſpiritualibus generali ſimiliter examinatæ, recognitæ, & approbatæ fuerint; alias promoventes ad annum ab exercitio Pontificalium; promoti vero, perpetuæ ſuſpenſionis pœnam, abſque ſpe diſpenſationis a Sede Apoſtolica obtinendæ, incurrant eo ipſo. Inſuper promotos hujuſmodi, ac etiam eos, qui cum falſis, vel fictis, aut fiduciariis patrimonii titulis ſcienter ſe ad Ordines hujuſmodi promoveri fecerint, non ſolum prædictis, verum etiam majoribus arbitrio noſtro, & pro tempore exiſtentis Romani Pontificis infligendis pœnis.

Italos vero, ſi quos impoſterum Clericali charactere inſigniri, vel ad minores Ordines promoveri ab alieno Epiſcopo, cum falſis Dimiſſoriis contigerit, etiamſi qualitatibus per Conc. Trid. Decretum, cap. 16. ſeſſ. 23. requiſitis præditi ſint, nihilominus, ſequuta tamen prius deſuper Judicis Eccleſiaſtici declaratione, fori privilegio minime gaudere, ſed ſæculari juriſdictioni, ut antea, plene in omnibus ſubjacere, & ſubjectos eſſe reſpective volumus.

X.

De Imaginibus nondum Canonizatorum a Sede Apoſtolica.

URBANUS VIII.

Anno 1625. 13. Martii.

SAnctiſſimus D.N. ſollicite animadvertens abuſus, qui irrepſerunt, & quotidie irrepere non ceſſant in colendis quibuſdam cum Sanctitatis, aut Martyrii fama, vel opinione defunctis, qui, & ſi neque Canonizationis, neque Beatificationis honore inſigniti ſint ab Apoſtolica Sede, eorum tamen Imagines in Oratoriis, atque Eccleſiis, aliiſque locis publicis, ac etiam privatis, cum lauroolis, aut radiis, ſeu ſplendoribus proponuntur, miracula, & revelationes, aliaque beneficia, a Deo per eorum interceſſiones accepta, in libris rerum ab ipſis geſtarum enarrantur, & ad illorum ſepulcra tabellæ, imagines, & res aliæ ad beneficia accepta teſtificanda, & lampades, & alia lumina apponuntur.

Volenſque proinde hujuſmodi abuſibus, pro debito Officii Paſtoralis, occurrere, re etiam cum Illuſtriſſ. & Reverendiſſ. DD. Cardinalibus, contra hæreticam pravitatem in univerſa Republica Chriſtiana generalibus Inquiſitoribus communicata, & mature conſiderata, ac diſcuſſa, declaravit, ſtatuit, & decrevit, ne quorumvis hominum, cum ſanctitatis, ſeu martyrii fama (quantacumque illa ſit) defunctorum Imagines, aliaque prædicta, & quodcumque aliud, venerationem, & cultum præſeferens, & indicans, in Oratoriis, aut locis publicis, ſeu privatis, vel Eccleſiis tam Sæcularibus, quam Regularibus, cujuſcumque Religionis, Ordinis, Inſtituti, Congregationis, aut Societatis apponantur, antequam ab Apoſtolica Sede Canonizentur, aut Beati declarentur, & (ſi quæ appoſitæ ſunt) amoveantur, prout eas ſtatim amoveri mandavit.

Ac pariter imprimi de cætero inhibuit libros eorumdem hominum, qui Sanctitatis, ſive Martyrii fama, vel opinione (ut præfertur) celebres e vita migraverint, geſta, miracula, vel revelationes, ſeu quæcumque beneficia tanquam eorum interceſſionibus a Deo accepta continentes, ſine recognitione, atque approbatione Ordinarii, qui in iis recognoſcendis, Theologos, alioſque pios, ac doctos viros in conſilium adhibeat, & ne deinde fraus, aut error, aut aliquid novum, ac inordinatum in re tam gravi committatur, negotium inſtructum ad Sedem Apoſtolicam tranſmittat, ejuſque reſponſum expectet: Revelationes vero, & miracula, aliaque beneficia ſupradicta, quæ in libris horum hominum vitam, & geſta continentibus, hactenus ſine recognitione, atque approbatio-

tione hujuſmodi, impreſſa ſunt, nullo modo approbata cenſeri vult, mandatque Sua Sanctitas.

Ad horum hominum ſepulcra, vetuit etiam, ac inhibuit, Tabellas, atque Imagines, ex cera, aut argenteo, ſeu ex alia quacumque materia, tam pictas, quam fictas, atque excultas appendi, aut affigi, & lampades, ſive alia quæcumque lumina accendi, ſine recognitione ab Ordinario omnino, prout ſupra, facienda, Sedique Apoſtolicæ referenda, ac probanda.

Declarans, quod per ſupraſcripta præjudicare in aliquo non vult, neque intendit iis; quia aut per communem Eccleſiæ conſenſum vel immemorabilem temporis curſum, aut per Patrum, virorumque Sanctorum ſcripta, vel longiſſimi temporis ſcientia, ac tolerantia Sedis Apoſtolicæ, vel Ordinarii, coluntur.

Ut autem præmiſſa diligentius obſerventur, univerſis, ac ſingulis, tam Ordinariis, quam hæreticæ pravitatis Inquiſitoribus diſtricte præcipit, ut in ſua quiſque Diœceſi, vel Provincia ſedulo pervigilent, ne ſine approbationibus prædictis Imagines cum memoratis ſignis exponantur, aut miracula, revelationes, ac beneficia prædicta publicentur, aliave contra ſuperius diſpoſita, fiant.

Tranſgreſſores vero, ſi Regulares fuerint, privationis ſuorum Officiorum, ac vocis activæ, & paſſivæ, necnon & ſuſpenſionis a Divinis; ſi vero Clerici ſæculares, privationis pariter ſuorum Officiorum, ſuſpenſionis a Divinis, & ab adminiſtratione Sacramentorum, executioneque ſuorum Ordinum reſpective, aliiſque arbitrio prædictorum Ordinariorum, ſeu Inquiſitorum pro modo culpæ infligendis pœnis plectendo.

Qui autem Libros impreſſerint, aut Imagines pinxerint, ſculpſerint, ſeu quoquomodo effinxerint, vel formaverint, cæterique Artifices circa præmiſſa qualitercumque delinquentes, prædicta omnia amittant, & inſuper pecuniariis, aliiſque etiam corporalibus pœnis, juxta criminis gravitatem eorumdem Ordinariorum, ſeu Inquiſitorum arbitrio afficiantur, Contrariis quibuſcumque non obſtantibus.

X I.

Sequitur Declaratio prædictæ Prohibitionis.

POſtmodum vero idem Sanctiſs. D. N. a quibuſdam revocari in dubium accepit, an Tabellas, & Imagines, quæ imposterum offerri contigerit, recipere, & antea oblatas conſervare liceret, Sanctitas Sua, quæ tantummodo voluit, occurrendo abuſibus, qui irrepere videbantur, certiorem parare viam ad eorum in terris gloriam, quorum ſanctimoniam Divinæ Clementiæ placuerit admirandis operibus illuſtrare; re prius cum Illuſtriſs. & Reverendiſs. D.D. Cardinalibus contra hæreticam pravitatem Generalibus Inquiſitoribus communicata præſenti Decreto declaravit, Quod ſicut nunquam prohibuit, nec ſuæ intentionis fuit prohibere oblationem, receptionemque Tabellarum, & Imaginum hujuſmodi, ita ut nulli deinceps hæſitationi locus relinquatur, ſtatuit inpræſentiarum, & decernit, ut quoties ad aliquam Eccleſiam, aut Oratorium, locumve alium publicum Sæcularem, ſeu Regularem, Tabellas & Imagines, aliudve ſimile quiſpiam detulerit, ac interceſſione hominum inter Sanctos, vel ad Beatos non adſcriptorum, quamvis cum martyrii, vel ſanctitatis fama demortuorum, optata ſe impetraviſſe dixerit, liceat Eccleſiaſticis perſonis, Eccleſiarum, locorumve prædictorum curæ præpoſitis, Tabellas, & Imagines, ſive pictas, ſive ex quavis materia fictas, atque alia quæcumque collatæ gratiæ fidem facientia, ſimul cum deferentis, aliorumque, qui conſcii fuerint, atteſtationibus recipere atque approbantibus Ordinariis, ad quos referre ſtatim omnia teneatur, in ſecreto aliquo, ſeorſum ab Eccleſia loco, cuſtodire, ibidemque jam amota collocare, & aſſervare, ut ſi quando Dominus talium Virorum merita Beatificationis, ſeu Canonizationis honore in terris decorare voluerit, extent hujuſmodi ſanctitatis qualeſcumque probationes, Apoſtolicæ Sedis judicio tunc examinandæ, Contrariis quibuſcumque non obſtantibus.

Jo: Antonius Thomaſius
S. Rom. & Univ. Inquiſitionis Notarius.

X I I.

De Celebratione Miſſarum.

U R B A N U S V I I I.

Anno 1625. 21. Julii.

PRimo diſtincte prohibet, atque interdicit, ne Epiſcopi in Diœceſana Synodo, aut Generales in Capitulis Generalibus, vel alias quoquomodo reducant onera ulla Miſſarum celebrandarum, aut poſt idem Concilium impoſita, aut in limine fundationis; ſed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis, ad Apoſtolicam Sedem recurratur, quæ, re diligenter perſpecta, id ſtatuet, quod magis in Domino expedire arbitrabitur: alioquin reductiones, moderationes, & commutationes hujuſmodi, ſi quas contra hujus prohibitionis formam fieri contigerit, omnino nullas, atque inanes decernit.

Deinde, ubi pro pluribus Miſſis, etiam ejuſdem qualitatis celebrandis, plura ſtipendia, quantumcumque incongrua, & exigua, ſive ab una, ſive a pluribus perſonis collata fuerunt, aut conferrentur in futurum Sacerdotibus, Eccleſiis, Capitulis, Collegiis, Hoſpitalibus, Societatibus, Monaſteriis, Conventibus, Congregationibus, Domibus, ac Locis Piis quibuſcumque tam Sæcularibus, quam Regularibus, Sacra Congregatio ſub obteſtatione Divini Judicii mandat, ac præcepit, ut abſolute tot Miſſæ celebrentur, quot ad rationem attributæ eleemoſynæ, præſcriptæ fuerint, ita ut alioquin ii, ad quos pertinet, ſuæ obligationi non ſatisfaciant; quinimmo graviter peccent, & ad reſtitutionem teneantur.

Id vero ut deinceps obſervetur exactius, Sacra Congregatio eadem auctoritate revocat Privilegia, & Indulta omnia quibuſvis perſonis, Eccleſiis, ac Locis Piis, tum Sæcularibus, quam Regularibus, cujuſcumque Ordinis, Congregationis, & Inſtituti, quamcumque ob cauſam conceſſa, quibus indulgetur, ut certarum Miſſarum, vel Anniverſariorum Celebratione, aut aliquibus collectis, ſeu orationibus, plurium Miſſarum oneribus in futurum ſuſcipiendis ſatisfiat.

Ac ſimiliter, omne damnabile lucrum ab Eccleſia removere volens, prohibet Sacerdoti, qui Miſſam ſuſcipit celebrandam cum certa eleemoſyna, ne eamdem Miſſam alteri, parte ejuſdem eleemoſynæ ſibi retenta, celebrandam committat.

Præterea, ne in Eccleſiis, in quibus onera Miſſarum in perpetuum impoſita ſunt, Sacerdotes in eis, ut par eſt, adimplendis eo tepidiores, ac ſegniores reddantur, quod onera hujuſmodi, cum nulla, aut parva ſint utilitate conjuncta; ſtatuit, atque decernit, ut pecuniæ, ac bona mobilia Eccleſiis, Capitulis, Collegiis, Hoſpitalibus, Societatibus, Congregationibus, Monaſteriis, Conventibus, ac locis omnibus tam ſæcularibus, quam Regularibus, atque illorum perſonis in futurum ſimpliciter acquirenda cum onere perpetuo Miſſarum celebrandarum ab iis, ad quos pertinet ſub pœna interdicti ab ingreſſu Eccleſiæ ipſo facto incurrenda, a die realis acquiſitionis ſtatim deponi debeant penes ædem ſacram, vel perſonam fide, & facultatibus idoneam ad effectum illa, ſeu illorum pretium quamprimum inveſtiendi in bonis immobilibus fructiferis cum expreſſa & individua mentione oneris, quod illis annexum reperitur.

Ac ſi eadem bona immobilia auctoritate Apoſtolica deinceps alienari contigerit, eorumdem pretium ſub eadem pœna, ut ſupra, deponi, atque in aliis bonis ſtabilibus itidem fructiferis cum ejuſdem oneris repetitione, atque annexione converti debeat.

Ad hæc Sacra Congregatio quibuſvis Capitulis, Collegiis, Societatibus, & Congregationibus, necnon omnibus, & ſingulis Eccleſiarum, ac Piorum Locorum, tam Sæcularium, quam Regularium Superioribus, vel aliis, ad quos pertinet, diſtricte prohibet, ne impoſterum onera perpetua ſuſcipiant Miſſarum celebrandarum, Sæculares quidem ſine Epiſcopi, vel ejus Generalis Vicarii, Regulares vero ſine Generalis, vel Provincialis conſenſu, & licentia in ſcriptis, & gratis concedenda: alioquin Sæcularis qui hujus prohibitionis tranſgreſſor extiterit, ab ingreſſu Eccleſiæ interdictus ſit eo ipſo; Regularis vero pœnam privationis omnium Officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia de cætero obtinenda, vociſque activæ, ac paſſivæ, abſque alia declaratione incurrat.

Eleemoſynas vero manuales, & quotidianas pro Miſſis Celebrandis itidemmet iidem accipere poſſint, ſi oneribus antea impoſitis ita ſatisfecerint, ut nova quoque onera ſuſcipere valeant; alioquin omnino abſtineant ab hujuſmodi eleemoſynis, etiam ſponte oblatis, in futurum recipiendis, & capſulas auferant ab Eccleſiis cum inſcriptione illa, eleemoſynas pro Miſſis, vel alia ſimili, ſub iiſdem pœnis ipſo facto incurrendis, ne fideles hac ratione fruſtrentur.

Epiſcopus vero, ſeu ejus Vicarius, aut Generalis, vel Provincialis, ubi de licentia pro perpetuis oneribus fuerint requiſiti, in ſingulis caſibus diligenter inquirant de ſingulis Miſſarum celebrandarum obligationibus, cuique Eccleſiæ, Monaſterio, aut Loco Pio incumbentibus; nec antea aſſenſum hujuſmodi, aut licentiam præbeant, quam eis legitime conſtiterit, illius Sacerdotes tam nova oneri ſuſcipere, quam antiquis jam ſuſceptis ſatisfacere poſſe; præcipuamque rationem habeant, ut redditus qui Eccleſiis, & Locis Piis relinquuntur, omnino reſpondeant oneribus adjunctis, ſecundum mores cujuſque Civitatis, vel Provinciæ, intelligantque ſi in re tanti momenti deſides, aut negligentes fuerint, in noviſſimo die ſe hujus prætermiſſi muneris rationem eſſe reddituros.

Poſtremo Illuſtriſſimi Patres, non ſine gravi animi dolore intelligentes, mala fere omnia, quæ Regularem diſciplinam evertunt, ac præcipue nimiam hanc facilitatem fovent in oneribus Miſſarum ſupra vires ſuſcipiendis, veluti ex infecta radice pullulare ex majori Regularium numero, quam ferant redditus, & eleemoſynæ cujuſque Monaſterii; inhærentes Summorum Pontificum, ac Sacri Tridentini Concilii Decretis hac re edictis S. D. N. auctoritate præcipiunt, ac mandant omnibus, & ſingulis Generalibus, Provincialibus, Commiſſariis,

riis, Miniſtris Præſidentibus, Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Guardianis, Vicariis, & quibuſcumque aliis Superioribus Monaſteriorum, Conventuum, ac Domorum Regularium bona immobilia poſſidentium, vel non poſſidentium, cujuſcumque Ordinis, Congregationis, & Inſtituti exiſtentium intra fines Italiæ, & Inſularum adjacentium, ut ſinguli, ad quos pertinet, in qualibet Provincia, adhibitis duobus, aut tribus Regularibus ſui Ordinis, vel Congregationis probatioribus, & rerum uſu peritioribus, bona immobilia, cenſus, redditus, & proventus omnes, conſuetas item eleemoſynas, & obventiones, tam communes Monaſteriorum, Conventuum, & Domorum ejuſdem Provinciæ, quam etiam ſingularibus perſonis religioſis aſſignatas, ſeu permiſſas, in communem uſum, deinceps conferendas, decem annor. immediate præcedentium habita ratione, diligenter, & mature recognoſcant, iis omnibus detractis, quæ reparationes, præſtationes, grandines, ſterilitates, aliave cujuſlibet generis onera conſueverunt abſorbere.

Eaque omnia ſcripto fideliter exarata, idem Superior, cujus intereſt, in proximo Capitulo, ſeu Congregatione generali, vel Provinciali coram tribus Judicibus ab ipſomet Capitulo, ſeu Congregatione deligendis, proponat, qui computatis hujuſmodi redditibus, eleemoſynis, & obventionibus univerſis, & oneribus, ut ſupra, detractis, ſedulo examinent, quot religioſi homines, connumeratis etiam laicis, aliiſque neceſſariis ſervientibus, unoquoque Monaſterio, Conventu, & Domo regulari juxta regionis, & proprii Inſtituti morem, victum, & veſtitum, & medicinalia in communi habentes, competenter valeant ſuſtentari. Tum eorumdem bonorum, redditutuum, eleemoſynarum, & onerum præciſam notam ipſimet Capitulo, ſeu Congregationi exhibeant, ut in illo diligenter omnibus diſcuſſis, cujuſque familiæ, monaſterii, Conventus, ac Domus regularis in ſingula quaque Provincia certus earum tantum perſonarum numerus, Patrum Capitularium voto, præfigantur quæ redditibus, eleemoſynis, & obventionibus, ut ſuperius, ſufficienter ali poſſint.

Ne vero Superiores, qui id præſtare debent, ſerius, aut remiſſius, quam par eſt, ſuo muneri ſatisfaciant, mandat Sac. Congregatio, ut infra annum poſt proximum Capitulum Generale, vel Provinciale computandum, omnia hoc de genere capitulariter geſta, in authenticam formam redacta, ad Sacram ipſam Congregationem Concilii ſinguli mittant.

Numerumque familiæ, ſingulorumque, Conventuum, Monaſteriorum, & Domorum hujuſmodi Regularium, Capituli, ſeu Congregationis Generalis, vel Provincialis ſententia, & auctoritate præfinitum, iidem Superiores, tam Generales, & Provinciales omnes, quam locales perpetuo ſervare omnino teneantur, nec poſſint illum quoquomodo augere, etiam prætextu augmenti reddituum, abſque Sacræ ipſius Congregationis licentia. Superiores autem hujuſmodi, qui prædicta omnia in præfixo termino non præſtiterint, vel numerum, ut ſupra præſcriptum, quovis modo augere præſumpſerint, privationis omnium Officiorum, quæ tunc temporis obtinebunt, vociſque activæ, ac paſſivæ, & ad omnia ſuæ Religionis Officia, & Gradus inhabilitatis perpetuæ eo ipſo incurrere, atque aliis etiam gravioribus a Sede Apoſtolica infligendis pœnis, Sacra Congregatio ſubjacere voluit, & declaravit.

Deinceps vero Monaſterium, Conventus, Domus, Congregatio, vel Societas Religioſorum, ſeu Regularium, nullibi recipiatur, niſi, præter alia ad id requiſita in ſingulis ejuſmodi locis duodecim ſaltem Fratres aut Monachi, ſeu Religioſi degere, & ex redditibus, & conſuetis eleemoſynis, detractis omnibus, ut ſupra, detrahendis, competenter ſuſtentari valeant: ad præſcriptum Decreti fel. rec. Greg. XV. hac de re editi. Alioquin Monaſteria, & loca hujuſmodi poſt hac recipienda, in quibus duodecim Religioſi, ut ſupra, ſuſtentari, atque inhabitare non poterunt, & actu non inhabitaverint, Ordinarii loci viſitationi, correctioni, atque omnimodæ juriſdictioni ſubjecta eſſe intelligantur.

Porro, ne nullo unquam tempore hæc in oblivionem, ſeu deſuetudinem abeant, Superiores locales cujuſque Monaſterii, Conventus, ac Domus Regularis curare, atque efficere teneantur ſub pœna privationis Officii, vociſque activæ, & paſſivæ ipſo facto incurrenda, ut in perpetuum, ſexto quoque menſe, id eſt Feria ſecunda poſt primam Dominicam Adventus, & Feria ſexta poſt Octavam Corporis Chriſti præſentes Ordinationes in publica menſa perlegantur.

Omnibus tam Eccleſiaſticis perſonis, cujuſcumque ſint Ordinis, conditionis, & gradus, quam laicis quocumque honore, ac poteſtate præditis, præſentia Decreta declarandi, vel interpretandi facultate penitus interdicta.

X I I I.

Sequuntur Dubia, ac Declarationes aliquot ſuper prædictis Decretis.

Super primo Sacræ Congregationis Decreto dè Celebratione Miſſarum, quo prohibetur, ne Epiſcopi in Diœceſana Synodo, aut Generales in Capitulis Generalibus, vel alias quoquomodo, reducant onera ulla Miſſarum celebrandarum, aut poſt idem Concilium impoſita, aut in limine fundationis.

Quæritur, quid ſi legatum ſit ita tenue, ut non ſit qui velit onus illud ſuſcipere, & ſi recurrendum ſit ad Sedem Apoſtolicam pro moderatione oneris, totum, aut fere totum inſtrumentum ſit pro expenſis ad id neceſſariis?

Et quid, ſi permittatur Epiſcopo in fundatione, ut poſſit hujuſmodi onera moderari?

Secundo, ſuper ſecundo ejuſdem Congregationis Decreto, quo cavetur, celebrentur tot Miſſæ, quot ad rationem tributæ eleemoſynæ, præſcriptæ fuerint.

Quæritur, an verba illa (præſcriptæ fuerint) intelligenda ſint de præſcriptione facta ab Offerente, vel ab Ordinario?

Tertio, an cum Ordinarius præſcripſerit eleemoſynam congruam juxta qualitatem loci, perſonarum, ac temporum, Sacerdotes accipientes ſtipendium minus congruo, teneantur Miſſas illas ab Offerente præſcriptas celebrare?

Quarto, an Sacerdotes, qui tenentur Miſſas celebrare ratione Beneficii, ſeu Capellaniæ, legati, aut ſalarii, poſſint etiam Manualem eleemoſynam pro Miſſis Votivis, aut Defunctorum recipere, & unico Miſſæ Sacrificio utrique oneri ſatisfacere?

Quinto, poſito, quod Teſtator relinquit ut celebrentur pro ejus anima centum Miſſæ, abſque ulla præſcriptione eleemoſynæ: Quæritur, an liberum ſit hæredibus, eleemoſynam ſibi bene viſam præſcribere, an vero eadem eleemoſyna præſcribenda ſit ab Ordinario?

Sexto, ſuper Tertio Congregationis Decreto, in quo eadem Congregatio revocat Privilegia, quibus indulgetur, ut certarum Miſſarum, vel Anniverſariorum Celebratione, aut aliquibus collectis, ſeu orationibus, plurium Miſſarum oneribus in futurum ſuſcipiendis ſatisfaciat.

Quæritur, An verba (in futurum ſuſcipiendis) intelligenda ſint de oneribus ſuſcipiendis poſt privilegium.

Septimo, ſuper quarto ejuſdem Congregationis Decreto, quo prohibetur Sacerdoti, qui Miſſam ſuſcepit celebrandam cum certa eleemoſyna, ne eamdem Miſſam alteri parte ejuſdem eleemoſynæ ſibi retenta, celebrandam committat.

Quæritur, An permittendum ſit Adminiſtratoribus Eccleſiarum, ut retineant aliquam eleemoſynarum portionem pro expenſis manutentionis Eccleſiæ, Altarium, inſervientium, paramentorum, luminum, vini, hoſtiæ, & ſimilium.

Octavo, an hoc Decretum habeat locum in Beneficiis, quæ conferuntur in titulum, idest, An Rector Beneficii, qui poteſt per alium celebrare teneatur Sacerdoti Celebranti dare ſtipendium ad rationem reddituum Beneficii?

Decimo, an Sacerdotes, quibus aliquando offertur eleemoſyna major ſolito pro Celebratione Miſſæ, debeant dare eamdem integram eleemoſynam iis, quibus Miſſas Celebrandas committunt: An vero ſatis ſit, ut dent celebrantibus eleemoſynam conſuetam?

Undecimo ſuper quinto ejuſdem Congregationis Decreto, quo inter cætera ſtatuitur in hæc verba (eleemoſynas vero Manuales, & quotidianas pro Miſſis Celebrandis) ita demum iidem accipere poſſint, ſi oneribus antea impoſitis ita ſatisfecerint, ut nova quoque onera obire valeant; Alioquin omnino abſtineant ab hujuſmodi eleemoſynis, etiam ſponte oblatis, in futurum recipiendis, & capſulas auferant &c.

Quæritur, An hoc Decretum prohibeat abſolute, quo minus accipiant novas eleemoſynas, quibus acceptis, non ſatisfecerunt; & quid ſi congruo tempore poſſint omnibus ſatisfacere?

Duodecimo, quid ſi offerens eleemoſynas, audito impedimento, conſentiat, ut Sacerdos Miſſam celebret cum primum poterit.

Decimotertio, An pœna interdicti, & aliæ appoſitæ in eodem Decreto afficiant tam eos, qui accipiunt eleemoſynas contra formam ibi præſcriptam, quam eos, qui non auferunt capſulas ab Eccleſiis, ut ibidem præcipitur?

Decimoquarto, An in hoc Decreto comprehendantur illæ capſulæ, quæ apponi ſolent in Eccleſiis in die Commemorationis omnium Defunctorum, & vulgo dicuntur (Caſſe de' Morti)?

Decimoquinto, An Adminiſtratores Eccleſiæ magnæ devotionis, & concurſus poſſint eleemoſynas pro Miſſis Celebrandis accipere, ſi iidem Miſſis non niſi poſt longum tempus ſatisfacere valeant, ne alias cultus Eccleſiæ, & devotio, ac concurſus fidelium, ut ajunt, minuatur?

Decimoſexto, quia prohibitio dicti Decreti videtur aliquibus directa ſolis Capitulis, Collegiis, Societatibus, Congregationibus, necnon omnibus, & ſingulis Eccleſiarum, & Piorum locorum, tam Sæcularium, quam Regularium, Superioribus, de quibus fit expreſſa mentio, non autem privatis Sacerdotibus, qui tamen comprehendi videntur ſub clauſula generali (& aliis, ad quos pertinet) ſupplicatur pro opportuna declaratione.

Decimoſeptimo, ſuper ſeptimo ejuſdem Sacræ Congregationis Decreto, quo cavetur, ut in ſingulis Monaſteriis Religioſorum præfigatur numerus, qui ex conſuetis redditibus, aut eleemoſynis commode poſſit ſuſtentari.

Quæritur: An ubi hæc præfixio facta jam fuit in vim ſimilis Decreti ſan. mem. Pauli V. abſque tamen computatione reddituum cujuſque Religioſi, ſit denuo facienda, necne.

Decimo octavo, An Novitii, ad habitum Regularium admi-

miſſi, poſſint admitti ad profeſſionem in Monaſteriis, in quibus, ut ſupra, præfixione numeri, commode ali non poſſunt?

Decimonono, ſuper ultimo, quo cavetur, ut nullibi recipiantur Conventus Regularium, niſi præter alia ad id requiſita, duodecim ſaltem fratres in eis degere, & competenter ſuſtentari valeant, ita ut alioquin ſubſint juriſdictioni ordinariæ.

Quæritur, an hoc Decretum, quod videtur editum in ordine ad Celebrationem Miſſarum, comprehendat eas Religiones, quæ non conſueverunt onera Miſſarum recipere, ut ſunt Religiones Cappuccinorum, ac Societates JESU?

Ultimo, Ad idem Decretum, ubi diſponitur, nullibi recipiantur Monaſteria, niſi &c. habeat locum in Italia dumtaxat, ad quam eſt reſtrictum Decretum proxime antecedens, an vero etiam extra Italiam?

Subſequuntur Declarationes, ſeu Reſponſiones ad ſupradicta Dubia.

SAcra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, auctoritate ſibi a S. D. N. attributa, ad ſingula dubia ſuperius propoſita, ad hunc modum reſpondit, videlicet

Ad primum: etſi legatum ſit adeo tenue, nihilominus pro reductione oneris, ut ſupra, impoſiti, ab iis, ad quos pertinet, Sedem Apoſtolicam eſſe adeundam, quæ abſque ulla impenſa id ſtatuet, quod magis in Dominio prodeſſe judicaverit; Verumtamen ſi in ipſa Beneficii erectione expreſſe cautum fuerit, ut liceat Epiſcopo injunctum onus reducere ac moderari legem hanc fundationis, quam Decreta hac de re edita non ſuſtulerunt eſſe validam, & obſervandam.

Ad ſecundum, eſſe intelligenda de præſcriptione facta ab eo, qui eleemoſynam tribuit, non autem ab Ordinario. Quod ſi tribuens eleemoſynam, numerum Miſſarum celebrandarum non præſcripſerit, tunc tot Miſſas celebrari debere, quot præſcripſerit Ordinarius ſecundum morem Civitatis, vel Provinciæ.

Ad Tertium, teneri.

Ad Quartum, Sacerdotes, quibus diebus tenentur Miſſas celebrare ratione Beneficii, ſeu Capellaniæ, legati, aut ſalarii, ſi eleemoſynas pro aliis etiam Miſſis Celebrandis ſuſceperint, non poſſe eadem Miſſa utrique obligationi ſatisfacere.

Ad Quintum, cenſuit, ubi nullam certam eleemoſynam Teſtator reliquit, eſſe ab Epiſcopo præſcribendam eleemoſynam congruam, quæ reſpondeat oneribus Miſſarum Celebrandarum, ſecundum morem Civitatis, vel Provinciæ.

Ad Sextum, ita eſſe intelligenda.

Ad Septimum reſpondit, permittendum non eſſe, ut Eccleſiæ, ac Loca pia, ſeu illorum Adminiſtratores, ex eleemoſynis Miſſarum celebrandarum, ullam, utcumque minimam portionem retineant ratione expenſarum, quas ſubeunt in Miſſarum Celebratione, niſi cum Eccleſiæ, & Loca Pia alios non habent redditus, quos in uſum earumdem expenſarum erogare licite poſſint, & tunc quam portionem retinebunt, nullatenus debere excedere valorem expenſarum, quæ pro ipſomet tantum Miſſæ ſacrificio neceſſario ſunt ſubeundæ, & nihilominus eo etiam caſu curandum eſſe, ut ex pecuniis, quæ ſuperſunt, expenſis, ut ſupra, deductis, abſolute tot Miſſæ celebrentur, quot præſcriptæ fuerint ab Offerentibus eleemoſynas.

Ad Octavum, non habere locum, ſed ſatis eſſe, ut Rector Beneficii, qui poteſt facere Miſſam per alium celebrari, tribuat Sacerdoti Celebranti eleemoſynam congruam, ſecundum morem Civitatis, vel Provinciæ, niſi in fundatione totius Beneficii aliud cautum fuerit.

Ad Decimum, debere abſolute integram eleemoſynam tribuere Sacerdoti Celebranti, nec ullam illius partem ſibi retinere poſſe.

Ad Undecimum reſpondit, non prohibere abſolute: ac propterea, etſi oneribus jam ſuſceptis non ſatisfecerint, poſſe tamen nova etiam onera ſuſcipere Miſſarum Celebrandarum, dummodo infra modicum tempus poſſint omnibus ſatisfacere.

Ad duodecimum, quamvis onera ſuſcepta infra modicum tempus adimpleri nequeant, ſi tamen tribuens eleemoſynam pro aliarum Miſſarum Celebratione, id ſciat, & conſentiat, ut illæ tunc demum celebrentur, cum ſuſceptis oneribus ſatisfactum fuerit, Decretum non prohibere, quominus eo caſu eleemoſyna accipiatur pro iiſdem Miſſis juxta Benefactoris conſenſum celebrandis.

Ad Decimumtertium has pœnas non habere locum, niſi in ſuſcipientibus onera perpetua Miſſarum Celebrandarum ſine licentia Epiſcopi, vel ejus Generalis Vicarii, aut Generalis, vel Provincialis.

Ad Decimumquartum, comprehendi.

Ad Decimumquintum, Non poſſe, niſi de conſenſu eorum, qui eleemoſynas tribuunt, ut ſupra in reſponſione ad Duodecimum.

Ad Decimumſextum, comprehendi etiam privatos Sacerdotes.

Ad Decimumſeptimum, numeri præfixionem eſſe iterum faciendam ſervata forma ultimi Decreti hac de re editi.

Ad Decimumoctavum, eſſe admittendos ad Profeſſionem, ſi alias habiles exiſtant, ac deinde in aliquo alio Monaſterio ejuſdem Religionis eſſe collocandos, ubi commode ali poſſint.

Ad Decimumnonum, cenſuit comprehendere.

Ad Ultimum, habere locum etiam extra Italiam.

Coſmus Card. de Torres.

Proſper Fagnanus Sac. Congr. Secr.

XIV.

De uſu Baldachini, & Miniſtrorum pro Abbatibus Caſſinenſis Congreg.

U R B A N U S VIII.

Anno 1629. 11. Junii.

EXponi Nobis nuper fecit dilectus filius Dominicus Pinellus Monachorum Ordinis S. Benedicti Congreg Caſſin. alias Sanctæ Juſtinæ de Padua Procurator Generalis, quod alias a Venerabilibus Fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus ſacris Ritibus Præpoſitis, emanavit Decretum tenoris ſubſequentis, videlicet, &c.

Nunc demum Archiepiſcopus Florentinus ad Sacram Congregationem accedens inſtetit prohiberi Abbati S. Mariæ ejuſdem Civitatis Florentinæ Ordinis Caſſinenſis uſum Baldachini, & dictorum Miniſtrorum, & aliarum multarum Cæremoniarum in dedecus, & præjudicium ſuæ Archiepiſcopalis Dignitatis vigentium, & citato interveniente Patre Domino Dominico Pinello ejuſdem Congregationis Caſſinenſium Procuratore Generali, & partibus ſæpe ac ſæpius auditis, ac negotio diligenter diſcuſſo, referente Illuſtriſſimo, ac Reverendiſſimo Domino Cardinale Pio, eadem Sacra Rituum Congregatio inhærendo dicto ultimo Decreto facto de Ann. 1618. cenſuit, & declaravit, licere Abbatibus Caſſinenſ. quando ſolemniter celebrant, quod in tribus ad ſummum Feſtivitatibus facere eis permittitur, uti Baldachino, ſine auro tamen, & pompa, & aliquibus etiam Miniſtris paratis ſacris indumentis. Quia vero numerus horum Miniſtrorum in aliquibus eorum Monaſteriis erat valde exceſſivus, vetuit, ac prohibuit, ne iidem Abbates ſolemniter, ut ſupra, Celebrantes, alios poſſint habere Miniſtros ſacris indumentis paratos, quam duos Diaconos, & Presbyterum aſſiſtentes, Diaconum, & Subdiaconum pro cantandis Evangelio, & Epiſtola, ac ſex ad ſummum alios, duos cum Pluvialibus, duos cum Planetis, & duos cum Tunicellis coloris tempori convenientis: quoad reliqua vero in dictis Decretis de Ann. 1617. emanatis contenta, Sacra Congregatio eadem Decreta confirmavit, & quatenus opus ſit, innovavit, inhibens omnibus Abbatibus Caſſinenſibus, ac ſerio præcipiens, ut in reliquis omnibus ea ad unguem, & inviolabiliter obſervent; eorumque diſpoſitioni addidit, ut ſupradicti Abbates nullo modo debeant, nec poſſit habere, nec tenere ſedem ſuam Abbatialem fixam, & permanentem prope Altare, ut ſedes Epiſcopalis retineri conſuevit, minuſque liceat ſupradictis ſex Monachis paratis, ut ſupra, ſedere in ſedibus Choralibus, ut Canonicorum ſæcularium mos eſt, ſed Sedes pro Abbates ſolemniter procelebrante retineatur in Eccleſia, tis tantummodo tribus diebus, quibus ipſe Abbas ſolemniter celebrat, dictique ſex Monachi parati ſedere debeant loco congruo juxta Eccleſiarum convenientem ſitum ſuper ſcabellis ad hunc effectum appoſitis panno laneo coopertis, die 29. Jan. 1628.

Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubjungebat, Dominicus prædictus plurimum cupiat præinſertum Decretum hujuſmodi, quo firmius ſubſiſtat, & inviolabiliter obſervetur, Apoſtolicæ noſtræ confirmationis robore communiri; Nos ejus votis hujuſmodi annuere, illumque ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutum fore cenſentes; ſupplicationibus ejus nomine Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, præinſertum Decretum hujuſmodi Apoſtolica auctoritate tenore præſentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illique inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicimus: ac omnes, & ſingulos, tam juris, quam facti, & quovis alios defectus, ſi qui deſuper quomodolibet intervenerint, aut interveniſſe dici, vel cenſeri poſſent, ſupplemus.

Decrètumque hujuſmodi, nec non præſentes litteras cum omnibus in eis contentis ſemper, & perpetuo valida forma, & efficaci exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac eidem Congregationi, illiuſque Abbatibus, ac Monachis, & perſonis in omnibus, & per omnia pleniſſime ſuffragari, neque illos a quoquam quavis auctoritate ſuper præmiſſis modo, impediri, moleſtari, inquietari, vel perturbari unquam poſſe, nec debere.

De

X V.

De lectione Librorum prohibitorum.

URBANUS VIII.

Anno 1631. 2. Aprilis.

MOtu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura noſtra deliberatione, atque apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, Omnes, & ſingulas licentias legendi, & habendi Libros quoſcumque ob hæreſim, vel falſi dogmatis ſuſpicionem, ſeu per Conſtitutiones Apoſtolicas, etiam ratione Aſtrologiæ judiciariæ, vel alias quomodolibet prohibitos quibuſcumque perſonis laicis, & Eccleſiaſticis, tam ſæcularibus, quam Regularibus cujuſcumque Ordinis, Societatis, & Inſtituti exiſtentibus, ac quacumque dignitate, etiam Eccleſiaſtica fulgentibus, cujuſcumque ſtatus, gradus, conditionis, qualitatis, & præeminentiæ, etiam ſpeciali nota, & mentione dignis, ac per litteras Apoſtolicas ad tempus, ſeu ad vitam, & aliter quomodocumque, & ex quacumque cauſa, tam in forma Brevis, quam aliter quomodocumque a Prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus, ſeu a quibuſcumque aliis a Nobis, vel ab eis facultatem, & auctoritatem habentibus, non tamen a Nobiſmetipſis per litteras Apoſtolicas etiam in forma Brevis, ſeu Chyrographum manu noſtra ſignatum, conceſſas, earum tenores præſentibus pro expreſſis, & inſertis habentes, hac noſtra perpetuo valitura conſtitutione, revocamus, caſſamus, & annullamus, ac pro revocatis, caſſis, & annullatis haberi, nullique ſuffragari.

Quinimmo libros per licentias hujuſmodi permiſſos legentes, aut habentes, pœnas ſacris Canonibus, Conſtitutionibus Apoſtolicis, & Indicibus Librorum prohibitorum contentas incurrere volumus, & declaramus.

X V I.

De electione Sanctorum in Patronos.

Anno 1630. 23. Martii,

SAcra Rituum Congregatio, Annuente Sanctiſſimo D.N. In electione Patronorum mandavit infraſcripta impoſterum ſervari debere, declarans, quod aliter facta electio nulla ſit ipſo jure.

Primo, quod eligi poſſunt in Patronos ii ſolum, qui ab Eccleſia univerſali titulo Sanctorum coluntur, non autem Beatificati dumtaxat.

Secundo, quod de Patrono Civitatis electio fieri debeat per ſecreta ſuffragia a Populo, mediante Conſilio Generali illius Civitatis, vel loci, non autem ab Officialibus ſolum, & quod accedere debeat conſenſus Epiſcopi, & Cleri illius loci.

Idemque ſervari debeat in Patrono Regni, qui pariter eligi debeat per ſecreta ſuffragia a Populo ſingularum Civitatum Provinciæ.

Et quod Repræſentantibus Regnum, Civitatem, Provinciam nulla competat facultas eligendi Patronos, niſi ad hoc habeant ſpeciale mandatum, & ulterius interveniat conſenſus Epiſcopi, & Cleri dictarum Civitatum.

Et Tertio, quod cauſæ electionis novorum Patronorum debeant in Sacra Congregatione deduci, & ab ea examinari, ac demum cauſa cognita ab eadem Congregatione approbari, & confirmari.

Et ne præmiſſorum ignorantia ullo unquam tempore poſſit allegari, eadem Sacra Rituum Congregatio ſupradictum Decretum imprimi, & publicari mandavit.

Jo: Bapt. Card. Detus.

Loco ✠ Sigilli.

T. Tegrimus Secr.

Formula conficiendi Inventarii Bonorum Eccleſiaſticorum.

SCribatur ab unoquoque Eccleſiaſtico per manum Notarii, ſi fieri poteſt, & ab eodem Notario ſubſcribatur, alioquin ſcribat ipſemet Eccleſiaſticus, & ſubſcribat coram Sindico, ſeu Maſſario, aut alio Officiali loci, in quo ſunt bona; vel ſaltem coram duobus loci ſenioribus peritis, qui & ipſi ſubſcribant, ſi Notarius deſit: quod ſi ſcribere neſciant, alii eorum nomine tamquam rogati ſubſcribant, & ad Cancellarium Epiſcopalem accedant pro recognoſcendis eorumdem caracteribus.

Cancellario detur ob hanc cauſam conveniens ſtipendium taxatum ab Epiſcopo.

Inventaria omnia prædicto modo parata dentur Archiviſtæ Epiſcopali, a quo, qui dederint, de accepta ſcriptura teſtimonium in ſcriptis recipiant.

Duo exemplaria fiant uniuſcujuſque Inventarii, quorum alterum in Archivio Epiſcopali, alterum penes Rectorem Beneficii tuto cuſtodiatur.

Fiat autem Inventarium bonorum cujuſque Beneficii, licet Eccleſiæ fortaſſe ſint unitæ, ut appareat diſtincte, quæ bona ſint unius, & quæ alterius.

Charta uniformis adhibeatur ab omnibus, ut in librum redigi poſſint Inventaria juxta varios titulos, ſeu partes Diœceſis, & item numerus foliorum abundet: tum ut Cancellarii ſubſcriptione muniri poſſint: tum ut addi poſſint alia, quæ in dies addi contigerit.

Margines quoque late pateant per ſingulas paginas, ut in fine ſubduci poſſit ratio numeri rerum, vel pretiorum, uti fit in libris Mercatorum.

Ordo ſcribendi hic erit.

In nomine Domini, Amen

HOc eſt Inventarium omnium bonorum mobilium, ſtabilium, & ſemoventium fructuum, redditUum, rationum, & actionum quarumcumque Eccleſiæ Parochialis S. N. Civitatis N. ſeu oppidi N. Diœceſis N. vel Eccleſiæ S. N. ſi non eſt Parochialis, Civitatis, ſeu oppidi N. factum die ... menſis ... Anni ... per D. N. Rectorem dictæ Eccleſiæ, & me Notarium publicum infraſcriptum in domo dictæ Eccleſiæ, coram, & juxta relationem præfati D. N. Rectoris & etiam N. & N. Seniorum hominum peritorum, & qui bene norant ſtatum dictæ Eccleſiæ, medio juramento per me Notarium infraſcriptum eiſdem dato, ut dicant, & affirment pro veritate, &c. qui dicunt nihil aliud ad dictam Eccleſiam ſpectare, niſi quæ ſequuntur, videlicet

Quod ſi a Rectore fiat Inventarium ſine Notario, dicat

HOc eſt Inventarium &c. per me N.N. modernum Rectorem dictæ Eccleſiæ coram N. N. Sindicis, ſeu Officialibus dicti loci, peritis, & de ſtatu dictæ Eccleſiæ plenam habentibus notitiam, qui, & aſſerunt bona omnia, & actiones, & jura hæc eſſe, videlicet

Facto hoc proœmio, deſcribatur primo Eccleſia cum ſuo titulo, ſitu, finibus, & partibus: hoc modo,

PRædicta Eccleſia S. N. eſt in Civitate N. vel oppido N. penes viam a latere dextro, vel ſiniſtro, apud bona N, ab alio latere &c.

In ea ſunt tot Altaria, ſeu tot capellæ.

Exprimantur tituli Altarium, ſeu nomina Sanctorum, cum dotibus eorum, nimirum

PRimum, Altare majus nullum habet titulum, niſi quod eſt Eccleſiæ totius. Habet annexam obligationem tot Miſſarum quotidianarum, ſeu tot per omnem hebdomadam, ſeu quolibet menſe &c. prout conſtat ex inſtrumento rogato per N. publicum Notar. die ... menſis ... Anni ...

Scribantur omnia mobilia, & immobilia bona cujuſque Altaris, ſeu Capellarum, eo ordine quo Altaria extant in Eccleſia: Tum vero omnia mobilia ſacra, & non ſacra, quæ habentur in Eccleſia, & Sacriſtia, adnotata qualitate rei, pondere, numero, & pretio. Verbi gratia

CAſula alba ex Damaſceno ſerico cum filamentis aureis &c. Duæ caſulæ rubei coloris ex cambelloto &c.

Calix argenteus, ſeu cum cuppa argentea, & pede ex aurichalco inaurato, ponderis librarum, & unciarum &c.

Mappa longa cubitorum tot; aliæ mappæ minores tot ulnarum.

Si pondus haberi non poſſit, puta campanarum, ſcribatur pondus librarum circiter, vel deſcribatur altitudo, craſſities, cum litteris in gyro poſitis, & notis impreſſis in campana.

Ordo ille ſervetur, qui congruentior videbitur, ſcilicet a nobilioribus, Aureis, Argenteis, Sacris &c.

Facta deſcriptione Eccleſiæ, deſcribatur domus Rectoris, quæ ſit Eccleſiæ, cum mobilibus propriis ad uſum Rectoris, ex titulo Rectoris; ideſt

DOmus pro habitatione Rectoris conjuncta eſt cum Eccleſia, fines illius ſunt, ab uno latere Eccleſia, ab alio Domus N. ſeu via, &c. Cellæ ſunt num... partem habitat Rector, aliam partem locat laicis pro pretio ſcutorum ... annuo.

In deſcriptione ſtabilium bonorum ſcribantur primo Domus, & apothecæ cum pretio locationum annuo, & eorum finibus.

PRædium habet in loco nuncupato N. quod cohæret viæ publicæ ab uno latere, ab alio, &c. tot modiorum, ſeu perticarum, &c. pro more regionis annuos ejuſdem fructus ſcilicet eſſe ſcutorum ...,

In

In Margine ſcribatur quantitas, ſeu numerus menſuræ 3. quæſt. 1.

DAtum eſt in tertiam generationem, ad annos 29. ſeu donec N. vixerit, & quotannis Rector haber tritier modios . . . . ſeu vinum, ſeu nummos . . . . ut conſtat ex inſtrumento rogato per N. Notarium die . . . . menſis . . . Anni . . .

Bona data in emphyteuſim, pro quibus ſolvitur canon pro recognitione directi dominii, ſcribantur eo modo, quo ſunt deſcripta apud emphyteutas, vel hoc modo.

NOn poſſidet in tertiam generationem in anno 29. ſeu donec vixerit, ſeu donum ſeu prædium ſitum an.... & definitum variis finibus, nempe... pro quo ſolvit annuum canonem dictæ Eccleſiæ in recognitionem directi dominii ſolidorum, ſeu librarum, ſeu ſcutorum ....

De cenſibus hoc modo.

PRædicta Eccleſia habet cenſum perpetuum ſcutorum... ſuper prædium, ſeu domum in tali loco, ut ex Inſtrumento rogato per N. Notarium die . . . . menſis . . . . Anni . . . .

De animalibus in ſocietatem datis, hoc modo.

PRædicta Eccleſia, ſeu Rector jus habet ſocietatis cum N. pro pecoribus, porcis, ſeu aliis animalibus. *Et exprimatur num.* Et quolibet anno redditus eſſe poteſt tot nummorum.

De decimis colligendis, vel notentur ii omnes qui ſolvere ſolent; vel ſaltem earum quantitates exprimantur; hoc modo.

PRædicta Eccleſia in decimis annuum habet redditum modiorum tot tritici, ſeu pecuniarum uſque ad ſummam circiter ...

Et adnotetur, ſi uſurpentur ab aliis decimæ; item ſi primitiæ ſint non decimæ. Addatur: Quæ Decimæ, ſeu primitiæ ſolvuntur pro conſuetudine loci hoc pacto videlicet; *& ordine ſcribatur modus ſolvendi.*

Denique fiat ſumma omnium fructuum Rectoribus; his verbis:

PRædictæ Eccleſiæ, ſeu Rectoris annuus proventus aſcendere poteſt ad ſummam ſcutorum ... e prædiis, domibus, cenſibus, & Decimis &c.

Vicarii perpetui eadem præſtent ſingillatim, quæ ſupra, circa portionem prædiorum, aut redditum eiſdem aſſignatorum, Adnotantes Inſtrumenta, ſeu litteras Apoſtolicas ſuper hac expeditas, monitione facta diei, menſis, & Anni,

Eadem quoque exequantur Capellani amovibiles, & exprimant ſalarium, mercedemve annuam, tritici, vini, olei, pecuniarum, &c. indicato Inſtrumento, & Notario, & a quibus ea ſibi dari debeant quando, & qua ratione.

Si vero annuus redditus non ſufficiat, & ideo ſuppleatur aliunde contribuentibus incolis loci, dicatur hoc modo.

PRædicta Eccleſia pro alimentis Rectoris habet jus colligendi, quæ illi ſunt neceſſaria contribuentibus loci incolis hac ratione &c. prout apparet ex Inſtrumento rogato per N. Notarium, die &c. Vel (ſi nullum adeſt inſtrumentum) ex legitima conſuetudine loci.

Notentur etiam legata pia cum ſuis oneribus diſtincte: videlicet.

PRædicta Eccleſia jure legati exigit quotannis a N. hærede N. tot aureos nummos vigore teſtamenti N. & tenetur Rector celebrare tot Miſſas, ſeu Anniverſarium die..

Si Eccleſia gravetur penſione, eadem adnotetur, indicata quantitate, & facultate Apoſtolica, quando, & cui ſolvatur. Si quæ bona uſurpata fuerunt, dicatur.

PRædicta Eccleſia prætendit habere jus ad quoddam prædium uſurpatum ab N. in loco . . . . cujus fines ſunt &c. ſicut aſſerunt N. & N. ejuſdem loci, quibus videtur adhibenda fides.

Si alienata ſint abſque diſpenſatione Apoſtolica, dicatur item.

PRædicta Eccleſia læſa videtur in conceſſione prædii, ſeu permutatione, ſeu alio contractu, ſine facultate Apoſtolica..

Si pendeant lites, dicatur, qua de re, quacumque cauſa pro Eccleſia ſint, & qui ſit Judex, & Notarius.

Forma ſubſcriptionum, de quibus ſupra.

EGo N. Rector, ſupradictæ Eccleſiæ S. N. confeci prædictum Inventarium omnium rerum, & bonorum ſupraſcriptorum, quæ nunc temporis poſſideo, & pro fide, & veritate ſubſcripſi manu mea propria, die,.. menſis.., Anni... & ita juro &c.

Pro Sindicis, & Officialibus locorum.

EGo N. Sindicus, ſeu Officialis loci N. præſens fui, dum factum fuit Inventarium rerum, & bonorum prædictorum, quorum ego notitiam habui, & (ſi ſciunt poſſideri a Rectore omnia) ſcio, ea poſſideri nunc a Rectore; & in horum fidem ſubſcripſi manu mea propria, & ita juro &c.

Pro iis, qui aliorum vice ſubſcribunt.

EGo N. de mandato N. qui dixit, ſe affuiſſe prædicto Inventario dum fieret, rerum, & bonorum prædictorum, quorum ipſe aſſeruit, & juravit, ſe habere plenam notitiam, cum ipſe idem ſcribere neſciat, ejus nomine ſubſcripſi manu mea propria die... menſis... Anni... & ita juro &c.

F I N I S.